www.virtual-project.eu

COMANDO

CHRIS BUNCH ȘI ALLAN COLE

RAFUIALA REGILOR

NEMIRA

CHRIS BUNCH şi ALLAN COLE

RĂFUIALA REGILOR

Original: *A reckoning for kings* (1987)

Traducerea:
CONSTANTIN DUMITRU-PALCUS

virtual-project.eu

Editura: NEMIRA

1995

TET, VIETNAM. 1968, ANUL MAIMUŢEI. TRUPELE

GENERALILOR LE DOC DUAN ŞI LEE SINCLAIR SUNT FAŢĂ ÎN FAŢĂ. ÎN IANUARIE, VIETNAMEZII AU PIERDUT O BĂTĂLIE, IAR AMERICANII AU PIERDUT RĂZBOIUL. CHIAR ÎNAINTE DE ÎNCEPUTUL LUPTEI, SOLDAŢII DIVIZIEI 302 ŞI-AU TATUAT CUVINTELE:
„M-AM NĂSCUT ÎN NORD… CA SĂ MOR ÎN SUD…” TREI LUNI FIEBINŢI POVESTITE ÎN ACEST ROMAN IMPRESIONANT DESPRE OFENSIVA TET.
UNUL DINTRE AUTORI A FOST ACOLO… CELĂLALT NU…

pentru
răposaţii Norman şi Margaret Dorn
Leo L. Bunch
Elisabeth Rice Bunch
răposata Helen Frances Guinan
şi
numele înscrise pe Black Wedge

Dar dacă pricina nu-i dreaptă, chiar şi regele o să dea straşnică socoteală în Ziua de Apoi, când s-or aduna laolaltă toate braţele şi picioarele şi capetele tăiate într-o bătălie şi or începe să strige: „Am pierit în cutare loc”; unii din noi înjurând, alţii strigând după felcer, unii jeluindu-şi nevestele rămase în sapă de lemn în urma lor, alţii cu gândul la datoriile pe care le au, iar alţii la copiii lăsaţi golaşi. Teamă mi-e că dintre cei căzuţi în luptă prea puţini mor cum se cuvine. Cum o să aibă gânduri miloase şi evlavioase, când ei nu urmăresc altceva decât să verse sânge? Aşadar, dacă oamenii ăştia mor neîmpărtăşiţi, o să fie o pată pentru regele care i-a îndemnat...

***Shakespeare,* Henric al V-lea, *actul IV, scena 1*[1]**

[1] Traducere de Ion Vinea (n.red.).

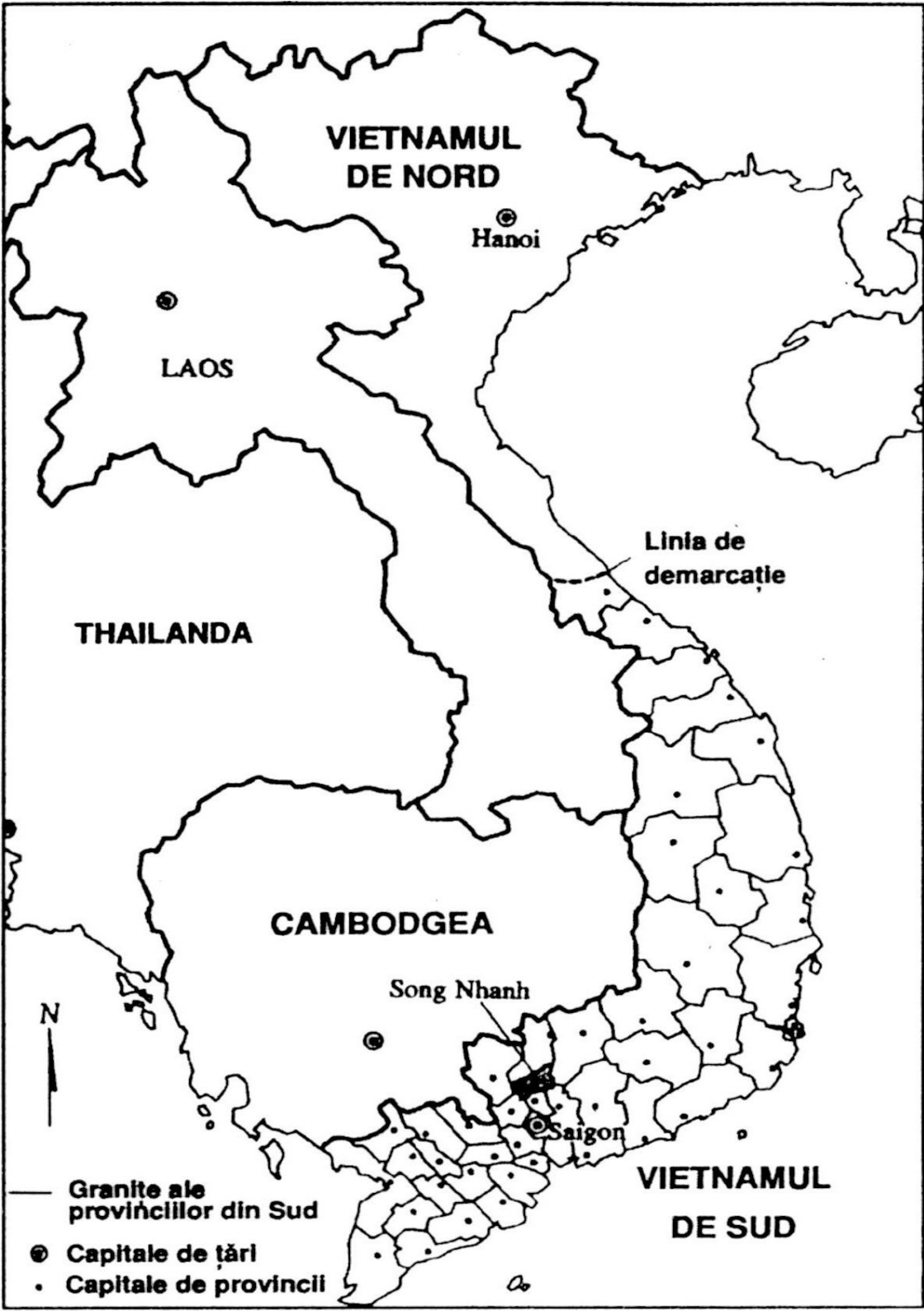
VIETNAMUL
DE NORD
Hanoi
LAOS
Linia de
demarcație
THAILANDA
CAMBODGEA
Song Nhanh
N
Saigon
VIETNAMUL
DE SUD
Granițe ale
provinciilor din Sud
Capitale de țări
Capitale de provincii

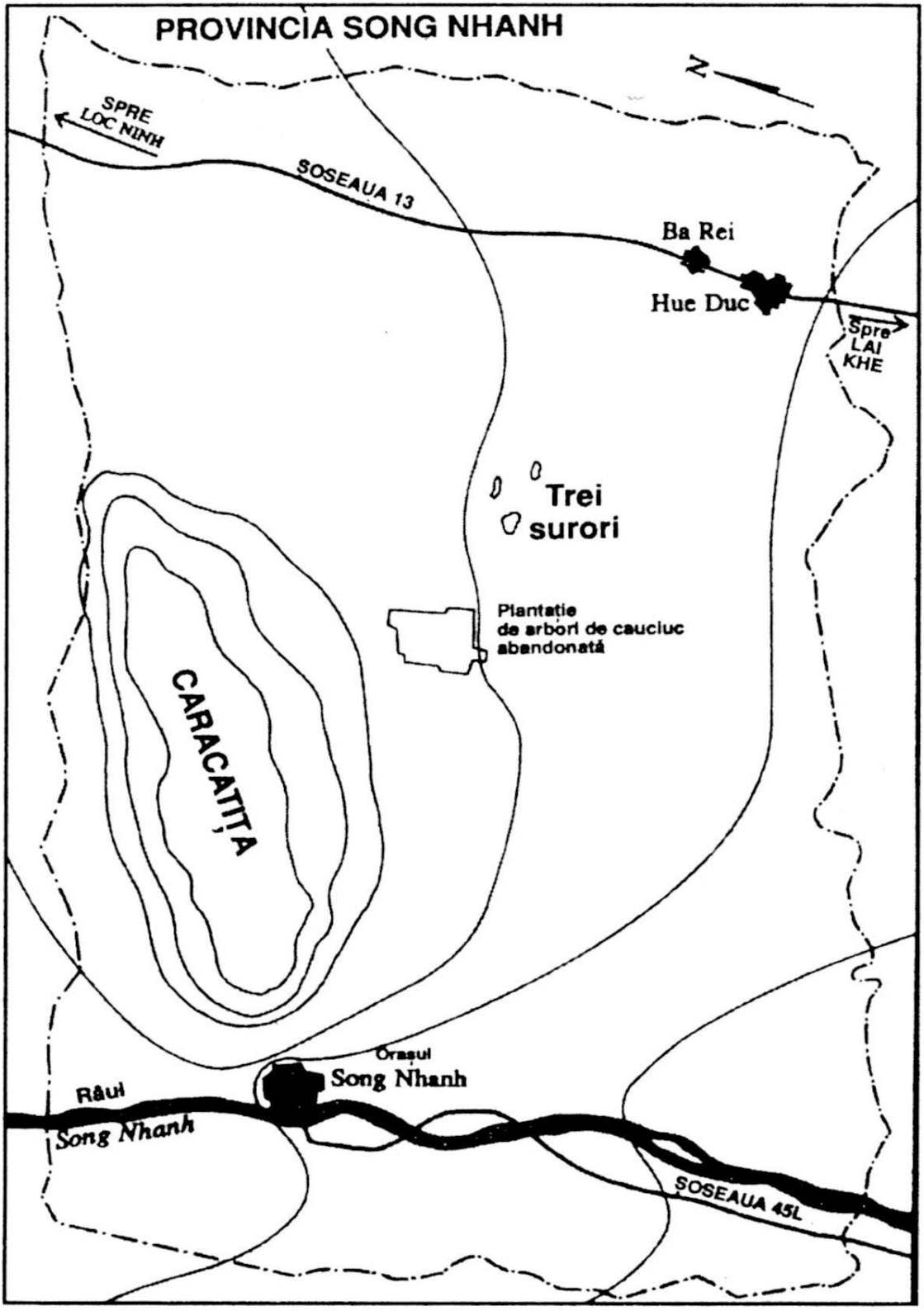
PROVINCIA SONG NHANH
N
SPRE LOC NINH
SOSEAUA 13
Ba Rei
Hue Duc
Spre LAI KHE
Trei surori
Plantație de arbori de cauciuc abandonată
CARACATIȚA
Orașul Song Nhanh
Râul Song Nhanh
SOSEAUA 45L

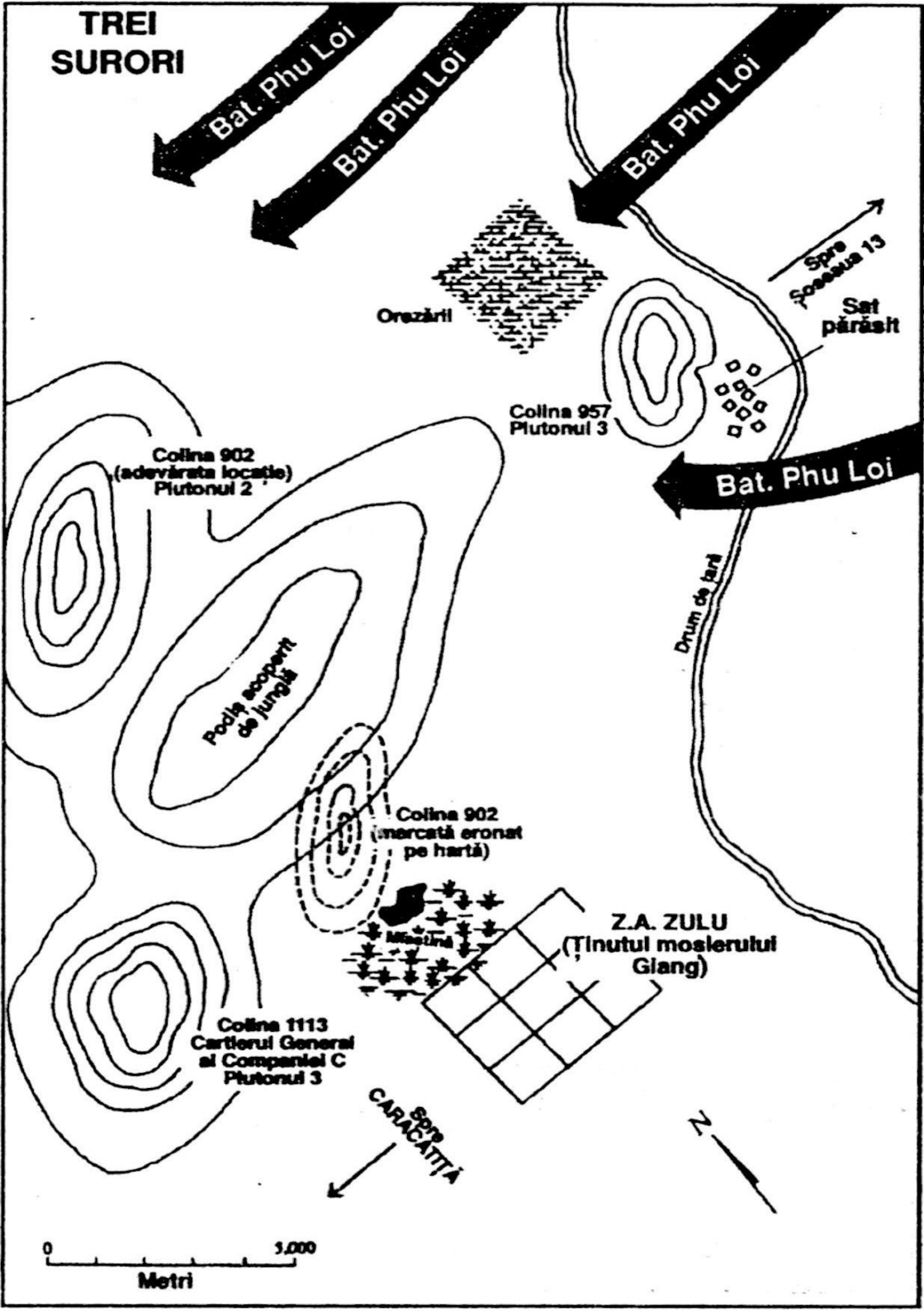
TREI SURORI
Bat. Phu Loi
Bat. Phu Loi
Bat. Phu Loi
Spre Șoseaua 13
Sat părăsit
Orezării
Colina 957
Plutonul 3
Bat. Phu Loi
Colina 902
(adevărata locație)
Plutonul 2
Drum de țară
Poală acoperită de junglă
Colina 902
(marcată eronat pe hartă)
Mlaștină
Z.A. ZULU
(Ținutul moșierului Giang)
Colina 1113
Cartierul General al Companiei C
Plutonul 3
SPRE CĂRĂCĂȚIA
N
0
3,000
Metri

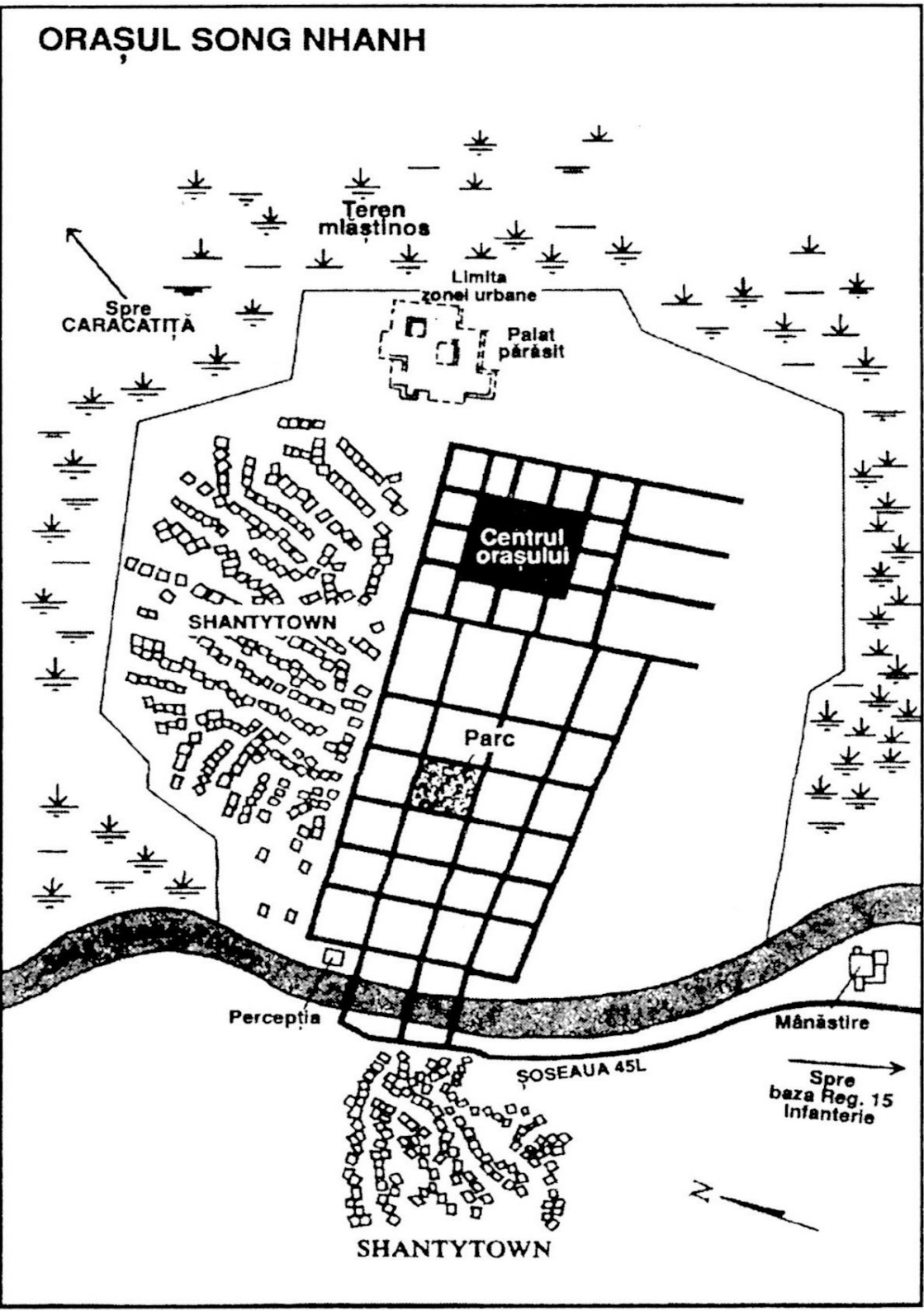
ORAȘUL SONG NHANH
Teren mlaștinos
Limita zonei urbane
Spre CARACATIȚĂ
Palat părăsit
Centrul orașului
SHANTYTOWN
Parc
Percepția
Mânăstire
ȘOSEAUA 45L
Spre baza Reg. 15 Infanterie
N
SHANTYTOWN

Divizia 302, armata nord-vietnameză

Dintre-ai lor, acolo sunt cam şapte mii. Ţărani zdraveni, majoritatea din regiunea nord-vietnameză Râul Roşu. De pregătirea lor se ocupă cinci sute de veterani trecuţi prin focul luptelor, ofiţeri şi subofiţeri, care au aparţinut organizaţiei Viet Minh[2].

Mulţi dintre cei şapte mii sunt voluntari. Chiar şi în 1967, Armata Guvernului Democratic al Vietnamului de Nord este capabilă să ofere o viaţă mai bună decât truda câmpului. Unii dintre ei, tineri fără căpătâi, lipsiţi de educaţie şi relaţii, chiar dacă erau din oraşe precum Hung Yen sau Hanoi, s-au înrolat fără prea multă tragere de inimă. Cu toate acestea, au ajuns să facă parte dintr-o divizie cu remarcabile tradiţii.

Înfiinţată în 1947, Marea Unitate a luptat la Cao Bang şi Lang Song. Şapte ani mai târziu, a fost una dintre cele dintâi unităţi angajate în infernul dezlănţuit în perimetrul restrâns de la Dien Bien Phu. Vo Nguyen Giap, în persoană, i-a desemnat să fie în fruntea valurilor de asalt împotriva avanpostului Beatrice, a cărui cădere a făcut să răsune primul clopot de alarmă al înfrângerii francezilor.

După acel război, Divizia 302 şi-a refăcut integral capacitatea de luptă şi a participat la nenumăratele conflicte locale în jungla de la graniţa cu China, împotriva soldaţilor lui Mao. Din 1958 până în 1960, Armata Nord-Vietnameză a trecut printr-un intens proces de revigorare morală. Un proces lung şi neîntrerupt de purificare, în urma căruia au rămas numai cei devotaţi.

Şi de data asta, Divizia 302 a supravieţuit. Membrii săi se bucurau de atâta consideraţie în ochii Comitetului Central condus de Lao Dung, încât au fost infiltraţi în Laos pentru a supraveghea recoltele de opiu, una dintre cele mai importante mărfuri de export ale combativei republici populare.

---

[2] Organizaţie vietnameză condusă de comunişti, ale cărei forţe au luptat împotriva japonezilor şi, mai ales, împotriva francezilor din Indochina; a existat oficial între anii 1941 şi 1951 (n.tr.).

În 1963 au fost retraşi şi li s-a încredinţat misiunea de a apăra, încazarmaţi, aerodromul Yen Bai, din apropiere de Hanoi. Au vegetat acolo timp de patru ani, aparent lăsaţi uitării, în vreme ce răpăitul tobelor războiului din Sud se transforma într-un tunet. Dar, în primăvara anului 1967, Divizia 302 a primit semnale de bun augur.

Comitetul Central nu-şi uitase trupele de elită. Divizia a fost dislocată în tabere de pregătire, unde i s-a completat efectivul. Militarii au primit armament modern. Au fost numiţi noi ofiţeri şi subofiţeri. Unii dintre ei deveniseră uşor supraponderali, pradă timpului petrecut la birou. Alţii aveau paloarea datorată războiului perpetuu din junglă. Cu toţii aveau însă în ochi un permanent neastâmpăr. În ochii lor adumbriţi de ridurile săpate de nopţile fără sfârşit petrecute în păduri, nopţi de veghe în întunericul de nepătruns. Ochi călîţi de războiul început încă din 1944 şi care avea toate şansele să mai continue vreme de alte două generaţii.

Fiecare bărbat purta, ca încărcătură personală de bază, cam treizeci şi cinci de kilograme: o raniţă, o uniformă de schimb, de culoare verde-măsliniu, două perechi de sandale, un combinezon negru, o manta de ploaie, un cort de proastă calitate, ţesut din nailon, un hamac, o plasă împotriva ţânţarilor, câţiva metri de frânghie, o cască împletită din nuiele de răchită şi o trusă de prim ajutor foarte simplă. Mai aveau asupra lor armamentul individual: copiile chinezeşti, model 56, ale automatelor ruseşti Kalaşnikov sau AK-47. Era una dintre cele mai reuşite arme ofensive construite de vreuna din naţiunile acestei lumi. Fiecare soldat primise câte două sute de cartuşe. Se mai cuvine de spus că oamenii selecţionaţi după criterii riguroase cărau staţiile radio, mult încercatele mortiere de 82 şi 120 de milimetri şi mitralierele RPD, SGM sau Degtiarev.

Divizia 302 era pregătită.

În octombrie 1967 a primit ordinul să mărşăluiască spre sudul ţării.

Combatanţii ei urmau să constituie vârful de lance atât de aşteptatei ofensive generale. Ofensivă care avea drept

obiective răsturnarea guvernului marionetă de la Saigon şi nimicirea atât de detestaţilor colonialişti americani.

Atacul era planificat să înceapă în timpul Anului Nou vietnamez, sărbătorit, de obicei, în mod paşnic.

Tet

1968.

Anul Maimuţei.

În ultimele ore de dinaintea plecării, câţiva dintre soldaţii Diviziei 302 şi-au tatuat mesajul: „M-am născut în Nord… ca să mor în Sud…”

Divizia 12 Infanterie, Armata Statelor Unite ale Americii

Pe partea din spate a căştii cu învelişul de camuflaj albit de soare, infanteristul îşi scrisese literele FTA despre care, toată lumea ştia că însemnau prescurtarea de la FUCK THE ARMY[3].

Soldatul urca din greu panta de treizeci de grade, străduindu-se să calce pe urmele lăsate de cel de dinaintea lui. Un soldat ca orice soldat: rătăcit, sictirit, murdar, urât mirositor şi zăpăcit.

Este unul dintre cei aproape optsprezece mii de americani care poartă emblema Diviziei 12 Infanterie: o baionetă neagră în interiorul unui arc de cerc cu partea de jos aplatizată. Fiind soldat de rând, există circa patruzeci la sută şanse ca omul să fie negru. Aproape sigur are pregătire şcolară de nivel mediu, dacă nu mai puţin. Foarte probabil este din Sud sau din Midwest. Şi se prea poate să aibă nouăsprezece ani.

Respectivul soldat, aflat sub arme de patru luni, îţi poate spune fără să clipească numărul zilelor, al orelor şi, eventual, chiar al minutelor rămase în cuprinsul celor treisprezece luni înainte de a fi trimis înapoi în Ţara Marelui PX[4].

În acelaşi timp, soldatul n-a mai făcut un duş de trei săptămâni, nu a dezbrăcat uniforma douăzeci şi două de zile, a avut parte de o masă caldă de două ori în acelaşi interval şi nu a mai tras cu arma din dotare de o lună şi jumătate.

Habar nu are unde se află el sau ceilalţi oameni din compania lui. Cu vreo treizeci de zile în urmă, elicopterele i-au debarcat batalionul într-o vale de undeva, de la poalele munţilor sud-vietnamezi.

După care, unitatea, cu un efectiv de şase sute de

[3] Înjurătură la adresa armatei (n.tr.).

[4]Abreviere pentru Post Exchange – magazin al armatei unde se comercializează efecte militare diverse (n.tr.).

oameni, s-a divizat în subunităţi de tăria unei companii, cu un efectiv de aproximativ o sută de oameni. Comandantul batalionului i-a încredinţat ofiţerului-comandant al acestui soldat o misiune: Vă deplasaţi atâţia kilometri pe direcţia cutare, până în punctul acesta (o topare de pix pe harta căpitanului) şi formaţi un avanpost de acţiune pe timp de noapte. Se estimează că aproximativ două companii Viet Cong[5] acţionează în această zonă. (Pixul descrie cu uşurinţă o suprafaţă de douăzeci şi şase de kilometri pătraţi.) Căutaţi şi distrugeţi.

Ordinele au coborât pe scara ierarhică până la soldatul care s-a ridicat în picioare şi a pornit la drum. Vreme de douăzeci şi două de zile, el nu a văzut nimic altceva pe timp de lumină decât jungla şi uniforma îmbibată de sudoare a celui din faţa sa. Şi doar liniştea neagră din faţa locaşului individual de luptă, pe timpul nopţii.

În jurnalul de front al Diviziei 12, această misiune primise probabil un nume pompos, precum OPERAŢIUNEA LOVITURA FULGERĂTOARE, LIBERTATE.

Soldatul nu va auzi niciodată de denumirea aceasta, în afară de cazul când, întorcându-se la bază, va da din întâmplare peste vreun număr din ziarul *Stars and Stripes,* aruncat la latrină. Pentru el, motoul diviziei, LUPTĂ ŞI DISTRUGE, nu mai era nici măcar o glumă răsuflată.

Majoritatea celor optsprezece mii de oameni ai Diviziei 12 nu ajungea niciodată dincolo de perimetrul unităţii. De privilegiul acesta se bucurau îndeosebi bucătarii, scribălăii, şoferii, curierii, specialiştii, mecanicii şi alţii din serviciile auxiliare necesare pentru a susţine pe front un infanterist.

Puţini dintre ei văzuseră vreodată drapelul de luptă al diviziei, păstrat de obicei într-o vitrină, la Cartierul General. Şi tot atât de puţini cunoşteau semnificaţia fanioanelor de luptă ale diviziei, care aproape că acopereau drapelul propriu-zis: Meuse-Argone… ocupaţia germană… Sicilia… Anzio… Cassino… St. Lô… Pădurea Huertgen… Malmédy… Traversarea Rinului… Inchon… Punchbowl.

[5]Forţe militare şi de gherilă conduse de comunişti şi sprijinite de Vietnamul de Nord, care acţionau în Vietnamul de Sud (n.tr.).

Chiar şi pentru veterani, acele onoruri nu însemnau decât amintirea unor oameni şi a unor războaie uitate. Pentru Divizia 12 nu exista decât Vietnamul.

Zona operaţională a Marii Unităţi începea din preajma Cercului Saigonului (un arc cu raza de şaptezeci de kilometri ce înconjura capitala sud-vietnameză) şi se întindea spre nord, până la graniţa cu Cambodgia, acoperind, practic, provincia Song Nhanh.

A 12-a Divizie avea trei tabere de bază: Cartierul General şi Brigada 2, la marginea satului Hue Duc, Brigada 1, la Lang Chu şi Brigada 3, la Dau Tien.

În luna octombrie a anului 1967, divizia se afla în teritoriu de şaptesprezece luni. Combatanţii care participaseră la operaţiunile iniţiale de desfăşurare plecaseră acasă: unii, în coşciugele cenuşii descărcate la Baza Davis a Forţelor Aeriene din California; alţii, în spitalele din Japonia, San Francisco sau Pennsylvania; cei foarte norocoşi, cei ingenioşi sau cei care, pur şi simplu, au rămas departe de liniile frontului, încercau să se întoarcă în America şi să uite că au avut vreodată de-a face cu Vietnamul. Înlocuitorii lor veneau şi, pe rând, erau răniţi, ucişi sau supravieţuiau.

Marea Unitate era instruită şi gata de luptă. Acum nu mai avea nevoie decât de un inamic. Nu de cel care ucidea din tranşee sau în întunericul nopţii, ci de unul la teren deschis, unul de talia ei, cu care, folosindu-se de tăvălugul tehnologiei americane, să se poată lupta şi pe care să-l distrugă.

Inamicul cu pricina se îndrepta spre ei înşirat, în adâncime, pe mai bine de treizeci de kilometri.

PARTEA I:
3 – 12 OCTOMBRIE, 1967

Vom câştiga războiul acesta, chiar de va fi nevoie să ne dăm viaţa pentru asta.

– Lyndon Baines Johnson, citând un mesaj grafitti pe care susţinea că l-ar fi văzut în Vietnam

Începem să câştigăm această confruntare... facem progrese constante.

–Vicepreşedintele Hubert H. Humphrey

O dată cu 1968, începe o nouă fază. Am ajuns la acel punct important din care începe să se întrezărească sfârşitul.

– General William C. Westmoreland, comandant al trupelor americane din Vietnam

Trupele Viet Cong au fost respinse începând cu Da Nang până în zonele populate.

– General Bruce Palmer, comandant adjunct, Armata Statelor Unite, Vietnam

Tăticu', io le-o zic la toţi, gagiii ăştia în pijamale negre o să câştige războiu'. E tufişurile lor. E jungla lor. Ei spune „sari!", tăticu', noi sărim. Mai devreme sau mai târziu, ăştia o să iasă din tufişuri şi-o să ne tragă un şut în cur. Şi-o să zicem c-am fost norocoşi dac-o s-ajungem numa-n Australia.

– Militar anonim, Divizia 101 Aeropurtată

1. SHANNON

Maiorul Dennis Shannon stătea cu picioarele atârnând afară din elicopterul Huey. Sub el, cuprinsă de întunericul nopţii, jungla părea adormită. Se uită la cadranul fosforescent al ceasului Rollex, de pe partea interioară a încheieturii mâinii, şi inima începu să-i bată mai tare. *Două minute.*

La două sute de metri în faţă se profila silueta mătăhăloasă a aparatului UH-ID: nava-momeală. Deodată, simţi cum i se usucă cerul gurii în momentul în care elicopterul îşi lăsă botul în jos şi pilotul efectuă o manevră care-i aduse în linie cu prima aeronavă.

Aruncă o privire către ceilalţi militari din elicopter. Nimic deosebit. În afară poate de rânjetul neaşteptat al lui Williams, comandantul grupei LRRP[6], care şedea lângă mitraliorul de la uşă. Unul din avantajele pisicilor negre, îşi zise Shannon, e că noaptea nu trebuie să-şi facă griji cu camuflajul.

Secundarul Rollexului ajunse la 12 şi maiorul îi făcu semn pilotului. Elicopterul coborî brusc către un câmp cultivat cu orez: zona de aterizare.

Teoria spune că dacă vrei să infiltrezi unsprezece soldaţi în „teritoriul indian” fără ca „băieţii răi” să prindă de veste, iei două elicoptere şi zbori de nebun pe deasupra poziţiilor lor fortificate. Unul dintre elicoptere are misiunea să facă o hărmălaie cât mai mare, în timp ce al doilea se lasă la sol şi permite coborârea patrulei LRRP. Pe urmă, al doilea aparat se înalţă din nou în aer, cu speranţa că nimeni nu s-a prins. Patrula este lăsată să-şi vadă de treabă.

Şi, ia spune, bătrâne Dennis, de câte ori s-a dovedit că istoria asta e plină de baligă de măgar?

Dar jungla se apropia cu repeziciune şi luminişul apăru sub el, iar elicopterul îşi semnaliză aterizarea… trei metri prea sus, bidon turtit! Shannon îşi ţinu cu greu echilibrul pe

[6] Abreviere pentru Long Range Recon Patrol – Patrulă de recunoaştere cu rază lungă de acţiune (n.tr.).

talpa de aterizare a aparatului, mai-mai să se răstoarne, după care reuşi să ajungă în poziţia de aterizare clasică, mai puţin rostogolirea, fiindcă orezăria, evaluă el imediat situaţia, nu-i chiar atât de părăsită pe cât pare pe hartă. Şi cine are chef să-nghită căcaţi, dar dacă pământul o fi într-adevăr uscat s-ar putea să-mi rup şi un picior şi…

Picioarele i se înfipseră într-un strat de nămol gros de un metru şi jumătate. Cu tot vuietul turbinei şi plescăitul apei din orezărie, agitată de palele elicopterului, îi auzi şi pe ceilalţi militari căzând în noroi.

Şi, pe urmă, slavă Domnului, *uopuopuop,* în timp ce scârba de pilot face semn cu degetul şi pleacă cu rablamentul lui la dracu-n praznic şi…

Linişte. Întuneric.

Shannon se lăsă pe vine, pregătindu-se. Deodată, îşi dădu seama: Isuse Cristoase! Trase încet de pârghia închizătorului automatului, până când îl armă. Te duci ca berbecu-n faţă, ’te-n nară de irlandez tâmpit, şi nici măcar nu eşti pregătit. Începi să fii prea ramolit pentru aşa ceva. Aproape douăşopt d-ani, nu? Lasă-i pe puşti să se ocupe de şmecheriile astea. Sau, dacă nu, cineva o să-ţi ciuruiască curu’ şi-atunci, adio viaţă…

Ia n-o mai face pe victima, odrasla mamei!

Ar trebui să te afli acum la Clubul Ofiţerilor, aşteptând veşti de la… şi citez unităţile tale de cercetare în adâncime, pentru a încheia citatul. Aşteptând şi bând bere. Ce dracu’ cauţi în orezăria asta, împotmolit în noroi până la cur, împreună cu o gaşcă de puştani tâmpiţi, care n-au ştiut nici ei să se descurce?

Ia mai taci dracului din gură. Eşti aici. În plus, Williams are cincizeci de ani. N-are a face. Ticălosul ăsta caraghios e cercetaş de vreo trei războaie încoace. Are creierii prăjiţi.

Termină! Uită-te la liziera pădurii, Shannon. Ce, ai uitat? Fii atent la copaci, tâmpitule. Adună-ţi minţile. Nu te mai crede mare sculă de Tembel-adjunct cu probleme de contrainformaţii pe divizie şi apucă-te de jocul de-a cowboy-i şi gălbejiţii. Fiin’că asta se joacă acum.

Unsprezece inşi ghemuiţi în nămol, aşteptând. Shannon

dădu să se mişte, apoi se răzgândi. Ai uitat că ăsta nu e jocul tău? Se uită la Williams. Individul continua să stea în expectativă. Ce mă-sa o mai fi aşteptând?

Deodată, Williams ridică braţul. Delimită un arc din perimetrul minuscul de acţiune al patrulei de recunoaştere. Făcu semn grupei precursoare să se deplaseze către lizieră.

Şi Shannon se urni din loc, împroşcând noroi, fir-ar să fie! Dar-ar dracii-n ea de tehnologie americană! Cum se face că nu i-a trecut nimănui prin cap să fabrice o pereche de bocanci ca lumea, care să nu se umple cu apă. Sau măcar să nu putrezească.

Câmpul de orez era numai pe jumătate lucrat. Ajunseră la un dig şi omul lui Williams, care mânuia mitraliera M-60, se ghemui la pământ. Soldaţii se furişară peste dig ca nişte şopârle în uniforme de camuflaj, cuprinse de nebunie. Pune un cameleon pe o bluză de camuflaj şi amărâtul o s-o ia razna, gândi Shannon, uşor isteric, în timp ce se rostogolea şi lua poziţia de tragere. Mulţumescu-Ţi, Doamne. Pământ uscat.

Patrula se reuni. Williams şi Shannon se consultară grăbiţi pe baza hărţilor şi a busolei, discuţia fiind completată cu îndelung exersate ridicări din umeri, fluturări din mână, gesturi şi expresii.

Să fie umbra aia de colo locul unde vrem să ajungem? Arată oare ca o culme de deal? Al dracu' dacă ştiu, dar cred c-ai ghicit. Cât de departe suntem de Cambodgia? Bună întrebare. Probabil că puţoii ne-au lăsat cu douăzeci de kilometri mai în interior. N-ar fi pentru prima oară, nu? Ba bine că nu!

'Ţi-ale dracu' de hărţi! îşi zise Shannon. „Întocmite după informaţii serioase", cică. Un rahat, informaţii serioase. Cercetare primară făcută de japonezi şi confirmată de francezi… şi toată lumea ştie ce s-a ales de capul lor… aşa că poftim de te-ncrede în harta asta, dacă ai chef.

Shannon a fost dintotdeauna de părere că hărţile militare, în special reprezentările la scara 1:25.000, de care o patrulă de recunoaştere are nevoie ca de aer, ar trebui să fie însoţite de un avertisment de genul celor comerciale:

ATENŢIE! URMĂRIREA INDICAŢIILOR ACESTEI HĂRŢI POATE FI PERICULOASĂ PENTRU SĂNĂTATEA DUMNEAVOASTRĂ.

Foarte inteligent, Dennis, îşi zise el. Şi porni în urma umbrelor din faţa sa, către lizieră şi către graniţa cambodgiană.

2. DUAN

Tovarăşul general îşi simţi spatele rece. Ud şi tremurând de frig, stătea în faţa uşii de la biroul maicii Teresa. Cineva spunea fără să se oprească o clipă: „tovarăşe general”. Dar el nu băgă în seamă vocea. Duan ştia că, de fapt, nu era un general postat la graniţa cu Cambodgia, ci un elev speriat, care fusese trimis la maica stareţă şi aştepta în ploaie să-i audă glasul aspru şi mustrător.

Îşi dădu seama că pedeapsa avea să fie severă. Fusese prins cu fotografia indecentă a unei femei, decupată dintr-o revistă nemţească. Maica Teresa era o călugăriţă care credea că sânii tuturor fetelor ar trebui strânşi în chingi şi că băieţii ar trebui să cânte veşnic în cheia Do. Totodată, era franţuzoaică, ceea ce însemna că-i ura nu numai pe vietnamezi, ci şi pe germani.

Oricare ar fi fost pedeapsa pentru nudul unei franţuzoaice, zece lovituri tot aveau să fie adăugate pentru motivul că fotografia era a unei nemţoaice. Stând în ploaie, Duan se gândea că mai înspăimântat ca acum n-are să mai poată fi vreodată. Şi vocea care continua să-l sâcâie: „Tovarăşe general... Tovarăşe general...”

Generalul Vo Le Duan, comandantul Diviziei 302 din Armata Populară a Vietnamului, deschise ochii şi-şi văzu ordonanţa aplecată asupra lui. De când se ştia, nu văzuse o faţă mai urâtă şi mai ameninţătoare. Dar, în clipa aceea, sergentul Lau părea destul de frumos. Duan se afla din nou în război şi avea să lipsească de la întâlnirea cu maica stareţă.

— Tocmai m-ai salvat de o călugăriţă franceză, bâigui el.

Nedumerit la început, sergentul îşi dădu seama în cele din urmă despre ce vorbea Duan şi râse.

— Vă temeţi de visele cu călugăriţe. Într-ale mele, întotdeauna mă aleargă o cireadă de bivoli furioşi.

Duan căscă, simţind că începe să se trezească de-a binelea.

— La mine-n sat era un om care credea că visele nu-s

întâmplătoare. Şi că trebuie să le luăm ca pe nişte avertismente, îşi permise sergentul.

Duan deveni interesat.

— Crezi că avea dreptate?

— Greu de răspuns, tovarăşe general. Odată, două săptămâni la rând, a visat că satul nostru e cuprins de puhoaie mari. Aşa că s-a retras pe un deal, unde şi-a construit o colibă.

— Un om prudent, remarcă Duan.

— Se poate. Dar când am fost să-i duc nişte orez, ca să-şi pregătească şi el masa de seară, am mai găsit doar câteva oscioare pe care tigrul nu le mâncase.

Tovarăşul general chicoti.

— Slavă Domnului că inamicii noştri nu sunt nemuritori ca tigrii, călugăriţele şi bivolii.

Se foi în hamac, în căutarea primei ţigări a zilei. Îşi simţi spatele ud şi rece. O privire spre faţa sergentului îl lămuri. Lau era pe punctul de a izbucni în râs. Privind în jurul lui, Duan îşi dădu seama că legăturile hamacului alunecaseră în jos pe trunchiurile copacilor, în timp ce dormise. Îşi petrecuse cea mai mare parte a nopţii bălăcindu-se într-o băltoacă datorată ploilor musonice ale anotimpului.

— Omul ăla, de la tine din sat, n-avea dreptate. Uite, eu n-am visat inundaţii.

Până la urmă, Lau izbucni în râs.

— Tovarăşe general, spuse, e timpul să vă sculaţi. V-aţi udat la cur.

Uşor de spus, greu de făcut. Aşa că Duan se rostogoli din hamacul lăsat direct în noroi. Se ridică cu greu în picioare, încercând să ignore protestele iscate de cele aproape cinci decenii de viaţă în cei şase sute cincizeci şi ceva de muşchi ai săi.

Sergentul îi întinse lui Duan o cană de ceai. Înainte de a lua prima înghiţitură, generalul murmură o rugăciune către zeii care se-ngrijeau de buna funcţionare a stomacului. Acidul tanic atacă. Duan se zvârcoli şi sări înapoi. Luă la repezeală încă o înghiţitură, ca să se liniştească. Ura ceaiul, mai ales când trebuia băut de cu zori. Tovarăşul general

prefera cafeaua fierbinte, concentrată şi neagră. Numai că acum se afla la mii de kilometri de o cafea. Propria-i slăbiciune îi provocă o grimasă. La fel de bine aş putea să-mi doresc nişte suc de portocale din Florida. Sau o ciocolată fierbinte franţuzească. Şi nişte *croissants.*

În timp ce sergentul pregătea primusul pentru orezul de dimineaţă, Duan se lăsă pe vine lângă hamac, având pe el numai fâşia de pânză legată în jurul şalelor. Îşi aprinse ţigara îmbibată cu apă, pe care până atunci o lăsase să-i atârne în colţul gurii şi-l urmări pe Lau în exerciţiul funcţiunii.

Sergentul era un bărbat scund şi îndesat, ceva mai în vârstă decât generalul. Mâinile lui uriaşe se mişcau cu delicateţe în timp ce alegeau condimentele. Peste orezul din oală fărâmiţă câţiva ardei minusculi, foc de iuţi, din cei cultivaţi în lunca Râului Roşu. Cu un gest reflex, ordonanţa îi întinse lui Duan un ardei întreg. Şi, cu un gest la fel de reflex, Duan îl forfecă în dinţi şi începu să-l mestece. Simţi cum urechile îi iau foc şi luă o înghiţitură zdravănă de ceai ca să domolească pârjolul. Lau îi întinse încă un ardei. Duan ezită.

— Hai, încă unul, insistă sergentul. În cinstea traversării. Şi-apoi, până şi mongolul ăla de Mao zice că adevărata încercare pentru un revoluţionar este măsura în care-i plac ardeii iuţi.

Tovarăşul general mâncă şi al doilea ardei. Îşi spuse că acceptase numai ca să-i facă plăcere ordonanţei sale. O superstiţie măruntă de ţăran. Lau părea încredinţat că ardeii ăştia vindecau totul, de la febră la muşcătura de şarpe, inclusiv scăderea virilităţii. Duan pufni dispreţuitor când ajunse la chestia cu potenţa. Cel puţin câteva luni aveau să treacă până când se va culca din nou cu o femeie. Dacă o s-o mai facă vreodată. Gândul la femei îl tulbură uşor pe Duan. Trecuse timp de când nu mai simţise niciun fel de dorinţă. Ce-i drept, se gândea adesea la soţia lui, decedată demult, ca şi la concubina sa din Hanoi. Atâta doar că rar se-ntâmpla ca sentimentele sale să aibă vreo legătură cu sexul. Când se gândea la femei, cel mai adesea

îşi amintea de călugăriţe. Îndeosebi, de maica stareţă Teresa. Îngrozitorul Liliac cu Aripi Albe din Hue, oraşul său natal.

Lau îşi puse un castron imens de orez, rezervându-i generalului o porţie mult mai mică. Ajutându-se de degete, Duan îşi umplu gura. Era picant şi gustos, aşa cum numai orezul vietnamez din regiunea Râului Roşu putea să fie. Doar că generalul nu avea poftă de mâncare. Aproape că uitase ce-nsemna să-ţi fie foame. Sergentul îşi termină porţia, se lăsă pe vine, trase un vânt şi-şi aprinse una din ţigările generalului, aşteptând ca acesta să-i dea şi resturile rămase din porţia sa.

Generalul şi sergentul erau prieteni de ani de zile. Se cunoscuseră în apropiere de Dien Bien Phu, când generalul era tânăr maior, iar sergentul era… mă rog, tot sergent.

Duan avea impresia că Lau nu se schimbase niciun pic. Cu treisprezece ani în urmă era la fel de îndesat, având aceeaşi faţă rotundă, cu zâmbetul acela care exprima ură faţă de ofiţeri, neîncredere faţă de orice autorităţi şi zeflemea la adresa politicii. Pentru buzele sale, „tovarăş” era un cuvânt cu multe tente porcoase. Dincolo de toate relele, Lau era un patriot, aşa cum numai un ţăran care are îngropate în propriul său pământ atâtea generaţii, poate să fie. Mai presus de toate, Lau rămăsese ceea ce fusese şi la Dien Bien Phu: un supravieţuitor. Duan îl considera arhetipul universal al sergentului. Trebuie să fi fost oameni ca el în falangele lui Alexandru, în armata surorilor Trung, în legiunile romane sau printre rebelii Trinh. Ţărani care, după ce au fost luaţi cu forţa de pe pământurile lor, au fost înarmaţi şi au primit ordinul să mărşăluiască şi să moară.

Lui Duan i se părea ciudat că Lau încă se mai considera ţăran, deşi nu mai văzuse măcar o coadă de bivol cam de pe la sfârşitul celui de-al doilea deceniu de viaţă, când fusese constrâns să adere la „cauza poporului”. Lau nu primise niciun fel de educaţie şcolară. Duan îl învăţase să citească şi să scrie, atât în vietnameză cât şi în franceză. După această victorie importantă, Duan a încercat să-i impună lecturi din clasici, dar Lau prefera să se relaxeze

citind nu Malraux, ci rapoarte întocmite de ofiţeri tâmpiţi în urma cine ştie cărei acţiuni. Cu cât era raportul mai idiot şi limbajul mai înflorat, cu atât Lau se amuza mai copios.

Ca majoritatea ţăranilor, Lau era un fatalist. Ce era scris să i se întâmple urma să i se întâmple cu siguranţă. Trăia convins că nu avea niciun control asupra destinului. În principiu, ar fi preferat să supravieţuiască decât să moară, dar îşi dădea seama că era puţin probabil să fie consultat în această chestiune. Duan se gândea că tocmai asta îi ţinuse lui Lau barca deasupra Oceanului Furtunilor Lumii. Ca şi pe el, de altfel. Duan era pe deplin convins că a avut tot atât de puţin de ales în viaţă ca şi ordonanţa sa.

Tatăl lui Vo Le Duan fusese funcţionar în guvernul vietnamez condus de francezi, iar mama lui predase istorie franceză, de nivel secundar. Istoria vietnameză, firește, fusese interzisă în şcolile conduse de colonialişti. Duan îşi amintea de copilărie ca de un vis lung şi fericit. Ştia că, în realitate, nu se poate să fi fost aşa. Fără îndoială, de-a lungul anilor însângeraţi şi plini de noroi, mintea lui născocise aceste amintiri calde şi fugare, ca pe un soi de adăpost. Dar Duan prefera să păstreze amintirile, chiar dacă îi creau un fals sentiment de securitate.

Copilul Duan era extrem de talentat la matematică. La trei ani, putea să se uite la mâncarea de pe maşina de gătit şi s-o împartă automat la numărul de oameni aşteptaţi la cină. Dat fiind că familia sa primea frecvent numeroşi musafiri, ambele seturi de numere erau mari, oferindu-i lui Duan un eşantion interesant de „jucării mentale”, cu care să-şi facă de lucru mai departe: dacă am avea şaisprezece musafiri, dintre care patru porci de francezi, şi o treime de litru de *nuoc mam*, iar singurul ne-vietnamez care-şi pune *nuoc mam* pe porţia sa de peşte e sergentul ăla de paraşutişti din Legiunea Străină, şi dacă acea treime de litru s-ar termina, de cât *nuoc mam* am mai avea nevoie în cazul în care colonialiştii ar şti că e bun la gust?

La cinci ani, Duan, ţinând evidenţa cheltuielilor cu mâncarea, a descoperit că bucătarul încărca nota de plată lunară. S-a mândrit întotdeauna cu faptul că n-a suflat un

cuvinţel nimănui. Desigur, nu-i exclus ca prăjiturile pe care le primea în schimbul tăcerii să fi jucat un rol semnificativ în luarea acelei decizii.

Cu tot talentul său, Duan ştia deja, la vârsta de zece ani, că în privinţa viitorului, nu erau posibile decât trei cariere: să devină un conţopist mărunt, precum tatăl său, să predea jargonul imperialist lipsit de noimă sau să lucreze într-un magazin. Dar să ajungă un matematician teoretician asemenea idolilor săi, Einstein, Planck sau Heisenberg, nici pomeneală. Universitatea din Hanoi, cea mai apreciată instituţie de învăţământ din Indochina, nu avea măcar o facultate de ştiinţe. Singura speranţă pentru o carieră de matematician ar fi fost emigrarea în Franţa sau, poate, în Rusia. Dar părăsirea Vietnamului era de neconceput pentru Duan.

Când, în 1940, francezii au capitulat în faţa japonezilor, Duan, la fel ca majoritatea conaţionalilor săi, a fost cuprins de o admiraţie şi o bucurie nemăsurate. Prin intermediul variantei autohtone a marionetelor de la Vichy, japonezii i-au promovat pe vietnamezi în posturile administrative principale, au construit şosele, ba chiar au început să-i încurajeze pe scriitorii şi pictorii locului. Numai că şi japonezii erau nişte străini. Iar prin 1944 se zvonea deja că vor pierde războiul.

Asta însemna că, în mod inevitabil, imperialiştii francezi aveau să se întoarcă. Drept pentru care, spre sfârşitul anului 1944, Duan şi-a ales cariera. Aşadar, o a patra variantă. A călătorit spre nord, mergând pe jos, şi s-a alăturat Guvernului Provizoriu al Vietnamului, cel al naţionaliştilor. Micul grup era condus de un bărbat înalt, slab şi politicos, care avea nişte ochi glaciali şi o barbă lungă şi deasă. Bărbatul era cunoscut sub numele de Nguyen Ai Quoc. Mai târziu avea să-şi schimbe numele în echivalentul vietnamez pentru „Cel Care Luminează”: Ho Şi Min.

Îndată ce s-a creat Biroul pentru Servicii Strategice (OSS)/China, Quoc a şi încheiat o alianţă cu americanii. Era convins că numai Statele Unite puteau să împiedice Franţa

să revină în Indochina după terminarea războiului.

Duan a primit o carabină M-1 americană şi a fost repartizat într-un pluton de asalt. Comandantul plutonului a fost însărcinat să-l urmărească îndeaproape pe Duan şi să raporteze la Comitetul Central despre comportarea sa. Pentru un partizan, singura măsură a aptitudinilor este capacitatea de supravieţuire. După un şir de ambuscade asupra coloanelor japoneze, Duan a rămas în viaţă. Pe urmă, a primit ordinul să se prezinte la Comitetul Central. Nu se ştie cum, Ho şi aghiotanţii săi auziseră de talentul lui de matematician.

I-au oferit un post de ofiţer de artilerie. Această armă a forţelor de eliberare era limitată: câteva mortiere primite de la industriaşii lui Ciang Kai-Shek, câteva tunuri de 75 mm franţuzeşti, vechi din primul război mondial, şi două mortiere de 37 mm, primite de la americani, prin OSS. Dar, chiar şi în asemenea situaţie, artileria avea o poziţie privilegiată, rezervată elitelor cu rădăcini istorice de natură orientală şi occidentală. Un om capabil să calculeze poziţia Pământului, a Soarelui şi a planetelor ca să obţină o hartă cerească ce se putea materializa în nişte distrugeri provocate parcă de mânia zeilor, la o depărtare de mulţi kilometri, trebuia respectat pentru aptitudinile sale. Talentul acesta l-a salvat pe Duan de la moarte. La numai două săptămâni după ce şi-a părăsit plutonul lui de asalt, acesta a pierit în întregime în urma unei curse întinse de adversari.

După aceea, japonezii au capitulat. Ho Şi Min a declarat independenţa Vietnamului. În octombrie 1945, francezii, prin „amabilitatea” mijloacelor de transport britanice, s-au întors în Vietnam. Americanii erau mai interesaţi în alinarea conştiinţelor colaboraţioniştilor francezi, decât în asumarea vreunui angajament real faţă de naţionaliştii vietnamezi. Lumea a dezavuat orice intenţie de a îngădui Vietnamului să-şi păstreze libertatea.

În 1946, Ho a pornit din nou la război. De data asta, împotriva francezilor. Treptat, pe măsură ce trupele inamice sufereau înfrângere după înfrângere, forţele de

artilerie ale Viet Minh-ului creşteau. În 1954, Duan a fost avansat la gradul de maior. Repartizat în Divizia 315 de Artilerie grea, a pornit spre „capcana urşilor” de la Dien Bien Phu, pusă la cale de Giap.

Din cine ştie ce raţionamente, în timpul marşului spre vest, Duan a fost detaşat pe neaşteptate într-o funcţie de comandă. Astfel, a devenit comandant de baterie, responsabil peste trei obuziere americane de 75 mm, recent capturate de la forţele militare franceze din Laos. Din nefericire, deşi soldaţii repartizaţi în subunitatea sa erau întrucâtva familiarizaţi cu artileria, nu ştiau nimic despre jungla, munţii şi râurile care păreau hotărâte să-i ucidă pe oameni şi să le distrugă tunurile, în drumul lor spre Dien Bien Phu.

Când mai avea două zile de mers până la destinaţie, jumătate din subordonaţii lui Duan sufereau de malarie, dizenterie sau de răni căpătate în junglă. Restul deveniseră victime ale bolilor spiritului.

La doi kilometri mai jos de Muong Pon, au căzut într-o ambuscadă organizată de o patrulă GCMA franceză, rătăcită prin zonă. Duan nu se afla la prima confruntare de acest gen, dar pentru el experienţa trăită avea să rămână cea mai rea. Ajunsese deja să vadă cu ochii ţinta călătoriei sale, muntele Pha Song şi se cutremura gândindu-se la stâncile care trebuiau urcate şi la oasele care aveau să se rupă în timpul transportării blestematelor de tunuri dincolo de stâncile cu pricina.

Două mitraliere au sfâşiat fondul sonor al junglei. Oamenii lui Duan s-au aruncat la pământ, târându-se, ţipând şi murind. Duan striga la ei să tragă – trageţi în *coloni!* Pe urmă, s-a prăbuşit pe spate.

Cea de-a treia mitralieră Browning a deschis focul asupra singurului lor flanc neacoperit. Duan îşi amintea totul: talmeş-balmeşul provocat de grenadele aruncate pe cărare de membrii trupei de comando… zgomotul asurzitor al focurilor de armă trase la întâmplare de oamenii săi în direcţia hăţişurilor… flacăra dublă a loviturilor de bazooka… Duan scoţând cartuşiera cu grenade de pe cadavrul unui

servant-ochitor… pe urmă, în picioare, cu degetul agăţat de cuiul din partea de jos a inelului de lemn şi, în sfârşit, urlând şi alergând direct către rafalele de mitralieră.

O sută de ani parc-ar fi trecut până când s-a trezit suspinând lângă mitraliera franţuzească distrusă. Alături se aflau trei cadavre îmbrăcate în uniforme de camuflaj. Ceilalţi francezi dispăruseră. Jumătate din oamenii lui Duan muriseră sau nu mai erau buni de nimic. Şi, lucrul cel mai rău, un obuzier sfârşise într-o rână, cu roata aruncată la câţiva metri distanţă. Proiectilul de bazooka distrusese şi cel de-al doilea tun: ţeava, apărătoarea, sistemul de ochire şi şasiul zăceau împrăştiate printre cadavrele servanţilor. Un singur obuzier rămăsese intact.

A fost prima şi singura dată când Duan s-a gândit la sinucidere. Nu era vorba doar de un simplu eşec. Ştia că fără cele două tunuri care să tragă în căldarea de la Dien Bien Phu, mulţi dintre compatrioţii săi aveau să piară.

S-a auzit un foşnet uşor în trestiile de bambus. Duan nu s-a sinchisit. Nu s-a întors şi nici nu şi-a ridicat arma la ochi. Un nou atac al trupelor franceze de comando putea să constituie soluţia cea mai simplă.

O secundă mai târziu, un bărbat bondoc a apărut din junglă. După o scurtă ezitare, a tras siguranţa puştii Mosin-Nagant şi a îngenuncheat lângă Duan. S-a auzit gâlgâitul apei dintr-o gamelă şi pe urmă o cârpă a şters noroiul şi sângele de pe faţa lui Duan.

— Felicitări, tovarăşe, a spus bărbatul.

— Pentru ce? a întrebat Duan, în timp ce încerca să se ridice.

— Pentru că ai supravieţuit.

Duan nu s-a obosit să răspundă unei asemenea idioţenii. Bărbatul cel scund purta însemnele de sergent *bo-doi* şi vorbea cu un accent care stâlcea limba, specific nord-vietnamez, accent pe care Duan îl detestase întotdeauna, ştiind că până şi pentru ţăranii din regiunea muntoasă oricine venea din Vietnamul de Sud era considerat un copil înapoiat mintal. A fost destul de uşor pentru Duan să-şi îndrepte împotriva sergentului valul de silă care-l

cuprinsese faţă de sine.

A încercat să adopte o atitudine ameninţătoare.

— Tovarăşe sergent! Unde-ţi sunt oamenii? Care-ţi este misiunea?

Sergentul a părut să ignore întrebarea şi a prins a se plimba în jurul unuia dintre tunurile distruse. De asemenea, nu luă în seamă nici oamenii lui Duan, care, încă năuciţi şi şocaţi, se adunau în jurul lui.

— Fiindcă aţi omorât cel puţin doi Tay şi aţi distrus mitraliera asta, a spus sergentul pe un ton meditativ, sunt sigur, tovarăşe maior, că veţi primi din partea comisarilor o medalie. Asta, după ce-or să vă împuşte pentru că le-aţi pierdut tunurile.

A clătinat din cap, apoi a tras un pârţ zgomotos. Se poate să fi fost un semnal întrucât, o clipă mai târziu, din desiş şi-au făcut apariţia cincisprezece oameni zdrenţăroşi. În timp ce nou-veniţii se îngrijeau de răniţii maiorului, Duan a observat că, deşi purtau zdrenţe, armele lor, de la puştile japoneze Arisaka, de 7,7 mm, la carabinele americane şi puşca rusească a gradatului, erau foarte curate.

Sergentul a scos de sub pălăria sa din nuiele împletite, o pungă de tutun făcută dintr-un scrot de bivol. Şi-a presărat cât a trebuit pe o bucăţică de hârtie de ziar şi a meşterit o ţigară. Frecând un chibrit de ţeava puştii, a aprins-o şi i-a întins-o lui Duan.

— Cât despre întrebarea dumneavoastră, tovarăşe maior, a spus el în timp ce-şi făcea şi pentru el una, eu sunt Lau. Cândva, cel mai nepriceput ţăran din toată zona Bac Can. Acum, ales personal de unchiul Ho ca să-i conduc pe aceşti camarazi scurmători în rahat de porc în lupta împotriva mercenarilor colonialişti.

A suflat fumul de ţigară şi a adăugat:

— Nu admiraţi, tovarăşe maior, cât de bine mi-am învăţat lecţia de la şedinţele de îndoctrinare ale comisarilor?

Duan era cât pe ce să explodeze, când Lau a continuat:

— Cât despre misiunea primită, tovarăşe maior, habar n-am. Ne-am rătăcit.

Contrariat, Duan a observat cât de tare îi tremurau

mâinile. A lăsat ţigara să-i atârne între buze şi şi-a strâns braţele lângă trup. Sergentul s-a prefăcut că nu observă.

— Şi atunci, unde mergeţi?

Glasul lui Duan căpătase din nou un ton poruncitor.

— Cine ştie? a răspuns sergentul, săltând din umeri. Ne luăm şi noi după avioane. Mai devreme sau mai târziu, astea or să ne ducă acolo unde sunt francezi care trebuie omorâţi. Şi, mai cred că în locul ăla or să fie şi comisari şi ofiţeri care să ne spună pe care să-i ucidem mai întâi.

Şi, fără nicio pauză:

— Pot să vă urnesc tunurile din loc.

A trecut aproape un minut până când propoziţia lui Lau a căpătat un sens. Şi a mai trecut aproape o zi întreagă până când Duan a ajuns să-l creadă. Abia atunci când a văzut în faţa lui şirul de elefanţi stând sub ploaia blândă de după-amiază, Duan a început să înţeleagă.

Lau i-a spus că fuseseră cumpărate animalele dintr-un sat din apropiere. Duan nu l-a întrebat de unde avusese banii necesari. Începea să creadă că poate, cine ştie cum, sergentul Lau o să reuşească să-i ducă tunurile până la Dien Bien Phu.

Oamenii lui Duan au desfăcut în bucăţi cele două piese de artilerie supravieţuitoare, atât cât le-au permis sculele avute la dispoziţie. Pe urmă, Lau a cercetat cel de-al treilea obuzier, cel lovit de bazooka şi a indicat care componente să fie recuperate dintre sfărâmături.

Duan l-a întrebat de ce a hotărât aşa.

— Cu piesele astea o să fim în stare să facem să funcţioneze cel puţin alte două tunuri, tovarăşe maior. E limpede ca lumina zilei, nu credeţi? Dar poate că tovarăşul maior nu şi-a revenit încă de pe urma şocului şi-ar trebui să se-ntindă puţin sub un copac.

Duan a decis că şedinţa de analiză a comportamentului sergentului, ca şi judecarea ulterioară de către curtea marţială puteau să aştepte până când ajungeau la Dien Bien Phu. A început operaţiunea de încărcare. Lau îşi înjura într-una oamenii în timp ce se opinteau şi se căzneau cu greutăţile. Duan a observat totuşi că sergentul ridica

întotdeauna părţile cele mai masive. Din nefericire, elefanţii sunt dresaţi să *împingă,* nu să care greutăţi uriaşe. Monştrii cenuşii ca musonul, înalţi de doi metri şi jumătate, îi urmăreau cu suspiciune pe omuleţi, în timp ce componentele de oţel erau stivuite pe spinările lor.

Lau a ordonat ca prima piesă, o ţeavă, să fie urcată pe un elefant şi legată acolo. Oamenii, înfricoşaţi, s-au aplecat supuşi şi au ridicat obiectul, încordându-şi puterile.

Pachidermul şi-a mişcat trompa absent, de parc-ar fi gonit o insectă. Unul dintre oamenii lui Duan a zburat în desiş. Ceilalţi au scăpat jos tunul de oţel şi s-au împrăştiat ca potârnichile. Lau a reuşit să-i adune rapid la loc.

— Ridicaţi! a ordonat el.

Oamenii au refuzat. Supărat, sergentul a apucat el însuşi de ţeavă şi a ridicat-o de un capăt.

— Ajutaţi-mă! a strigat.

Nici de data asta soldaţii nu s-au mişcat.

Duan aproape că a izbucnit în râs când elefantul şi-a legănat ameninţător trompa către Lau. Ceea ce n-a făcut decât să-l înfurie şi mai tare pe gradat, care a lăsat ţeava jos şi a dat glas unui potop de înjurături.

— Laşilor! a strigat el către oameni şi către elefanţi. Nişte leneşi şi nişte laşi, aia sunteţi! Cu porcii şi cu bivolii mai poţi să te-nţelegi, dar cu elefanţii…

Pe urmă Duan a fost martor la una dintre cele mai terifiante scene din viaţa sa. Evident, neobişnuit să fie muştruluit de nişte străini apăruţi pe nepusă-masă în preajma sa, animalul a scos un muget şi s-a ridicat pe picioarele din spate. Se înălţase la câteva case deasupra bondocului Lau. Sergentul a făcut un pas cumpănit înainte şi i-a tras elefantului un şpiţ drept în boaşe.

Duan se aştepta ca Lau să moară pe loc.

Grijă contrazisă chiar de elefantul care, gemând, s-a lăsat la pământ pe picioarele din spate şi, după ce Lau s-a dat la o parte, şi-a coborât, docil, picioarele din faţă. Ceilalţi elefanţi, chiar şi femelele, a observat Duan, s-au liniştit şi s-au aşezat în rând. Cu certitudine, gradatul nu se uita la ei. Privea fioros la oameni. N-a scos niciun cuvânt. Nu mai era

nevoie.

Două ore mai târziu, cu poverile bine legate pe spinare, elefanţii tropăiau de-a lungul cărării, către vârfurile muntoase ce străjuiau Dien Bien Phu.

Acum, generalul Duan râdea de unul singur amintindu-şi de elefantul cu sprânceana zbârlită. Animalul se tot uita speriat la silueta bondoacă a lui Lau, care mărşăluia alături de el.

În vreme ce sergentul făcea curăţenie după masa de dimineaţă, generalul începu să se echipeze. Împăturindu-şi cu grijă uniforma verde-oliv pe care o purtase în timpul lungului marş de-a lungul Cărării Ho Şi Min şi îmbrăcându-şi combinezonul negru şi simplu al unui soldat-ţăran, se gândi că un ceremonial s-ar fi pretat unui asemenea moment.

De acum înainte, el şi ceilalţi oameni din Divizia 302 nord-vietnameză se vor da drept soldaţi ai Regimului Popular – ceea ce imperialiştii numeau Viet Cong. Era un artificiu minor datorat conjuncturii şi unor puncte de vedere necompatibile, asupra cărora diplomaţii de la Hanoi şi Comitetul Central al Frontului de Eliberare Naţională insistau.

De asemenea, Duan nu va mai purta niciun fel de însemn de grad. Cum avea să-i împiedice acest amănunt pe soldaţii inamici să-l repereze drept ţinta cea mai tentantă, constituia un mister, dat fiind că el avea să fie tot timpul înconjurat de aghiotanţi, gărzi de corp şi transmisionişti. Cel incapabil să identifice în Duan „personajul cel mai important” ar fi fost, fără discuţie, un luptător de duzină.

Terminând cu îmbrăcatul, Duan îşi luă automatul AK-47, armă purtată, în locul pistoletului pe care rangul militar l-ar fi îndreptăţit să-l posede. Învăţase, cu mult timp în urmă, că, exceptând paradele, un pistolet era mai mult decât inutil. Pe urmă, îşi începu ultima etapă a ritualului matinal, pe care se străduise să-l respecte cea mai mare parte a vieţii sale. Scoase încărcătorul din automat. Controlă cartuşele. Apăsă un pic glonţul de deasupra, ca să se asigure că resortul încărcătorului îşi mai păstrează elasticitatea.

Trase către sine pârghia de încărcare a Kalaşnikovului (de fapt, era vorba, fireşte, de Modelul 56, realizat de către chinezi după automatul AK). Niciun glonţ în camera încărcătorului. Unse părţile metalice ale pistolului-mitralieră cu o cârpă îmbibată cu ulei şi puse încărcătorul la loc. În sfârşit, gata, Duan îşi atârnă automatul pe umăr şi-şi ridică de jos port-hartul. Lau pocni din călcâie, într-o tentativă de salut.

— Noi, subordonaţii, aşteptăm cu nerăbdare ordinele dumneavoastră, fără îndoială istorice, tovarăşe general!

Duan zâmbi şi-l bătu pe camaradul său cu palma pe umăr.

— Când ai să-nveţi să-i respecţi pe ofiţeri?

Sergentul rânji şi arătă cu degetul.

— Când lipitorile or să rămână-n copaci, tovarăşe general.

Duan se uită în locul unde arăta Lau şi trase o înjurătură. Ordonanţa îi întinse ţigara sa şi Duan apăsă capătul aprins pe lipitoarea care se zvârcolea între degetul mare şi arătătorul de la mâna stângă.

— Că veni vorba de lipitori, completă Lau, tovarăşul comisar vă aşteaptă.

Duan înjură din nou. Colonelul Thuy era ultima persoană pe care ar fi dorit s-o vadă în acel moment.

— Mi-a dat de înţeles că ar avea câteva propuneri legate de moralul ostaşilor noştri.

— Spune-i curului ăla de şarpe jigărit, zise generalul pe un ton aspru, că am să-l văd când am să fiu pregătit.

De data asta, Lau îl salută aşa cum se cuvenea, ca la regulament. Şi tot regulamentar generalul îi răspunse la salut. Micul sergent făcu stânga-mprejur şi plecă. Era un mesaj pe care avea să-l transmită cu încântare.

3. SHANNON

Situaţia evoluă lent, de la negru la cenuşiu. Apoi, căpătă o lumină neaşteptată. Shannon privi cu un aer ursuz la cele zece tufişuri din jurul lui, care se transformau treptat în oameni.

Postul de observaţie al patrulei de recunoaştere se afla pe un deal ce se înălţa deasupra râului Cham. Acesta demarca, mai mult sau mai puţin, graniţa dintre Vietnamul de Sud şi Cambodgia. Oamenii se aflau la circa patru sute de metri de acea graniţă şi aşteptau să se întâmple ceva.

Pentru a zecea mia oară, Shannon se întrebă pentru ce dracu se afla el aici. Ceea ce-l îngrozea aproape mai mult ca orice era faptul că fusese ideea *lui.* Cu câteva zile în urmă, totul părea destul de logic. În definitiv, el era locţiitorul ofiţerului G-2 pe divizie. În loc să stea la un birou şi să frunzărească rapoartele de informaţii, simţise nevoia să iasă pe teren, printre „iepurii de câmp”, cum li se spunea infanteriştilor.

Totodată, lui Shannon i se părea că începuse să se cam „înmoaie”. Ce fel de luptător de comando era el, la urma-urmei? Stătea toată ziulica şi învârtea la hârtii, privind cum îi sporesc şuncile pe burtă.

În acel moment, totul părea logic. Aşa încât a tras sforile necesare şi a strâns cu uşa pe cine trebuia, numai să poată lua parte la misiune.

Ajunsese la concluzia că în alcătuirea sa genetică exista o dereglare fatală. Ceva asemănător cu chelia sau leucemia. Tatălui său îi plăcea să glumească pe seama faptului că cei din clanul Shannon, încă din timpurile când arborele lor genealogic era un biet puiet, manifestaseră o predilecţie pentru testarea şi re-testarea calităţilor native moştenite, adevărate bijuterii de familie, punându-şi curul la bătaie în linia de tragere.

Fosta soţie a lui Dennis n-a gustat gluma asta. Ea a cerut divorţul după ce el s-a înscris voluntar pentru al doilea tur de serviciu în Indochina. Dennis şi-a dat seama că, la drept

vorbind, nu prea putea să pună despărţirea lor pe seama Vietnamului. Divorţul plutea în aer de multă vreme. Lisa nu se simţise niciodată în largul ei în calitate de „dependentă de armată”, pentru a-i reproduce propriile-i cuvinte. Chiar şi în timpul logodnei, pe vremea când el se afla la West Point, ea şi-a manifestat aversiunea faţă de militari.

Dennis n-o putea condamna pentru asta. Viaţa sub drapel nu oferea nimănui o situaţie prea grozavă. El, pur şi simplu, se obişnuise cu rigorile ei.

Când a primit documentul de consimţământ final, Dennis se afla în vizită la părinţi, în California. Lisa fusese destul de îngăduitoare cu el. Pensia de întreţinere şi alocaţia pentru copii erau mai mult decât rezonabile. Iar condiţiile de vizitare – foarte generoase. Îi putea vedea pe cei doi fii ai săi în două weekend-uri pe lună şi copiii puteau sta cu el câte treizeci de zile în fiecare vară. Ceea ce, în termeni practici, dat fiind că Shannon era un dute-vino, însemna că nu putea să-i vadă aproape niciodată. În noaptea aceea, el şi taică-său s-au îmbătat pulbere.

Familia Shannon se mândrea cu faptul că, de la sosirea din Irlanda, cel puţin unul dintre membrii ei luptase ori de câte ori sunase goarna războaielor (inclusiv în unele care nu erau pomenite nici măcar în cărţi). La drept vorbind, nu erau propriu-zis nişte patrioţi, dar aveau o mare pasiune pentru politică. „Ne place să ne implicăm”, a spus cândva tatăl lui Shannon în loc de alte explicaţii.

Din punct de vedere fizic, existau doar trei tipuri de Shannon: bruneţi, cu ochi albaştri şi pistrui; blonzi, cu ochi albaştri şi pistrui; roşcaţi, cu ochi albaştri şi pistrui. Dennis făcea parte din prima categorie. Şi, la fel ca şi strămoşii săi, avea în jur de un metru optzeci înălţime şi o circumferinţă toracică de peste o sută doisprezece centimetri.

Bunicul lui obişnuia să se laude cu faptul că bărbaţii din clanul Shannon erau în stare să întreacă un catâr la trasul greutăţilor. Ei puteau, de asemenea, să tragă şi la măsea mai mult decât un catâr, lucru pe care bătrânul Emmett l-a demonstrat cu regularitate până-n ziua în care şi-a dat duhul.

Bunicul lui Dennis a fost considerat oaia neagră a familiei, fiind unul dintre puţinii care, din vremurile revoluţionare, nu şi-a efectuat serviciul militar în cadrul armatei de uscat, ci la marină. Era un subiect despre care nimănui nu-i plăcea să discute, cu excepţia bunicului, evident, când era abţiguit.

Obişnuia să-şi bea bourbonul cu multă băgare de seamă, în ceşcuţe de ceai delicate, moştenire de familie. Dennis îl acoperea faţă de bunica, în timp ce moşul şugubăţ golea ibricul de ceaiul pregătit de ea în fiecare după-amiază şi-l umplea cu *whisky.*

Dennis bănuia că ea ştia. Şi cum ar fi putut să nu ştie? În fiecare zi, în jurul orei cinci după-amiaza, încăperea duhnea de bourbon, bunicul era roşu la faţă şi vorbea încet, pronunţând fiecare cuvânt cu multă precauţie. De asemenea, când i se părea că Dennis nu-i atent, începea s-o ciupească pe nevastă-sa de anumite părţi ale corpului. Băiatului îi plăcea să creadă că bătrâna tolera bourbonul în schimbul ciupiturilor.

Mai presus de toate, Dennis îşi amintea povestirile. Ori de câte ori se ducea în vizită, aştepta atent până când bătrânul termina de băut cea de a treia ceaşcă de „ceai”. Pe urmă îi aducea pipa, trăgea taburetul aproape şi zăbovea cuminte până când Emmett Shannon îşi aranja piciorul de lemn, îşi umplea din nou ceaşca şi se pornea să spună poveşti.

Întreaga istorie a celor din neamul lor se afla în capul bătrânului. Şi, dat fiind că istoria familiei Shannon însemna război, tânărul Dennis a văzut bătălie după bătălie prin ochii fiecăruia dintre strămoşii săi. Bunicul vorbea arareori despre propriile experienţe de viaţă. Cel mai adesea se oprea la zilele de început, când fusese copil de trupă, ca şi Dennis, mai târziu crescând în atmosfera fierbinte şi secetoasă a forturilor din sud-vest. Băieţelul a rămas cu gura căscată când şi-a dat seama că străbunicul lui luptase împotriva indienilor, la fel ca şi Jimmy Stewart.

O singură dată a vorbit bătrânul despre zilele petrecute de el în război. S-a oprit brusc, în timp ce povestea altceva.

Şi a rămas tăcut mult timp, privind ţintă la focul din cămin. A început să istorisească din nou, foarte domol, şi astfel Dennis a auzit despre Belleau Woods[7], 1918. A mers împreună cu bunicul lui prin ceaţa densă şi galbenă a iperitei şi a auzit bubuitul artileriei şi clănţănitul mitralierelor Maxim.

Tot timpul cât a vorbit, bătrânul şi-a frecat locul unde piciorul de lemn se împreuna cu ciotul rămas în urma amputării. Până la urmă, Dennis a simţit glonţul sfâşiind carnea şi a suferit cumplit în pădurea distrusă, până când au venit sanitarii cu targa. Tot astfel, a trăit cumplitele ore în cortul măcelarului de oameni. După operaţie, n-a lipsit mult ca bunicul să moară din pricina febrei.

Bătrânul s-a oprit o clipă, făcându-şi de lucru cu pipa. Apoi s-a întors şi l-a fixat pe Dennis cu ochii săi urduroşi.

— Cred că atunci am înţeles, a spus el, că Dumnezeu iubeşte războiul aproape mai mult decât un Shannon.

A chicotit şi a continuat:

— Altfel, m-ar fi oprit atunci şi n-aş mai fi putut să-l concep pe taică-tău. Şi ce s-ar face Dumnezeu fără un Shannon care să lupte în războaiele lui?

Aproape douăzeci de ani mai târziu, Shannon şi-a dat seama că în spusele bătrânului fusese un sâmbure de adevăr. Se îndoia că Lisa, cu tot pacifismul ei ardent, ar putea să împiedice măcar pe unul dintre fiii lui să calce pe urmele familiei Shannon. Numai că, după trei termene de serviciu petrecute în Vietnam, acest lucru nu-l încânta deloc. Dennis ar fi dat oricât ca măcar o generaţie de-a familiei să nu aibă mâinile pătate de sânge.

Şi nu se putea spune că Dennis nu avusese posibilitatea de a opta pentru despărţirea de „maşinăria de ucis”. În mod destul de ciudat, propriul lui tată s-a opus cel mai mult intrării la West Point şi la tot ce a urmat după aceea. Ca să ajungă la Point, Dennis a dat cu piciorul la o bursă pentru Universitatea Georgetown (obţinută datorită notelor sale, cât şi relaţiilor din CIA, ale tatălui) şi la posibilitatea unei

[7] Pădure în nordul Franţei, la nord-vest de Château-Thierry, unde, în 1918, Marina Statelor Unite a câştigat o bătălie (n.tr.).

cariere diplomatice. La acea dată i se păruse o opţiune logică. La fel cum, exact cu o săptămână în urmă, i s-a părut normal ca în acest moment să se afle aici, pe un deluşor de lângă graniţa cu Cambodgia.

De fapt, n-ar fi fost nevoie nici măcar de un psiholog teoretician ca să se găsească explicaţia opţiunilor făcute de Dennis în mod sistematic. Căci, dacă exista un om pe care să-l admire sau să-l iubească mai mult decât pe bunicul lui, acela era tatăl său.

Frank Shannon era un bărbat înalt, solid şi tăcut, care îşi manifesta afecţiunea faţă de băiatul lui ascultându-l ori de câte ori acesta vroia să-i vorbească. Nu se referea niciodată la el însuşi şi puţinele lucruri pe care Dennis le ştia sau le ghicea proveneau fie din cărţile de istorie militară, fie din discuţiile prilejuite de vizitele foştilor camarazi de arme ale tatălui său.

Cunoştea, de exemplu, că după absolvirea Academiei Militare în 1936, tatăl lui a făcut parte, începând cu 1940, din Plutonul de încercare Aeropurtat.

Acei patruzeci şi opt de oameni au fost nişte luptători-cobai, aruncaţi din înaltul cerului cu paraşute nesofisticate, purtând căşti de protecţie din material textil.

Frank a supravieţuit subunităţii de încercare, la fel cum, în mod neaşteptat, au supravieţuit toţi ceilalţi camarazi de pluton, şi s-a numărat printre primii ofiţeri înscrişi voluntar când Divizia 82 (All American) a devenit aeropurtată. A luptat în Sicilia, în munţii Italiei, la Anzio. A fost unul dintre oamenii din Divizia 82 care au căzut cu paraşuta pe Ste. Mère Eglise.

Frank a terminat cu bine acel război, după care a fost recrutat de către CIA. Din motive lesne de înţeles, în acei ani tatăl lui Shannon n-a discutat niciodată despre ceea ce făcea. Familia dedusese în mod tacit că era vorba de ceva nu tocmai lipsit de pericole.

Pentru Dennis, anii războiului rece au însemnat un adevărat paradis. A numărat odată ţările în care a trăit şi a ajuns la treizeci. Tot atât de numeroase erau şi şcolile în care învăţase. Ajunsese să se descurce binişor în vreo cinci-

şase limbi străine. Pentru cetăţenii americani, războiul rece a reprezentat o perioadă de înflorire. Dolarii se bucurau de prestigiul aurului în sărăcia postbelică din Europa şi Orientul îndepărtat. Când a împlinit zece ani, Dennis ştia să comande vinul potrivit pentru un dineu compus din şapte feluri de mâncare (în jur de opt dolari de persoană, într-o staţiune de odihnă de pe coastele Mediteranei).

Dar lucrul pe care şi-l amintea cel mai bine din acea perioadă era noaptea de la Nicosia, când tatăl lui a intrat, împleticindu-se, pe uşa casei, cu două răni de cuţit în pântece. Frank Shannon nu i-a lăsat să cheme doctorul. În schimb, mama lui Dennis a trecut prin calvarul unui şir de telefoane misterioase în urma cărora au sosit, în cele din urmă, o maşină şi un individ despre care Dennis şi-a dat seama într-un târziu că era un infirmier CIA.

A doua zi, întreaga familie, inclusiv tatăl lui, care scrâşnea din dinţi de durere, a fost scoasă din ţară. Abia la câţiva ani după aceea, Dennis a înţeles că secretul misiunii în care era angrenat tatăl său fusese deconspirat.

O dată cu pensionarea lui Frank, Dennis a început să întrevadă vag ce fel de om plin de contradicţii era tatăl lui. Frank Shannon şi-a petrecut întreaga carieră într-o succesiune neîntreruptă de operaţiuni militare. Şi totuşi, avea înclinaţii pacifiste moderate. Liberal convins fiind, bodogănea zile-n şir că Ike[8], preşedintele, atrăsese atenţia asupra tarelor complexului politico-industrial. Mai târziu, după multe pahare şi nopţi târzii, Dennis a început să afle câte ceva despre ciudata viziune a tatălui său vizavi de lume.

Se pronunţa împotriva războaielor, dar participase la două. Era anticomunist, dar credea că pentru anumite ţări sistemul respectiv era singura modalitate logică de guvernare. Ura naţionalismul de orice fel. Totuşi, când vorbea despre destinul Americii în lume, avea un uşor aer de misionar.

[8] Porecla lui Dwight David Eisenhower, general şi om de stat american; şef al Statului-Major între 1945-1948; al 34-lea preşedinte american în perioada 1953-1961 (n.tr.).

Una peste alta, Frank Shannon era un om enigmatic, care arăta şi vorbea mai degrabă ca un profesor decât ca un războinic. Chiar şi după pensionare, a rămas apropiat de activitatea sa anterioară. Când a ieşit din CIA, a devenit consultant pentru Rand Corporation, institutul de cercetări cu sediul în Los Angeles.

La un moment dat, Dennis l-a rugat pe tatăl său să se explice. Frank s-a gândit preţ de un minut şi pe urmă a ridicat din umeri.

— Nu pot, a spus el. Pur şi simplu, totdeauna mi s-a părut că aşa ceva trebuie să fac.

— Excelentă eschivare, a replicat Dennis.

— Aşa se spune acum la chestia asta?

Dennis a încuviinţat din cap.

— Foarte potrivit cuvântul, a spus tatăl lui. Descrie perfect situaţia.

O eschivare. Când i se făcea milă de el însuşi, cam ăsta era sentimentul pe care i-l sugera lui Dennis Shannon propria viaţă. Avea douăzeci şi şapte de ani, mergea pe douăzeci şi opt şi nu înceta să se minuneze de ce naiba venise în locul ăsta. Ca să se eschiveze de la o căsătorie şi de la insecuritatea vieţii de civil? Poate. Dar el se afla aici mai ales pentru că era al dracului de bun. Maior Dennis Al Dracului de Bun Shannon. Un om de care armata avea nevoie.

Întotdeauna a fost al dracului de bun, chiar şi la West Point.

De ce West Point? De ce nu Georgetown sau Harvard, ori măcar Stanford, fir-ar să fie!? Shannon se hotărâse pentru West Point. Din motive uitate între timp, a respins toate opţiunile nemilitare.

West Point era ceva care trebuia înfrânt. Acolo era idioţenia cu Cazarma Animalelor. Erau hărţuielile colegilor mai mari, instrucţia de front, degradările premeditate. Şi multe, multe flotări. Shannon plebeul, care ştia el ce ştia, îşi bătea joc de torţionarii săi. Avea nişte coate cu încheieturi duble şi un trunchi de corp „marca Shannon”, moştenire din familie, cu care putea să „pompeze” mii de flotări la

comandă.

În esenţă, West Point a fost o pierdere de timp totală. Shannon, tânărul intelectual, fost copil de trupă, se aşteptase la cu totul altceva. Crescuse printre militari şi înţelesese stupidităţile fundamentale ale armatei. Dar, ca tânăr bărbat, se aşteptase întotdeauna la altceva de la cei aflaţi în vârful piramidei. Undeva, acolo, erau oameni care *ştiau,* nu-i aşa?

Instructorii de la West Point *ştiau.* Ştiau, aşa cum numai pedanţii sunt în stare, toate războaiele prăfuite care nu aveau cum şi nu puteau să mai fie luptate din nou.

Shannon era cam slobod la gură şi avea pornirea să vorbească pe şleau. În timpul primilor doi ani de şcoală militară, a avut de asemenea tendinţa să intre în conflict cu instructorii săi militari. Când a trecut în anul al treilea, Shannon se afla în treimea de jos a clasei. Până şi colegul lui de cameră l-a îndemnat să renunţe la carieră, pentru binele armatei. Atunci a redescoperit boxul.

Când avea zece ani, era un copil greoi şi neîndemânatic, astfel că tatălui său i s-a făcut milă de el şi i-a dat primele lecţii de box. Tot Frank Shannon, misterios şi practic ca întotdeauna, a insistat ca Dennis să ia şi lecţii de scrimă. Băiatul a învăţat astfel cum să danseze pe vârfurile picioarelor, sfidând gravitaţia şi, de asemenea, a prins gustul sentimentului de satisfacţie oferit de lovitura de pumn care-şi nimereşte ţinta, având în spate toată greutatea celui care loveşte.

La West Point a devenit boxer de categorie mijlocie. Şaisprezece meciuri: două câştigate la puncte şi paisprezece prin K.O. Când a trecut la categoria grea, chiar şi ursuzul lui coleg de cameră i-a devenit prieten. Şi Shannon i-a bătut măr pe adversarii de la Point, dintre care unii erau mai grei cu zece sau chiar cincisprezece kilograme decât el.

Pe urmă s-a întâmplat ceva pentru care Shannon avea să rămână veşnic recunoscător providenţei: a încasat o papară zdravănă. Echipa de box de la Point a disputat un meci cu cea a Diviziei 3 Infanterie. Mai precis, cu Regimentul de

Gardă de la Washington.

— Să nu-mi faci pe măscăriciu', i-a zis antrenorul lui. Poţi să-i baţi şi la cur, dacă vrei, da' să nu-ţi închipui că aici eşti la Hollywood.

— Hollywood? Haida-de. Întotdeauna am jucat prudent.

— D-apăi cum! Iar eu sunt Omul Invizibil. Ţine minte, băi ameţitule, ai avut noroc până acum. Eşti dansator. Ai dansat cu mucoşi de colegiu. N-ai întâlnit niciodată unul care să vină la tine cu picioarele înfipte în pământ, să te bage într-un colţ şi să-ţi facă felul.

— Joe Palookas[9], a zis Shannon în zeflemea. Nimeni nu boxează în halul ăsta. Şi chiar dac-ar face-o cineva, poate fi nimicit. Îl alerg prin ring până scoate limba de-un cot, îl bumbăcesc până-şi dă duhul şi pe urmă-l culc la podea.

Antrenorul a rămas pe gânduri vreme îndelungată. Era un bărbat scund şi îndesat, aproape de şaizeci de ani. Făcuse serviciul militar de două ori, la arme diferite, dar nu apăsase niciodată pe trăgaci, la mânie. În Marina Militară fusese campion la categoria uşoară, pe întreaga flotă. În Armata de Uscat, fusese de trei ori campion al Pacificului. Avea ochii bulbucaţi şi nasul îndoit în nici el nu mai ştia câte direcţii.

În cele din urmă, a recunoscut fără tragere de inimă:

— Eşti cel mai bun boxer „cu cap" pe care l-am întâlnit. Apropo… am boxat o dată cu un tip ca tine. M-a plesnit la mustăţi. Auzi, chisăliţă m-a făcut. Prin repriza a treia, nu mai vedeam de sânge. Scârba de arbitru a vrut să întrerupă partida. Dar eu aveam pitite-n palmă nişte săruri. Gagiu s-a uitat la mine, a clătinat din cap şi, chiar sub ochii lui, am luat o doză. În două secunde aveam privirile limpezi, ca de viţel.

Shannon a râs.

— Şi, pe urmă, ai câştigat?

Antrenorul a clătinat din cap.

— Pe dracu. Animalul, tot mi-a tras-o. M-a bătut de mi-a sunat apa-n cap. De câştigat, a câştigat la puncte. Am pierdut deci, şi m-am dus la cazarmă, să-mi pun gheaţă pe

[9] Termen argotic pentru un boxer lipsit de talent şi experienţă (n.tr.).

faţă. Au venit şi două pipiţe, la care li s-a făcut milă de mine, aşa că le-am făcut felul la amândouă.

— Şi?

Shannon nu înţelegea lecţia.

— Păi… celălalt n-a ras nimic. I-am rupt şase coaste.

Antrenorul i-a întins casca de protecţie şi i-a făcut semn sparring-partner-ului aflat în celălalt colţ al ringului.

— Ce s-a întâmplat cu tipul?

— N-a mai boxat niciodată, a spus antrenorul.

— De ce?

— Pentru că a câştigat. Şi, după ce m-a bătut pe mine, n-a mai avut curajul s-o facă din nou.

Shannon n-a înţeles până când a ajuns în ring cu Fighting Joe Terrill. Mare, negru, fioros, cu gradul de fruntaş, din Louisville. O matahală de om, care se mişca precum un fundaş şi avea puterea fantastică a unui mijlocaş.

În prima repriză s-a jucat prudent. Shannon şi-a făcut numărul de dans, punctând cu lovituri leneşe, din încheietura mâinii, ţinându-şi adversarul la distanţă.

Terrill a jucat defensiv. În mod ciudat, părea mulţumit să piardă repriza. Gongul a sunat şi Shannon a scuipat proteza, sorbind apa cu lăcomie. Ştia că avea să câştige, dar se întreba de ce-i bătea inima aşa de tare. În perioada aceea, Dennis putea să alerge opt kilometri, fără să i se accelereze pulsul.

În colţul ringului, în timp ce-l ştergea cu prosopul, antrenorul i-a spus:

— Ar trebui să-l termini acum.

— Păi, deja l-am terminat, nu crezi? La puncte.

Antrenorul a încuviinţat din cap. Cu tristeţe, şi-a dat seama Shannon mai târziu.

Dennis a revenit în ring hotărât să câştige. A dansat, a ţopăit, a lovit fără milă. A înscris punct după punct.

Pe urmă l-a înghesuit pe Terrill într-un colţ. S-a pregătit pentru lovitura decisivă. Când să o aplice, a simţit pe cotul drept o atingere de mână foarte uşoară. Din reflex, s-a întors cu faţa către adversar.

Lovitura l-a nimerit drept între ochi, dar Shannon n-a

apucat s-o vadă. N-a simţit decât o izbitură puternică şi capul i s-a dus înapoi. S-a întrebat vag de ce i se părea că fusese lovit pe la spate.

Shannon a încercat să-şi revină, dar picioarele i se înmuiaseră. S-a clătinat, a căzut în genunchi, şi-a poruncit să se ridice şi pe urmă s-a prăbuşit pe spate.

Fighting Joe Terrill, văzut dublu preţ de o clipă, ţopăia în jurul ringului, cu braţele ridicate în semn de victorie.

Mai târziu, Shannon a plâns în braţele antrenorului. Pe urmă s-a îmbrăcat şi s-a dus să-l vadă pe Fighting Joe. Individul avea toată faţa acoperită cu leucoplast şi Dennis a fost mai întâi încântat, apoi ruşinat când a văzut firişoarele roşii care se prelingeau printre bandaje.

Terrill a întins mâna şi Shannon i-a strâns-o.

— M-ai avut, a spus Terrill.

A luat două cutii de bere de la sergentul de lângă el, care-i privea cu admiraţie, şi i-a întins o bere lui Shannon.

— Pe naiba, a spus Shannon cu sinceritate. N-am avut nicio şansă.

Adversarul de până atunci s-a uitat perplex la el. Pe urmă a sorbit îndelung din bere şi a râgâit gânditor.

— Frecţii, locotenente. Am crezut că eşti hotărât să mă toci mărunt.

Şi adăugă, rostind cuvintele rar:

— Probabil, ai crezut c-o să ţină, bătrâne.

Acea înfrângere, acel şoc neaşteptat suferit în faţa sutelor de soldaţi şi colegi de şcoală, e posibil să fi fost ceea ce l-a ajutat pe Shannon să supravieţuiască restului perioadei petrecute la West Point.

Pe când, în sfârşit, în ziua absolvirii, Dennis îşi arunca în sus bereta, deja începea să se amăgească în privinţa nenorocirii care însemnase West Point. În definitiv, reuşise, nu-i aşa? Păstrându-şi încă intactă personalitatea sa cam nedusă la biserică.

Lucrul care se poate să-l fi ajutat a fost împlinirea unui vis. Preşedintele Statelor Unite a rostit un discurs în faţa tuturor celor şase sute de absolvenţi ai promoţiei 1962.

Pe măsură ce înţelegea treptat ce spunea comandantul

lui suprem, Shannon simţea cum îi creşte adrenalina din sânge.

JFK se folosea de West Point ca de o platformă pentru crearea unei noi elite militare – o forţă specială, alcătuită din oameni care aveau să participe la confruntările tipice războiului neconvenţional, războiul atât de necesar, în viziunea tânărului preşedinte, pentru viitorul naţiunii.

Kennedy şi-a lansat ideile ca pe o provocare la adresa noilor ofiţeri. L-a îndemnat pe fiecare să devină un om al timpurilor moderne, care să se poată integra într-o „strategie cu totul nouă, un gen cu totul diferit de forţă militară”.

În clipa aceea, simultan, Shannon l-a văzut sângerând pe bunicul său în preajma vechii cabane din pădurea Belleau şi s-a hotărât să devină unul dintre acei oameni imaginaţi de JFK în viziunea sa prezidenţială.

Un Airborne Ranger[10] aş vrea eu să devin,
Să mă hrănesc cu sânge, cu maţe, cu venin,
În Forţa Specială s-ajung să lupt mi-e visul,
Chiar dacă drogul, jungla înseamnă paradisul!

Shannon reveni brusc la realitate. Privi neliniştit jur-împrejurul dealului. Toţi membrii patrulei erau liniştiţi, pierduţi în propriile gânduri. Preţ de o clipă, crezuse că intonase cântecul acela cu glas tare.

Cu un sentiment de vinovăţie, se uită atent în josul dealului, către râu. Nu văzu nici acum vreo mişcare. Îşi aduse şoldul într-o poziţie mai confortabilă. Asta făcu să se îndrepte spre el câteva perechi de ochi, care apoi priviră alene în depărtare.

Shannon îşi dădu seama că nu-şi pierduse controlul mişcărilor. Fusese treaz şi atent în tot acest timp, lăsându-şi doar o mică parte a minţii să rătăcească.

Se împlineau două zile de când patrula se postase pe deal, fără să se mişte decât atunci când era absolut

[10] Membru al unităţilor de comando aeropurtate din armata Statelor Unite (n.tr.).

necesar şi începuseră să miroasă ca nişte ţapi împuţiţi. Sau ca o latrină. Rătăcirea mentală nu era decât o modalitate de omorâre a timpului, o posibilitate de păstrare a sănătăţii psihice într-o situaţie când până şi cele mai mărunte lucruri puteau deveni covârşitor de importante.

Chiar în clipa asta, Shannon nu se putea gândi decât la micul dejun. Îndepărtă din minte acest gând, hotărând să aştepte să mănânce o dată cu ceilalţi.

Sunt mare sculă de ofiţer de carieră, este? Al treilea termen în Viet-blestem-nam? Păi, nu sunt eu Tânărul Reformist care-o să salveze armata de la scufundarea în propria mocirlă?

Nu uita, îşi aduse el aminte, că peste câţiva ani ai să ajungi general, dacă bibicii n-or să-ţi facă de petrecanie. Şi când o să-ţi primeşti steaua, poate-o să le arăţi cum să câştige războiul ăsta caraghios. Probabil că n-o să se termine până atunci. Shannon râse de el însuşi. Îşi aminti că acelaşi gen de bolboroseală mesianică îi trecuse prin minte şi când primise gradul de locotenent.

Numai că, în clipa asta, singura victorie pe care şi-o dorea era să aducă înapoi, acasă, cât mai mulţi oameni vii, la sfârşitul termenului. Căci Dennis Shannon începea să creadă că acest mic război caraghios era o alunecare în timp. Că nu se va sfârşi niciodată. Şi că-şi va petrece tot restul vieţii stând pe dealul ăsta, aşteptând să se petreacă ceva. Şi rugându-se la Dumnezeu să nu se întâmple nimic rău.

Shannon decise că, la douăzeci şi şapte de ani, era prea bătrân ca să mai joace rolul lui Iisus Cristos. Se întreba şi se tot întreba de ce nu se afla în biroul lui cu aer condiţionat din Hue Duc.

Şi zici c-ar trebui să-ţi *placă* să trăieşti în jungla asta împuţită şi să mănânci pământ roşu la micul dejun? Nu-ţi pasă dacă puţi, transpiri şi îţi pierzi minţile, nu? Şi poate că eşti un pic – schimbă asta cu foarte – speriat că cineva o să-ţi facă ceva care să doară? Cred că n-ai uitat că rănile dor, nu?

Cu un gest reflex, Shannon îşi frecă adâncitura din piept,

unde glonţul de SKS pătrunsese, se răsucise şi se izbise de spatele cutiei sale toracice.

Nu te mai gândi la asta. Şi nu-ţi mai aminti cum stăteai lungit acolo, în ceea ce puteam paria că era China, cu o gaură în piept şi cu nu ştiu ce chinezoi mercenar încercând să-şi amintească cum dracu' se tratează o rană la piept.

Frumoase gânduri, rasistule. Chang ţi-a salvat viaţa netrebnică şi a stat lângă tine până când blestemata de Agenţie a reuşit să-şi scoale din somn nemernicii de slujbaşi pentru a trimite un elicopter să te ia de-acolo.

Şi tu nu te poţi gândi decât că era un chinezoi mercenar.

Dumnezeu să-l binecuvânteze şi să-l ţină-n viaţă pe Chang, oriunde s-ar afla, chiar dacă, în ce te priveşte, eşti foarte caraghios şi sentimental şi chiar şi mai deprimat, pentru că Chang nu credea nici în Dumnezeu, nici în Buddha, nici în Allah, ci numai în bătrâna lui puşcă Thompson M-1, cu care dormea sub cap.

Bun. Sesizând mişcările camarazilor săi, Shannon ştiu că acum putea să-şi servească micul dejun. Îşi furişă o mână în spate la rucsacul NVA[11] pe care-l lua de fiecare dată când pleca în misiune, şi căută înăuntru. Scoase afară o raţie LRRP, carne condimentată şi fasole.

Era un mare progres faţă de ceea ce Shannon primise drept hrană la prima sa venire în Vietnam. Raţiile unităţilor de elită constau pe atunci dintr-o punguţă cu orez *instant* şi o cutie de carne sau de peşte. Conserve de *sardinela.* Auzi, cică sardinela! Pe etichetele cutiilor nici măcar nu scria ce conţineau. Shannon n-a vrut niciodată să afle de unde achiziţionase armata cutiile alea de dracu' ştie ce erau.

Pe atunci, luai punga de orez *instant,* turnai în ea nişte apă şi o agitai. Apa, în absenţa căldurii, transforma orezul într-un soi de păsat de ovăz cu nişte bucăţele neplăcute vederii. Pe urmă, aruncai în porcăria aia carnea, peştele sau, mă rog, ce aveai la dispoziţie. Dennis se cutremură când îşi aminti cum, odată, a primit o conservă ce conţinea crab japonez foarte bătrân. Ăla a fost micul dejun. Sau

[11] Abreviere pentru North Vietnamese Army – Armata Vietnamului de Nord (n.tr.).

prânzul. Sau cina.

Dar minunile tehnologiei americane au ajuns şi la patrulele de recunoaştere. Acum se primeau raţii deshidratate frigorific. Nemaipomenit de gustoase şi cu un conţinut de circa trei mii de calorii per porţie. Se adaugă apă, căldură şi au un gust minunat.

Singura problemă era că, pe front, nimeni nu şi-ar putea permite să-şi trădeze poziţia aprinzând focul sau măcar să-şi încălzească o raţie C-4 la foc, sub un capac de gamelă. Prin urmare, n-aveai decât să adaugi apă şi să le mănânci reci. Chiar şi aşa, nu erau foarte rele.

Dennis desfăcu ambalajul şi turnă ultimii stropi de apă din cea de-a treia gamelă a sa. Scoase lingura din buzunarul de la piept şi încremeni. Sergentul Williams se furişase până lângă el. Bravo sergent. Nici n-am observat că te-ai mişcat.

Shannon începea să înţeleagă cum făcuse Williams de trecuse prin trei războaie în acea „felie” a armatei definită de sloganul „hai să plecăm în misiune şi să ne-alegem cu curul ciuruit, ca să aflăm câţi băieţi răi sunt pe-acolo”.

Sergentul ţinea întinsă spre el o cutie de conserve. Mamă, fi-mi-ar curu’-albastru! gândi Shannon cuprins de uimire. Luă de la Williams cutia de „Piersici în sirop”, găsi un deschizător de conserve P-38 şi începu s-o deschidă. Imediat, îşi dădu seama că îl podidiseră lacrimile.

Williams, nărodule, gândi el cu afecţiune, puteai foarte bine s-o păstrezi şi s-o haleşti singur. Când colo, tu mi-o dai mie. Un maior tâmpit care-ar fi trebuit să rămână dracului la divizie.

Plângi, Dennis? Ai stat prea mult în stufăriş. Fii serios, frăţioare. Auzi, pentr-o conservă de piersici?

Da, tembelule. Da’, poate că acu o să binevoieşti să termini cu smiorcăiala şi să-ţi aminteşti de ce faci tu chestia asta cu Vietnamul, ai, Denny băiete? Mda, îşi răspunse Shannon. Mda, îmi amintesc.

Atunci mănâncă-ţi odată amărâta aia de porţie, fii atent la poalele dealului, la nenorocitul ăla de pârâu, taci din gură şi pricepe că ai plecat să faci asta pentru că o faci alături de

singurii tembeli blestemaţi care înţeleg.

Nu singurii, totuşi. Mda. Mai sunt şi gălbejiţii. Ei înţeleg. Poate chiar mai bine decât tine.

4. DUAN

Duan stătea ghemuit în ploaie şi-şi urmărea divizia, care se pregătea pentru traversarea râului. Văzu, cu satisfacţie, că fiecare *bo-doi,* înainte de a porni la drum, se uita în sus ca să se asigure că mişcările sale erau ferite de misiunile de recunoaştere aeriană ale inamicului.

Cam la o sută de metri în faţa sa, râul Cham şerpuia printre bucăţi de stâncă rostogolite la întâmplare şi printre copaci căzuţi la pământ. El materializa cu aproximaţie graniţa dintre Cambodgia şi Vietnam.

Dintr-o clipă-n alta, generalul urma să dea ordinul şi oamenii săi aveau să treacă dincolo. Încredinţase Regimentului 67 cinstea de a fi unitatea de avangardă. În timp ce unităţile de cercetaşi treceau pe lângă el, în marş către râu, Duan simţi cum îl cuprinde o stare specifică acestor momente, de parcă tocmai s-ar fi pregătit să înfrunte inamicul. Zâmbi la această plăsmuire, se ridică în picioare şi se surprinse cercetând cu privirea cerul acoperit de nori cenuşii. Zâmbetul i se lăţi pe faţă când constată că deprinsese aceleaşi reflexe ca şi oamenii lui. Nu exista niciun motiv serios de îngrijorare întrucât musonul avea să ţină la sol bombardierele imperialiste.

Traversarea se va desfăşură în concordanţă deplină cu planificarea. Duan simţea că-şi datorează felicitări.

— Felicitări, spuse Lau.

Generalul se întoarse şi luă de la sergent ţigara proaspăt meşteşugită de mâinile lui pricepute.

— Să nu fie premature.

— Păi, de ce? întrebă gradatul. Suntem vii, nu? Ei, acum eu ştiu că anumiţi generali…

— Bagă de seamă, îl avertiză Duan, aruncând o privire către aghiotanţii lui, care pălăvrăgeau de zor sub un copac, la vreo zece metri distanţă. Într-o bună zi, gura ta slobodă o să te bage-ntr-o belea mare de tot.

— Vă mulţumesc pentru sfat, tovarăşe general. Şi să ştiţi c-am înţeles. S-ar putea să mă retrogradeze iarăşi. Sau, şi

mai rău, să mă trimită înapoi, la câmpul meu de orez.

Cu Lau era greu să te cerţi. Şi-apoi, el adusese vorba despre altceva numai ca Duan să se simtă mulţumit. Alţi generali, chiar aşa! În urmă cu două luni, în Hanoi, Duan primise misiunea pentru Divizia 302 de sub comanda sa. De atunci, el şi-a purtat în marş cei şapte mii de oameni din subordine, pe mai bine de o mie cinci sute de kilometri, de-a lungul acestui purgatoriu întortocheat, căruia americanii îi ziceau Cărarea Ho Şi Min. Ei au supravieţuit bolilor, insectelor, şerpilor şi atacurilor aeriene. La început, au fost ajutaţi de camioane Molotov, dar până la urmă au fost nevoiţi să străbată munţi şi jungle imposibile numai cu propriile puteri. Odată, în drumul lor, au mărşăluit vreme de trei zile printr-o pustietate bombardată, fără să vadă nimic altceva decât mormane de cenuşă neagră, copaci şi cratere a la Dali, fără să audă nimic în afară de uruitul avioanelor imperialiste. Şi fără să miroasă nimic altceva decât rămăşiţele carbonizate ale animalelor şi oamenilor morţi sub ploaia de bombe.

Duan era foarte mândru: pierderile suferite de divizia sa nu depăşeau şapte procente, pe când media admisă pentru o unitate care se deplasa spre sud era de zece la sută. Duan avea motive să pună la îndoială veridicitatea acestei cifre aflate de la cei cărora Lau le zicea „alţi generali”.

— Aveţi un minut liber, tovarăşe general?

Duan recunoscu vocea, vru să se întoarcă şi să riposteze cu toată energia, dar se opri la timp şi-şi veni în fire. Vocea aparţinea colonelului Vuong Gia Thuy, comisarul politic al unităţii. Bine’nţeles! Nimeni altul n-ar fi avut curajul să-l deranjeze pe tovarăşul general într-un moment ca ăsta.

Thuy era un individ extrem de puternic, cu relaţii suspuse la Hanoi. În acelaşi timp, era un om care vroia cu disperare să lupte împotriva imperialiştilor, oferindu-se voluntar în mai multe rânduri pentru a însoţi diviziile Armatei Populare a Vietnamului de Nord în deplasarea lor spre sud.

Într-un fel, la nivel personal, Thuy putea fi mai periculos pentru general decât orice concentrare de trupe inamice

posibilă a fi întâlnită în cale. Într-o armată revoluţionară, un comisar este cel puţin la fel, şi, uneori, mai important decât ofiţerul care conduce ostaşii la luptă. Aşa încât Duan se întoarse, îngăduind intruziunea în clipele sale de meditaţie.

— Tovarăşe general, începu Thuy. Ştiu că nu-i un moment prea potrivit…

Duan încuviinţă din cap printr-un gest reflex. În mod cert, nu era un moment potrivit.

— Dar în curând o să stabilim contactul cu tovarăşii din Sud. Şi soldaţii noştri trebuie să ştie cum să-i abordeze.

Duan ştia încotro bătea Thuy. El se temea că oamenii din Divizia 302 aveau să-i corupă pe vajnicii luptători pentru libertate ai Viet Congului. Trebuia să li se interzică să discute despre cât de nenorocit fusese lungul lor marş, despre cât de nesemnificativ fusese sprijinul primit. Şi chiar despre cât de strâns se împletea viaţa din Nord cu războiul. Raţionalizările, absenţa confortului, ba chiar şi unele lipsuri esenţiale ale vieţii civililor nu trebuiau discutate.

Despre un dram de suferinţă şi despre sentimentul de hotărâre se mai putea vorbi, dar numai atât cât să demonstreze devotamentul faţă de revoluţie.

În timp ce Thuy îi dădea mai departe, spunând exact ceea ce Duan se aştepta, generalul se scărpina în nas gânditor. Se vedea nevoit să admită că nesuferitul de colonel avea dreptate. Era nevoie de foarte puţin defetism ca să distrugi moralul unei unităţi angajate într-un război ca şi pierdut în hăţişurile junglei, aşa cum era Viet Congul. La urma urmei, luptătorii din Viet Cong şi ostaşii din Divizia 302 aveau să se afle într-o izolare cvasitotală în următoarele câteva luni, aşteptând ca adevărata misiune să înceapă. Era o problemă care trebuia rezolvată. Dar…

— … Nu acum, se răsti Duan, întrerupând expunerea argumentată a lui Thuy.

Colonelul şovăi, apoi renunţă. Era pe punctul să plece de-acolo când, în fundal, îl zări pe Lau, care zâmbea, probabil mai făţiş decât s-ar fi cuvenit.

— Încă o problemă. Mai urgentă. Când sergentul dumneavoastră…

Of, Dumnezeule, gândi Duan, înseamnă că Lau *chiar* l-a făcut cur de şarpe.

— Uneori, îl întrerupse Duan, accentul sergentului poate fi derutant. Mai greu de înţeles. Eu l-am rugat numai să vă spună că eram ocupat.

Thuy se încruntă, apoi decise să accepte această explicaţie şi salută ţeapăn. Duan se întoarse într-o parte, cu o fracţiune de secundă prea devreme ca gestul să poată fi considerat politicos, şi se îndreptă spre aghiotanţii săi, urmat îndeaproape de Lau. Îşi puse în gând să se ocupe de sergent mai târziu, apoi îi acordă întreaga atenţie maiorului Vinh, care-l aştepta.

— Grupele noastre de protecţie au asigurat malul apropiat, raportă maiorul. Aşteptăm ordinul.

— Să pornim atunci, tovarăşe maior.

Vinh se înseninã la faţă, dădu să salute, dar se opri la timp. Spre deosebire de colonelul Thuy, îşi dăduse seama că se afla într-o zonă de luptă.

Maiorul făcu stânga împrejur şi dădu nişte ordine pe un ton răstit. Câteva clipe mai târziu, unităţile de avangardă ale Diviziei 302, din Armata Populară a Vietnamului, traversau apele râului, în drum spre sud.

5. GRANIŢA

Pentru Shannon, ceea ce a început ca un simplu exerciţiu de păstrare a legăturii cu soldaţii de pe teren, dominaţi de un sentiment de teamă moderată, s-a transformat într-o adevărată stare de groază.

În mod inconştient, se retrăgea de pe culmea dealului. Dar binoclul lui, cu lentilele protejate de mâinile făcute căuş, pentru a preveni vreo reflexie luminoasă nedorită, continua să ţină sub observaţie traversarea râului de la poalele dealului.

Dumnezeule mare, gândi Shannon. Nord-vietnamezii.

Ia uite-i cum se mişcă! Foarte sinuos. Ritmic. Exact. Acum echipa cu RPD-ul o să se ducă la dreapta, să asigure un perimetru de securitate. Iar acum ar trebui să vedem grupul de comandă. Lume de rahat.

O parte din el fu cuprinsă de admiraţie: Dumnezeule mare şi bun! Armata nord-vietnameză! Desăvârşirea întruchipată. Cum dracu' se face că eu n-am fost în stare niciodată să-nvăţ pe cineva să se deplaseze în felul ăsta? Ticăloşii ăia înţeleg. Uită-te la ei cum îşi ţin capetele ridicate. N-au nicio grijă. Ştiu că e înnorat şi că n-or să apară nici bombardiere, nici elicoptere şi că sunt mult prea departe de bătaia artileriei.

O altă parte din el începu să calculeze: Dat fiind numărul de oameni observaţi în traversarea iniţială, e vorba de cei observaţi *personal,* capacitatea de luptă estimată ar fi de minimum un batalion NVA.

Brusc, lui Shannon îi veni mintea la cap: Fir-ai al dracu' de cretin orb! Uite-aşa poţi să mori simplu ca bună ziua.

Toate gândurile lui se concentrară când văzu grupul de comandă al lui Duan traversând râul. Un detaşament de constituire a unui cap de pod.

Grupul de comandă al… fir-ar să fie, fără doar şi poate că sunt douăzeci şi ceva de ofiţeri… trei operatori radio…

În sfârşit, Shannon înţelese că avea în faţa ochilor o întreagă divizie regulată nord-vietnameză, divizie care

pătrundea în Vietnamul de Sud. Lăsă jos binoclul şi se uită la Williams, care se holba la el îngrozit.

O divizie!

Asta însemna că vor asigura un perimetru, care în mod sigur va include şi dealul acesta.

Hotărî să se urnească din loc. Târându-şi picioarele, ceilalţi membri ai patrulei, din spatele şi din lateralele sale, se puseră şi ei în mişcare. Trebuia renunţat la tactica şopârlei, oricât de bine ar fi ştiut să se târască. Singura salvare posibilă era părăsirea dealului şi a zonei. Şi nădejdea disperată că vor putea fi scoşi de acolo rapid.

Te rog, Doamne, fă ca blegii ăştia de cercetaşi să fie măcar pe jumătate la fel de buni ca gălbejiţii. Apoi, detaşamentul trecu de partea cea mai înaltă a dealului, ieşind din câmpul vizual al celor de jos şi începu să coboare pe creastă, deplasându-se în zigzag.

Volumul staţiei de emisie-recepţie PRC-25 era redus la minimum, doar atât cât să se poată auzi. Transmisionistul lui Williams manevra neîncetat butonul de reducere a zgomotului de fond. Staţia păcăni de câteva ori derutant şi oamenii aşezaţi pe vine la marginea micului luminiş încremeniră.

— Holiday Delta, aici Purple Haze, recepţie.

Williams înşfăcă grăbit microfonul.

— Holiday Delta. Te-am recepţionat.

— Ăă… aici e Delta. Mă-ndrept spre exterior. Am în vizor poziţia Maypole. Solicit localizare, recepţie.

Grozav, gândi Shannon posomorât. Schimbul de mesaje conform manualului şi nimic mai mult. Asta înseamnă că nenorocitul de pilot ori e virgin, ori e speriat.

Patrula de recunoaştere a coborât la poalele dealului şi s-a furişat de-a lungul albiei unui torent, înainte ca unităţile de protecţie ale Diviziei 302 să apară în câmpul vizual. Pe urmă, cercetaşii au rupt-o la sănătoasa, cuprinşi de frica morţii. În mod normal, numai un nebun ar fi luat-o pe o cărare din junglă, căci exista pericolul de a fi reperat, de a cădea într-o ambuscadă sau de a nimeri peste nişte mine

ascunse cu dibăcie.

Acum altfel stăteau lucrurile. Echipa a luat-o la fugă pe cărare, căutând să se îndepărteze de locul periculos. Shannon, penultimul în coloană, alerga de mânca pământul, încercând să-şi păstreze orientarea, ca să poată transmite celor de pe elicopter poziţia de pe hartă, în eventualitatea în care ar fi scăpat nevătămaţi de acolo.

Nu aveau decât două variante: fie să se ascundă undeva şi să-ncerce să cheme o formaţiune de intervenţie la faţa locului (care, dincolo de bătaia artileriei şi în absenţa elicopterelor sau a B-52-urilor, n-avea cum să-i poată opri pe soldaţii NVA); sau să fugă, evitând contactul şi să fie „extraşi” de acolo.

De data asta, Dumnezeu a fost de partea lui Shannon. Nu se ştie cum, dar au reuşit să se strecoare neobservaţi, să găsească o posibilă zonă de aterizare (un luminiş, cu o colibă părăsită într-o parte) şi să obţină trimiterea unui elicopter pentru salvarea lor.

Shannon stătea aplecat peste umărul lui Williams, cu ochii la hartă. Maypole era numele codificat al unui deal din junglă situat cam la… Shannon făcu un calcul mintal rapid… cinci minute de zbor de poziţia lor.

— Poziţia, rosti Williams în microfon, fără să se mai ostenească să-şi identifice transmisia, este… Lima Foxtrot Able… Tango Delta Yankee.

Cele şase litere codificate, care se schimbau în mod permanent, dădeau coordonatele echipei LRRP.

— Aici Purple Haze. Vă recitesc mesajul… este… Lima Foxtrot Able… Tango Delta Yankee. Evaluez poziţia voastră la patru minute, terminat.

Williams apăsă butonul microfonului de două ori, conform codului standard: mesaj înţeles. Cu cât mai puţină gălăgie, cu atât mai mari erau şansele lor.

— Aici Purple Haze, bolborosi staţia Prick-25[12]. Solicităm fum.

’Te-n nară de îmbâcsit, înjură în gând Shannon.

[12] Denumirea argotică a staţiei radio PRC-25; în limba engleză, *prick* înseamnă şi penis (n.tr.).

— Negativ, Haze. Repet, negativ.

— Vă aflaţi în contact? (O undă de panică.)

— Negativ, Haze. Oricum, Victor Charlie e pe cale să ne-nfigă morcovu-n cur. Sugerăm ridicare foarte rapidă. Vă vom da corecţiile vizuale.

— Înţeles. (Cu multă îndoială-n glas.)

Pe urmă, Shannon auzi zgomotul ritmic al elicopterului Huey, care se apropia de ei.

— Sugerez somn la pământ, Haze, spuse Williams sec. Apreciem Victor Charlie ca fiind unităţi November Victor Alpha… v-am prins în vizor…

…Şi aparatul Huey îşi făcu apariţia, coborând pe o traiectorie rectilinie care, după avertismentul lui Williams, se transformă într-o sinusoidă.

— Lasă-l jos! strigă Williams în microfon.

Membrii patrulei săriră în picioare şi alergară către mijlocul luminişului, în timp ce elicopterul cobora, cu coada lăsată în jos, pe direcţia lor. Ajuns la parametrul optim, staţionă cât fu necesar la un metru de sol. Shannon se căţără în aparat, ajutat de mitraliorul de la uşă. Când, în sfârşit, toată lumea se instală în compartimentul elicopterului, acesta se înclină într-o parte şi porni în zbor, încă la joasă altitudine, pe deasupra copacilor, după care se roti în loc şi se îndreptă cu toată viteza spre o zonă sigură.

Shannon se pomeni că respiră cu lăcomia unui proaspăt salvat de la înec, în vreme ce aerul devenea răcoros, apoi rece, pe măsură ce aparatul UH-1D câştiga în altitudine.

Williams stătea întins cu faţa în jos pe platforma din faţa lui. Sergentul, după ce se convinse că nu visează, îşi pipăi cu grijă tot trupul. Zâmbi uşor şi clătină din cap cu un aer nefericit.

Nimeni nu poate vorbi într-un elicopter în timpul zborului, cu atât mai puţin într-unul fără uşi. Dar Shannon înţelese ce spunea Williams şi dădu, la rându-i, din cap, exprimându-şi acordul. De ce-om fi făcând noi ceea ce facem?…

Apoi, pe măsură ce entuziasmul începea să se mai estompeze, Shannon reflectă la următoarea lui problemă:

Cum, Dumnezeule, fie-Ţi numele slăvit, am să reuşesc să-l conving pe comandantul meu de divizie, proaspăt numit, că suntem pe punctul de a fi atacaţi de şapte mii dintre cei mai buni soldaţi ai lumii?

Acasă.

Generalul Duan traversă agale râul, apoi se căţără pe mal. Exilatul a ajuns iarăşi acasă. Rămase pe loc, să savureze momentul. Lau trăgea de el, îndemnându-l să nu stea pe loc, să părăsească rapid malul acela expus. Duan îl urmă amorţit. Se străduia să-şi stăpânească lacrimile.

Toţi anii aceia de trai printre străinii din nord se sfârşiseră. Deşi om rafinat, Duan simţise că oamenii de la Hanoi erau nişte străini. Oameni în care nu te puteai încrede. În definitiv, dinastia Nguyen de conducători ai Sudului ridicaseră cândva două ziduri uriaşe la Quang Tri, ca să-i împiedice pe nordici să pătrundă. Nici în 1939 nordicii nu deveniseră oameni de încredere. Ei înţelegeau prea puţin viaţa mai uşoară, mai umană din Sud.

Dar acum oraşul Hanoi se afla departe, spre nord, iar Duan stătea cu picioarele pe pământul lui strămoşesc. Sudul – Sudul lui – trebuia eliberat de acele marionete absurde care au guvernat şi guvernează încă. Bao Dai… cei din familia Diem… Ky… Thieu. Duan clătină din cap cu tristeţe. De ce a avut parte nevrednicul Nord de oameni ca Giap, Pham Van Dong sau Ho?

Nu contează, gândi el. Nu contează. Acum acesta e războiul nostru, un război pe care-l vom câştiga aici, în Sud.

Aproape că simţea gustul libertăţii. Printr-o ciudăţenie, în timp ce-şi aştepta subordonaţii să traverseze râul şi să i se alăture, Duan îşi aminti de prima zi când a vizualizat pe ecranul intim al memoriei această proiecţie sigură a viitorului.

După calendarul apusean, era 2 septembrie 1945. Ziua aleasă de tovarăşul Ho ca Zi a Independenţei. Steagurile roşii umpluseră toate străzile Hanoiului, focurile de artificii împânzeau cerul şi mii de oameni se înghesuiau pe străzi. Cu toţii păreau beţi, ovaţionând evenimentul şi, totodată,

înjurându-şi foştii stăpâni francezi. Duan îşi aminti cum ofiţerul american OSS – maiorul Archimedes Patti – l-a bătut cu palma pe umăr şi i-a întins o sticlă prăfuită de coniac. Franţuzesc, fireşte. Amănuntul acesta i s-a părut hilar locotenentului Duan, în timp ce spărgea gâtul sticlei şi-şi turna coniacul pe gât.

— Independenţă veşnică! a strigat el.

Patti şi-a recuperat sticla şi a urat şi el:

— Independenţă veşnică.

A fost o sărbătoare pe cinste. Orchestrele interpretau „Marşul muncitorului sovietic”, „Internaţionala”, „God Save the King” şi „Star Spangled Banner”. O sută de ani de războaie se terminase. Dar independenţa a durat numai un an, până când francezii s-au întors cu tunurile.

Cu discreţie, Lau îi întinse lui Duan batista sa jegoasă. Duan îşi dădu seama, cu oarecare surpriză, că într-adevăr plângea. Stânjenit, tovarăşul general Vo Le Duan se şterse la ochi şi-l urmă ascultător pe Lau în junglă. Duan era hotărât să vadă din nou Ziua Independenţei.

Giai Phong – Ziua Eliberării. Şi, de data asta, Duan era convins că o va vedea în Vietnamul de Sud.

6. SHANNON

Singurele sunete puternice care se auzeau în rulota generalului erau răpăitul ploii pe acoperiş şi zumzetul instalaţiei de aer condiţionat.

Shannon îşi stăpâni un fior de frig şi aruncă o privire cu coada ochiului. Apa, prelingându-se de pe uniforma lui de camuflaj, uda covorul albastru de sub bocancii plini de noroi.

Generalul Sinclair trânti capacul lădiţei de alamă. Shannon, agasat, se cutremură. Încercă să-şi stăpânească nervii în timp ce superiorul lui deschidea un nou cufăr. Generalul îşi despacheta lucrurile, căci se mutase de curând.

— Am să te rog să mai ai un pic de răbdare, maior Shannon, spuse Sinclair.

Avea vocea blândă. Lee Sinclair renunţase la urletul gen Fort Benning imediat după ce căpătase prima stea. Generalii pot să vorbească şi în şoaptă, dacă au chef.

Shannon enumeră în gând lucrurile de care ar fi avut *el* chef, acum, la două ore după ce se întorsese din misiunea de cercetare în adâncime: un duş, ceva de băut, o uniformă curată, dar, mai presus de orice, să iasă dracului odată din bârlogul noului său general-comandant. Uşurel, Dennis. Păzeşte-ţi pielea. Încercă o schimbare de viteze mentală, concentrându-se la inventarierea celor aflate în jurul său.

Era pentru prima oară când Shannon se afla în această uriaşă rulotă „semi-camion”. Comandantul precedent, generalul-maior Wright, îşi etala stelele într-un cort-clopot. E un post de milioane ăsta, dacă poţi să pui gheara pe el, decise Shannon.

Ochi cărţile aranjate cu grijă pe raftul de lângă el. De Gaulle... *Atlasul West Point al războaielor americane...* Guderian... *Locotenenţii lui Lee,* scrisă de Southall Freeman... Patton... *Breşă la Remagen...* FM 17-1, *Operaţiuni cu blindate...* Şi o Biblie.

Minunat, gândi Shannon. De ce-or fi insistând mahării să

expedieze tanchişti în jungla *asta.* Parcă văd cum o să fie: în două săptămâni, Sinclair Patton Cap de Lemn ăsta o să ne trimită în blitzkrieg prin mlaştini. Mă întreb dacă nenişorul o fi ştiind că tancurile nu plutesc nici de-ale dracului.

Sinclair atârna un şir de fotografii pe celălalt perete al rulotei: Sinclair în tinereţe, cocoţat pe un tanc Shermann, staţionat pe ceea ce se poate să fi fost ruinele unei vile germane; maiorul Sinclair, cu căciulă de blană, lângă rămăşiţele înnegrite de fum ale unei tanchete M-24; colonelul Sinclair, primind salutul unui alt colonel, cu o gardă de onoare pe fundal; şi fotografia unei femei deosebit de frumoase, echipată cu un costum de vânătoare, călare pe un cal care, pentru ochii neexersaţi ai lui Shannon, părea a fi un pur-sânge.

Generalul se întoarse şi remarcă atenţia cu care Shannon privea poza.

— Soţia mea.

— O femeie frumoasă, sir.

— Mulţumesc de compliment, domnule maior.

Terminând cu aranjatul fotografiilor, Sinclair se întoarse la birou.

— Ştii să călăreşti?

— Nu, sir. N-am avut timp să-nvăţ.

— Păcat. E una din marile plăceri ale vieţii.

Shannon sesiză în replica generalului o notă de sinceritate, ceea ce nu avu darul să-l încânte absolut deloc.

Pe biroul lui Sinclair se aflau două dosare, având între ele un tanc din bronz, în miniatură. Pe unul din ele Shannon îl recunoscu. Era chiar raportul pe care se chinuise să-l bată la maşină, după ce elicopterul salvator îi depusese pe platforma de aterizare din faţa comandamentului. În legătură cu celălalt, încercă unele-presimţiri.

Sinclair frunzări raportul dactilografiat.

— Raportul dumitale de teren. Destul de interesant.

— Mulţumesc, sir. N-am reuşit să identificăm unităţile NVA care traversau, sir, dar…

— Când am spus interesant, nu la asta m-am referit,

domnule maior.

Shannon rămase mut.

— Evident, urmă generalul, ai fost plecat pe teren împreună cu această… echipă de recunoaştere, aşa că n-ai avut când să vezi ultimele aprecieri făcute de cei de la MAC-V.

— Aşa e, sir.

— Tocmai de-aia am probleme cu raportul dumitale, domnule maior. Fiindcă MAC-V nu dă niciun fel de indicaţie referitoare la faptul că vreo unitate regulată a nord-vietnamezilor s-ar deplasa spre sud. Darămite o divizie, cum susţii dumneata.

— De fapt, sir, am citit raportul MAC-V înainte de a pleca în misiune. Tocmai de aceea am şi fost aşa de surprins.

— Îmi cer scuze, domnule maior. Poate c-ar fi trebuit să formulez ideea cu mai mult tact. Dar pot să-ţi spun, bazându-mă pe propria mea experienţă, că atunci când soldaţii… în special cei care acţionează în unităţi mici, de genul patrulelor… fac observaţii asupra forţelor inamice, au tendinţa de a, să zicem, supraevalua.

Shannon trase aer în piept, ca să se calmeze.

— Sir, cercetaşii cu care am fost pe teren îşi cunosc meseria. Am văzut cel puţin două mii de oameni traversând. Pe urmă, un grup de comandă. Un general, aghiotanţi, radiotelegrafişti, gărzi de corp. Tactica standard a NVA este ca nucleul de comandă să se deplaseze imediat în urma unităţii de avangardă, sir.

Dacă cretinul ăsta vrea jargon de West Point, asta o să-i dau, gândi Shannon. Se-nfuriase.

— O divizie NVA… Îţi dai seama că asta ar însemna… ce capacitate ar avea o astfel de unitate?

— Să presupunem că sunt trei regimente, sir, cu un efectiv complet de două mii cinci sute de oameni per unitate. Venind de-a lungul Cărării Ho Şi Min, e posibil să fi pierdut… circa zece procente din efective. Aşa că ar fi vorba de aproximativ şase mii cinci sute de oameni. Dat fiind că proporţia trupelor auxiliare este de numai zece la sută, am putea estima circa şase mii de militari de asalt,

sir.

Sinclair nu făcu niciun comentariu. Dădu raportul la o parte. Deschise cel de-al doilea dosar.

— Dumneata, domnule maior, ai un Formular 20 interesant.

Nefiind sigur ce semnificaţie avea pentru general cuvântul „interesant”, Shannon nu spuse nimic.

— Predecesorul meu, generalul Wright, a avut o părere foarte bună despre dumneata.

— Şi eu despre dânsul, sir.

— Arch e un om de ispravă. Cu toate că diferenţele noastre de idei sunt deosebit de mari.

Cred şi eu, gândi Shannon.

— Nu am de gând, cel puţin deocamdată, să modific structura de comandă a generalului Wright. Sper ca noi doi să putem ajunge la o înţelegere, dat fiind că eu te consider un membru valoros al echipei mele G-2.

— Vă mulţumesc, sir.

— De fapt, generalul Wright a mai sugerat ca, în cazul în care sănătatea colonelului Fredericks nu se ameliorează, să mă gândesc la dumneata pentru preluarea definitivă a responsabilităţilor sale.

— Domnul general a fost foarte amabil, sir.

— Trebuie să recunosc că mi se pare un pic cam neregulamentar ca un maior să ocupe postul ăla. Cu toate acestea, sunt un om lipsit de prejudecăţi.

— Înc-o dată vă mulţumesc, sir.

— Bun. Şi, fiindcă tot suntem la subiectul îndatoririlor, fie vorba între noi, domnule maior, dar mi se pare a fi întrucâtva o prostie ca *locţiitorul* şefului G-2 să plece în misiune pe teren, împreună cu soldaţii.

Sinclair zâmbi. Avea o înfăţişare părintească, îndelung exersată.

— Ce efect ar avea asupra moralului diviziei noastre capturarea dumitale de către inamic?

— Asta nu s-ar putea întâmpla, sir.

— Exact răspunsul pe care speram să-l primesc de la un ofiţer tânăr. Dar, asemenea eventualităţi se pot transforma

în realitate chiar şi în cazul celor mai bravi dintre noi.

Shannon îşi aduse aminte de cercetaşul pe care-l văzuse în Valea Ia Drang, crucificat cu baionetele pe nişte trunchiuri de copaci căzuţi.

— Am înţeles, sir.

— Desigur, nu eşti singurul, domnule maior. Tot personalul de comandă de sub conducerea mea va primi dispoziţii să se gândească serios la securitatea proprie.

Sinclair închise dosarul lui Shannon.

— Presupun deci că nu există niciun motiv ca, atunci când vei fi gata să pleci de la noi ca să preiei o unitate de luptă, să nu fiu în măsură să-ţi dau nişte recomandări la fel de călduroase ca şi generalul Wright.

Sinclair se ridică de la masa de lucru şi se întoarse la cuierele lui. Era limpede că discuţia luase sfârşit.

— Şi raportul, domnule general?

— A. Da. Un material cu o deosebită valoare de interpretare. Cu siguranţă că am să-i acord cea mai mare atenţie în operaţiunile planificate pentru săptămâna viitoare.

Lui Shannon nu-i mai rămăsese nimic de făcut decât să salute.

Drept răspuns, Sinclair flutură neglijent din mână. Shannon se-ntoarse în jurul axei şi porni către uşă. Observă cu bucurie că răpăitul ploii slăbise în intensitate.

— Ah, încă ceva, domnule maior.

Shannon se întoarse.

— Ăă… echipamentul pe care-l îmbraci. Arătă cu degetul spre uniforma de camuflaj purtată de Shannon în misiune. Şi… armamentul individual. În divizia mea sunt impuse nişte standarde valabile pentru toată lumea: ofiţeri, subofiţeri sau soldaţi. Aş aprecia foarte favorabil dacă, pe viitor, ai reuşi să-ţi îndeplineşti îndatoririle în echipament regulamentar.

Shannon îşi luă doza dublă de Jack Daniel’s şi două cutii de Budweiser şi-şi croi drum prin barul înţesat. Găsi o masă către partea din spate a sălii şi se prăbuşi pe scaun.

Singura decizie pe care dorea să o ia era dacă să se-

mbete numai pe jumătate şi după aia să se uşureze, să-şi facă un duş şi să se bărbierească, sau să se „polueze” complet, fără întârziere.

Îşi sorbi whiskyul în timp ce reflecta la problemă. Afară, un elicopter de asalt Cobra se trezi brusc la viaţă şi, la scurt timp după aceea, se ridică de pe pistă, se aplecă în faţă şi începu să câştige în altitudine.

Când Cobra trecu pe deasupra barului, curentul produs de rotor împroşcă apă noroioasă prin pereţii zăbreliţi ai clubului.

— ’Te-n cap de bolovan.

— Pe mă-ta!

Dar niciunul dintre piloţi nu se deranjă să-şi ridice privirea. Îşi şterseră noroiul de pe faţă şi-şi văzură mai departe de băut. Toţi piloţii sunt într-o ureche, gândi Shannon. De exemplu, observă el, ofiţerul comandant al Companiei 12 de aviaţie făcea personal oficiile de barman. Unde, pe lumea asta, mai poţi să comanzi ceva de băut şi să fii servit de un ditamai maiorul?

Shannon îl urmări pe maior în timp ce lipea un afiş pe care trona inscripţia FUCK COMMUNISM. Pe urmă intră într-o stare de semi-alarmă când îl văzu turnând încă o doză dublă de whisky, ieşind din spatele barului şi aducându-i paharul *şi* sticla.

— Faci servicii personale, dom’ maior? se interesă Shannon cu suspiciune.

— Trebuie să-ţi acord onorurile cuvenite noii tale funcţii, spuse pilotul ras în cap, cu alură de Fu Manchu. Cu alte cuvinte, maior Shannon, tu eşti acum ochii şi urechile diviziei, nu? Trebuie să fii tratat cum se cuvine.

— Ia zi, Carruthers, ce mai vrei de data asta?

— Nimic. Zău că nimic. În fine... poate c-ai putea să ne ajuţi cu un mic transport care tre’ să vină de la Saigon.

— Hai, ciripeşte despre acest mic transport.

— Avem o cutie conex plină cu marfa... ştii... salopete noi, căşti, scurte pentru piloţi. E blocată la Tan Son Nhut de mai bine de două săptămâni.

— Carruthers, eu nu lucrez la G-4.

— Corect. Asta o ştiu. Dar conexul e deja programat să vină cu un 123, mâine.

— Şi care-i problema?

— Uite… am fost nevoiţi să modificăm documentele de însoţire ca să obţinem prioritate. Soseşte ca parte componentă a efectelor personale ale generalului Sinclair.

— Ei drăcie! Şi vrei ca eu să scurtcircuitez traseul conexului, în aşa fel, încât să ajungă în mod sigur la voi.

Carruthers îi umplu din nou paharul lui Shannon.

— Ce e în cutia aia, de fapt?

Maiorul făcu o figură de om nevinovat… bătu uşor cu un deget în sticla de Daniel’s… şi apoi se întoarse la bar. Ei, aşa se leagă lucrurile, gândi Shannon.

Barul era clubul ofiţerilor de la Compania 12 de aviaţie. Datorită faptului că piloţii, fie ei de avioane sau de elicoptere, depindeau de bunăvoinţa şi de cumsecădenia personalului auxiliar repartizat lor, accesul în bar era permis tuturor membrilor unităţii; de asemenea, tuturor celor pe care Compania 12 îi linguşea sau îi considera băieţi de treabă. Dat fiind că era unicul bar pentru ofiţeri cât şi pentru ceilalţi militari unde se găsea *permanent* bere rece, chiar şi atunci când cei din Viet Cong blocau şoseaua, se bucura de o mare, foarte mare popularitate.

Shannon îşi puse-n gând să nu uite că a doua zi trebuia să ajungă cât mai devreme la aeroport.

— Te-mbeţi în intimitate sau vrei să-ţi ţină cineva de urât?

Jerry Edmunds se aşeză pe scaunul de lângă el. Fără să aştepte vreun răspuns, înşfăcă paharul lui Shannon şi-l dădu pe gât. Shannon îl cercetă cu o privire scrutătoare.

— Ce s-a întâmplat cu mustaţa, Jer?

Ultima oară când se văzuseră, Edmunds avea o podoabă nemaipomenită, lungă, „pe oală”, în stilul celor purtate de piloţii RAF în cel de-al doilea război mondial. Acum, buza lui de sus, în lipsa „copertinei”, parcă se mai lungise şi se subţiase.

— Noul nostru general e de părere că fanţii de lux de la G-3 tre’ să arate curaţi şi ordonaţi.

Shannon îl cunoscuse pe Edmunds în perioada anterioară petrecută în Vietnam, când căpitanul de acum era sublocotenent şi conducea un pluton al Diviziei 101 Aeropurtate peste dealuri şi mlaştini. După ce au petrecut o noapte la sol, aciuaţi pe lângă un elicopter Chinook doborât, schimbând între ei impresii despre sentimentele de groază care-i încercau, Shannon l-a inclus pe tânărul ofiţer de culoare pe lista lui secretă şi foarte scurtă de băieţi de treabă. Aflat acum la al doilea tur de serviciu militar, Edmunds ardea gazul la Unitatea de Operaţiuni a diviziei, aşteptând să se elibereze vreun post de comandant de companie.

Shannon luă paharul şi-l umplu.

— Tocmai am avut plăcerea să fac cunoştinţă cu generalul.

— Te invidiez.

Mânia răbufni.

— 'Tu-i paştele mă-sii, Jerry! Adică, eu mă-ntorc de pe teren şi-i spun că ditamai divizia de gălbejiţi vine-nspre sud, lucru pe care, între noi rămâne, nu l-ai auzit de la mine, iar căcănaru' ăsta stă şi-şi face griji dacă eu joc sau nu polo!

— Păi, mi se pare corect.

— Care-i baiul cu cretinul ăsta… în afară de faptul că-i tanchist?

— Generalul Lee Sinclair, începu să recite Edmunds, este un om de toată isprava. Băiat de Virginia. Şi bogat prin tradiţie, prietene. A trecut şi pe la Point. Promoţia '38.

— Unde-a fost ciuca bătăilor sau ce?

— Nţ. Unde a fost al optuşpelea pe lista absolvenţilor. Avea o reputaţie teribilă de gânditor original. A-nvăţat pe de rost tot ce-a zis bătrânul Fuller despre blitzkrieg.

Asta era prea de tot.

— Şi-atunci, ce mama dracu' s-a-ntâmplat?

— Ai auzit vreodată de marile manevre cu tancuri din Louisiana, 1940? Nu? Ei bine, băiatul nostru conducea un pluton de blindate. Şi pleacă el într-un raid… cam cum făceau băieţii cu panzerele. La un moment dat, dau peste un grup de camioane… mă rog, camioane pe care scria cu

vopsea că sunt tancuri grele. Nu le-o fi luat în seamă zicând c-or fi fost puse acolo ca decor… naiba ştie. Ce se cunoaşte e că, nu peste multă vreme, omul nostru e trecut pe tuşă. Lucru care-am înţeles că s-a-ntâmplat cu mulţi, după acea joacă de-a războiul. Aşa că nenişorul nostru stă la Fort Knox şi meditează asupra propriilor păcate, taman până-n 1945, an în care familia lui apelează la un anume senator şi el ajunge în Europa. L-au numit aghiotant al nu ştiu cărui general. Iar ca să fie tacâmul complet, a primit tresa de locotenent cu o săptămână înainte de terminarea războiului.

— Bun, zise Shannon. Deci, individul a ratat toată perioada războiului. Tot nu pricep.

— Rămâi cu mine pe traseu, Dennie, Ai să vezi că merită. Ţine minte că nenişorul nostru a rămas fără boaşe făcând ceva original. Timpul trece. În cele din urmă, ajunge căpitan. Pe urmă, maior. Cam tot pe-atunci, izbucneşte distracţia din Coreea iar el pleacă acolo împreună cu o gaşcă de tanchişti. De data asta, e hotărât să n-o mai zbârcească. Singurul necaz e că, din cele mai multe puncte de vedere, Coreea nu diferă cine ştie ce de Vietnam. E greu al dracului să realizezi o mare breşă cu blindatele când şi de-o parte şi de alta a drumului ai plantaţii de orez cu nămol adânc de şase metri.

Shannon îi deschise lui Edmunds o cutie de bere.

— Mi se usucă beregata când povestesc despre trecutul istoric al patriei, zise Edmunds şi goli cutia pe jumătate. În tot cazul, tipul a ajuns acolo. Suntem în 1950. Toţi comuniştii chinezi de prin locşoarele alea sar peste graniţă şi-ncep să-mpuşte la americani. Infanteria marină face *didi-mau* spre sud. Sau, mă rog, cei mai mulţi dintre ei. Nu ştiu ce companie e prinsă-n capcană undeva, într-o trecătoare. Bătrânul Sinclair-cel-fără-de-frică aude de chestia asta şi-ncalecă pe bidiviu. Am să-i salvez pe colonişti de bestiile de indieni şi poante de genul ăsta. În fine, face el vreo câţiva kilometri pe drum. Pe o parte, are un perete stâncos de o sută douăzeci de metri. Drept în jos. Pe cealaltă parte, alt perete stâncos de o sută douăzeci de metri. Drept în sus.

Iar în faţa lui…

Shannon încercă să ghicească:

— O întreagă bandă de chinezoi comunişti, cu tunuri fără recul, aşa-i?

— Exact. Din câte-am auzit, vreo şase eroi, printre care şi Sinclair, au reuşit să se furişeze şi să-şi ia tălpăşiţa de-acolo. Din două sute. Aşa că i-au dat o medalie, l-au făcut lent-colonel şi l-au expediat în Republica Coreea, unde singurii care puteau să-i facă de petrecanie erau gălbejiţii.

Dădu pe gât restul cutiei de bere.

— Ei, cam asta e, prietene.

Shannon reflectă. Avea senzaţia că începea să-l înţeleagă pe Sinclair, cândva un tânăr ofiţer neconformist. De două ori a încercat nişte manevre „isteţe” şi de fiecare dată a încasat-o. Shannon se gândi că dacă aşa ceva i s-ar fi întâmplat lui, poate că şi el ar fi aderat la principiile „acţionează conform regulamentului” şi „capul plecat, sabia nu-l taie”. Ceea ce nu-l împiedica să creadă că generalul era un rahat de câine pe patine cu rotile.

— Cum se face că nemernicul n-a fost trecut pe linie moartă şi dat afară?

— Fiule, tu însuţi faci parte din Asociaţia de Protecţie West Point. Ar trebui să ştii. Au avut grijă de el. A lucrat la Pentagon. Şi-a obţinut, în sfârşit, steaua de general acum doi ani.

Mai deschiseră câte o cutie de bere. Dat fiind că Shannon nu mâncase nimic de dimineaţă, băutura îşi făcea rapid efectul.

— M-am prins. Dar cum de-a ajuns să fie iubitul şi drăgălaşul nostru general-comandant?

— A, fiule, tu întrebi de ce guşterii din familii „politice”, cu neveste „politice”, devin generali?

— Fir-ar să fie, spuse Shannon încetişor. O să fie un război lung, nu-i aşa?

— Păi, cam aşa s-ar părea.

— Ce mă-sa, hai s-o facem latră.

Shannon desfăcu altă sticlă de Daniel’s apărută în mod misterios pe masă. Din punctul de vedere al lui Sinclair, *noi*

suntem ăia care stăm cu capetele vârâte-n tuhăţul pantalonilor.

— Ai dreptate. De-aia arată lucrurile aşa de negre.

— Hai, mai ia un pahar. Curând or s-arate mai bine.

— Sigur. Înc-un pahar.

— Hei, Carruthers, să ne trezeşti când s-o sfârşi războiul!

7. HUE DUC

Hue Duc, situat la aproape o sută de kilometri de Saigon, spre nord, locul unde-şi aveau sediul Brigada 2 a Diviziei 12 Infanterie şi Cartierul General al Diviziei, însemna o zonă de 6,5 pe 13 kilometri dintr-o plantaţie de cauciuc părăsită, un sătuc, orezării scoase din uz şi o junglă cu vegetaţie pitică.

Arborii de cauciuc fuseseră plantaţi după al doilea război mondial de către un întreprinzător francez. Dar, o dată cu retragerea francezilor din Vietnam, proprietarul plantaţiei s-a lăsat păgubaş şi s-a întors în patria sa, la jocurile politice locale şi la absintul basc.

Femeile din Hue Duc, care lucraseră pe plantaţie, au revenit la munca din orezării. Tăieturile curbate de pe trunchiurile arborilor de cauciuc s-au vindecat. Castroanele din lut ars, atârnate pe cabluri legate de copaci şi folosite pentru colectarea latexului, s-au umplut cu apă de ploaie şi frunze moarte. Păianjeni uriaşi, în stare să devoreze şi păsări, şi-au întins plase complicate între arbori.

Plantaţia s-a transformat rapid în junglă. Un sătean s-ajurat că, într-o noapte, a auzit un tigru tuşind undeva, nu prea departe. Dar, când a făcut afirmaţia, era deja îmbătat cu rachiu de orez şi, oricum, figura printre ai lui drept un foarte mare mincinos.

Sătenii din Hue Duc îşi lucrau pământul în linişte. Micul contingent de militari ARVN, soldaţi ai guvernului Vietnamului de Sud cantonaţi în Hue Duc, patrulau îndeajuns de gălăgios ca toată lumea să ştie că ei se aflau prin preajmă. Combatanţii Viet Congului local împuşcau din ei exact atât cât să-i mulţumească pe cei de la Comitetul Regional. Viaţa în Hue Duc se derula aşa cum se cuvenea şi, cu voia lui Dumnezeu, avea să continue la fel, vreme de multe generaţii.

Dar, iată că în 1966 americanii s-au angajat într-un război în Asia de Sud-Est. O parte din acel angajament o reprezenta Divizia 12. Şi Hue Duc a început să se schimbe.

Buldozere uriaşe au răscolit pământul în lung şi-n lat, ca

să asigure sute de metri pătraţi de teren defrişat. În jurul plantaţiei, pe un perimetru în formă de amibă, tinerii ostaşi americani asudau muncind la construirea şi baricadarea cu saci de nisip a buncărelor lor. Alţii erau ocupaţi cu desfăşurarea unor colaci voluminoşi de sârmă ghimpată şi cu implantarea unei grămezi diabolice de mine. Şoseaua 13, din apropiere, s-a umplut în scurt timp de făgaşuri în urma trecerii unui mare număr de camioane grele, piese de artilerie autopropulsate, transportoare blindate de infanterie şi tancuri.

Satul Hue Duc s-a transformat aproape peste noapte. Câteva mii de ostaşi, incredibil de energici, au ruinat şi apoi au reclădit economia satului într-o formă nouă.

Mulţi fermieri au renunţat la lanurile lor de orez şi s-au mutat la Hue Duc, întemeind nişte mahalale mizere în partea extrem-sudică a satului, acolo unde s-au stabilit şi americanii. Nu-şi mai lucrau pământurile din diferite motive. Unele dintre terenuri fuseseră cumpărate de către nou-veniţi, ca să-şi asigure zone de acţiune cu vizibilitate maximă. Altele au devenit de neutilizat în urma salvelor de artilerie menite să anihileze incursiunile sporadice ale comandourilor Viet Congului. Dar, cel mai important motiv, l-a constituit profitul.

Un băieţel putea să câştige de o sută de ori mai mult decât tatăl lui, lustruind încălţămintea militarilor. Dacă era drăguţă, o fată putea să servească bere şi Coca-Cola şi, dacă reuşea să înveţe puţină engleză, avea posibilitatea să fie un partener de conversaţie pentru militarii adolescenţi şi singuratici. Dacă nu era drăguţă, putea să vândă misterioasele farafastâcuri după care se dădeau în vânt americanii. O femeie avea posibilitatea să spele cantitatea uriaşă de rufe purtate de aceşti străini. Iar un fost fermier avea posibilitatea să găsească o slujbă bine plătită (până la douăzeci şi cinci de piaştri, adică mult mai mult decât ar fi văzut în mod normal într-un an) la săpat de gropi şi reparaţii de drumuri.

Viaţa s-a schimbat nu numai pentru săteni. Soldaţii ARVN, de multă vreme obişnuiţi să fie stăpânii absoluţi ai

satului şi să pună mâna pe tot ce le poftea inima, s-au pomenit dintr-odată ignoraţi de către târfe, luaţi peste picior de către localnici şi, după ce americanii şi-au dat seama de corupţia şi incompetenţa nebănuite ce domneau în cadrul Armatei Republicii Vietnam, bumbăciţi chiar de câte un militar american beat. Rezultatul? Au început să se deplaseze înarmaţi şi în grupuri.

Dar, cea mai mare schimbare s-a produs pentru Viet Cong. O dată cu sosirea a ceea ce Frontul de Eliberare Naţională considera a fi o ţintă mare şi uşor de nimerit, a fost necesară trecerea la acţiune. În câteva luni, *du kich xa,* trupele de partizani locale, au fost decimate. Tembelii, nepricepuţii sau ghinioniştii, au murit în zeci de feluri: în ambuscade, ciuruiţi de elicopterele de asalt care coborau din ceruri sau surprinşi de focuri de aruncătoare şi bombardamente de obuziere foarte precise, declanşate pe neaşteptate. Oportun, pierderile suferite au fost înlocuite. Unii au fost trimişi acolo din alte zone, de către Comitetul Regional. Alţii au venit din satele învecinate, în căutarea aventurii. Majoritatea provenea chiar din Hue Duc. Aveau motivaţii diferite, de la cei care, pur şi simplu, îi urau pe străini sau li se părea că miros urât şi că încearcă să le corupă fiicele, până la cei care înţelegeau că americanii distrugeau însăşi structura de bază a aşezării Hue Duc.

Toţi aceştia vroiau ca americanii să plece de-acolo.

Ar fi fost foarte surprinşi să afle că majoritatea americanilor din cele trei batalioane de linie care asigurau paza perimetrului, le împărtăşeau sentimentele. Erau în jur de două mii patru sute de inşi. Fiecare batalion avea de păzit cam o treime din perimetru. Cele trei batalioane erau: Batalionul 2 din Regimentul 11 Infanterie; Batalionul 1 din Regimentul 29 Infanterie; Batalionul 1 din Regimentul 15 Infanterie.

Sectorul Batalionului 1 din Regimentul 15 Infanterie era situat în partea sudică a perimetrului, cea mai apropiată de Hue Duc, cam la nouăzeci de kilometri pe Şoseaua 13. Soldaţii din Regimentul 15 erau încredinţaţi că au parte de zona cea mai favorabilă. Înspre sud-vest existau lanuri de

orez întinse şi părăsite, care le ofereau teren deschis pentru artilerie, apoi Şoseaua 13 şi, la sud-est, o junglă destul de rărită, în mare parte incendiată.

Companiile de linie ocupau perimetrul exterior.

În spatele lor, chiar în interiorul plantaţiei de cauciuc, se afla punctul de comandă al batalionului din Regimentul 15 şi, în apropiere, pe un teren defrişat, stăteau mortierele de 4,2 ţoli, armele cele mai apropiate de artileria adevărată pe care unităţile de infanterie le aveau în dotare. Mortierele erau amplasate în nişte gropi circulare adânci până la brâu şi căptuşite cu saci de nisip, protejate de nişte palisade întărite cu saci de nisip şi având într-o parte şi-n alta adăposturi pentru depozitarea muniţiei.

Sub acoperişul copacilor se aflau fel de fel de corturi, dimensionate după destinaţie: „dormitoare” pentru plutoane, care adăposteau oamenii de la transporturi, comandamentul general, unitatea de recunoaştere. Altele erau anume amenajate pentru depozitarea proviziilor şi ca incinte de servire a mesei.

Aceşti oameni din imediata apropiere a liniilor lucrau în şoproane cu acoperişuri înclinate şi pereţi zăbreliţi, construite din aceleaşi plăci de 0,6x1,20 metri, importate din America, care serveau ca plafoniere în buncărele de tragere. Ofiţerii, inclusiv comandantul batalionului, colonelul Taylor, erau adăpostiţi în nişte corturi piramidale, cu duşumele de scânduri.

De-a lungul perimetrului se găseau răspândite poziţiile de tragere ale companiilor de linie. Dintre cei peste opt sute de oameni ai batalionului din Regimentul 15 Infanterie, aproximativ şase sute erau elemente active. Acestor oameni, împărţiţi în companiile A, B şi C, plus plutonul de recunoaştere al Companiei de stat-major li se spunea „animale de teren”.

Teoretic, fiecare dintre cele trei companii de linie ar fi trebuit să aibă câte o sută optzeci de oameni, dar efectivele erau descompletate în permanenţă. Ca întotdeauna, unităţile combatante erau ultimele care primeau înlocuitori pentru răniţi, pentru cei plecaţi acasă, pentru cei detaşaţi şi

pentru cei care, în mod cu totul accidental, trăgeau chiulul cât mai departe de confruntările propriu-zise.

Respectivele subunităţi asigurau oamenii pentru poziţiile de luptă, de câte două sau patru persoane, înşirate de-a lungul perimetrului repartizat batalionului. Erau nişte gropi dreptunghiulare, adânci de un metru şi jumătate, lungi de trei metri şi late de un metru şi douăzeci centimetri. Pereţii laterali erau căptuşiţi cu saci de nisip şi cele mai multe aveau deasupra câte un adăpost confecţionat din plăcile sus-menţionate (din Oregon), cositor vietnamez şi saci de nisip, foarte protectoare atât în privinţa intemperiilor cât şi a obuzelor inamice.

Fiecare buncăr era prevăzut cu câte o gaură protejată cu saci de nisip, pentru cazul în care, într-o noapte, cineva ar fi atacat acolo cu grenade. Nu trebuia decât să arunci grenada în gaura respectivă, rugându-te să nu fi avut fitilul scurt, cum erau la majoritatea grenadelor VC, şi să sari pe cine nimereai.

Aceste buncăre erau destinate doar pentru luptă şi pentru paza de noapte.

Oamenii, adunaţi în grupuri de mărimea unui pluton, în jur de treizeci şi trei de inşi, erau adăpostiţi în corturi mari, amplasate în spatele poziţiilor de luptă la treizeci până la o sută de metri distanţă. Corturile fuseseră construite din nişte prelate vechi, incredibil de grele, dublate cu plase împotriva ţânţarilor. Duşumeaua era din paleţi de lemn.

Fiecare om dispunea de câte un pat de campanie pliant, dintr-un material rezistent, deasupra cu o plasă pentru ţânţari, întinsă pe un schelet metalic. Echipamentul de luptă, „harnaşamentul”, arma şi casca, îşi aveau locul pe duşumea, lângă pat.

Cei mai mulţi dintre soldaţi cumpărau de la sătenii din partea locului lădiţe din cositor ca să-şi ţină în ele efectele personale. Lădiţele erau făcute din cutii de bere americană aplatizate şi sudate. Prin „efecte personale” nu se înţelegeau sacii de voiaj A şi B, care conţineau obiecte inutile precum încălţămintea şi uniformele de paradă. Ăia rămâneau sub pat şi acolo putrezeau.

Paturile erau acoperite cu saltele umplute cu vată de bumbac, în nişte culori care ar fi făcut să pălească pe orice lucrătoare cu igliţa din New England. Din acelaşi material fuseseră confecţionate şi nişte perne mici. Pe timp de noapte, soldaţii se înveleau cu omniprezentele *poncho liner*-uri, nişte pături uşoare, din material sintetic, în culori de camuflaj, unul dintre puţinele lucruri bune pe care armata le-a creat pentru Vietnam.

În linii mari, condiţiile traiului individual cam la atât se reduceau. Celelalte elemente de bază pentru fericirea infanteristului erau confortul de grup şi lumina. Acestea erau condiţionate de gradul de ingeniozitate manifestat de fiecare grupă în acţiunile de furt, tăinuire, mituire, contrabandă. Şi de lipsa de corectitudine generală.

Grupa întâi, Plutonul doi, Compania Charlie, Batalionul 1, Regimentul 15 Infanterie se situa pe o poziţie fruntaşă în clasamentul întocmit pe baza fărădelegilor săvârşite de infanterişti.

Cortul lor era îngropat adânc în lăstăriş, în spatele poziţiilor de luptă. Atât de bine ascuns încât, odată, un locotenent nou-repartizat a avut nevoie de vreo trei zile ca să-l găsească. Fiind cât se poate de departe de punctul de comandă al companiei, însemna că plutonierul-major al acesteia, omul detestat fără rezerve de toată lumea, găsea mai uşor la celelalte grupe oameni pentru activităţile „pe sectoare”.

Cortul Grupei întâi era un produs militar destinat plutoanelor de puşcaşi. Cu alte cuvinte, pentru treizeci şi trei de oameni. Având unsprezece membri, grupa se bucura de un confort considerabil.

După achiziţionarea cortului a urmat alegerea cu mare grijă a ascunzişului din lăstăriş şi înălţarea rapidă şi cu pricepere a monstruozităţii din prelată. Podeaua de pământ a fost nivelată, bătătorită şi acoperită cu saci de nisip până la înălţimea de cincisprezece centimetri. Paleţii de transport subtilizaţi din rezervele batalionului au asigurat pardoseala din lemn.

La sporirea confortului a contribuit şi faptul că fiecare om

dispunea de cel puţin două lădiţe din cele meşterite din cutii de bere aplatizate. Casey, comandantul de grupă, avea de asemenea şi un vestiar metalic în care-şi ţinea uniformele, precum şi un birou de comandant de batalion, pe care trona telefonul de campanie, legat direct cu postul de comandă.

Afară, în apropierea cortului, soldaţii săpaseră o groapă cubică, cu latura de un metru douăzeci, cu pereţii căptuşiţi cu saci de nisip şi acoperită cu o foaie de tablă de aceeaşi provenienţă ca şi lădiţele. Groapa cu pricina era în permanenţă plină cu lăzi de bere vietnameză, Bier LaRue, Bier 33 şi cu o navetă cu sticle de suc de portocale vietnamez, Nehi. De regulă, nu lipseau două blocuri de gheaţă pline de pleavă de orez, cumpărate de la bazarul din apropiere. Când cei din Viet Cong blocau Şoseaua 13, lucru pe care-l făceau când ţi-era lumea mai dragă, din pură răutate, să rămâi fără gheaţă era una din cele mai greu de suportat atrocităţi ale războiului.

Penultimul element de lux era anunţul atârnat deasupra intrării cortului, făcut din scândurile care alcătuiseră cândva o ladă de obuze de 105 mm. Elementele de identificare ale grupei fuseseră săpate adânc în lemn. Ca şi textul de dedesubt: FIE VIAŢA ORICÂT DE CĂCĂCIOASĂ, TOT MAI BINE E ACASĂ. Încununarea întregului ansamblu o constituia generatorul. Cu oarecare justificare, infanteriştii de pe front se tem de întuneric la fel de tare ca orice puştiulică de trei anişori.

În principiu, existau trei modalităţi de a îndepărta întunericul:

Plutoanele sau grupele de amatori, se au în vedere cele alcătuite în principal din militari proaspăt sosiţi sau conduse de ofiţeri sau subofiţeri îngălaţi, foloseau lumânări sau felinare tip Coleman. Ce-i drept, existau şi funcţionau nişte felinare cu petrol lampant, atât doar că fâsâiau neîncetat şi, atunci când poziţiile erau supuse focurilor de mortiere, lucru care se întâmpla destul de regulat, apărătoarele de sticlă se spărgeau. Asta însemna că cineva trebuia să dezasambleze parţial felinarul şi să înlocuiască sticla, într-

un întuneric total şi însoţit de un cor de înjurături.

Unităţile mai descurcăreţe reuşiseră să-şi tragă câte un circuit electric clandestin de la generatorul uriaş cu care era dotat punctul de comandă al batalionului, până la corturile lor. Asta le permitea să-şi instaleze câte unul sau două becuri electrice pe fiecare latură a cortului.

Numai Grupa întâi avea propriul ei generator.

Nimeni nu ştia câţi kilowaţi putea furniza sau de ce fusese trimis iniţial în Vietnam. Cum îl achiziţionase Grupa întâi, constituia un secret păstrat cu sfinţenie.

În urmă cu trei luni, un avion de aprovizionare C-123, al Forţelor Aeriene, a ratat aterizarea pe pistă şi a înţepenit în junglă. Grupa a plecat imediat în misiune de salvare.

Piloţii muriseră în urma accidentului aviatic.

Şeful de echipaj zăcea lat la vreo douăzeci de metri de locul prăbuşirii, cu pantalonii plini de rahat, după cum a putut să-şi dea seama Mosby.

Asupra poziţiei cu pricina se trăgea. După traiectoria înaltă a gloanţelor, Casey a apreciat oportun că erau trase de bine cunoscutul lor lunetist. Din direcţia aceea, pericolul era neglijabil.

L-au scuturat de praf pe şeful de echipaj, i-au dat să bea o duşcă de rachiu de orez şi l-au pus pe Buellton să-i acopere zdreliturile cu leucoplast.

Au întrebat aşa, într-o doară, ce transporta avionul 123. Provizii pentru un club de ofiţeri, precum şi un generator, destinat unei popote de generali, situată undeva, mai la nord, a sosit răspunsul.

Buellton s-a uitat la camarazii săi. Ei au încuviinţat din cap în unanimitate. Apoi a scos din geantă o seringă cu morfină şi i-a administrat şefului de echipaj o doză.

— Stare de şoc foarte, foarte profundă, a dat el diagnosticul. Ar fi bine să-l ducă doi băieţi la brigadă, şi noi o să ne ocupăm aici de cele necesare.

Buellton a desenat un M pe fruntea şefului de echipaj (codul infirmierilor: pacientul a fost injectat cu morfină), iar Martinez şi Taliaferro l-au luat de acolo.

Restul grupei s-a pus pe treabă. Proviziile clubului, cele

care n-au fost mâncate, băute sau puse la păstrare pentru situaţii de urgenţă, au fost comercializate sau date de pomană.

În orice caz, generatorul a fost instalat cu deosebită tragere de inimă şi cu multă grijă într-un buncăr protejat cu saci de nisip, despre care DeeJay afirma că era capabil să suporte lejer şi un obuz de 16 ţoli.

Grupa întâi avea civilizaţie.

Fritsche lăsă jos două teancuri de saci goi şi se dădu înapoi, rânjind.

— Băi, şterge-cur, se plânse Mosby. Stai acolo şi rânjeşti fasolea, în loc să transpiri şi tu în groapa asta blestemată.

— Îmi pare rău pentru situaţia în care te afli, Mosby. Să-ţi spun însă ceva: am o chestie pentru tine, de care nu ştie nimeni. Ca să te-ajute să treci prin zile când ţi-e greu, ca acum.

Mosby înfipse în pământ lopăţica de infanterie şi se uită în sus.

— Ciripeşte.

— Am să-ţi spun imnul motocicliştilor.

— Ete-ai dracu’ motociclişti, şi-au tras şi imn? Credeam că tot ce ştiţi să faceţi voi, măscăricilor, e să jefuiţi şi să violaţi.

— Trebuie să ai ceva să zici când n-ai ce jefui şi singurul lucru pe care poţi să-l violezi e orăşelul băieţilor.

— Haide, Fritsche, nu mai face pe deşteptu’!

— Când simţi că lumea s-a prăbuşit pe umerii tăi, ca atunci când tâmpitul de mine am stricat pentru prima oară un bolţ de la vilbrochen, trebuie să stai foarte liniştit, să iei o poziţie umilă şi să cânţi tare, cât te ţin bojocii, să se-audă pân’ la cer: SUGI MĂTĂRÂNGI, CĂLĂREŞTI MĂMICI, HALEŞTI RAHAŢI MICI! Te face să te simţi mai bine.

— Aleluia, frate, spuse Mosby, străduindu-se să-l imite cât mai bine pe Burt Lancaster.

— Şi tu zici că ăsta-i imn? se interesă Taliaferro.

— La macaronari n-are efect, zise Fritsche.

— Ce faceţi aici, măi trupeţi?

Mosby se crispă. Nu-l zărise pe plutonierul major Ramos apropiindu-se.

— Săpăm un buncăr, dom' major.

— Faci pe şmecheru' cu mine, specialist Mosby?

— Nici pomeneală, dom' major.

— Unde-i restul grupei tale, Mosby?

— La muncă, dom' major.

— Unde, la muncă? Te văd pe tine. Îl văd pe Brown. Îl văd – arătă cu degetul spre Fritsche – pe el şi-l văd pe Taliaferro.

— Se pronunţă Tolliver, dom' major.

— Las' că ştiu şi eu să vorbesc cingleza.

— N-am spus că nu, dom' major.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare. Unde-i restul grupei tale? S-au dus să frece pisoiu' la… la… chestia aia?

Mosby se aplecă grăbit ca să-şi ia lopăţica. Altfel ar fi izbucnit în hohote de râs. Plutonierul major Ramos se născuse în Porto Rico. Intrase în armată din vremuri imemoriale. Teoria curentă indica războiul din Filipine. Engleza lui putea fi considerată, în cel mai bun caz, limitată. Ori de câte ori nu-i venea în minte vreun cuvânt, spunea în mod automat „chestia aia". Mosby auzise de la portoricanii din Grupa a doua că Ramos nu ştia să vorbească nici spaniola mai bine.

— Am să-i spun sergentului Casey că l-ai căutat, dom' major.

— Mosby, tu eşti un locţiitor de comandant de grupă al dracului de slab. Nu ai o atitudine ad… ad… ad…

— Adecvată, îl ajută Mosby, care nu era sigur că mai putea rezista la încă o „chestia aia". Mosby dezlegă apoi sfoara cu care erau legaţi sacii.

— Ei, vezi, ce spuneam eu? Mosby, mâine ai să te ocupi de arderea căcăstoarelor.

Mosby trase aer în piept îndelung. O dată. Şi înc-o dată. Arderea căcăstoarelor era pedeapsa preferată a lui Ramos. Ofiţerii şi cei de la comandamentul companiei dispuneau de nişte construcţii din lemn, incinte cu compartimente separate prin paravane din zăbrele, cu câte zece locuri,

care arătau ca nişte verande din regiunea Midwest. Partea din spate a acestor dependinţe era rabatabilă şi înăuntru se găseau nişte butoaie de tablă de două sute de litri. În fiecare zi, militarul pedepsit trebuia să scoată afară butoaiele, să toarne motorină peste rahaţi şi urină şi să arunce înăuntru un chibrit aprins. Asta însemna arderea căcăstoarelor.

Ramos a insistat să numească pentru supravegherea acestei operaţiuni câte un subofiţer, mai ales după ce un soldat deosebit de ambiţios a folosit în loc de motorină combustibil de aviaţie, iar explozia care a urmat l-a trimis pe soldatul respectiv direct la Spitalul de Evacuare 93, fără păr pe corp, şi, mult mai rău, a transformat în cenuşă umblătoarea personală a colonelului.

Subofiţerul aşteptă să audă vreun comentariu. Plin de înţelepciune, Mosby nu scoase niciun cuvinţel. Ramos îşi închise blocnotesul cu un zgomot sec şi se îndepărtă cu paşi ţanţoşi. Mosby se uită lung în urma lui.

— Sugi mătărângi, călăreşti mămici…

— …haleşti rahaţi mici, puse punctul pe „i“ Willie-măsliniul.

— Fir-aş al dracu’, spuse Mosby. Uite nene că-şi face efectul. Fir-ar el să fie de căcănar şi de fătos. Ar trebui să se acorde portoricanilor independenţa… faţă de unii ca bestia asta.

Taliaferro şi Brown se concentrară asupra săpatului. Buncărele constituiau cel mai nou proiect al lui Ramos. Cu vreo două săptămâni în urmă, punctul de comandă al batalionului fusese atacat cu mortiere de către băieţii răi. Nicio victimă, cu excepţia ofiţerului locţiitor S3, care, beat fiind, s-a împleticit la ieşirea din cort şi a luat în braţe un arbore de cauciuc. Dar plutonierul major al batalionului, şeful de stat-major al companiei, precum şi însuşi plutonierul major al Companiei Charlie au decretat că *pc*-ul avea nevoie de buncăre. Nişte buncăre mari şi adânci.

Acestea, conform logicii fără cusur a armatelor de pretutindeni, nu aveau să fie săpate de oamenii care urmau să le ocupe. Ele aveau să fie excavate şi căptuşite cu saci

de nisip de către soldaţii din prima linie, care, după părerea generală, n-aveau nimic de făcut atunci când nu se trăgea în ei. Trei pe nouă metri, cu trei metri adâncime. Astea aveau să fie nişte buncăre *serioase.*

Misiunea le fusese încredinţată cu două zile în urmă de către locotenentul Fuller, comandantul lor de pluton. Cu înţelepciune, după ce le-a adus-o la cunoştinţă, el a părăsit cortul la repezeală.

După câteva minute, buimăceala a mai scăzut în intensitate.

— Şi *chiar* trebuie să săpăm scârbele astea de buncăre pentru nemernicii ăia de la comandament?

Replica a venit de la DeeJay.

— Să le-o dau în nară. Doar se ştie că gălbejiţii n-au cum să-i mai lovească înc-o dată, ce mă-sa. Astă-noapte a fost o greşeală, să-mi bag picioarele. Blind Pig[13], mitraliorul grupei, era sictirit. Ăia ştie cine le e prietenii.

— Bine zis.

— Chestia e c-o s-o facem, spuse Casey.

Stătea pe patul aflat la capătul cortului. Erau primele sunete care se auzeau din colţul lui în ultima oră, în afară de *uip, uip, uip*-ul gingaş al cuţitului său frecat de gresie.

Casey avea în dotare un cuţit *bowie* Raymond Thorpe, cu lama de treizeci şi cinci de centimetri, fabricat manual la atelierele Randall, din Florida. Teoretic, un cuţit militar nu trebuie să depăşească cincisprezece-optsprezece centimetri în lungime. Teoria aceasta nu se aplica în cazul lui Casey.

Circulau diverse poveşti:

Într-o împrejurare trupa a ieşit la contraatac, după ce un pluton de genişti a făcut o breşă în perimetrul unităţii de artilerie din vecinătate. Blind Pig l-a văzut pe Casey parând cu Randall-ul un contraatac la baionetă şi ripostând cu o lovitură care aproape i-a retezat capul luptătorului din Viet Cong.

Altădată, Casey a intrat într-un tunel, în provincia Cu Chi.

[13] Bar clandestin; termen argotic în lb. engleză, în original (n.tr.).

După o perioadă de liniște, s-a auzit un țipăt lung. A mai trecut circa un minut și Casey a ieșit din groapă. Nu el țipase. Lama cuțitului era plină de sânge până la plăsele. Casey n-a povestit niciodată… ca de obicei… ce s-a întâmplat în tunel. Pe nimeni nu l-a ros curiozitatea într-atâta, încât să-l întrebe.

— Măi flăcăi, da' voi nu vă plângeți niciodată de nimic?

DeeJay, transmisionistul, era probabil singurul om din grupă care avea ori prea mult păr, ori prea puțin bun-simț ca să întrebe așa ceva.

— Nu atunci când n-are rost. Întrebarea la care-ar fi bine să găsiți un răspuns e: ce-o să *facem* noi cu buncărul ăsta?

Casey puse gresia deoparte și începu să șlefuiască lama cuțitului pe bombeul din piele al bocancului. Ceilalți începură să se gândească la spusele lui.

— Nenică, onaniștii din ariergardă nici n-o să le bage-n seamă, zise Blind Pig.

Deodată, ideea răsări din neant.

Aproape simultan, începură să bolborosească:

— Ce mă-sa, săpăm o groapă îndeajuns de mare… Poate se duce cineva în misiune de cercetare și mangleşte nişte răcitoare de la Intendență, sau ceva… La naiba, am putea să mai tragem un cablu electric de-aci… Trebuie să fim siguri că-l săpăm aproape de cort… Să n-am parte, șmecherașii din ariergardă tot n-au unde să bea și ei câte ceva, precis o să le placă un locșor drăguț, liniștit… Ce paștele mă-sii, tăticu', poate organizăm și-un mic tripouaș. Să le luăm câte-o sută de piaștri pe-un sifon… Pe bune! Or să-nghită momeala urgent. N-o să se mai ducă niciunul la Hue Duc… Nenică, o să fie ca un club al subofițerilor… Tăticu', majurul Ramos e atât de dobitoc, încât or să treacă vreo trei luni până să se prindă ce-i cu chestia aia…

În tot cortul se lăsă liniștea, numai bună pentru limpezirea bănuitei situații prospere. În sfârșit, Martinez rupse tăcerea.

— Ar fi să avem propriul nostru local.

— Mda. Și-n loc să încaseze alții pițulele, punem noi gheara pe tot, spuse Buellton.

— Chestia n-ar avea decât un singur cusur, spuse Blind Pig. N-ai cum să-i şpăguieşti p-ăia de la poliţia militară care stă la gard, să fi putut s-aducem şi noi câteva curvuliţe.

— Nicio şansă, spuse Casey. Scurt pe doi. Se ridică în picioare şi-şi întinse oasele. Barul îl facem. Dar fără curve.

— Omule, nu te grăbi, spuse Blind Pig. Dacă…

— Fără curve, Blind Pig. Asta e.

Casey dădu de înţeles că e timpul să se dea stingerea.

A doua zi de dimineaţă, grupa începu să sape groapa.

Mosby nu vroia să ştie câţi saci cu nisip umpluse în Vietnam. Şi, mai ales, nu vroia să ştie câţi avea să mai umple în cele două sute patruzeci şi trei de zile, douăsprezece ore şi câteva minute care-i mai rămăseseră din actualul termen. Genul ăsta de gânduri ducea la nebunie. Acelaşi gen de nebunie care-l făcuse nu numai să se înroleze din nou în armată, dar să se şi înscrie voluntar pentru un nou „sejur” în Vietnam.

Ce-l determinase s-o facă? O întrebare la care, tinere David, ai face bine să nu meditezi nici prea îndelung, nici prea profund. Totuşi, nu se putea abţine să nu se gândească din când în când la ea. Era singura evadare de la activitatea îndobitocitoare de umplere a sacilor.

Nu e uşor să creşti mare având o mamă redactor de rubrică mondenă şi un tată absenteist nemernic.

Bunicul lui, Sarah Hollings Mosby, făcuse avere fabricând şi vânzând utilaje miniere hidraulice „lemingilor” care treceau în valuri prin Portland şi Oregon, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Banii fuseseră suficienţi pentru construirea unei vile într-un strident stil medieval pe o colină, cu pardoseală din lemn de esenţă tare şi dulapuri cu seturi multiple de veselă pentru musafiri care nu soseau niciodată. Totul într-o absenţă totală a nostalgiei.

Mosby a crescut în casa aceea, cu maică-sa mai mult plecată în oraş, unde îşi înfiinţase propriul mini-regat al terorii, în calitate de editorialist monden al ziarului *Oregonian.* Nu prea era mare lucru de capul acestui „regat”, dar lumea bună din Portland, atâta câtă era, ţinea morţiş s-o invite pe Sarah la toate evenimentele. Asta

însemna că Mosby stătea mai mult singur, învăluit în umbrele stăruitoare din camera lui de la etaj.

Ştia foarte bine că nu trebuia să pună anumite întrebări, mai ales dacă se refereau la taică-său.

Prima ciocnire importantă a lui Mosby cu mama lui a avut loc cu puţin înainte ca el să împlinească nouă ani, în ziua când şopronul din fundul grădinii umplute de bălării a ars până-n temelii. Tirada mamei sale s-a concentrat asupra jocului cu chibriturile. Chiar şi atunci, Mosby ştia îndeajuns de multe ca să nu recunoască faptul că visase de multe ori să dea foc la căsoiul ăla uriaş, în care toate zgomotele deveneau răsunătoare.

Monologurile mamei sale nu erau ceva neobişnuit. Începeau pe un ton potolit, treceau printr-o fază de bâlbâială incoerentă către ţipete, ca să se transforme, în cele din urmă, în lacrimi. O oră mai târziu, ea îl anunţa că subiectul avea să fie dat uitării iar David iertat. Iertarea şi uitarea durau alte câteva ore, după care recriminările erau luate de la capăt. De data asta pe un ton rece, şuierător, de mânie temperată, întregit de cuvinte pe care Mosby ştia sigur că Sarah nu le folosea când vorbea cu debutantele ei preferate din lumea bună.

Cam în nouă cazuri din zece, tatăl lui Mosby era pomenit ca subiect de comparaţie. Lui David i se spunea pentru a nu mai ştia câta oară că semăna leit cu taică-su. În ce *anume* consta această asemănare a devenit subiectul de intensă curiozitate pentru Mosby. Cine era omul ăsta? Unde era?

De-a lungul anilor, printre suspine, maică-sa i-a înfăţişat o biografie „de bază”.

Căsătoria cu Ross Mosby a fost cea mai mare greşeală a vieţii ei, o greşeală pentru care încă mai plătea. Bun, a întrebat David, dar ce s-a întâmplat cu el? Maică-sa i-a spus că nu ştie altceva decât că s-a înrolat în trupele de infanterie marină, în timpul celui de-al doilea război mondial.

Mosby s-a luminat la faţă până când ea a ţinut totuşi să-i precizeze că Ross şi-a luat toate măsurile să nu cumva să ajungă peste mări şi ţări. Toată perioada războiului şi-a

petrecut-o în Hawaii, făcând ceea ce i se potrivea ca o mănuşă. David a întrebat ce s-a întâmplat pe urmă.

— Ultima oară când l-am văzut pe tatăl tău, i-a spus Sarah cu asprime, a fost în 1944. După terminarea războiului, nu s-a mai întors. N-am mai auzit nimic de el, niciodată.

— Mai trăieşte?

— Nu cred. Mai degrabă aş zice că a băut pân-a crăpat.

Povestea asta, David Mosby a acceptat-o doar pe jumătate de-a lungul anilor. A devenit un tânăr surprinzător de normal, cu o înfăţişare obişnuită, având un număr firesc de prieteni şi o inteligenţă de-a dreptul impresionantă.

De asemenea, îi plăcea să umble mult în aer liber, lucru uşor şi plăcut în Portland-ul de la sfârşitul anilor cincizeci. Deloc surprinzător, a mai căpătat gustul pentru o viaţă aventuroasă: a găsit modalitatea de a-i convinge pe beţivi să-i cumpere bere de la magazinele ABC; a fost primul care a descoperit că un Pontiac ’53, odată ajuns pe două roţi, mai degrabă se rostogoleşte decât să-şi revină; şi că cea mai bună cale de a face amor cu o femeie – contrar părerii generale – era să stai la pândă în preajma uneia din şcolile particulare de fete din Portland, şi nu să te duci în port.

Totodată, a înţeles că părinţii şi copiii sunt, în multe privinţe, inamici genetici şi de moarte. Niciodată nu i-a spus mamei sale sau vreunui alt adult ce gândea, ce vedea sau ce plănuia să facă.

Cam cu această atitudine a dat din întâmplare de o valiză veche în talmeş-balmeşul din podul casei, o valiză dintr-un material textil ieftin, legată cu sfoară.

Era cam pe jumătate plină cu un amestec ciudat de obiecte dintre cele mai diverse: o salopetă kaki, uzată şi jegoasă; o şapcă cu cozoroc; cinci cărţi citite temeinic: *Martin Eden* şi *Călcâiul de fier* de Jack London, *Schiţă de istorie* de Wells, în două volume, şi *Capitalul.* Sub cărţi, se afla un cârlig de docher care nu-şi pierduse încă luciul.

Mosby stătea în genunchi şi se holba la conţinutul valizei. Hainele şi cârligul i-au sugerat destul de limpede cam cui trebuie să-i fi aparţinut cufărul: era al marelui nemernic şi

ticălos necunoscut.

Frunzări cărţile. *Capitalul* avea mâzgălite pe marginile filelor însemnări; cuvintele erau aşternute îngrijit, ca de un copil din clasele primare, aşa cum scriu autodidacţii.

Marx. Mosby nu-l citise niciodată pe umflatul de nemţălău, dar auzise destul la lecţiile de istorie din liceu, lecţii cu o pronunţată orientare de dreapta, ca să presupună că oricine l-a citit pe Marx, cu atât mai mult unul care l-a citit de vreo zece ori, după cum sugera cartea ferfeniţită, era comunist. În câteva minute, Mosby a aflat despre tatăl său mai mult decât în şaptesprezece ani.

Cu mişcări încete, a despăturit salopeta de lucru şi a încercat să îmbrace bluza. Materialul putred s-a sfâşiat un pic. Interesant. Tatăl lui ar fi fost mai scund decât Dave, dar, judecând după mărimea gulerului, mult mai solid.

Când a ridicat pantalonii, dintr-un buzunar a căzut ceva. Era un ecuson militar textil, un scut cu un V desenat pe el. Mosby a studiat ecusonul vreme îndelungată. După aceea, a împăturit cu grijă hainele şi a pus toate obiectele la loc în valiză, cu excepţia ecusonului.

Sergentul de la Oficiul de recrutare al Corpului de Marină s-a luminat la faţă când l-a văzut pe Mosby intrând în birou, câteva zile mai târziu. Pe urmă s-a posomorât, aflând că tânărul nu venise acolo să se înroleze, ci ca să afle câte ceva despre însemnul lui militar.

Gradatul l-a studiat şi i-a spus:

— Al doilea război mondial. Divizia 5.

Mosby nu a avut nicio reacţie. La fel ca pentru majoritatea adolescenţilor, evenimentul cu pricina era ceva la fel de îndepărtat şi de neinteresant ca şi oricare dintre faptele grecilor antici.

— Ce-au fost ăştia? Ceva cu aprovizionarea, sau ce?

Sergentul a râs.

— De unde-ai mai scos-o şi p-asta, băiete? Nuu. Divizia a Cincea s-a format cam spre sfârşitul războiului… cred că prin ’44. I-au prins la strânsoare în Iwo Jima. De-asta ai auzit?

Mosby îşi amintea vag de un film transmis la o oră târzie

din noapte, ceva despre Iwo, cu John Wayne.

— Ai văzut filmu' ăla cu înălţarea drapelului?

De *asta,* Mosby îşi amintea.

— Divizia 5. Da… Ia stai o clipă.

Sergentul a luat o carte şi a început să caute prin ea.

— Da. S-a format în '44. La Camp Pendleton. Pregătirea în Hawaii. Au plecat în Iwo. Trebuie să fi fost vreo optuşpe mii de inşi.

A mai răsfoit câteva pagini.

— Până când au cucerit insula, pierderile s-au ridicat la vreo şapte mii de oameni. A Cincea n-a mai intrat niciodată în luptă.

Sergentul a închis cartea şi a pufnit.

— Nu, fiule. Asta n-a fost o unitate de intendenţă.

Mosby a vârât ecusonul în buzunar şi a dat să plece.

— Auzi, băiete, de ce te interesează aşa mult?

— Păi… cred că tatăl meu a fost cu ei.

— Crezi?

— Mda… Nu l-am văzut niciodată.

Sergentul decise să nu intre în detalii. În schimb, scoase un registru dintr-un raft, căută la repezeală ceva prin el, dar nu găsi nimic util.

— În situaţia că doreşti să afli mai multe, băiete, să ştii că a Cincea are o reuniune în iulie. Taman la San Diego. Uite, am să-ţi scriu aici adresa asociaţiei. Poţi să iei legătura cu ei, dacă vrei.

Mosby a îndoit biletul şi l-a pus în buzunar, lângă ecuson. La cea de-a optsprezecea sa aniversare, a intrat în posesia micului fond depus la bancă pe numele lui, prin grija bunicului său. Erau nişte bani care, de multă vreme, aveau fixată drept destinaţie taxele de colegiu.

În loc de asta, Mosby a micşorat în mod sistematic valoarea contului, nu cumva să se prindă bancherul şi s-o anunţe pe maică-sa. Până la urmă a strâns destul ca să-şi plătească biletul de avion până la San Diego. I-a spus mamei sale că pleacă la pescuit pentru câteva zile. De-acum, Sarah se obişnuise cu absenţele de câte trei-patru zile ale fiului ei. Acestea îi uşurau viaţa considerabil.

Hotelul din San Diego era plin de oameni de vârstă mijlocie, gălăgioşi şi petrecăreţi, majoritatea părând să se pregătească pentru zilele reuniunii cu mult înainte, apelând la diverse băuturi.

David stătea în holul de la intrare şi se holba la ei, întrebându-se dacă nu cumva vreunul dintre oamenii aceia era tatăl lui. Şi-a spus păsul secretarului de la Asociaţia Diviziei a Cincea de infanterie marină. Omul, serviabil, a căutat în evidenţele la zi.

— Îmi pare rău, Dave. N-avem nimic despre un anume Ross Mosby. În orice caz, nu în scriptele curente.

Mosby nu ştia dacă era cuviincios să se bucure sau nu.

— Eşti *sigur* că tăticul tău a fost într-a Cincea?

— Aşa cred.

— Aşa crezi? Şi-ai bătut atâta drum numai fiindcă aşa crezi? Tot ce pot să-ţi spun e că nu duci lipsă de imaginaţie. Uite ce e: hai măcar să ne ocupăm de acest „aşa cred”. Ia să mă uit eu în registrele Diviziei. Să vedem dacă a fost într-adevăr într-a Cincea.

Nu a durat decât câteva minute. Degetul dolofan al secretarului s-a plimbat de-a lungul unei lungi liste de personal, până când s-a oprit într-un loc. Omul s-a uitat la David.

— Dă-mi voie să te-ntreb ceva. Ai zis cumva că nu l-ai văzut niciodată pe taică-tu?

Mosby a clătinat din cap în semn de negaţie.

— Pot să-ţi pun o întrebare personală? Maică-ta trăieşte, aşa-i?

— Da, domnule.

— Şi ce ţi-a povestit ea despre taică-tu?

— Păi… mi-a zis c-a părăsit-o. Şi că ultima oară când l-a văzut, a fost în 1944.

— Ţi-a vorbit ceva despre ce fel de om era?

Mosby a tras aer adânc în piept. Nu prea avea chef să intre în amănuntele astea, dar din cine ştie ce motiv s-a simţit atras de discuţie.

— Păi… cred că n-a avut o părere prea bună despre el. Mi-a zis că era beţiv. Că umbla teleleu. Şi… că a fost un laş.

Secretarul s-a uitat din nou în registru.

— Despre rahaturile celelalte, nu ştiu nimic, Dave. Dar pot să-ţi spun un lucru. Sergentul Ross Mosby n-a fost un laş. I s-a decernat Steaua de Argint. Post-mortem, pentru eroism în luptă.

Dintr-odată, lumea parcă a încremenit. Atât de multe idei contradictorii. Minciunile evidente ale mamei sale. Faptul că tatăl lui era mort de o groază de ani. Secretarului i s-a făcut milă de băiat. L-a dus la el în cameră şi i-a administrat două doze zdravene de bourbon. Apoi, omul s-a dus la telefon.

Puţin mai târziu, pe când David se căznea să iasă din ceaţă, în încăpere a apărut un al treilea personaj, un bărbat slăbănog, scund, chelios şi ciung, care vorbea cu un accent de New York.

— Tu eşti băiatul lui Commie[14] Ross?

— Poftim, domnule?

— Ia nu mă mai domni atâta. Sunt peon, exact aşa cum eram şi în Marină. Să-mi zici Angelo. Angelo Cervi. În orice caz, Commie Ross îi ziceam noi lui taică-tău. Şi asta pentru că avea nişte idei de-a dreptul ciudate despre anumite lucruri. Ceva de genul... la naiba, ia să văd dacă-mi amintesc. Dictatura clasei muncitoare. Distrugerea bur... bur... un drac, era vorba de şefii ăi mari.

Bărbatul şi-a turnat ceva de băut, apoi, cu un aer absent, i-a umplut paharul lui David.

— Puişorul ăla de lele n-a fost deloc un papă-lapte. Ştiai că taică-tău a fost un *raider?*

— Nici măcar n-am habar ce-i aia.

— Încă de la începutul războiului, cei de la Marină au hotărât că avem nevoie de nişte ucigaşi. Ştii, ca ăia din trupele de comando ale englezilor. Tipi care să fie în stare de rahaturi de genul, găsesc doi japonezi într-o vizuină, îi taie unuia din ei beregata şi-i lasă hoitul acolo ca să-l găsească amicul lui a doua zi de dimineaţă. Nişte oameni daţi dracului, nu că l-aş critica pe taică-tău.

Mosby a sorbit din pahar, fără să simtă gustul bourbonului.

[14] Termen argotic pentru comunist (n.tr.).

— Dar, nu după mult timp, cineva a zis că nu mai avem nevoie de trupe de comando, ci de infanterişti de marină. Aşa încât, unitatea de *raiders* a fost desfiinţată şi supravieţuitorii au fost folosiţi pe post de cadre pentru Divizia 5. Ştii şi tu ce sunt cadrele... indivizi cu experienţă de luptă, care să le arate pifanilor care-i şmenul în Marina Militară.

Mosby mormăi ceva în semn de încuviinţare.

— Eu l-am cunoscut pe Commie Ross chiar aici, în Pendelton. A fost Comandantul nostru de grupă. Nu era mulţumit până când nu ne punea să urcăm de două ori în fugă dealul din apropiere. L-am urât pe bandit... înc-o dată, scuză-mă. Abia când am început să vedem cum o zbârceau ceilalţi sergenţi am început să-l apreciem pe Mosby. Ai auzit gargara aia care zice că sergenţii sunt ca nişte taţi pentru oamenii din subordine? Ei, aşa a fost Mosby. Omul ne punea să alergăm kilometri întregi, pe urmă ne alinia şi ne controla la picioare, de bătături. Ne punea să ne schimbăm ciorapii. Insista ca, atunci când ajungeam la Dago, să primim trusele profilactice.

Cervi sorbi din pahar şi se grăbi să adauge:

— Bine’nţeles, n-am auzit niciodată ca bătrânul tău să facă vreo tâmpenie.

— Şi ce s-a-ntâmplat cu el?

— Eh, o bâlbâială tipică pentru răţoi. Debarcăm noi pe Iwo şi japonezii, cât nici nu-ţi poţi imagina de mulţi, încep să tragă în noi, pentru că nemernicii de la marină făceau economie de muniţie în săptămâna aia. În orice caz, am urcat pe muntele ăla... Surifutuibachi îi zice... şi l-am cucerit. Pe urmă, ăia ne dau la-ntors şi noi o luăm spre celălalt capăt al insulei. Până să ajungem pe la jumătatea ei, mai rămăsesem eu, Commie Ross şi încă un amărăştean... Hayward îl chema. Restul... ştii şi tu.

Cervi vărsă jos conţinutul paharului, într-un toast tăcut.

— În cele din urmă, am ajuns aproape de locul care ne era ţinta. Ne aflam lângă nu ştiu ce sat. Cum dracu’ se numea? Na, c-am uitat. Trebuia să-l luăm cu asalt. Numai că, aşa cum se întâmplă de obicei, nimeni nu e înştiinţat la

timp. Noi mergem înainte şi rămânem înţepeniţi. Pe urmă începe să tragă artileria. Cred că nu le-a spus nimeni că suntem acolo. Şi colac peste pupăză, i-a împins dracul să fie şi-n mână. Aşa că ne-au nimerit la fix. După care, cum se întâmplă când e să meargă totul prost, nenorociţii de japonezi ne-au avut la micul dejun.

Cervi clătină din cap dezgustat.

— Eram prinşi la mijloc, atacaţi din nouă direcţii. Trei… nţ, cinci băieţi au încasat-o pe loc, inclusiv curierul. Cineva trebuia să ajungă în spate, să găsească vreun telefon de campanie şi să le spună la tâmpiţii de la armata de uscat să înceteze cu artileria lor idioată, cu tot. Eu, nu puteam să mă mişc, din motive cât se poate de întemeiate.

Cu un gest reflex, Cervi îşi frecă ciotul braţului.

— Aşa că, iată-l pe Commie Ross cum o ia la goană spre ariergardă. Se mişcă în zigzag şi fuge mâncând pământul, de parc-ar alerga pentru Universitatea Brown. L-am văzut cum a-ncasat două focuri de armă. A şi căzut la pământ, de altfel. Pe urmă s-a ridicat şi a luat-o iar la fugă. Ce-a mai fost după aia, n-am mai avut cum să ştiu. Dar, oricum, au încetat să tragă în noi. Am auzit că Mosby a reuşit să ajungă până la postul de comandă, după care s-a prăbuşit. Dar, în clipa aceea, sanitarul n-a mai putut să facă nimic.

Cervi goli paharul.

— Deci, cam asta s-a întâmplat. Bătrânul tău… la naiba, a fost un adevărat infanterist. Mai vrei să afli şi alte chestii?

— Da. Da, sigur că vreau.

— Bine, puştiule. Uite cum facem. Hai să mergem jos, la bar. Am văzut pe-acolo şi alţi şnapani de la a 27-a. Or să aibă şi ei de povestit nişte istorioare.

S-au ridicat şi David şi-a dat seama că era pe jumătate beat. Cervi l-a oprit la uşă.

— Hei, puştiule. „Puşti”, pe naiba. Când m-am înrolat, nu eram mai bătrân ca tine. Dave… cum se face că maică-ta… nu ţi-a spus nimic din chestiile astea?

— Nu ştiu.

— Nu te-a lăsat să-i citeşti materialele?

— Ce materiale?

— Commie Ross le numea jurnale. Mda. Jurnale. Zicea că le ţine încă din copilărie, de când şi-a luat lumea-n cap, pe vremea Marii Depresiuni. Zicea că sunt acolo poveşti despre pălmaşi ca noi. Comunişti. Sindicalişti. La naiba, intrase în marină şi tot continua să le adune. Poveşti despre Lew Diamond şi John Basilone. Zicea că nu-i nicio diferenţă între un ţăran îndeajuns de prost ca să muncească pentru clasa grangurilor şi unul îndeajuns de prost ca să se înroleze în armată.

Cervi l-a cercetat atent pe Mosby.

— Şi zici că nu l-ai văzut niciodată?

— Nu, a spus Mosby. Nu l-am văzut.

Dave Mosby nu s-a mai întors acasă de atunci, deşi, după terminarea reuniunii, a pornit în direcţia aceea. A repetat în minte de nenumărate ori scena plănuitei confruntări cu mama lui. Se aştepta la lacrimi, ţipete, confesiuni semicoerente. Şi alte minciuni. Mosby ştia că va avea parte de alte plăsmuiri de-ale minţii ei.

S-a gândit probabil că auzise destule cât să-i ajungă toată viaţa. Vreme de câteva săptămâni, Mosby a umblat creanga până când, în sfârşit, a rămas fără bani într-un orăşel, de-acum uitat, din nordul Californiei. Mergând de-a lungul străzii bătute de vânt a aşezării şi-a dat seama că perspectivele sale erau nu tocmai plăcute. Mai avea unsprezece cenţi în buzunarul blugilor, nu mai mâncase nimic de o zi şi jumătate, iar poliţistul oraşului se holba la el cu un interes crescând.

Cât pe ce să se împiedice de afişul din faţa primăriei: VENIŢI ALĂTURI DE CEI PUŢINI! ÎNROLAŢI-VĂ ÎN MARINĂ!

Da, şi-a zis el. De ce nu, ce mama dracu’?

Mosby a intrat în mica primărie. Secretara de la recepţie l-a îndrumat spre oficiul de recrutare de la etaj. Judecând după afişele de recrutare provenind de la toate cele cinci servicii militare, era evident că încăperea era un centru comun de operaţiuni.

Singura persoană pe care a văzut-o acolo era un bărbat cu o înfăţişare mai degrabă obosită, îmbrăcat într-o

uniformă de culoare verde închis, cu trese aurii la epoleţi. Nu făcea parte din Corpul de Marină. Era sergentul clasa întâi Peter Thompson din Comandamentul de recrutare al Armatei Statelor Unite.

Mosby i-a explicat că vroia să se înroleze, dar la marină. Thompson i-a spus că pe-acolo nu era nimeni de la marină. Reprezentanţii serviciilor militare treceau periodic prin oraşele mici, o dată sau de două ori pe săptămână. Tipul de la marină urma să revină acolo abia peste câteva zile.

Mosby a înghiţit în sec. Ştia că în clipa când va ieşi din primărie, urma să dea nas în nas cu poliţaiul. Şi nu încăpea nici o-ndoială în mintea lui că cei unsprezece cenţi i-ar fi asigurat o reţinere pentru vagabondaj.

— Ia zi, a spus Thompson cu voioşie, ai mâncat ceva pe ziua de azi?

— Păi… n-am mâncat, domnule.

— Nici eu. Nu-mi place să mănânc de unul singur. Cred că mi se trage de la anii petrecuţi în popote. Haide. Îţi fac eu cinste cu un hamburger sau vedem noi cu ce. Poate-am să-ţi vând nişte ponturi, să-ţi fie de folos când o s-ajungi în marină.

În timp ce serveau câte o porţie zdravănă de cotlet de vită, Thompson şi-a continuat manevrele de învăluire. Fainâ armă, infanteria marină. Problema e că au un efectiv redus. Aşa că sunt nevoiţi să-i repartizeze pe oameni acolo unde au ei interesul.

— Din câte-am auzit, continuă el şi mai insistent, după cum i se păru lui David, chiar acum duc lipsă de conţopişti. Probabil că, în loc să ai parte de o puşcă, ai s-ajungi să baţi la maşină în vreun birou. Nu ştiu dacă te-ar prinde aşa ceva. Îmi faci impresia c-ai fi genul de tânăr care ar prefera ceva mai dinamic.

Cu toată starea lui de deprimare profundă, Mosby şi-a dat seama că era îmbrobodit. Dar nu i-a păsat. Rămânea în picioare problema mesei următoare şi a poliţistului. Sau, dacă scăpa de el, a poliţistului din următorul orăşel.

— Şi dacă m-aş înrola în armata de uscat, care-ar fi diferenţa?

Thompson a rânjit; băiatul îi uşura sarcina.

— Păi, din capul locului, termenul de înrolare e de numai trei ani şi nu de patru. De asemenea, vei avea posibilitatea să urmezi oricare dintre şcolile militare ale armatei.

David a reflectat asupra propunerii. Thompson i-a luat tăcerea drept ezitare, aşa că a trecut la lovitura decisivă.

— Încă o chestie, a zis el. Dacă vrei să te înrolezi în armată… păi, ce naiba, am putea să facem testul ăla chiar azi. Te cazăm la noapte în oraş… Mâine te sui în autobuz şi pleci la Oakland. Acolo treci examenul medical şi tot ce mai trebuie… Iar dacă totul iese OK, de acum în patru zile începi instrucţia. La Fort Ord. În Monterey. E un oraş pe cinste. Cu restaurante ca lumea şi fetiţe de nota o mie.

— Hai s-o facem, atunci, a spus Mosby.

Din acel moment, fiind un om înţelept de felul lui, Thompson a tăcut. N-avea niciun sens să mai pluseze. În orice caz, s-a ţinut de cuvânt şi, a doua zi de dimineaţă, l-a urcat pe Mosby în autobuzul de Oakland. Patru zile mai târziu, tânărul recrut depunea jurământul. După alte două zile, începea instrucţia de front. La Fort Leonard Wood, Missouri, în plină vară.

Când a terminat calvarul ăsta, a mai constatat că, într-un fel sau altul, cele discutate cu Thompson despre şcolile de profil nu s-au concretizat şi în scris.

DAVID ROSS MOSBY
RA 19 789 674
SM 11B10

Traducerea ultimului rând: Specialitatea Militară Infanterist Armament Uşor.

Opt săptămâni de instrucţie de front, opt săptămâni de antrenament individual avansat şi, pe la mijlocul lui 1966, David Mosby era expediat în Vietnam, ca „iepure de câmp”, cum li se spunea infanteriştilor.

Aici a constatat cu surprindere că era al naibii de priceput la acţiunile desfăşurate în lăstărişuri. Dat fiind că singurul simbol al binelui în luptă era supravieţuirea, a fost

suficient să priceapă că a fi victorios înseamnă, în primul rând, a trăi. Chiar dacă această constatare l-a surprins întrucâtva. Tot atât de surprins a fost când, la terminarea primului termen, s-a înscris voluntar pentru încă unul. Nici acum nu-şi explica de ce, poate doar fiindcă era la fel de nebun ca şi tatăl său. Totodată, Mosby nu avea habar de ce ar dori să facă în acest moment, dacă, printr-o minune, ar deveni civil.

Ce mă-sa! Ce s-a făcut rămâne bun făcut! Acum nu mai trebuia decât să supravieţuiască. Până una alta, rămâneau grupa, bazarul şi Tho... Un chicotit îi întrerupse şirul gândurilor.

— Tu berbat numerul unu, Mo’by.

Se-ntoarse şi dădu cu ochii de My, fata care le spăla rufele. Cu rufele se ocupau femeile din sat. Ele luau pentru o cămaşă treizeci şi cinci de piaştri, sau treizeci şi cinci de centi în Certificate de Plată Militare (CPM), ceea ce însemna că, întrucât nimeni nu avea piaştri şi cursul de schimb curent ajunsese la o sută douăzeci pentru un dolar, sătenii au descoperit o nouă sursă de profit în convertirea CPM-urilor la negru. Şorturile costau zece piaştri, pantalonii, patruzeci. Afacerea era reciproc profitabilă, mai ales când echipamentul venea după o săptămână de teren şi mirosea ca un gaz de luptă de la Verdun.

O spălătoreasă, posibil una din femeile care s-ar fi considerat norocoasă dacă ar fi câştigat douăzeci de piaştri pe lună pe plantaţia de cauciuc, putea să adune o mie până la două mii de piaştri numai colaborând în acest fel cu americanii. Era ceva incomparabil cu împrăştierea rahaţilor pe un lan de orez înţesat de lipitori.

Teoretic, totul era echitabil. Mai puţin aspectul că afacerea distrugea ideea de economie locală existentă cât de cât în Hue Duc şi în alte sate similare, precum şi bruma de respect de care se mai bucurau şeful satului (cu un salariu de patru sute de piaştri pe lună) şi ceilalţi funcţionari oficiali.

Era foarte greu de crezut că existau persoane îngrijorate de situaţia descrisă, întrucât oricine a petrecut o perioadă

cât de mică în această parte de lume, nu şi-a făcut nicio iluzie că guvernul sud-vietnamez a fost *vreodată* respectat de propriul său popor.

— De ce tu sapi groapa? se interesă My.

Mosby pescui o ţigară din buzunarul salopetei şi se uită la tânăra femeie. Se întrebă, poate pentru a mia oară, de ce nimeni n-a profitat niciodată de vreuna din fetele satului. Cele mai multe dintre ele erau mai drăguţe decât curvele din bazar, sau chiar decât târfuliţele create de noua economie din Hue Duc. Era curată, îmbrăcată în pantalonii negri obligatorii şi o bluză albă, încheiată cu nasturi în faţă. Mai mult, era chiar foarte prietenoasă. Ciudat război.

— *Dinky-dau* plutonier-major spus săpat groapă.

— Deci răcanu' sapă groapa, răspunse Mosby în acel jargon scrâşnit, de provenienţă militaro-vietnamezo-japoneză.

— Plotoner ma-jur numeru' zece.

— Scârba de plutonier-major e numărul o mie.

— Tu vorbeşti la numeru' zece. Spus nu sapat groapa.

— Las-o *hachi.* Ai adus rufe?

— Adus rufe. Dar, tu nu sapat groapa.

— De ce?

— Groapa nu face niciodată. Voi merge la teren.

— Ei, fir-aş al dracu'!

Mosby se lăsă să cadă pe mormanul de pământ. Taliaferro, aflat în buncăr, îşi ridică privirea spre el.

— Ce s-a-ntâmplat?

— My zice că plecăm în misiune!

— Futu-i! Futu-i! Futu-i! înjură Taliaferro, izbind în pământ cu lopăţica de infanterie.

— Voi vorbit cu numeru' zece. Misiune bun, voi zis.

— Pe dracu' misiune numărul unu. Misiune numărul zece, dar-ar dracii. *Bocuu* vece în misiune. Mergem în misiune, o mierlim. Nu mai plătit spălat.

My ascunse la spate sacul de plastic cu rufărie.

— Voi mierlim, okay. Dar voi plătit acum. Voi mierlim, My face vai, vai. Dar are bani.

— Muierea asta, anunţă solemn Mosby, e cea mai

speculantă căţea pe care-am întâlnit-o în viaţa mea.

Azvârli cât colo ţigara.

— Hai, băieţi. Şeaua pe armăsar. Îmi bag picioarele în rahatu' ăsta. Mergem la bazar, ce puşca mea!

Brown rămase perplex. Era venit în Vietnam doar de două luni. Taliaferro ieşise deja din groapă.

— Dar, Ramos a zis…

— Willie, oi fi tu din Boston, dar eşti o fiinţă omenească prea simpatică. Uite-aşa funcţionează lumea asta. Ia notiţe, băiete. My, fata asta de-aci, zice că vom pleca în misiune. Ea ştie. Gălbejiţii ăştia ştiu *întotdeauna.* Născătoarea mă-sii, cred că nici colonelul n-a fost anunţat încă. Aşa că, dac-o să trebuiască să alergăm prin nenorocita de junglă, o să avem nevoie de anumite chestii. De exemplu, eu vreau să merg la bazar, să văd dacă pot s-o conving pe Tho să se… să se… îndrăgostească de mine.

— Bine, dar noi trebuie să…

— Trebuie să ne răhăţim şi să şi alunecăm pe el. Du-te şi anunţă-i pe ceilalţi băieţi. Mergem la bazar.

— Şi cu dom' major, cum rămâne?

— Mă piş pe năsăul lui. Ce-o să ne facă? O să ne trimită-n Vietnam?

8. BAZARUL

Willie-măsliniul se aruncă hotărât în vâltoarea bazarului, cu mult înaintea restului grupei, care rămăsese în urmă, pe Şoseaua 13. Micul său Minolta, pe care dăduse patruzeci şi nouă de dolari şi nouăzeci şi cinci de cenţi la magazinul militar al brigăzii, clănţănea de zor, de parc-ar fi fost un Nikon cu acţionare automată.

Brown se purta exact ca un turist în vacanţă. Şi, de n-ar fi fost îmbrăcat în salopeta militară, cu automatul M-16 la umăr, şi dacă prin preajmă nu s-ar fi aflat nişte oameni echipaţi în pijamale negre, care-i purtau sâmbetele, chiar asta ar fi fost. Pentru Brown, un adolescent negru din clasa mijlocie, bazarul constituia cel mai exotic lucru văzut vreodată.

Era încă una din instituţiile vietnameze create şi sprijinite de armata americană. Bazarul se întindea pe spinarea unui deal, cam la un kilometru de perimetrul brigăzii şi consta din patruzeci-cincizeci de gherete minuscule, construite improvizat din lemn recuperat, înşirate de-a lungul unei alei înguste. După aspect, termenul de comparaţie cel mai apropiat ar putea fi bâlciul anual organizat de ziua Sfintei Fecioare a Martirilor, presupunând că Sfânta Fecioară a Martirilor ar trece printr-o perioadă de sărăcie lucie.

În bazar se vindea cam tot ce ţăranii proaspăt convertiţi la negustorie îşi imaginau că un străin nu tocmai inteligent şi-ar putea dori sau ar avea neapărată nevoie. Ceea ce însemna o varietate extraordinară, ţinând cont de faptul că locuitorii satului Hue Duc nu auziseră de americani până în urmă cu aproximativ un an. Unele gherete se specializaseră în vânzarea cadourilor de trimis acasă, în Lumea Adevărată – America. Astfel, se găseau portofele din piele de elefant, lucrate de fapt din pielea unor bivoli ajunşi la senectute; *ao dai,* nişte fuste minunate şi atrăgătoare, din mătase înflorată, care, în combinaţie cu pantalonii albi, arătau bine numai pe femeile asiatice; păpuşi ambalate la cutie, pretinse a fi surorile Trung; picturi pe bucăţi de tablă şi câte

şi mai câte de acelaşi gen.

Alte gherete vindeau diferite obiecte de recuzită militară, care nu se găseau niciodată la magaziile de intendenţă ale companiilor, dar care nu lipseau nicicum de pe piaţa neagră. Găseai bocanci „de junglă” la mărimile potrivite, cutii cu câte zece conserve de fructe, muniţie pentru pistoalele de calibru 45 şi solvent pentru curăţirea armamentului.

În câteva locuri erau expuse vânzării lădiţe meşterite din cutii de bere, pălării pentru diverse ocazii sau obiecte din piele pe care numai un tâmpit sau un pifan ameţit le-ar fi cumpărat. Soldatul care-ar fi purtat una din centurile alea de cowboy, sau o pălărie „australiană” era pasibil de „moarte oficială”, din clipa în care ar fi apărut echipat astfel în faţa comandantului de pluton sau a vreunui grad mai mare.

Existau şi barăci unde se vindea mâncare: sandvişuri „submarin” ucigaşe, cu salam din carnea unui animal niciodată dezvăluit şi despre care nimeni nu întreba, ceapă, ardei, salată verde şi sos; sau supă de fidea cu nuoc mam, sosul de peşte deosebit de bătrân, de care numai cei mai asiatici sau mai viteji dintre americani se atingeau.

Majoritatea acestor coşmelii de trei pe patru metri, mărginite pe trei laturi de paravane din cârpă, aveau doar două până la patru mese. Aici se serveau bere şi băuturi răcoritoare şi, lucrul cel mai important pentru soldaţii americani abia ieşiţi din adolescenţă, se aflau fete foarte drăguţe şi destul de inocente, cu care se putea sta de vorbă şi flirta.

De asemenea, prin bazar colcăiau întreprinzători liliputani. Copii de trei-patru ani, echipaţi ca nişte păpuşi orientale perfecte, care vindeau arahide în cornete de ziar. Roiuri de puşti între şapte şi opt ani, gata să-ţi lustruiască bocancii, indiferent dacă aceştia mai aveau sau nu suficientă piele ca să prindă vreun pic de luciu. Copiii erau ceva la care Armata Americană n-a fost niciodată în stare să reziste, ţinând cont de faptul că infanteristul american mediu n-a depăşit cu mult vârsta cofetăriei.

Aşa încât, când soldaţii se duceau la bazar, se alegeau întotdeauna cu bocancii lustruiţi de vreo cinci-şase ori şi cu suficiente alune ca să hrănească o companie Viet Cong. Pentru cei mai puţin nevinovaţi, bazarul dispunea, la marginea sa dinspre junglă, de un bordel…

Una peste alta, era un loc paşnic, unde soldatul putea să uite preţ de câteva ore de sergenţi, de sacii cu nisip, de hăţişurile şfichiuitoare şi de orice alte probleme ar fi avut, în timp ce bea bere (arareori îmbătându-se), spunea minciuni, flirta cu fetele şi chiar, când sângele se-ncingea prea tare, făcea amor.

Dar, paşnic sau nu, fiare de front fiind, plecau întotdeauna înarmaţi când treceau de împrejmuirea de sârmă. Majoritatea celor din Grupa întâi avea la ei automatele M-16 din dotare. Blind Pig, fiind mitralior, purta după el pistoletul 45. Fritsche, cercetaşul prin definiţie al grupei, nu pleca nicăieri fără puşca lui de vânătoare, calibru 12, varianta ne-standard, cu ţeavă dublă retezată.

În drum spre bazar, nimeni nu era atent la nimic. Controversa era prea înfierbântată.

Începuse ca o discuţie semiraţională despre sanitarul lor, Buellton şi despre preferinţele sexuale ale acestuia. Fritsche susţinea că, întrucât individul era originar din regiunea munţilor Apalaşi şi era – element agravant – „cu termen redus”, singurul gen de femei preferate ar fi fetiţele de liceu. Şi, probabil, înrudite cu el. Prima preferinţă, dacă nu şi cea de-a doua, era perfect logică pentru vietnamezi.

Dat fiind că Buellton hotărâse să rămână „la sediu”, Mosby încerca, mai mult sau mai puţin, să-i ia apărarea, deşi o părticică din el credea că era al dracului de amuzant să-l bârfeşti pe munteanul acela curios. Deoarece Mosby se dăduse de partea sanitarului, Blind Pig, ca să nu se dezmintă, a trecut în cealaltă tabără.

— Nu c-ar fi necesar, spunea Blind Pig, dar asta ar fi dovada că muntenilor nu le-a dat Dumnezeu mai multă minte decât la un poliţai mort. Buellton habar n-are de nici unele, dacă se dă la bulane pleşuve. Fofoloanca nu-i fofoloancă dacă n-are barbă.

În clipa aceea, Fritsche se transformă într-un stâlp de sare. Puşca îi alunecă, neobservată, de la umăr, atârnând în jurul taliei.

— Fir-aş eu al dracului să fiu, spuse el încetişor.

— Acu, ar mai fi şi-alte posibilităţi pentru găgăuţii ăştia de la munte, concedă Blind Pig. Dacă surioarele lor e mai iuţi de picior ca ei, şi ar rămâne fără animale prin curte, atunci ar fi în stare să se coţăie unii pe alţii.

Dându-şi seama că Fritsche nu-i acorda atenţie, Blind Pig se încruntă. Ceilalţi se opriră şi ei în loc, întrebându-se ce se-ntâmplase.

Fritsche se holba, pierdut în spaţiu, la o motocicletă Harley-Davidson, parcată lângă una dintre gherete. Păşi fără grabă înainte, ca un preot care se apropie de anafură, şi rămase cu privirea pironită în jos, la ceea ce vedeau cu toţii.

Pentru ceilalţi infanterişti, adunaţi în jurul lui, priveliştea nu însemna cine ştie ce. Cromul se dusese de mult. Ţeava de eşapament era roasă de rugină. Rezervorul dublu de benzină fusese vopsit cu pensula în peste zece culori diferite.

— Vă vine să credeţi? zise Fritsche. Al dracu’ să fiu dacă ăsta nu-i un patruşcinci veritabilă. Cred că-i din al doilea război mondial.

— Poate c-au adus-o aici franţujii, sugeră Mosby.

— Da. Da. Pricepi acu ce-ţi spuneam eu despre Harley?

— N-aş zice.

— Mosby, nu mai face pe prostu’. Păi, măi omule, bijuteria asta trebuie să fi fost fabricată prin ’43. A umblat prin toată Africa. Pe urmă, cine ştie ce broscar[15] a adus-o aici, iar acum a ajuns pe mâna unui gălbejit. Nenică, asta-i inginerie americană! Înţelegeţi acuma de ce vă spuneam eu că ştifturile japonezilor, de genul Hondei, n-o să aibă niciodată căutare în America?

Descoperirea unei vechi motociclete Harley, de 45 ţoli cubi, a însemnat începutul unei zile care ar fi fost mai bine

[15] În original, *Frog,* poreclă dată de englezi şi americani francezilor, presupuşi consumatori de batracieni (n.tr.).

petrecută la umplut saci cu nisip. Pentru că, în următoarea oră: Mosby nu va reuşi s-o pârlească pe Tho; Blind Pig va avea de făcut câteva observaţii interesante privind normele gramaticale ale limbii engleze; Speedy Fort va dovedi că s-ar putea să nu fie nimic în neregulă cu superstiţiile; DeeJay va avea parte de jumătate din mult visata sa satisfacere orală; Taliaferro aproape că se va alege cu o lovitură la cap. Şi ziua respectivă va intra în istoria grupei ca aceea în care Fritsche a scăpat printre bulane o grenadă…

Mai târziu, va reieşi cât se poate de logic, că toată nenorocirea a fost provocată de Taliaferro. Dar asta era natura lui Taliaferro.

Şi asta nu pentru că Specialistul clasa 4, Mario Taliaferro, ar fi fost vreun răuvoitor. Pur şi simplu, se-ntâmpla să fie un mucos de nouăsprezece ani, nu cine ştie ce inteligent, care avea o părere foarte bună despre el însuşi şi poseda o capacitate absolută de a trânti mucii-n fasole ori de câte ori deschidea gura. Poate că băiatul ar fi fost ceva mai civilizat dacă taică-său n-ar fi deţinut singura reprezentanţă Ford din micul oraş din Carolina de Nord, unde s-a născut Taliaferro.

În Sud, comercianţii de automobile se bucură de multă influenţă, mai ales dacă nu vând doar maşini şi camioane, ci şi tractoare. Tatăl lui Taliaferro, simţindu-se vinovat pentru multele ore petrecute departe de familie, a vrut ca unicul lui fiu să aibă de toate.

La liceu, băiatul primea drept bani de buzunar o sumă echivalentă aproximativ cu salariul oricăruia dintre profesorii săi, plus primul Mustang 289 High Performance din oraş, un bolid îmbunătăţit suplimentar cu jumătate din piesele aflate în catalogul motoarelor de curse al firmei Ford.

Când Mario intra în câte-un bucluc din care nu mai putea să iasă, tatăl lui îi cumpăra cu generozitate biletul de ieşire. Ce mai, băiatul avea noroc, lucru recunoscut şi de agentul de circulaţie care i-a separat pe Taliaferro şi pe maşina lui de copacul pe care se înfăşuraseră. Bineînţeles, tăticu’ i-a dăruit cu promptitudine lui Mario un Mustang nou.

Poate că Taliaferro ar fi perseverat în cariera sa de scandalagiu al oraşului, având la dispoziţie toate fetiţele şi toţi amicii de circumstanţă pe care banii lui de cheltuială îi permiteau să-i aibă. Din nefericire, biologia nu poate fi mituită. Fata pe care Taliaferro a lăsat-o cu burta la gură s-a întâmplat să fie fiica preşedintelui unei importante organizaţii comerciale locale. Şi a părut un lucru prudent ca Mario să dispară din oraş vreo doi ani, până când se mai potoleau spiritele.

Ori, asta însemna Forţele Armate. Numai că, în 1966, orice specialitate militară care te ferea de Vietnam avea câte o lungă listă de aşteptare. Taliaferro a avut de ales între Armata de uscat şi Marină. A ales Armata, indicând ca preferinţă pentru serviciul militar, Şcoala de Candidaţi Ofiţeri. A picat cu succes la examenul de admitere întrucât, împreună cu alţi doi proaspăt înrolaţi, a strecurat câteva sticle de whisky în incinta Centrului de Recepţie. Eşecul nu s-a produs din vina lui Taliaferro deoarece, omeneşte vorbind, cineva ar fi trebuit să-l avertizeze că atât de importantul examen urma să aibă loc a doua zi. Taliaferro nu era niciodată vinovat.

Ratarea examenului i-a asigurat cu fermitate lui Taliaferro cariera de „iepure de câmp”. Chiar şi aşa, n-ar fi fost imposibil să găsească o cale de a evita să fie trimis la o unitate de linie în Vietnam. Dar, fiind un sclav al propriei sale guri, a reuşit în scurt timp să calce pe bătătură pe toţi cei cu care a intrat în contact, de la sergenţii-instructori, până la funcţionarii de la repartizarea personalului.

Taliaferro era din cale-afară de încăpăţânat, încât chiar şi după patru luni petrecute în cadrul grupei, tot nu-i trecuse supărarea pe Casey, care-l alesese pe Mosby drept locţiitor de comandant de grupă. Prin firea lucrurilor, postul acela trebuia să fie al lui. Singurul motiv pentru care Taliaferro nu primise încă un glonţ în cap de la unul din camarazi consta în faptul că nu era un soldat incompetent. Mai important decât atât, dat fiind că grupa era o unitate totalmente interdependentă în timpul unei misiuni, nimeni nu vroia să transforme pe vreunul dintre cei care o alcătuiau într-un

vrăjmaş de moarte.

Ceea ce nu-l scuti însă pe Taliaferro să fie înhăţat de unul din „cârligele de carne” ale lui Fritsche, exact în clipa în care se pregătea să încalece pe bătrâna motocicletă din apropierea bazarului.

— Ce mama dracului ai de gând să faci? mârâi Fritsche.

— Vreau să văd dacă rabla porneşte, spuse Taliaferro calm, ca şi cum totul părea foarte normal.

— Păi, nu e scuterul tău.

— Şi ce puşca mea, nici al tău nu e, replică Taliaferro, cuprins de o uluială moderată.

— Ia dă-te dracului jos.

Taliaferro se gândi să protesteze, dar îşi încleştă maxilarele când văzu că Fritsche ridică antebraţul la orizontală şi strânse pumnul cu atâta putere încât i se albiră încheieturile degetelor.

— Da’ văd că vorbeşti serios, nenică, zise Taliaferro.

— Al dracului de serios.

Se dădu jos de pe motocicletă derutat, mânios şi neştiind prea bine ce să facă în continuare. Mosby se propti între ei, înainte ca situaţia să se agraveze.

— Măi băieţi, dacă vreţi să vă bateţi, transferaţi-vă la marina militară. Hai, să mergem. Am de gând s-o giugiulesc un pic pe Tho.

Taliaferro se dădu înapoi. Martinez îl bătu liniştitor pe umăr pe Fritsche, care continua să se uite fioros la italian.

Grupa se împrăştie, fiecare membru luând-o pe aleea care ducea la ghereta sa preferată din bazar.

În loc de indicatoare stradale, bazarul avea cântece. Discuri uluitor de recente, reproduse pe nişte aparate portabile minuscule şi foarte uzate. Astfel, cântece pentru toate urechile şi pentru toate gusturile pluteau prin aer şi creau un amalgam sonor:

...And the white mouse/Traveling backward...
...he’s mighty handy, with a gun or a knife...
...call for the captain ashore...

...sittin' on the dock o' the bay...
...your chain, chain, chain/ Chain of fools...
...California dreamin'...
...Go tell Alice...
...on such a winter's day...

DeeJay se îndrepta către „Come on baby light my fire/ Try to set the night on fire."[16] Mai mult sau mai puţin, chiar asta era şi intenţia lui.

Încă de la prima vizită, încercase să le momească pe târfele din bazar să-i facă frumos, aşa cum avea el plăcere. Din păcate, nu găsi nicio amatoare. Astfel, DeeJay a aflat că prostituatele, chiar în fundul ăsta de lume, aveau nişte principii foarte ferme în legătură cu ceea ce erau sau nu erau dispuse să facă.

În ultima vreme însă, îşi concentrase atenţia asupra lui Loan. Nu era ceea ce s-ar fi chemat o tipă trăsnet, niciuna din prostituatele din bazar neaspirând la o asemenea categorisire. Să fi fost aşa, ar fi vândut ceaiul saigonez undeva, prin sud. Dar nici urâtă nu era. Până în acel moment, se arătase a fi cea mai dispusă la experimente, dintre toate fetele. DeeJay nu se îndoia că, în schimbul unui preţ adecvat şi cu un minim de intimitate, ea ar accepta până la urmă.

Nu banii constituiau o problemă, ci... decorul. Toată „cordeala" se făcea în afara gheretei-bordel, ceva mai jos, pe coasta dealului şi la adăpostul precar al tufişurilor. Cu alte cuvinte, practic, la vedere. Lui DeeJay nu-i păsa prea mult de chestia asta, dar Loan i-a spus de la bun început că se temea de ce-ar putea să spună celelalte femei dacă ar descoperi că-l „prelucrează" la modul ăsta.

Problema felaţiei îl obseda pe DeeJay. Căci iată-l ajuns aici, la aproape douăzeci de ani, mai „făţos" decât toţi cei pe care-i cunoştea, un copil al marilor oraşe, şi ştiind foarte bine ce-nseamnă viaţa de oraş. Cu toate acestea, cocoşelul lui rămăsese neprelucrat.

[16] „Hai, iubito, aprinde-mi văpaia/Să-ncercăm să dăm foc la noaptea asta" – versuri dintr-un celebru cântec al formaţiei Doors (n.tr.).

Lucrul de care DeeJay nu-şi dăduse seama încă era că, deşi provenea dintr-un oraş mare, partea din St. Louis în care crescuse el avea mai multe biserici baptiste decât ateliere meşteşugăreşti.

Nu se poate spune că, dac-ar fi ştiut, ar fi avut vreo importanţă pentru el. Ce aveau sau ce făceau ceilalţi oameni, nu l-a preocupat niciodată prea mult pe DeeJay. Şi cum ar putea vreodată un tip ca el să fie cu adevărat în pas cu moda, cu atât mai mult cu cât plănuia să devină disc jockey de Top 40, dacă făcea totul în poziţia misionarului. DeeJay era destul de sigur că în lumea strălucitoare a industriei de divertisment, nu era admis să te prezinţi cu fluierul necântat.

Dar azi era aproape sigur că soluţia se afla la îndemână. Sau, mă rog, în gură, îşi zise el încântat în timp ce-şi croia zorit drum prin bazar. Asta se va dovedi a fi cea mai stupidă certitudine avută vreodată de DeeJay.

...şi de n-aş iubi-o,
aş putea pleca astăzi.
Într-o zi de iarnă ca asta,
visez la California...

— Sa-lut, Mos-bii.

Tho avea cea mai gingaşă voce pe care el o auzise vreodată. Se potrivea cu înălţimea ei. Fata era atât de micuţă, încât abia dacă trecea de centura lui Mosby. Ce-i drept, nici el nu era un pipernicit. Depăşea binişor un metru optzeci înălţime şi avea un trup zvelt şi musculos. În plus, după atâtea luni petrecute ca infanterist combatant, arăta aşa de slab încât părea şi mai înalt.

— Tu venit văzut Tho pentru un răcoritor?

Mosby râni.

— Ştii bine de ce vin eu aici.

Tho se întoarse cu faţa spre răcitor, ca să-şi ascundă fâstâceala. Scoase la iveală o sticlă de Nehi, în timp ce bărbatul se aşeză pe locul lui obişnuit, la una dintre mese. Mosby detesta băuturile răcoritoare, îndeosebi oranjada

Nehi cu gust greţos, dar ţinea ca Tho să aibă despre el o impresie diferită şi, întrucâtva, mai bună decât despre ceilalţi trupeţi care veneau la ea. Tactica lui părea să aibă efect. Nu ştia însă că profitul înregistrat la o sticlă de Nehi era mult mai mare decât la Bier 33…

— Ţi-aminteşti ce-am discutat ultima oară, Tho?

— Da, spuse fata, coborându-şi privirea.

— Şi, ce zici? Da sau nu?

Tho se aşează la masă în faţa lui, fără să-i răspundă.

— Uite ce e, insistă Mosby. N-ar fi vorba decât de un mic weekend – două zile, atât – la Saigon. Este că n-ai fost niciodată la Saigon?

Tho clătină din cap în semn de negaţie.

— Îţi fac eu rost de ausvais. Îţi plătesc autobuzul. Ne-ntâlnim în staţia de autobuz. O să ne distrăm de minune. Admirăm priveliştea. Mergem la câteva spectacole…

Mosby îşi întrerupse discursul de comis-voiajor şi sorbi cu nervozitate din oranjadă.

— Bem şi noi câte ceva. Luăm o masă franţuzească. Şi p-ormă, ăă, mă rog, ştii tu.

— Tu vrei să dormi cu Tho.

— Mda. Ceva de genul ăsta.

Ea se uită la el o clipă, apoi îşi coborî din nou privirea.

— Poate.

— Atunci, e o promisiune?

— Doar poate.

— Grozav. Când ne-ntoarcem din misiune, discut eu cu domnul Chi.

— Nenică, eu nu ştiu de unde or fi scos toate că… chestiile din cartea asta.

Blind Pig. Nouăzeci şi ceva de kilograme de marfa „dură”, de Detroit. Încovoiat peste o masă, ţinea între mâinile sale uriaşe o cărţulie. Pe genunchii săi stătea cocoţată probabil cea mai mică dintre vânzătoarele de alune din tot bazarul. Cerceta cu seriozitate o propoziţie din cărticica cu pricina,

un manual de engleză editat de U.S.-AID[17] şi asculta atentă fiecare cuvânt rostit de Blind Pig.

— Acum, trebuie să spui tu.

Fetiţa clipi repede din ochi şi intonă cu mare băgare de seamă:

— Ess te cinuva…

— Cineva!

— Ci-neva aici care ar vrea să joace gulf, zise fetiţa.

— Golf, o corectă Blind Pig. Este cineva aici care-ar vrea să joace golf? Nenică, gagiu' care-a scris cartea asta trebuie că fumează ţigări fistichii. Auzi, golf. Ia zi, păpuşă, ştii măcar ce-i aia golf?

— Nu, Şefferson. Io nu ştiu.

— Nici nu trebuie să ştii. O gaşcă de bogătani care aleargă ca hăbăucii de colo-colo pentru a da zor-nevoie cu băţu-ntr-o mingiucă. Nişte tâmpiţi. Pe deasupra, propoziţia asta e greşită. Prea multe cuvinte. Dac-ajungi să vorbeşti despre golf, spui aşa: „Hai să jucăm golf."

— Hai să jucăm golf, repetă fetiţa.

— Te-ai prins. Patru cuvinte. Uite-aşa. Blind Pig pocni din degete. Altfel, gagiii o să stea cât e ziulica de mare să se gândească ce-ai vrut să spui. Pe de altă parte, poate-aşa ar fi mai bine. Gagiul aude de golf, ştie că e vorba de o-ntâlnire pentru mucoşi şi te trimite-acasă, la mămica.

Se uită în jos la fată.

— Pricepi ce trăncănesc eu acilea, păpuşico?

— Da, Şefferson.

Încurajat, Blind Pig continuă.

— Acu să trecem la propoziţia următoare. „Vindeţi cumva *New York Times?"*

— Vindeţi cumva *New York Times.*

— Văd că p-asta ai zis-o mai bine, o complimentă Blind Pig. Şi propoziţiile văd că e mai bune. Eu, parc-aş zice totuşi „Aveţi *New York Times?"* Da' nici „Vindeţi cumva…" nu-i prea rău. Sigur, dacă ai de ales, îţi iei un *Free Press* şi-l bagi

[17] Agency for International Development – diviziune a Departamentului de Stat, care coordonează diferitele programe de ajutor internaţional cu politica externă a Statelor Unite (n.tr.).

în… adică, îl dai dracu’ de *New York Times.*

Blind Pig sări ca ars când auzi primul clinchet. La al treilea, se suci în scaun şi-l zări pe Brown, care imortaliza pe film acest eveniment remarcabil.

— Tu, fetiţo, mai adu-mi nişte alune.

O împinse grăbit pe An de pe genunchi şi ascunse cartea. Copilul plecă în fugă. Pe urmă, Blind Pig întoarse către Brown o privire fioroasă, stricându-i probabil acestuia tot filmul din aparat.

— Ce faci cu chestia aia, cioroiule?

— Păi… nişte poze. Să le trimit la ai mei, Blind Pig.

— Dacă ţi-ai pune un pic tărtăcuţa la treabă şi, în plus, dacă vrei să rămâi cu ea întreagă, mai bine te-ai duce să faci pozele alea în altă parte.

— Sigur că da, Blind Pig. Scuză-mă.

Brown spălă putina atât de repede cât îi îngăduiră picioarele sale de bostonian. Blind Pig scoase un mârâit şi răsfoi din nou cărticica.

— „Unde putem vedea poneiul pe care îl aveţi de vânzare.”

Mamă Doamne, gândi el. Şi se mai miră că gagiii ăştia sunt comunişti.

…Tot ce vreau de fapt să fa-ac
Iubito, e să fim prie-eteni
Da, iubito, să fim pri…

Poc. Aparatul radio portabil muri subit.

— Hei, băieţi! Ăla-i radioul meu!

— Şi ce mă-ta-n cur dacă e? Iote că n-avem noi chef să cânte în ghereta noastră. Şi, mai ales, să cânte ce dau scârbele alea de la Radio Vietnam, mânca-mi-ar curu’! lătră Fritsche. Înşfăcă berea din faţa lui Speedy Fort şi gâlgâi jumătate de sticlă până să apuce pirpiriul să zică ceva.

— În plus, adăugă cu blândeţe Martinez, ne descurcăm şi fără japiţa aia de Cher.

Fritsche, Martinez şi Taliaferro îl înconjurară uşor amenințător pe Specialistul clasa 4, Larry Fort. Acesta se foi

neliniştit pe scaun, un obicei nesuferit pe care-l avea, indiferent dacă se simţea sau nu ameninţat. Individul lăsa impresia că se află într-o continuă mişcare, chiar şi atunci când dormea.

— Cum zicea şi Fritsche, tărăgănă Taliaferro, mata stai pe scaunele noastre, din ghereta noastră.

— Iete cum'. N-am văzut numele voastre scrise pe nicăieri.

— Da' ştii că-ntotdeauna stăm aici, zise Martinez.

— Hai, măi băieţi, daţi-o-n mă-sa de treabă. E loc destul aici.

— Iote că pentru-un Ochi de Şarpe Dublu nu e, zise Fritsche.

— Ce mai e şi rahatu' ăsta cu Ochi de Şarpe?

— Fort, ştiam eu că eşti un nemernic ticălos… dar am să-ţi explic. E chiar foarte simplu, aşa că şi un lăbar de conţopist ca tine poate să priceapă.

Fritsche făcu o pauză, să vadă dacă Fort avea chef să se simtă jignit. Evident, acesta nu manifestă nicio tendinţă în acest sens.

— Tu eşti din Batalionul 2, corect? Unu şi cu unu face un ochi de şarpe. Regimentu' 11 Infanterie, corect? Unu lângă unu… ochi de şarpe dublu.

— Pentru numele lui Dumnezeu, făcu Fort dezgustat.

— De-aia ţinem noi morţiş s-o tai de-aci. Ştii, faci *didi-mau* în altă gheretă. Nu vrem să se şucărească pe noi piaza rea, preciză Martinez.

— Grozav. Acuma sunt şi ghinionist.

— Nu numai tu, cetăţene, spuse Fritsche. Toată unitatea ta de căcat. Nenică, voi ăştia nu puteţi să ieşiţi pe poarta aia nenorocită fără să vă alegeţi cu curu' ciuruit. Fără doar şi poate, Batalionul 2 din Regimentu' 11 are cei mai ghinionişti mocofani din Vietnam.

— Ei, draci, se văicări Speedy Fort. Doar nu credeţi tâmpenia asta, nu?

— E greu să nu dai crezare faptelor, spuse Martinez.

— Ce procentaj de pierderi aveţi voi, mă? interveni Taliaferro.

— Ce se întâmplă cu oricare altă unitate care trece de gard împreună cu voi? se interesă Fritsche.

— Mă, da’ voi sunteţi chiar aşa de superstiţioşi? se apără Speedy Fort neîncrezător.

— În căcăstoarea asta, numai aşa poţi să nu dai ortu’ popii, zise Fritsche şi apoi arătă cu degetul. Afară!

— Şi-aşa s-ar putea să fie prea târziu, cobi Martinez. Nu m-aş mira să fie deja vreo bombiţă-capcană în răcitor.

Speedy Fort o şterse de-acolo, aruncând peste umăr, întru salvarea prestigiului, un „fir-aţi a dracu’ de măscărici”, şoptit.

Cei trei îi ignorară şoaptele şi făcură semn să li se aducă berea. Băutorii stilaţi, turiştii şi ofiţerii beau *Bah-me-bah* (cuvântul vietnamez pentru treizeci şi trei – Bier 33), despre care se spunea că ar conţine formaldehidă. Infanteriştii preferau Bier LaRue, o marcă mai ieftină, la sticle de un litru.

Până să-nceapă să bea, Fritsche mai făcu o remarcă la adresa lui Fort.

— Nu-i numai faptul că e de la Ochi de Şarpe. Trebuie să vă spun că nu dau doi bani pe lăbarii ăştia de cowboy saigonezi din ariergardă, ca el.

— Păi, săracii, n-au nicio vină, explică Martinez. Când li se dau maşini de scris, îi lasă fără *cajones*[18].

Cei trei se aşternură cu seriozitate pe băut. Fritsche şi Martinez discutau relaxaţi, bucurându-se de liniştea după-amiezei, departe de omniprezenta corvoadă a sacilor de nisip. În schimb, Taliaferro tăcea. Bând cu o regularitate de metronom, stătea cu privirea pironită la masa acoperită cu muşama şi desena diverse figuri în cercurile de umezeală lăsate de sticlele reci. Adâncit în gânduri, încercă să deducă ceea ce vroia să ştie, fără să se-aleagă cu un glonţ în cap. În cele din urmă, se trezi spunând:

— Fritsche.

— Da.

— Cum se face că v-aţi supărat toţi pe mine când am vrut să mă urc pe motocicleta aia?

[18] Cuvânt vulgar, sinonim cu testicule (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

Fritsche nu era prea sigur că avea chef să intre în probleme de metafizică.

— E greu de explicat asta unui cetăţean, începu el pieziş.

— Cetăţean? Nu pricep. Dacă niciunul din noi n-are vârsta pentru votare. Ce-are una cu alta?

Fritsche se folosi de berea rămasă în sticlă ca să-şi adune gândurile, apoi făcu semn să i se aducă alta.

— Precum văd, cu tine trebuie s-o iau de la început. Bun. Cetăţean e ăla care nu-i frate. Un gagiu care nu merge cu motocicleta şi nu poartă emblema. Chiar dacă ştie să meargă cu motorul, tot nu-i motorist de-adevăratelea. Asta-i cea mai bună explicaţie pe care pot să ţi-o dau. E una din vorbele alea care înseamnă mult, dar nu poţi să le explici.

Taliaferro se străduia cu disperare să înţeleagă.

— Bun. Se pare, deci, că sunt cetăţean. Dar de ce v-aţi şucărit?

— Cum ziseşi, nu eşti un frate. Al doilea, nu era motorul tău. Şi nimeni, mai ales unul care nu se pricepe, nu trebuie să se joace cu scuterul altuia.

Fritsche începea să se încălzească.

— Treb’e să-nţelegi, Tal’, că asta-i singura plăcere a motoristului. Unul ca ăsta îşi pune tot sufletul în scula lui. Tot timpul se gândeşte cum să şi-o împodobească mai fain. Face ore suplimentare ca să-şi lăţească ratele, plus ce mai stoarce de la babacii lui. Da, nenică, motocicleta-i un mod de viaţă. Cel mai adesea, înseamnă *toată* viaţa ta.

Martinez ascultase cu atenţie discursul.

— Aha. *Yo comprendo.* E ca şi un taur.

Taliaferro clipi cu repeziciune, realmente derutat de focul acesta încrucişat.

— Ia stai aşa. De unde şi până unde veni vorba de tauri?

— Păi, de la mine. Eu şi *my hermana*[19] am cumpărat un taur de la Dick Manetti. Şi l-am îngrijit aşa cum spune Fritsche.

— Adică, te-ai purtat cu taurul ca şi cu o *motocicletă*? îngăimă uluit Taliaferro.

Martinez dădu din mână plictisit. N-avea chef să intre în

[19] Sora mea (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

detalii.

— Las-o moartă, vărule. Ascultă la Fritsche, că ştie ce vorbeşte.

Dar Taliaferro, de felul lui un pui de lele căpos, nu se prinsese încă.

— Hai să nu ne grăbim, spuse el. Cred c-am înţeles, dar toate chestiile astea despre motoare şi motorişti sunt valabile în America, nenică. În mod sigur, hârbul ăla ruginit e al unuia din budiştii de-aci. Şi-atunci, care-i baiul c-am vrut şi eu să-ncalec pe el şi să mă distrez un pic?

Fritsche reflectă, apoi găsi modalitatea de răspuns care se potrivea perfect la insensibilitatea lui Taliaferro. Ridică de pe scaun o bucă masivă şi slobozi un vânt prelung, cu sonoritate lichidă, un apel final la înţelegerea internaţională. Aproape foarte final.

Pe când ecourile rafalei scabroase se stingeau, cei trei auziră un bufnet provenit de sub scaunul lui Fritsche.

— Până la urmă, tot ţi-ai umplut izmenele de rahat, comentă Taliaferro cu satisfacţie.

Toţi se uitară sub scaun. Pe podeaua de lut bătătorit zăcea o străveche grenadă de mână, tip „ananas”, de pe vremea celui de-al doilea război mondial. Cu pârghia încă lipită strâns, în poziţia de aşteptare.

— Ce paştele mă-sii!

— Cine-a adus grenada?

Martinez, Taliaferro şi Fritsche îşi aruncară reciproc priviri pierdute, negând orice legătură cu obiectul respectiv. Se uitară din nou la grenadă. Şi, de data asta, observară câteva amănunte aproape îngrozitoare: nu numai că grenada era prea veche ca să facă parte din dotarea curentă a trupelor americane, dar cuiul de siguranţă lipsea; dispariţia lui se produsese de curând, judecând după zgârieturile lucioase, lăsate în rugină în locul de unde fusese tras cuiul. Fritsche înţelese rapid că tot ce mai ţinea în loc pârghia de siguranţă era rugina. Iar rugina este insuficientă, gândi el neputincios, în timp ce pârghia se depărta scrâşnind de corpul grenadei, până când se desprinse de tot.

Din ghereta alăturată răsună un cântec al Beatles-ilor, „Ajută-mă dacă poţi/ Mă simt la pământ…” Nu îndeajuns de tare, totuşi, ca să-i împiedice pe cei trei să audă cum grenada începe să sfârâie uşor. În clipa aceea, se treziră. Taliaferro şi Martinez se făcură una cu pământul. Fritsche se aplecă şi ridică grenada de jos, apoi privi disperat în jur, căutând un loc unde s-o arunce.

— BĂGA-MI-AAAŞ! zbieră el şi o aruncă oriunde, numai departe de acolo să ajungă, rugându-se la Dumnezeu să nu explodeze în aer.

Mintea i se blocă… cinci până la şapte secunde, cinci până la şapte secunde, cinci până la şapte secunde… şi Fritsche se aruncă cu capul înainte, trăgând cu mâna puşca de pe tăblia mesei.

— Un pic mai aproape, domnişoară. Aşa. Lângă mămica ta.

Brown dădea indicaţii de regie unei fetiţe şi unei femei în vârstă, despre care presupunea c-ar fi mama ei. Urma să iasă un cadru grozav, cu bătrâna doamnă în şalvarii ei negri şi gura lipsită de dinţi, şi cu fetiţa îmbrăcată într-un *ao dai* roz şi albastru. În sfârşit, reuşise să le aranjeze într-o poziţie favorabilă şi acţionă declanşatorul. Brown le mulţumi cu gura până la urechi.

— Nene, să te ţii numai când or vedea mama şi tata pozele astea. Am să-i las mască.

BUAAMMMP! Grenada explodă. Răcnete şi zbierete de derută. Fata şi bătrânica fugiră mâncând pământul. De jur-împrejurul lui Brown oamenii urlau, se aruncau la pământ, fugeau să se adăpostească sau fugeau, pur şi simplu.

Brown rămase pe loc ameţit şi trase încet pârghia de armare a aparatului.

Mosby se hotărâse să meargă la risc. Se mutase în partea cealaltă a mesei, lângă Tho, şi o cuprinsese cu amândouă braţele. O sărutase şi chiar reuşise s-o convingă să-şi întredeschidă gura.

— Am putea… ştii, spuse el, începând să gâfâie uşor…

Chiar acu. Ce să mai aşteptăm s-ajungem în Saigon?

Tho se trase un pic înapoi.

— Nu, Mos-Bii. Am spus *poate* Saigon.

— Poate Saigon e bine. Poate noi nu mers Saigon. Poate Mosby mers misiune mâine şi moare.

Tho se uită la el. O părticică din hotărârea ei se topi. Cel puţin aşa trăgea nădejde Mosby. Nu dură decât o clipită, dar bărbatul înfierbântat se repezi să bată fierul cât era cald.

— Ştii că-mi place mult de tine, Tho. Am putea merge în spatele gheretei. Sau am putea…

Grenada explodă şi totul păru că se comprimă într-o singură miliardime de secundă, cea a deflagraţiei. Mosby se pomeni holbându-se în gol la găurile apărute brusc în draperia de bumbac, deasupra capului lui Tho.

— Hei, cioroiule! Culcă-te dracului la pământ!

Brown pricepu în sfârşit ce se întâmplase. Dădu drumul aparatului fotografic şi se aruncă în spatele unui cărucior. Nu se ştie cum, se pomeni cu puşca de la umăr în mâini.

Auzi lătratul rar al unei mitraliere M-1 care trăgea de undeva, din hăţişul de la marginea bazarului. Un duduit de paşi în spatele lui şi Blind Pig îşi făcu apariţia. Îşi scosese 45-ul din toc şi alerga îndoit de spate, acoperind distanţe uluitoare cu fiecare pas. Ultimii metri îi parcurse mai mult alunecând pe burtă. În cele din urmă, târându-se, ajunse lângă Brown.

— Tăticu', dacă nu ţipam io, erai tot atât de mort pe cât eşti de tăntălău. Unde sunt?

Fără un cuvânt, Brown îşi săltă capul ca să arunce o privire. Pe negândite, aşchii de lemn îi înţepară faţa… un glonţ ricoşă piuind de căruţ şi, imediat, se auzi pocnetul sec al unei carabine. Blind Pig îl împinse la loc cu faţa în pământ, se uită cu precauţie pe după cărucior şi începu să riposteze metodic la focurile trase asupra lor.

— Oh, iubito… ia-o, ia-o…

Al doilea vis al lui DeeJay, în ordinea importanţei, se

transforma în realitate. Fusese nevoie de ceva muncă de lămurire, dar, până la urmă, Loan acceptase. DeeJay a început negocierile oferindu-i patru dolari, cu mult peste tariful ei obişnuit. Pe urmă, a găsit o cale de evitare a pericolului de a fi văzuţi.

— Noi *didi-mau* peste drum, iubito. Uite colo, în tufiş. Nu ne vede nimeni.

Fluturând banii, a ieşit din bazar, traversând Şoseaua 13. Chicotind neîncetat, Loan l-a urmat. Se vedea clar că era uşor intrigată de această nouă modalitate de a scoate dolari de la americani. Acum, DeeJay stătea lungit pe spate, în iarbă, cu pantalonii sub el în loc de pernă, iar Loan, aplecată deasupra lui, îl prelucra cu un entuziasm crescând.

— Oh… nu aşa tare, iubito… mai uşor… acum…

Loan se pricepea de minune să respecte ordinele şi DeeJay era în al nouălea cer, încercând să prelungească la maximum această primă experienţă.

Din tufişul învecinat se auzi un bubuit asurzitor… Loan îl muşcă… şi DeeJay se cocoşă de durere. Gemu, se strâmbă şi se ridică ameţit tocmai la timp ca s-o vadă pe Loan zbughind-o în junglă cu o viteză de aproximativ… Mach 10.

Urmă o serie rapidă de bubuituri şi împuşcături. Trezindu-se din buimăceală, DeeJay se uită cu atenţie împrejur. Cam la zece metri de el, un tânăr în „pijama” neagră stătea în genunchi. Nu se uita la DeeJay, fiind foarte ocupat să tragă cu carabina M-2 în direcţia bazarului.

Americanul trecu de la teamă la groază în toată puterea cuvântului, când văzu alţi doi luptători Viet Cong apropiindu-se târâş de primul şi încărcând la repezeală o mitralieră Browning, sprijinită pe un suport bifurcat. Exact în partea opusă se auzi clănţănitul unei arme automate şi pe DeeJay îl încercă o senzaţie de golire instantanee, ca după nişte crampe teribil de dureroase. Era înconjurat.

Ajută-mă dacă… poc… ajută-mă dacă… poc… ajută-mă dacă… poc… ajută-mă dacă… poc…

Acul pick-up-ului se blocase şi Fritsche îşi dorea mai mult decât orice să dea fuga în ghereta de alături şi să tragă un

foc de armă în respectivul aparat.

— Ce ne facem?

Replica venise de la Taliaferro, care se străduia din răsputeri să devină o râmă foarte suplă.

— Mmmf… Mmmf… se auzi dinspre Martinez, care stătea cu nasul în pământ.

Mitraliera de peste drum deschise focul şi ghereta explodă în jurul lor.

— 'Tu-vă neamu-n cur! fu, deocamdată, singura contribuţie a lui Fritsche în traversarea acestei situaţii extrem de neplăcute.

Mitraliera îşi modifică unghiul de tragere şi începu să transforme un cărucior din apropiere în scobitori. Lângă acesta, Fritsche îi zări pe Brown şi pe Blind Pig încercând să se pitească în fânul care se împrăştia.

O mişcare în şanţul de lângă bazar. Fritsche îşi ridică arma… paştele mă-sii, nu putea să lovească nimic de la distanţa asta… şi Mosby sări din şanţ, traversă în goană Şoseaua 13, coti într-o parte şi se furişă îndărătul unei movile joase.

Fritsche auzi nişte urlete în vietnameză şi mitraliera îşi îndreptă tirul asupra lui Mosby. Movila se preschimbă instantaneu într-un nor de praf. Dar totuşi, Mosby rămase la adăpost.

Blind Pig, urmat în mod reflex de Brown, profită de diversiunea astfel creată şi fugi de lângă cărucior către şanţ. Stropi de apă verzuie se împrăştiară în toate părţile şi cei doi ajunseră la loc sigur.

Cineva strigă: „Hai să-i frigem pe puţoii ăştia!" Fritsche, Taliaferro, Martinez şi alţi infanterişti apăruţi ca din pământ săriră în picioare. Urlând, se îndreptară într-o fugă nebună către centru, cu armele pe foc automat. Fritsche se opri din tras ca să încarce din nou şi să mormăie cu fălcile încleştate, cum obişnuia el când ştia că merită să-şi dea palme… fir-aş al dracu', n-am adus decât cinci gloanţe la mine, ce paştele mă-sii… Dintr-odată, o tăcere de mormânt se înstăpâni peste întinderea bazarului. Nimic. Niciun foc din partea cealaltă. Nicio mişcare în tufişuri. Altfel spus,

zero absolut.

Fritsche auzi vaietul sirenelor şi zări două jeepuri ale poliţiei militare ocolind împrejmuirea de sârmă ghimpată şi gonind în direcţia lor. Îşi dădu seama că se terminase. Brown, Blind Pig şi pe urmă Mosby se apropiară de el. Brown sângera moderat, de la aşchiile înfipte în obraji.

— Cred că a fost noaptea liberă a diletanţilor, fu de părere Mosby.

— Oricum, bine c-a ieşit aşa, spuse Taliaferro, bătând cu palma încărcătorul automatului M-16. Sunt la blană. Şi-a adus careva mai mult de douăzeci de cartuşe la el?

Îşi verificară armele. Se auzi un cor de înjurături mormăite. Toată lumea avea muniţia pe terminate. Dinspre tufişuri se auziră nişte trosnete. Se întoarseră într-acolo, ridicându-şi armele. Inimile şi le simţeau pe undeva, pe la jumătatea gâtului.

— Nu trageţi… nu trageţi… eu sunt!

Sub privirile lor uimite, DeeJay ieşi din tufiş, fluturându-şi pantalonii ca pe un steag de armistiţiu.

— Nu-i deloc de râs, să fiu al dracului, strigă el. Javrele alea-mpuţite erau la trei metri de mine.

Între timp, jeepurile ajunseră lângă ei, poliţiştii cu brasarde se dădură jos şi un locotenent, privind fioros prin lentilele ochelarilor, încercă să afle ce se întâmplase. Numai că în clipa aceea mulţi dintre membrii grupei râdeau prea tare ca să poată răspunde. A fost momentul reabilitării lui Taliaferro. Păstrându-şi o faţă imobilă, el ridică din umeri către locotenent.

— Nu s-a-ntâmplat mai nimic. Fritsche, băiatul ăsta de-aci, a scăpat pe burlan o grenadă.

9. BA REI

Unu din motivele pentru care Batalionul 2 din Regimentul 11 unitatea-soră a Batalionului 1 din Regimentul 15, avea prostul renume de piază-rea, era Ba Rei.

În responsabilitatea fiecăreia dintre cele trei unităţi de infanterie din Hue Duc intra nu numai porţiunea repartizată perimetrului brigăzii, ci şi câte o regiune în formă de evantai, orientată spre exterior, în teritoriul controlat de către Viet Cong.

Iar Ba Rei era o zonă „fierbinte”.

O patrulă care se apropia de Ba Rei avea cam douăzeci şi cinci la sută şanse să nimerească sub focul inamicului.

Departamentele de contrainformaţii ale diviziei şi brigăzii nu ofereau nicio explicaţie, dar trupeţii aveau o teorie proprie, anume că Ba Rei era centrul local de odihnă şi recuperare pentru vreo două batalioane din forţele principale ale Viet Congului.

Regiunea din jurul localităţii Ba Rei nu se deosebea cu nimic de restul ariei de lângă Hue Duc: sătucuri minuscule, majoritatea părăsite; lanuri de orez secate, cu digurile dărâmate şi pline de bălării; dealuri cu pante domoale, acoperite de o junglă pitică.

Contraspionajul american n-a aflat niciodată cum era posibil ca o unitate Viet Cong să se deplaseze din afara Cercului Saigonului, spre nord, tocmai până în „zona eliberată” a Caracatiţei, folosind drept ascunzişuri pasajele de junglă cu multiple ramificaţii, care alcătuiau provincia Song Nhanh.

În această a doua săptămână a lui octombrie, o asemenea unitate se afla în marş.

Subunităţile de avangardă ale Batalionului Phu Loi, unitate de elită de primă linie din cadrul Viet Congului, se deplasa spre nord, cu ordinul de a face joncţiunea cu Divizia 302 a Armatei Nord-Vietnameze, care reuşise să traverseze frontiera şi se deplasa spre sud.

La patru kilometri sud-est de Ba Rei, jungla se deschidea

într-o poiană largă, cam de trei sute de metri lăţime şi aproape un kilometru lungime.

Cu cinci ani în urmă, luminişul fusese un lan de orez. Acum reţeaua de diguri se prăbuşise şi abia dacă se mai zărea printre buruienile care împânziseră terenul ars de soare.

Pe latura vestică a câmpului se găseau ruinele a trei sau patru colibe din chirpici, demult părăsite.

Un pluton de infanterişti americani din Batalionul 2, Divizia 11, patrula prin zonă, într-o misiune de rutină.

Sergentul Ed Himes, subofiţerul comandant al subunităţii, ridică o mână, cu palma îndreptată înainte, şi îngenunche. Apoi se târî înainte şi se opri lângă cercetaşul său.

— E ceva?

Puşcaşul clătină din cap: nu.

Sergentul se întoarse în hăţiş şi se ridică în picioare.

— Mitraliera, sus. Grupa a doua trece în frunte.

Şoapta trecu pe rând pe la toţi cei treizeci de membri ai patrulei. Se auzi un foşnet puternic în tufişuri. Himes trase aer adânc în piept. Transmisionistul lui rânjea la el. Individul se piti în clipa în care locotenentul îşi făcu apariţia.

— E ceva pe-acolo?

— Nu, sir. Niciodată nu-i nimic, sir.

— Atunci, de ce nu ne mişcăm?

— Vreau să instalez un M-60 înainte să dăm ocol poienii, sir, îi explică răbdător sergentul. Locotenentul Winters, reflectă el, cerea o mare doză de răbdare.

— Doamne Dumnezeule! Nu-i de mirare că nu întâlnim niciodată pe nimeni. De ce dracu’ nu traversăm pur şi simplu poiana asta?

— Pentru că, în Vietnam, dacă alegi soluţia cea mai simplă, sir, te-alegi cu eşapamentul ciuruit. Întotdeauna trebuie să te deplasezi încet.

— Uite ce e, sergent. Te-ai întrebat vreodată de ce avem pierderi aşa de mari? Îţi spun eu, amice: pentru că ne mişcăm prea încet.

— Fir-ar să fie, dom’ locotenent. Dacă ne-apucăm să patrulăm ca la un concurs de atletism, o să ne pomenim că

nimerim drept în bătaia focurilor inamice.

— Sigur că da, admise Winters. Asta se-ntâmplă dacă sunt deja pregătiţi. Dar presupun că măcar atâta minte-o s-avem să nu picăm drept într-o ambuscadă. Pe de altă parte, dacă ne mişcăm rapid, atunci când nu-i nicio ambuscadă, nu le dăm răgazul să pregătească vreo surpriză. Şi, oricum, dac-o fi vreun Victor Charlie pe-acolo… o să ne facem acuma probleme din cauza unui maimuţoi înarmat cu o carabină?

— Eu tot cred c-ar trebui să ocolim, spuse Himes.

— Îţi mulţumesc pentru sugestie, sergent. Eu pornesc cu prima grupă, iar tu îmi asiguri acoperirea din spate. Şi-acum, dă-le ordin să se mişte!

— Am înţeles, sir.

În cealaltă parte a luminişului, Pham Van Tau se trezi brusc din toropeala de la prânz în momentul când primii trei americani ieşiră în pas alergător de după copaci. Tau îl zgâlţâi pe ajutorul său, trezindu-l din somn, şi se rostogoli în spatele mitralierei masive de calibru 0,5, de fabricaţie americană.

Iarba înaltă din jurul colibelor dărâmate se legănă în timp ce ceilalţi optzeci şi patru de oameni din Compania 3 a Batalionului Phu Loi luară poziţia de tragere.

Cu multe luni în urmă, universul lui Pham Van Tau se limita la cătunul său natal, compus din şapte colibe şi la lanurile de orez ale familiei sale.

Întrucât aşezarea aceea sud-vietnameză se afla ascunsă în mijlocul unei delte în care se planta orez, iar prin jungla relativ rară distanţa faţă de cel mai apropiat drum important era de zece kilometri, ţăranii din Vinh Tri VII (cum i-au zis americanii mai târziu, încercând să clarifice confuzia creată de numeroasele cătune cu nume identice) nu prea văzuseră cine ştie ce din acest război.

S-a întâmplat odată ca o companie ARVN să treacă în marş pe acolo şi comandantul subunităţii să ţină un discurs aprobat de guvernul sud-vietnamez, dar neînţeles de niciunul dintre săteni. Compania a plecat tot în marş, luând cu ea majoritatea găinilor.

O lună mai târziu, o celulă comunistă pentru activităţi speciale s-a strecurat noaptea în sătuc. Tau, care stătea tremurând în coliba lui, a auzit cum îl băteau pe mai-marele cătunului. Pe urmă, a răsunat pocnetul înfundat al unui foc de armă. Pe omul schingiuit nu l-a mai văzut nimeni, niciodată. A doua zi, o echipă de agitatori-propagandişti ai Frontului de Eliberare Naţională a vizitat satul şi i-a informat pe ţărani că fostul lor şef, o marionetă a regimului Diem, nu va mai strânge niciodată arenzile pe terenuri. Tot ei au mai spus că nu li se va mai permite funcţionarilor însărcinaţi de guvern cu adunatul impozitelor să mai calce în satul lui Tau.

Chiar şi cu obligativitatea contribuţiilor sporadice în orez, preluate acum de către forţele regionale Viet Cong aflate în tranzit, cătunul a cunoscut o prosperitate crescândă, nemaiavând de plătit arende sau impozite. Viet Congul şi echipele sale de agitaţie-propagandă ajutau uneori la muncile câmpului, întrerupând monotonia trudei istovitoare în apa adâncă până la coapse, cu privirea pironită în posteriorul bivolului.

Drept mulţumire pentru prilejurile de distracţie, când cadrele FEN cântau, dansau şi interpretau piese satirice în care poporul Vietnamului triumfa invariabil împotriva regimului Diem (mai târziu Ky) şi a imperialiştilor americani, ţăranii scandau lozinci învăţate cu ocazia fiecărei vizite: „Să luptăm împotriva bombardamentelor... Americani, afară... Să luptăm împotriva jafului”.

Ei bine, într-o anumită seară, Tau a fost deosebit de surprins când, la încheierea vizitei echipei de agitaţie-propagandă, unul dintre oaspeţi a anunţat că Vinh Tri trebuie să-l cinstească în mod deosebit pe un fiu al satului, care a hotărât să se alăture luptei împotriva fasciştilor străini şi a marionetelor de la Saigon. Surprinderea sa a crescut şi mai mult când comisarul a spus că voluntarul se numea Pham Van Tau.

Un vaiet trecu prin mulţime, transmis din gură în gură. Tatăl lui Tau s-a uitat şocat la fiul lui. Tau a vrut să protesteze, dar şi-a amintit de bufnetul focului de armă.

Petrecerea se încheiase.

Membrii echipei de propagandişti l-au ajutat să-şi adune lucrurile de care tot ei i-au spus că o să aibă nevoie: un al doilea schimb de haine din bumbac negru, pălăria din nuiele de răchită, un toiag şi o batistă înnodată, îndesată cu orez fiert, nişte feliuţe de peşte uscat. Nu i s-a mai permis să rămână singur cu nimeni în noaptea aceea, până când a părăsit satul.

La marginea cătunului, Tau adăsta împreună cu tatăl, mama şi surorile sale. Niciunul dintre ei nu scotea o vorbă. Într-un târziu, el s-a întors şi a pornit-o de-a lungul drumului. „Cadrele” s-au grupat strâns în jurul lui, dovadă că aveau experienţă în „activitatea” cu recruţii îndărătnici şi cu despărţirile de familie.

În locul unde drumul cotea pe după un deal, Tau s-a uitat în urmă. N-a văzut nimic decât o pată întunecată şi luna luminând lanurile de orez inundate. În cele două săptămâni ale marşului prin zona eliberată, Tau a fost chinuit de un dor de casă sfâşietor. Atenţia cu care echipa de agitaţie-propagandă îi înconjura pe el şi pe alţi trei nefericiţi voluntari – în permanenţă vorbe de liniştire, raţiile de hrană cele mai îndestulătoare – nu i-a fost de mare folos.

Odată ajunşi în interiorul Caracatiţei, a fost repartizat într-o unitate *du kich chien dau* (partizani combatanţi) şi pregătirea a început. Au urmat ore nesfârşite de lecţii politice. După care au venit şi mai multe ore de recitări a unor texte învăţate pe de rost. Apoi, pregătirea în probleme de curăţenie, de prim ajutor şi de folosire a armelor americane capturate, deşi Tau nu avea voie să tragă cu niciuna dintre ele.

Într-o bună zi, Tau s-a luminat, în sfârşit. Şedea pe un petic de pământ încălzit de soare şi împletea cu migală sforile înnodate care urmau să alcătuiască o plasă de camuflaj, când şi-a dat seama de ceva: pentru prima oară în viaţa lui, aştepta cu nerăbdare venirea zilei următoare. Nu mai era ca altădată, când perioadele de timp se repetau parcă la nesfârşit, urmând ciclul lanurilor de orez, de la arat, trecând prin plantare şi îngrijire, până la recoltare.

În clipa aceea, Tau a sărit în picioare trăgând un răcnet de fericire. Cei trei vecini ai săi, toţi aplecaţi asupra câte unei porţiuni din plasă, au fugit care încotro. Unde era scorpionul? Cumva Tau s-a gândit pe neaşteptate la prietena lui? Sau a descoperit o modalitate să plece cu toţii acasă? Sau pur şi simplu a înnebunit – *dien?*

N-a fost nevoie de prea multe zile ca schimbarea lui Tau să fie observată de instructorii lui. Imediat a fost transferat şi supus unui alt gen de antrenament. De data asta, accentul s-a pus în special pe pregătirea militară şi mult mai puţin pe politică. Un fost membru al Viet Minh-ului a început chiar să-l înveţe pe Tau să citească. O lună mai târziu, a fost repartizat într-o unitate *thoat ly* (independentă) din Linia Principală. Batalionul Phu Loi. Tau s-a simţit profund onorat.

Batalionul Phu Loi se număra printre cele mai bune dintre cele mai bune. Era considerat chiar şi de către americani ca echivalent al unui batalion NVA regulat. *Toţi* ofiţerii superiori ai batalionului erau foşti membri Viet Minh, ceea ce însemna că batalionul deţinea o experienţă de luptă neîntreruptă, care venea de demult, încă din anii cincizeci. Bătăliile pe care le purtau aveau loc întotdeauna pe terenul lor şi în termenii impuşi de ei.

Tau şi-a petrecut primele două săptămâni în cadrul batalionului într-o stare de veneraţie. Când a fost numit servant la una din mitralierele de calibru 0,5, capturate de la americani, a ascultat cu luare aminte ce i-a spus comandantul de grupă. Era în stare să enumere pe de rost principalele date tehnico-tactice ale armei: greutatea – treizeci şi opt de kilograme o sută de grame; frecvenţa de tragere – aproximativ cinci sute de cartuşe pe minut; viteza glonţului la ieşirea din ţeavă – opt sute nouăzeci şi trei de metri pe secundă. De asemenea, ştia şi reuşea să dezasambleze şi să remonteze mitraliera cu ochii închişi.

Când lui Tau i s-a permis să tragă primele sale cinci cartuşe lungi de cincisprezece centimetri – înainte să înceapă deplasarea – s-a simţit într-al nouălea cer. N-a aflat niciodată că ofiţerul comandant al companiei, căpitanul Le,

l-a văzut într-o noapte stând aplecat deasupra armei şi lustruind cu migală fiecare cartuş. După câteva zile de marş, mitraliorul s-a îmbolnăvit şi a murit de malarie cerebrală. Căpitanul l-a numit pe Tau în locul lui.

Tau, şi alţi cinci soldaţi, care cărau arma propriu-zisă, trepiedul şi muniţia, au primit misiunea să se deplaseze cu subunităţile de securitate din avangarda batalionului. Împreună cu ceilalţi oameni din Compania a treia au ocupat o poziţie în spatele luminişului din apropiere de Ba Rei, neaşteptându-se deocamdată la vreun contact cu inamicul. Aveau de gând să petreacă o zi liniştită, odihnindu-se după marşul forţat al batalionului, în vreme ce restul unităţii se deplasa spre nord, acoperită de Compania a treia.

Acum, iacă-tă, Tau vedea americani pentru prima oară în viaţa lui. Se uita la ei prin cătarea mitralierei de calibru 0,5.

Ultimii membri ai patrulei duşmane ieşeau din spatele lizierei şi începeau să traverseze poiana chiar în momentul în care mitraliera deschise focul.

Locotenentul Winters stătea în picioare în preajma servanţilor mitralierei M-60, culcaţi la pământ, când primul glonţ vâjâi pe lângă capul lui. Tocmai deschidea gura a uimire în clipa în care cel de-al doilea glonţ îi trecu prin craniu, pulverizându-i partea din spate a capului într-o băltoacă de sânge, creier terciuit şi aşchii de oase.

În vreme ce locotenentul se prăbuşea pe spate, Tau îşi refăcu linia de ochire. Rafala îi seceră pe cei doi americani din spatele mitralierei, omorându-i pe loc.

Pe urmă, deschiseră focul puştile.

Sanitarul patrulei mai avu timp, înainte de a muri, să se minuneze de felul cum i se revarsă maţele din abdomenul spintecat de glonţul SKS-ului.

Oamenii din patrulă au murit, căutând cu ochii pe cineva în care să tragă. Dar n-au avut în cine. Puşcaşii experţi ai Batalionului Phu Loi ţinteau cu precizie. Cu toată raza de acţiune scurtă a carabinelor SKS din dotarea vietnamezilor, americanii au fost doborâţi înainte să ajungă la lizieră.

În afară de unul singur: Himes.

Blestemându-şi propria stupiditate… dar-ar dracii… am

înţepenit acolo ca un cretin de pifan… se târî în spatele unui copac şi se uită scârbit la piciorul lui. O găurică foarte mică, Edward. De unde dracu’ curge atâta sânge?

Scoase cartuşiera, aruncă jos cartuşele şi-şi legă strâns pânza în jurul coapsei, în partea de sus. Dintr-odată, se simţi lovit de un val de durere.

Isusecristoaseşidumnezeulecetaredoare…

Focurile de armă încetară. Paştele mamii ei de treabă, au murit toţi. Haide, Himes.

Înşfăcă puşca de curea şi se târî în junglă.

În poiană, o grupă de luptători Viet Cong ieşi din ascunziş şi alergă către americanii căzuţi la pământ.

Procedura: Apropie-te de cadavru. Trage-i un glonţ în ceafă. Întoarce cadavrul cu faţa în sus. Ia tot ce găseşti asupra lui: acte, arme, muniţie, grenade şi raţii de hrană.

Treci mai departe, la următorul cadavru.

Numai că cel aflat întins la pământ se rostogoli şi se ridică în capul oaselor. Ridică amândouă mâinile implorând. Cei din Viet Cong nu cunoşteau însă engleza. Soldatul trase două focuri şi americanul se prăbuşi, sângele năclăindu-i părul blond.

Batalionul Phu Loi nu avea timp pentru prizonieri.

Himes se târî şi mai adânc în tufişuri. Ascunde-te undeva. Să ai unde să zaci. Şi poate… când s-o întuneca.

O grupă a vietnamezilor termină de verificat cadavrele de lângă lizieră. Subofiţerul lor le făcu semn să intre în pădure. Himes auzi tufişurile foşnind în timp ce se apropiau de el.

Lumea începea să se întunece… haide, Himes… ce dracu’, vrei să te facă strecurătoare?… hai, omule… ca atunci, în Carolina, când eram copil… când m-a prins valul Hatteras… când mi-a sucit spatele… şi dintr-odată n-am mai ştiut decât…

Foşnetele se auzeau acum foarte aproape.

Himes se ridică cu mari eforturi în capul oaselor. Armă închizătorul. Trase… trase… trase. Cel din Viet Cong rânji când primul glonţ îi trecu pe deasupra capului. Izbi cu patul carabinei de un copac şi se lăsă jos.

Himes se puse din nou în mişcare, croindu-şi drum înainte cu un elan fantastic. Puşca se legăna în faţa lui ca o baghetă magică. Da. Ţine-i la respect. Uite încă unul. Acolo. Împuşcă-l, Himes. Încă un zgomot de pat de armă lovit de un copac. Himes deschise focul şi deodată automatul M-16 amuţi. Nene, ţi s-a uscat şi cerul gurii. Mişcă, mişcă bagheta aia. Ţine-i dracului la distanţă.

Continuând să zâmbească, soldatul Viet Cong ieşi din tufiş. Himes se holbă la el.

— Ei, băga-mi-aş să-mi bag, şi-n tine şi-n calul pe care-ai călărit…

Ecourile celor trei focuri de armă răsunară printre tufişuri. Dealul deveni la fel de tăcut ca şi poiana.

PARTEA a II-a:

13 OCTOMBRIE – 2 NOIEMBRIE, 1967

Pe-al regimentului glorios drapel
Stă vulturul roşu cu pene-aurii,
Bărbaţii-aceştia se află sub el
Să-nveţe ce-i lupta, să-nveţe-a muri.
Arătaţi-le, de vor, ce-nseamnă masacrul,
Ce virtuţi pot avea omorul, atacul,
Şi ce-nseamnă un câmp de cadavre, roşu ca macul.

Nu plânge iubito, războiul e-un mit,
Chiar dacă părintele tău, în tranşee luptând,
A urlat de durere… şi-a căzut… şi-a murit…
Nu plânge iubito, războiul e blând.

– Stephen Crane
„Războiul e blând”

Dacă, într-un ungher părăsit al taberei,
Un căţeluş bea apa dintr-o cutie
Cu flori, iar sergentul beat se bărbiereşte
Fluierând *O, Paradiso!* – să-nsemne oare că omul
Nu e cum au zis oamenii: un lup pentru om?

Ceilalţi criminali se adună căscând de plictiseală.
Trei dintre ei joacă Pitch, unul doarme, iar altul
Stă întins şi-şi numără misiunile; stă întins şi asudă
Până ce şi inima începe să-i bată: Una; Una; Una.
O, criminali!… Totuşi, iată cum s-a întâmplat:

Ăsta e un război… Dar fiindcă aceştia se joacă înainte să moară,
Precum căţeii cu puii lor; fiindcă, om fiind,
Am făcut la fel ca şi ei, dar n-am murit…
Am să-i mulţumesc pe oameni aşa cum pot
Şi-am să le spun: Vegheaţi asupra omului!

Din pricina lui, am suferit, într-un vis.
Multe lucruri; pentru acest ultim mântuitor, omul,
Am minţit aşa cum mint şi acum. Dar ce înseamnă să

minţi?
Oamenii îşi spală mâinile, în sânge, cât de bine pot;
Nu-i găsesc nicio vină acestui simplu om.

– Randall Jarrell,
„Divizia 8, Forţele Aeriene”

10. SINCLAIR

Sinclair vomită din nou, de data asta numai fiere. Stătea sprijinit în mâini şi genunchi peste micul bazin de toaletă din rulota sa de comandant. Stomacul i se domoli un timp scurt, apoi mai icni o dată. Cu precauţie, se ridică în picioare, făcu o grimasă şi trase apa. Luă tubul de pastă Ipana şi îşi lustrui dinţii cu mare grijă, numărând mişcările de du-te-vino ale periuţei. Îşi clăti gura, se stropi pe faţă cu Old Spice şi dădu să iasă din rulotă. Cu un gest reflex, aruncă o privire în oglinda înaltă de pe uşă, ca să-şi verifice ţinuta. Îşi ajustă eşarfa şifonată de la gât, eşarfa galbenă a unei divizii de blindate, în locul celei albastre de infanterie.

Sinclair îşi prinse la mijloc centura pentru pistol, confecţionată din piele şi prevăzută cu o cataramă clasică de cavalerie, în locul sistemului modern de îngemănare, cu bridă. De ea era prins un pistolet 0,357 magnum, placat cu nichel şi un revolver 0,45 standard.

Inspiră adânc de câteva ori, neştiind încă sigur dacă stomacul i se potolise. Fir-ar să fie, Lee, un pluton întreg. Treizeci şi ceva de oameni. Niciun supravieţuitor.

Era convins că vestea despre masacrul de lângă Ba Rei avea să se răspândească în rândurile diviziei sale în decurs de o jumătate de zi. Ştia totodată şi ce efect va avea. Un pârlit de soldat ar păli de groază la aflarea veştii că zece până la douăzeci la sută dintre camarazi au pierit. Unul bine antrenat poate suporta cincizeci la sută. Dar nimeni nu se poate împăca în vreun fel cu ideea dispariţiei unei întregi unităţi militare, fie ea grupă sau divizie.

Sinclair se gândi la cum trebuie să se fi simţit cel care a preluat conducerea Diviziei 7 Cavalerie după bătălia de la Little Big Horn[20] şi îl compătimi.

Blestemaţii ăştia de gălbejiţi… continuă el în gând. Să lupţi cu ei e ca… e ca… Îşi aminti că, în copilărie, luase odată de la laboratorul şcolii o sticluţă cu mercur şi găsi

[20] Râu în partea de nord-vest a Statelor Unite, unde, în 1876, trupele conduse de generalul Custer au fost înfrânte de indieni (n.tr.).

analogia. Metalul acela se strecura prin cele mai mici orificii. Uite, cu asta luptăm noi: cu mercurul.

Îşi impuse să mai rămână în rulotă încă un minut. Bun. Dacă oamenii ăştia nu au curajul să lupte pe faţă, atunci vom lupta în condiţiile lor. Dispun de suficientă putere de foc ca să mă asigur că, dacă muntele nu vine la mine, pot să mişc muntele din loc. Ba Rei.

Îşi puse pe cap şepcuţa de base-ball şi ieşi pe uşă. Redevenise acum generalul-maior aflat la comandă, în locul fiinţei omeneşti care-şi vărsase şi maţele pentru că nişte oameni pentru care, în ultimă instanţă, el era responsabil, muriseră.

În cealaltă parte a rulotei, pe treptele vilei unde-şi avea sediul cartierul general al diviziei, aştepta Ron Mead. Aghiotanţii săi îi făcuseră deja un instructaj temeinic în privinţa corespondentului.

Mead lucra la Copley News Service, amănunt care îl avantaja pe Sinclair. Pe toată durata războiului din Vietnam, Copley luase apărarea militarilor în tot ceea ce aceştia făcuseră.

Mead era corespondent special. O cunoştinţă de la MAC-V îi transmisese codificat prin telex ce însemna asta: Copley, editorul, era un veteran din U.S. Navy[21], care adunase în jurul lui foşti camarazi de armă. Când dorea să obţină un „raport special”, unul din amicii ăştia ai lui se deplasa, cu clasa întâi, la locul faptei. Mead se pensionase cu gradul de căpitan de rangul trei, experienţa lui concentrându-se în special pe relaţiile din cadrul serviciilor de informare a publicului de la Washington.

După ce Mead i-a telefonat prin intermediul reţelei complicate de legături ce lega Saigonul de regiunea nordică, Sinclair s-a apucat imediat de pregătiri. În timp ce îl întâmpina pe corespondent, observă că acesta purta un combinezon croit şi lucrat în ultimul moment, la fel de apretat ca şi al lui, plus un ecuson de identificare „cenzurat”, iar în locul unde, pe echipamentul soldaţilor scria, U.S. Army, fusese cusut înscrisul COPLEY NEWS

[21] Marina Militară a Statelor Unite (n.tr.).

SERVICE.

Când îl zări pe Sinclair, Mead îşi goli pipa de tutun şi-i veni în întâmpinare, cu mâna întinsă.

— Bună dimineaţa, domnule general, spuse el.

— Salut, Ron.

— Domnule general, aş vrea mai întâi să vă mulţumesc. Aţi făcut pentru mine o treabă excelentă. Informarea aceea de fond mi-a oferit o imagine clară şi cuprinzătoare asupra stării de lucruri.

Sinclair încuviinţă din cap în semn de „pentru puţin”. El şi căpitanul Belasario întocmiseră pentru Mead un raport informativ care punea accentul pe aspectele pozitive. Mead parcursese raportul în timp ce Sinclair îşi golea intestinele în rulotă.

— Am, ăă... Domnule general... am auzit despre incidentul de ieri.

— Poftim?

— De la Ba Rei.

Hait, făcu generalul în gând.

— Tare-aş vrea, continuă Mead, ca unii dintre lăţoşii ăia din ţară să audă de chestii de genul ăsta. Cred că aşa ar putea să înţeleagă cu adevărat brutalitatea comuniştilor, ce ziceţi?

Sinclair aruncă o privire piezişă către corespondent. Nimeni nu vorbea de fapt în felul ăsta, nu?

— Un reportaj ca ăsta, continuă Mead, întors cu totul în memoria timpului, dacă ar fi fost pe vremea celui de-al doilea război mondial, când americanii ştiau să conlucreze... ar fi avut efect. I-ar fi inspirat pe oameni. Dar astăzi? Mead clătină din cap. Un articol despre masacrul de la Ba Rei ar fi ultimul lucru de pe lumea asta pe care aş fi dispus să-l fac. N-ar fi receptat cum se cuvine.

Sinclair se simţi foarte, foarte uşurat.

— În tot cazul, domnule general, presupun că plănuiţi o ripostă?

— Desigur, spuse Sinclair, gândindu-se că era un om extrem de norocos, şi-şi aduse aminte o replică auzită cândva: „Ei bine, dacă vrea Patton, o să i-l dau pe Georgie

în toată splendoarea lui!”

— Ne aflăm deja în pregătiri. Fireşte, căpitanul Belasario n-a avut posibilitatea să vă pună la curent în dimineaţa asta. Ştiţi cum e cu aprobările şi toate celelalte.

Mead încuviinţă din cap, plin de înţelegere.

— Dar… (şi aici Sinclair găsi de cuviinţă că ezitarea era cât se poate de potrivită)… cred că asta e important pentru America. Să ştie populaţia că noi luptăm în acest război în singurul mod în care suntem pregătiţi: cu onoare, dar hotărâţi să câştigăm.

Ei, şi-acum să vedem cum va fi înghiţită minciuna asta mare. Sinclair îşi simţi stomacul agitându-se, apoi îl văzu pe Mead încuviinţând din cap zâmbitor.

— Ba Rei a constituit un punct nevralgic pentru divizia asta încă de când s-a instalat aici. Este o poziţie fortificată importantă şi un depozit de aprovizionare pentru toate unităţile Viet Cong de primă linie, din provincia Song Nhanh. Aşa ceva nu vom mai tolera.

Ochii lui Mead se aprinseră.

— Deci, veţi…

— În patruzeci şi opt de ore, spuse Sinclair, Ba Rei va fi o amintire, asemenea Cartaginei. Oamenii aceştia şi-au demonstrat dispreţul faţă de democraţie… şi vor plăti pentru asta.

Sinclair se simţea acum realmente îngreţoşat. Era mai rău decât dac-ar fi depus mărturie în faţa unei comisii a Senatului.

— Intenţionez să rad de pe faţa pământului acest sat, încheie Sinclair.

11. BIVUACUL

Sergentul Lau agită ceaiul din gamelă şi privi cu coada ochiului prin fumul focului de tabără la tovarăşul general. La adăpostul umbrelor, Duan se plimba agitat încolo şi-ncoace. Se aflau undeva în inima junglei, între ruinele din curtea unui templu străvechi, plină de lujerii împrăştiaţi ai unor plante agăţătoare şi de pietre sfărâmate.

Lau îl urmări pe Duan, care încerca, plimbându-se, să-şi alunge încordarea şi mânia care sporeau cu fiecare secundă cernută de clepsidra timpului. Cincisprezece paşi măsuraţi îl purtară pe general până la un bazin năpădit de buruieni. Statuia unui zeu uitat căzuse în apa verzuie. Duan o ignoră, se întoarse pe călcâie şi făcu exact acelaşi număr de paşi în direcţia opusă, apoi se întoarse şi păşi iarăşi înapoi.

Sergentul se strădui să se descotorosească de propria-i tensiune nervoasă. Simţea o mâncărime neplăcută la ceafă, ca atunci când aştepţi o lovitură de artilerie. Îşi concentră atenţia la ce avea el de făcut, adică să fie invizibil pentru generalul lui şi să împiedice guşterii să ajungă în ceai.

Îşi trase singur o înjurătură. În puţinele momente cât îşi ţinuse capul întors, sute de reptile mari, umflate, ieşiseră dintre ruine şi se încălzeau acum la foc. Alte sute de pui de şopârle se cocoţaseră pe pietrele de deasupra gamelei. Până să apuce el să reacţioneze, unul din ei se aruncă nebuneşte în căutarea căldurii şi pică drept în ceai. Lau îl pescui cu gingăşie, îl aşeză pe picioarele amorţite şi-l împinse într-o parte. Agită cu mânie un băţ către celelalte reptile, care se retraseră degrabă între zidurile templului.

Lau observă cum generalul tresări la auzul unor râsete îndepărtate. Erau şi alte sunete, de oameni care se jucau în apă, glumind zgomotos. Divizia 302, a lui Duan, era adăpostită într-un bivuac confortabil şi se relaxa pentru prima oară după multe luni de zile.

Duan zâmbi, apoi îşi luă seama şi reîncepu să păşească. Lau îl compătimea. Ca şi generalul, sergentul ştia că acest

răgaz avea să fie de scurtă durată. Planul iniţial era ca oamenii să fie lăsaţi să se relaxeze timp de două săptămâni în această tabără secretă, după trecerea frontierei. Două săptămâni de trai fără griji, în care să se repare echipamentul şi să se trateze rănile şi bolile căpătate în junglă. Poate că s-ar fi găsit şi câteva ţărăncuţe sau infirmiere care să se lase impresionate.

Asta fusese „socoteala de acasă”. Dar sergentul auzise noile ordine. În două ore, Divizia 302 trebuia să-şi reia marşul.

Ceaiul era gata. Lau duse gamela aburindă în mijlocul curţii. Duan se opri din mers şi se uită încruntat la sergent.

— Pentru cine-i ceaiul ăsta?

— Pentru musafirii dumneavoastră, tovarăşe general, spuse Lau, căutând cu privirea în jurul lui un loc unde să aşeze gamela. Reperă o piatră mare şi netedă în apropierea bazinului şi porni într-acolo.

— Nu se va servi niciun ceai, se răsti generalul.

Lau îl privi surprins. Ca să-şi mascheze starea de confuzie, puse gamela jos şi se preocupă de scoaterea unei alte şopârle mici, verzi precum pietrele din jur. Îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt, pipăi neliniştit pistolul Browning automat de 9 mm, ascuns în partea din spate a brăcinarului şi-şi ridică privirea spre Duan.

— Vasăzică, aşa are să fie, nu?

Duan săltă din umeri, şi-i recomandă:

— Urmăreşte-mă îndeaproape.

Îşi reluă mersul agitat. Lau auzi zgomot de paşi şi-l văzu venind pe comisarul Thuy însoţit de un alt bărbat. Străinul era flancat de câţiva ofiţeri Viet Cong cu grade inferioare – aghiotanţii săi, pesemne. Individul era maiorul Nguyen Van Tran, comandantul batalionului Phu Loi, „musafirul” pentru care Lau păzise ceaiul de şopârle.

Tran, un bărbat înalt şi zvelt, cu o musculatură suplă, avea nişte ochi duşi în fundul capului, incredibil de blânzi. Se mişca ţeapăn, ca un *bo-doi* la o paradă militară sau… gândul trecu fulgerător prin mintea lui Lau… ca unul dus în pas de defilare către plutonul de execuţie. Lau îi salută

foarte militărește pe ofițerii care se apropiau, dar, spre nemulțumirea lui, fu ignorat. Apoi, se deplasă rapid, să ocupe o poziție în spatele generalului Duan.

Noul venit se opri în fața tovarășului general și salută. Duan îi răspunse cu un gest neglijent. Se uită nerăbdător la comisar, care părăsi grăbit curtea. Duan își reluă plimbarea neliniștită, ignorând pe toată lumea. În cele din urmă, după o lungă și stingheritoare tăcere, se opri în fața lui Tran. Se uită cu ochii întredeschiși la el, de parcă atunci l-ar fi văzut pentru prima oară, apoi privi pe rând la aghiotanții înarmați până-n dinți ai maiorului.

— Tabăra noastră de-aici nu e prea grozavă, tovarășe maior, se scuză el cu o voce încordată. Dar sunt sigur că vă putem oferi câteva distracții, domnilor.

Duan se uită cu subînțeles la aghiotanți. Urmă un moment de șovăială. Lau își duse mâna la spate și trase în tăcere siguranța pistolului. Din reflex, se gândi pe care dintre cei din fața lui să-l împuște primul. Maiorul Tran, nefiind înarmat, urma să rămână ultimul. Dar acesta își desfăcu brațele și momentul trecu. Aghiotanții se făcură nevăzuți.

Duan se ghemui lângă gamelă și turnă ceai într-o cană metalică. Sorbi și se strâmbă din pricina gustului. Cu un gest absent, îi întinse cana lui Tran. Maiorul se lăsă pe vine lângă el.

Lau se trase mai aproape. Se întrebă dacă întâlnirea se va sfârși la fel ca... altele, la care mai participaseră el și Duan. Sergentul, precaut, își verifică ținta, spațiul dintre ochii lui Tran, ochii ăia blânzi. Lau se mândrea cu faptul că era nu numai un bun trăgător cu pistolul, dar și un țintaș înnăscut. Pentru un ofițer, gândi el, maiorul Tran nu pare a fi un soi rău. Mai ales că ochii nu-l deranjau absolut deloc pe Lau.

Tran sorbi din ceai, făcu o copie ostentativă a grimasei generalului și-i înapoie cana.

— Sper că ați călătorit mai bine decât calitatea ceaiului ăsta, tovarășe general, spuse el. Cred că v-aș putea împrumuta eu ceva din proviziile noastre.

Duan se uită la el îndelung, apoi îi zâmbi rece. Făcu un semn din cap, aproape imperceptibil, către Lau. Sergentul recepţionă mesajul şi-şi execută îndelung exersatul număr de dispariţie. Urma să ocupe o nouă poziţie, ferită vederii dar în raza de acţiune a pistolului. Se îndepărtă fără grabă, încordându-şi cât mai mult auzul ca să poată trage cu urechea. Vocea aspră a tovarăşului general răzbătea până la el.

— Îţi dai seama ce-ai făcut? se răsti Duan. Ştii de ce mă aflu eu aici?

Nu aşteptă să i se răspundă.

— *Monsieur,* dacă nu gândim amândoi serios şi rapid, ofensiva generală în această provincie va fi eşuat înainte ca măcar să fi început. Şi asta numai din cauza acţiunilor dumitale!

Deci, asta era, gândi Lau, în timp ce dispărea în spatele unui zid de piatră. Era vorba, într-adevăr, de ofensiva generală.

Tigrul îşi arăta colţii într-o suferinţă mută. Ochii, ca şi colţii săi, străluceau în lumina becului de deasupra. Tigrul se afla în casa băiatului, pregătit, cu coada încordată şi cu ochii galbeni adânciţi în orbite, pentru ultimul său salt. Fiara vroia răzbunare pentru cele întâmplate. Iar băiatul aştepta.

Tatăl lui făcu o cusătură printr-un smoc de păr, în locul unde se mai vedeau urme ale rănii adânci de pe abdomen. Trase uşor aţa cernită prin pielea tare, apoi mai trase o dată scurt şi delicat. De-ndată, smocul se amestecă cu blana tigrului. Tatăl lui Tran se îndepărtă de animal. Se uită la fiul lui şi îl mângâie pe cap.

— Tigrul ăsta are un strigoi, tată?

— Parc-am mai discutat despre strigoi, nu? răspunse tatăl lui şi începu să ţesale blana animalului. Era primul lui trofeu mare, şi francezul care împuşcase tigrul în burtă trebuia să fie mulţumit de munca sa.

— Nu există aşa ceva, spuse cu fermitate Nguyen Van Tran.

Tatăl lui încercase şi el să nu dea importanţă

superstiţiilor satului. Tran şi-l amintea ca pe un om foarte bătrân şi foarte înţelept, deşi, la acea vreme, nu putea să aibă mult peste treizeci de ani. Era uşor pedant, vocea ascuţindu-i-se într-un mod caraghios atunci când vroia să demonstreze ceva.

Tatăl lui Tran l-a învăţat că nu există strigoi. Dar, în acelaşi timp, îl aşeza pe băiat pe genunchii săi şi-i citea din Edgar Allan Poe, în franţuzeşte. În ciuda eforturilor părintelui său, băiatul credea în strigoi. În mod deosebit, credea în strigoiul acestui tigru.

Tran îşi rugă tatăl să-i povestească din nou despre vânătoare. Avusese loc cu numai câteva săptămâni în urmă, dar devenise una dintre legendele satului. Nici pe terenurile de vânătoare franceze de lângă Da Lat nu se întâmpla prea des ca un om să ucidă un tigru în vremurile astea. Tigrul acesta nu murise aşa cum s-ar fi cuvenit.

Francezul care stăpânea moşia avea mulţi musafiri, toţi prieteni de afaceri şi pasionaţi de vânătoare. Şi-au început ziua într-o stare de beţie avansată. Un vânător vietnamez le spusese că în zonă exista un tigru. Francezul i-a trimis pe teren pe hăitaşi (tatăl lui Tran fiind unul dintre aceştia) şi pe copoi, apoi şi-a strâns complicatul echipament de vânătoare – aveau la ei şi gheaţă pentru vin, i-a spus odată taică-său, cu un ton de respect amestecat cu uimire – şi a plecat în urma lor, însoţit de gălăgioşii lui invitaţi.

Era un tigru tânăr, de curând separat de mama lui. Animalul traversase zona, gândindu-se, probabil într-o doară, să-şi stabilească propriul domeniu în pădure. Noaptea trecută ucisese după care se ascunsese. Copoii l-au adulmecat la pârâu. Hăitaşii şi-au început treaba, cu vânătorii în spatele lor, şi au mânat felina cuprinsă de panică în bătaia puştilor francezilor. Cel care o fi tras primul foc a tras prost, lovind animalul în burtă. Tigrul a fugit în hăţişul des.

Tatăl lui Tran nu era deloc mândru de ce s-a întâmplat pe urmă. Tânărul tigru a încercat să se întoarcă pe unde venise, dar nu a mai reuşit să parcurgă decât câteva sute de metri. Francezul i-a plasat pe amicii săi pe un deal, apoi

i-a poruncit unui hăitaş să intre în hăţiş şi să scoată animalul afară. Fiara a sărit la atac dinspre stânci, plină de ură şi învinuindu-l pe vietnamezul neînarmat din faţa lui pentru durerea sa. Şase puşti au tras simultan. Cele mai multe şi-au lovit ţinta. Tigrul a murit la cinci paşi de obiectul urii sale.

Animalul omorât era plin de sânge şi de răni deschise. Fără discuţie, nu era un trofeu prea grozav, aşa că i-au dat tigrul tatălui lui Tran, ca să se ocupe de el. În mod normal, un trofeu eviscerat şi ambalat cu grijă în gheaţă, era trimis în Europa, pentru a fi prelucrat şi împăiat. Dar lumea vânătorilor era mai mică decât lauda lor de sine. Nu fusese o ispravă prea glorioasă. De n-ar fi fost vorba de un tigru, groapa de gunoi a moşiei ar fi înghiţit leşul animalului.

Tatăl lui Tran era învăţător, filosof, istoric şi taxidermist[22] amator. În satul lui, era un rebel respectat. Un sat vietnamez constituie o societate închisă, nu foarte diferită, în felul său, de cartierul Bronx sau zona sudică a Parisului. Pentru sătenii localnici reprezintă culmea civilizaţiei. Ce este aici, există. Cele ce vin din afara lui sunt lucruri faţă de care trebuie adoptată o atitudine de teamă şi de neîncredere. Tigrii nu se încadrau în experienţa lor de viaţă, la fel ca tot ce se afla dincolo de ultimul dig de orezărie.

Francezul proprietar al moşiei îşi aducea vânătorii şi copoii din import. Hăitaşii şi-i lua din sat, şi pentru a-i face să accepte, trebuia să apeleze la mită sau la intimidări.

Tran n-a ştiut niciodată cum şi de ce învăţase tatăl lui să citească. Până să apuce omul să se gândească la faptul că sosise vremea să-i povestească fiului său despre el însuşi, a murit. În calitatea sa de autodidact, l-a interesat excesiv de mult istoria; şi problema existenţei lucrurilor. Ceea ce l-a condus spre pasul următor, natura, şi la cum ar putea să fie lucrurile.

De când ţinea minte Tran, tatăl lui adunase animale şi practicase arta taxidermiei. El era un om al secolului al nouăsprezecelea, care înţelegea întreaga logică a statuilor create din cadavrele sfâşiate. Tigrul acesta era nădejdea sa

[22] Persoană specializată în împăierea animalelor vertebrate (n.tr.).

cea mai mare. Tatăl lui credea că după asta francezul avea să-l angajeze pe el ca să-i împăieze toate trofeele. Pentru el, animalul omorât în mod nefericit avea să însemne norocul vieţii sale.

Tran a încercat să-l prevină în privinţa strigoilor. Dar tatăl lui i-a spus să tacă, a trecut aţa prin ac la lumina chioară a singurului bec din cocioaba lor cu două încăperi şi şi-a văzut de treabă mai departe. În timp ce lucra, recita poemele lui Poe într-o franceză perfectă.

Tatăl lui Tran era totodată şi comunist. Adoptase convingerile o dată cu studiile despre natură şi ştiinţă. La şedinţele cu echipele de agitaţie-propagandă, tatăl lui era întotdeauna primul care se ridica să vorbească. Toată lumea îl asculta cu politeţe, fiindcă era un om învăţat. Nu avea importanţă că lucrurile despre care vorbea se situau în afara experienţei lor de viaţă. Agitatorul care organizase şedinţa respectivă le vorbea despre exploatatori şi despre cum ar trebui să fie lucrurile. Tatăl lui Tran se armoniza perfect cu el, vorbind despre frumuseţea modului de viaţă rural. Totul – numai o armonie, în deplină înfrăţire cu natura. Fără început şi fără sfârşit.

Francezul a venit să-şi ia tigrul a doua zi după sărbătoarea recoltei. Este un moment norocos, i-a spus lui Tran tatăl său. Proprietarul tigrului a vorbit scurt şi cu asprime. S-a uitat încruntat la trofeu, a încuviinţat din cap o dată, pe urmă le-a poruncit oamenilor săi să-l încarce în camion. La plecare, a promis că va trimite banii peste câteva zile.

Tatăl lui Tran era în culmea fericirii. Vedea într-una deschizându-se în faţa sa o nouă carieră. Tran, în schimb, vedea într-una colţii şi strigoiul tigrului.

O săptămână mai târziu, francezul a pus să fie arestat tatăl lui Tran. Crimele comise de acesta constau în aderarea la o organizaţie ilegală şi desfăşurarea unor activităţi anti-franceze. Drept urmare, francezul a cerut celor de la poliţia colonială să-l împuşte înainte chiar de a-l aduce la moşia lui. Atunci a început Tran să creadă în strigoi.

Întâi, a ascuns toate cărţile tatălui său după ce le-a şters de praf cu migală. Apoi şi-a îndreptat atenţia asupra uneltelor. A curăţat acele şi a ascuţit cuţitele. Le-a uns pe toate cu vaselină groasă şi le-a ascuns cu grijă. Ultimul pe care l-a ascuţit a fost cuţitul pentru spintecat. Era lung, încovoiat şi aştepta.

Francezul avea în sat o amantă. Era un lucru acceptat, femeia dovedindu-se bună şi generoasă, aşa că nimeni nu o condamna pentru asta. Sătenii, fiind nişte oameni buni, religioşi şi discreţi, ignorau vizitele. Ignorau şi bătăile. A doua zi o tratau cu bunăvoinţă şi nu pomeneau nimic despre vânătăi.

La trei săptămâni după moartea tatălui său, băiatul aştepta lângă casa femeii, având la el cuţitul de spintecat. S-a ridicat în picioare când francezul a ieşit. Nerecunoscându-l, l-a mângâiat prieteneşte pe cap.

Tran a înfipt cuţitul cu toată puterea, direct în pântecele bărbatului. Şi, aşa cum îl învăţase tatăl lui, a tras apoi lama drept în sus, către osul pieptului. S-a făcut nevăzut înainte ca maţele francezului să se împrăştie în ţărână.

Încă o dată, convingerile lui Tran s-au schimbat. Tatăl lui avusese dreptate. După asta, a încetat să mai creadă în strigoi. Dar întotdeauna a crezut în tigri.

Maiorul Tran îşi coborî privirea în bezna din gamela cu ceai a tovarăşului general. Umplu încă două căni şi, cu un gest lipsit de hotărâre, aproape absent, îi oferi lui Duan una din ele. Pe urmă, aruncă o privire fugară către tufişuri, unde ştia că garda personală a generalului stătea ascunsă şi aştepta.

Generalul Duan tocmai isprăvise ceea ce Partidul ar fi numit o şedinţă de critică şi autocritică, pe când un militar occidental, „lărgirea găoazei”. Iar Tran se vedea nevoit să fie de acord cu tot ce spusese Duan.

Subordonaţii săi comiseseră într-adevăr o eroare teribilă prin victoria repurtată. Lichidaseră, până la ultimul om, o patrulă inamică. Şi, prin asta, atrăseseră întreaga atenţie a americanilor asupra lor înşişi, în zona Ba Rei. Duan îi

explicase ce însemnau toate astea, la început pe un ton aspru, apoi ceva mai blând.

Tran îl admira pe tovarăşul general. Nu era unul din acei zbiri îmbufnaţi de la Hanoi. Din păcate, Tran cunoscuse o mulţime de astfel de ofiţeri, care întotdeauna îi aduceau aminte de francezi. Duan era pur şi simplu un militar. Evident, unul bun, gândi Tran, observând cât de bine arătau oamenii lui Duan, chiar şi după lungul calvar numit Calea Ho Şi Min.

În tabără totul era ordonat. Domnea o atmosferă prietenoasă şi relaxantă, dincolo de care se simţea totuşi o stare de tensiune. Stare ce provenea, după cum înţelegea Tran, din devotamentul combatanţilor. Oamenii lui Duan semănau foarte mult cu soldaţii din Batalionul Phu Loi, din subordinea lui Tran. Dacă li s-ar fi cerut, erau în stare să înfrunte orice primejdie. În caz de nevoie, chiar cu preţul vieţii.

Maiorul aproape că zâmbi, ascultându-l distrat pe Duan. Acum se gândea atât la oamenii săi, cât şi la faptul că garda personală a generalului ţinuse în mod evident o armă pregătită atunci când el intrase în curte. Tran se pregătise sufleteşte pentru o execuţie pe loc.

Se întrebă, totuşi, dacă tovarăşul general ar fi fost pregătit pentru reacţia inevitabilă a batalionului la aflarea veştii despre moartea comandantului lor. O astfel de confruntare, îşi făcu el socoteala, n-ar fi fost decât o victorie sângeroasă a americanilor. Din acest motiv, precum şi datorită credinţei sale în răzbunarea teribilă a tigrilor, Tran ascultă cu mai multă atenţie spusele lui Duan.

— Ce crezi c-or să facă ei? întrebă generalul. După evenimentul ăsta, vreau să spun. Ce acţiune crezi că va întreprinde comandantul american?

Tran săltă din umeri, dar nu nepoliticos. Era un ofiţer prea experimentat ca să răspundă într-un moment când era evident că generalul nu vroia să-şi audă decât propria părere.

Duan îşi schimbă tonul vocii, devenit mai blând, chiar uşor părintesc. Se purta de parcă, în acel moment, avea

nevoie de opinia unui om mai tânăr, care era un cunoscător perfect al domeniului său. Dintr-odată, Tran se simţi în siguranţă. La nivel intelectual, ştia că schimbarea din tonul lui Duan putea prea bine să fie doar o prefăcătorie, dar, emoţional, reacţionă ca orice locotenent tânăr şi înflăcărat.

— Trebuie să încercăm să gândim cu mintea comandantului american, continuă Duan. Dumneata ce-ai face dacă ai fi în locul generalului Wright?

Fără să-şi dea seama de gafă, Tran îl corectă:

— Sinclair, tovarăşe general, spuse el. Wright nu mai e comandant. Numele noului general imperialist este Sinclair. După câte-am aflat, e specializat în blindate.

Pentru prima oară, Duan zâmbi.

— O excelentă alegere pentru un război total, desfăşurat în junglă. Ţi-aş fi recunoscător pentru orice informaţii mi-ai putea da despre acest Sinclair.

Tran îşi puse în gând să-l trimită pe ofiţerul lui de contrainformaţii ca să-l ţină la curent pe generalul Duan. Pe lângă informaţiile de bază privind cariera lui Sinclair, ştia că aveau şi o copie reuşită după o fotografie a soţiei generalului. Se gândi că poate Duan avea destul simţ al umorului ca să aprecieze cum se cuvine şi câteva elemente neesenţiale.

— Sinclair, continuă Duan, trebuie să dea o ripostă. L-ai adus într-o postură ridicolă.

Tran încuviinţă din cap.

— A fost fără intenţie.

— N-are a face. Din cauza erorii dumitale, este nevoit acum să facă o declaraţie faţă de superiorii săi şi faţă de presa imperialistă. O declaraţie militară.

— Unde?

— La Ba Rei, spuse Duan. Unde altundeva? Din punctul lui de vedere, este o regiune periculoasă, pe care predecesorul lui, din cine ştie ce motive stupide, a considerat-o tolerabilă. Pentru el este, fără doar şi poate, un focar de activitate teroristă. Totodată, şi foarte vulnerabilă. Cum ar spune un occidental, o ţintă vulnerabilă.

Lui Tran i se făcu dintr-odată frig. Ba Rei era zona de recreere a oamenilor săi. Abia de curând îşi dăduse încuviinţarea pentru mai bine de o duzină de căsătorii sau logodne, înainte ca Batalionul Phu Loi să se deplaseze spre nord.

— Ce credeţi dumneavoastră că o să facă el? întrebă Tran, ştiind dinainte răspunsul.

— Nu-l cunosc încă pe acest general Sinclair. Dar dac-aş fi în locul lui…

Tovarăşul general ezită o clipă. Se pregătea să arunce o „lance” blândă, dar vroia să fie sigur că-şi va atinge ţinta.

— Ai auzit vreodată despre Cartagina? întrebă Duan.

Tran răspunse afirmativ. Era un eveniment de o barbarie deosebită din istoria militară a Antichităţii.

— Cred că, atunci când Sinclair va termina ce şi-a plănuit, Ba Rei va arăta precum Cartagina. Da, da, dac-aş fi Sinclair, aş face din Ba Rei o a doua Cartagina, spuse Duan. Nu putem decât să sperăm că va fi ceva mai uman.

Generalul sorbi din ceaiul care, între timp, se răcise.

— Dar, după cele pe care i le-ai făcut dumneata lui… şi Duan lăsă fraza neterminată.

Dacă eu aş fi Sinclair, se gândi Tran, şi preţ de o clipă simţi că-i îngheaţă sufletul, răzbunarea ar fi îngrozitoare. Şi într-adevăr, singurul lucru de care se mai simţea în stare în acel moment fu acela de a se ruga la zeii aflători în ceruri, dacă rămăsese vreunul, ca Sinclair să fie un om mai bun decât el.

12. BA REI

Shannon ascultă sunetele nopţii: Simfonia Nicovalei, în interpretarea Filarmonicii din Curtea de Fier Vechi, compusă, în principal, din zgomotele produse de întregul Batalion 1 din Divizia 15, în timp ce-şi croia drum prin junglă, către Ba Rei.

În calitate de ofiţer de stat-major, fără unitate în subordine, Shannon ar fi putut să observe operaţiunea din orice punct favorabil şi-ar fi ales: de exemplu, circulând cu un jeep pe Şoseaua 13, sau de sus, dintr-un elicopter UH-IB. Dar nu, el preferase să se deplaseze cot la cot cu batalionul.

Comandant era locotenent-colonelul Lawrence Taylor. Ca şi Shannon, Taylor terminase şcoala la West Point, fiind specializat în acţiunile de comando, cu unităţi aeropurtate. Misiunea batalionului era simplă: oamenii trebuiau să plece din Hue Duc şi să asigure o latură a mişcării care avea să prindă Ba Rei ca într-un cleşte. Sinclair îi ordonase lui Taylor să plece în marş în noaptea aceea. Încă o dovadă, gândi Shannon, că epoca tanchiştilor geniali începuse şi se sfârşise cu Patton.

Rezultatul final al ordinului lui Sinclair a fost acela că fiecare dintre cele şase sute şi ceva de „animale de linie” ale batalionului avea frânghia din dotare (cam de un metru optzeci lungime, cu un laţ la unul din capete) legată de cartuşiera celui din faţa sa. Teoria spunea că unitatea se putea deplasa dincolo de perimetrul de la Hue Duc în linişte, fără să se trădeze prin vreo lumină, fiind totodată capabilă să-şi păstreze integritatea, dacă fiecare individ se ţinea strâns de frânghia legată de omul din faţa sa.

Lui Shannon nu-i venea să creadă că Taylor crezuse vreo clipă în viabilitatea acestei tactici. Dar ce dracu’ altceva ar fi putut să facă bietul om? După cum ştiau amândoi, metoda se număra printre tacticile standard folosite de patrulele de comando. Nu trebuie pierdut însă din vedere amănuntul că acestea se deplasează în formaţii de şase

până la unsprezece oameni, temeinic pregătiţi pentru operaţiunile nocturne. Când numărul creşte de o mie de ori, iar acei oameni sunt orbiţi de noapte, în cazul cel mai bun, şi îngroziţi de noapte, în cazul cel mai rău, atunci, cu totul altfel stă situaţia.

Sunetele nopţii erau multe, variate şi interesante, de la trosnetele scoase de mulţi, mulţi bocanci, care călcau pe uscăturile din tufişuri, la înjurături mormăite, atunci când cineva pierdea cadenţa sau se împiedica de un obiect sau altul, sau provocate de câte-un bufnet răzleţ, când un soldat se oprea în loc şi casca lui se izbea de cea a omului din urma sa. Shannon avea senzaţia că existau mari şanse ca batalionul *chiar* să intre în contact cu vreo unitate Viet Cong. În principal ar fi vorba de nişte vietnamezi prea paralizaţi de râs ca să fugă sau să deschidă focul asupra lor – caz clasic de supravieţuire a celor mai tâmpiţi.

Shannon zâmbi în sinea lui. Se căţără pe malul unei orezării şi-l trase după el pe fruntaşul din spatele său. Se „racordase” la Compania C imediat după căderea nopţii, cu puţin înainte de a părăsi perimetrul Hue Duc. Ca de obicei, Shannon nu purta niciun fel de însemne de grad dar, respectând ordinele, schimbase automatul Swedish K cu un M-16. Începând cu uniforma de camuflaj, continuând cu casca de oţel şi arma, şi terminând cu negreala de pe faţă, Shannon nu se deosebea cu nimic de oricare alt infanterist. În cazul în care ar fi trecut prin dreptul liniei de ochire a vreunui lunetist, anonimatul acesta şi-ar fi dovedit valoarea. Corect, Denny. Cu toate acestea, uneori…

Omul care ieşise din lanul de orez după el era un fruntaş negru, înalt şi solid. Observând că Shannon era relativ neîmpovărat, i-a petrecut cu promptitudine peste gât două cartuşiere cu câte două sute cincizeci de cartuşe de mitralieră.

— Tu vii cu noi, a mârâit Blind Pig.

Shannon s-a mulţumit să încuviinţeze din cap.

— Scârbele alea de feţe palide au zis că Pig n-are nevoie de ajutor, aşa că tu ai să fii servantul meu.

Blind Pig, fiind Blind Pig, şi-a accentuat afirmaţia

apropiindu-se amenințător de fața lui Shannon. Shannon, fiind Shannon, a luat muniția fără să comenteze. Era amuzat. Pe urmă, ghiontul s-a transmis de-a lungul coloanei și batalionul a ricoșat din întuneric în teritoriul indian.

Planul lui Sinclair era foarte simplu. Două batalioane de infanterie, cele din Regimentele 15 și 11, trebuiau să părăsească perimetrul Hue Duc. Evitând drumul, ele urmau să execute o manevră de învăluire „în cleşte” și, în zori, să ocupe pozițiile din afară de Ba Rei.

Batalionul din Regimentul 11 plecase în ziua precedentă, cu o oră înainte de apus, și-și ocupase poziția până la căderea nopții. Celălalt batalion, interpretând rolul unei trupe de comando, a plecat la miezul nopții. La ora 05,15 (răsăritul de soare oficial), cele două unități primiseră ordin să se deplaseze, dispuse în linie, în Ba Rei. Urmau să percheziționeze toate colibele și să-i adune pe toți sătenii. „Șoareci albi” detașați (polițiștii vietnamezi, porecliți astfel pentru că atunci când patrulau pe străzi purtau toți niște uniforme albe) aveau să-i selecteze pe rezidenți și apoi să le ordone să-și adune obiectele personale.

Până la 09,00 convoiul de la Hue Duc trebuia să ajungă undeva, destul de departe de-a lungul Șoselei 13 iar distrugerea totală a Ba Rei-ului putea să înceapă, așa cum promisese Sinclair.

Blind Pig privi prin ceața de deasupra câmpului la colibele din ipsos. Gălbejiții ăștia are tabieturi, gândi el. Nu iese din bârlog înainte de prânz.

Se întoarse către ajutorul său proaspăt numit, fără să știe că acum avea în subordine un maior. Îl împunse pe Shannon cu degetul în coaste.

— Când om intra în bâzdâgania aia, precizează el, arătând cu bărbia înspre sat, n-am chef să pierd timpul căutând un servant absent nemotivat, băiete. Așa că fă bine și ține-te de mine cum te-ai ține de fusta mă-tii.

Se luminase acum îndeajuns de mult ca omul să vadă frunzele de stejar camuflate ale lui Shannon. În sfârșit, Blind Pig pricepu că avea de-a face cu un ofițer. Chestia nu-

l încântă câtuşi de puţin.

— Nenică, spuse Blind Pig, n-am ştiut că eşti maior, fir-aş al dracu'. Iar io nu-s fruntaş decât de-o lună.

— Şi n-ai folosit nici forma regulamentară de adresare, spuse Shannon, râzând.

— Prea târziu ca să mai transpir şi pentru mărunţişuri de-astea, se posomorî Blind Pig, gândindu-se, ce pumnii mei, m-am spart, m-am spart, m-am spart.

— Nicio grijă, omule. Când om intra în satu' ăla, am să stau lipit de funduleţul tău de parc-am fi căsătoriţi.

Un zâmbet fugar înflori pe chipul lui Blind Pig. Maiorul ăsta nu-i chiar aşa de rău. Se uită către Ba Rei. De undeva se auzi un fluierat şi batalionul se ridică în picioare. Aranjaţi într-un val lung, ieşiră din junglă, cu armele pregătite şi îndreptate către sat.

— Hai, Mosby, zise Casey. Nu ieşi din rând.

Mosby se mulţumi să-şi mărească ritmul mersului greoi prin lanul de orez, fără să-i răspundă.

Avea motive întemeiate să rămână în urma valului de asalt. Nu era nici prima, nici măcar a douăzecea oară când David Mosby intra mergând pe jos, fără acoperire, într-un sat paşnic. Şi în cel puţin douăzeci din acele rânduri satul s-a trezit din toropeală în pocnetele gloanţelor de puşcă şi în clănţănitul mitralierelor. În dimineaţa asta, Mosby se mişca mai încet şi pentru că încerca să repereze ceva după care să se pitească în cazul când satul se dovedea a fi „fierbinte". Acum însă, la îndemnul lui Casey, grăbi pasul. Mosby cercetă cătunul cu privirea. Nicio mişcare, în afară de un bivol care se foia neîncetat în ţarcul lui împrejmuit cu nuiele şi vreo zece găini ce cotcodăceau înşirate pe o potecă plină de praf.

La stânga lui, dincolo de peticul de junglă care adăpostea satul şi totodată ducea către marginea şoselei, Mosby zări şirul lung al batalionului din Regimentul 11, care închidea „cleştele". Deodată, un tufiş fu cuprins de flăcări albe şi negre şi, în timp ce soldăţeii se-nvârteau prin aer ca nişte sfârleze, el auzi zgomotul asurzitor al unei explozii care

culcă la pământ buruienile.

Batalionul Regimentului 15 se aruncă de-a valma la pământ, cu armele pregătite de tragere. Blind Pig – la treizeci de metri de Mosby – execută mişcările fără şovăire, într-un ritm alert: crăcanele mitralierei M-60 loviră simultan solul şi fruntaşul trase înapoi mânerul de operare ca să treacă arma de la „semiîncărcat” la „încărcat complet”.

Shannon stătea întins alături de el, ţinând ridicată cartuşiera care alimenta mitraliera. Verifică în mod reflex cartuşele să nu fie cumva murdare de pământ. Blind Pig, expertul desăvârşit, coborî cătarea şi, ridicând capul, căută să descopere vreo mişcare în sat.

Ecoul exploziei se stinse. Nu se auzi niciun foc dinspre tufişuri sau din direcţia americanilor. Cei din Regimentul 15 învăţaseră să nu tragă până când nu apărea vreo ţintă. Pe urmă, răsunară nişte focuri de puşcă dinspre soldaţii Regimentului 11, şi ei culcaţi la pământ.

— Găgăuţii ăia trag ca orbii, fără… bombăni Blind Pig la adresa nepricepuţilor din celălalt batalion, până când văzu o ţintă: un bărbat scund şi slab îmbrăcat în „pijama” neagră. Individul o rupse la fugă după ce apăruse dintr-un pâlc de copaci aflat cam la o sută de metri de locul unde explodase mina-capcană.

Blind Pig se-ntoarse într-o parte, trăgând cu mâna dreaptă mânerul ca de pistol al armei. Strângând ferm cu mâna stângă partea de sus a patului, o apăsă în jos. Nemişcat, fără să mai apeleze la cătare, acţionă hotărât trăgaciul şi mitraliera începu să clănţăne. Gloanţele stârniră praful de pe lanul de orez secat şi Blind Pig, care se ferea de trasoare ca de ciumă, se folosi de norişorii de ţărână ca să-şi corecteze tirul. Patru focuri… cinci… şi gloanţele secerară picioarele bărbatului ca o mătură invizibilă.

Blind Pig se ridică în genunchi în momentul când „ţinta” lui se prăbuşi la pământ. Săltă mitraliera de nouă kilograme şi trase o rafală de şase gloanţe în trupul vietnamezului.

— E mai bine să fii sigur, îi explică el lui Shannon. Se ridică în picioare şi porni agale ca să verifice cadavrul şi propria-i măiestrie de ţintaş. Blind Pig nu era un om hain.

După mai bine de zece misiuni de „căutare şi distrugere”, grupa îşi perfecţionase un anumit stil de acţiune, astfel că deplasarea prin sat se făcu în mod eficient. Locotenentul Fuller, un ofiţer dintre cei mai puţin experimentaţi, se pierdu în fundal şi-l lăsă pe Casey să conducă operaţiunea.

Blind Pig stătea la cincisprezece-douăzeci de metri de coliba ce urma să fie percheziţionată. Îndeajuns de departe ca mitraliera sa să acopere atât intrarea cât şi părţile laterale ale construcţiei.

Imediat ce batalionul Regimentului 15 a ocupat satul fără alte incidente, Shannon i-a pasat înapoi cartuşierele lui Blind Pig, l-a salutat şmechereşte şi i-a explicat că, numai cu permisiunea domnului soldat, va trebui să meargă să vadă cum se mai desfăşoară şi restul războiului. Şi astfel, Blind Pig a revenit la bodogăneala lui necontenită legată de faptul că n-avea niciun ajutor, de data asta plângându-i-se lui Buellton, sanitarul. Ceea ce-l sictirea în mod deosebit pe Blind Pig era faptul că, după părerea lui, Shannon se descurcase de minune ca servant de mitralieră. Taliaferro îl flanca la o distanţă de trei-patru metri, aruncătorul lui de grenade M-79 asigurând acoperirea de rezervă şi, totodată, o modalitate instantanee de distrugere a colibei în cazul în care începea să se tragă asupra celor ce efectuau percheziţia. Martinez, fiind cel mai experimentat om din grupă, pe lângă Mosby, acoperea partea din spate a colibei. Aproape de el stătea Willie-măsliniul.

— Din când în când, îi explică Martinez lui Willie, dăm peste câte-un gălbejit isteţ, care iese pe uşa din spate atunci când noi intrăm prin faţă.

Brown se uită nedumerit la spatele solid al colibei.

— Nu pricep. Nu văd nicio uşă…

— Coliba aia, amigo, e din paie. Bagă-le frica-n oase şi-ai să vezi cum trec prin paie de parcă nici n-ar fi. Şi, dacă se-ntâmplă una ca asta… Martinez gesticulă cu aruncătorul lui de grenade. Faci ca mine – adică, mai bine nu tragi până nu te-asiguri că nu tragi în Mosby. Pricepuşi, *señor?*

Willie pricepu.

Cucerirea colibei se desfăşura astfel: Doi oameni flancau uşa deschisă, acoperind interiorul. Unul avea la el un M-16, celălalt stătea cu grenadele pregătite. Al treilea soldat stătea lângă tocul uşii, într-o parte, lovind în el cu puşca şi strigând. În cele din urmă, cei dinăuntru fie că ieşeau afară, fie că îşi luau inima în dinţi şi se aruncau prin peretele din paie. La fiecare nouă colibă, cei trei schimbau rolurile între ei.

Veni deci rândul lui Mosby, care se strecură în colibă şi găsi trei femei. Stăteau ghemuite lângă un perete, cu ochii albiţi de groază. Mosby făcu semn cu arma spre uşă. Ele nu se mişcară din loc. Mosby repetă mişcarea şi pe urmă, într-o vietnameză foarte aproximativă, spuse:

— *Di-di. Di-di. Ngoia!*

Femeile se ridicară şi porniră sfioase către uşă. Mosby îşi ţinu puşca ridicată. Chiar dacă două dintre ele abia dacă trecuseră de pubertate, iar a treia era de-a dreptul antică, se ştie ce lucruri neplăcute se pot întâmpla când te relaxezi înainte de vreme.

Femeile ieşiră pe uşă şi Mosby continuă percheziţionarea încăperii. Coliba era în mare parte goală, cu excepţia celor două pălării de paie cu boruri largi, agăţate pe perete. Mai erau şi trei rogojini de dormit împăturite într-un colţ, o rogojină în centru, lângă vatră, şi un vas mare din ceramică, plin cu orez. Mosby lăsă la urmă rogojina din mijloc şi, cu ţeava armei, ridică cu băgare de seamă pălăriile de pe perete, căutând vreun fir care să ducă la un explozibil capcană. Pe urmă desfăcu cu piciorul cele trei rogojini. Ţinându-şi capul într-o parte, pentru orice eventualitate, dădu la o parte capacul vasului de lut. Nu era nimic înăuntru, în afară de orez.

Afară, Casey şi Fritsche păzeau cele trei femei. Acestea erau îmbrăcate destul de asemănător: pantaloni largi, din mătase neagră; bluze foarte albe şi foarte jerpelite, încheiate în faţă cu nasturi. Fritsche le făcu semn să meargă către piaţa satului, iar Casey intră în colibă să vadă ce punea la cale Mosby.

Acesta stătea pe vine lângă rogojina centrală, aşteptând. Făcură schimb de priviri – al cui era rândul de data asta? În sfârşit, Mosby îşi lăsă jos puşca, desprinse de la centură o grenadă şi îndreptă capetele îndoite ale cuiului. Apoi, cu un deget al mâinii stângi în inel şi cu mâna dreaptă ţinând grenada pregătită, dădu rogojina la o parte cu piciorul. Se aruncă instantaneu la podea când văzu gaura care se căsca dedesubt. În acel moment, Casey, aproape ieşit din colibă, avea puşca îndreptată spre buncărul proaspăt descoperit. Dar se abţinu să tragă.

În groapă erau cinci saci cu orez, două puşti şi un tânăr lipit de peretele de pământ. Casey ochi exact între ochii individului şi aşteptă după ce somă:

— Gălbejitule, afară! încet!

Tânărul ieşi din groapă. Mosby şi Casey îl încadrară imediat.

— Am prins un marţafoi, anunţă Mosby. Să se ducă cineva să-l trezească din somn pe locotenentul Fuller.

Până la sosirea comandantului de pluton, însoţit de Hai, „şoarecele alb” al companiei, tânărul Viet Cong a fost culcat la pământ, cu faţa în jos şi percheziţionat cu atenţie. Casey îl făcu să se ridice în genunchi, să-şi pună mâinile la ceafă şi să stea apoi pe vine.

Hai emise un şir de silabe sacadate. Tânărul îl privi cu asprime. Hai îl lovi cu piciorul în piept, şi prizonierul se prăbuşi la pământ. Apoi repetă întrebarea. Primi drept răspuns un singur cuvânt.

— Zice că nu e VC[23].

— Ei, nu e, pe dracu’.

— Zice că n-are acte de identitate.

Alte întrebări. Alte felurite minciuni.

— Zice că a trăit în sat toată viaţa lui.

— Cum îl cheamă pe şeful satului?

— Nu ştie.

Şoarecele alb oftă.

— Păcat de el, că e aşa tânăr. Am crezut că poate spune adevărul.

[23] Prescurtare pentru „Viet Cong” (n.tr.).

Hai îşi desfăcu clapeta de la tocul pistolului. Dar până s-apuce să scoată revolverul, Fuller îl apucă de mână.

— Nu aşa procedăm noi, spuse Fuller.

Hai săltă din umeri. Nu părea deloc tulburat.

— Nu aşa procedează americanii. Deci, nu îl împuşcaţi. În schimb îl punem în elicopter şi îl trimitem la Song Nhanh. Să-l împuşte şeful provinciei. Pentru mine, nu are nicio importanţă.

Casey se uită mai întâi la tânărul VC, apoi la poliţistul sud-vietnamez.

— V-aţi gândit vreodată, dom' locotenent, zise Casey, că s-ar putea să nu luptăm de partea cui trebuie?

Fuller preferă să nu răspundă.

Un tanc e un lucru extraordinar, gândi fericit Sinclair, aşezat ţanţoş în trapa comandantului, în tancul M-48A3. Lângă el, în trapa mitraliorului, tuşea nu chiar atât de fericitul Ron Mead, cu o batistă legată peste nas şi gură ca mijloc de protecţie împotriva prafului.

Sinclair se afla în tancul de comandă al principalei unităţi de asalt, care se deplasa huruind de-a lungul Şoselei 13. Era o coloană pe cinste: două jeepuri neînarmate în faţă, două jeepuri dotate cu obuziere de 106 mm, tancul lui Sinclair, alte cinci tancuri şi şase transportoare blindate de infanterie M-113, urmate de două tanc-dozere tractate de un buldozer D-7 Caterpillar.

Acesta era primul eşalon. În spatele lui venea a doua coloană: treizeci de camioane mari, de cinci tone. Deasupra, patrulau în permanenţă elicopterele Huey şi Huey Cobra ale unei formaţiuni aviatice de sprijin.

Or să vadă ei, îşi zise Sinclair, ce se-ntâmplă când U.S. Army iese, în sfârşit, din amorţeală şi se hotărăşte să acţioneze. E singurul lucru care poate să-i impresioneze pe cimpanzeii ăştia. Trebuie să le arăţi că nu accepţi niciun fel de obrăznicie.

Se întoarse către Mead, care se bălăbănea înainte şi-napoi în trapa mitraliorului, aflată ceva mai spre spatele turelei. Faţa acoperită de o peliculă de praf a lui Mead

prinsese o tentă verzuie. Avea o basma roşie cu buline legată peste nas şi o pereche de ochelari de protecţie la ochi. Păcătosul ăsta seamănă cu un maimuţoi cu coada vărgată, îşi zise în gând Sinclair.

— *Carthago delenda est*[24]*,* strigă el către corespondent.

Câteva perechi de sprâncene prăfuite se ridicară a nedumerire.

— *Carthago delenda est,* mai încercă o dată Sinclair.

— Ce cargou?

Fu rândul lui Sinclair să rămână perplex.

— Parc-aţi zis ceva despre un cargou care vine de la est?

— N-are-a face.

Sinclair se întoarse cu faţa înainte. Tancul încetini, părăsi drumul, coti la stânga şi traversă micul râu. Trecând pe lângă de mult distrusul pod, urcă din nou pe şosea. Sinclair observă ceva şi-l făcu atent pe Mead. Ochii acestuia priviră în direcţia indicată, apoi se făcură cât cepele în spatele ochelarilor, în timp ce-şi ridica aparatul de fotografiat. Mead trase la repezeală cinci cadre.

— O imagine trăsnet!

Cred şi eu, gândi Sinclair, în timp ce tancul trecu pe lângă oasele albite ale scheletului.

— Viet Cong?

— Bine-’nţeles, minţi Sinclair. Noi ne ridicăm întotdeauna cadavrele.

La dracu’, măcar de-ar şti. Cineva îi spusese că scheletul zăcea lângă Şoseaua 13 încă din 1966. Sinclair se întrebă dacă pozele lui Mead vor fi îndeajuns de clare ca să se vadă şi trabucul Dutch Masters pe care nu se ştie care soldat îl vârâse între dinţii sparţi ai scheletului.

— Uite colo, spuse Sinclair, fluturându-şi mâna într-un gest dramatic. Ba Rei.

Mead arăta dezamăgit. Evident, se aşteptase să dea peste un soi de fortăreaţă Viet Cong. Ba Rei arăta însă la fel ca oricare dintre miile de aşezări pe care, de bună seamă, francezii le construiseră pentru lucrătorii de pe plantaţiile lor de cauciuc. O mână de colibe din ipsos, douăzeci sau

[24] Cartagina este dărâmată – lat. (n.tr.).

treizeci şi ceva din paie şi stuf, câteva ţarcuri şi un soi de piaţă în centrul satului. Până la Linia Maginot, distanţa era mare de tot. Mead n-apucă să facă niciun comentariu că Sinclair se aplecă spre el.

— Unităţile din avangardă raportează descoperiri semnificative, spuse cu un soi de convingere în glas.

Mead se lumină la faţă.

— Un rahat îmbelşugat, spuse Mosby, uitându-se posomorât la colecţia de armament şi echipament „inamic” pe care o adunaseră.

Nu era cine ştie ce. Percheziţionarea meticuloasă a colibelor scosese la iveală două carabine M-2, de fabricaţie americană, într-o stare de funcţionare destul de bună, o carabină SKS cu patul sfărâmat, un pistol Tokarev cu siguranţa ruginită, o puşcă automată Browning, atât de veche, încât nu mai avea pe ea nici urmă din stratul protector depus prin parcherizare.

Din partea cealaltă a micii grămezi, Shannon zâmbi larg.

— Ai spus ceva, specialist?

— Nu, dom’ maior. Niciun cuvinţel.

— Mi s-o fi părut. Ia, dă-mi o mână de ajutor să aranjăm cumva chestiile astea, ca s-arate şi ele a ceva. Comandantul Diviziei trebuie s-apară pe-aci cu nu ştiu ce reporter.

Auziră un răcnet plin de veselie. Amândoi îşi ridicară armele, apoi se liniştiră.

— O comoară! Am dat lovitura, striga locotenentul Fuller.

Exact în acel moment, din norul de praf de pe Şoseaua 13 îşi făcu apariţia coloana de vehicule. Câteva clipe mai târziu, tancul lui Sinclair intră duduind pe drumul de căruţe în sat.

— Plutonul tău a găsit asta, locotenente?

— Da, sir.

Sinclair privea radios în timp ce Mead înconjura ascunzătoarea, pregătindu-şi din nou aparatul.

— Vreau să vă prind în poza asta, domnule general.

Sinclair îşi aranjă ţinuta şi aplecându-se, luă unul din automatele AK-47 pe care Fritsche le găsise ascunse cu grijă sub grămada de bălegar din ţarcul bivolului.

Era, într-adevăr, o descoperire importantă. Ascunzătoarea propriu-zisă fusese construită într-o manieră exotică, pe o suprafaţă de aproape zece metri pătraţi, până la o adâncime de trei metri. Pentru acoperiş fuseseră montate nişte grinzi masive încrucişate, peste care fusese bătută o podină din scânduri. Totul era acoperit cu un strat de pământ de vreo opt centimetri, peste care s-a depus bălegarul. Singurul motiv pentru care Fritsche a găsit-o, a fost faptul că s-a împiedicat. Tot bălăbănindu-se ca să-şi recapete echilibrul, a spus câteva cuvinte bine alese despre rahatul depus pe bocancii săi şi, bănuitor, şi-a dat seama că grămezile de bălegar nu scârţâie când calci pe ele. În ascunzătoare se afla o adevărată comoară.

„Piesa de rezistenţă” era o mitralieră masivă Degtiarev, de 12,7 mm, care arăta de parc-ar fi participat la toate războaiele de la Revoluţia Bolşevică încoace. Mai erau acolo şi câteva mii de cartuşe montate în cartuşiere. Se găseau şi altele, inclusiv douăzeci de puşti automate Kalaşnikov, tip 56, nou-nouţe, cu muniţie cu tot, şase puşti M-16, două coşuri de răchită cu medicamente şi zece saci cu câte cincizeci de kilograme de orez, fiecare dintre ei purtând inscripţia U.S.-AID. Orez din Delta Sacramento a Californiei, trimis în Vietnam cu intenţia de a fi distribuit ţăranilor muritori de foame.

Mead era de-a dreptul captivat.

— Asta o să-i facă pe oameni să mai reflecteze la programul lui Lindon B. Johnson, nu-i aşa, domnule general.

Sinclair, ştiind foarte bine încotro se îndreptau simpatiile celor din comitetul său de provocatori, mormăi ceva evaziv.

— Măi băieţi, am să vă rog să vă daţi un pic la o parte, urmă Mead, zău c-aş vrea să fac nişte poze.

Fritsche se uită chiorâş la reporterul bondoc, apoi îşi luă arma M-16 şi plecă agale către copacul de care stătea rezemat Mosby.

— Facem pariu pe cine-o să ajungă până la urmă să se

laude c-a găsit răhăţoiu’ ăsta? zise Mosby.

— Mi se rupe, replică Fritsche. Ce, parcă dacă-mi dă vreo medalie sau alte scârnăvii de-alea, o s-ajung mai repede acasă?

După ce-a fost fotografiată cu meticulozitate, comoara Viet Congului a fost încărcată în două camioane spre a fi transportată, sub escortă, la Hue Duc. Acolo, ea avea să se transforme într-o cifră oarecare din statisticile idioate prin intermediul cărora America desfăşura acest război. Mitraliera urma să fie montată, probabil, pe un postament, în faţa cantonamentului vreunui ofiţer de rang superior. Automatele AK-47 aveau să dispară ca prin minune. Era interzis ca vreo armă automată să fie luată acasă drept suvenir, dar nu se ştie cum, niciun AK n-a ajuns vreodată să fie folosit la ceva. Soldaţii îi suspectau pe ofiţeri, ofiţerii suspectau CIA, iar CIA suspecta Departamentul de Stat.

Puştile M-16, medicamentele şi orezul aveau să fie returnate vietnamezilor, respectiv celor din ARVN. Asta însemna că, în mod cert, în decurs de o lună-două, Fritsche avea toate şansele să le descopere din nou, dat fiind că membrii ARVN urmau să le revândă sau chiar să le înapoieze celor din Viet Cong.

— Ce facem noi aici? se interesă Brown.

— Stăm pe perimetru, spuse Blind Pig, fără să-şi dezlipească ochii de la jungla din faţa lui. Aşteptăm să ne-alegem cu fesele strecurători.

— Bine, dar nu se-ntâmplă mai nimic.

— Ştiu. Tocmai aia mă sperie.

— Nu pricep.

— Uite ce e, nărodule. Nimeni nu ajunge la Ba Rei fără să o ia pe cocoaşă. Asta-i una din legile de bază ale lu’ Dumnezeu. Noi o să stăm acilea până când geniştii lu’ peşte face chisăliţă locu’ ăla. Mai devreme sau mai târziu, o s-o-ncasăm, şi înc-al dracului de tare.

Din fericire, de data asta Blind Pig s-a dovedit un profet mincinos. Oamenii din batalionul Regimentului 15 au stat

pe loc toată ziua, în vreme ce în spatele lor se desfăşura distrugerea Ba Rei-ului.

Mai întâi, ţăranii au fost strânşi laolaltă, cu bruma de obiecte personale pe care o puteau duce cu ei. Pe urmă, respectivele obiecte au fost percheziţionate meticulos şi umilitor de către poliţia militară a diviziei.

Porcii găsiţi în sat au fost mânaţi pe platformele camioanelor de cinci tone, pentru a fi transportaţi la noul domiciliu care avea să le fie repartizat sătenilor. Bivolii au fost împuşcaţi, întrucât, nu se ştie de ce, animalele o luau razna când simţeau miros de american. Fireşte, oamenii aveau să fie despăgubiţi, cu bani americani, convertiţi în piaştri, bani daţi şefului provinciei Song Nhanh pentru „distribuire adecvată”. Şansele ca sumele respective să ajungă vreodată în mâinile sătenilor strămutaţi erau nule.

După aceea, cruzimea pragmatismului s-a manifestat din plin. Dacă Armata Statelor Unite ar fi avut măcar un dram de sensibilitate, sătenii ar fi fost îmbarcaţi în camioanele de 2,5 tone şi duşi spre sud, înainte de trecerea la faza următoare. În loc de asta, dat fiind că armata dorea să asigure oamenilor o „securitate adecvată”, aceştia au fost siliţi să privească cum le erau rase de pe faţa pământului locuinţele şi satul întreg.

Sinclair a avut dreptate în comparaţia lui cu Cartagina. Mai întâi, a intrat în sat buldozerul D-7, cu lama săltată la vreo treizeci de centimetri de sol. Când uriaşul Caterpillar a doborât prima colibă, s-a auzit un geamăt înăbuşit dinspre săteni. Instinctiv, au dat să se repeadă înainte. Poliţiştii militari au tras piedicile armelor şi sătenii au încremenit din nou. Din acel moment, până la sfârşit, niciunul dintre ei n-a mai scos un singur sunet. Nici măcar pruncii.

După ce acoperişurile din trestie căzură şi pereţii fură dărâmaţi, buldozerul coborî lama la nivelul solului şi începu să niveleze pământul. Molozul şi celelalte resturi fură tasate într-un strat înalt până la genunchi.

— Ia uită-te cum plâng gălbejiţii de ei, spuse Taliaferro cu satisfacţie.

Tresări, străpuns de nişte priviri fioroase.

— Nenică, eşti cel mai mare şi mai tâmpit lăbar pe care l-am văzut în viaţa mea, spuse Blind Pig.

— Ia stai aşa! De câte ori venim aici, jigodiile astea îi lasă pe sfrijiţii din Viet Cong să ne dea cu tifla, corect? Tăticu', aici e locul de odihnă şi recreere al ticăloşilor ăia şi ţie-ţi pare rău pentru ei?

— Ştii tu ce-o să se-ntâmple cu amărăştenii ăştia? rosti Mosby, ghemuit în spatele tufişurilor.

— Păi, au zis c-or să-i mute într-un sat nou.

— Un drac, şi tu crezi asta? O să vezi cum or să-i bage în nişte corturi, în cine ştie ce mlaştină nenorocită şi acolo o să le fie noul sat. Nu tu teren agricol, nu tu case, nu tu nimic.

— Să-i ia dracu', zise Taliaferro. Nu-s decât nişte gălbejiţi.

— Să-ţi spun io cum stă treaba, zise Blind Pig. Poate că-s din Viet Cong sau poate că-s numai speriaţi de moarte că nu vine niciunul din noi să-i păzească noaptea. Da' tu ce maţu' meu crezi c-ai zice dacă vine frun căcănar cu ochi rotunzi la tine, îţi rade casa în care ai crescut şi p'ormă-ţi spune că e de partea ta? Dacă n-ai fost pân-atunci, dup-aia sigur ai să fii un Viet Cong.

Mosby aproape că aplaudă. Fusese poate cel mai lung discurs auzit vreodată de la Blind Pig. Taliaferro căută sprijin la Casey.

— N-ai să-i faci pe oameni să te iubească dându-le foc la case, spuse sergentul pe un ton hotărât, după care scuipă.

Grupa îşi văzu mai departe de supravegherea junglei, aşteptând să fie atacată.

— Haide, *mamasan,* zise DeeJay încurajator în timp ce-o împingea în remorcă pe bătrână.

Drept recompensă, primi o privire încărcată de ură pură.

— Îmi pare rău pentru porcăria aia, spuse el în timp ce se dădea înapoi.

— O să iasă de-aici un reportaj pe cinste, spuse Mead.

— Cum… ăă… cum ai de gând să-l scrii? se interesă Sinclair.

— Aşa cum s-a-ntâmplat, firește. Cred că lumea de acasă va fi mândră să vadă ce-aţi făcut aici. Oamenii ăştia au trăit ani de zile temându-se pentru viaţa lor. Iar acum…

Sinclair se relaxă.

La ora 16,00, trupele s-au încolonat pe drum.

În urma lor a rămas o palmă de pământ plană, acoperită de praf, cum arăta după ce a fost nivelată. Copacii fură culcaţi la pământ pe câte cincizeci de metri de fiecare parte a Şoselei 13, iar cărările şterse de buldozer şi de şenile.

Casey aruncă o privire către locul acoperit de un nor de praf.

— Te face să te simţi al dracului de mândru, zise el. În regulă. Alinierea. Zece metri. Să mergem acasă.

În aceeaşi după-amiază, la ora 14,00, în vreme ce americanii erau ocupaţi cu distrugerea Ba Rei-ului, o grupă formată din zece luptători din Viet Cong locali a plantat în grabă o mină-capcană (la origine, o bombă americană de două sute cincizeci kilograme), în mijlocul Şoselei 13. Au astupat groapa, au bătătorit pământul de deasupra şi l-au nivelat. Pe urmă, au tot plimbat încolo şi-ncoace o roată de maşină peste locul cu pricina, ca să pară o porţiune obişnuită din intens circulata Şosea 13.

Singurul indiciu al existenţei minei era cablul verde şi lung, care se întindea de la detonator, traversând drumul, pe o distanţă de şaptezeci de metri, până la un pâlc de tufişuri. Acolo stătea ascuns un om, care-şi ţinea degetele încleştate pe fir şi aştepta.

Luptătorii din Viet Cong au lăsat să treacă de mină primele jeepuri, apoi şi cele două camioane pline cu sătenii din Ba Rei.

Urma un transportor de infanterie M-113. Pe cutia din oţel cu şenile stăteau vreo zece soldaţi ai U.S. Army. Până în acel moment al războiului, toţi americanii învăţaseră că transportorul cu blindaj subţire din aluminiu era o capcană a morţii. Aşa încât, toate aceste vehicule erau căptuşite temeinic cu saci de nisip, iar soldaţii călătoreau afară, pe platformă. Decât să fie aruncaţi în aer de vreo mină, era de

departe preferabil să fie loviţi de gloanţele lunetiştilor. Pentru minele mici, convenţionale, teoria aceasta era semivalabilă. Dar nu şi pentru două sute cincizeci de kilograme de explozibil.

Deflagraţia s-a produs exact sub picioarele şoferului. Mai întâi, unda de şoc a săltat cele zece tone ale transportorului la aproape treizeci de centimetri de sol. Podeaua s-a desprins ca un capac de conservă. Şoferul şi comandantul transportorului s-au transformat într-o mâzgă gelatinoasă roşie, împrăştiată peste acoperişul bombat al vehiculului.

Fragmentele metalice din podea i-au lovit pe soldaţi. Patru au murit instantaneu. Alţi trei au zburat douăzeci de metri prin aer, în întâmpinarea morţii. Ultimii trei au trăit suficient de mult ca elicopterele Huey să-i ducă până la Spitalul de Evacuare 93. Toţi trei aveau să sufere amputări multiple, în fine, doi dintre ei au decedat la scurt timp, în urma şocului traumatic.

Nimeni nu l-a văzut pe cel care, după ce a declanşat explozia, a dispărut în hăţiş.

Ba Rei a fost distrus în totalitate.

13. DUAN

Chiar şi după o zi întreagă de marş, Duan se simţea ciudat de înviorat. Trupul lui tânjea totuşi să se relaxeze, având în vedere ritmul forţat pe care îl impusese deplasării. În mai puţin de două ore de la întrevederea dintre Duan şi maiorul Tran, Divizia 302 şi Batalionul Phu Loi porniseră la drum. După aruncarea în aer a primului loc de refugiu, cele două unităţi s-au îndreptat spre Caracatiţă, ţelul lor final.

În mod straniu, o parte a creierului lui Duan se străduia să-l determine să mărşăluiască mai departe, în noapte. Nu mai simţise un astfel de impuls de când traversaseră graniţa cu Cambodgea. Era un imperativ care-l îndemna să pornească în întâmpinarea unei confruntări de mari proporţii. Ceva insistent şi foarte liniştitor, asemenea răpăitului ploii pe paraşuta care acoperea hamacul lui Duan.

O siluetă se înfiripă ca un fum dintre umbre. Inima lui Duan execută un staccato scurt şi absurd când îl recunoscu pe unul dintre aghiotanţii săi. Se dădu jos din hamac şi, la lumina pâlpâitoare a opaiţului, citi comunicatul.

Reflectă asupra faptelor. Comandantul forţelor adverse, Sinclair, acţionase aşa cum prevăzuse Duan. Ba Rei fusese distrus. Istoria a mai deplasat nişte ace multicolore pe o hartă. Şi nici toată pioşenia şi înţelepciunea lumii, gândi el, nu pot şterge măcar un singur cuvânt de-al ei.

Duan îşi chemă ordonanţa. Începu să scotocească în rucsacul său. În clipa când ştergea praful de pe sticla de Remy Martin cărată de el tocmai de la Hanoi, Lau intră în lumina opaiţului.

— Eşti ocupat? întrebă generalul politicos.

— Comisarul organizează un spectacol, răspunse Lau.

Duan încuviinţă din cap. Agitaţia propagandistică constituia o parte importantă a însărcinărilor comisarului său. Spectacolul consta în distracţii uşoare, câteva glume, marionete şi clovni, femei drăguţe, când era posibil, după care o şedinţă relaxată de *kiem thao.* Activitatea avea

efecte miraculoase asupra moralului. Îndepărta nemulţumirile şi gândurile anapoda. Era un efort spre banala sinceritate şi spre împăcarea cu sine, cu care Duan era întru totul de acord. Problema era că în ultima vreme presiunile exercitate asupra lui fuseseră prea mari ca să-l poată lăsa pe comisarul său să acţioneze cum s-ar fi cuvenit. Pe de altă parte, generalul nu se simţise niciodată în largul lui la petreceri.

— Vrei să participi în locul meu?

— Iar?

— Îţi mulţumesc, spuse Duan. Ridică sticla. Cred că eu şi maiorul Tran vom avea o discuţie.

Lau admiră coniacul.

— Discuţiile şi coniacul franţuzesc se împacă de minune, spuse el în sfârşit. Pentru ofiţeri, fireşte, adăugă imediat cu vizibilă melancolie.

— Mai am o sticlă. Pentru un prieten.

— E o promisiune?

— Nu. O invitaţie. Dar în altă seară.

— Să trimit după maior?

— Nu, zise Duan. Având în vedere circumstanţele, cred că trebuie să mă duc eu la el.

Lau ieşi din cort. Duan auzi şoapta unui curier. Omul acela se va duce la comandamentul Batalionului Phu Loi şi-l va anunţa pe Tran despre sosirea generalului. Oficial, avea să fie o vizită-surpriză. Neoficial, santinelele nervoase îl vor lăsa pe Duan să intre în perimetrul lor fără să-i plaseze un glonţ între coaste.

Generalul se uită din nou la sticla de coniac. Şi-ar fi dorit să aibă o întreagă ladă, care să-l pregătească pentru ceea ce avea de gând să facă.

Marioneta flutură braţele. Înveşmântată într-o „pijama” neagră, traversă scena minusculă. Izbea cu o bâtă enormă într-un şomoiog de buruieni, care închipuia nişte tufişuri. La un moment dat, se lăsă mai întâi pe spate, se îndreptă şi ţipă:

— Arată-te la faţă, capitalist idiot! Arată-te!

„Tufişurile” tremurară un pic, apoi rămaseră nemişcate.

— Cum se scoate afară un american laş?

Publicul începu să chicotească.

— Cam cum faceţi cu maţele voastre după o noapte de beţie. Se golesc uşor, dar cu ce iese din ele nu ai cum să-ţi fertilizezi orezul.

Râsetele se amplificară când intră Lau. Îşi roti radios faţa largă de ţăran, zâmbi la auzul glumei şi-şi croi drum către un scaun ales cu băgare de seamă, dat fiind că era situat lângă un frate Phu Loi. Phan Xuan Cung izbucni într-un râs necontrolat în momentul în care Lau se aşează lângă el.

Pe scenă, păpuşa altoia viguros tufişul. Dinspre buruieni se auziră gemete şi ţipete. Câteva clipe mai târziu, cealaltă păpuşă fu silită să iasă afară. Era evident un american, cu faţa ca o mască albă, uniforma verde încărcată de brelocuri şi un comportament laş. Păpuşa Viet Cong doborî imperialistul şi două marionete-brancardier veniră să-l ia. Până să iasă din scenă prin partea dreaptă, îl scăpară pe jos de câteva ori, provocând văicărelile americanului şi hohotele publicului.

Lau îl împunse cu cotul pe Cung şi-i şopti:

— Păcat că nu-i aşa de simplu.

— Cum găseşti un cadavru de imperialist? întrebă Cung.

Lau se dădu bătut.

— Arunci în aer un bordel, zise Cung şi râse de propria glumă.

— Cum deosebeşti un american mort de un porc mort? continuă Cung.

Sergentul aşteptă.

— Porcul mort miroase mai frumos. Încă una. Cum deosebeşti un soldat marionetă de un răhăţoi?

Lau ardea de nerăbdare să audă răspunsul.

— Nu poţi. Amândoi fug.

Acum era rândul lui Lau.

— Care sunt cele trei lucruri pe care nu le-ar mânca nici măcar un câine înfometat? Excrementele, un american mort şi un soldat marionetă viu.

— Una mai bună, tovarăşe, zise Cung. Ştii de ce steagul

marionetelor e galben şi roşu? Pentru că tot ce nu e Roşu, e galben.

Cung chicoti, dar râsul lui Lau se auzi ca un claxon de maşină. În toiul râsului se produse o tăcere neaşteptată, apoi râsul îl cuprinse din nou, când îl văzu pe comisarul poporului Vuong Gia Thuy păşind pe scena minusculă.

— Am toată admiraţia pentru bărbaţii bravi care pot să râdă de stupiditatea şi aroganţa inamicului nostru.

În poiană se lăsă instantaneu liniştea.

— Învăţăm râzând, continuă Thuy.

Kiem thao, mormăi Lau în barbă. Acum urmează autocritica.

— Dar, uneori, râdem excesiv de mult. Nu trebuie să uităm că, în vreme ce noi stăm aici, fraţii noştri din Ba Rei au prea puţine motive de râs. Cei pe care câinii americani i-au lăsat să trăiască sunt departe de casele şi de câmpurile lor. Acum, singura lor speranţă e, de bună seamă, ca noi, soldaţii, să fim în stare să-i salvăm.

Lau privi cu coada ochiului la vecinul său. Cung asculta cu atenţie.

— Avem multe de făcut înainte ca acest lucru să se întâmple. Nu trebuie să uităm nicio clipă că noi, militarii, ne aflăm în linia întâi a învăţării, prin recunoaşterea neajunsurilor din gândirea şi faptele noastre.

Lau decise că ar fi făcut mai bine dacă nu venea în poiană şi-şi petrecea timpul curăţind arma tovarăşului general.

— Să luăm, de exemplu, propriul meu caz. Recunosc că, de când am traversat graniţa, nu am asigurat suficient sprijin moral pentru soldaţii mei şi poate că n-am fost îndeajuns de vigilent în a mă asigura că *bo-doi*-i noştri sunt suficient de familiarizaţi cu noii lor camarazi din Sud. Probabil că noi, toţi cei din nord, am fost excesiv de preocupaţi de propria noastră bunăstare şi am uitat, desigur, de grija pe care toţi o împărtăşim, legată de iminenta confruntare. E-adevărat, sergent Lau?

Lau scoase un mârâit. Tocmai se întreba cum o să procedeze comisarul ca să-l prindă în capcană. Se ridică în

picioare, cuviincios, conform regulilor militare. Îi trecu prin minte fulgerător gândul că, înainte să te-apuci să prinzi un tigru în capcană, cel mai bine e să stai să chibzuieşti ce se va întâmpla când se va declanşa capcana.

— Sergent Nguyen Van Lau, Detaşamentul Comandamentului. Îmi cer iertare, tovarăşe comisar, dar, după cum probabil ştiţi, eu nu sunt decât un biet ţăran. Ca să nu mai spun că vin din regiunea Bac Can şi, cum ştim cu toţii, Bac Can e singura provincie unde bivolul trebuie să le arate ţăranilor care parcelă de orez le aparţine.

Un mic val de amuzament străbătu mulţimea. Unii dintre soldaţii Diviziei 302, care-l ştiau pe Lau, aşteptau nerăbdători urmarea. Lau îl zări pe un soldat NVA trezindu-l din toropeală, cu un ghiont, pe vecinul său Viet Cong.

— Aşa că n-aţi vrea să vorbiţi ceva mai lămurit pentru acest amărât de soldat, tovarăşe comisar?

— Am s-o fac, se răsti Thuy. Am înţeles că ţi-ai petrecut după-amiaza chestionându-i pe unii dintre fraţii noştri obosiţi, după sosirea lor, despre cum se poate face rost de rachiu de orez în regiunea asta.

— E-adevărat, spuse cu amărăciune Lau. Dar nu era pentru mine.

— Atunci, pentru cine? Pentru tovarăşul general?

— Un asemenea lucru nici nu intră în discuţie, spuse Lau cu indignare. Era pentru… Se opri sfios… Pentru alţii.

— Numeşte-i pe cei interesaţi mai mult de focul din măruntaie decât de luptă!

— Cred că n-ar fi tocmai înţelept.

— Tovarăşe Lau!

— Prea bine. Ca slujitor fidel al poporului, deşi Partidul nu m-a considerat niciodată vrednic de a candida la calitatea de membru, am încercat să fac rost de rachiul ăla pentru a-mi ajuta superiorii.

— Care anume?

— Am observat, zise Lau, pe parcursul lungului nostru marş, că au existat dintre aceia care au avut probleme cu digerarea dietei simple de soldat. O parte din ei s-au îmbolnăvit tare rău şi a fost nevoie ca unii dintre noi, *bo-*

doi-i să-i cărăm cu targa pe distanţe lungi. Rachiul de orez îi poate ajuta.

Chiar şi la lumina pâlpâitoare a focului, se văzu cum comisarul Thuy îşi încleştează maxilarele. Într-adevăr, el se îmbolnăvise de dizenterie şi timp de aproape şase zile, fusese nevoie să fie purtat cu targa.

— Bolile digestive pot să lovească pe oricine.

— Fireşte, fu de acord Lau. Dar poate că efectul lor n-ar fi aşa de grav dacă noi toţi am fi învăţaţi cu hrana simplă a ţăranului.

Thuy reflectă.

— Asta e o idee valabilă, tovarăşe sergent.

Lau îşi căută din priviri scaunul.

— Ideile dumitale mă interesează, continuă Thuy. Tocmai pentru că eşti, cum zici, un simplu ţăran, poate că ai vrea să ne împărtăşeşti cum dumneata, un membru al grupului de comandă, reuşeşti să-ţi păstrezi gândirea în limitele bunei-cuviinţe. Sau nu-i aşa?

— Pentru mine e simplu, făcu Lau o încercare. Fiind mai tot timpul în prezenţa tovarăşului general, clarviziunea şi înţelepciunea dânsului îmi amintesc întotdeauna de lupta noastră.

— Dar nu cumva tovarăşul general, cu interesul său faţă de realizările Occidentului, se face vinovat uneori de ceea ce s-ar putea numi aventurism intelectual?

Fir-ai să fii de păduchios, gândi Lau furios. Nu poţi să mă prinzi pe mine la înghesuială şi te dai la şeful meu?

— Dar cum s-ar putea una ca asta? răspunse Lau pe un ton chibzuit. Am băgat de seamă că vă petreceţi fiecare moment posibil cu tovarăşul nostru general. Chiar şi atunci când ar fi mai uşor pentru dumneavoastră să vă aflaţi în preajma simplilor soldaţi. Cu dumneavoastră alături, cum ar putea dânsul să cadă într-o asemenea capcană?

Thuy bolborosi ceva neinteligibil. Lau încerca să decidă cum să treacă la atacul decisiv. Fu scutit însă de asta pentru că, în cealaltă parte a poienii, sergentul Minh se ridicase deja în picioare, cu o expresie la fel de respectuoasă pe chip. Lau îşi puse în gând să achite datoria

de trei sticle de bere pe care o avea faţă de Minh.

— Tovarăşe comisar, spuse Minh, sergentul Lau a ridicat o problemă esenţială. Întrucât şi eu, ca şi dumneavoastră, fac parte din cadrele politice, socot că noi toţi am petrecut prea mult timp făcându-ne griji despre gândurile şi comportamentul superiorilor noştri. Nu ne-aţi învăţat dumneavoastră că partidul curge peste vieţile oamenilor asemenea unei cascade, protejându-i ca pe nişte peşti?

— Da, aşa am spus.

— Atunci, cred că noi toţi săvârşim o eroare. De aceea, aş face un apel să reflectăm mai întâi la propriile noastre acţiuni şi să ne dăm seama că întreaga educaţie şi conducere trebuie să vină de sus. Nu-i aşa?

Lui Thuy nu i-a mai rămas decât să se gândească la vechea anecdotă despre Lao T’szu pus în încurcătură de întrebarea unui idiot.

Cortul lui Tran, o prelată întinsă peste o sârmă legată de doi copaci şi ancorată apoi de sol, era încărcat de roua nopţii. Semnul că vor veni ploi torenţiale, gândi Duan în timp ce se apropia de cort.

În mod reflex, aruncă o privire către luna de pe cer, viziune cât se poate de rece şi pură. În jurul ei nu se vedea niciun inel atmosferic. Asta însemna că a doua zi nu va ploua şi deci că elicopterele americane vor împânzi cerul. Probleme suplimentare.

Una din santinelele lui Tran se proţăpi în faţa lui. Îl recunoscu pe general, se dădu înapoi şi salută. Duan, strângând la piept sticla de coniac, trecu pe lângă santinelă. Maiorul stătea la câţiva metri de cort, ghemuit lângă o groapă minusculă în pământ, din care pâlpâia, abia vizibil, un foc hrănit cu frunze. Comandantul batalionului Phu Loi se ridică la apropierea generalului. Avea faţa proaspăt spălată şi ochii foarte roşii.

— Tovarăşe general, spuse el fără să salute.

Duan trecu de partea cealaltă a focului şi se aşeză cu picioarele încrucişate. Adulmecă aburul ce se înălţa din micul castron de deasupra focului.

— Mănânci târziu, tovarăşe maior… Mirosul e delicios.

— Când am intrat în ilegalitate, în Mişcarea Tinerilor Patrioţi, asta se întâmpla înainte de a deveni soldat în Kang Chien, am fost bucătar.

— Zău?

— Restaurantul unde lucram era preferat de ofiţerii lui Lattre.

Tran gustă amestecul din castron.

— La un moment dat m-am gândit chiar, că atunci când lupta se va sfârşi, aş putea deveni din nou bucătar.

Nu era nevoie ca Duan să mai întrebe. Niciunul dintre ei nu credea cu adevărat că va mai trăi să vadă Giai Phong-ul.

— Ai auzit despre Ba Rei, spuse în schimb Duan.

— Am auzit.

— Uneori, tăiţeii pot să fie un răspuns. Dar când situaţia se agravează, cred că ar trebui să privim către Occident.

Duan scoase sticla din cămaşă şi o puse pe pământ. Tran zâmbi uşor şi o ridică.

— Franţuzesc, hm? Pariez că-i adus tocmai de la Hanoi.

— Un bun militar ştie ce e esenţial într-o campanie.

Tran bău din sticlă şi salută aerul.

— Pentru Ba Rei.

Bău din nou, apoi îi dădu sticla lui Duan.

— Propun un toast mai bun, zise Duan. Ba Rei a murit. Pentru ofensiva generală.

Dacă Tran ar fi ţinut sticla, ar fi scăpat-o din mână. Se întoarse la tăiţeii săi, ca să-şi revină.

— Când?

— Curând, răspunse generalul.

— Curând nu e un timp pe care să-l recunosc.

În loc să răspundă, Duan preferă să soarbă din sticlă.

— Câte divizii au venit în sud?

— Zece, zise Duan.

— Şi câţi soldaţi din Rezistenţă vor fi angajaţi?

— Toţi cei din Quan Doi Chu Luc. Jumătate din Forţele noastre regionale.

— Ofensiva generală, spuse Tran meditativ, concentrându-se asupra operaţiei de gustare a tăiţeilor

aburinzi. Din asta se va naşte insurecţia generală, corect?

— Aşa este.

— L-aţi cunoscut pe răposatul tovarăş general Tanh?

— N-am avut norocul ăsta.

Nguyen Chi Tanh fusese generalul cu gradul cel mai mare din Frontul de Eliberare Naţională, singurul, în afară de vestitul Vo Nguyen Giap, care a purtat toate cele patru stele de general. În iulie 1967, el a fost rănit grav în cursul unui raid cu bombardiere B-52, fiind transportat peste graniţă, în Cambodgea, unde a şi murit. După aceea, a fost înmormântat la Hanoi, cu toate onorurile militare.

— Cunoaşteţi faptul că generalul Tanh (şi din acest moment, Tran îşi alese cu grijă cuvintele) a prevenit Comitetul Central din Hanoi să nu copieze în mod servil exemplele trecutului?

— Dacă nu ar fi murit ca un martir, spuse Duan, sunt sigur că Hanoiul ar fi dorit ca el să-şi schimbe această declaraţie.

— Vreţi să gustaţi din tăiţeii mei, tovarăşe general?

— Poate mai târziu. Oh, dacă-mi amintesc bine, Comitetul provinciei Binh Dinh, provincia dumitale, a susţinut că această ofensivă generală nu va putea avea loc decât o dată la fiecare mie de ani. Că ea va pune capăt războiului şi că va concretiza atât dorinţele Partidului cât şi pe cele ale poporului din Sud.

— Nu pot decât să sper, zise Tran, că într-o zi am să văd cu claritate dorinţele poporului. Cred că de asta nu sunt decât maior.

— Sergentul meu încearcă să-mi servească acelaşi gen de rahaturi, tovarăşe maior. *Quelle ’ merde, m’sieu.*

— *Oui, mon général. En français, suis f’tou!*[25]

— Deci, am belit-o. De ce?

— Pentru că stăm aici în jungla asta blestemată, tovarăşe general. Şi nu facem altceva decât să-i ciugulim pe americani, de parc-am fi nişte raţe turbate. Iar acum,

[25] Ce rahat, dom’le.
— De acord, generalul meu. Sunt cu morcovu-n cur! (lb. franceză, în orig.) (n.tr.).

tovarăşul Ho şi tovarăşul Giap, din palatele lor confortabile din Hanoi, hotărăsc, în nemărginita lor înţelepciune, că a sosit momentul să declanşăm ofensiva generală. Şi că toţi ţăranii noştri din Sud or să se ridice la luptă cu furcile. Şi că războiul se va termina mult mai repede decât ne imaginăm.

— Deşi dialectica ta e incorectă, asta e teoria.

— Am să fac o prezicere, tovarăşe general. Dar numai dacă-mi promiteţi că mai am acces la sticla aia.

— Uite, ia-o.

— Vom ieşi din bârlog, continuă Tran, ca să-i înfruntăm pe imperialişti şi elicopterele lor. Vom declanşa un dezastru. Le vom cuceri oraşele... câte oraşe plănuim să atacăm, tovarăşe general?

— O sută.

— Vom ataca oraşele alea, tovarăşe general. Niciunul dintre noi nu va da înapoi şi nu va şovăi. Acum, tovarăşe general, trebuie să-ţi spun că acest coniac e foarte bun. Încep să mă-mbăt şi să turui nişte lucruri pentru care sergentul dumneavoastră are să mă împuşte.

— A trecut vremea aia. Dar numai dacă-mi dai înapoi sticla, înainte s-o termini.

Tran îi înapoie sticla şi continuă.

— Cum am spus, vom ataca. Şi pe urmă ştiţi ce-o să se întâmple? O să murim foarte onorabil, fără ca situaţia să se schimbe cu ceva. Pentru că ne despart cel puţin patru ani de momentul când poporul nostru o să fie suficient de conştient ca să se ridice la luptă. Cinstit vorbind, mie mi se pare că tovarăşul nostru Erou de la Hanoi, tovarăşul general Giap, vreau să spun, încearcă să provoace un nou Dien Bien Phu!

După câteva şedinţe cu Giap, Duan avea propriile rezerve în privinţa acestuia.

— El, continuă Tran, şi majoritatea celor care ne conduc, îşi dau seama că vor muri curând. Până atunci însă, vor să vadă ţara noastră unită. Nobile gânduri. Dar ştiţi cine-o să moară mai întâi, tovarăşe general?

Duan se mulţumi să soarbă din sticlă, lăsându-l pe Tran să-şi răspundă singur la întrebare.

— Dumneavoastră, tovarăşe general. Dumneavoastră şi cu mine. Vă garantez un lucru. Din cauza acestei erori prost plănuite, care se cheamă ofensiva generală, niciunul dintre noi nu va trăi să vadă Giai Phong. Şi, în privinţa asta, nu mai e de făcut decât un singur lucru.

— Anume?

Duan era fascinat. Tran depăşise bine de tot orice graniţe raţionale ale insubordonării, trecând de-a dreptul la trădare.

— Să ne-mbătăm criţă şi să ne pregătim de moarte, spuse Tran, luând de la general sticla şi golind-o de conţinut.

14. SHANNON

Shannon îi întinse generalului-maior Lee Sinclair automatul AX47, lustruit şi revopsit. Generalul cântări în mâini arma de fabricaţie chinezească.

— Foarte bine, domnule maior. Foarte bine. O să arate drăguţ atârnată pe peretele de-aci.

„Peretele de-aici” din rulota de comandă, însemna locul de deasupra fotografiilor din timpul războiului din Coreea, cu Sinclair lângă tancul distrus. Şi a celor care-l înfăţişau pe Sinclair, cu eşarfa galbenă, în timpul diferitelor ceremonii festive ale armatei, evident în timp de pace.

— Da, sir. Ăă... am pregătit portofoliul informativ.

Un zâmbet trecu peste buzele generalului.

— Aşa i se zice acum?

— Da, sir.

Shannon îşi păstra încă atitudinea vădit ostilă, de supravieţuitor.

— Ajungem imediat şi acolo. Sinclair se întoarse din nou cu privirea la puşcă. Te-ai gândit vreodată la ceva ciudat, domnule maior?

— Ordonaţi?

— Un soldat a recuperat această armă. Deoarece e o armă automată, el nu va putea niciodată s-o ia acasă, ca amintire. Corect?

— Aşa prevede directiva MAC-V, sir.

— Aşadar, el nu primeşte niciun suvenir. Dar ştii ce s-ar întâmpla dacă eu aş hotărî s-o iau cu mine acasă? Exact nimic. Mă voi alege cu o relicvă de război, pe care n-am făcut nimic ca s-o merit, iar omul care a meritat-o într-adevăr, nu rămâne decât cu o amintire. Facem parte dintr-o armată ciudată, domnule maior.

— Aşa este, sir.

— Oh. Apropo.

— Sir?

— Prima noastră întâlnire?

— Da, sir?

— Poate că am fost un pic cam repezit. Eram obosit. Tocmai mă instalam. Posibil să fi fost cam ţâfnos.

Pentru Sinclair era un mod de a-şi cere scuze.

— Şi eu am fost cam arţăgos, sir.

— Toarnă-ţi ceva de băut, domnule maior.

Sinclair arătă cu bărbia către recipientele de pe bufet. Shannon îşi turnă o porţie minusculă din sticla pe care scria BOURBON.

— Fii mai generos, domnule maior. Şi toarnă-mi şi mie unul.

Shannon execută ordinul. Generalul îşi luă paharul, se duse la biroul cu tăblia acoperită cu piele şi se lăsă în fotoliu, gemând satisfăcut.

— Spune-mi ce avem.

— Confruntarea – Shannon îşi alese cuvintele cu grijă – pare să fi avut loc între Batalionul 2 din Regimentul 11 şi o unitate VC din eşalonul principal.

— Astea-s informaţii? Evident, domnule maior. Nu s-a găsit niciun rănit Viet Cong. Toate gloanţele scoase din cadavre erau de provenienţă chinezească, exceptându-le pe cele de calibru 0,5. Nicio reacţie semnificativă când ne-am deplasat forţele la Ba Rei. Vino cu ceva mai de soi, Shannon. Scuze. Pot să-ţi zic Dennis?

— Cum doriţi, sir. Aveţi dreptate. E evident. În urma interogării unui Viet Cong confirmat găsit la Ba Rei, am identificat unitatea în cauză. Eşalonul principal Viet Cong, Batalionul Phu Loi. Aţi fost informat în privinţa lui, sir?

— Nu.

— Se numeşte Phu Loi pentru că prin anii cincizeci a existat în oraşul acela un lagăr plin cu indivizi suspectaţi a fi comunişti. Guvernul a decis că e mai ieftin să-i otrăvească decât să-i judece. Batalionul a fost numit astfel în semn de comemorare.

Sinclair se cutremură uşor.

— E cam cea mai bună unitate din eşalonul principal din ţară.

— Cea mai bună, Dennis?

— Da, sir.

— Ţi-aduci aminte, domnule maior, că generalul Montgomery a emis la un moment dat o directivă privind discuţiile despre Rommel? Montgomery avea senzaţia că Armata Deşertului tindea să-l transforme pe omul acela într-un soi de semizeu. După asta, el l-a distrus pe Rommel la El Alamein.

— Da, sir. Dar am citit şi că Monty ţinea portretul lui Rommel la capul patului.

Sinclair îşi goli paharul şi şi-l umplu din nou.

— Punct lovit, domnule maior. Vom reveni la asta imediat. Mergi mai departe cu informarea.

— Interogatoriul, precum şi alte surse, confirmă faptul că Phu Loi se mişcă spre nord.

Shannon se duse la hartă.

— Către Caracatiţă, fireşte.

— Da, sir.

— Cu ordinul de a evita lupta, îmi închipui.

— Combatantul Viet Cong interogat nu era decât un soldat, sir.

— Totuşi, e o supoziţie valabilă. Deci, avem un batalion Viet Cong care se deplasează către o junglă deasă. Din asta, trebuie să presupunem că se plănuieşte o ofensivă importantă.

— Fără doar şi poate, sir.

— Mai pune-ţi un pahar, Dennis… Acum… având în faţă datele problemei… ce-ai sugera dumneata în calitate de G-2 adjunct?

Shannon mai turnă bourbon în pahar şi adăugă gheaţă din belşug, în timp ce reflecta la răspuns. Decise să înghită hapul.

— Imediat, să trecem toate trupele în alertă, sir. Să ducem un batalion în preajma Caracatiţei, cu ordinul să patruleze la nord, în formaţii de mărimea unor plutoane şi companii. Să aducem al doilea batalion ca forţă de blocaj la est, pentru eventualitatea că am apreciat eronat. Al treilea batalion ar trebui păstrat ca forţă de reacţie.

Sinclair sorbi din pahar, apoi zâmbi.

— Cu o singură excepţie. Vom desfăşura, de asemenea, o

companie de blindate care să circule pe Şoseaua 13, ca patrulă mobilă.

Iar blindate, gândi Shannon. Totuşi:

— Da, sir.

— Deci (Sinclair îşi mişcă mâinile pe deasupra hărţii, cu un gest teatral) avem o unitate... m-aş gândi la cea din Regimentul 15... îndreptată spre nord... chiar în gâtul Viet Congului. Îi avem pe cei din Regimentul 11 de o parte, în eventualitatea unei erori... Şi-i mai avem şi pe cei din Regimentul 29 aici, în Hue Duc. Îmi place.

Îi aruncă lui Shannon o privire de om mulţumit.

— Acum, să revenim la ideea mea iniţială. După câte se pare, avem întregul batalion Phu Loi prins în capcană. Corect?

— Da, sir.

— Atunci, cum vrei ca eu să-ţi cred povestea care zice despre ei c-ar fi cei mai buni? Dac-ai fi în locul lor, domnule maior, îţi poţi imagina vreo cale prin care ai fi ajuns să-ţi vâri stârvul în genul ăsta de încurcătură?

Shannon tresări surprins de grosolănia limbajului.

— Ce vreau eu să spun, continuă Sinclair, e că n-am nici pic de respect pentru acest eroic batalion Phu Loi. Tocmai d-aia, propun să-i provocăm la luptă şi să-i distrugem.

Shannon ridică paharul în semn de toast. Sinclair răspunse, zâmbind.

— Te-ai exprimat întrucâtva vehement, continuă Sinclair, când ai vorbit despre calităţile acestei unităţi. Vreo experienţă personală?

— Da, sir. Acum vreo trei luni.

— Povesteşte-mi, te rog.

Shannon se ridică, se duse la hartă, se orientă şi, în timp ce vorbea, mâinile sale schiţau mişcările unităţilor.

— Am trimis o echipă LRRP cam... pe aici... Şi băieţii au găsit tabăra de reşedinţă a batalionului. Toată lumea era acasă.

— Am citit raportul operaţiunii, domnule maior.

— Da, sir. Dar iată ce s-a întâmplat cu adevărat. I-am adus pe cei de la R29 la vest de poziţia respectivă. R11 la

est. La mijloc i-am trimis pe cei de la R15. Aici am avut o zonă de acţiune pentru B-52-uri.

Mâinile lui Shannon schiţară cu aproximaţie o cutie dreptunghiulară în jurul punctelor de pe hartă.

— Raportul spunea că doar temporar s-a realizat contactul cu inamicul.

— Da, sir. Aia a fost o formulare CYA[26]. Pentru că am pătruns drept în tabăra lor... Şi ştiţi ce-am găsit, domnule general? Un drac! Absolut nimic! Circa trei sute de oameni s-au strecurat prin plasa asta şi nimeni n-a văzut vreunul din ei.

— Găuri de şarpe? Peşteri?

— Nu, sir. Cei din Regimentul 15 sunt o unitate foarte bine pregătită. Au căutat şi n-au găsit nimic. Dar absolut nimic!

— Bună istorioara asta, Dennis. Hai să-ţi mai torn un pahar. Fiindcă s-ar părea că suntem pe cale să facem cu mult lăudatul batalion Phu Loi cam acelaşi lucru pe care l-am făcut cu Ba Rei.

Shannon luă paharul şi-l goli dintr-odată. Spera ca Sinclair să aibă dreptate. Însă partea vigilentă a minţii lui de soldat îi sugera: Doreşti, generale. Dorinţa e-ntr-o mână şi rahatul e-n cealaltă. Să vedem care din ele se împlineşte mai întâi.

[26] Iniţialele expresie argorice „Cover Your Ass” – (aprox.) „apără-ţi pielea” (n.tr.)

15. GRUPA

— Pentru ce nu te afli în ghereta lui Tho? întrebă cu delicateţe domnul Chi.

— Deoarece am vrut să discut cu dumneata, zise Mosby, întrebându-se de ce dracu' găsise de cuviinţă să vorbească precum un personaj din filmele cu Charlie Chan. În definitiv, era la al doilea tur de serviciu în Vietnam.

— Aha?

Domnul Chi era un bărbat suplu, chipeş, cu o mustaţă a la Gable, atent îngrijită. Cam douăzeci şi patru de ani. Se îmbrăca invariabil cu pantaloni largi de culoare albă, pantofi negri şi o cămaşă „hawaiană", cât mai nesuferit-ţipătoare, procurată de la magazinul PX din Saigon.

Era bine cunoscut infanteriştilor ca fiind agentul Viet Cong local. Cu toate acestea, nu s-a întâmplat să dispară „accidental", nici să fie pârât de către soldaţi ofiţerilor, Şoarecilor Albi sau contraspionajului ARVN. Motivele erau cât se poate de întemeiate: domnul Chi îşi concentra toată energia şi inteligenţa în garnisirea propriilor buzunare, nicidecum în promovarea cauzei comunismului. Infanteriştii şi-au făcut socoteala că dacă Chi era descoperit, Comitetul Regional VC putea să-l înlocuiască cu un agent calificat. În consecinţă, domnului Chi i se îngăduia să supravieţuiască şi să prospere.

Misiunea lui Chi era să se împrietenească cu soldaţii ca să obţină diverse informaţii. În Vietnam, militarul combatant aproape că n-avea niciun prieten astfel încât lua şi el ce putea, de unde putea. Chi era în măsură să le sugereze care erau prăvăliile unde se găseau cei mai buni tăiţei, care târfe erau „bolnave", şi cum să cumpere *ao dai-un* din mătase pentru prietenele de acasă. Şi, mult mai important, îi putea învăţa cum să devină nişte afacerişti băftoşi.

Chi scoase o ţigară Salem din pachet şi, cuviincios, i-o oferi lui Mosby. Infanteristul refuză, clătinând din cap. Domnul Chi se exprima într-o engleză foarte corectă, chiar

dacă uneori era ciudat structurată, ceea ce-l făcea pe Mosby să vorbească în aceeaşi manieră bombastică.

— Ai cumva vreo problemă, David?

— Cam aşa ceva. E vorba de Tho.

— Aha. Ea este gravidă?

— Ete-un drac. Tocma' asta-i problema.

— Zău că nu…

— Dacă nu montezi o femeie, n-are cum să rămână gravidă.

— Acum înţeleg. Doreşti s-o razi. Da, da, da…

— Ăă… Cum să-ţi spun eu… Şi da… Şi nu…

Din cine ştie ce motiv, Mosby se simţea uşor stânjenit.

— Atunci, nu este nicio problemă. Voi vorbi cu tatăl ei şi ea va rămâne toată noaptea în colibă. Nu mai trebuie decât să găseşti o cale să înnoptezi în Hue Duc.

— Nu pot, nici de-al dracului. Dacă mă duc în coliba ei, s-ar putea să mă aştepte acolo o grupă întreagă de gălbejiţi.

— Asta nu se va întâmpla. Ai cuvântul meu.

— Mda. Mă rog. De asemenea, domnu' Chi, nu vreau să o… călăresc ştiind că *mamasan* a ei e în camera alăturată.

— Asta e o problemă, acceptă gânditor Chi, aprinzându-şi un nou Salem de la ţigara pe jumătate fumată.

— Vreau s-o duc pe Tho la Saigon. Să se distreze şi ea.

— Şi?

— Da… Şi… nu vreau să se simtă nimeni ofensat.

— Nu înţeleg.

— Tho e o fată de treabă. O fi şi fecioară?

Chi se mulţumi să-l privească fix.

— Provine dintr-o familie bună, nu?

— Într-adevăr, confirmă Chi. Tatăl ei deţine aceeaşi prăvălie de zece… cincisprezece ani.

— Deci, dacă cer s-o duc pe Tho la Saigon, nu vreau să-i jignesc nici pe ea, nici pe tatăl ei.

Chi se uită la el nedumerit.

— Ce vrei să fac eu?

— Mai întâi, e OK dacă o duc pe Tho la Saigon? Însă, cred c-ai reţinut: nu vreau să mă însor cu ea. O să se supere tatăl ei din cauza asta?

— Nu. Vietnamezii înţeleg. Şi apoi… tatăl ei nu este catolic.

Mosby lăsă să-i scape un profund oftat de uşurare. Goli, dintr-o sorbire, jumătate din sticla de Bier LaRue.

— Asta e tot ce doreşti? Ca eu să vorbesc cu tatăl ei?

— Nu. Mai e ceva. Ştii că plecăm în misiune?

— Toată lumea ştie.

— Bun. Când ne întoarcem, am să-ncerc să obţin un permis de liberă trecere. Vreau ca dumneata să-i cumperi lui Tho un bilet de autobuz. Pe urmă vreau s-o urci în autobuzul de Saigon. Am s-o aştept în staţie.

— Nu văd nicio dificultate, David.

— Te ocupi de bilete acum?

— Nu acum.

— De ce nu?

— Le voi cumpăra după ce te întorci din misiune.

— De ce nu acum, fir-ar să fie?

— Pentru că… mai mult ca sigur, armata nu v-a spus, dar ofiţerii voştri ştiu… batalionul Regimentului 15 pleacă în misiune într-un loc unde aşteaptă Batalionul Phu Loi.

Răspunsul lui Mosby s-a reverberat pe durata următoarelor douăsprezece ore în întregul cantonament al unităţii din care făcea parte:

— Of, băgaaa-mi-aş!

Ţipete s-au auzit, într-adevăr, dar asta a contat prea puţin în a opri batalionul din R15 să se pregătească eficient pentru a bate coclaurii. Afirmaţie valabilă, cel puţin, pentru soldaţii experimentaţi.

În cortul Grupei întâi se aflau trei oameni: Willie-măsliniul, Fritsche şi Blind Pig.

Brown se holba neconsolat la grămada uriaşă de echipament de pe patul lui. În cealaltă parte a cortului, Fritsche şi Blind Pig vegetau într-o linişte profundă. Fritsche îşi desfăcuse în două puşca sa cu ţeava retezată şi curăţa cu atenţie zona din jurul ejectoarelor. Blind Pig, după ce-şi dezasamblase mitraliera M-60, depăşind cu mult nivelul regulamentar de demontare, scosese afară obturatorul şi,

freca acum, cu o perie specială, orificiul cilindrului de gaz. Dacă mizeria bloca găurica aia minusculă din interior, M-60 devenea o bâtă de-a dreptul ineficientă, în loc de o mitralieră nemaipomenită.

Blind Pig era un mitralior deosebit de talentat şi de priceput. În sfârşit, ajunse să fie satisfăcut de operaţiunea efectuată. Pe când se apuca să-şi reasambleze arma, observă grămada imensă de echipament a lui Brown şi scoase un geamăt. Fritsche îi aruncă o privire.

— Vreo problemă?

— Mda, spuse Blind Pig. Gagiu' ăla.

Fritsche se uită şi el şi scoase, la rândul lui, un geamăt.

— Dar-ar dracii.

— Bulangiu' e ca tipu' ăla din Treasure Island, ştii. A ajuns la ananghie.

— Mă tem că da, spuse Fritsche.

— De ce nu-i arăţi?

— Eu? Un drac! Ce, sunt frate-său? Tu ce-ai dacă-i arăţi?

— Nenică, şi-aşa pă mitraliori îi paşte moartea la tot pasul. Nu mă dau aproape de-un gagiu care are pă umăr îngeru' morţii. Şi-apoi, aud că voi, motorişti, sunteţi *nemuritori,* ce muşchii mei!

— Păi suntem, fu de acord Fritsche, turnând ulei pe ţeava puştii şi umezindu-i mecanismul de acţionare.

În timp ce reflecta la solicitarea lui Blind Pig, introduse două cartuşe numărul 4 cu alice mari în camerele de încărcare şi închise arma cu un pocnet sec. Contrar ordinelor, puşca lui Fritsche era tot timpul încărcată, fie că proprietarul ei se afla în perimetru, în bazar sau în misiune. În sfârşit, se hotărî. Îşi puse puşcociul pe pat şi se duse să-l ajute pe Willie-măsliniul să-şi pregătească echipamentul pentru luptă.

— Arăţi din cap până-n picioare ca unul uitat în spaţiu, spuse Fritsche.

Brown mai privi o dată posac la grămadă.

— Nu pricep cum am să car eu toate astea. La naiba, trebuie să cântărească… cât, vreo treişcinci de kile?

— Mai degrabă patruzeci.

— Nu pot să car…

— Eşti haios, Dick Tracy. Unde ţi-ai parcat maşina?

— Ei, spune-mi şi mie cum să procedez?

— Primul lucru pe care-ai să-l faci, cu o mişcare ca de tirbuşon, e să-ţi scoţi capul dintre buci, să te apleci pe spate şi să borăşti. Haide, Willie. Ciuleşte urechile, altfel o să-ţi prăjească cineva momiţele când ieşim în natură.

Supus, Brown se puse pe ascultat. Fritsche cercetă sumar grămada de obiecte de pe pat, înaltă de vreo treizeci de centimetri.

— Începem cu chestiile esenţiale.

Extrase din grămadă aparatul de ras Gilette şi-l puse deoparte. Ăsta avea să fie obiectul numărul unu pe care Willie urma să-l poarte asupra sa. Brown se uită la el cu gura căscată.

— Colonelul Taylor, lăbar şi căcănar cum e, doreşte ca soldaţii să fie tot timpul proaspăt raşi. Aşa că o să iei aparatul de ras. În schimb, nu-ţi iei nici castronelul pentru spumă, nici prosopul de rezervă şi nici Aqua-Velva aia.

— De ce dracu’ nu?

— Gălbejiţii se jură că-s în stare să simtă mirosul de aftershave, exact aşa cum nouă ne miroase de la o poştă *nuoc mam*-ul nenorocit pe care-l mănâncă ei. Probabil că mint, ’tu-i în nară, dar cine are chef să verifice pe pielea lui. Când ieşi afară, cel mai bine e să puţi la fel ca ei. A doua chestie esenţială: puşca…

La acea dată, singura armă purtată de soldaţi în Vietnam (cu excepţia anumitor trupe din cadrul Marinei, a Forţelor Speciale şi a lunetiştilor) era Colt-ul AR-15 numită incorect M-16 şi corect M-16A1. Confecţionată din nailon şi oţel, era superuşoară, supereficientă şi totalmente lipsită de recul. Trăgea cu o viteză ameţitoare cartuşe de calibrul 0,22 care, în mod normal, la lovirea ţintei, se răsuceau şi provocau răni îngrozitoare şi fatale. Arma funcţiona fie în regim semiautomat, câte un foc la fiecare apăsare a trăgaciului, fie în regim automat, botezat de către soldaţi, rock and roll. Ţineai trăgaciul apăsat şi arma trăgea fără întrerupere până când se golea încărcătorul cu douăzeci de cartuşe. Deşi,

foarte eficace într-o întâlnire neaşteptată în tufişuri, regimul automat epuiza rapid numărul de cartuşe purtate de soldaţi.

Două neajunsuri părea să aibă M-16. Primul se referea la faptul că, în unele situaţii, ce-i drept, nu prea dese, arma se bloca în timpul luptei, ceea ce provoca o situaţie stingheritoare cunoscută sub numele de „moarte a celui cu arma blocată”. Asta se datora folosirii de către armată a unui tip necorespunzător de praf de puşcă şi propagandei care susţinea sus şi tare că un M-16 nu trebuie curăţat niciodată. În realitate, un M-16 trebuia curăţat şi uns cu ulei la fel de meticulos ca şi cea mai exotică armă din arsenalul armatei. Astfel întreţinută, ea nu se defecta niciodată. A doua obiecţie se lega de incapacitatea acestei arme de a provoca sus menţionatele perforaţii în trupul inamicului, dincolo de două sute de metri distanţă. Lucru întrucâtva adevărat, dar nesemnificativ, dat fiind că, în junglă, depărtarea medie la care se desfăşurau confruntările era de vreo douăzeci de metri.

În vreme ce Fritsche îşi continua ritualul, Willie-măsliniul părea să-şi dea în sfârşit seama că fiecare element al echipamentului de teren din dotarea unui soldat era deliberat ales, deliberat modificat şi deliberat purtat şi folosit într-o manieră anume. Cei care învăţau repede, izbuteau să termine cu bine turul de serviciu. Ceilalţi... ceilalţi nu izbuteau.

Astfel, supravieţuitorii aflau că un M-16 trebuie păstrat îmbibat în ulei şi demontat în fiecare seară pentru recurăţire, ceea ce includea dezasamblarea totală a locaşului pivotului, lucru care, teoretic, nu trebuia făcut mai des de o dată pe lună.

În patul armei, pe muchia din spate, era un compartiment cu capac, care conţinea ustensilele de curăţire: vergeaua filetată, o cantitate mică de ulei tip 20 şi ceva cârpe. Soldatul mai înţelept se lipsea de cârpe, în schimb lua mai mult ulei, preferabil din cel de maşină de cusut, tip 10 (Singer, dacă era posibil). Cârpele se improvizau ori de câte ori era nevoie, din fâşii rupte din

cartuşiera textilă.

Patul şi mânerul din nailon erau înfăşurate cu bandă izolatoare verde, lată de cinci centimetri. Banda se răsucea o dată pe partea superioară a mânerului, după care era îndoită în jos, dintr-o bucată, spre spatele acestuia. Totul se sigila cu încă două înfăşurări. La patul armei, banda se răsucea o dată pe după clema de prindere a curelei, pe urmă se îndoia în sus, în jurul patului, pe care-l înfăşură de două ori. Asta asigura atât un camuflaj vizual (un contrast, în conturul cătării, de pe patul din nailon negru) cât şi o izolare fonică. Deşi elementele din nailon sunt mult mai rezistente la intemperii decât lemnul, atunci când sunt lovite de un copac emit un „clonc” răsunător. Or, infanteriştii nu se înnebunesc după cloncănelile răsunătoare, mai ales în timpul unei patrule de noapte.

Cei din unităţile speciale, ca de exemplu unităţile LRRP, îşi înfăşurau complet cu bandă cureaua de susţinere. Şi asta pentru că, în timpul patrulării, armele se aflau *mereu* în mâinile lor. Dar, pentru soldaţii de linie, care-şi petreceau timpul mai mult stând şi aşteptând, decât trăgând cu puşca, cureaua respectivă era o modalitate necesară pentru a se descotorosi de armă atunci când aveau nevoie de ambele mâini. De pildă, la coadă la popotă.

Fleacuri. Însă astfel de fleacuri puteau oferi unui infanterist, chiar şi unui novice ca Brown, un uşor avantaj.

Cam tot aşa stăteau lucrurile şi cu celelalte componente ale echipamentului.

Casca de protecţie consta dintr-o căptuşeală textilă cu barete din pânză groasă ce se ajustau pe craniul purtătorului, plus carcasa din oţel, model „al doilea război mondial”. Peste asta venea un acoperământ verzui pentru camuflaj, prins cu un elastic bej. Răcanii tâmpiţi păstrau sub elasticul cu pricina ţigările, chibriturile, hârtia igienică din raţiile C şi aşa mai departe. De asemenea, aceiaşi răcani tâmpiţi scriau diferite inscripţii pe învelişul de camuflaj.

Răcanii deştepţi învăţau repede că orice apărea pe o cască putea fi confundat de către un lunetist nevăzut drept

însemne de ofiţer. Aşa că acolo nu se ţinea nimic în afară de chibriturile de carton maro din raţiile C, iar inscripţiile FTA, embleme în favoarea păcii, sau indiferent ce altceva, erau scrise pe spatele căştii. De asemenea, soldaţii învăţau că respectivele castroane din oţel, presupuse a fi utilizabile într-o mie şi una de împrejurări, nu erau câtuşi de puţin aşa. Ce-i drept, puteau fi folosite pe post de lighean, şi toată lumea proceda astfel. Dar dacă erau folosite ca pernă, capetele aveau tendinţa irezistibilă să cadă. Iar dacă ostaşul o folosea ca să şadă pe ea, pentru a-şi feri posteriorul de furnicile roşii, în scurtă vreme apăreau pe fesele lui nişte urme adânci, de la „purtare”. Totodată, când casca se lovea de un copac sau când cădea jos, scotea zgomote puternice. Puţine au fost patrulările de noapte care s-au terminat cu bine atunci când soldaţii au purtat pe cap asemenea căşti.

Ca să nu mai vorbim că respectiva cască era inutilă în scopul ei principal: menţinerea într-o stare rezonabil intactă a craniului celui ce o purta. La acţiunea schijelor, sau chiar a unor gloanţe căzute pieziş, se comporta destul de bine. Dar când un Viet Cong ţintea acceptabil şi golea un încărcător de cartuşe calibrul 7,62x39 direct în cască, proprietarului i se garanta schimbarea domiciliului într-un sac funerar.

Grijă mare…

— Willie, Willie, gemu Fritsche. Numai două gamele?

— Păi, doar pe-astea mi le-au dat.

— *Ei* te-au trimis în Vietnam, tăticu’! Pe ei îi asculţi sau pe mine?

— Pe tine.

— Perfect. Du-te şi fa cercetări la cortul de intendenţă. Mai fă rost de încă două. O să ai nevoie de ele.

La data respectivă, gamelele nu mai erau monstruozităţile din oţel şi prelată din timpul celui de-al doilea război mondial. Mai aveau încă învelişul din prelată, plus paharele aferente care, garantându-ţi gustul de cositor, îţi ardeau buzele când cafeaua era fierbinte şi pe urmă o aduceau la stadiul de „călduţă” în zece secunde. Ei,

bine, acum gamelele erau făcute din plastic. Fără gust. Fără miros. Fără miros, în afară de cazul când soldatul făcea greşeala de a încerca să facă potabilă apa cu un bogat conţinut de clor, adăugând Kool-Aid. După asta, gamela avea gust şi miros de Kool-Aid vreme de vreo şase luni. Lucru deosebit de neplăcut când cineva îşi umple recipientul cu o sticlă de I. W. Harper.

Obiectele de primă necesitate…

Foarte puţini soldaţi purtau lenjerie de corp. Şorturile mulate, purtate de majoritatea americanilor, se strângeau în sus pe picior şi provocau fără întârziere opărirea zonei inghinale în cursul unui marş de maxim doi kilometri. Din această perspectivă privite lucrurile, şorturile de boxer asigurau un oarecare grad de confort. Nimeni nu purta tricouri, pentru că erau călduroase, puţeau şi aveau o culoare verde, ce le dădea un aspect stupid. În schimb, ciorapii, pe de altă parte, se bucurau de mare preţuire. Niciun soldat nu pleca undeva fără minimum două perechi de rezervă. Cei mai buni ciorapi proveneau de la unităţile australiene cantonate în teritoriu. Erau fabricaţi din lână pură, virgină, „securizată”. Ciorapii din dotarea standard a armatei americane se deşirau în mai puţin de o săptămână.

Fritsche selecta conţinutul potenţial al „raniţei de şale” a lui Brown. Nimic altceva decât sacul care stătea atârnat de cureaua din material textil şi căreia armata îi zicea centură de pistol, indiferent dacă exista sau nu vreo armă ataşată la ea.

— Combinezon de rezervă… tăticu’, n-ai nevoie de ăsta. Chiloţi… Dă-i în lulu meu şi p-ăştia. O Biblie. Mda. Mă rog. Sper că are coperta rezistentă la gloanţe. Pudră de picioare? Porcăria asta n-are efect. Dă fuguţa la sanitari. Ia nişte pudră de crabi. E foarte bună la toate. Insecticid. Mai fă rost de trei sticle. E bun la lipitori. Ciorapi. Okay. Nenică, aruncă dracului şortu’ ăla colant. Îţi blegeşte puţa. Hârtie de scris? Merge, da’ să fie rezistentă la apă. Ia nişte pungi de plastic.

Un lucru bun în privinţa Vietnamului: corespondenţa era gratuită. Pentru prima oară în secolul douăzeci, ostaşul de

pe front nu mai trebuia să-şi facă griji că timbrele or să se dezlipească. Fireşte, plicurile erau foarte interesante. Şmecheria consta în dezlipirea atentă a „capacului” cu ajutorul unui cuţit şi folosirea drept pelicanol a răşinei de la arborii de cauciuc. Arborii cu pricina se găseau din belşug.

Combinezoanele „de junglă” erau confecţionate dintr-un amestec bumbac-sintetic destul de uşor, care absorbea corespunzător transpiraţia corporală. Soldatul purta un astfel de combinezon în cursul unei misiuni, la sfârşitul căreia sfâşia şi arunca la gunoi obiectul murdar şi îmbibat de transpiraţie. Nimeni nu avea atâta tupeu încât să ceară unei spălătorese vietnameze să spele combinezoanele alea.

Bocancii arătau şi ei destul de reuşiţi. Aveau branţuri din piele şi căptuşeală de cânepă. Tălpile Vibram se comportau excelent şi pe cele mai noroioase coaste de deal. Se spunea că fuseseră proiectaţi spre a fi folosiţi de către Forţele Speciale în perioada de început a războiului şi aveau inserţii de oţel în talpă, astfel ca omul care călca într-o groapă *punji* (beţe din bambus ascuţite şi acoperite cu bălegar) să nu-şi înţepe picioarele.

Pentru confortul nocturn, soldatul avea un *poncho,* care era o îngrozitoare foaie de pânză cauciucată, prelungită cu o glugă. Era impermeabilă, ceea ce însemna că provoca o transpiraţie nemaipomenită. Deşi, în mod normal constituia singura protecţie a ostaşului împotriva ploii, nimeni n-ar fi purtat vreodată aşa ceva, întrucât în timpul mersului fâşâia zgomotos. Soldaţii, dând dovadă de inventivitate, le foloseau când aveau nevoie să-şi înalţe un cort.

Util era ceea ce se chema *poncho liner:* o pătură sintetică extraordinar de uşoară, de culoare verde de camuflaj. Nu numai că era călduroasă, dar oferea protecţie împotriva frigului chiar şi atunci când se îmbiba cu apă. Totodată, se usca la cea mai mică adiere de vânt în câteva minute şi se bucura de mare preţuire în rândurile infanteriştilor.

Cască, puşcă, combinezon, bocanci, obiecte personale…

Muniţia.

Nu exista noţiunea de „prea multă muniţie”. Soldaţii americani purtau asupra lor cantităţi de muniţie incredibile.

Pe lângă săculeţii de la centură plini cu cartuşe, se foloseau şi de nişte conteinere portabile suplimentare.

În al doilea război mondial, „încărcătura de bază” (cantitatea de muniţie purtată de soldat în luptă) era de două sute de cartuşe. În Vietnam, nu era neobişnuit ca un om să aibă asupra sa de două sau chiar de trei ori mai multă, chiar dacă asta presupunea eliminarea tuturor celorlalte obiecte, cu excepţia gamelelor de apă suplimentare.

— Brown. Ai face bine să-nveţi că nu poţi să cari destule gloanţe cu tine. Prima oară când ai să rămâi pe uscat într-un schimb de focuri şi-ai să-ncepi să înjuri de mamă că ţi-ar mai trebui o cutie de 0,223-uri, ai să-ţi dai seama că nu ţi-am suflat fum în creieraşul tău tânăr.

Metoda de bază prin care soldatul trebuia să-şi poarte echipamentul consta în centura din împletitură de cânepă cu găuri capsate – încă un supravieţuitor din trecut. De centură erau prinse o pereche de bretele din cânepă, care serveau la sprijinirea sarcinii. Pe centura propriu-zisă se prindeau rucsacul „de şale”, o săcoşică mică, din prelată, cu dimensiunile de douăzeci şi cinci pe treizeci de centimetri, pe urmă gamelele şi încărcătoarele. Mica pungă de prim ajutor, care conţinea un singur bandaj amărât, era, de regulă, golită şi folosită pentru transportul ţigărilor.

De asemenea, mai era prevăzut ca militarii să-şi poarte şi baionetele. Dar, întrucât cea de la M-16 avea doar cincisprezece centimetri lungime, cu lama din cel mai prost oţel cu conţinut ridicat de carbon (asta însemnând că nu se putea ascuţi) şi pentru că nimeni întreg la minte nu-şi putea închipui că poţi ataca un individ înarmat folosindu-te de flecuşteţul ăsta bont, baionetele erau în principal folosite la aruncarea în trunchiurile arborilor de cauciuc. În schimb, se purtau cuţitele de luptă, fie un cuţit foarte scump, comandat special din Statele Unite, fie un cuţit K-Bar, şterpelit din rezervele Forţelor Aeriene sau ale Marinei.

În afară de toate acestea, după cum constată Willie-măsliniul, mai erau şi raţiile.

— Fritsche. Cum paştele mă-tii am să pot eu să car

douăsprezece mese, pentru numele lui Dumnezeu?

De-acum, Brown începea să fie intuitiv. Pe patul lui se afla o duzină de cutii cu raţii C. Numai două dintre ele umpleau cu vârf rucsacul „de şale”. Fritsche îi arătă cum se procedează.

Raţiile C erau organizate în trei grupe de mese: B-1, B-2 şi B-3. Una pentru micul dejun, alta pentru prânz şi ultima pentru cină. Ele erau organizate ingenios, ca să ofere soldatului varietate, spre deosebire de raţiile de front cu reţetă unică, din războaiele anterioare. Cu toate acestea, nimeni nu a descoperit vreodată modalitatea ca aceste cutiuţe să fie încărcate în spinarea unui singur amărât de infanterist.

De aici, necesitatea imperioasă de a se sorta conţinutul raţiilor C, astfel încât să fie cărate numai cele mai bune şi mai gustoase componente. Fiecare raţie C conţinea câte trei cutii de conserve precum şi o pungă cu accesorii din folie cafenie. Cele trei conserve aveau următoarea compoziţie:

Felul principal:

Ouă cu şuncă, tocate. Oribil. Aproape necomestibil.

Carne de curcan. Fritsche a traversat o scurtă perioadă de încântare faţă de carnea de curcan, până când şi-a dat seama că avea gust de mâncare pentru pisici.

Pui dezosat. Plictisitor, dar acceptabil.

Pui cu tăiţei. Mulţumitor.

Cotlet de vită în suc propriu. Carne fiartă fără gust – întrucâtva, plină de cocoloaşe – în grăsime.

Şuncă cu apă adăugată. Acceptabil. (Acceptabil fiind definit ca ceva în care un bucătar amator, aflat în misiune, putea să-şi bage picioarele.)

Felii de carne de vită cu cartof şi sos. „Cartof” la singular. Întrucât feliile de carne nu se puteau deosebi de cotletul de vită în suc propriu, acesta nu se număra printre felurile favorite.

Chiftele cu fasole şi sos de roşii. Comestibil.

Fasole cu cârnaţi *frankfurter* în sos tomat. Da.

Carne de vită condimentată, cu sos. Încercaţi feliile de

carne de mai sus, ceva supă pentru pisici, nişte glutamat de sodiu şi un lichid vâscos despre care se credea, în general, că ar fi esenţă de ptomaină.

Felii de carne de porc în suc propriu. Preferabil să fii foarte înfometat.

Şi acum, punctul culminant:

Şuncă cu fasole *lima*[27]. Generaţii de tineri s-au întors din Vietnam cu o ură veşnică pentru şunca cu fasole lima. Respectivele conserve erau atât de înfiorătoare încât, nu numai că nimeni nu le mânca, dar soldaţii le lăsau intenţionat pe lângă poteci, ca să fie luate de către săteni sau cei din Viet Cong. Fără mine-capcană. Cu toate acestea, nimeni nu se atingea niciodată de cutiile alea. Atunci, şunca cu fasole lima a fost înlocuită cu o nouă creaţie: spaghetti cu chiftele. Ambele componente indigerabile.

A doua cutie, existentă numai în pachetele B-1 (micul dejun), conţinea fructe:

Cocteil de fructe. Drăguţ.

Pere. Nu tocmai.

Caise. O decepţie serioasă.

Piersici. Extrem de populare, întrucât cutiile erau pline cu suc şi se potriveau de minune cu gâtlejurile uscate provocate de baterea coclaurilor.

A treia cutie conţinea:

Biscuiţi şi brânză topită ceddar. Mosby i-a povestit odată lui Fritsche despre biscuiţii-pesmeţi cu care se hrănea flota lui Nelson – foarte potriviţi ca înlocuitori de ghiulele. Fără alte explicaţii, motoristul a înţeles pe loc ascendenţa onorabilă a biscuiţilor din raţiile C. Brânza era denumită ceddar. Soldaţii o considerau un fel de plastic ultramodern.

Baton de vanilie. Mănâncă şi mori. Era o bucăţică de zahăr candel pe care până şi copiii cerşetori vietnamezi o aruncau cât colo. Lucru dureros, de altfel. Nu s-a auzit ca cineva întreg la minte să încerce să muşte a doua oară din chestia asta.

Unt de alune şi biscuiţi. Untul de alune – bun. Pentru

[27] Varietate de fasole cu sămânţa mare şi aplatizată (n.tr.).

biscuiţi, a se vedea mai sus.

Budincă de curmale. Pentru desert, era un fel de şuncă cu fasole lima.

Prăjitură de fructe. Vezi mai sus.

Chec „de-o livră”[28]. Corect descrisă prin greutate.

Pudră de cacao. Vezi mai jos.

Biscuiţi cu gem. Biscuiţii puteau fi unşi cu gem de struguri, de caise sau de ananas. Gemul se râcâia şi se întindea pe chec. Biscuiţii se „întindeau” pe cel mai apropiat tufiş.

Punga cu accesorii conţinea nişte pacheţele gen picnic cu sare, piper şi zahăr; un pachet cu frişcă „instant”; o lingură din material plastic; două lame de gumă de mestecat; un şerveţel; un rulou de hârtie igienică; patru ţigări ambalate în hârtie.

La începutul războiului, ţigările aveau o vârstă respectabilă. Mosby s-a jurat, dar, din păcate, n-a fost crezut câtuşi de puţin, că a deschis un astfel de pachet şi a găsit două Lucky Strike Green, o marcă la care s-a renunţat cu mult tam-tam în 1941. Acum ţigările erau mai ales Marlboro, Winston, Salem, Pall Mall, Lucky Strike. Camel, mai rar. Din când în când, câte-un biet ghinionist avea parte şi de cele mai neagreate ţigări – Viceroy.

Ultimul element din pachet era cafeaua ness. Era o cafea care te trezea şi din mormânt. Amfetaminele – de găsit numai în pachetele Forţelor Speciale – erau considerate mult mai puţin eficiente decât cafeaua din raţiile C.

Amatorii de delicatesuri luau două pachete de ness, trei pachete de frişcă plus un pachet de cacao şi-şi preparau un capuccino „de teren”. Încălzit într-o ceaşcă de gamelă, deasupra flăcării unui explozibil C-4, nu era rea deloc. Ba, chiar foarte gustoasă dacă era consumată după două săptămâni fără baie, trei săptămâni de plictiseală plus teroare şi patru zile lipsite de somn.

Problema consta în cum să cari toate aceste bunătăţi în misiune.

---

[28] În original, *pound cake,* chec sau tort din ingrediente a câte o livră fiecare; o livră = 0,454 kg (n.tr.).

— Îţi iei trei… nu, patru perechi de ciorapi, îi spuse Fritsche lui Brown.

— Ai pus deja ciorapii deoparte.

— Ăştia nu sunt pentru picioarele tale, prietene, spuse Fritsche. Desfăcu ciorapii pe care Willie îi scosese din lădiţa de sub pat. Apucă-te şi sortează conservele, bine? Desfaci toate pungile de plastic. Trebuie să păstrezi o lingură, câte-o pungă de sare şi piper, trei pachete de curpapir, ţigările şi frişca. Arunci restul căcaturilor.

— Dar eu nu fumez.

Fritsche trecu tutunul în proprietatea sa.

— Ei, vezi? Uite cum te uşurăm de la o clipă la alta, spuse el.

Pe urmă, Fritsche porni la sortarea conservelor.

— Păstrează fructele. Goleşte scârboşenia de pachet B-3. Desfă cutia şi scoate mai întâi pachetul de cacao. Aşa. Conservele principale. Ai şuncă cu ouă. Aruncă-le în cristelniţa mă-sii. Pui cu tăiţei. Bun. Încă una cu pui şi tăiţei. Ai avut noroc la tragerea asta, tăticu’.

Soldaţii îşi împărţeau raţiile C prin tragere la sorţi. Lada era deschisă (ţeava unui M-16 făcea minuni pe post de pârghie), după care era răsturnată. Soldaţii treceau apoi pe rând şi-şi luau raţiile la întâmplare.

Teoretic, asta-i împiedica pe primii de la coadă să-şi aleagă pachetele cu cea mai mare căutare (B-l cu fructe). În realitate, dat fiind că lăzile cu raţii C erau întotdeauna ambalate la fel, cei mai rafinaţi memorau cu precizie amplasamentul fiecărui pachet. Răsturnate sau nu, ei le ştiau.

În sfârşit, Fritsche aduse conservele la starea de grămadă controlabilă. Pe urmă, îndesă cutiile în ciorapi. După ce-i umplu în acest mod, îi legă strâns la „gură” şi-i prinse cu şireturile de spatele bretelelor de la raniţă. Dacă erau legaţi suficient de strâns, nu se ciocneau între ei şi, deci, nu făceau zgomot.

Willie se uită la rezultatul final şi se încruntă.

— Fritsche… ar trebui să avem la noi douăsprezece porţii.

— Dea.

— Eu nu cred că am mai mult de patru sau cinci.

— Dea.

— N-aş vrea să mor de foame pe-acolo.

— Hai să-ţi vând un pont, fiule. E absolut exclus să treacă mai mult de patru zile fără să primim porţii noi. Că doar nu suntem Supermeni, ce naiba. Şi-apoi, dac-o fi să ne batem, gândeşte-te la toate porţiile suplimentare pe care le poţi lua de la cadavre.

În vreme ce Brown se făcea alb ca varul la faţă, Fritsche verifică şi „echipamentul de sprijin" pentru misiune. Acest echipament aduna laolaltă diferite mărunţişuri pe care soldatul le căra ca să-i ajute pe alţii. Chestii precum cartuşiere de rezervă pentru mitraliere, LAW-uri[29], explozibile, proiectile de mortier etc.

Willie primise două cartuşiere a câte două sute cincizeci de cartuşe de mitralieră, două blocuri de explozibil C-4, un colac de zece metri de fitil pentru explozibil de culoare oranj, neelectric, plus grenadele şi două LAW-uri.

— Trebuie să iei explozibilul. Cu el o să gătim. Îl pui la spate, deasupra rucsacului.

— De ce acolo?

— Fiindcă e alb, cap pătrat ce eşti. Niciodată să nu cari ceva care te transformă într-o ţintă. Acum, grenadele.

Fritsche desfăcu cilindrii de carton în care se aflau grenadele.

— Fuller a zis să iei patru. Tu iei două…

— Dar…

— N-o să ai nevoie decât de două, altfel am mierli-o cu toţii. Celelalte or să rugineasc ă pe tine. E de-ajuns să pui o picătură de apă pe ele că scârbele astea de M-26 ruginesc. Astea două… atârnă-le de săculeţele cu muniţie. Ai grijă să nu cumva să le agăţi de mânere. Dacă iese afară cuiul, ai căcat steagu'. Nimeni nu primeşte măcar o agăţătoare de medalie dacă-l face îngeraş propria lui grenadă. Mai ia nişte bandă izolatoare şi prinde bine mânerele. Deşurubează siguranţele şi unge filetele cu puţină vaselină. Acum, eşti

[29] Light Antitank Weapon – Armă antitanc uşoară (n.tr.).

ţais. Prăpăditele astea… lasă-le.

„Prăpăditele astea” erau cele două conteinere de carton ale LAW-urilor, lansatoarele de rachete M-72, una din acele idei bune care nu funcţionează. Ele au înlocuit bătrâna şi bine cunoscuta bazooka. LAW a apărut cu două generaţii de arme antitanc mai târziu. LAW era o bazooka din carton, cu folosinţă unică. Cântărea vreo două kilograme şi jumătate şi avea numai şaizeci de centimetri lungime, în poziţia pentru marş. Când un soldat urmărea să lovească un tanc sau o cazemată, în loc să facă o gaură cu dinţii, nu trebuia decât să deschidă ambalajul sigilat, să scoată cuiul de siguranţă, moment în care tubul lansatorului se putea extinde la lungimea completă. Apoi, să ţintească şi să tragă. O teorie perfectă.

Cu toate acestea, LAW-urile nu au funcţionat în Vietnam. Cam o treime din lansatoarele de 66 mm au refuzat să declanşeze. Şi mai puţine au reuşit să lovească o ţintă la distanţe mai mici de două sute de metri. Rebuturi.

— Lasă-le, spuse din nou Fritsche.

— Dar locotenentul Fuller a zis…

— Mă piş pe nasu’ lui. Ai să vezi că nici el n-o să care M-72-urile. Acum… trecem la rahatul important. Muniţia lui Blind Pig.

— Spune-i, fratele meu, se auzi un mormăit din colţul lui Blind Pig.

Şi Fritsche îl puse în temă.

— Singura chestie pe care ne bazăm în caz că suntem atacaţi e mitraliera lui Blind Pig. Asta o să halească la muniţie de zici că mâine e sfârşitul lumii. Aşa că toată lumea cară cartuşiere de rezervă.

Fritsche desfăcu o cutie cu muniţie şi ridică cu reverenţă cartuşele din alamă strălucitoare, legate între ele.

— Una din problemele pe care armata încă nu le-a rezolvat caută răspuns la întrebarea cum să cari scârboşeniile astea? Doar n-ai să iei în cârcă cutia aia, nu? Deci, cum crezi tu că ai să duci şmecheria asta?

Brown luă şovăielnic cartuşiera şi dădu să şi-o petreacă pe după gât.

— Păi, cum de nu, făcu Fritsche în zeflemea. Ca un *bandido* veritabil. Da', te-ai gândit vreodată că această cartuşieră te transformă într-o ţintă lucitoare pentru un lunetist?

Brown se arătă speriat.

— În plus, îmi strici dracului muniţia, interveni Blind Pig, dacă-mi suceşti cartuşele în centură. Te omor dacă-mi faci o chestie ca asta.

— Bun, şi-atunci, cum o să le car?

— Du-te la Buellton şi spune-i să-ţi facă rost de o traistă de sanitar. Asta-i singura soluţie pe care-am găsit-o noi. Dacă-ţi vine vreo idee mai bună, fă bine să ne-anunţi, că nouă ne-a secat tărtăcuţa.

Fritsche examină rezultatul şedinţei de instruire.

— Păi, cam asta ar fi tot, Willie. Eşti gata. CRAS. Cretinii de Răcani Aleargă-n Salturi.

La origine, acronimul CRAS venea de la Corpul de Armată Strategică, denumire a trupelor combatante auxiliare ale armatei, acestea urmând să fie primele care să salveze Democraţia de ea însăşi. Prin 1968, „cras" se folosea în mod ironic, cu diverse definiţii, precum „Comandante, Ruşii ne Atacă Sigur".

— Te-ai prins?

— Cred că da. Mulţumesc.

— Nicio problemă. Acum, mişcă-ţi fundul şi adu-mi o bere. Dacă plecăm în misiune mâine, în noaptea asta mă fac pulbere.

Brown se duse la buncărul cu gheaţă. Fritsche îl urmări cu privirea, apoi se întoarse la patul lui.

Blind Pig, satisfăcut şi el de lecţie, catadicsi într-un târziu:

— Cum zise şi nenicu', mulţumesc.

— Pentru ce? Căcănarul respectiv o să iasă pe teren şi-o să ajungă oale şi ulcele. Ştii asta, nu?

— Mda. Dar ai ajutat un frate.

— Dă-te-n pisici de-aci, spuse Fritsche, stânjenit. Nu-i decât un semn de prietenie.

— Voi, gagiii ăştia, sunteţi chiar aşa de apropiaţi?

Blind Pig se referea la fraţii motorişti ai lui Fritsche.

— Mda.

Brown reveni în cort cu sticlele de Bier LaRue. Fritsche le desfăcu capacele cu muchia cuţitului său K-Bar şi le împărţi camarazilor săi. Cei trei bărbaţi, de nouăsprezece ani fiecare, băură în tăcere. Pe urmă, Brown decise că are de pus o întrebare.

— Hank? Pot să te întreb ceva? Chiar ai fost un Hell's Angel?[30]

Blind Pig îl fulgeră pe Brown cu o privire mustrătoare, acesta fiind unul din punctele sensibile ale lui Fritsche. Marele motorist reflectă o clipă, apoi zâmbi larg.

— Nu. Dar am mers la petreceri cu ei. Nişte gagii tare, tare virtuoşi…

Henry Charles Fritsche era, după judecata oricui, un tip virtuos. Mai exact spus, după părerea tuturor, cu excepţia părinţilor săi, a tribunalelor, a Biroului pentru Narcotice şi Droguri periculoase şi, în ultimă instanţă, a colegilor săi delincvenţi.

Toată lumea suferă, în perioada de creştere, un soi de şoc seminal datorat unei întâmplări personale, unei cărţi, sau chiar unui film.

Pentru Fritsche, lucrul acesta s-a petrecut atunci când părinţii lui l-au lăsat să se ducă la matineul copiilor de sâmbătă după-amiaza. Până atunci, Fritsche ajunsese la concluzia (dacă un copil de zece ani poate să ajungă la o concluzie) că viaţa se oprea la marginea micului târg de fermieri din Ohio, unde se născuse el.

Filmul era vechiul „clasic“ al lui Marlon Brando, *The Wild Ones.*

În vreme ce toţi ceilalţi copii aruncau cu pungile de floricele de porumb, huiduiau, ovaţionau, urlau şi, în general, nu dădeau nicio atenţie celor ce se petreceau pe ecran, Fritsche a stat într-o stare de concentrare supremă. A fost de-a dreptul fascinat de personajul negativ incorijibil al filmului, Lee Marvin. Asta ar putea explica de ce, câţiva

[30] Hell's Angels - grup rock californian care, la începutul anilor optzeci, a lansat drogul „praful îngerilor” (n.tr.).

ani mai târziu, Fritsche şi-a amanetat tăuraşul ce ar fi avut toate şansele să fie admis la târgul anual al statului, ca să-şi cumpere o rablă de motocicletă Triumph, 1948. Oamenii din oraş şi rudele sale au găsit o explicaţie mai simplă: „Băiatul e rău din naştere”.

Răul după fapte se cunoaşte şi, în anii următori, Fritsche a făcut tot ce-a putut ca să-şi justifice predestinarea, vomitând pe rochia „reginei” de la balul bobocilor, umflându-i mutra unui profesor de educaţie fizică, suferind o exmatriculare din şcoală şi, pe urmă, aflându-se „prin apropiere” în timpul câtorva spargeri de magazine.

A ajuns, până la urmă, aspirant la un club clandestin de motociclişti. Un „aspirant” este un membru de perspectivă. În perioada de „aspiratură”, se aşteaptă de la un potenţial nou membru să îndeplinească toate cerinţele înjositoare impuse de jurământul de intrare în cadrul „frăţiei”, plus încă altele. De asemenea, aspirantul trebuie să fie aproximativ viteaz în orice situaţie în care un Audie Murphy de rând ar fi în stare să se descurce şi, în general, să fie disponibil la orice oră, ca atunci când, de pildă, un membru „plin” are chef să mănânce pizza la două noaptea. Nu se admit niciun fel de eschivări de la o astfel de solicitare, chiar dacă oraşul ar fi închis „ermetic“ şi înconjurat de Garda Naţională.

În cele din urmă, Hank a primit emblema de membru al clubului, pe care şi-a cusut-o pe spatele jachetei sale Levis, fără mâneci.

După aceea, Fritsche a zbârcit-o.

A descoperit drogul numit *speed*[31], precum şi faptul că excitaţia stârnită de methedrină e mai a naibii dacă se obţine prin injectare. Era distractiv. Putea să „funcţioneze” ore şi zile întregi cu amfetamină, devenind cu fiecare clipă mai puternic şi mai deştept.

De asemenea, acum putea să se întreţină singur. Prin 1966, drogurile pătrundeau destul de masiv în Statele Unite, ba chiar şi în Midwest. Iar la acea vreme, *speed* părea o substanţă tare inofensivă şi totodată profitabilă, în

[31] Viteză (n.tr.).

special la colegiul din localitate.

Fritsche a devenit un distribuitor/consumator. Câştiga o groază de bani. În acelaşi timp, Fritsche se transforma într-un tâmpit nesuferit şi încurcă-lume.

Prima sa trezire la realitate s-a petrecut cu ocazia unei întruniri a clubului când fraţii săi, care îl avertizaseră de mai multe ori până atunci, i-au retras emblema de membru. Pentru cineva care a trecut prin încercări deosebit de grele ca să câştige emblema, nu exista o ruşine mai mare ca aceea de a fi dat afară din club.

Fritsche s-ar fi putut întoarce acasă, să se reculeagă şi, după o perioadă de îndreptare a comportamentului, să se înscrie din nou în club. Posibilitatea asta rămânea valabilă întotdeauna. În schimb, el s-a dus acasă şi şi-a injectat şi mai mult *speed.* Pe urmă, a pus la cale o mare combinaţie.

Afacerea implica oameni din California şi oameni din Miami. În urma ei, Fritsche avea toate şansele să devină un om foarte bogat.

În loc de asta, când oamenii s-au întâlnit, „afacerea” s-a concretizat în focuri de armă. Hank Fritsche s-a pomenit în micul apartament holbându-se, cu urechile vâjâind, la patru cadavre. Cunoştea sigur că fiecare cadavru avea cel puţin câte un prieten.

A fost nevoie să stea ascuns câteva zile într-un hotel de asistenţă socială pentru ca organismul lui să scape de efectul drogurilor. Pe urmă, a luat două doze sănătoase, pe cale orală, şi s-a dus la centrul de recrutare, spunând că vrea să se înroleze. A avut noroc. În 1967, agenţii de recrutare nu se uitau cu cine ştie ce severitate la voluntari, îndeosebi dacă vroiau să se ducă în Vietnam. Pentru Hank Fritsche, Vietnamul era locul cel mai sigur posibil. Putea să rămână acolo până când ecourile acelei nefericite afaceri cu droguri se stingeau.

Dar, pentru că motorişti i-au sfidat întotdeauna pe zei, Fritsche a devenit eternul om din avangardă. Era ceva pentru care el se oferea întotdeauna voluntar. Ba nu, insista chiar. După o vreme, a devenit un lucru pur şi simplu acceptat. Nimănui nu i se mai părea ciudat,

exceptându-l poate pe Mosby, care nu se mira cu glas tare întrucât ştia că e sinucidere curată să mergi în fruntea formaţiei.

Era totodată în firea lucrurilor ca motoriştii să fie favorizaţi de zei, dat fiind că, slavă Domnului, Fritsche participase, ca om de avangardă, la circa o sută cincizeci de patrule. Fără să i se poată reproşa ceva şi fără să sufere măcar vreo zgârietură.

Iar acum sosise timpul pentru o nouă încercare.

16. ZA ZULU

Ceaţa zorilor se înălţa deasupra arborilor de cauciuc. Lumea devenea foarte cenuşie în timp ce caierele ceţii se ridicau, se mişcau în cerc şi apoi se lăsau prinse în vârtejul palelor de rotor ale elicopterelor.

Câte douăzeci de aparate Huey se aflau aliniate pe fiecare latură a aerodromului PSP din Hue Duc. Grupa lui Casey stătea ghemuită la marginea pistei, în vreme ce aparatul lor se trezea încet din amorţeală, şovăielnic în aerul dimineţii, cu palele gemând în ceaţă. Într-o vreme, turbina aparatului de zbor porni, iar palele rotorului deveniră invizibile, vârfurile lor agăţând şi împrăştiind fuioarele rătăcite de cenuşiu. Soarele, încă timid, îşi strecura suliţele în urma lor. Şeful echipajului UH-lD-ului le făcu semn şi membrii grupei o rupseră la fugă şi se urcară la bordul aeronavei.

Stând lângă mitraliorul de la uşă, Mosby văzu lumea înclinându-se înainte prin parbrizul zgâriat. Caierele ceţii se învolburară în momentul în care patruzeci de elicoptere, fiecare purtând câte o grupă de infanterişti, se desprinseră de sol, se legănară uşor, apoi se înălţară la un unghi de patruzeci şi cinci de grade, cufundându-se în pâclă şi în uitare.

Elicopterul lui Mosby urcă până la şase sute de metri şi el simţi cum transpiraţia i se usucă şi-i îngheaţă pe trup, în timp ce aparatul Huey străpunse şi ieşi din plafonul de nori.

Închipuiţi-vă un ventilator electric vechi.

Închipuiţi-vă că una din paletele acelui ventilator e strâmbă, astfel încât sunetul pe care-l scoate nu e doar un zumzet normal, ci unul însoţit la fiecare rotaţie de un păcănit strident.

Acum, imaginaţi-vă că ventilatorul respectiv are o deschidere de aproape cincisprezece metri.

Imaginaţi-vă patruzeci de asemenea ventilatoare.

Acesta e zgomotul unui asalt aerian.

Vreme de peste un deceniu, zona purtase numele de „ţinutul moşierului Giang”. În orice caz, după ce Giang a comis eroarea de a-şi vizita ţinutul ca să se intereseze de ce arendele nu mai fuseseră plătite de douăzeci şi două de luni, FEN i-a răspuns la întrebări cu două gloanţe de carabină M-1, înfipte în gât. După care, lanul de orez parcelat, lung de trei kilometri şi lat de unul a devenit teritoriu liber.

Sătenii au început să lucreze plini de entuziasm acest teren liber, până când un bătrân fermier a fost mitraliat de un elicopter american în timp ce-şi ara pământul cu plugul tras de bivol. Pe urmă, aria a fost abandonată de toţi, în afară de nebuni. Astfel, timp de patru luni, ţinutul Giang a fost ignorat.

Acum lanurile de orez au fost rebotezate Zona de Aterizare Zulu, şi războiul a coborât asupra lor.

Primele elicoptere au fost Huey Cobra şi aparatele de asalt model B. Deasupra plana în cerc un avion de observaţie al Forţelor Aeriene şi, mai sus, două şiruri de avioane Phantom Fox-4.

Elicopterele de asalt se iviră primele din norul de praf, coborând deasupra copacilor, sfâşiind liniştea cu clănţănitul şi vaietul mitralierelor. Urmă apoi bubuitul ritmat al aruncătoarelor de grenade. Nu se auzi niciun foc de ripostă.

Patruzeci de elicoptere, în spatele lor alte patruzeci, urmate de încă patruzeci, plus patruzeci: Divizia 12 pornea la luptă.

Forţa distrugătoare a războiului.

Forţa distrugătoare se personifică în oamenii care se împrăştiară din elicoptere în noroiul lanurilor de orez. Aparatele Huey se ridicară de la sol şi peste zona de aterizare se lăsă liniştea, întreruptă doar de răcnetele subofiţerilor şi ofiţerilor, care-şi îndemnau soldaţii să părăsească poiana şi să intre în desiş. Doi oameni rămaseră pe loc, şovăind: Willie-măsliniul şi comandantul plutonului, locotenentul Fuller. Erau zăpăciţi. Dezorientaţi. Casey alergă spre Fuller şi-l apucă de cot.

— Haide, îl îndemnă el.

Fuller se holbă la el cu o privire rătăcită. Avea ochii măriţi şi înspăimântaţi. Se zgâia la orizontul pustiu care, cu doar câteva clipe în urmă, fusese plin de elicoptere, arme şi oameni.

— Să mergem, sir. Ne putem regrupa la lizieră.

Îl împinse pe comandantul său de pluton către desiş.

Misiunea Companiei Charlie consta într-un raid desfăşurat cu trei plutoane şi fusese încredinţată comandantului Companiei C, Karl Harris, de către locotenent-colonelul Taylor, ofiţerul aflat în fruntea batalionului din Regimentul 15 Infanterie.

Pe hartă, părea simplu. De la Za Zulu, Compania C urma să se despartă în trei „vârfuri de lance”, materializate de cele trei plutoane. Obiectivul era şi el triplu. În situaţia respectivă, trei dealuri mici. Pentru ţăranii din regiune, ele erau cunoscute ca fiind cele Trei Surori. Pentru Armata Statelor Unite, ele erau Dealurile 957, 902 şi 1113.

Denumirile numerice au fost atribuite conform înălţimii presupuse – în metri – a dealurilor. Cifrele acestea se puteau citi pe harta militară drept cote, hartă inspirată după o misiune de observaţie a armatei franceze, din 1952. Francezii îşi bazaseră detaliile pe o cercetare cartografică efectuată de japonezi în 1944. Într-o accepţiune foarte largă, cifrele însemnau că harta pe care armata plănuia s-o utilizeze în asaltul ei era aproximativ la fel de exactă ca una din cele folosite de Columb când a încercat să navigheze spre Indii.

Conform acestei hărţi – şi ca atare incluse în instructajul de comandă al colonelului Taylor – cele Trei Surori se situau la nord-nord-est de zona de aterizare proiectată. Cel mai vestic, Dealul 1113, se afla cam la trei mii de metri de ZA. Al doilea şi cel mai puţin înalt, Dealul 902, era la circa şase mii de metri de ZA. În fine, al treilea şi cel mai îndepărtat deal, cel având pe hartă cota 957, se găsea cam la zece mii de metri distanţă. Asta spunea documentul cartografic, precizând în plus că dealul cel mai îndepărtat se afla în vecinătatea unui drum de ţară circulat. La poalele lui 957,

din nou, conform hărţii, erau rămăşiţele unui sat.

În conformitate cu ordinele lui Taylor, fiecare pluton avea misiunea să se deplaseze cât mai expeditiv cu putinţă, către unul din dealuri. Trebuiau să cerceteze cu maximă temeinicie fiecare latură a rutei lor directe către dealuri. În situaţia că, erau atacaţi de inamic, aveau să riposteze. Imediat după ocuparea dealurilor, Compania Charlie urma să „patruleze agresiv” zona frontală şi flancurile. Se spera că în felul acesta aşteptările generalului Sinclair de atragere în luptă a Batalionului Phu Loi vor fi împlinite. Dacă nu se înregistra niciun contact în decurs de patruzeci şi opt de ore, Compania C se putea aştepta să fie ridicată cu elicopterele şi relocalizată într-o a doua zonă de aterizare, cam la zece kilometri spre nord.

Sinclair a denumit cam dramatic, toată această mişcare, operaţiunea SWIFTSURE[32].

Ordinele au fost transmise pe cale ierarhică în jos, după ce au fost structurate de către Shannon şi personalul G-2 din subordinea sa, precum şi de oamenii din celelalte secţiuni G. De acolo, colonelul Taylor, având repartizată aria sa de acţiune din cadrul Operaţiunii Swiftsure, a dat fiecăruia din comandanţii de companie diferite ordine de luptă.

După instructaj, comandantul Companiei Charlie, căpitanul Harris, a transmis ordinele plutoanelor sale. După cinci luni petrecute într-o unitate combatantă şi cu mai puţin de treizeci de zile înainte de a fi repartizat din nou în ariergardă, Harris s-a considerat îndreptăţit să-şi aducă contribuţia personală la repartizarea sarcinilor. Astfel, grupul lui de comandă şi Plutonul unu au primit misiunea de a cuceri şi păstra cel mai apropiat deal – 1113. Plutonul trei, preferatul lui, a primit sarcina următoare în ordinea uşurinţei: flancarea vechiului drum de ţară şi ocuparea Dealului 957. Plutonului doi, din care făcea parte şi Mosby, i s-a încredinţat treaba cea mai scârboasă: Dealul 902.

Nu părea, nici măcar pe hartă, că avea să fie o zi

[32] *Swiftsure* – cuvânt compus din *swift* = iute, rapid, şi *sure* = sigur (n.tr.).

distractivă. Dar ceea ce harta, care şi aşa indica ruta Plutonului doi ca fiind rea, nu arăta, era că deştepţii care efectuaseră cercetarea aeriană iniţială săvârşiseră o mică eroare: Dealul 902 se afla mai degrabă la vreo unsprezece mii de metri de locul aterizării, decât la şase mii. Totodată, documentul operativ omitea să precizeze că între ZA şi micul deal se întindeau câmpuri cu iarbă kunai, porţiuni de junglă secundară şi alte chestii neplăcute.

Când au ascultat instructajul de informare, cei din Plutonul doi şi-au zis că au intrat în rahat până peste cap.

Nu au ghicit nici măcar pe jumătate.

17. GRUPA

Fritsche îşi conducea grupa de-a lungul unei poteci aproape invizibile de pe un dig de orezărie năpădit de buruieni. Oamenii se mişcau cu repeziciune, numai Brown şi Fuller se mai împiedicau din când în când în locurile unde digul străvechi se dărâmase. Începuseră deja să transpire şi să simtă în gurile uscate gustul bine cunoscut, ca de tinichea, al sării din organism.

Martinez îşi mişca ochii încontinuu, aruncând în răstimpuri câte o privire fugară, ca să se asigure că totul era în regulă cu Brown. De-acum, inima i se liniştise după agitaţia de pe zona de aterizare, iar încordarea din picioare începuse să se transforme într-un mers uniform şi hotărât. Văzu pârâul de sudoare ce izvora dintre omoplaţii lui Brown şi se prelingea în josul cămăşii, către raniţă. În câteva minute, pata se întinse până când toată cămaşa lui Brown se îmbibă de sudoare.

Să-mi bag picioarele în ea de viaţă! blestemă Martinez. Ultimul lucru pe care şi-l dorea era să facă pe infirmiera. În ritmul ăsta, puştiul o să se prăbuşească de căldură înainte ca aceasta să înceapă măcar. Pe urmă, începu să-l compătimească pe Brown. Toată lumea trebuie să treacă prin „botezul tufişurilor”. Martinez luă una din gamelele sale şi i-o întinse lui Brown. În vreme ce Brown hăpăia de zor, Martinez observă că pielea uşor ciocolatie a acestuia începuse deja să se usuce şi să se înroşească. Să-mi bag picioarele în ea de viaţă! blestemă din nou Martinez.

La marginea câmpului făcură o haltă.

— Cinci minute, anunţă Casey, şi toată lumea se întinse pe jos.

Inclusiv Fuller. Dacă Brown arată rău, gândi Martinez, atunci Fuller arată de parcă şi-ar da duhul. Casey se apropie de el.

— Ăă, dom’ locotenent, zise el. Cred c-ar fi bine să stăm de vorbă.

Fuller se holbă la el o secundă. Pe urmă, realitatea îl

trase de mânecă şi se ridică în picioare. Casey îl luă deoparte şi începu să-i vorbească. Martinez nu auzea ce-i spunea, dar putea să ghicească. Fuller se pipăia prin buzunarele laterale după o hartă uitată. Casey şi-o scoase pe a lui şi începu să-l călăuzească pe comandantul său de pluton printre mişcări.

'Tu-l în nară de *huerro*[33] gândi Martinez. Nu-i în stare să-şi găsească *huevos*[34]-ul cu două mâini şi o târfa de cincizeci de dolari. Dar Martinez nu-şi făcea griji. Îl aveau pe Casey. Era de-ajuns.

În clipa următoare, Casey îi ridică în picioare şi îi alinie, tărăgănând ordinele în stilul său discret. Porniră din nou înainte. Dacă cineva ar fi avut timp şi chef, ar fi simţit o oarecare admiraţie temătoare văzând sălbăticiunea primitivă ce se întindea în faţa lor într-o pantă joasă şi constantă. Un şir de dealuri acoperite de o vegetaţie abundentă se ridica până la înălţimile ameţitoare ale unei jungle cu plafon dublu. Într-o fotografie din *National Geographic* ar arăta grozav. Dar dacă trebuia să străbaţi acele dealuri, atunci puteau fi considerate un adevărat iad.

Ca întotdeauna, Fritsche preluă conducerea. Taliaferro se apropie de el ca să-i asigure spatele. Fritsche îi aruncă o privire de dezgust total şi-i făcu semn să se ducă în spate. Martinez zâmbi satisfăcut, bătu cu palma în aruncătorul lui de grenade M-79 şi se strecură în locul rămas liber din spatele lui Fritsche. Aşa era mult mai sigur. Nu-l mai frământa acum altă grijă în afara faptului că Taliaferro se afla în spatele lui.

Odată ieşiţi cu bine din zona de aterizare, Casey îi aranjă în ordinea de marş: după Fritsche, Martinez, Taliaferro şi Blind Pig, îl puse pe Willie, novicele. Willie avea totodată şi misiunea de a căra muniţia lui Blind Pig. Urmau Casey, Mosby, Buellton, infirmierul. După acesta, presupusul lor comandant de pluton, locotenentul Fuller. Şi transmisionistul lui, DeeJay. În continuare veneau celelalte grupe ale plutonului.

[33] Secătură (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).
[34] Ouă (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

Casey avu o fracţiune de secundă de indecizie privind locul unde să se plaseze el însuşi. În mod normal, Casey s-ar fi aşezat cât mai departe posibil de Fuller. În războiul ăsta locotenenţii mureau pe capete. Pe urmă, aveai nevoie de cineva care să preia comanda, respectiv Casey.

Martinez bănui că, totuşi, în acest caz lucrurile stăteau atât de rău încât Casey vroia să fie suficient de departe de un dezastru provocat de vreo mină-capcană şi îndeajuns de aproape încât să nu piardă urma locotenentului sortit pieirii.

Şi, într-adevăr, era sortit pieirii, gândi Martinez. Dacă a existat vreodată un om deasupra căruia să plutească ameninţător păsările mari şi negre, pe acela îl chema Fuller. Martinez adresă o scurtă rugăciune de mulţumire către Floricică, pentru faptul că nu se afla prea aproape de nenorocit. De acum înainte, el va fi pregătit în subconştient să audă în spatele grupei marea bubuitură care va fi semnalul morţii lui Fuller. Păcat de DeeJay.

În timp ce-şi vedea de drum, Martinez pipăi absent scrisoarea din buzunarul cămăşii. Era de la fratele lui mai mare. Familia era bine-mersi. Iar expeditorul îl asigura că *novia*[35] lui Martinez îi fusese totalmente fidelă. Martinez şi Rosa se logodiseră de doi ani şi singura dată când, Isuse Cristoase, se sărutaseră, se petrecuse atunci când Martinez primise ordinul de încorporare pentru Vietnam. Rosa avea trei matahale de bărbaţi drept fraţi. Şi, în afară de fraţii *ei,* îi avea şi el pe ai lui: doi.

Până nu ajungea el acasă, nimeni nu s-ar fi putut apropia de logodnica lui, în afară de purtătoarele de fustă. De altminteri, Martinez nici nu-şi făcea vreo grijă în privinţa asta. Dacă exista cineva pe lume de care să fie sigur, Rosa era fiinţa aceea. Ca şi el, era modernă, cu o viziune lipsită de prejudecăţi asupra posibilităţilor umane. Alături de ea, Martinez se simţea în stare să realizeze orice. Singura lui ezitare se lega de faptul că Rosa era atât de modernă încât nu nutrea nici acum vreun sentiment de dragoste pentru acea căldură imensă şi gâlcevitoare pe care clanurile lor se arătaseră gata să le-o ofere după ce ei vor fi format o

[35] Logodnica (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

familie.

Chiar aşa, nu se certaseră niciodată în privinţa mărimii familiei pe care şi-o doreau pentru ei înşişi. Doi copii. Sexul nu avea importanţă. Numai numărul. Câte unul pentru fiecare. Nu prea mulţi, ca să nu le afecteze planurile pentru viitor. Viitorul însemna un ranch.

Ferma era un pact pe care el îl încheiase cu fraţii săi. Martinez avea ca şi asigurat cecul care urma să fie expediat către o bancă din Santa Maria. Cu el avea să fie cumpărat ranchul, căruia îi vor spune Rancho Guadelupe.

Guadelupe era totodată oraşul natal al lui Martinez. Imaginaţi-vă cel mai mic dintre orăşelele Californiei, cam la o sută cincizeci de kilometri nord de Santa Barbara, mărginit de ranch-uri şi ferme întinse, de o parte, şi briza răcoroasă a Pacificului, de cealaltă. Guadelupe era unul din acele ciudate oraşe-ascunzătoare. O felie din Vechiul Vest, unde jocurile de noroc nu erau numai legale, dar constituiau aproape o datorie civică. Fusese întemeiat de către spanioli şi construit de valuri minuscule de imigranţi: elveţieni, chinezi şi, pe urmă, italieni.

Intrarea în oraş e străjuită de unul dintre cele mai ciudate cimitire din lume, cu pietre şi edificii funerare stranii, provenite de la fiecare rasă şi generaţie. Mausolee voluminoase şi ornamentate, cu multe plăci comemorative, pentru elveţieni. Sculpturi ciudate, contorsionate, pentru chinezi. Pietre cu un aer ceva mai tradiţional pentru italieni şi mexicani. Un alt element care atrage atenţia trecătorului este numărul pietrelor funerare care străjuiesc mormintele americanilor de origine mexicană decedaţi în războaiele americane.

De fapt, unul din primele lucruri de care-şi amintea Martinez era un serviciu funerar militar la mormântul nu ştiu cărui văr de-al său. Nu ţinea minte pentru care război. În schimb, îşi amintea bine fotografia vărului său mort, încastrată în piatra aceea. Un marinar-copil, cu faţa bucălată. A fost unul din motivele pentru care Martinez, spre deosebire de fratele lui mai mare, evitase Corpul de Marină. De altfel, fratele lui s-a şi ales cu nişte împuşcături

pe cinste în 1965. Martinez, deşi foarte modern, era superstiţios.

Îşi mângâie aruncătorul M-79 şi scrută concentrat jungla înconjurătoare. Spre deosebire de Fuller, Martinez era foarte sigur că avea să scape cu bine din acest război nenorocit.

Toată lumea, inclusiv laconicul Casey, se străduise să-i explice, dar Willie-măsliniul încă n-avea nici cea mai vagă idee despre ce se întâmpla.

Era un raid desfăşurat cu trei plutoane. Willie nu era prea sigur ce-i ăla un pluton, cu atât mai puţin un raid. Dar, învăţa repede. Un pluton era el şi tipul din faţa lui. Şi, de asemenea, încă cineva care gâfâia în ceafa lui. Un raid însemna să te târăşti prin arşiţă la peste treizeci şi opt de grade Celsius şi să ajungi să urăşti fiecare fâşie de îmbrăcăminte de pe tine, care te roade până la rană. În clipa asta, el îşi ura în mod deosebit chiloţii.

Se mulau într-una pe porţiunea interioară a coapselor şi îi intrau în crăpătura dintre fese. Pentru prima oară în viaţa sa ferită de greutăţi, Willie se întreba care era, la urma urmei, menirea chiloţilor? La ce dracu’ erau buni decât să-i schimbi zilnic, ca să n-o superi pe mămica? Fritsche avea dreptate. Brown era hotărât ca, la prima oprire, să şi-i scoată neîntârziat şi să se jure că nu va mai purta în viaţa lui chiloţi.

Începu să viseze la cum ar fi dacă şi-ar dezbrăca toate hainele şi s-ar arunca într-un pârâu rece şi limpede. Ar construi un dig şi ar face un lac de trei metri adâncime. Ar opri un metru şi jumătate pentru înot, iar restul l-ar bea. Pe urmă, începu să viseze la săpunuri şi deodorante de tot felul, murmurându-şi spoturi publicitare TV şi enumerând feluritele mărci. Willie începea deja să pută. Încă n-avea habar cam cum o să miroasă grupa la sfârşitul misiunii.

Măsliniul era sigur că ajunsese la punctul culminant al posibilităţilor sale într-ale imaginaţiei, atunci când şi-a închipuit că descarcă un camion de bicarbonat de sodiu în eleşteul lui de trei metri. Ei da, acum era curat.

Ceva îl înghionti în spate.

— Mişcă-te, spurcăciune, mârâi baritonal Blind Pig.

Şi Willie-măsliniul îşi dădu seama că se oprise de tot în loc. Se urni supus înainte, simţind că se sufocă din pricina mucusului vâscos şi a polenului de junglă din gât.

După ce-şi va dezbrăca chiloţii, îşi jură el, va face rost de undeva de nişte îngheţată. Da. Îngheţată. Ca atunci când, copil fiind, şi-a scos amigdalele. Exact. Mai întâi chiloţii. Pe urmă îngheţata.

Unul din talentele lui Mosby era legat de mersul prin hăţişul junglei. Era şi cazul, după vechimea acumulată ca infanterist. În parte, talentul său consta în pregătirea psihică. De exemplu, în mod normal, Mosby era un visător învederat. Un visător cu ochii deschişi, însă. Cu toate acestea, în momentul când pornea la drum, primul lucru pe care-l făcea era să tragă obloanele imaginaţiei. Nu mai reflecta la vicisitudinile trecutului sau la posibilităţile viitorului. Nu mai exista decât prezentul: ridică un picior şi pune-l în faţa celuilalt, încercând totodată să rămâi în viaţă.

Mosby nu era unul dintre oamenii care trebuiau să se amăgească cu „încă cinci kilometri şi pe urmă mă-ntind să mă odihnesc, pe urmă încă cinci, şi aşa mai departe”. Pur şi simplu, el mergea până când sosea momentul să se oprească. Mosby putea să facă asta zile în şir. Ceea ce-i lăsa mintea liberă pentru gânduri lumeşti, precum cele legate de supravieţuire.

Mosby *vedea* totul în jurul lui, remarcând lucruri care erau ciudate, uşor nelalocul lor sau chiar se mişcau pe neaşteptate. Când ciudăţeniile atingeau un punct culminant, Mosby ori se arunca la pământ, ori începea să tragă. Era o aptitudine de care David Mosby se simţea de-a dreptul mândru. Foarte puţini soldaţi se pricepeau la asta tot atât de bine ca el. Exceptându-l, poate, pe Casey.

Cu Casey lucrurile stăteau altfel. El părea *să ştie,* cu o clipă mai devreme, că ceva avea să se întâmple. Mosby ţinea tot timpul un ochi îndreptat asupra sergentului.

Casey se mişca cu uşurinţă în faţa lui. Cu fiecare metru care trecea pe sub bocancii săi, el părea să se deplaseze cu şi mai multă uşurinţă. Omul ăsta era o maşină de mers

superb reglată.

Deodată, Mosby auzi un clinchet slab când siguranţa de la arma lui Casey se deblocă. O clipită mai târziu, îşi aduse arma în poziţie de tragere, îl văzu pe Casey rotindu-se spre dreapta. Două fracţiuni de secundă mai târziu se auzi un zumzet puternic, în momentul în care un nor de păsărele galbene îşi luă zborul.

Toată lumea în jurul lui se aruncă la pământ, în frunte cu Mosby care şi trăsese cu degetul pârghia selectorului pe foc automat. Auzi nişte trosnete provocate de căştile scăpate pe jos de câţiva răcani mai neîndemânatici. Fir-ar să fie, gândi Mosby. Acum ăia or să ştie unde suntem. Şi se pregăti ca întreaga lume să se prăbuşească asupra lui.

Ordine înăbuşite circulară de-a lungul coloanei plutonului, urmate de o linişte prelungită. Mosby urmări păsărelele, planând la o distanţă infinitezimală deasupra copacilor, precum ţânţarii care plutesc la câteva molecule distanţă de norul de insecticid. Ca la o comandă invizibilă, păsările se aşezară liniştite pe crăcile lor. Casey se ridică şi porni din nou la drum.

Incidentul îi deranjă lui Mosby starea de concentrare. Sesiză palpitaţia uşoară a unei bătături pe călcâiul lui stâng. În timpul mersului, mica iritaţie crescu în intensitate, până când întreg piciorul începu să-l doară. Îi venea greu să se gândească la altceva. Se surprinse chiar şchiopătând, ceea ce era nu numai un lucru antipatic, ci şi inutil, de vreme ce deplasarea trebuia, oricum, făcută. Dacă nu era atent, curând putea să facă crampe la picior.

Mosby încercă să-şi forţeze reintrarea în ritmul marşului. Începu să înşiruie în gând diferite subiecte, căutând ceva care să nu-i abată în întregime atenţia de la ce avea de făcut. Deodată, găsi.

Începu să se întrebe cine-avea să o-ncaseze de data asta. Ia să vedem, începem din faţă. Fritsche, în fruntea formaţiei şi, teoretic, cel mai vulnerabil. Absolut exclus. Oameni ca Fritsche nu mor în nicio junglă blestemată. Ei dau ortu’ popii pe autostrăzi, în timpul bătăilor din baruri sau poate în camera de gazare, după o ultimă masă luată

în tihnă.

Okay. Ce zici de Martinez? Nţ. Prea bun.

Taliaferro? La naiba, nu. Prea mare căcănar. Spre deosebire de majoritatea oamenilor, Mosby nu credea în autoextincţia căcănarilor. În acelaşi timp, concedă Mosby în silă, Taliaferro ştia să lupte.

Ei, dar ce părere ai de Willie-măsliniul? Da. E cert că joacă la categoria „sac funerar”.

Blind Pig? Încă nu s-a născut cineva atât de-al dracului ca să-l facă pe ăsta să o mierlească aşa, cu una, cu două.

Casey? Pe dracu’! Nici să nu te gândeşti la Casey. Dacă se duce el, am căcat steagu’ toţi…

Şi astfel Mosby ajunse la Mosby. Poate. În ultimul timp şi-a forţat norocul. Mă mai înrolez pentru un tur! Tâmpit, tâmpit, tâmpit. Haide, David. Fă bine şi mişcă-te.

Buellton? La naiba, da. E „scurt”, nu-i aşa? Atât de scurt încât scârba de Ramos nici n-ar fi trebuit să-l lase să plece de data asta. Bietul Buellton. Mosby aruncă o privire în spate. Infirmierul ţinea pasul cu cei mai buni dintre ei. Avea o faţă liniştită. Mosby parie pe o bere cu el însuşi că Buellton o s-ajungă acasă cu picioarele înainte.

Fuller? Mort, mort, mort.

DeeJay? Iată un băiat pentru care poate să-ţi pară rău. Era cert că Fuller avea s-o scrântească. Iar dacă el o încasa, transmisionistul lui avea soarta asigurată.

Mosby avea o părere generală despre lume mult mai bună atunci când Casey anunţă o pauză de masă. Desemnă o grupă care să stea de veghe în jurul plutonului în timp ce ceilalţi haleau câte ceva.

Mosby nici măcar nu simţea gustul raţiilor C. Nu erau decât un combustibil pe care trebuia să şi-l vâre pe gură iar apoi să-l elimine pe la celălalt capăt, ghemuit pe după vreun tufiş, cu pantalonii în vine şi cu puşca pregătită, speriat de moarte la gândul că aşa s-ar putea să o mierlească. Mosby nu se înnebunea după murit. Dar posibilitatea de a o-ncasa în timp ce se uşura figura foarte jos pe lista lui de variante de ducere de pe lumea asta. Prefera, mai degrabă, un atac de inimă frumuşel şi

confortabil la, ăăă, vârsta de o sută doi ani, sau în orice caz, pe acolo.

Mosby îşi stâlci conservele golite, ca să nu mai poată fi folosite de băieţii răi la prepararea capcanelor explozibile, aprinse una din ţigările puturoase din pachet şi se duse lângă Buellton, simţindu-se uşor vinovat din pricina jocului său de şah mental.

— Am un necaz, doctore.

Buellton îi aruncă o privire sarcastică.

— Te bag în mă-ta, Mosby. Nu chem elicopterul să te evacueze. Dacă pleacă cineva, ăla o să fiu eu. Ce draci, sunt atât de scurt, încât aş putea să trec pe sub un şarpe, cu pălăria-n cap.

Mosby se lăsă pe vine lângă infirmier. Aprinse încă o ţigară şi i-o întinse acestuia.

— Hei, fruntea sus. N-am decât o bătătură.

Buellton pufni dispreţuitor.

— La creier?

— Du-te-n… E pe călcâi.

— Bietul copilaş. Vrei să te pupe mama să-ţi treacă?

— Trebuie să ai vreun şmen pentru bătături, nu?

— Sigur că am. Ceea ce-nseamnă că va trebui să-ţi scoţi bocancul. Ceea ce înseamnă că n-o să mai reuşeşti să-l încalţi la loc. Ceea ce înseamnă că nişte gângănii rele, haine şi, fără doar şi poate, nu foarte drăguţe, or să-nceapă să ronţăie bătătura cu pricina. Pe urmă, va trebui să te evacuez.

Buellton trase din ţigară şi continuă:

— Cum îţi spuneam, te bag în mămicuţa ta. Împuşcă-te sau fă altceva. Atunci am să chem elicopterul să te ia. Ce naiba, am să plec şi eu cu tine. Să fiu sigur că primeşti reţeta care trebuie. Rănile astea autoprovocate sunt ale dracului. Du-te şi-ţi trage un glonţ în picior şi am putea să grăbim puţin plecarea mea iminentă, în maxim două ore.

— Îmi pare rău, doctore. Zgomotele puternice mă sperie de mă cufuresc pe mine.

— Păcat.

Mosby se ridică în picioare.

— Doamne, da’ scurt mai eşti. Pui de lele beteag.

Buellton râse.

— Hei, am şi eu drepturile mele. Peste o săptămână, cam pe vremea asta, am să-i ridic fusta peste cap la vreo chelneriţă din Nashville.

Buellton termină de fumat şi începu să distrugă chiştocul conform metodologiei „de teren”, în timp ce reflecta la viitorul său apropiat.

— Mamă Doamne! spuse el, clătinând din cap, cu gândul la petrecerea pe care o plănuia.

Mosby zâmbi în sinea lui. Buellton era *pregătit.* Atât de scurt era că putea să se strecoare şi pe sub uşă. Mosby mai făcu un pariu cu el însuşi. Pe două beri acum, că Buellton n-avea să scape cu bine. Mai-mai că-şi dorea să fi fost dispus să se împuşte. În felul ăsta l-ar fi ajutat pe Buellton să scape.

Pe urmă, coloana se puse din nou în mişcare.

Fritsche se mişcă prudent pe firul potecii. Începuse să obosească deja şi, cu toate că îi displăcea ca altcineva să meargă în frunte, ştia că agerimea simţurilor îi cam slăbise. Nu peste multă vreme va fi nevoit să cheme pe altul în faţă. Îşi şterse sudoarea de pe frunte, în vreme ce ochii săi cercetau peisajul din jurul lui. Parcurse cu băgare de seamă o cotitură a potecii. Deodată se opri şi ridică o mână ca să-l facă atent pe Martinez.

Drept în faţa lui, un copac bătrân stătea răsturnat de-a curmezişul potecii. Fusese lovit de trăsnet. Nu încăpea nici o-ndoială că zăcea acolo de ani de zile, acoperit de o grămadă mare de vegetaţie.

Fritsche se mişcă încet înainte, cu puşca pregătită. Locul ăsta mirosea a lucruri neplăcute. Ajunse la copac şi cercetă cu atenţie desişul de coarde, căutând fire-capcană. Nimic.

Începu să se caţere peste trunchiul copacului, simţindu-se uşor descoperit, dar nu atât de nerăbdător să ajungă în cealaltă parte, încât să nu studieze totul în jur.

Groapa *punji* se afla imediat de partea cealaltă a copacului, exact în locul unde se aştepta s-o vadă. Fritsche

oftă uşurat. Era o groapă foarte veche, vârfurile ascuţite ale beţelor de bambus de pe fund iţindu-se prin stratul de frunze şi nuiele lăsat.

Fritsche ocoli groapa, aşteptă până când Martinez îl ajunse din urmă şi arătă în jos. Camaradul lui înţelese şi transmise vestea înapoi, prin limbajul semnelor.

Locotenentul Fuller stătea cu un genunchi înfipt adânc în noroi. O miasmă de gaz de mlaştină îl învăluia duşmănoasă. Fel de fel de insecte îi muşcau cu o răutate diabolică. Ofiţerul studie porţiunea încercuită de pe hartă unde, teoretic, trebuiau să se afle. Apoi, cercetă relieful din jurul său. În spatele lui, DeeJay se ocupa de staţia radio, discutând cu Citation 6 – comandantul batalionului din Regimentul 15, locotenent-colonelul Taylor. Căuta să tragă de timp, în vreme ce Fuller se chinuia să-şi dea seama unde dracu' se găsesc. În sfârşit, comandantul plutonului înşfăcă microfonul.

— Ăă… Aici Whirlaway 26. Avem o mică problemă, sir.

— Ai perfectă dreptate, Whirlaway. Problema eşti dumneata. Ia-o din loc. Plutonul vostru e rămas mult în urmă.

Fuller tocmai bolborosea o scuză jalnică când îşi făcu apariţia Casey. Sergentul îşi mişcă degetul transversal pe beregată. Neajutorat, Fuller îi întinse harta.

— Paştele mă-sii, dom' locotenent, zise Casey după un minut. Vă descurcaţi excelent. Nu v-aţi rătăcit, harta e aiurea.

Fuller se uită la el neîncrezător. Casey îi enumeră câteva elemente importante care îi scăpaseră. Deodată, mintea lui Fuller se limpezi. Pe hartă nu exista nicio mlaştină şi uite că el stătea într-una. Mai erau o groază de alte amănunte care, de asemenea, lipseau de pe hartă. Cum ar fi, aşa, pentru început, numeroasele dealuri împădurite, trecătorile sufocate de tufişuri şi prăpăstiile.

— Dar-ar dracii, zise Casey. Nici taica Ho în persoană n-ar putea să-şi găsească drumul cu harta asta. Nu-i de mirare că francezii au fost făcuţi strecurici.

— Mda, făcu Fuller posac. Dar Big Six stă călare pe mine. Ar fi trebuit de-acum să fi ajuns la obiectiv.

Casey clătină din cap.

— Nici pomeneală. Mai avem cel puţin cinci mii de metri, ceea ce înseamnă cel puţin încă o zi de marş.

— Şi eu ce-i spun colonelului Taylor?

Casey pufni dispreţuitor.

— Minţiţi-l. El stă sus, în elicopterul lui. Nu ştie ce se-ntâmplă.

Radioul pârâi şi DeeJay îi întinse din nou microfonul lui Fuller.

— Aici Citation 6. Actual, 26. Dă-mi coordonatele tale.

Fuller i le dădu, codificate corespunzător. Urmă o pauză. Era evident că Taylor, aflat sus în nava de comandă şi control, găsea harta la fel de enigmatică precum i se păruse şi lui Fuller.

— Whirlaway 26, aici Citation 6. Semnalizează cu fum. Nu te văd.

Fuller luă o grenadă fumigenă din arsenalul lui personal, dar Casey clătină din cap şi se făcu nevăzut. Nedumerit, Fuller îşi aprinse o ţigară în vreme ce Casey se ocupa de treburile lui misterioase. Până să-şi termine el Winstonul, Casey se întoarse şi-i îndemnă pe toţi să pornească la drum.

Trecură câteva minute până când fumul se ridică deasupra copacilor şi în sfârşit Taylor îl reperă.

Ce nu ştia Taylor era că, mulţumită lui Casey, grenada fumigenă fusese declanşată în spatele plutonului, nu în centrul lui. La mulţi metri în spatele poziţiei reale a lui Fuller. Data viitoare, când Taylor va cere fum, acesta se va înălţa de la Fritsche, adică din fruntea subunităţii. Şi colonelul va constata un progres evident.

Taylor se felicită. Noul comandant de pluton nu avea nevoie decât să fie un pic împins de la spate ca să-şi dea seama că oamenii lui erau mult mai buni infanterişti decât el însuşi. În plus, fiind capabili de un efort superior, când împrejurările o impuneau…

Oare, cumva, acolo jos, îl mustra pe tânărul locotenent

conştiinţa pentru înşelăciunea comisă? Haida de! Fuller zâmbea în sinea lui tocmai când simţi o lipitoare strecurându-i-se printre omoplaţi. Începi să înveţi, fiule, gândi el. S-ar putea chiar să scapi din chestia asta viu.

Departe, în faţă, Martinez preluase conducerea formaţiei. Spre deosebire de majoritatea soldaţilor, pe el nu-l deranja să meargă în frunte. Începu să dea la o parte nişte coarde din faţa lui, cercetându-le cu gesturi de rutină, să nu cumva să ascundă vreun fir-capcană. Şi, cu aceeaşi atitudine „de rutină”, reperă sârma subţire întinsă la înălţimea căştii. Cablul traversa poteca şi se termina, fără doar şi poate, legat de un obuz de artilerie de fabricaţie americană.

Martinez se aplecă pe sub sârmă, i-o arătă lui Fritsche, ca s-o vadă, apoi îşi văzu de drum. Fritsche se aplecă şi el, prevenindu-l pe următorul din rând, Taliaferro. Aşa trecură succesiv soldaţii din coloană, fiecare aplecându-se şi fiecare arătând în sus. Treabă uşoară, intrată în obişnuinţă.

La rândul lui, Mosby trecu de sârmă şi arătă cu degetul în sus. După el, Buellton. Locotenentul Fuller îl văzu pe Buellton arătând, căută în jur cu privirea vreo posibilă păsărică frumoasă şi merse înainte, drept în sârmă. O fracţiune de secundă mai târziu, zăcea întins pe spate, uitându-se la faţa mânioasă a lui DeeJay.

— Fir-ar dracu-al dracului, dom’ locotenent! Era să ne omorâţi pe toţi!

— Hă?

— Sârma, dom’ şef. Sârma capcană. N-aţi binevoit s-o vedeţi când v-a arătat-o Buellton?

Fuller văzu firul, pricepu despre ce era vorba şi aproape că-şi dădu drumul în pantaloni.

— Îmi pare rău, bâigui el. Îmi pare rău.

DeeJay nu-i răspunse. Îl ajută pe Fuller să se ridice, îl trecu pe sub sârmă şi-l îndemnă să meargă mai departe.

Fuller se simţea ca un mare tăntălău. Şi nu fiindcă era speriat, deşi fireşte că era. *Chiar aşa* mare tăntălău nu era el. Prin creierul lui nu tropăiau gânduri despre mortalitate, ci teama de eşec. De-aia încremenise atunci, în zona de aterizare, şi tot de-aia o zbârcise de nenumărate ori după

aceea.

Locotenentul nu era decât un „atlet” fără prea multă minte din statul Florida. Puţin base-ball. Puţin schi nautic. Puţin ROTC[36]. Era un atlet fără minte, cu un tată contabil isteţ, care făcuse ceva periculos, încununat de succes, în timpul celui de-al doilea război mondial. Fuller a fost mândru când, la absolvire, a primit gradul. Tatăl lui a făcut să explodeze balonul cu puţin înainte ca Fuller să plece în Vietnam. Babacul lui s-a cam matolit la petrecerea de despărţire şi l-a tras deoparte.

— Dintre toate lucrurile tâmpite pe care puteai să le faci, a articulat nedesluşit tatăl lui, te făcuşi un nenorocit de locotenent. Uite ce, fă-mi te rog un hatâr. Să nu omori pe nimeni, bine?

Fuller a fost prea uluit ca să mai poată face şi altceva decât să bolborosească un răspuns şi s-o şteargă dracului de-acolo. În sfârşit, tatăl lui cel rece şi distant îi spusese adevărata lui părere. Dacă ar trăi îndeajuns de mult, s-ar putea ca Fuller să se maturizeze într-atât, încât să-şi facă ordine în cap, să se întoarcă în Florida şi să-i tragă un şut în cur tatălui său pentru minunata petrecere de rămas-bun şi pentru remarcile de la despărţire.

Dar, în clipa asta, Fuller nu făcea decât să pună la bătaie tot ce avea mai bun ca să nu ucidă pe nimeni. Din nefericire, „tot ce avea mai bun” lipsea în mod jalnic. Şi se părea că existau toate circumstanţele care să demonstreze că tatăl lui avusese dreptate.

Cam pe la ora cinci după-amiaza, Casey dădu oprirea. Toţi erau negri la faţă, posaci şi epuizaţi. Se aflau la mii de metri depărtare de obiectivul primei lor zile, dar nu exista alternativă. Cinci mii de metri, într-un asemenea relief, nu erau deloc o plimbare vioaie în fapt de seară. Plutonul avusese nevoie de o zi întreagă de mers pe brânci ca să ajungă până aici. Iar a doua zi, îi aştepta una cel puţin la fel de grea.

[36] Abreviere pentru Reserve Officers’ Training Corps – Corpul de pregătire pentru ofiţerii de rezervă (n.tr.).

Casey îi adusese pe o movilă mică şi periculoasă. Era un loc cu relief potrivnic, prost ca ascunziş şi cu umbre înfiorătoare.

În acelaşi timp, un loc mai bun nu exista. Fuller luă „goarna” să-l cheme pe Taylor. Şi-atât de obosit era încât nu-i mai păsa nici cât negrul de sub unghie de papara pe care putea s-o încaseze.

Casey se uită la el cu o uşoară licărire aprobativă în priviri.

18. BLIND PIG

Într-adevăr, movila era un loc extrem de nepotrivit pentru o haltă de marş. Nu numai că era joasă (se înălţa cu numai douăzeci şi ceva de metri deasupra reliefului înconjurător), dar, pe două laturi, era flancată de desişuri din trestie de bambus şi tufişuri. În plus, era evident că, pe undeva prin preajmă, se afla o mlaştină întrucât, o dată cu apropierea amurgului, ţânţarii începură să se agite în perspectiva raidurilor aeriene nocturne.

De îndată ce au primit vestea că această culme de deal urâtă ca dracul avea să fie noua lor poziţie, cei din Plutonul doi s-au pus în mişcare. Sau, mă rog, aşa vine vorba. Dat fiind că erau nişte infanterişti experimentaţi, mişcările lor puteau fi comparate cu cele ale unei şopârle cu un grad avansat de ramolisment.

Prima mişcare a constat în uşurarea intestinelor. Pe urmă, cu limbile atârnându-le de-un cot, au gâlgâit ultimele rămăşiţe de apă cu clor din gamelele pe care le aveau la îndemână. Fiind păţiţi şi având convingerea fermă că locotenentul Fuller o să frece pisoiu' şi-o să-i lase fără apă proaspătă, niciunul nu a făcut apel la cea de-a doua, a treia sau a patra gamelă de rezervă.

Comandanţii de grupă au fost convocaţi de Fuller care, bineînţeles, a stabilit postul de comandă al plutonului pe culmea centrală a movilei. Conform manualelor de tactică în vigoare, fiecărei grupe i s-a repartizat câte o porţiune din perimetru ca o felie de tort, drept arie de responsabilitate.

După instructaj, comandanţii de grupă şi-au deplasat subordonaţii în locurile stabilite în jurul culmii de deal. Încă o dată, exact ca nişte reptile la apusul soarelui, oamenii s-au mişcat încet şi fără tragere de inimă în jungla pitică.

Blind Pig îl luă la rost pe Casey, uitându-se chiorâş la amplasamentul ales de acesta pentru mitralieră.

— Nenică, io nu dau niciun rahat uscat pe poziţia asta de tragere.

— Asta-i situaţia, spuse Casey cu un glas monoton. Uite,

te-am pus deasupra singurului loc înalt pe care-l avem.

— Loc înalt, zici? Ăsta nu-i loc înalt, bătrâne. Asta-i o mlaştină cu ţâfnă, din câte mi-am dat seama.

Casey nu se osteni să-i răspundă. Se mulţumi să dea drumul jos cartuşierei cu două sute cincizeci de cartuşe lângă mitraliera M-60 şi să-şi vadă de-ale lui. Blind Pig avea dreptate. Nu era un amplasament prea bun pentru o astfel de armă. Pentru un infanterist, mitraliera e lucrul cel mai apropiat de propria-i piele, atunci când situaţia devine albastră şi pute. Logica tacticii spune că un mitralior ar trebui să se afle amplasat pe o poziţie din care să poată asigura foc de acoperire pentru ceilalţi oameni din grupă. De asemenea, el ar trebui să aibă o porţiune considerabilă de teren deschis, pentru ca arma sa să ţină în loc inamicul.

De la mica limbă de pământ unde Casey îi postase pe Blind Pig şi pe Willie-măsliniul, să fi fost vreo douăzeci de metri până-n locul unde începea desişul de bambus. În lateral, Blind Pig putea să vadă poziţia lui Mosby la stânga lui şi, la dreapta, poziţiile ocupate de Taliaferro şi Martinez. Ceilalţi membri ai grupei erau ascunşi privirii.

— Rahatu' ăsta pute, vorbi Blind Pig către Willie, în timp ce-şi lăsa să cadă lângă mitralieră harnaşamentul.

— Am face bine să ne-apucăm de săpat, sugeră Willie.

— Am face bine să ne căcăm şi să ne-aruncăm pe spate în el, zise Blind Pig. Mai întâi mâncăm.

Văzând şirul de soldaţi împrăştiat în teren deschis, un amator ar fi putut să creadă ori că erau nişte diletanţi, ori nişte tâmpiţi. Nici pomeneală de aşa ceva. Toţi infanteriştii din Plutonul doi îşi găsiseră deja ceva după care să se ascundă dacă erau atacaţi. Mai mult, toţi aveau armele pregătite. Puteau fi asemănaţi cu nişte şopârle ce-şi reveneau după arşiţa deşertului. Totul se desfăşura conform algoritmului misiunilor: mâncare, întinsul oaselor, înghiţirea tabletelor de sare. În felul acesta se trezeau lent la viaţă, în vreme ce umbrele înserării se furişau peste deal.

Blind Pig îşi termină conserva de piersici, râgâi şi se ridică în picioare.

— Acum ne aranjăm hogeacu'.

Willie, fidel celor învăţate la antrenament, îşi făcea în continuare gânduri. Fritsche nu-l lăsase să-şi ia lopăţica de infanterie. Noroc că îşi reaminti: în caz de necesitate, îi spusese un sergent la cursul avansat de pregătire a infanteriştilor, poţi să-ţi foloseşti casca pe post de lopată. Astfel că Willie îşi scoase castronul din cap, trase de cureluşa de prindere şi începu să scoată învelişul de camuflaj.

— Ce faci, mache?

— Păi, ai spus…

— Am spus un ştiulete. Te duci jos şi cauţi nişte buşteni. Pentru o noapte, nu săpăm nicio groapă, pifane.

Brown îşi reasamblă casca şi porni în josul dealului.

— Om înainte, strigă Blind Pig cu jumătate de glas.

Brown coborî agale coasta dealului, fără să bage de seamă că, în clipa în care a pornit din loc, Blind Pig s-a şi aruncat în spatele mitralierei, cu mâna dreaptă pe pârghia încărcătorului. Dacă cineva l-ar fi ameninţat pe Brown, Blind Pig era hotărât să-i strice individului tot cheful pe ziua aia.

Brown urcă gâfâind trei buşteni întrucâtva putrezi până în susul dealului iar Blind Pig îi curăţă rapid de crengi şi-i aranjă într-un U larg în jurul M-60-ului.

— Cam de-atât avem nevoie. Dac-om fi atacaţi, o să fim prea ocupaţi să tragem şi să ne căcăm pe noi de frică, ca să ne mai facem griji că n-am săpat vreo groapă.

— Poate c-ar trebui totuşi să săpăm.

— Băi, tată, de ce-oi avea tu capul aşa în nori? Ăştia de la armată spun tot felul de măscări. Ce, asta-nseamnă că trebuie să-i şi asculţi?

Brown dădu să-l contrazică, pe urmă se uită la celelalte poziţii. Toţi membrii grupei făceau exact acelaşi lucru ca şi Blind Pig. Singurii oameni din Vietnam care amenajau, de fapt, adăposturi individuale erau „băieţii răi”, cei de la marină, tâmpiţii şi împuţiţii din eşaloanele de ariergardă. După o zi istovitoare de marş pe coclauri, nimeni nu avea energia să mai sape o groapă, indiferent de ce prevedeau regulamentele armatei, practica militară sau bunul-simţ.

Şopârlele continuau să se trezească la viaţă. Din fiecare poziţie, întotdeauna însoţiţi de parola „Om înainte”, infanteriştii plecau să-şi planteze minele Claymore.

Mina Claymore este un potenţial instrument pentru provocarea unui măcel cât se poate de urât. E fabricată dintr-un plastic verzui şi conţine o sută cincizeci de grame de explozibil plus o infinitate de biluţe de rulment minuscule. Are forma unui V larg, e înaltă cam de cincisprezece centimetri, groasă de cinci şi lată tot de vreo cinci. La partea de jos este prevăzută cu două ţepuşe, plus o a treia, la spate.

Mina Claymore are acţiune direcţională. După ce este înfiptă în pământ, a treia ţepuşă e folosită pentru „orientarea” ei în direcţia dorită şi la unghiul dorit. Partea de sus are un orificiu pentru fitil. Fitilul se înşurubează în orificiul respectiv, după care cablul este desfăşurat până la pârghia de detonare din material plastic (mina se poate racorda şi la o cutie de detonare, după cum poate fi montată ca dispozitiv-capcană într-un număr de feluri interesant de perverse).

La detonare, o mină Claymore „trage” precum o carabină enormă, în evantai. Oricine se află pe o rază de douăzeci de metri se trezeşte cu trupul împănat de biluţele din oţel. Este o invenţie năstruşnică cu caracter letal asigurat, care oferă animalelor de linie un dram de siguranţă atunci când încearcă să doarmă dincolo de perimetrul împrejmuit cu sârmă.

Minele Claymore nu erau niciodată amplasate înainte de lăsarea întunericului pentru că, în zilele de început ale războiului din Vietnam, soldaţii le puneau de îndată ce-şi ocupau poziţiile de noapte. Cei din Viet Cong, care stăteau de veghe, se furişau mai târziu şi le întorceau invers. Pe urmă se retrăgeau la o distanţă sigură şi trăgeau un foc, aruncau o piatră sau orice l-ar fi determinat pe soldatul de lângă detonator să apese pârghia minei.

Cum mina era întoarsă, soldatul cu pricina se alegea cu un duş de alice. Fără îndoială, asta provoca hohote de râs copioase din partea gălbejiţilor.

Oricum, roata s-a întors în momentul când soldaţii s-au prins de ce se întâmpla. Aşa că s-au răzbunat plantând mine false. De minele acelea, fără fitil, erau legate nişte fire foarte întinse până la poziţiile de noapte. Pe urmă, după căderea întunericului, era amplasată o a doua mină, orientată cu partea activă către prima mină, cea falsă. Când sârmele erau mişcate, soldaţii o detonau pe a doua, cea reală. Mai mulţi vietnamezi amatori de farse au făcut cunoştinţă cu ploaia de alice până când au învăţat că, în anumite ocazii, şi militarii americani aveau un simţ al umorului destul de negru.

Blind Pig prefera să-şi organizeze singur perimetrul. Îl aşează pe Willie în spatele mitralierei şi plecă înainte, imediat după căderea nopţii. Plantă două mine Claymore pe fiecare latură a limbii de pământ, orientându-le în jos, spre marginile dealului.

Pe urmă Blind Pig continuă să coboare, mişcându-se cu prudenţă în întunericul devenit acum aproape de nepătruns. Din buzunarul lateral al salopetei scoase patru conserve pe care le adunase după ce soldaţii terminaseră de mâncat. Fiecare din ele conţinea câte un pumn de pietricele. Blind Pig perforase nişte orificii în capacele cutiilor, folosindu-se de cuţitul său K-Bar.

Cutiile fură atârnate pe tulpini de bambus. Dacă trecea cineva prin stufăriş, cutiile s-ar fi zgâlţâit, pietricelele ar fi zornăit iar Blind Pig ar fi nivelat relieful înconjurător. Blind Pig mai fixă şi două rachete de semnalizare, cu firele de detonare exact în locul unde limba de pământ se pierdea în terenul neted acoperit cu bambus. Reflectă asupra muncii depuse până în acel moment, scărpinându-se gânditor între picioare.

Încă o măsură de precauţie: Blind Pig scoase o grenadă de mână din buzunarul de la piept, ridică uşor un mic bolovan şi plasă dedesubt grenada. Testă ansamblul astfel obţinut. După toate aparenţele, greutatea era suficientă. Blind Pig trase cuiul grenadei. Nu-ncăpea nicio îndoială că oricine ar fi încercat să se caţere pe respectiva limbă de pământ ar fi lovit bolovanul şi ar fi activat grenada.

Blind Pig se îndepărtă în vârful picioarelor, aşa cum poate să meargă în vârful picioarelor cineva înalt de un metru optzeci şi cântărind peste o sută zece kilograme, de mica sa lucrătură şi se întoarse la locul unde Willie îl aştepta în spatele mitralierei M-60.

— Ce-ai făcut atâta timp acolo, jos?

— Am luat măsuri ca s-apuc să văd şi mâine soarele, răspunse Blind Pig. Acu', dă-te la o parte.

Blind Pig se strecură în spatele armei şi-şi continuă preparativele. Pe toată lungimea perimetrului, celelalte şopârle erau şi ele cât se poate de treze, definitivându-şi propriile pregătiri pentru noapte. Unele erau mai mult, altele mai puţin complicate decât ale lui Blind Pig. Dar niciunul dintre cei aflaţi pe movilă, care mai participaseră şi la alte raiduri, nu se lăsa pe seama norocului şi a lui Dumnezeu ca să rămână-n viaţă în noaptea aceea.

Blind Pig desprinse două crenguţe de pe buşteanul din faţa lui şi le înfipse vertical în pământ, într-o parte şi alta a armei sale. Astea erau repere de ochire. Acum putea să-şi dea seama, chiar şi cu ochii închişi, până unde putea să-şi rotească mitraliera ca să nu tragă în poziţiile lui Mosby sau Martinez.

Într-un întuneric aproape total, Blind Pig îşi verifică arma. Scoase apoi cartuşiera pe care o purtase toată ziua, pentru a o înlocui cu o alta, curată şi unsă cu ulei, ţinută cu grijă în rucsacul de fund. Cercetă pe pipăite mitraliera. Foarte puţine erau lucrurile de pe lumea asta pe care Blind Pig le iubea. Copiii. Cauzele pierdute. Deacon Rayburn, gangsterul din Detroit care-l promovase pe Blind Pig de la „rangul" de mardeiaş de stradă la cel de gorilă personală. Şi mitraliera M-60.

La începutul anilor şaizeci, mitraliera M-60 a înlocuit bătrâna Browning de pe vremea primului război mondial, o armă butucănoasă şi grea, din oţel masiv. Oricăruia dintre soldaţii ce-au cărat-o în spinare în timpul nenumăratelor războaie, i s-a părut o armă care avea colţuri acolo unde, la majoritatea armelor, nici nu s-a auzit de-aşa ceva.

Mitraliera M-60 era întrucâtva diferită. Cântărea cam

nouă kilograme şi semăna un pic cu o puşcă foarte dolofană, cu o crăcană de sprijin rabatabilă în faţă. O M-60 poate fi montată pe un trepied, dar în Vietnam nimeni n-a luat vreodată în misiune trepiedul acela. De fapt, modelul M-60 se bazează pe varianta germană MG-42, din timpul celui de-al doilea război mondial. Datorită folosirii extensive a nailonului la fabricarea patului şi a mânerului de prindere frontal, ea a fost poreclită de soldaţii americani „Jucăria Mattel”.

Este o armă minunată. Poate fi folosită doar de trăgătorii „dreptaci”, pentru că aruncă tuburile de cartuşe fierbinţi în dreapta, exact în obrazul unui eventual trăgător stângaci. E de calibrul 0,308 (7,62 x 51, în nomenclatura NATO).

Modelul M-60 „înghite” cartuşierele de două sute cincizeci de cartuşe de gloanţe cu o frecvenţă de tragere de circa şase sute de cartuşe de gloanţe pe minut. Desigur, dacă mitraliorul ar încerca să tragă cu frecvenţa asta ţinând trăgaciul apăsat la refuz, ţeava ar deveni incandescentă, s-ar înmuia şi s-ar topi. Pe urmă, ar exploda.

Nicio mitralieră, cu excepţia celor răcite cu apă sau cu ţevi multiple, nu poate fi acţionată decât în rafale scurte, pentru a nu se deteriora. Astfel că numărul de cartuşe ce puteau fi trase efectiv cu o M-60 se situa între şaptezeci şi cinci şi o sută pe minut. Ceea ce era suficient ca să facă din ea arma „cea mai tare din parcare” de pe câmpul de luptă.

Blind Pig a văzut prima oară o M-60 la cursul avansat de pregătire a infanteriştilor şi s-a îndrăgostit de ea. Se gândea cu nostalgie ce-ar fi putut face cu arma asta în oraş. Chiar şi acum se tot străduia să găsească o modalitate de a şterpeli o mitralieră pe care s-o desfacă în părţile componente şi s-o trimită acasă, lui Deacon.

În timpul instrucţiei de pregătire, cei mai mulţi dintre infanterişti îşi ţin pentru ei părerile despre diferitele arme cu care execută antrenamentele în poligoanele de tragere. În principal, ei îşi dau seama că, dacă se descurcă foarte bine cu un anumit tip de armă, vor avea de cărat în cârcă blestemăţia cea grea. Nu numai că o M-60 este greu de purtat, dar procentajul de supravieţuire al unui mitralior în

luptă, calculat începând cu primul război mondial, e doar cu puţin mai ridicat decât cel al unui locotenent.

Blind Pig n-a dat nicio ceapă degerată pe toate chestiile astea. A devenit expert pe arma iubită. Instructorul lui şef, care încercase să-i aranjeze lui Blind Pig o şedere la închisoarea Federală de la Fort Leavenworth, a recunoscut în silă că, în toţi anii de când se afla la Fort Gordon, nimeni nu atinsese un asemenea nivel de pregătire la o mitralieră. Aşa că Blind Pig a plecat în Vietnam cum şi-a dorit, ca mitralior.

Blind Pig cunoştea aşa-zisele defecte ale armei. De exemplu, dacă ţeava trebuia înlocuită în toiul acţiunii, era exclus ca alinierea sistemului de ochire să se mai păstreze. Sistem care, la rândul lui, noaptea nu făcea două parale. Sau, dacă obturatorul de gaz nu era asigurat prin înfăşurare cu sârmă, putea să iasă afară din pricina vibraţiei şi arma înceta să mai funcţioneze. Nimic din toate astea nu conta pentru Blind Pig.

Arma era uşoară (cel puţin pentru el), putea fi cărată la umăr şi se putea trage cu ea de la şold. Pentru schimbarea ţevii era suficientă manevrarea unei pârghii. Şi, cel mai important, mitraliorul care mânuia o M-60 era Bărbatul. El domina terenul de luptă.

Acum, la adăpostul buştenilor, Blind Pig îşi îndeplinea ritualul cu arma pe care o iubea. După ce scoase cartuşiera, mişcă de două ori pârghia de acţionare, lăsând-o să se deplaseze înainte. Arma era curată. Trase apoi partea din faţă a patului, colierul amortizorului şi amortizorul, după care făcu să alunece înapoi ansamblul vergea-bolţ, până când îi căzură în palmă.

Luă o cutie mare de ulei de densitate zece din conteinerul pentru masca de gaze unde-şi ţinea piesele de schimb, şi cufundă pistonul şi bolţul în ulei. Apoi, reasamblă grăbit arma şi introduse noua cartuşieră. Blind Pig trase de două ori de pârghia de acţionare. Mitraliera era din nou încărcată şi pregătită.

Siguranţa era deblocată în permanenţă la arma lui Blind Pig, conform principiului enunţat de el însuşi: „Am venit în

ţara asta împuţită ca să omor oameni. N-are niciun rost să mai stau pe gânduri.”

După încheierea ritualului, Blind Pig se mişcă spre laterala armei şi aşează două grenade şi pistolul lui de calibrul 0,45, pe un buştean. Era mulţumit.

Nu l-ar fi făcut mai fericit decât, decise el, o baie, nişte Chivas, o felaţie şi opt doze de „zăpadă”[37] bună. În mulţumirea sa, eliberă zgomotos o parte din presiunea interioară. Brown, lungit lângă el, adulmecă aerul dezgustat. Blind Pig, neprimind de nicăieri vreun alt semn de nemulţumire, se simţi jignit.

— Hei, cioroiule.

— Ce vrei?

— Mută-ţi curu’ ăla negru mai încoace, că nu m-oi apuca aci să urlu la lună.

Brown se dădu un pic mai aproape.

— Am o-ntrebare, Brown. Ce fel de cioroi eşti tu?

— Nu sunt… cioroi, replică Brown. Şi de ce, mă rog, vorbeşti în halul ăsta?

— Păi de ce muşchii mei să nu vorbesc? întrebă Blind Pig.

— Fiindcă tu faci tot ce ne spun oamenii ăştia să facem.

— Băga-mi-aş! Adică fac ce spune *oricine*? Ia… explică-te.

— Jefferson, toţi albii ăştia se aşteaptă ca noi să fim… ei bine, nişte aruncători de suliţă. Vor să fim ce spun nemernicii ăia din Klan că suntem. Maimuţe.

— Nu pricep, dar zi-i mai departe.

— Eu te-ntreb, de ce naiba trebuie să te porţi de parc-ai fi o gorilă, fir-ar să fie.

— Of, mamă, oftă Blind Pig.

Scoase un Camel din buzunar şi-l vârî în gură neaprins. Nimeni nu fuma după căderea nopţii. Totuşi, chiar şi aşa oferea un soi de linişte.

— Bun. Am priceput ce te roade. Ai terminat?

— Cred că da.

— Perfect. Acu e rândul meu. Aşa că ciuleşte urechile.

[37] În original, *snow* – denumire argotică pentru cocaină sau heroină (n.tr.).

Mai întâi află că nu datorez la nimeni niciun pârţ dintr-ălea, de-adineaori. Nici la vreun alb, nici la vreun negru. Indiferent ce sunt, ăsta sunt.

— Nu cred că…

— Gura, cioroiule. Io te-am ascultat, acu fă şi tu la fel. Să-ţi vând un pont. Mocofanii ăştia… nenică, n-are-a face dacă o să joci numai pe alb tot timpul, cum vor ei, tot cioroi o să creadă că eşti. Aşa să ştii, dom' şef. Pentru ei tu eşti un cioroi, oricât ai zice că nu vrei să le mardeşti muierile sau să trăieşti la ei în cartier. Io-ţi zic adevărul, Willie.

— Isuse Cristoase, Jefferson!

— Şi pe albu' ăla care e-n ceruri îl doare-n târtiţă de noi. Fă bine şi bagă la cap. Dacă vrei să te lase cineva în banii tăi, n-ai decât să-i bagi pistolul între ochi şi să-i spui, plimbă ursul, gagiule. Altfel, or să te tot frecăngească de-acu până o să ţi se facă lehamite, fiindcă n-ai fost destul de alb. Şi înc-un lucru la care nu strică să te gândeşti. De când ai venit în grupa asta, n-ai făcut decât să te văicăreşti. Dă-o-n pisici, gagiule. Peste zece ani, ai să te uiţi înapoi şi-ai să zici c-a fost timpul ăl mai frumos din viaţa ta.

— Mă-ndoiesc, sincer.

— Şi de ce nu? întrebă Blind Pig. Nenică, aici ţi se dă de mâncare. Ai în braţe cea mai tare armă din perimetru? Ţi se cere altceva decât să fii ăl mai al dracu' cioroi din partea asta de lume? Ce vrei mai mult decât atâta?

Brown se gândi să răspundă, pe urmă clătină din cap. Uitase că în întuneric Blind Pig nu-l putea vedea.

— N-ai ce să răspunzi, cioroiule, se auzi şoapta, ca un şmirghel. Să-ţi zic o chestie. De-acu în zece ani, sunt aranjat. O să am oamenii mei. O parte din oraş. Aşa o să-nceapă să curgă gagicuţele. C-or fi negre, albe sau verzi, n-are-a face. Io am să mă-ntorc acasă din războiul ăsta. Şi-atunci, am să mă bag tare-n droguri. Nu zici nimic, nu-i aşa, Brown? Eşti şocat, de toate chestiile alea. Dar te-ntreb pe tine: peste zece ani, unde-o să fii?

— Păi, probabil c-am să mă duc la colegiu. Pe urmă… nu ştiu. Poate la facultatea de medicină.

— Vorbeşti tâmpenii, cioroiule. Am să-ţi fac o prezicere:

Marele Glob de Cristal, Blind Pig. O să-ţi trebuiască mult noroc ca să scapi viu şi să ajungi acasă, dacă n-ai să-ţi scoţi capu’ din cutie şi, în loc să te frece grija de ce zic lăbarii ăştia, mai bine te-ai gândi ce faci tu! Şi ăsta-i un sfat serios, pe care-ar fi bine să-l pui la suflet!

Convorbirea luă sfârşit întru satisfacţia lui Blind Pig, care arse un scuipat în întuneric şi se rostogoli la loc, lângă mitraliera lui.

19.TREI SURORI

OPERAŢIUNEA SWIFTSURE începuse de circa douăzeci şi patru de ore.

Divizia 12 s-a desfăşurat conform ordinelor lui Sinclair. Batalionul din Regimentul 11 a fost amplasat în poziţie de blocare, la zece kilometri est de vasta suprafaţă împădurită, denumită Caracatiţa.

Batalionul din Regimentul 15, cel al lui Mosby, a fost dispersat asemenea alicelor de vânătoare, uşor mai la sud de Caracatiţă. Misiunea lui principală era de a se deplasa încet spre nord, căutând Batalionul Phu Loi.

Ceea ce Sinclair, Shannon şi restul aparatului de contrainformaţii nu şi-au dat seama că a fost Phu Loi, mişcându-se în viteză, traversase deja Şoseaua 13 şi făcuse joncţiunea cu Divizia 302 nord-vietnameză a generalului Duan. De acolo, după ce Duan a intuit că americanii îi vor vâna pe combatanţii din Phu Loi, cele două unităţi s-au îndreptat spre vest, către Caracatiţă.

Divizia 302 a fost „mascată" spre sud de către Batalionul Phu Loi. Duan a înţeles corect că, dacă s-ar fi intrat în contact fie cu americanii, fie cu sud-vietnamezii, alarma creată ar fi fost mult mai mică. Şi, ca primă consecinţă, riscul de primejduire a iminentei ofensive generale ar fi fost diminuat, dacă se ajungea la o confruntare cu o unitate Viet Cong.

Unităţile se deplasau în condiţii de marş forţat. Toate celulele fuseseră informate că dacă vreun soldat cădea în timpul deplasării, urma să fie deposedat de echipamentul de luptă, de actele de identificare şi, pe urmă, abandonat. Niciunul dintre vajnicii bărbaţi ai Batalionului Phu Loi, cu atât mai puţin cei care veniseră de-a lungul Cărării Ho Şi Min cu Divizia 302, nu s-a simţit afectat în vreun fel de această ameninţare. Nimeni nu a ieşit din formaţie.

Au trecut douăzeci şi patru de ore. Ambele forţe se deplasau ca nişte boxeri legaţi la ochi, niciunul neştiind cu siguranţă cine se afla în ring cu el.

Până acum, Sinclair nu obţinuse niciun rezultat. Unitatea de tancuri pe care o trimisese pe şosea fusese foarte uşor de evitat de către soldaţii FEN. Deoarece unităţile NVA şi VC se deplasau aproape spre vest, n-au fost observate de către patrulele înserate pe laturile triunghiului.

Pentru Duan, problemele iniţiale au fost puţine. Anticipa deplasarea Diviziei 302 şi a Batalionului Phu Loi în refugiul oferit de Caracatiţă, în decurs de şaptezeci şi două de ore. Dat fiind că hărţile sale desenate de mână erau şi mai puţin precise decât cele ale americanilor, generalul Duan nu a văzut deloc cele trei movile pe care ţăranii le botezaseră Trei Surori.

20. MOSBY

— Ţineţi-vă bine, fani barosani. În culise aşteaptă Hendrix, Airplane, Quicksilver, Otis şi Doors. Du-bi-dubaa… Toate hit-urile care-i bagă-n boală pe împătimiţi!

DeeJay turuia ca o mitralieră în microfonul staţiei PRC-25.

— Dar acum fiţi atenţi, bibanilor. E timpul să ascultaţi raportul matinal de trafic radio al Marelui Şef „Ochi în Cer”. Nu pune gheara pe butonul ăla, rob salariat, c-ai să te pomeneşti ascultând Blues-ul Barierei!

DeeJay deconectă microfonul şi privi în jur, aşteptând reacţia. Grupa era echipată şi gata de plecare. Blind Pig se uită încruntat la el. Fritsche se întoarse într-o parte bombănind. Martinez rânjea.

DeeJay chicoti ca pentru sine, apoi deveni serios, în timp ce se reîntorcea la specialitatea lui de operator de trafic şi-şi deschidea microfonul.

— Lucrurile stau cam prost la rampa de lansare MacArthur, Jack. Tocmai s-a inaugurat un nou bordel acolo, şi ne-am pomenit cu un blocaj de câteva convoaie de amatori care se calcă în picioare unii pe alţii… okay, acum noi stăm atârnaţi aici în cuiul de deasupra Barierei Westmoreland[38]. O veste bună acum pentru navetiştii de pe relaţia est. Micul blocaj de trafic începe să se descongestioneze de la sine. Văd că au venit nişte camioane ca să remorcheze bivolul ăla mort. Îmi cer scuze, trebuie să fac o rectificare aici, Jack. Ăla n-a fost un bivol. Blocajul pare să fi fost provocat de un locotenent care încerca să studieze o hartă. Pe el îl remorchează în momentul ăsta… Trecem acum la Bariera de acces Patton… toate tancurile se deplasează din nou fără probleme…

DeeJay deconectă microfonul, încercând să-şi înăbuşe râsul în timp ce căuta în minte alte subiecte de inspiraţie. În acel moment, difuzorul cârâi:

[38] Aluzie la generalul William Westmoreland, comandantul Forţelor Armate Americane din Vietnam şi Thailanda în perioada 1964-1968 (n.tr.).

— Aici Citation 6 Actual. Cine a efectuat ultima transmisie?

Hait! Era bătrânul. Colonelul Taylor.

Ceea ce nu-l afectă deloc pe DeeJay. În definitiv, el era geniul „în faşă” al transmisiunilor radio. Reveni în emisie.

— Aşa, deci, Porc Imperialist! Ţie place emisiune Câine Alergător! Eu expert la căi americane. Merg la UCRA! Pârlesc fete tinere cu ţâţe mari. Ascult KFWB tot timpul. Bill Ballance eroul meu! La revedere, soldat! Îţi frec ridichea una-două!

Întrerupse grăbit transmisia şi micşoră volumul ca să n-audă ploaia de înjurături de la Citation. Martinez şi Fritsche râdeau acum, ba până şi Blind Pig avea un uşor zâmbet pe faţă.

— A fost o chestie nasoală, recunoscu el.

Ei da, ăsta era un elogiu demn de Top Forty. DeeJay plecă să vadă ce mai făcea locotenentul Fuller.

— Asta e o chestie tare împuţită, Casey şi tu o ştii prea bine, se plânse Mosby. Adică, grupa noastră să meargă-n faţă două zile la rând?

Casey săltă din umeri.

— Asta-i situaţia.

Mosby pufni dispreţuitor.

— Tare-aş vrea ca Fuller să-şi scoată nasul dintre buci înainte să ne omoare pe toţi.

— Nu-i ideea lui Fuller.

— Zău?

— Da. A mea e, zise Casey.

Mosby se holbă la el.

— Am o presimţire, explică Casey.

— Dumnezeule, Casey!

— Mai e ceva, Dave. Vreau să mergi tu în frunte.

— Să-mi bag bocancii în norocul tău, sergent! Presimţirea ta mă doare uite-aci!

Mosby îşi apucă testiculele cu mâna.

— Trebuie s-o faci, Mosby.

Mosby oftă şi se ridică în picioare.

— Bun. Da’, dacă te-nşeli?

— Dă-mă-n judecată.

Mosby râse.

— Cum aş putea? Unde naiba să găsesc nişte juraţi de teapa mea? Dacă n-ai băgat de seamă încă, îţi spun eu că i-au mătrăşit pe toţi.

Mosby îşi încheie centura pentru pistol şi se duse înainte ca să preia avangarda.

Mosby îşi croi drum prin desişul de iarba elefantului care se înălţa deasupra capului său. Nu-şi putea da seama ce era înaintea sau în spatele său, căci tulpinile de iarbă reveneau imediat la loc după ce trecea de ele. Putea să intre într-o stâncă mare sau, la fel de uşor, într-o ambuscadă mare, fir-ar să fie. Singurul amănunt care-i spunea dacă urcau sau coborau era tensiunea din muşchii picioarelor.

Iarba elefantului avea muchii ascuţite care sfâşiau pielea expusă. Mai întâi simţeai durerea ascuţită a tăieturii, pe urmă o arsură teribilă, pe măsură ce transpiraţia se prelingea în rană. Trupul lui Taliaferro îl îmbrânci.

— Cinci minute, gâfâi el.

Mosby se încovoie, sprijinindu-se în puşcă. Casey se apropie de el, făcând iarba să foşnească.

— Ce dracu’ facem cu Dealul 902 dacă ajungem acolo? şuieră Mosby.

— Îl cucerim, îl ocupăm şi patrulăm agresiv înainte, recită Casey, imitând ironic limbajul militar regulamentar.

— În regulă. Întrebarea următoare: Cum ştim că am ajuns acolo?

— Are un indicator mare pe coastă, pe care scrie Dealul 902.

— În engleză sau vietnameză?

— Vorbeşti prea mult, Mosby.

— Şi eu te iubesc, comandant adjunct de pluton Casey.

Chiar atunci, ca să-i transforme parcă dimineaţa lui Mosby, în iad, începu să plouă.

Ca o compensaţie, harta părea acum corectă. Acolo spunea că, exact în clipa asta, trebuiau să urce, lucru pe care Mosby se străduia din răsputeri să-l facă. Terenul se ridica abrupt înaintea lui, un sol sfărâmicios, alcătuit din pietre şi şisturi argiloase putrede, îmbâcsite de noroi.

Murmurând o înjurătură, Mosby îşi şterse apa de ploaie din ochi, puse ezitant piciorul înainte, găsi un punct de sprijin şi-şi mişcă şi celălalt picior. Grozav. Un pas în jos. Încă vreo mie ca ăştia şi-o s-ajungă la destinaţie. În momentul acela, singurul lucru care-i făcea pe Mosby şi pe ceilalţi membri ai plutonului să meargă mai departe era faptul că Dealul 902 se afla imediat dincolo de ridicătura asta. Cel puţin aşa spunea harta.

Mosby făcu încă un pas şi solul sfărâmicios se transformă într-o ploaie de pietre. Cineva înjură, mai jos de el, dar Mosby nu-i dădu nicio atenţie, fiind prea ocupat să nu-şi piardă echilibrul. Aşa. Aici e sigur. Acum, încă un pas. Mosby constată că începea să alunece. Asta se întâmplă când gravitaţia îl luă prin surprindere şi o fracţiune de secundă mai târziu se pomeni rostogolindu-se pe coasta dealului, săpând cu nasul o brazdă în noroiul plin de pietre.

Simţi o durere ascuţită în coaste la trecerea peste un bolovan stâncos, apoi se izbi de ceva moale şi flexibil. Era Taliaferro, care urmărise cu oarecare respect amestecat cu teamă, alunecarea trupului lui Mosby, până la el. După izbitură, Taliaferro se rostogoli de-a berbeleacul în josul dealului.

Mosby reuşi să se agaţe de o ridicătură stâncoasă, oprindu-şi astfel alunecarea. Îi trecu prin minte să rămână lungit acolo tot restul zilei. Poate că o să-l repereze vreun Viet Cong şi-o să-l scape de soarta asta nenorocită.

Simţi o mâncărime pe şira spinării. Dumnezeule, Mosby, gândi el, te-ai dilit? Îmboldit de teamă, începu din nou să se caţere.

— Ăsta nu-i Dealul 902, spuse Casey, confruntând indicaţiile hărţii cu prăpastia abruptă care se căsca înaintea lor.

— Cum dracu’ să nu fie, îl contrazise Mosby. Nu vezi c-aşa spune harta?

— Harta e iar greşită.

— În regulă. Atunci unde naiba e dealul nostru fantomă?

Casey arătă în depărtare, spre o colină impunătoare acoperită cu copaci. Ca să ajungă acolo, trebuiau să coboare prăpastia din faţa lor. Pe urmă, să traverseze canionul sufocat de vegetaţie. După aceea, să urce într-un fel sau altul dealul, străbătând, cum bănuia Mosby, cea mai deasă junglă pitică prin care trecuseră vreodată.

— Asta înseamnă încă vreo două mii de metri, Casey. Nu se poate să fie aşa.

Casey studie harta cu atenţie.

— Da. Ăla-i dealul nostru.

— Cum dracu’ ajungem acolo? O să ne ia zece ani ca să trecem printre copacii ăia.

— Tre’ să fie nişte poteci făcute de căprioarele pitice[39], zise Casey.

Mosby era înspăimântat.

— Vrei să spui că o să ne *târâm* pe scârboşenia aia?

— Ce mă-sa, spuse Casey. Aşa ne mai odihnim şi noi picioarele.

Pe această notă optimistă, se întoarse şi porni în căutarea lui Fuller, ca să-i dea vestea cea mare.

Casey avusese dreptate. Erau sute de poteci minuscule tăiate de căprioarele pitice, alcătuind un adevărat labirint printre tufele de rugi.

Genunchii şi mâinile lui Mosby erau tot o rană iar capul îi bubuia din pricina încordării văzului. Îşi zise că trecuseră ore întregi de când nu mai fusese în stare să vadă la mai mult de câteva zeci de centimetri înaintea sa. Şi, cam o treime din acest timp, o luase pe o cărare greşită.

Amănuntul acesta îl descopereai numai după multe minute de târâş, când îţi dădeai seama că ai început să cobori din nou. Pe urmă trebuia să ai răbdare până ajungeai

[39] În orig. *mouse deer,* rumegătoare de talie foarte mică, din familia *Traqualidae,* care trăieşte în Africa, Asia tropicală, Peninsula Malacca (n.tr.).

la o răscruce, te mai uitai o dată la busolă şi trăgeai nădejde ca poteca asta să se dovedească a fi cea a itinerariului tău.

Potecile aveau doar cam un metru înălţime, fiind „căptuşite” cu spini care te agăţau din toate direcţiile. Vegetaţia de la sol se căţăra până la crengile copacilor pitici, reducând vizibilitatea până la crepuscul. Şi, chiar dacă ploaia încetase cam cu o oră în urmă, picături mari şi cenuşii continuau să cadă în cascadă peste Mosby, în timp ce se deplasa. Fiecare picătură era rece şi unsuroasă, ca o lipitoare. Mosby nici nu vroia să se gândească la câte dintre ele *erau* cu adevărat lipitori.

La început, el nu prea conştientizase cât erau de înspăimântătoare potecile acelea. Fusese prea ocupat cu găsirea drumului corect şi cu jelirea propriului său corp chinuit de dureri. Senzaţia a venit ca o stare de deprimare, instalată pe furiş. Mosby ar fi dat oricât pentru o rază de soare sau o gură de aer proaspăt. Avea impresia că pereţii potecilor se apropiau de el din toate părţile şi că-şi petrecuse întreaga viaţă în această închisoare. Într-o vreme, îşi dădu seama că inima îi bătea cu putere, ca şi cum ar fi vrut să-i sară din piept. De ce se temea?

Răspunsul veni de la sine, având în vedere împrejurările concrete. Dacă pe potecile astea se aflau şi alţi oameni, care ascultau trosnetele tufişurilor şi mormăiala înăbuşită a soldaţilor? N-avea să-i vadă niciodată. Nici n-o să le simtă mirosul. Şi probabil că n-are să audă împuşcătura care o să-l ucidă.

Starea de nervozitate era accentuată şi de sunetul persistent pe care-l remarcă pe la jumătatea urcuşului. Începuse ca un murmur slab şi creştea în intensitate pe măsură ce se apropiau de culme. Mosby habar n-avea ce naiba putea să fie, în afară de faptul că nu părea să fie provocat de oameni.

Asta ar fi trebuit să-l mai liniştească puţin. Acum însă, el nu înceta să se întrebe ce-o fi, imaginându-şi tot felul de chestii caraghioase, de ţânc speriat. Nu era sigur de ce-i era frică mai mult: să dea peste vreun Viet Cong voios sau

să descopere sursa zgomotului.

Se strecură pe după un cot al potecii şi ieşi din desiş atât de repede încât trebui să clipească de câteva ori din ochi în lumina zilei, ca o cârtiţă zăpăcită. Mosby adoptă rapid poziţia pe jumătate ghemuit, cu arma pregătită. Se întoarse într-o parte şi-n alta, încercând să-şi obişnuiască ochii.

Chiar în faţa lui se afla o grămadă mare de bolovani acoperiţi de muşchi, înaltă cam de trei metri. Ici-colo, pe lângă stânci, se furişau pârâiaşe minuscule. Văzându-le, îşi dădu seama că murmurul auzit până atunci se transformase într-un tunet în toată regula, venind chiar din spatele bolovanilor de stâncă.

Mosby găsi nişte puncte de sprijin şi se căţără cu mare încetineală. Îşi simţea sub cască pielea capului foarte întinsă pe craniu. Era atât de încordat încât realiza că va fi în stare să se aplece mult mai rapid decât ar putea vreo puşcă să trimită un glonţ către el. Viteza sunetului era un fleac. Mosby era cât se poate de pregătit să atingă Mach 2[40] ca să ajungă înapoi în siguranţa oferită de potecuţele acelea atât de multe şi de încâlcite.

Era atât de preocupat de găsirea băieţilor răi, încât i se păru a avea nevoie de o veşnicie ca să asimileze ceea ce vedea. Mosby zâmbi, gândindu-se la straniul simţ al umorului manifestat de Dumnezeu.

Sursa sunetului care-l îngrozise atâta pe Mosby în timpul lungului târâş era unul dintre cele mai frumoase lucruri văzute de el vreodată. Dealul 902 ar fi putut să ilustreze un afiş turistic.

Fiara zgomotoasă şi misterioasă era o cascadă care se prăvălea pe nişte stânci acoperite cu muşchi, înainte de a ajunge într-o cavitate nu prea mare. Cascada forma un curcubeu permanent, care se arcuia deasupra unei pajişti minuscule cu iarbă moale, împestriţată de un covor de mici flori sălbatice, ca nişte ace cu gămălie. Deasupra pajiştii plana un nor de fluturi galbeni.

Mosby simţi bătaia brizei care-i umplea nările cu

[40] Numărul Mach – număr egal cu raportul dintre viteza unui obiect printr-un mediu şi viteza sunetului prin acelaşi mediu (n. tr.).

parfumul florilor, amestecat cu mirosul slab şi uşor fad, dar delicios, de muşchi.

În jurul cascadei se aflau mai multe peşteri mici şi o grotă ce părea a fi fost săpată de mâna omului. Din grotă, privind direct în ochii lui Mosby, se iţea un mic Buddha, cu ochi blânzi de piatră şi cu un zâmbet amabil.

— Ce dracu' faci acolo? se auzi o voce joasă din spate.

— Guri! şuieră Mosby. Cred că tocmai am descoperit paradisul.

Urcă până la capăt pe stâncă, se ridică în picioare şi traversă ca teleghidat pajiştea până la marginea bazinului. Apoi, fără urmă de ezitare, lăsă jos arma şi casca şi intră hotărât în apă. Corpul îi fu cuprins de o senzaţie răcoroasă şi delicioasă. Se pomeni plescăind apa ca un căţeluş.

Dealul 902 a fost cucerit.

De îndată ce reuşi să desfăşoare plutonul astfel ca până şi Casey să fie satisfăcut, Fuller îi lăsă pe oameni să-şi facă de cap. Unii stăteau pur şi simplu întinşi în iarbă şi mestecau muguri de floare, ca nişte Ferdinanzi în uniforme de culoare verde-măsliniu, îmbibate de sudoare. Alţii curăţau micile peşteri pentru a le transforma în adăposturi, aşternând pe jos brazde de iarbă mătăsoasă, dulce-mirositoare. Cei mai mulţi se bălăceau în micul lac.

Fuller avea senzaţia că se află pe la jumătatea acţiunii unui vechi film de război, când sunetele bătăliei se stingeau şi soldaţii ţopăiau într-un curent de apă nevinovat. Acum venea întotdeauna momentul când infirmiera cea frumoasă ieşea din junglă şi urma secvenţa cu „ce-nseamnă toată povestea asta".

Se pomeni privind către un pâlc de copaci şi dorindu-şi ca o frumoasă roşcată să prindă viaţă. Pe neaşteptate, Fuller se simţi mulţumit de sine. Poate că învăţase destule ca să se mai şi destindă un pic. Bagă de seamă, nenică, devii mult prea relaxat. Cu toată încercarea de a reveni la precauţie nu reuşi să-şi şteargă rânjetul caraghios de pe faţă.

Willie-măsliniul fu cel care descoperi toboganul de apă.

Obosise de joaca din băltoacă, unde trebuia să se ferească de ceilalţi, să-i stropească şi să se lase stropit. Urcă pe lângă marginea căderii de apă, până în vârful dealului de unde izvorul ţâşnea din pământ.

Stătea întins pe o stâncă şi se încălzea la soare, cu privirea aţintită spre cer, întrebându-se cât va mai dura până când norii aceia negri din zare vor ajunge deasupra lor. Pe fiecare latură a cascadei, malurile pietroase ajungeau în lăculeţ printr-o pantă destul de blândă. Brown observă că stratul de muşchi care le acoperea era gros de câţiva centimetri buni şi moale de la umezeala continuă.

Pe urmă i se năzări că respectiva cascadă era aidoma giganticului tobogan de apă din material plastic pe care-l aveau în parcul de distracţii din imediata apropiere a Bostonului. În fiecare vară, tăticul şi mămica lui îi duceau pe copii acolo. Toboganul era distracţia preferată a lui Willy, mai mult decât *montagnes-rousses* sau casa cu stafii. Cu gesturi delicate, Brown se ridică în picioare şi se duse şovăielnic spre partea cealaltă a cascadei. Îşi aşeză posteriorul gol pe muşchi.

— Pârtie! strigă el.

Îşi dădu drumul. Jos, în lac, zece soldaţi priviră cu gurile căscate cum plonjă pe panta stâncoasă, sucindu-se şi răsucindu-se până când se năpusti ca o ghiulea în apă.

Câteva momente mai târziu, jumătate din pluton stătea aliniat în vârful stâncilor, aşteptându-şi rândul.

Cu puţin înainte de amurg, Mosby şi Casey se plimbau pe malul apei acum pustie. Oglinda ei se limpezise şi Mosby zări siluetele dolofane ale crapilor argintii care patrulau pe fund. Îi arătă lui Casey unul din ei.

— Ia închipuieţi-l pe gagiul ăla în farfuria ta.

Casey admiră într-o doară peştele.

— Păcat că n-avem la noi nicio undiţă.

Mosby avu un sâmbure de idee.

— Vezi peştera aia mică de colo?

Casey zări mica gură căscată într-unul din pereţii cascadei şi încuviinţă din cap.

— S-ar putea să fie nişte pui de căţea din Viet Cong în ea, sergent Casey. Poate c-ar trebui s-o curăţ.

Casey se încruntă şi pe urmă prinse ideea din zbor.

— Sigur că e o posibilitate, tărăgănă el cu seriozitate. Probabil că douăzeci, poate treizeci de inşi stau pitiţi acolo, aşteptând să ne sară în spinare la noapte. Bine, dă-i bătaie. Curăţ-o!

Mosby desfăcu o grenadă de la centură şi-i trase cuiul.

— Foc la gaură! urlă el.

În secunda următoare, aruncă grenada cu precauţie.

— Na, c-o făcui! zise el în timp ce grenada îşi rată ţinta cam cu un kilometru şi căzu plescăind în bazin.

Mosby şi Casey se aruncară la pământ exact în clipa în care se înălţă o trâmbă de apă. Se ridicară în picioare şi cercetară proporţiile „greşelii”. Cinci-şase peşti încremeniţi pentru totdeauna pluteau la suprafaţa apei.

— În regulă, peştera a fost curăţată, zise Casey îngăduitor. Acum mişcă-te în apă şi pune mâna pe urâţii ăia de gălbejiţi, până nu vin ei la tine.

Râzând, Mosby intră în apă ca să-şi adune alimentele pentru cină.

Cu cât se apropia mai mult noaptea, cu atât pajiştea devenea mai liniştită. O boare de vânt aduse cu ea mireasma ploii. Nu prea departe se presimţea şi o furtună. Ici-colo, pe pajişte şi în peşteri, se aprinseră focuri. Câteva păsărele trecură pentru ultima oară, înfulecând insectele atrase de focuri.

Taliaferro privea cu ochi lacomi cum Martinez întindea un crap desfăcut pe jăraticul de la focul lor. Martinez fluiera uşor ceva numai de el ştiut, în timp ce presăra nişte mirodenii împrumutate de la Mosby pe deasupra focului.

Mai la o parte, Willie, DeeJay şi Fritsche discutau despre vremurile de altădată din ţinutul Marelui PX, fiecare pândind ca celălalt să-şi termine relatarea. Râzând la momentul oportun, aştepta politicos să se asigure că omul terminase, înainte să-şi înceapă propria poveste.

Taliaferro se simţea destul de încântat de sine însuşi. De

dimineaţă făcuse o descoperire şi aşteptase ziua-ntreagă prilejul cel mai propice ca s-o anunţe. Acum, simţi că nu se mai poate abţine.

— Hei, Martinez, zise el pe nepusă masă. Vrei să-ţi spun o chestie?

— Ba bine că nu, macaronarule.

— Ştii tu ce e mâine noapte?

Martinez reflectă un moment, apoi clătină din cap.

— Joi? Luni? Nu-mi amintesc. Cui îi pasă?

— Ei, dă-mi voie, se înfoie Taliaferro. E Noaptea tuturor sfinţilor.

Martinez se uită la el cu o privire lipsită de expresie.

— Halloween, nătăfleaţă, continuă Taliaferro. Ştii, fantome şi spiriduşi care ies şi se-ncaieră până-n zori.

Brusc, un frig nefiresc învălui grupul. Toţi se holbau la Taliaferro cu ochi scânteietori.

— Băi, nenică, mare hahaleră mai eşti, spuse DeeJay.

— Hei, făcu Taliaferro fără să înţeleagă. Pe bune, m-am prins azi-dimineaţă. Mâine e Halloween. Aşa trebuie să fie.

— Taci dracului din gură, mârâi Fritsche.

— Da' ce-aţi păţit, măi băieţi? Credeam că…

Fritsche se ridică în picioare şi nu lipsi mult ca Taliaferro să-şi muşte limba când îşi închise gura.

Fiecare păru să-şi vadă de treaba sa. Dintr-odată, norii se sparseră. Martinez zbieră, înşfăcându-şi peştele în timp ce ploaia se revărsă peste foc. În câteva secunde, cina fu compromisă. Uzi leoarcă şi amărâţi, soldaţii se adăpostiră în peşterile lor.

— 'Tu-l în nară pe Taliaferro, zise Martinez. Fir-ar al dracu' de căcănar şi de neam prost.

— Isuse Cristoase, făcu Taliaferro. Eu n-am avut nimic de-a face cu ploaia asta.

— Pe dracu' n-ai avut.

Taliaferro stătea în mica peşteră, încercând să înţeleagă cu ce greşise.

Aciuat înăuntru, Mosby asculta răpăitul ploii de-afară. Îi plăcea sunetul, o pulsaţie paşnică şi constantă care, în mod

normal, l-ar fi îndemnat la somn. În noaptea asta însă, îl făcea să se simtă neliniştit şi izolat. Trăia un fel de nesiguranţă, în ciuda focului voios şi gălăgios (gura peşterii fusese astupată cu o pătură) şi a kilogramului de peşte „adăpostit” la loc sigur, înlăuntrul coastelor.

Se poate ca de vină să fi fost prezenţa lui Casey, care stătea tăcut de partea cealaltă a micului foc, cu ochii pironiţi în jăratic, în timp ce-şi ascuţea neîncetat cuţitul frecându-l de pielea bocancului. La lumina flăcărilor, ochii lui aveau o lucire gălbuie, iar pielea arsă ca lumea de soare arăta ca un lemn de esenţă tare lăcuit cu grijă. Mosby se gândi că, pe lista lui cu oamenii cei mai ciudaţi pe care-i întâlnise vreodată, Casey ocupa unul dintre primele locuri.

Nimeni din grupă nu ştia cât de bătrân era Casey. Putea să aibă douăzeci şi cinci sau patruzeci şi cinci de ani. Casey nu vorbea niciodată de el. Într-un fel sau altul te făcea să pricepi că întrebările indiscrete n-ar fi fost binevenite. Tot aşa, nu se ştia de cât timp sau de câte ori fusese în armată.

Uneori mai lăsa să-i scape mici chestii care-l făceau pe ascultător să-şi închipuie că nu era exclus să fi luat parte la al doilea război mondial sau la războiul din Coreea. Nimeni nu ştia dacă avea o familie sau de unde era de loc. Accentul tărăgănat îl plasa undeva între apendicele nordic al Texasului şi Montana.

Mosby îşi vârî din nou băţul în foc, scormonind jăraticul.

— Fir-ar să fie, Casey, izbucni el în cele din urmă. Nu prea-ţi place să vorbeşti, aşa-i?

Casey medită o vreme asupra întrebării.

— Nu, spuse el în cele din urmă. Cred că nu.

— Păi, zi şi tu ceva, pentru numele lui Dumnezeu. Simt că-mi vin pandaliile când n-am cu cine schimba o vorbă.

Din nou, Casey întoarse fraza asta pe toate părţile în mintea sa. Pe urmă încuviinţă din cap, de parcă atunci ar fi descoperit pentru prima oară că vorbirea mai serveşte şi la altceva decât să transmiţi informaţii sau să spui altcuiva ce trebuie făcut. Mosby bănuise dintotdeauna că taciturnul sergent se simţea mult mai în elementul său folosind limbajul semnelor din timpul patrulelor decât limba

engleză.

— Okay, zise Casey. Despre ce-ai vrea să vorbim?

— Pe dracu', nu ştiu. Să zicem, despre ce sporovăiesc oamenii când stau într-o blestemată de peşteră, în toiul unui muson din Vietnam. Uite, despre asta vreau să vorbim!

— În ce mă priveşte, nicio problemă. Dă-i bătaie.

Mosby era complet derutat. Bâjbâi după un subiect şi, până la urmă, se hotărî să joace la întâmplare.

— I-am auzit pe unii zicând că ai fost cowboy. Ştii, din ăia care participă la rodeo.

— Aşa ai auzit?

— Da. Aşa am auzit.

— Aha.

— Şi?

— Şi ce?

— Ai fost?

— Ştiu să deosebesc capul de coada calului, dacă la asta te referi.

Un drac. Mosby încercă o altă abordare.

— Ai şi tu o familie?

— Sigur că am o familie.

— Şi?

— Şi ce?

— Păi, dacă ai o familie, de unde sunt ei? Ai şi tu fraţi şi surori, o mamă şi un tată, unchi, mătuşi, un văr bogat? Îţi scriu? Tu le scrii lor? Îi pasă cuiva dac-o să fii împuşcat? Uite, despre rahaturi de-astea te-ntreb.

Casey se gândi, apoi încuviinţă din cap.

— Ne scriem, zise el. Nu prea mult, dar ne scriem.

Mai reflectă un moment.

— Cred că s-ar găsi vreo doi oameni care s-ar necăji dac-aş mierli-o. N-ar fi surprinşi, mă-nţelegi. Însă, cred că m-ar jeli. Da, aşa cred.

Mosby rămase cu gura căscată. Era replica cea mai lungă pe care o obţinuse cineva de la Casey. Omul devenea de-a dreptul comunicativ.

— Te simţi mai bine acum?

— În legătură cu ce?

— Păi, am stat de vorbă, corect?

— Ăă, da. Aşa cred.

Casey căscă.

— Ei, atunci, dac-am vorbit destul, cred c-am să trag un pic pe dreapta.

— Băga-mi-aş picioarele, Casey. Ai spus-o de parcă vorbitul ar fi un soi de reţetă. Ca o doctorie care trebuie dată cuiva.

— Adică n-am vorbit destul?

— Nu e vorba dac-a fost destul. Oamenii vorbesc fiindcă le place. Simt nevoia să vorbească.

— Asta-i diferenţa dintre noi doi, Mosby. Ţie-ţi place să vorbeşti.

— Şi ţie nu?

— Nu prea.

— Păi, dar-ar dracii, atunci de ce-ai mai vorbit cu mine din capul locului?

Casey se uită la Mosby un lung moment.

— Ce te roade, băiete?

Mosby reflectă şi el, apoi clătină din cap.

— Să-mi bag picioarele dacă ştiu. Oi fi speriat, mai ştii? Ţie nu ţi se face frică niciodată?

— Hm. Mda. Mi se face. Când mă gândesc la unele situaţii. Cum ar fi asta.

— Şi, acum, nu te-ai gândit? Adică, n-aş vrea să te iau prin surprindere şi chestii de-astea, dar nu cred că ne aflăm aici la o sindrofie a cercetaşilor veseli. Suntem în inima junglei şi, prin preajmă, sunt destui care-ar vrea să ne facă de petrecanie. Zi, îţi faci probleme?

— Nu prea mult.

— De ce papucii mei, nu?

— Pentru că mă sperie de-mi dau drumul pe mine.

Mosby rămase mut, rumegând replica celuilalt. Deodată, se prinse.

— E ca presimţirea pe care-ai avut-o azi? Când m-ai pus în frunte?

— Mda. Cam aşa ceva.

— Fir-aş al mamii! făcu Mosby. La urma-urmei, eşti om şi tu.

Casey dădu să spună ceva, apoi se opri. Pe urmă, vorbi totuşi:

— Pun mare bază pe presimţirile mele. Asta mi-a salvat pielea de vreo câteva ori.

— Şi?

— Presimţirea pe care-am avut-o?

— Da?

— Încă o mai am, zise Casey încetişor.

— Chiar şi aici?

— Mai ales aici.

Casey îşi înfăşură pătura de lână pe după umeri şi se rezemă de peretele peşterii.

— Gata. Destul cu vorba. Culcă-te. Trebuie să verific santinelele peste două ore.

Închise ochii şi adormi instantaneu. Mosby se zgâi la el pe deasupra focului aproape stins vreme îndelungată, ascultând răpăitul ploii de afară.

În mod normal, lui Mosby i-ar fi plăcut sunetul acela. Dar nu în noaptea respectivă.

21. CUNG

Phan Xuan Cung era glumeţ. Avea o înfăţişare pe măsura felului lui de a fi, fiind rotund la faţă, solid la trup (atât de solid cât îngăduia dieta săracă în calorii a Batalionului Phu Loi), cu picioarele slăbănoage şi veşnic zâmbitor.

— Bineînţeles că zâmbesc mult, a spus el cândva. Cum altfel ar putea un om care susţine că provine dintr-o stirpe de pescari să se-mpace cu faptul că în ultimele patru generaţii nimeni din familia mea n-a mai mânuit vreun năvod?

Nu avea întru totul dreptate, dar năvoadele pe care le-a mânuit familia sa n-au prins peşte.

Stră-străbunicul lui fusese, într-adevăr, pescar, căpitan pe un sampan[41] şubred. Aruncându-şi plasele în apele de lângă Nha Trang, pescuia creveţi pe care francezii îi găseau extraordinar de gustoşi şi pentru care erau dispuşi să plătească gras. Dar, ca orice pescar cumsecade, nu se codea să mai obţină şi ceva pe deasupra. Când i se cerea, se întorcea în Nha Trang nu numai cu creveţi, ci şi cu câteva muschete cu cremene sau pistoale. Ascunse în santină, le vindea unui anumit negustor chinez din oraş.

Din nefericire, sampanul a fost abordat într-o noapte de o şalupă a serviciului vamal francez, care avea drept căpitan un tânăr subofiţer dornic de afirmare şi un echipaj alcătuit din piraţi Binh Xuyen, foarte bine plătiţi ca să nu se lase impresionaţi de pretexte sau de sumele oferite drept mită. După ce i-au fost descoperite muschetele ascunse, stră-străbunicul lui Cung a sfârşit aruncat peste bord. Tras la fund de propriile greutăţi pentru năvoade şi de un plumb calibrul 0,44, de la un pistol Colt.

Auzind de crima asta, străbunicul lui Cung a dat foc prăvăliei de peşte a familiei, situată în port şi a plecat spre nord ca să se alăture lui De Tham, în regiunea superioară a

[41] Ambarcaţiune de mici dimensiuni din Orientul îndepărtat, propulsată de o singură vâslă la pupa şi prevăzută cu un acoperiş din rogojini (n.tr.).

Râului Roşu. A avut grijă să-şi trimită soţia gravidă şi fiica în sud, la rudele din Saigon. În 1913, când De Tham a fost dat, prin trădare, francezilor, străbunicul lui Cung a murit alături de el.

Bunicul lui Cung a fost un derbedeu al străzilor. Îşi ducea traiul făcându-le rost de ricşe francezilor beţi care ieşeau împleticindu-se de la Cercle Sportif. Când a împlinit cincisprezece ani, a plecat în junglă, ca să se alăture organizaţiei troţkiste Ta Thu Thau. Pentru că troţikştii nici măcar nu se apropiau de puritanismul comuniştilor veritabili, a avut posibilitatea să se însoare şi să zămislească un fiu înainte de a fi împuşcat de un poliţist vietnamez, pentru că îşi manifestase zgomotos bucuria în ziua când colonialiştii francezi au fost siliţi să se predea japonezilor. Era în 1941.

Tot pe la cincisprezece ani, a plecat şi tatăl lui Cung pe front. De acum, familia Cung nu mai avea decât nişte legende despre fosta lor casă din Nha Trang. De trei generaţii, niciunul dintre ei nu mai văzuse oraşul.

Tatăl lui Cung dovedindu-se un soldat excelent, a fost ales dintre voluntarii organizaţiei regionale Viet Minh pentru a face parte din Regimentul 803.

El a venit într-o foarte scurtă permisie atunci când a căzut fortăreaţa franceză de la Dien Bien Phu. Cung probabil că avea pe atunci vreo trei ani. Şi-l amintea pe tatăl lui ca pe un bărbat suplu, foarte agitat, care şi-a petrecut fiecare clipă din permisia aceea împreună cu fiul lui. Pe urmă a plecat spre nord, ca să se alăture din nou unităţii sale.

Multă lume a crezut că după ce Dien Bien Phu a capitulat, toate luptele vor înceta în Indochina. Nu avea cunoştinţă de calvarul lung şi lent prin care a trecut, o lună mai târziu, o unitate franceză numită Groupement Mobile 100, în cursul unei retrageri prin regiunea muntoasă centrală, la sud de An Khe. Erau trei mii cinci sute la număr, tanchişti, artilerişti şi infanterişti cu mare experienţă, dobândită în special în timpul recent încheiatului război coreean. Trei batalioane alcătuite din cei mai buni soldaţi cambodgieni şi

francezi.

Au început retragerea de-a lungul Şoselei 14 în iunie 1954. În timp ce se deplasau spre sud, au fost atacaţi în mai multe rânduri de către Regimentul 803. Pe 29 iunie, GM 100 a ajuns la Pleiku, după ce parcursese circa optzeci de kilometri. Rămăseseră mai puţin de o mie şapte sute de soldaţi. GM 100 încetase să mai existe ca unitate militară.

Dar şi Regimentul 803 fusese decimat. Cuprinşi de încrederea în victorie, combatanţii lui au ieşit din junglă şi au rămas descoperiţi în faţa atacurilor cu napalm lansate din bombardierele franceze B-26, avioane care, ironia sorţii, decolau din Nha Trang. Unul dintre soldaţii Viet Minh care-au murit, împrăştiindu-şi mireasma înecăcioasă de berbec pârlit peste câmpia de coastă, a fost şi tatăl lui Cung.

Cu această moştenire, pentru Phan Xuan Cung lumea nu însemna nimic altceva decât război. Mai întâi împotriva francezilor, apoi împotriva marionetelor şi, pe urmă, împotriva americanilor.

Iar Cung, ca şi tatăl lui, era foarte bun. Poate chiar mai mult, de vreme ce a ajuns să fie prim-cercetaş în cea mai grozavă dintre unităţile Viet Cong, Batalionul Phu Loi. Talentul lui de poznaş era şi el preţuit de superiorii săi.

Numai că în clipa asta, Cung n-avea chef de glume. Flancat de alţi doi camarazi cercetaşi, stătea pitit într-una din colibele ruinate din imediata apropiere a versantului sudic al Dealului 957. Chiar şi la lumina slabă a amurgului, el îi vedea pe soldaţii americani mişcându-se în jurul perimetrului lor de pe culmea dealului.

De s-ar fi aflat în fruntea unei companii sau a altei formaţii mai mici, ar fi fost simplu pentru Cung şi camarazii săi din Unitatea Principală să se strecoare neobservaţi.

Numai că întreg Batalionul Phu Loi se afla în marş, în patru coloane aproximativ paralele. Cung era în avangarda celei mai sudice dintre ele. Problema era că a doua coloană, după câte ştia el, trebuia să treacă exact pe la *nord* de Dealul 957, traversând o vastă plantaţie de orez părăsită. De îndată ce a reperat unitatea americană de pe deal, el a trimis vorbă căpitanului Le, comandantul coloanei

sale. Imediat a fost expediat un curier ca să prevină şi cea de-a doua coloană, de la nord. Cung îşi dori să fi avut şi ei echipamentul radio sofisticat al americanilor şi al soldaţilor marionete.

Căpitanul Le luă măsuri imediate. Ca atare, dădu ordine pe care Cung le considera evidente. Coloana lui urma să rămână pe loc, cu avangarda amplasată în satul ruinat, până la căderea deplină a întunericului. Când furtuna ce ameninţa dinspre vest avea să se dezlănţuie, coloana va trece pe lângă deal, îndreptându-se apoi spre nord. Le presupunea că şi celelalte Două Surori fuseseră ocupate de către imperialişti.

Căpitanul adusese două echipe de mitraliere RPD şi un mortier de 82 mm în faţă, pentru eventualitatea reperării coloanei de către inamic. Mitraliorii au fost amplasaţi la marginea pâlcurilor de bambus din afara satului minat, iar mortierul – după peretele dărăpănat al unei colibe.

Cung nu punea mare preţ pe priceperea americanilor în timpul nopţii. Dejucase planurile prea multor patrule şi condusese destule echipe de genişti prin perimetrele taberelor militare, ca să nu ştie că uriaşi cum se credeau, erau nişte copii după apusul soarelui, când se piteau în spatele armelor lor, îngroziţi de întuneric.

Problema nu o constituiau unităţile lui Cung, ci cea de-a doua coloană care trebuia să traverseze cei cinci sute de metri de teren deschis, la nord de deal. Cung ar fi înălţat poate o rugăciune, dar singurii lui zei erau Doc Lap (independenţa), batalionul său şi Ho Şi Min, niciunul din ei nefiind dispus, bănuia el, să asculte văicărelile celor din junglă. Cung se mulţumi, prin urmare, să-şi dorească venirea cât mai rapidă a furtunii şi ca aceasta să se dovedească a fi, la sosire, musonul-musonilor.

În loc de altceva mai bun, estimă numărul americanilor de pe deal. Nu era dificil. Cung ştia că imperialiştii puneau, în mod invariabil, câte doi oameni în poziţiile de luptă şi mai mulţi pentru armele care necesitau echipaje. Şi, că toţi americanii aveau impresia că se putea fuma liniştit până la căderea întunericului şi uneori chiar şi după aceea. În

asemenea condiţii, estimările erau uşor de făcut.

Cung credea că pe Dealul 957 se aflau vreo douăzeci şi opt de oameni.

Se ghemui din reflex în momentul când un elicopter sparse plafonul jos al norilor şi se îndreptă spre sud. Prudenţa lui exagerată îl făcu să zâmbească. Ştia că piloţii se gândeau la curvele şi la fripturile care-i aşteptau, fără să acorde vreo atenţie unui ţăran întins lângă digul unei orezării.

Pe Cung îl uimeau întotdeauna declaraţiile gălăgioase ale americanilor. Ei susţineau că se pricepeau la războiul din junglă la fel de bine ca oricare luptător din Viet Cong. Asta era valabil pentru câţiva dintre soldaţii lor, nimic de zis, oameni care se mişcau şi trăiau în junglă săptămâni în şir. Dar, cei mai mulţi dintre americani plecau la luptă ca la paradă, în lungi coloane de oameni care mărşăluiau agale, lăsându-şi echipamentul să clănţăne de parc-ar fi fost o cireadă de bivoli cu talăngi. Prezenţa lor era semnalată la distanţe de kilometri de către păsările de metal de deasupra, de rachetele de semnalizare şi de grenadele fumigene.

Maiorul Tran spusese cândva batalionului că americanii încă mai credeau că luptă cu semenii lor, fasciştii, în Europa, un loc pe care Cung putea să-l indice vag pe hartă. Nu avea alte cunoştinţe despre el şi nici nu-l interesa.

Noaptea se lăsase, după ceasul lui Cung, un Hamilton luat de la un american mort, pe la ora 20,20. Ploaia a început să cadă în rafale la 21,17.

Cung se strecură prin noroi la camarazii săi, cercetaşii. O atingere pe umărul fiecăruia şi o mişcare înainte. Cung auzi clinchetele uşoare în timp ce puşcaşii îşi strângeau trepiedele, pregătindu-se de plecare. Ezită puţin doar când ploaia se înteţi, căzând în cascadă în jurul lui, încât nu mai putea distinge feţele posomorâte ale celor doi camarazi, deşi se aflau la mai puţin de doi metri. Totuşi, porniră la drum.

Fruntaşul Edwards, Grupa a doua, Plutonul trei,

Compania Charlie, Regimentul 15 Infanterie, acţionă butonul de închidere al binoclului de noapte şi-l vârî în raniţă.

Binoclul cu amplificare a semnalului luminos, în ciuda greutăţii sale de aproape două kilograme, constituia o sculă preţioasă pentru infanterişti.

El oferea utilizatorului său, cel puţin teoretic, trei sute de metri de vizibilitate într-o nuanţă straniu-verzuie, în condiţii de cer înstelat, şi patru sute de metri de vedere în întuneric, în timpul fazei de lună plină.

În realitate, raza vizuală era limitată până la maximum două sute cincizeci de metri, ţinând cont de starea de uzură a instrumentului. Iar cu cerul acoperit de nori şi pe timp de ploaie, binoclul de noapte al lui Edwards se transforma într-o masă metalică complet inutilă. Edwards se strâmbă nevăzut prin ploaie către comandantul său de pluton, locotenentul Walker, care se afla alături.

— E mai întuneric ca-n străfundul iadului. La cât de puţin pot să văd eu, nu-i exclus să fie acolo toată Armata Charlie.

Walker acţionă microfonul staţiei Prick-25 de lângă el.

— Whirlaway 6, aici Trey 6, recepţie.

— Aici Whirlaway 6. Vorbeşte.

— Trey 6. Vizibilitatea în poziţia mea este zero. Avem un Smokey?

Urmă o pauză, în timp ce, la kilometri distanţă, pe Dealul 1113, căpitanul Harris îl consulta pe ofiţerul din eşalonul de sprijin.

— Afirmativ, Trey. Treci pe Frec 4. Semnalul de apel e Smokey 19.

— Trey Six. Schimb frecvenţele. Terminat.

Pe pipăite, Walker comută selectorul de frecvenţe prefixate al staţiei.

— Smokey 19, Smokey 19. Poziţia Tangerine. Avem nevoie de ceva lumină, peste… scuze… continuăm transmisia… autorizaţie Foxtrot Yankee.

— Am şi pornit, Trey Six. Dar n-o să vă fie de prea mult folos, fiindcă sunt ca şi orb în rahatul ăsta.

Oamenii din Plutonul trei auziră în depărtare huruitul

sincopat al avionului care se apropia.

Cung ţinuse în loc înaintarea deoarece înteţirea ploii putea să însemne sporirea în intensitate a musonului. Sau putea să prevestească o întrerupere neaşteptată. Prudenţa lui Cung se dovedi îndreptăţită. A doua coloană a Batalionului Phu Loi n-a fost nici pe departe la fel de precaută. Parcurseseră un sfert din drumul ce traversa orezăria când ploaia s-a oprit brusc, de parcă cineva ar fi acţionat un întrerupător. Ăsta a fost primul lor ghinion.

Al doilea avea să-i încerce exact când ploaia a încetat, Smokey, „Ursul”, se afla deasupra lor. Avioanele Smokey erau nişte aparate C-47 vechi, din al doilea război mondial, fără alte arme la bord în afară de rachetele de semnalizare aeriană cu intensitate sporită. Prima rachetă lansată de Smokey a străpuns plafonul de nori şi imediat o lumină puternică i-a scos la rampă pe cei din Batalionul Phu Loi.

Cung a văzut racheta, apoi a auzit aproape simultan clănţănitul mitralierelor americane care au deschis focul. Pe urmă au venit bubuiturile în fundate ale aruncătoarelor de grenade, pocnetele puştilor care trăgeau de pe culmea dealului şi, sporadic, replicile răzleţe din partea coloanei Phu Loi.

Căpitanul Le se afla lângă el. Mânia de pe faţă i se putea observa cu uşurinţă la lumina rachetelor de semnalizare, care cădeau din nori.

— Cung, şuieră el. Ce pază au imperialiştii în spatele lor?

— Acum, aş zice că niciuna, spuse Cung cu prudenţă. Sunt prea ocupaţi să ne măcelărească tovarăşii.

— Foarte bine. Pune unul din cercetaşii tăi aici, pe post de călăuză. Două plutoane, sub conducerea mea şi a ta, vor ataca dealul ăsta, până n-apucă americanii să-şi aducă artileria şi avioanele.

Era singura opţiune. Cung aduse selectorul armei sale pe poziţia din mijloc şi, îndoit din şale, începu să urce Dealul 957, către Plutonul trei.

22. GRUPA

DeeJay, locotenentul Fuller şi Casey stăteau ghemuiţi în jurul staţiei PRC-25, ascultând transmisiunile întrerupte ale Plutonului trei. Lumina îndepărtată a rachetei de semnalizare din faţa Dealului 957 aruncă pe feţele lor umbre pâlpâitoare. De la o distanţă de doi kilometri şi jumătate, puteau auzi zgomotele focurilor de armă.

— Estimare… confruntăm… companii… la naiba, avem… o groază de… aici.

— Walker, aici Şase. Ai nevoie de artificii? Recepţie.

— Afirmativ… solicităm… motoare…

— Trec pe releu. Ai artificiile pe frecvenţa ta, Doiule. Bombard 73.

— Aici Bombard. Dă-i bătaie.

— Coordonate… 567… trupele în linie de la… până la, ăă… 345569… dă-mi un Willie Peter… să facem ajustările…

— S-ar părea că au acolo un adevărat concurs de tir, zise Casey.

— Aici Whirlaway 6, Walker. Negativ la motoare rapide. Sunt blocate la sol. Să vedem dacă putem să scoatem o Cobra. Recepţie.

— Whirlaway 6, aici e…

Staţia rămase mută.

De la distanţa care-i separa de Dealul 957, auziră cum tirul se înteţeşte dintr-odată.

— Fir-ar să fie! Sunt atacaţi din spate!

Ochii lui Casey puteau distinge gloanţele trasoare învăluind dealul din ambele părţi.

Staţia radio se trezi din nou la viaţă.

— Whirlaway. Aici e Bombard 73. Suntem pe drum. Aşteaptă.

Un timp nu se auzi decât pârâitul intermitent, apoi:

— … Gălbejiţii vin… noi… iau… pierderi grele… Dumnezeule! Cineva… ceva!

— Trey, Trey. Aici Whirlaway 6. Ce s-a-ntâmplat cu locotenentul Walker?

— Mort… PC… Aici Avery… Sunt chiar pe vârful…

Ani de zile pe urmă, DeeJay şi-a închipuit focul de armă neauzit care a întrerupt transmisiunea. Pe urmă obuzele de artilerie explodară în faţa dealului. Nişte flori albe, graţioase, răsărite prin fumul galben-negru.

— … Aici Bombard. Poţi să faci corecţia?

Nimic.

— Trey… Fir-ar să fie… aici căpitanul Harris. E cineva acolo la recepţie? Haide! Răspunde!

Zgomot de fond.

Schimbul de focuri de pe Dealul 957 încetă, după care se auziră două împuşcături izolate, provenite în mod evident de la un AK47.

Fuller se uită înmărmurit la staţie.

— Sfinte Dumnezeule, spuse el. Chiar aşa?

— Mă duc să-i scol pe oameni, spuse Casey. Ne mişcăm de cum se crapă de ziuă.

Îşi croi drum spre perimetrul plutonului, alunecând prin noroi.

Începu din nou să plouă.

În lumina cenuşie a zorilor, prin ploaie, Plutonul doi porni să coboare Dealul 902. Argila roşiatică, nesuferită se lipea de tălpile bocancilor. Soldaţii mergeau tăcuţi, cu feţele încordate. Aveau de acoperit cinci mii de metri de junglă ca să poată despresura ce mai rămăsese din Plutonul trei.

Grupa a doua avea senzaţia că dreptul lor de a merge în avangardă devenise o adevărată prescripţie regulamentară. În definitiv, ei erau cei mai buni. Ordinea de marş era neobişnuită. Casey însuşi mergea în frunte, cu Fritsche în spatele lui, pentru acoperire. După el venea Blind Pig, cu o cartuşieră pe jumătate încărcată în mitralieră, restul celor două sute cincizeci de cartuşe atârnându-i pe umăr. Fuller şi DeeJay se aflau la o distanţă de o grupă completă în spatele primeia. Locotenentul Mel Fuller era speriat de moarte. Îşi petrecuse cea mai mare parte din noapte comunicând alternativ prin staţia PRC-25 cu căpitanul Harris şi cu colonelul Taylor. Cu fiecare clipă

devenea mai înspăimântat şi mai derutat.

Într-un fel sau altul, coloneii şi generalii americani din Vietnam, meditând asupra problemelor în Centrele de Operaţiuni Tactice, dotate cu aer condiţionat, în atmosfera intimă a personalului de stat-major, a creioanelor colorate şi a diagramelor atârnate pe pereţi, nu puteau pricepe cu niciun chip dificultatea cu care un locotenent aflat pe teren, în întuneric şi noroi, în compania băieţilor răi, pricepea Marea Imagine de Ansamblu.

Pentru colonelul Taylor şi generalul Sinclair, răspunsul era evident: ţinând cont de contactul cu Plutonul trei, Batalionul Phu Loi, traversând Şoseaua 13, scăpase fără doar şi poate de tancuri şi de Batalionul 2 din Regimentul 11. Bineînţeles că vietnamezii se îndreptau cu viteză maximă spre Caracatiţă.

Soluţia, conform regulilor impuse de strategia avansată a războiului aeropurtat, era simplă: o unitate neangrenată în confruntare, de pildă Batalionul 2 din Regimentul 11, trebuia transportată pe calea aerului între Batalionul Phu Loi şi Caracatiţă, ca forţă de blocare. Pe urmă, rămăşiţele împrăştiate ale batalionului din Regimentul 15 aveau să fie reunite şi reinserate ca unitate de manevră, lucru care urma să-i prindă pe cei din Viet Cong la mijloc, într-o mişcare clasică de cleşte. Între timp, forţele aeriene trebuiau să zădărnicească deplasarea Batalionului Phu Loi.

Numai că jungla şi musonul nu erau guvernate nici de strategia avansată, nici de tacticile deprinse la West Point. Ploaia a ţinut blocate la sol, în Ba Rei, elicopterele transportoare de trupe şi pe cele de asalt. Puţinele „motoare” rapide, bombardierele de vânătoare ale Forţelor Aeriene sau ale Marinei Militare, care reuşeau să-şi părăsească aerodromurile, zburau orbeşte, mult deasupra plafonului compact de nori care se întindea de la Şoseaua 13, peste cele Trei Surori, până la Caracatiţă.

Marea strategie s-a rezumat până la urmă la despresurarea Plutonului trei. Forţele de manevră ale lui Sinclair erau căpitanul Harris cu un pluton şi comanda companiei, plus Plutonul doi, al locotenentului Fuller.

Artileria efectua misiuni de „H&I” – Hărţuială şi Interdicţie. Dar, în absenţa observatorilor şi a ţintelor observate, obuzele izbuteau doar să sfâşie jungla pustie.

Toate astea îi făceau pe Fuller şi pe oamenii lui să se simtă extrem de descoperiţi. Staţia radio se trezi din nou la viaţă.

— Whirlaway 26, aici Citation 6 Actual, recepţie.

DeeJay trecu microfonul lui Fuller.

— Aici 26, recepţie.

— Fuller, aici colonelul Taylor. Băiete, vreau să te mişti cu băgare de seamă. Ştiu ce simţi în legătură cu Plutonul trei, Mel. Dar nu vreau să sfârşeşti şi tu ca el. Ai grijă, băiete.

Fuller se întrebă cum de-i aflase Taylor numele mic. Se gândi la un răspuns, apoi deschise microfonul şi zise:

— Am înţeles, dom’ colonel. Mulţumesc. Whirlaway 26. Terminat.

Îi întinse microfonul lui DeeJay.

— Încă o dată asupra nenorocitei de breşă, murmură el ceva din cursul de engleză-2. DeeJay nu pricepu nimic. Porniră la drum.

Să-ncerci să te mişti repede prin junglă era o sinucidere, o prostie sau amândouă. În ce-l privea, Mosby ştia lecţia asta cât se poate de bine. Lianele se agăţau de tine. Crengi nevăzute se iţeau când nici nu te aşteptai şi te trăgeau înapoi. Cu cât te deplasai mai rapid, cu atât ştiai mai bine că Charlie stătea la numai câţiva metri depărtare, aşteptând.

Mosby îşi dorea o ţigară, una dintre puţinele posibilităţi să-şi mai domolească respiraţia şuierătoare. Presupunând… doar ca un exerciţiu de logică… gândi el posomorât… că gălbejiţii nu ne surprind într-o ambuscadă pe drum, ce-o să se-ntâmple când o să ne instalăm pe dealul ăla?

Ajunse să spere că vor găsi altceva decât ceea ce ştia că era acolo.

Coloana se opri în loc şi ordinul transmis în şoaptă din om în om ajunse până la el.

— Mosby, înainte.

Mosby trecu pe lângă Taliaferro, spre avangarda plutonului. Blind Pig se ghemui într-un loc mai larg pe potecă, cu mitraliera îndreptată înainte, undeva între Casey şi Fritsche. În faţa lor se înălţa un zid compact de bambus. Dar cei doi bărbaţi se uitau în jos, la mâzga din faţa lor.

Mosby se apropie şi văzu sângele, care încă mai băltea, în ciuda ploii care tindea să-l împrăştie, diluându-l într-una.

Casey îşi înmuie degetele.

— Împuşcătură în maţe, murmură el, întinzând lichidul vâscos pe palmă.

Se îndreptă.

— Paştele mă-sii, zise el. Ăştia ştiu că venim. O să le facem o surpriză. Mosby, flanchează-ne.

Mosby încuviinţă din cap şi se dădu într-o parte, în tufişul des. Casey îşi scoase cuţitul bowie, iar Fritsche maceta, şi începură.

Zece minute mai târziu, plutonul părăsise poteca şi intrase circa trei metri în pâlcul de bambus. Mosby şi Taliaferro îi înlocuiră pe Casey şi Fritsche la tăierea potecii.

Taie în stânga, la patruzeci şi cinci de grade. Revino. Taie din nou, de data asta în dreapta, tot la patruzeci şi cinci de grade. Un pas înainte. Trage aer în piept şi şterge-ţi apa de ploaie care se prelinge de pe cască pe faţa ta. Taie-n stânga, taie-n dreapta, încă un pas înainte.

Plutonul doi îşi tăie cale prin desişul de bambus până când ajunse într-un luminiş. Blind Pig stătea între tăietori, acoperind cu mitraliera partea îndepărtată a luminişului. Casey reveni în frunte. Conduse plutonul, aproape la trap, pe la marginea luminişului, spre capătul celălalt. Îşi verifică busola. Pe urmă, îşi croi din nou drum prin bambus.

Mosby, sugându-şi noile julituri de pe mână, îl urma îndeaproape. Te târăşti printre tufişuri… ciopârţeşti bambusul… te caţeri în susul pantei, folosind drept puncte de sprijin tufişurile răzleţe. Îţi dai seama că unul dintre ciorapii în care-ţi ţii raţia s-a pierdut pe drum. Goleşti o gamelă şi observi că e a treia, dar nu-ţi aminteşti când le-ai băut pe celelalte două.

Plutonul doi a avut nevoie de opt ore ca să acopere cele câteva mii de metri până la Dealul 957.

23. DUAN

Generalul Duan şi comisarul Thuy stăteau aplecaţi asupra hărţii întinsă peste grămada de pietre de pe solul noroios. Cortul de comandă al lui Duan era construit dintr-o foaie cauciucată, legată între nişte copaci. Afară, maiorul Tran aştepta în ploaie.

Pe hartă se afla o mulţime de beţigaşe rupte, fiecare reprezentând câte o unitate ce aparţinea fie forţelor imperialiste, fie Armatei Populare. Duan era mult prea conştient de importanţa unui document secret, ca să facă însemnări pe o hartă ce putea să ajungă foarte uşor în mâinile inamicului.

Era mai simplu, reflectă el, când exersa această ofensivă generală ca pe un „joc“, în încăperea aceea caldă, confortabilă, cu tavan înalt, din Hanoi. Unităţi întregi puteau fi angajate în luptă, distruse, iar creionul de marcaj putea fi aruncat la loc în cutia lui, în aşteptarea rundei următoare.

— Tovarăşul Giap a spus că, pentru a ajunge la victoria finală, va călca peste cadavrele a o sută de mii de compatrioţi, remarcă Thuy.

— Are toate şansele, murmură Duan.

Poate că Thuy ar fi trebuit să reacţioneze la acest act de insubordonare. Dar marşul spre sud îl schimbase, aşa cum se întâmplase cu toţi ceilalţi *bo-doi* din Divizia 302.

— Tovarăşe general, spuse el pe un ton oficial. În materie de tactică, eu sunt un novice. Dar nu văd altă variantă. Sunt de acord cu decizia dumneavoastră.

Avu o ezitare.

— Trebuie să fiu şi eu de faţă, tovarăşe general?

Duan clătină din cap.

— Aş fi vrut, spuse Thuy, să mărşăluiesc alături de ei.

Duan se uită la tânărul comisar. Acum ar fi trebuit să-l muştruluiască zdravăn pentru simpla pomenire a unui gest care friza aventurismul. Nu avu inima s-o facă. Tovarăşul general lăsă tăcerea să vorbească în locul lui.

Thuy se înroşi, se ridică în picioare şi ieşi din cort,

aplecându-se pe sub prelată. Îi spuse maiorului Tran că poate să intre.

În depărtare, Duan auzea huruitul bombardierelor americane şi, mai aproape, bubuiturile răzleţe ale artileriei care trăgea la întâmplare. Nu erau factori de preocupare pentru el în acel moment.

— Maior Tran, începu Duan încet, fără preambul, circumstanţele ne obligă să facem o schimbare în misiunea unităţii dumitale.

Uscăţivul comandant al Batalionului Phu Loi cercetă din priviri harta şi beţişoarele de pe ea. Atinse un beţigaş.

— Să presupun că ăsta mă reprezintă pe mine şi oamenii mei?

— Aşa este, zise Duan.

— Ne-aţi pus în contact cu imperialiştii, da? Şi dacă băţul ăsta… de aici… reprezintă divizia dumneavoastră, este mult mai aproape de Caracatiţă decât sunt în prezent forţele noastre.

Duan decise că remarca maiorului fusese excesiv de subtilă.

— Dumneata, maior Tran, ai ordinul să rămâi în contact cu americanii.

— Până când? Până la Giai Phong?

Asta era prea mult. Vocea lui Duan se înăspri.

— Ai misiunea de a-i menţine angajaţi în luptă pe americani pe o perioadă de şaptezeci şi două de ore, în zonele în care camarazii noştri din Phu Loi luptă în momentul de faţă. Las în seama dumitale metodele de angajare. Dar îţi atrag atenţia că ordinele de la Comitetul Central sunt ca, sub nicio formă, prezenţa diviziei mele să nu fie descoperită.

— Deci, urmează să fim sacrificaţi?

Nu, gândi Duan. Nu găsise abordarea corectă a problemei.

— Pe vremea francezilor, spuse Duan cu aparentă irelevanţă, comandam la un moment dat un pluton de *bo-doi.* Aveam ca obiectiv un post mic, ocupat de nişte mercenari francezi din Legiunea Străină.

— Dar noi vorbim acum de oamenii mei, tovarăşe general...

— Poate că din întâmplarea asta se pot trage nişte învăţăminte, spuse Duan. Cei din Legiunea Străină erau foarte mândri. Foarte bine pregătiţi. Adevăraţi profesionişti. Agenţii noştri ne-au informat că aveau drept comandant un tânăr ofiţer, care îi trata pe aceşti bărbaţi ca pe copiii lui. Unitatea sa ţinea sub control, cu deosebită eficienţă, zona respectivă, împiedicându-ne să ne îndeplinim misiunea.

Duan îşi drese glasul şi continuă.

— Şi uite-aşa, într-o zi, am prins în ambuscadă o mică grupă, pe care am distrus-o până la ultimul om. Pe urmă, am tăiat capetele celor cinci mercenari şi, la adăpostul întunericului, le-am înfipt în nişte pari, la marginea bazei franceze. Asta a însemnat sfârşitul eficienţei combative a acelei unităţi.

Lui Tran îi venea să urle. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce trăncănea tovarăşul general ca un mandarin dintr-un templu? Se potoli însă.

— Eu aş fi gândit exact contrariul, spuse el cu glas liniştit.

— Se poate, continuă Duan. În mod sigur, mercenarii au fost înnebuniţi, fiind în stare să ucidă orice vietnamez le ieşea în cale, fie el civil sau *bo-doi.* Dar noi am făcut asta nu ca să-i afectăm pe mercenari, cât mai ales, pe comandantul lor. Tânărul locotenent, care ţinea neînchipuit de mult la subordonaţii săi, n-a avut tăria de caracter să mai vadă pe vreunul dintre-ai lui ucis şi cu capul înfipt într-un par. Şi astfel, din acel moment, el a patrulat numai în timpul zilei şi în zone vizibile din fort.

Acum Tran înţelese.

— Dumneavoastră credeţi că am o astfel de atitudine faţă de batalionul meu?

— Nu în mod conştient.

Tran era mânios... Pe urmă, reflectă asupra problemei.

— E-adevărat, noi luptăm împreună de atâta timp încât ne considerăm o familie.

— Cu toţii suntem o familie, zise Duan încetişor. O familie cu un ţel. Împlinirea acelui ţel e singura cale prin care

familia noastră poate să supravieţuiască.

Tran se uită din nou la hartă.

— Dacă ploaia continuă, spuse el, americanii nu vor mai fi în stare să-şi introducă soldaţii în faţa noastră… şi misiunea mea ar fi inutilă.

— Nu pot opera transformând premisa asta într-o certitudine.

— Nu, oftă Tran. Nu puteţi.

Cei doi bărbaţi ieşiră în ploaie.

— Desigur, zise cu melancolie maiorul Tran, principala mea obiecţie la ordinele dumneavoastră ar fi că, datorită lor, e puţin probabil ca tovarăşii mei să supravieţuiască pentru a vedea Giai Phong.

Duan rămase tăcut.

— Ei da. Asta am spus şi când am băut coniacul acela. Şi, oricum, niciunul din noi n-ar fi trebuit să trăiască atât de mult.

Tran făcu un pas înapoi şi salută, ca la paradă.

Generalul îi răspunse la salut. Răsucindu-se pe călcâie, maiorul Tran dispăru în ploaia cenuşie.

23. GRUPA

Mosby stătea întins pe pământ lângă Casey, privind în sus la pantele Dealului 957, acoperite cu tufişuri. Satul părăsit se afla la dreapta lor. Nu se observa niciun semn de viaţă.

Casey flutură un braţ. Fritsche şi Taliaferro se apropiară şi alergară înainte. Se ghemuiră în poziţie de tragere. Mosby, Martinez şi Casey fugiră până ajunseră în linie cu ei. Mosby încercă să se încurajeze: dacă ăia sunt acolo, sus, împuţita de ploaie o să le reducă vizibilitatea.

Niciun sunet. Nicio pasăre. Nicio insectă. Nicio voce omenească. Nici măcar un orăcăit de broaşte din lanul de orez unde stăteau lungiţi. Şi în care apa creştea necontenit.

Casey porni înainte. Fără un cuvânt. Mosby şi Martinez îl flancară şi astfel pătrunseră în sat. Din nou ocupară poziţii de tragere. Nimic. *Nada*[42]*.* Zero. Casey se întoarse către lizieră. Făcu semn cu mâna. Blind Pig conduse restul oamenilor până la ei. Casey se aplecă şi arătă cu degetul. În noroi, pe jumătate îngropat sub urma unui toc de sanda, era un tub de cartuş gol. Provenea de la un automat AK.

— Aici a fost LD-ul lor, zise Casey.

Făcu semn cu mâna oamenilor din pluton, care începură să urce dealul. Fuller, ascuns în mijlocul grupului, simţi o oarecare undă de resemnare. Pe urmă, se minună. Isuse, fiule, habar n-ai cum se face treaba asta. Gândeşte-te la ce ţi-a spus taică-tău. Să nu cumva să moară cineva din cauza ta.

Urcuşul pe deal se făcea printre aceleaşi tufişuri pitice cu care Plutonul doi luptase ziua întreagă. Printre crengile arbuştilor, succedându-se ca într-o secvenţă redată cu încetinitorul, Mosby vedea mişcarea verde şi înnegrită de ploaie a infanteriştilor care urcau cu viteză de melc coasta Dealului 957.

Fritsche găsi primul cadavru. Instinctiv, se ghemui. Aduse puşca în faţa sa, ca pe un deget arătător. Fritsche îl

[42] Nimic (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

cunoştea vag pe om: Specialist 4… Turner? Nu. Turnbull. Ochii nefericitului încă mai păstrau o expresie de uimire provocată de gaura cât pumnul de sub stern.

Casey veni alături de Fritsche. Nu se vedea nicio armă şi cadavrul fusese uşurat de tot harnaşamentul şi de toată muniţia. Actele personale, nişte scrisori şi vreo două fotografii, zăceau împrăştiate în noroi.

— Phu Loi, observă Casey. Ăştia nu-şi bat joc de cadavre.

Fritsche încuviinţă din cap şi începură să urce către culme.

Peisaj selenar cu cadavre, gândi Mosby. Ajuns în vârf, se uită în jurul lui. Un glonţ de puşcă poate să reteze şi să doboare un copăcel gros de trei centimetri. O grenadă poate să smulgă din pământ câţiva metri pătraţi de tufişuri. O mitralieră poate fi la fel de eficientă ca şi o macetă în defrişarea unui desiş.

La picioarele lui Mosby zăceau întinse două cadavre. Arma dispăruse, dar fragmentele metalice de legătură şi grămada de cartuşe trase îi spuneau că acolo fusese unul din amplasamentele de mitralieră ale Plutonului trei. Două… trei… şi Mosby continuă numărătoarea cadavrelor.

Lui Fuller îi părea bine că plouă. Poate că aşa lacrimile nu vor fi atât de vizibile. În urmă cu cinci zile, Sam Walker şedea la o masă în Clubul Ofiţerilor şi trasa nişte dungi cu cutia de bere umedă pe faţa de masă, explicând cum barul pe care avea să-l cumpere în Lincoln o să-i lase mască pe toţi. Cinci luni până la terminarea turului de serviciu. Walker urma să fie „lăsat la vatră” în San Francisco, unde avea de gând să zăbovească un timp, până când prindea nişte ponturi de ultimă oră despre muzicieni şi dansatoare. După aceea, localul pe care urma să-l deschidă avea să fie cu ani-lumină înainte faţă de orice văzuse până atunci Nebraska.

Acum Fuller era bucuros că nu-i putea vedea faţa lui Walker. Grenada aproape că-l secţionase în două.

— Cel puţin s-a dus repede.

Casey stătea lângă Fuller.

— Nu-i mare baiul, dom' locotenent, zise Casey.

Fuller îşi dădu seama că sergentul îi observase lacrimile. Nu se mai simţi ruşinat de ele.

— E cineva…

— Nu, spuse Casey. Până acum am găsit douăzeci şi şase de cadavre. Nicio armă. Niciun fel de muniţie, la niciunul dintre ei.

— Plutonul trei avea un efectiv de douăzeci şi nouă de oameni.

— Lipsesc trei. Mai insistăm.

Fuller îl căută din priviri pe DeeJay. Sosise momentul să transmită ultimele noutăţi. Atunci se auzi urletul.

Grupa a doua l-a găsit, întins pe spate, la jumătatea pantei frontale a Dealului 957. Grenada care l-a azvârlit pe fruntaşul Rafer Smith de pe culme i-a salvat totodată viaţa. Orice *bo-doi* care l-ar fi văzut pe Smith în stare de inconştienţă, cu faţa semănând cu un şniţel crud, ar fi presupus că e mort.

Smith era viu şi vorbea.

Întrucât zăcuse cu capul sub o creangă încărcată de frunze, rănile sale sângerânde îi acoperiseră faţa cu o mască roşie, lutoasă. Buellton îi ţinea capul pe genunchi şi, cu mişcări delicate, îi dădea să soarbă din apa puternic sărată.

— Tu eşti doctorul?

— Sigur, Rafe. Doar mă cunoşti… Buellton.

— Erau peste tot în jurul meu, doctore. Am zăcut nemişcat. Am făcut bine, doctore?

— Te-ai descurcat excelent, puiule.

— Nu văd nimic, doctore. Nu văd absolut nimic.

— Ţi-a intrat mizerie în ochi, Rafe. Stai liniştit. Uite, acum o să te curăţ. Nu-ţi mai curge sângele. Auzi, cred c-ai să le înspăimânţi pe infirmiere, aşa cum arăţi.

— Eşti sigur că n-am nimic la ochi, doctore?

— La naiba, sigur că n-ai. Haide, bătrâne. Neisprăviţii ăştia albi ca mine sunt prea tembeli ca să mintă.

Casey se uită la Buellton, cu sprâncenele ridicate. Minţea? Buellton încuviinţă din cap, apoi se întoarse către Smith. Prinse mai bine cu leucoplast seringa racordată la sticla cu plasmă, agăţată de una din crengile de deasupra.

— Am făcut bine? Erau peste tot. Nimeni nu mai trăgea, doctore. Mai e cineva?...

— Al naibii dacă ştiu, zise Buellton. Stau aici în scârboşenia asta de tufiş cu tine şi cu lipitorile. Oricum, nu-ţi mai face tu griji cu alţii. Avem un elicopter care-o să vină uite-acu. Trebuie să ţi-o spun, Rafe. Mare jeg de om mai eşti. Ai să te-ntorci în lumea mare înaintea mea. Şi eu care credeam că mai puţin ca mine n-o să stea nimeni.

Casey ajunsese deja înapoi pe culmea dealului. Înşfăcă microfonul de la DeeJay ca să cheme elicopterul.

Faptul că un al doilea om rămăsese în viaţă nu avea absolut nicio conexiune cu primul caz. Un glonţ de AK aproape că-i retezase braţul de la umăr, iar al doilea îi pătrunsese direct în plămânul drept, zdrobindu-i apoi omoplatul. Oricum s-a-ntâmplat, sergentul Gonzales a reuşit să se târască la adăpost, să deschidă trusa de prim ajutor şi să-şi preseze folia de staniol peste rana din piept. S-a folosit de banduliera armei M-16 ca să-şi improvizeze un garou pe ce-i mai rămăsese din braţ.

Acum, el şi Smith stăteau întinşi pe nişte pături. Soldaţii ţineau întinse alte pături deasupra lor, ca să-i ferească de ploaie.

DeeJay îi aruncă lui Casey o privire sceptică.

— Chiar crezi c-or să ne trimită un elicopter pe vremea asta?

Casey nu-i răspunse. Făcuse şi el ce putuse.

— Citation 6. Aici Nightingale. Vremea la noi e zero-zero. Îmi pare rău.

Colonelul Taylor trase o înjurătură numai de el auzită, apoi deschise din nou microfonul.

— Nightingale. Aici Citation 6 Actual. Te anunţ că avem

doi Whiskey India Alpha[43]. Unul din ei, în stare critică. Hai, că nu-i putem lăsa aşa pe dealul ăla!

Pauză.

— Aici Nightingale. Au tăiat oamenii voştri o Lima Zulu[44]?

Taylor minţi:

— Afirmativ.

— Citation 6… Am aici un pilot care zice c-o să-ncerce. Dar, dacă n-o să poată…

— Aici Citation 6. Spune-i pilotului tău că dacă-i scoate pe ăştia doi de-acolo, o să bea pe socoteala mea până la terminarea stagiului.

— Citation 6. Nightingale 18 zice că e încântat pe chestia asta. Echo Tango Alpha[45] în zona voastră, aprox unu-trei minute. Îi place să bea Hennessey. Aici Nightingale, terminat.

— Whirlaway 26. Whirlaway 26. Aici Nightingale 18, recepţie.

Mosby înfăşură şase fire de amorsă în jurul ultimului copac care bloca culmea dealului. Lipi de trunchi capsula de detonare, aprinse fitilul, strigă „Foc în gaură” şi se îndepărtă fără grabă. Apoi se aruncă la pământ. Explozia aruncă arborele în aer, rupându-l în mai multe bucăţi. Martinez şi Blind Pig traseră buşteanul retezat din drum şi-l împinseră în josul dealului. Când vuietul din urechi, datorat exploziei, încetă, Mosby putu să audă bătăile înfundate ale elicopterului Huey undeva deasupra lor, printre nori. Ploaia slăbise, transformându-se în burniţă.

— Aici Whirlaway 26, spuse Fuller, încercând să-şi păstreze vocea la fel de calmă ca plictiseala studiată a pilotului din aparatul de evacuare. Cred că eşti chiar deasupra noastră.

— Băieţi, îmi pregătiţi cumva vreo surpriză, nişte munţi

[43] Formulă codificată pentru „Wounded In Action” – rănit în misiune (n.tr.).

[44] Formulă codificată pentru „Landing Zone” – zonă de aterizare (n.tr.).

[45] Formulă codificată pentru „Estimate Time of Arrival” – Timpul de sosire estimat (n.tr.).

barosani sau nişte gălbejiţi saşii?

— Negativ, Nightingale. Suntem pe dealul cel mai înalt.

— Să nu mă minţi, Whirlaway, numai fiindcă vrei să-mi pârlesc şoriciul. În regulă, cobor.

Bătăile se auziră mai puternic şi mai distinct.

— Hei, Whirlaway, bătrâne. Ştii că-n partea voastră de lume plouă de parcă s-ar pişa o vacă pe-o stâncă?

Fuller lăsă microfonul deconectat, gândindu-se că pilotul urma să aibă mintea şi mâinile foarte ocupate.

— Uite-l!

Martinez observă primul elicopterul la ieşirea din nori, cam la cincizeci de metri înălţime şi la vreo trei sute de metri distanţă. Imediat, trei soldaţi lansară grenade fumigene. Fumul violet se înălţă la circa treizeci de centimetri, sfârâi, apoi se împrăştie.

— Te văd, Whirlaway.

Elicopterul plană deasupra culmii dealului, oscilă şi în sfârşit se stabiliză, împroşcând noroi şi apă peste întregul pluton. Buellton se grăbi să tragă păturile deasupra celor doi răniţi. Aparatul atinse solul. Şeful de echipaj îşi desfăcu casca şi sări să-l ajute pe sanitarul elicopterului. Coborâră tărgile şi încărcară răniţii.

Fuller alergă la fereastra pilotului. Văzu o faţă ciupită de vărsat care se zgâia la el. Deasupra feţei era o cască pe care scria MCGRAW.

— Mulţumesc!

— Ce?

— Am spus, mulţumesc!

— Nicio problemă.

— Ce?

Curentul rotorului şi vuietul turbinei anulară orice alte tentative de conversaţie. Megraw ridică ambele mâini într-un gest de neajutorare. Smith şi Gonzales fură îmbarcaţi. Megraw aplecă urechea la spusele şefului de echipaj, care se racordase la circuitul carlingii. Pe urmă se uită din nou la Fuller şi-i făcu semn cu mâna în loc de rămas-bun.

Îndoit de mijloc, locotenentul se îndepărtă de Huey. În secundele următoare, aparatul se înălţă şi se înclină în faţă.

Apucase să se ridice cam la vreo douăzeci şi cinci de metri când Phan Van Tau deschise focul cu mitraliera de calibrul 0,5. Din rafala de cincisprezece gloanţe, zece străpunseră crucile roşii pictate pe carcasă şi pe compartimentul echipajului.

Mosby îşi amintea evenimentele într-o succesiune stranie. Mai întâi a văzut elicopterul înclinându-se pe o parte, după care a simţit mirosul de combustibil JP-5 împrăştiat. Apoi, a văzut elicopterul alunecând fulgerător spre sol şi a auzit loviturile ca de ciocan ale mitralierei Viet Cong. Imediat, a zărit aparatul prăbuşindu-se la pământ şi rostogolindu-se spre poalele dealului. Următorul lucru pe care şi-l amintea Mosby a fost ieşirea lui Blind Pig la atac, ţinând mitraliera ca pe o puşcă. Un urlet, „Fir-ar mă-ta a dracu'" şi o rafală de armă automată au răsunat în cuprinderea dealului. Pe urmă, Mosby s-a pomenit coborând în goană dealul, împreună cu alţi patru oameni, întrebându-se de ce se pornise să alerge către ceva care avea să explodeze dintr-o clipă-n alta.

Casey îndepărta cu cuţitul bowie resturile parbrizului sfărâmat al elicopterului. Casca lui McGraw era despicată pe mijloc şi prin crăpătură se prelingea ceva cenuşiu-alb-roşu. Copilotul aproape că rămăsese fără piept. Aparatul Huey se prăbuşise şi alunecase pe o parte vreo douăzeci de metri în josul pantei. Nu se ştie cum, poate că încercase să sară şi fusese tras în jos de cordonul microfonului de la cască, şeful de echipaj sfârşise prins sub patina saniei de aterizare. Trupul lui, făcut chisăliţă, se întinsese ca o gelatină.

Mosby se căţără pe carcasa de aluminiu. Se uită cu atenţie în compartimentul pentru soldaţi. Rămase cu gura căscată când văzu ceva mişcându-se în tot talmeş-balmeşul ăla. Auzi o voce:

— Doctore? Doctore? Ce s-a-ntâmplat? E cineva acolo?

Fruntaşul Rafe Smith trăia încă. Pentru el, era al doilea miracol din ziua aceea.

— Repet. Elicopter prăbuşit. Cinci Kilo India Alpha[46]. Un Whiskey India Alpha. Fără alte pierderi. Recepţie.

— Whirlaway. Aici Citation. Poţi estima mărimea unităţii?

— Negativ. Elicopter lovit. Acum plouă puternic. Am observat trupe, estimare: de mărimea unei companii; lanul de orez de dincolo de deal. Recepţie.

— Sunteţi în contact acum?

— Numai focuri uşoare de puşcaşi.

— Whirlaway 26, vă asigurăm artificii. Şi alte unităţi vă vor sprijini, după posibilităţi. Rămâi pe reţeaua asta. Aici Citation 6 Actual. Terminat.

Fuller îşi ridică bărbia din noroi şi se uită la Casey. Cei doi stăteau ascunşi după singurul buştean mai mare de pe culmea Dealului 957. Ceilalţi membri ai plutonului erau răspândiţi în poziţii de tragere – întinşi la pământ şi nemişcaţi.

Locotenentul îşi privi ceasul. Câteva minute până la miezul nopţii. O companie Viet Cong, cel puţin, cu mitraliere de mare calibru. Împotriva plutonului său. Fuller se gândi că ar trebui să spună ceva despre eroism sau măcar ceva amuzant. Dar buzele-i rămaseră parcă sudate. Iar limba i se lipi temeinic de cerul gurii.

[46] Formulă codificată pentru „Killed In Action” – „Decedat în misiune” (n.tr.).

25. SHANNON

Generalul-maior Lee Sinclair privea fix la cercul desenat cu creion „gras”, negru, pe harta acoperită cu folie de plastic. Se marcase astfel Dealul 957 şi Plutonul doi, asediat. Uriaşa hartă acoperea cea mai mare parte a unui perete din centrul de comandă al lui Sinclair. Înainte, sala de recepţii a vilei. Răpăi cu degetele pe folia de plastic, apoi măsură cu palma drumul până la Caracatiţă.

— Comandantul ăsta al Batalionului Phu Loi, se adresă Sinclair lui Shannon, cum ziceai că-l cheamă?

— Tran, sir. Nguyen Van Tran.

— Mulţumesc. Ei bine, fie că acest maior este echivalentul a patru tipuri diferite de proşti… fie că are această impresie despre mine.

Shannon se gândi la evoluţia de ultimă oră a Batalionului Phu Loi şi fu de acord că acţiunile acestuia aveau prea puţină logică din punct de vedere convenţional. Dar explicaţia lui era una pe care, ştia sigur, Sinclair n-ar fi vrut s-o audă. Din fericire, generalul îşi continuă discursul.

— Fii bun şi ascultă-mi sporovăiala, Dennis. Dacă vezi c-o iau razna, simte-te liber să mă întrerupi. Am văzut Batalionul Phu Loi mişcându-se de aici, de lângă Ba Rei (degetele lui urmăreau din nou harta) până aici… traversând Şoseaua 13 şi intrând apoi în contact cu Batalionul 15 Infanterie, pe Dealul 957. Corect?

Shannon încuviinţă din cap.

— După ce distrug un pluton al Batalionului 15 acolo, dispar. Nu păstrează poziţiile cucerite pe Dealul 957 şi nici nu organizează ambuscade pentru unităţile de salvare. De ce, domnule maior?

Sinclair continuă, fără să-i mai lase răgaz lui Shannon să-i răspundă la întrebarea retorică. Dennis se deprinsese cu faptul că generalul avea obiceiul să gândească cu glas tare. Aceasta era o şedinţă de stat-major în măsura în care generalul Sinclair simţea nevoia.

— Poate fiindcă se deplasează direct spre refugiul oferit

de Caracatiţă. Până aici, sunt de acord cu gândirea maiorului Tran. Întrebare, domnule maior: cât de departe ar fi putut să-şi deplaseze unitatea ieri?

— Treizeci… poate chiar patruzeci de kilometri, sir.

— Asta l-ar fi adus la mai puţin de o zi de marş faţă de acest Noir Massif. În loc de asta, el se-ntoarce înapoi şi ne atacă din nou, tot pe Dealul 957.

Shannon se frământă şi el, fără a găsi o explicaţie plauzibilă acţiunii vietnamezilor. Îşi luă privirea de la uriaşa hartă în momentul când se apropie căpitanul Shapiro, specialistul în meteorologie.

— Căpitane, zise Sinclair, zău că mi-ar prinde bine mâine o zi senină şi cu vizibilitate maximă.

— Dacă avem noroc, sir, cred c-o să vă pot oferi aşa ceva. Vreţi să vă uitaţi la diagramele mele?

— Negativ, căpitane. Ultima oară când am încercat să descifrez o hartă meteo a durat douăzeci de minute până când m-am prins că era întoarsă cu susul în jos, spuse Sinclair.

— Scuză-mă, urmă el. Maior Shannon, fii amabil şi adu-mi-l pe căpitanul Edmunds.

Shannon încuviinţă din cap şi ieşi din centrul de comandă. Sinclair se întoarse către meteorolog.

— Căpitane, dac-ar fi să joci pocher, care-ar fi şansele mele să am cer senin mâine?

— La drept vorbind, sir, ceva mai mari de cincizeci la sută. Am primit un raport de la zborul Steel Tiger, din zona Neak Luong, în care se spune că era larg deschis ca… ăă, că nu era niciun nor pe cer. Mâine, vântul va bate dinspre sud… s-ar putea să fie o masă izolată de nori cumulus înalţi, la sud de Tay Ninh. Dar aş estima că vremea se va schimba curând, cam pe la ora 03,00, cel târziu la 05,00.

— Căpitane, în mod cert e bine să mai auzi din când în când şi câte o veste bună, zise Sinclair. Apropo, căpitan Shapiro. Pilotul ăla de pe Steel Tiger, de deasupra Cambodgei? Pură curiozitate. A spus, de fapt, că cerul era larg deschis ca…?

— Ăă… ca o păsărică de vietnameză, sir.

Sinclair zâmbi uşor, îl concedie pe meteorolog şi se întoarse la studierea hărţii. Îşi ridică privirea când se apropiară Shannon şi căpitanul Jerry Edmunds.

— Domnilor. Căpitane Edmunds, spune-i colonelului Brown să-i scoale şi să-i pregătească pe toţi cei din G-3. Acum e ora 23,45. Într-o jumătate de ceas o s-avem nevoie de un ordin operaţional.

— Am înţeles, sir.

— Mai stai o clipă. E bine să auzi şi dumneata asta. Maior Shannon, cred că tocmai mi-am dat seama ce se întâmplă. Acest Tran încearcă să mă ia de fraier. S-a întors şi a atacat Dealul 957, sperând că eu voi arunca în lupta de acolo toate trupele. Şi, în timp ce eu aş fi făcut asta, el urma să se îndrepte cu toată viteza spre Caracatiţă, fără să-i mai stea cineva în drum. Dar asta nu se va întâmpla. Îi vom dejuca întreaga manevră. Vom lua toate avioanele pe care le are această divizie şi toate aparatele Huey de care va putea face rost G-3 şi, la ora 04,00 vom decola. Apropo, soarele răsare la... cât?

— 04,56, sir.

— Mulţumesc, domnule maior. La ora trei îi vom trezi din somn pe cei din Batalionul 2, Regimentul 11. Să se pregătească pentru transbordare la... 05,15. Ei vor fi inseraţi aici.

Sinclair plesni cu palma pe hartă, cam la cinci kilometri depărtare de Caracatiţă.

— Bătălia asta de pe Dealul 957 este purtată de o ariergardă. Tot ce trebuie să facem este să aducem restul Companiei Charlie din Regimentul 15 în zori, pentru întărire. Asta va fi suficient, căci Batalionul Phu Loi se îndepărtează acum de zonă. Batalionul 2, Regimentul 11, aterizând şi deplasându-se pe companii, se va îndrepta spre est. Şi atunci, o să-i avem.

Shannon se gândise şi el la mişcările derutante ale forţei Viet Cong. Era de acord cu planul de luptă al lui Sinclair, însă din motive diferite.

— Înainte ca batalionul din Regimentul 11 să intre în contact cu inamicul, îl vom aduce pe cel din Regimentul 15

aici.

Mâna lui Sinclair mătură harta.

— Atunci, lumea acestui Frederick de Phu Loi se va umple de jale.

Sinclair făcu o pauză, satisfăcut.

— În regulă, maior Shannon. Întrucât eşti convins că aceşti super-Viet Cong sunt în stare de tot felul de subterfugii, ce alte opţiuni mai întrevezi?

— N-o să se ducă spre sud, spuse Shannon meditativ, imitând, fără să vrea, obiceiul lui Sinclair de a gândi cu glas tare. Ştie că suntem mai jos de el. Ar putea evita angajamentul ca să se-ndrepte spre Tay Ninh. Puţin probabil. Şi, în mod cert, nu poate să se ducă spre sud.

— Nu *poate,* maior Shannon?

— Nu, sir.

— O explicaţie?

Shannon îşi dădu seama că o sfeclise. Dar nu se ştie cum, gura lui, pe care dintotdeauna o lăsase să ducă o viaţă prea liberă şi descătuşată, turui cu toată viteza.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, sir, că Tran încearcă să ne atragă într-un angajament pe Dealul 957. Dar nu cred c-o face numai ca să-şi acopere propriile mişcări. Sir, cred că Batalionul Phu Loi joacă rolul de paravan pentru acea unitate NVA pe care am văzut-o traversând graniţa.

Sinclair se înroşi.

— Căpitane Edmunds, am să te rog să ne scuzi.

Sinclair îl luă pe Shannon de braţ şi îl duse într-un colţ al încăperii.

— Maior Shannon, am auzit tot ce vroiam să aud despre această unitate nord-vietnameză pe care dumneata şi încă vreo zece oameni pretindeţi că aţi văzut-o.

Pretindeţi? Shannon se supără.

— În momentul de faţă, domnule maior, s-ar părea că am prins la înghesuială un întreg batalion Viet Cong. Cel puţin deocamdată, nu mă interesează nici să vânez, nici să mă gândesc la nu ştiu ce miraje NVA. S-a-nţeles?

— Da, sir, am înţeles.

— În al doilea rând, vreau să-ţi aduc aminte un lucru. La

un moment dat, mai devreme, am subliniat convingerea mea în eficienţa lucrului în echipă. Credeam că ai înţeles ce am spus atunci. Având în vedere că ocupi un post pentru care jumătate din locotenenţi-coloneii care stau şi încălzesc scaunele pe la Pentagon şi-ar da o bună parte din pensie, nu crezi că eşti un pic cam, să zicem, exagerat în privinţa situaţiei dumitale?

— Nu, domnule general. Am presupus că veţi aprecia orice contribuţie în materie de informare.

— Haide, Shannon. Termină cu prostiile. Eu mă chinui să port un război cu o divizie care are atâtea unităţi că nici nu le mai ţin minte şi dumneata nu-mi uşurezi deloc sarcina.

— Îmi cer scuze, sir.

— Şi, după această operaţiune, s-ar putea să fie nevoie să discutăm mai amănunţit, Dennis. Acum însă, aş vrea să te gândeşti dacă ai sentimentul că, în cadrul acestei divizii, lucrezi la capacitatea ta maximă.

Sinclair terminase. Se întoarse la hartă şi la Edmunds. Shannon îl urmă. Fruntea sus, Dennis, şi fii atent pe unde calci, gândi el. Tocmai ai fost ameninţat cu destituirea.

Sinclair îşi îngădui luxul să scrâşnească o dată din dinţi, după care se întoarse la planificarea Armageddonului pentru Batalionul Phu Loi.

26. DEALUL 957

Compania a treia din Batalionul Phu Loi a atacat la câteva secunde după prăbuşirea elicopterului de evacuare medicală. Când primele obuze de artilerie au început să cadă, ei ajunseseră la mijlocul lanului de orez deschis.

Pham Van Tau respectă ordinele primite. El şi oamenii lui traversară în goană orezăria cu mitraliera de calibru 0,5 încă montată pe trepied. Ajunşi la baza Dealului 957, erau gata să declanşeze din nou tirul.

Misiunea lui Tau era să asigure focul de asalt pentru primul val. De îndată ce primele două plutoane ajungeau pe culme, mitraliorii trebuiau să vină şi ei ca să definitiveze distrugerea.

— *Tien-lien! Tien-lien!*

La auzul acestor strigăte, soldaţii săriră în picioare şi luară cu asalt dealul.

— Sconcşii ăştia nu mai au nevoie de reclamă, zise Blind Pig. Nu mi-am închipuit c-or să stea acolo să joace whist.

Cu înţelepciune, Willie îşi ţinea dinţii încleştaţi. Îi împiedica astfel să clănţăne.

— Să-mi aduci aminte, zise Blind Pig, să-l caftesc pe Taliaferro până-i sună apa-n cap. Banditu’ ăsta ne-a anunţat că-i Halloween. Şi-acu, uite cum curge maclavaisul peste noi.

Willie reuşi să bâiguie un „Hă?” firav. Blind Pig îl considera pe Taliaferro responsabil pentru problemele lor curente.

— Dacă bulangiu’ nu se prindea că în noaptea asta-i Halloween, nu ne-am mai fi scăldat în mizeria asta. Acu’, fii atent: când încep să lucrez cu puşcociu’, tu să fii cu ochii pe mine şi pe muniţie. Să nu-ncepi să-ţi faci griji c-o să vină gălbejiţii peste noi… m-ai înţeles, cioroiule?

— Am înţeles.

— Dacă-mi bagi aici cartuşiere şi puşcociu’ nu se blochează, n-au cum să ajungă ăştia pe-aci.

Deodată Willie auzi, peste pocnetele răzleţe ale puştilor, un neaşteptat CLANG… CLANG… şi ţipă:

— Vin obuzele!

Primele lovituri de mortier căzură imediat în spatele liniei de apărare a plutonului, marcând pe urmă conturul perimetrului. Casey, Fuller şi DeeJay, aflaţi în postul de comandă al plutonului, se aruncară în grabă la pământ, căutând să se adăpostească.

Pământul şi aerul se cutremurau. Haide, gândi Fuller. Nu trebuie să pici de caraghios. Scoase din raniţă o petardă de semnalizare. Deodată, un obuz pică în cealaltă parte a buşteanului după care stăteau ascunşi. În lumina orbitoare a exploziei, Casey îl văzu pe Fuller prăbuşindu-se.

— Dar-ar dracii! Locotenente! Dom' locotenent, m-auziţi?

Cuţitul de luptă al lui Buellton sfâşie mâneca suflecată a cămăşii ofiţerului. În lumina roşiatică, slabă, ţâşni un lichid negru. Fuller bâiguia:

— Să nu ucizi pe nimeni! Să nu ucizi pe nimeni!

— Hai, dom' locotenent, spuse Buellton. Nu-i momentul să faceţi pe cumsecadele.

Fuller îşi reveni în fire.

— M-au lovit.

— Fără bărbi, zise Buellton, în vreme ce mâinile lui, lucrând cu îndemânare, curăţară şi apoi bandajară rana. V-aţi ales cu o poveste de război *şi* cu un Purple Durple[47]. Nu v-au nimerit osul şi nu sângeraţi aşa tare ca să cred că v-au atins vreo arteră. Vă doare?

Buellton pregăti o seringă cu morfină. Fuller avea dureri, dar îşi dădu seama subit că nu se simţea mai rău ca atunci când, în şcoală fiind, se accidentase cu Honda colegului său de cameră. Făcu semn că nu-i nevoie de injecţie şi se ridică pe jumătate.

— Casey… cât timp mi s-a rupt filmul?

— Câteva secunde. Ăştia continuă să ne atace.

— În regulă. Fuller încercă să se ridice în picioare, dar se

[47] De fapt, *Purple Heart,* medalie militară americană decernată pentru răni dobândite în timpul unei acţiuni împotriva inamicului (n.tr.).

răzgândi. Iei mitralierele de la grupele doi şi trei şi le aşezi pe linia de apărare.

— Vreţi să ne lăsaţi cu spatele descoperit?

— Casey, dacă ăştia vin de peste tot, oricum suntem morţi,

Casey pricepu logica afirmaţiei şi alergă în întuneric. La urma-urmei, nu era exclus ca locotenentul să „funcţioneze”.

— DeeJay, am nevoie de „goarnă”.

DeeJay îi întinse microfonul.

— Bombard… ăă… 73… Aici Whirlaway 26. Recepţie.

— Aici Bombard. Ce s-a-ntâmplat, Whirlaway? Aţi ieşit de pe circuit

— Bombard. Toţi nenorociţii de Victor Charlie de pe lumea asta se caţără pe dealul meu. Trebuie să-i respingem. Pentru asta, o să am nevoie de un Tango Oscar Tango[48].

— Recepţionat cererea voastră de Tango Oscar Tango. Ce coordonate?

— Faţă de precedentele, scade o sută. Acelaşi azimut. Terminat.

— Scad o sută. Acelaşi azimut. Înţeles.

Martinez stătea rezemat de un copac, cu ochii închişi. Mortierul Viet Cong bubui din josul pantei şi ochii i se deschiseră. Privi atent spre poalele dealului. Aruncătorul lui de grenade stătea sprijinit peste un trunchi de copac sfărâmat, aţintit spre locul unde vedea, probabil numai în imaginaţie, un cerc roşu.

Uno mas, cabrone[49], gândi Martinez. Şi n-ai să fii decât un zevzec *muerte.*

Un fulger părelnic… CLANG… şi AG-ul M-79 al lui Martinez bubui. Străduindu-se să menţină ţeava pe azimutul ţintei, deschise AG-ul şi vârî înăuntru un proiectil incendiar… Ţac… Bum… O explozie cutremurătoare izbucni

[48] Formulă codificată pentru *Time On Target* – bombardament sincronizat asupra ţintei (n.tr.).

[49] Încă unul, ţapule (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

în momentul când grenada lansată de el aruncă în aer rezerva de muniţie a mortierului.

Deşi burniţa reducea mult vizibilitatea, explozia contură destul de clar siluetele atacatorilor Viet Cong.

Blind Pig, cu buzele deformate într-un rânjet fioros, îşi îndoi degetul şi apăsă trăgaciul. Mitraliera trimise o rafală de şase gloanţe. Blind Pig schimbă direcţia… alte şase gloanţe… schimbă spre dreapta… alte şase… hai, veniţi, gălbejiţi nenorociţi…

Gloanţele îi loviră pe soldaţii Phu Loi care înaintau, la nivelul taliei. Blind Pig a fost întotdeauna de părere că scoţi mai mulţi trupeţi din luptă dacă-i răneşti decât dacă-i omori de tot. Era o teorie exactă.

Mosby n-avea să-şi amintească niciodată ce bolborosea de unul singur în timp ce inamicii Viet Cong urcau dealul. Ceea ce repeta el la nesfârşit era: „Ce noroc pe femei… Ce noroc pe femei…”

Chiar de sub el, două automate AK traseră şi gloanţele îi vâjâiră pe lângă ureche. Mosby auzi un ţipăt din spate. Avea în faţa lui cele patru grenade, cu cuiele de amorsare gata îndreptate. Trase un cui, deblocă mânerul şi, cu o întârziere de „ce noroc pe femei”, două secunde, grenada porni în zbor de noapte.

Mosby îşi pregăti arma M-16 şi trase patru gloanţe prin perdeaua de fum ridicată de grenadă, apoi se rostogoli cu o mişcare sigură, dovadă a îndelungatului exerciţiu.

— Ce noroc pe femei… Ce noroc pe femei…

Ceva întunecat apăru într-o parte şi două gloanţe porniră într-acolo. Silueta se prăbuşi. În josul pantei, Mosby zări scânteile scoase de fitil în momentul când un Charlie trase inelul unei grenade-baston şi o aruncă în direcţia lui. Proiectilul ricoşă o dată de pământ şi Mosby se rostogoli din nou. Continua să mormăie „Ce noroc pe femei…” în vreme ce automatul M-16 expedie o rafală în nenorocitul de gălbejit care a avut atâta snagă-n el, încât să vrea să-l *ucidă.* Când să tragă din nou, arma ţăcăni pe uscat.

Obturatorul rămase deschis. Degetul lui Mosby apăsă pârghia de deblocare, vârî grăbit un încărcător plin în locaş şi un cartuş nou intră în camera încărcătorului.

Un zgomot în faţă fu auzit chiar şi de urechile lui Mosby, greu încercate de bubuitura exploziei. Se târî pe burtă înapoi şi încă o grenadă porni în boltă, în josul dealului, explodând. Două ţipete. Mosby văzu limpede cum un Viet Cong răsări din noapte în faţa lui. Individul pătrunse în ploaia lui de gloanţe şi se prăbuşi. Mosby găsi răgazul să strige:

— Sunt în perimetru!

— Or să ne omoare. Or să ne omoare, doctore. Nu-i lăsa să ne omoare.

Replica venea de la Rafer Smith.

— Nici pomeneală de aşa ceva, spuse Buellton, încercând să lase impresia că el nu se gândea la acelaşi lucru.

Trase în jos firul din acul seringii, distrugând sigiliul. Scoase apoi firul afară şi apăsă pistonul, ca să elimine bulele de aer. Îl injectă pe Smith în braţ.

Probabil că i-am dat o supradoză nenorocitului, gândi el. Ce mă-sa. E mai uşor să fii omorât când eşti drogat, decât atunci când eşti treaz. După aceea, Buellton porni înapoi spre perimetru şi spre noile strigăte după INFIRMIER.

Baioneta părea să fie lungă de vreo trei metri când spintecă aerul către pieptul lui Fritsche. Luptătorul Viet Cong se aruncase cu toată puterea înainte. Fritsche pară baioneta cu arma, se dădu înapoi, se împiedică şi căzu.

Cu o singură mână, Fritsche ridică arma şi trase ambele cartuşe. Recul aproape că-i frânse braţul, dar cele două cartuşe de vânătoare zdrobiră capul şi pieptul duşmanului.

— Să te saturi să mai apuci taurul de coarne!

Fritsche desfăcu puşca şi vârî pe ţeavă două cartuşe noi, scoase din săculeţul cu muniţie.

— Gata cu porcăria asta!

Blind Pig acţionă ambele detonatoare ale minelor

Claymore, amplasate de el astfel încât să tragă în direcţia pantei cu puţin înainte de doborârea elicopterului. Explozia minelor direcţionale surprinse în plin primul val de asalt al Viet Congului, transformând aproape treizeci de metri din coasta dealului într-o grindină de schije.

Printre cei doborâţi se afla şi comandantul Companiei a treia, căpitanul Le. Valul de asalt ezită aproape de culmea Dealului 957.

Blind Pig scoase din mitralieră cartuşiera consumată pe jumătate şi introduse cartuşiera specială, ridicându-se în picioare.

— Cine nu-i gălbejit, la pământ!

Apăsă trăgaciul mitralierei. Cartuşiera specială conţinea două sute cincizeci de trasoare, pe care le trase puţin peste nivelul taliei. Un glonţ trasor este foarte imprecis, dar apropierea dârei roşiatice provoacă aplecarea în mod reflex chiar şi a celor mai experimentaţi.

Perdeaua compactă de gloanţe trasoare frânse linia de asalt care deja şovăia în urma şocului produs de minele Claymore în flanc. Vietnamezii o rupseră la fugă în josul dealului.

Buellton îl întoarse pe mitralior într-o parte. Era tot atât de mort ca şi servantul lui. Îşi simţi inima chircindu-i-se. Fugi, apoi, mai departe. Cred că sunt singurul felcer din Harlan County care face vizite la domiciliu în noaptea asta. Porni, cu sufletul îndurerat, să verifice următorul rănit.

Mosby îşi dădu seama dintr-odată că bolborosea ceva nedesluşit. Că nimeni nu mai venea spre el. Şi că doar nişte gloanţe răzleţe mai treceau pe deasupra capului, gloanţe trase de la baza dealului. Îşi lăsă arma jos.

Descoperi că avea timp să respire şi să observe că ploaia se oprise, că norii se împrăştiaseră şi că luna scânteia peste dealul sfărâmat.

Deodată o faţă, adevărată mască de sânge compact, veni către el de după un ciot de copac. Degetele i se încleştară pe armă. Auzi un ţipăt gutural. Mosby n-a ştiut

niciodată sigur cine a ţipat.

Apucă automatul de mâner şi începând să-l agite ca pe o măciucă, lovi în masca aceea îngrozitoare.

Patul de nailon îl izbi cu putere pe Viet Cong şi se sfărâmă. Mosby întoarse puşca şi apucă să tragă un glonţ, după care arcul de recul se blocă.

Faţa dispăruse. Nu se auzi decât sunetul cadavrului rostogolindu-se pe pantă.

— Porcăria asta începe să mă plictisească. Parc-am fi într-un film cu John Wayne, zise Blind Pig şi se lungi lângă silueta nemişcată a lui Willie.

— Ţeava asta s-a cam bulit, cioroiule. Ia scoală-te şi adu-mi una de rezervă.

Niciun răspuns.

Blind Pig mârâi răguşit:

— Of, corb tâmpit ce eşti, doar n-ai… băga… ba ai mierlit-o.

Degetele lui găsiră destul de repede gaura din pieptul fruntaşului William Brown.

— ’Tu-i praştia şi crăcanele mă-sii! Of, măi omule, măi! Acu treb’e să-mi găsesc alt ajutor. Nenică, războiu’ ăsta începe să devină ireal!

— Whirlaway… Aici 26… La comanda mea… foc!

— Foc. Vine imediat. Aşteaptă.

Numără… numără… şi deodată foşnetul se transformă într-un ţipăt în timp ce bombele se prăbuşeau din ceruri. Fuller n-a mai apucat să audă staţia radio anunţând „Lansare. Aşteaptă” în timp ce barajul sincron asupra ţintei (toate bombele calculate să sosească exact în acelaşi moment) pulverizează lumea de la poalele dealului.

Casey se afla alături de Fuller.

— Dar-ar dracii! Data viitoare să ne anunţi şi pe noi, dom’ locotenent!

Locotenentul vorbea în microfon.

— Repetă domeniul. Poţi să le arunci pe aceeaşi linie pe care te afli acum?

— Nicio problemă, Whirlaway. Las’ pe mine. Tragem la unu-zero grade de fiecare parte a azimutului.

Fuller închise microfonul… îşi dădu seama ce spusese Casey… şi strigă:

— Atenţie, obuze! Sunt ai noştri!

Cineva aflat pe linia de apărare îşi revenise îndeajuns ca să răspundă:

— Nu zău!

— Care-i situaţia, Mosby?

— William e mort. Fritsche are o tăietură.

— Cât de rea?

— Nasoală. Însă e prea sictirit ca să mai simtă ceva.

— Cum stăm cu muniţia?

— Pe drojdie. Am rămas cu două încărcătoare. Ceilalţi sunt cam în aceeaşi situaţie. Blind Pig mai are două cartuşiere. Plus aia care-a făcut-o rost de la West.

— Grozav, spuse Casey. Data viitoare or să-ncerce să se infiltreze printre rândurile noastre. Spune-le celor de pe flancul tău să treacă armele pe semiautomat. Primul nemernic care merge pe rock and roll o să deratizeze latrinele o săptămână întreagă.

Mosby izbucni în râs. Dacă toată muniţia se irosea pe foc automat, nu le-ar mai fi rămas de deratizat decât latrinele din iad, eventual.

Casey se duse într-o parte, Mosby în cealaltă. Amândoi făceau cale-ntoarsă către poziţiile lor când mitraliera 0,5 a lui Tau deschise focul. Era un tir de secerare, la două palme deasupra solului. Nu se ştie cum, echipa de mitraliori Viet Cong urcase în linişte dealul şi amplasase arma pe o limbă de pământ din imediata apropiere a perimetrului plutonului.

Gloanţele greblau pământul încoace şi-ncolo. Toată unitatea era ţintuită la pământ. Mosby se pomeni holbându-se în ochii lui Casey şi întrebându-se dacă şi ai lui arătau la fel de măriţi şi de speriaţi.

— Bine, zise Casey, scuipând parcă vorbele. Tu iei grupa în primire. Când or să audă că puştile nu mai trag, gălbejiţii or să vină peste noi.

Mosby era cât pe-aci să-ntrebe „şi ce praştia mea am rezolvat cu asta”, dar Casey îşi şi dăduse jos harnaşamentul şi luă o grenadă într-o mână. Lama lungă a cuţitului bowie scânteie o dată în timp ce sergentul dispăru în noapte.

Ordinele lui Casey fură mai mult strigate de-a lungul liniei. Mosby trase pe jumătate afară cuiele de la amândouă grenadele. Un soldat ţipă în momentul când un glonţ de calibrul 0,5 îi zdreli piciorul. Alte patru gloanţe îi sfâşiară şi restul corpului.

Mosby auzi păcănitul unui AK. Ştia că vietnamezii se aflau la numai câţiva metri sub culmea dealului. O grenadă bubui. Focul mitralierei de 0,5 se înteţi. Masiva armă trăgea acum aproape pe verticală. Pe urmă, păru să se blocheze. Linişte.

— Grenade! strigă Mosby.

Trase cuiul afară, duse braţul înapoi, aruncă şi… în secundele de dinaintea exploziei auzi nişte ţipete din locul unde fusese mitraliera de calibrul 0,5.

Se năpusti încă o dată înainte. Trimise o ploaie de gloanţe în josul pantei. Obuzele de artilerie cădeau vâjâind.

Răsună un tunet care lăsă în urma lui un ţiuit în urechi, apoi un zuruit şi nişte urlete abia auzite, în vreme ce compania Phu Loi fugea mâncând pământul.

27. SINCLAIR

Patrulând cu elicopterul său de comandă şi control, sus, deasupra Dealului 957, Sinclair se simţea aidoma unui general-maior modern. Exceptând câteva mici discordanţe, totul se desfăşurase conform planificării. Până şi musonul îşi încetase activitatea, aşa cum se prognozase.

Singura notă sumbră era dată de elicopterul Chinook, aterizat pe culmea Dealului 957. La trei sute de metri sub el, Sinclair putu să vadă micile siluete care încărcau sacii funerari de culoare verde în pântecele uriaşului aparat propulsat de două mari elice. Ca o compensaţie, văzu patrulele trimise de Harris în căutarea cadavrelor inamice. Chiar şi de la altitudinea la care evolua aparatul, Sinclair reuşi să vadă câteva împrăştiate în câmp deschis.

Rapoartele primite de la Compania C confirmau peste patruzeci de morţi în rândurile inamicului. Era o practică acceptată să se înmulţească numărul cadavrelor numărate cu patru, pentru a se calcula pierderile totale. Cu alte cuvinte, pentru fiecare cadavru de Viet Cong găsit, alţi patru fuseseră fie răniţi, fie ucişi, însă luaţi de la locul acţiunii. Deşi Sinclair ştia că factorul corect ar fi fost doi, era mai mult decât mulţumit să poată folosi estimarea mai generoasă.

Elicopterul Chinook se ridică de la sol. Imediat, aparatul lui Sinclair ateriză pe culmea rămasă acum liberă. Generalul era destul de mulţumit. Totul se afla în mişcare. Transbordase deja Batalionul 2 din Regimentul 11 în zona frontală, acolo unde ştia că trebuie să fie Batalionul Phu Loi. Curând şi batalionul din Regimentul 15 avea să fie transportat pe calea aerului în poziţia prestabilită, pentru a desăvârşi „cleştele”.

Căpitanul Harris nu se arăta deloc încântat de noile ordine primite. Impresia lui, corectă, era că cei din Compania Charlie acţionaseră mai mult decât eficient. Un pluton lichidat, altul decimat. Lui Harris nu-i mai

rămăseseră decât Plutonul unu şi propria sa unitate de comandament, care fusese adusă pe deal la puţin după ivirea zorilor. Normal ar fi fost ca, după inspectarea dealului, să fie trimişi la Ba Rei, pentru reorganizare.

În loc de asta, Sinclair ordonase intrarea în luptă a companiei, din nou, după un interval de numai câteva ore. Lui Harris chestia asta nu-i plăcea.

— Îţi înţeleg preocuparea, căpitane, zise Sinclair. Dar am nevoie de fiecare om disponibil din Regimentul 15. Suntem pe cale să aplicăm o lovitură pe care inamicul nostru nu o va uita curând.

— Fără supărare, domnule general, dar soldaţii mei nu sunt tocmai potriviţi pentru marile manevre. Toţi se aşteaptă să fie retraşi la bază. Au nevoie de odihnă. Domnule general, o merită!

— În condiţii normale, spuse Sinclair, aş fi de acord cu dumneata. Dar astea sunt condiţii foarte, foarte speciale.

Înfrânt, Harris mormăi un „am înţeles” lipsit de convingere.

— Un lucru pe care totuşi l-am făcut, continuă Sinclair, a fost să aduc hrană caldă cu elicopterul de reaprovizionare.

Arătă spre al doilea Chinook, care se înghesuise pe culmea dealului alături de elicopterul Huey. Marmitele cu mâncare aburindă începuseră deja să fie scoase afară. Sinclair zâmbi şi continuă:

— Şi-ţi spun eu, căpitane. Din cele văzute până acum la Compania C, sunt sigur că oamenii ăştia fac parte dintre aceia care n-au nevoie decât să-şi umple stomacul cu carne şi cartofi, pentru a fi iarăşi gata de luptă.

Harris se uită la el nedumerit. Spusele generalului nu aveau nicio noimă. Dar el pierduse partida.

— Ne vom pregăti, sir.

Era replica cea mai bună pe care o găsi, deşi răspunsul lui ar fi trebuit să fie un refuz de executare a ordinului, însoţit de o cerere de eliberare din funcţie. Numai că asta n-ar fi schimbat lucrurile. Sinclair ar fi adus, nu încape discuţie, un alt comandant. Nu existau alte opţiuni.

— Excelent, spuse Sinclair. Acum aş vrea să-i cunosc pe

câţiva dintre ei.

Fuller, rezemat de o buturugă, în aşteptarea elicopterului, avu senzaţia că se uită la Sinclair printr-un binoclu pus invers la ochi. Vocea părea şi ea că vine de la distanţă. Dar o ascultă şi se strădui să reacţioneze corespunzător.

La auzul vorbelor elogioase ale lui Sinclair, nu simţi nicio căldură. Pur şi simplu, nu simţea nimic, psihic sau emoţional. Locotenentul nu era conştient decât de starea de disconfort provocată de braţul rănit. După cum, celelalte membre nu şi le simţea deloc. Nu trăi decât un moment de semi-realitate, când Sinclair anunţă că plutonul lui urma să plece din nou la luptă. Fără el, fireşte.

— Îmi pare rău, domnule general, nu pot să fac asta.

— Ce nu poţi să faci, locotenente?

Mintea lui Fuller se împotmolea de obicei, chiar şi la cuvintele cele mai simple. Acum însă făcu un efort disperat ca să-şi exprime gândul.

— Sir... nu-i pot lăsa să plece fără mine. Sunt comandantul lor.

Fuller îşi dădu seama că Sinclair se holba la el şi se strădui să-şi stăpânească sentimentele.

— Braţul meu poate să mai aştepte, domnule general. Dac-am rezistat până acum, o să pot merge şi mai departe.

Sinclair zâmbi cu bunăvoinţă, apoi se uită către căpitanul Harris. Căpitanul încuviinţă din cap. Locotenentul ar fi trebuit evacuat, dar rănile lui nu erau chiar *aşa* de rele. Sinclair simţi că-l inundă o căldură interioară. Cu oameni ca Fuller, norocul n-avea cum să-l părăsească vreodată. Simţi în ochi o umezeală necaracteristică unui general.

— Bine, fiule. Am să-ţi îndeplinesc dorinţa. Nici nu-ţi închipui cu câtă mândrie o fac. Şi, când te vei întoarce din misiunea asta, să ştii că te aşteaptă o Stea de Argint.

Fuller se simţi dintr-odată teribil de îngrozit. Ce mama dracului făcea el acolo? Dacă gura lui mare nu l-ar fi luat pe dinainte, ar fi ajuns într-un spital drăguţ, sigur, uscat şi curat. Pe urmă, fu oripilat de propriile gânduri. După ce se

întâmplase cu Casey, Willie şi ceilalţi, îi era de-a dreptul ruşine. Ruşine, îşi dădu el seama într-o oarecare măsură, fie şi numai pentru că era viu.

— Nu, domnule general. Vă mulţumesc, dar nu vreau nicio medalie.

Sinclair, înţelegând şi de data asta greşit, fu din nou profund mişcat.

Îl bătu pe umăr cu blândeţe pe tânărul locotenent.

— Îţi înţeleg simţămintele, băiete. Dar lasă-i pe alţii să decidă în problemele de genul ăsta.

Dumnezeule, gândi Fuller. O blestemată de Stea de Argint. Ce-o să spună taică-său? În clipa aceea, Fuller hotărî ca tatăl lui să nu afle niciodată.

Buellton nu avusese nicicând vreo părere despre generali, fie ea bună sau rea. Acum, când mai avea doar zece zile de petrecut în iad, *chiar* că nu-l impresiona deloc acest linge-blide cu două stele pe umăr, care trăncănea afabil în faţa lui. Buellton nu-şi dorea decât ca ştabul să plece de-acolo, iar el să-şi poată împrospăta rezervele din trusa medicală.

Singurul lucru din mintea lui Buellton era să rămână în viaţă pentru a putea să plece acasă pe propriile-i picioare. În noaptea care trecuse se comportase aidoma unui nebun, alergând ca bezmeticul de colo-colo, ori de câte ori striga cineva „sanitar!” Bandaja rănile altora, în vreme ce ăia de pe pantele dealului încercau să-l facă pe el adevărată ţintă-umblătoare. Mare tăntălău ai ajuns, Buellton, băiatule. Nu-ţi dai seama că eşti prea scurt pentru gesturi eroice?

Când a aflat că plutonierul-major Ramos, în pofida uzanţelor şi a ordinelor, avea de gând să-l trimită iarăşi în junglă, Buellton a fost cât pe ce să se scape-n pantaloni. Atunci a luat hotărârea să se ţină tot timpul aproape de cel mai găligan din pluton. Sau să găsească o groapă sănătoasă în care să se ascundă.

În oricare dintre cazuri, avea în obiectiv să lase aceste ultime zece zile de război să se scurgă cât mai liniştit cu putinţă. Mai-mai să-i spună lui Sinclair, după ce generalul l-

a complimentat pentru gesturile eroice de tembel din noaptea precedentă, că *asta* nu dovedea decât că el, Buellton, era numai bun de trimis la Spitalul Psihiatric de Evacuare 208. În loc de a proceda în felul acesta, spuse mulţumesc mult domnule general şi-şi dori să dispară de acolo cât mai repede.

— Eşti la primul tur de serviciu, băiete?

Băiete! Aş putea să-i fiu tătic băiatului tău, generale.

— Ordonaţi, dom'general?

— Eşti la primul tur?

— Da, sir.

— Ai de gând să îmbrăţişezi cariera militară? Am avea nevoie de oameni ca tine.

— Nu, sir. Îmi pare rău, dar mă gândeam să mă-ntorc acasă, la ai mei.

Sinclair zâmbi înţelegător.

— Şi la ce fel de carieră te-ai gândit?

— M-am gândit la facultatea de medicină, sir. Mi-ar plăcea să ajung doctor.

— Deci, renunţi la junglă pentru un curs de golf?

O glumă marca Sinclair.

Buellton îi adresă un zâmbet diplomatic, fără nicio semnificaţie.

— N-am de gând s-ajung un astfel de doctor, sir.

Sinclair râse.

— Nu. De bună seamă că nu. Apropo, cât mai ai până la eliberare?

— Încă zece zile, sir.

Faţa lui Sinclair încremeni. Se suci în loc, fulgerându-l cu o privire mânioasă pe Harris, ţintuindu-l apoi pe Ramos, care aştepta cuprins de o mare nelinişte.

— Ce caută omul acesta în misiune, domnule plutonier-major?

— Ăă… sir… ăă… sir, să vedeţi, chestia aia, sir…

— Dumneata nu eşti la curent cu prevederea care interzice categoric trimiterea în misiune a celor care mai au sub douăzeci de zile de serviciu?

— Păi, dom' general, ştiţi, eu…

Sinclair îl interzise dintr-o privire, apoi se întoarse din nou către Buellton.

— Fiule. Strângeţi efectele. Vii cu mine în elicopter. Vreau să fiu sigur c-ai să-ţi revezi rudele.

Buellton rămase cu gura căscată la Sinclair. Dintr-odată, generalii începură să-l impresioneze…

Mosby nu auzi decât frânturi din schimbul de replici dintre Buellton şi Sinclair, dar ce-i ajunse la urechi fu de ajuns ca să-l şocheze. Acum se uita la generalul care se apropia de el, flancat de căpitanul Harris, plutonierul-major Ramos şi Fuller, care încă nu-şi revenise pe deplin. Voios nevoie mare, Buellton venea în urma lor.

Mosby îl socotise pe Buellton un candidat sigur la moarte. Cu numai zece zile rămase din serviciu, era exclus să supravieţuiască sorţii potrivnice. Tot aşa cum şi Willie fusese dinainte condamnat. Tipii cu caş la gură sau ăia care-au prins miros de stătut şi mai au puţin până la „aerisire”, dau întotdeauna ortul popii. Mai sunt şi excepţii, fireşte. Ca, de pildă, Casey.

Deşi, reflectă Mosby, tot nu ştiau ce se-ntâmplase cu el. Găsiseră mitraliera de calibru 5,0 mm distrusă şi trupurile sfârtecate de grenadă ale celor din Viet Cong. Doi dintre gălbejiţii morţi aveau beregăţile tăiate, lucrătura lui Casey, cu marele său cuţit bowie. Dar nici urmă de sergent. Au cercetat zona cu meticulozitate, fără niciun rezultat. Blind Pig şi Fritsche erau în acel moment la poalele dealului, căutându-şi comandantul de grupă prin tufişuri. Se trăgea nădejde ca, rănit fiind, Casey să fi reuşit să găsească vreo groapă sigură, unde să stea ascuns până când se termina totul. Mosby nu credea cu adevărat în posibilitatea asta. Pur şi simplu, niciodată lucrurile nu se întâmplă aşa.

De gândit, se gândea că aveau să-i găsească dintr-o clipă într-alta, cadavrul. Ceea ce, în mintea lui nu făcea decât să mai adauge un nume pe lista celor ucişi în misiune, chiar dacă-i plăcuse de omul ăsta. Vreme de o fracţiune de secundă, Mosby îşi dori ca sergentul Casey să fi fost un neam-prost. Simţi în acel moment o durere în piept şi un fel

de bizară imposibilitate de a mai respira. Dar experienţa îşi spuse cuvântul, aşa că-l puse pe Casey în spatele uşii, după care o încuie temeinic. Omul ăsta e mort, fir-ar să fie!

Până să ajungă Sinclair în faţa lui, Mosby reuşi să-şi adune gândurile. Ba chiar se şi bucură văzând expresia de groază profundă a lui Ramos şi rânjetul de curvă parşivă al lui Buellton. Nu lipsi mult să izbucnească în râs. În timp ce se chinuia să se abţină, pierdu frazele introductive ale lui Sinclair.

— Sergent Mosby?

— Ăă... nu, să trăiţi, dom' general. Sergentul e de fapt specialist 4, sir.

Sinclair chicoti, Harris i se alătură, din politeţe, ba până şi Fuller izbuti să zâmbească. Cu toate acestea, chipul lui Ramos rămase posac.

— Tocmai ai fost promovat, specialist 4. La recomandarea locotenentului Fuller.

— Vă mulţumesc, sir, cârâi Mosby.

— Tot el te-a propus şi pentru Steaua de Bronz. Am aprobat, fireşte. Locotenentul are o părere foarte bună despre tine, sergent. O să faci treabă bună în calitate de comandant de grupă.

În acel moment, Mosby pricepu că armata se dilise. Sau poate că nu era decât o nouă şi interesantă cale de a-l ucide. Numindu-l comandant de grupă, îşi făcuseră socoteala probabil că Mosby avea să-şi asume toate riscurile ca să-i ţină pe ceilalţi în viaţă. Motiv pentru care îi ura pe Sinclair şi colaboratorii acestuia, fiindcă ştia că au dreptate.

— Şi încă ceva, sergent Mosby, spuse Sinclair. Vreau să măresc potul, spunându-ţi că, la întoarcere, ai să primeşti şi o permisie de trei zile.

Asta punea capac. Mosby ştiu că era ca şi mort. N-avea cum să se mai întoarcă viu din misiunea asta, dacă-l aştepta o permisie de trei zile.

— Vă mulţumesc, dom' general, reuşi el să bâiguie.

În sfârşit, Sinclair şi ceilalţi plecară. Buellton rămase în urmă. Mosby începu să se gândească la toate lucrurile pe

care le-ar putea face într-o permisie de trei zile şi începu să ignore gândul morţii. Ce mă-sa, doar n-or să-mpuşte acuma un sergent proaspăt numit, care tocmai a câştigat şi o medalie de tinichea, nu?

— Dacă reuşesc eu, ai să reuşeşti şi tu, spuse Buellton, citindu-i gândurile lui Mosby.

— Se vede chiar aşa de bine?

— Te citesc ca pe o carte ilustrată.

Vocea lui Blind Pig hârjâi în spatele lor.

— Moşule, eşti un crocodil norocos, spuse el.

Se întoarseră şi-i văzură pe Blind Pig şi Fritsche iţindu-se de după o grămadă de copaci doborâţi de mortiere şi carbonizaţi.

— Unde mama dracului aţi fost?

— Imediat ce l-am ginit pe tăgârţă ăla cu două stele, spuse Fritsche, am hotărât să mergem pe şipcă până pleacă.

Blind Pig avea alte gânduri, mai importante.

— Vrea'zică, ăştia pun la cale să le mai dea gălbejiţilor o şansă, doar-doar ne-o face felul, nu?

— De unde-ai mai scos-o şi pe-asta? întrebă Mosby, care încă nu se dumirise cum stăteau lucrurile.

— Păi, de cum am văzut că descarcă alte raţii C, mi-am dat seama că au niscaiva planuri pentru noi, ăştia de ne cântă cocoşii pe gard. Negroteii de pe plantaţie nu primesc provizii noi decât dacă sunt trimişi iară-n misiune, nu?

— Îmi pare rău de porcăria asta, spuse Fritsche. Poate voi, maimuţoilor, o să rămâneţi pe teren, dar eu nu. Uite, vedeţi? Am fost rănit. Arătă spre bandajul petrecut pe după piept. Am nevoie de o evacuare medicală serioasă.

Buellton şi Blind Pig îşi exprimară acordul dând din cap.

— Poate că Fuller o să-mi facă cinste la bar, la Di An.

— Te-nşeli, puiule, spuse Mosby. N-o să-l găseşti acolo. Insistă că n-are nici pe dracu'. Generalul l-a pupat pe braţ şi i-a trecut. Rămâne în misiune.

— 'Tu-l în cozoroc de malahist şi de parkinsonist! spuse Fritsche apăsat.

— Pe bune!

Pe neaşteptate, Fritsche se posomorî.

— Of, băga-mi-aş!

— Ce s-a-ntâmplat omule în afară că locotenentul are creier de locotenent? N-are nici în clin, nici în mânecă, dacă asta te frământă, cu tine.

Fritsche oftă din greu, copleşit de „moralitatea motoriştilor”.

— Nu mai plec nici eu, zise el. Dacă filfizonul ăla rămâne, rămân şi eu.

— Nu fi bolovan, zise Mosby.

— Am zis că rămân, rămân!

Faţa lui Fritsche devenise etalonul încăpăţânării.

Mosby se simţi dintr-odată mai bine. Cu Fritsche alături, avea şanse să-şi trăiască cele trei zile de permisie, la urma urmelor.

— Dacă aşa vrei tu să joci…

Se auzi un strigăt şi, când se uitară, îl văzură pe Ramos făcându-i semn cu mâna lui Buellton. Sinclair se pregătea de îmbarcare în elicopterul lui. Foarte ceremonios, sanitarul le strânse mâna pe rând. Luându-şi rămas-bun şi urându-le noroc, promise tuturor că va ţine legătura cu ei. Rămaseră cu toţii stingheriţi, urmărindu-l cu privirea pe Buellton, pornit spre elicopterul Huey. După doi-trei paşi, se întoarse înapoi.

— Hei, Mosby!

— Da? strigă Mosby, încercând să acopere vuietul turbinei aparatului.

— Ai grijă de bătătura aia!

Buellton sprintă spre elicopter. În câteva clipe, aparatul de zbor al lui Sinclair decolă şi se îndreptă spre Ba Rei. Mosby se lăsă să cadă jos şi-şi aprinse o ţigară scuturată, dintr-o nenorocită de raţie C. În acel moment, lumea era puţin cam prea impresionată. Şi, fiindcă tot veni vorba de asta… se uită la Blind Pig şi Fritsche.

— Şi ziceţi că nu l-aţi găsit pe Casey, nu?

Blind Pig scoase din raniţă cuţitul bowie al lui Casey, pe care i-l întinse lui Mosby. Acesta întinse mâna cu un gest reflex şi-l luă.

— Asta-i tot ce-a mai rămas, spuse Fritsche.

Mosby se uită lung la cuţitul pe care Casey îl ascuţea şi-l lustruia cu atâta dragoste, ore-n şir.

— M-am gândit c-al tău treb’e să fie, zise Blind Pig. Îi plăcea de muşchii tăi.

— Da, spuse Fritsche. De tine era cel mai apropiat.

— Okay, replică Mosby cu glas afectat. Okay.

Blind Pig şi Fritsche se întoarseră la poziţiile lor.

Da, gândi Mosby. Am fost, într-adevăr, nişte amici tare tâmpiţi. În timp ce-şi îndesa cuţitul în mica raniţă de la şale, lui Mosby îi trecu prin minte gândul aiurit că, probabil, Casey nu fusese decât o stafie…

28. PLANTAŢIA

Până la urmă, strigoiul tigrului l-a găsit. Acum, Tran aproape că putea să vadă felina, exact aşa cum o surprinsese tatăl lui, cu acel rânjet de agonie şi răzbunare.

Maiorul îşi aminti de tigru atunci când Batalionul Phu Loi a pătruns în uriaşa plantaţie de cauciuc. Zona semăna mult cu locurile sale natale. Numai că această plantaţie fusese părăsită cu multă vreme în urmă. Totuşi, erau parcă aceiaşi copaci, aşezaţi în şiruri perfect aliniate, lungi de câte un kilometru. În spaţiile dintre şiruri crescuse un hăţiş abundent, palid luminat de soare. Plantaţia era un loc bântuit de fantome şi Tran îşi aminti astfel de tigru. Într-un sens mai puţin mistic, plantaţia nu oferea deloc o protecţie reală pentru batalionul său, aşa că Tran i-a îndemnat pe oameni să o străbată cât mai repede cu putinţă. Era ultimul loc în care ar fi dorit să-i întâlnească pe americani. Dar, după cum se spune, dorinţele rămân, de cele mai multe ori, doar nişte dorinţe.

Batalionul 2 din Regimentul 11 i-a surprins pe cei din Batalionul Phu Loi exact în momentul când elementele de avangardă ieşeau din plantaţie. Tran ştia foarte bine că trebuia să evite o confruntare frontală cu imperialiştii, aşa că a început să-şi dirijeze oamenii înapoi, companie după companie. Americanii au pornit în urmărire. Pierderile provocate imperialiştilor îl mai consolau întrucâtva pe Tran. La fel ca şi oamenii lui, nici americanii nu aveau nişte poziţii favorabile de pe care să lupte. Numai că şi Tran suferea pierderi importante, pierderi într-o unitate care cu greu îşi putea permite aşa ceva.

Singura speranţă a Batalionului Phu Loi era să scape cu bine din plantaţie şi să evite confruntarea. Astfel că, în timpul retragerii, Tran a aruncat împotriva inamicului plutoane sinucigaşe, rugându-se pentru un răgaz, rugându-se pentru un cât de mic avantaj, rugându-se, mai presus de toate, să supravieţuiască măcar până la Giai Phong. Dar acea părticică din el care credea în strigoi îi spunea fără

încetare că tigrii nu ascultă de rugăciuni.

Pham Van Tau urmărea apropierea soldaţilor inamici. Se deplasau repede, ceea ce-i obliga să se ţină de potecile înguste ce şerpuiau printre tufişurile crescute în spaţiile dintre arborii de cauciuc. Amplasau aproape din mers mine-capcană, după care se opreau doar atât cât să-şi concentreze teribila putere de foc asupra camarazilor lui Tau. Pe urmă, atacau din nou.

Nu mai dura mult până ajungeau la grupul lui Tau. Tau ridică în mâini lansatorul de rachete B-40. La sosirea imperialiştilor, el avea să fie pregătit. Dar tubul metalic nu-i oferea niciun fel de linişte sufletească. Ei, de-ar fi avut acum mitraliera lui cea dragă, le-ar fi arătat el lor. El şi grupul lui beneficiau de o poziţie perfectă pentru o ambuscadă. Dacă ar fi avut o mitralieră de calibrul 0,5, i-ar fi lăsat mai întâi pe americani să treacă de ei, după care ar fi purces la strângerea recoltei. Imaginea soldaţilor inamici ţipând şi murind, în timp ce el îi secera cu mitraliera, era atât de reală, încât vietnamezul simţea mirosul sângelui.

Tau avea să moară, fireşte. Era pregătit pentru asta la fiecare confruntare. Într-un fel sau altul, supravieţuise, dar lucrul acesta era o surpriză. Cu două nopţi în urmă, Tau fusese sigur că i-a sunat ceasul atunci când dementul de american s-a strecurat printre liniile lor şi le-a atacat cuibul de mitralieră.

Mai întâi a fost un fulger luminos neaşteptat. Aproape simultan, şocul exploziei de grenadă l-a aruncat cât colo faţă de mitralieră. Când şi-a revenit cât de cât, Tau l-a văzut pe americanul înalt şi uscăţiv trecând de la un camarad la altul şi tăindu-le pe rând beregăţile. Bărbatul s-a întors şi l-a văzut pe Tau. Dar, în loc să-l atace cu cuţitul ăla îngrozitor, s-a aruncat întâi la pământ, după care s-a făcut nevăzut. Tau a trăit atunci surpriza provocată de faptul că încă respira.

Mai verifică o dată rachetele de rezervă pentru RPG-ul lui. Erau la îndemână. Pe urmă, atacul se produse. Îi văzu pe americani trăgând şi fugind imediat înainte. Văzu o

grenadă apropiindu-se cu boltă de el şi explodând. O văzu, dar nu o auzi, căci grenada aruncată de Casey cu două nopţi în urmă nu distrusese numai mitraliera lui Tau, ci şi timpanele acestuia. Dar nu mai avea nevoie de auz. Americanii intraseră acum în bătaia armei sale. Tau ridică lansatorul, ţinti şi trase.

Râse pe înfundate când văzu o grupă întreagă dispărând într-un nor de fum şi într-o ploaie de sfărâmături. Omul de lângă el vârî la repezeală o nouă rachetă pe gura B-40-ului. Tau ţinti şi trase încă o dată. Apoi, încă o dată. Simţi vâjâitul aerului provocat de gloanţele trase de fraţii Phu Loi asupra inamicului.

Avu senzaţia că-l loveşte un baros în abdomen. Căzu pe spate plutind prin aer. Solul îi amortiză căderea. După acea primă lovitură, nu simţi nicio durere. Doar o răceală subită care se împrăştia spre exterior. Văzu o faţă deasupra lui. Era un american, cu arma îndreptată în jos, spre el. Tau se uită la individ cu curiozitate. Niciodată înainte nu văzuse vreun imperialist atât de aproape.

Ce urâţi sunt, gândi, în timp ce inamicul lui apăsă pe trăgaci.

Phan Xuan Cung zăcea cât se poate de nemişcat, la doar câţiva metri de cadavrul căpitanului Phong. Fără să fie sigur, Cung credea că era singurul rămas în viaţă din tot plutonul.

Cung stătea întins pe burtă, cu gura deschisă, străduindu-se să nu tresară în timp ce felurite insecte îi cercetau gingiile. Ca să poată face cu succes pe mortul, Cung era conştient că trebuia să se „transforme” într-un peşte mort. Păstră cât mai pregnant în minte imaginea asta, în timp ce imperialiştii călcau apăsat pe lângă trupul lui nemişcat, tropăind cu bocancii grei pe pământul bătătorit.

La un moment dat, cineva îl lovise cu piciorul. Cung se concentrase pe imaginea peştelui mort şi-şi lăsase trupul să alunece la loc, fără viaţă. Cealaltă imagine pe care o păstra în minte era legată de mica lui glumă. Spera ca această

glumă să-i îngăduie să rămână în viaţă. Gândul aproape că-l făcu să zâmbească, dar îşi înăbuşi imediat râsul. Trebuia să reflecteze la farsă în mod analitic. Ăsta era secretul. S-o cerceteze cu atenţie, astfel ca mai târziu s-o poată relata corect.

Când şi-a dat seama că grupul lui fusese încercuit şi că fraţii săi muriseră sau trăgeau să moară, Cung a socotit că singura scăpare e să se transforme într-un cadavru. Ştia, în acelaşi timp, că ideea nu avea să funcţioneze decât foarte puţină vreme. Mai devreme sau mai târziu, cineva avea să-l cerceteze mai îndeaproape.

În tot cazul, înainte de a-l verifica pe Cung, ei aveau să-i cerceteze pe ofiţeri. Între aceştia, pe Phong. Planul lui Cung porni tocmai de la respectivul amănunt. Trase cuiul unei grenade americane, săltă cadavrul lui Phong şi propti grenada sub el. Pentru a fi sigur de reuşită, Cung a scos din toc pistolul Makarov al căpitanului şi l-a strecurat uşurel sub cadavru. Trăgea nădejde că vreun amator de suveniruri nu va rezista tentaţiei şi-l va ridica pe Phong, ca să-l poată lua. Moment în care grenada s-ar activa, ar exploda şi ar ucide pe amatorul de suveniruri cretin şi pe toţi cei aflaţi prin preajmă.

După aceea, Cung s-ar putea face nevăzut în confuzia creată ca să-şi poată aprecia cum se cuvine glumiţa. Şiretlicul avea doar un singur mare defect. Ca să funcţioneze, era nevoie de un soldat neexperimentat. Un adevărat profesionist n-ar atinge în ruptul capului un cadavru fără să verifice mai întâi eventualele „surprize”.

Cung auzi paşi apropiindu-se. Se opriră lângă corpul lui. Cung începu să repete: peşte, peşte, fii peşte. Pe urmă auzi nişte exclamaţii, şi paşii trecură de el, către căpitan. Cung ar fi vrut să înţeleagă ce vorbeau oamenii ăia. Ştia că erau puţine şanse, dacă era vorba de doi americani, ca *amândoi* să fie soldaţi amatori.

Peşte, peşte, peşte, te rog, peşte.

O clipă mai târziu, Cung sări în picioare şi fugi să se adăpostească, zgomotul exploziei răsunându-i în urechi. Scăpase cu viaţă ca să-şi poată povesti farsa.

Maiorul Tran alerga de-a lungul potecii.

În afară de cei trei aghiotanţi supravieţuitori, mai avea cu el circa douăzeci de oameni. Cu toţii fugeau ca din puşcă spre marginea plantaţiei. Dincolo de lizieră se afla conacul, cu numeroasele sale acareturi.

Acolo îşi propusese Tran să ocupe o poziţie. Era un loc ideal de luptă, acoperind retragerea batalionului său. Prea mult timp n-avea la dispoziţie, în spatele lui se auzeau zgomotele bătăliei. Parcurse în goană o cotitură a potecii şi zări razele soarelui strecurându-se printre crengile ultimului pâlc de arbori. Dincolo de ei se vedea conacul plantaţiei. Tran îşi încurajă oamenii. Mai avea doar câteva momente… câţiva metri. Pe urmă, puteau să întoarcă armele şi să lupte.

Tatăl lui avea dreptate, gândi Tran cu înfrigurare. Nu există strigoi. Tocmai o dovedise, nu-i aşa? Doar l-a înfrânt pe tigru, nu?

Maiorul Nguyen Van Tran, comandantul Batalionului Phu Loi, n-a apucat să audă împuşcătura care l-a ucis.

Batalionul Phu Loi a pierit apărându-şi poziţiile şi vânzându-şi scump pielea.

Canonada care i-a ucis pe Tran şi pe majoritatea celor din grupul său de comandă ar fi paralizat orice unitate de infanterie obişnuită, fie ea nord-vietnameză, fie americană.

Dar cei din Phu Loi, la fel ca marea majoritate a eşalonului principal al Viet Congului, erau mult mai obişnuiţi să lupte în unităţi mici decât ca un batalion unit. Mişcându-se aproape instinctiv, rămăşiţele batalionului, concentrate în jurul conacului ruinat, au organizat rapid poziţii de luptă şi au început să riposteze.

Compania B, Regimentul 15 Infanterie, s-a culcat la pământ, rămânând ţintuită în locul unde se sfârşea plantaţia şi începeau lanurile de orez joase. Operativ, într-o linişte şi o organizare desăvârşite, celelalte companii americane s-au răspândit pe flancuri şi au definitivat încercuirea batalionului Viet Cong.

— Citation 6 Actual, aici Splatter 6, tărăgănă Carruthers în microfonul lui, într-o imitaţie ironică a accentului sudic, pe care toţi piloţii păreau să-l fi adoptat. Am aici, jos, o gaşcă de şobolănei gălăgioşi. Vreţi să-i puneţi pe băieţii dumneavoastră să arunce niţel fum? Recepţie.

Elicopterul de asalt al lui Carruthers zbura în cerc la cinci sute de metri deasupra conacului. Colonelul Taylor, comandantul batalionului din Regimentul 15, care plana în apropiere în elicopterul de comandă-control, confirmă.

Ordinul fu transmis mai departe. Nu peste multă vreme, dinspre marginile plantaţiei se înălţară nori de fum galben. Carruthers comută staţia radio pe frecvenţa infanteriştilor de la sol.

— Observat galben, confirmat galben. Băieţi, staţi pe-aproape. În curând, o bandă întreagă de gălbejiţi o să se reîncarneze.

Carruthers reveni pe frecvenţa lui de zbor, înclinând elicopterul pe partea dreaptă şi reducând turaţia. Aparatul Huey începu să coboare lent în spirală.

— Escadrila Splatter, spuse el, vreţi să veniţi jos şi să luaţi parte la distracţia asta? Intraţi dinspre sud-est spre nord-vest, recepţie.

De deasupra lui Carruthers, restul elicopterelor de asalt coborâră după el.

— Ăă... Splatter 6... aici Splatter Unu-Patru. Ai observat focuri de armă? Recepţie.

Papă-lapte fricos, gândi Carruthers, notându-şi în minte pentru mai târziu să-l transfere pe Unu-Patru cât mai departe posibil.

— Absolut negativ, Unu-Patru. N-avem decât nişte amărâţi de budişti care bat pasul pe loc, cuprinşi de panică.

Carruthers restabili turaţia, aduse elicopterul UH-1C la orizontală, urmări clădirile plantaţiei apropiindu-se vertiginos de el şi apăsă butonul de lansare. Douăzeci şi patru de rachete de 70 mm porniră simultan şi Carruthers ridică ciclicul, îngăduind conacului să intre şi apoi să iasă din câmpul său vizual.

— Na, să v-ajungă! chicoti el în microfonul deschis, în vreme ce jos plantaţia se transformă într-un iad de flăcări şi fum.

În alte circumstanţe, maiorul Dennis Shannon ar fi fost, poate, amuzat. La începutul bătăliei, se aflase în elicopterul de comandă al generalului Sinclair, care zburase la nesfârşit în cerc deasupra vastei plantaţii de cauciuc. Pe urmă, brusc, Sinclair a ordonat elicopterului să aterizeze în zona Batalionului 2, Regimentul 11. Acum, Sinclair se plimba agitat de colo-colo, la zece metri în faţa aparatului Huey, studiind harta la scară redusă, protejată într-un suport de plastic.

Shannon ştia de ce se supărase Sinclair. Era absolut imposibil ca generalul său să poată împăca acea uriaşă şi monotonă întindere verde văzută din elicopter cu precizia hărţii. Pe Sinclair îl pândea pericolul de a-şi pierde imaginea mentală. Mult mai bine i-ar fi picat dacă ar fi aruncat harta aia într-un tufiş şi ar fi jucat după inspiraţie.

Drept din faţa lor veneau focurile trase de 2/11, care înainta pentru a menţine contactul cu Batalionul Phu Loi. Noianul de explozii de acolo venea de la 1/15, aflată în contact cu inamicul, precum şi de la tirul elicopterelor de asalt.

Dinspre sud, mai slab, Shannon auzea huruitul aeronavelor transportoare de trupe, care aduceau forţa de reacţie: Batalionul 1, Regimentul 29 Infanterie.

Sinclair angajase în totalitate Brigada 2. Dennis îşi dori cu disperare ca, măcar pentru zece minute, să fie el generalul-comandant al Diviziei 12. Chiar în clipa asta ar fi retras din luptă Batalionul 2/11, coborând totodată Batalionul 1/29 pe perimetrul Caracatiţei. Ar fi lăsat Batalionul 1/15 să se ocupe de Batalionul Phu Loi şi ar fi folosit restul brigăzii ca să-i urmărească pe nord-vietnamezii pe care-i văzuse traversând graniţa.

Shannon reanaliză în minte situaţia. Să presupunem că el era general-comandant şi că ar proceda exact aşa. Şi să mai presupunem că veşnic evazivul Batalion Phu Loi ar

reuşi să scape din confruntare şi să dispară încă o dată. Asta, în vreme ce restul diviziei lui Shannon ar căuta ceva care s-ar putea să nici nu existe. Ar fi o modalitate ideală pentru ca miticul general Shannon să se trezească dintr-odată transferat ca mare comandant de albatroşi în Wake Island[50].

În vreme ce Sinclair se întorcea spre elicopter, cu o expresie de comandant energic şi hotărât, Shannon îşi dădu seama cu dezamăgire că, dacă s-ar fi aflat la comanda Diviziei 12, ar fi făcut exact acelaşi lucru ca şi Sinclair. Nimic mai mult.

— Haide, strigă Fuller. Să mergem!

Grupa întâi se ridică fără tragere de inimă în picioare. Mosby auzi rafala de mitralieră trasă de Blind Pig în stânga, apoi văzu o mişcare în faţa lui şi expedie un torent de gloanţe. Înaintea sa se afla un zid jos. Dintr-acolo răzbăteau zgomotele focurilor de AK.

Mosby îşi luă mâna de pe armă şi apucă o grenadă din săculeţul de muniţie, eliberându-i siguranţa. Trase de cui şi grenada porni razant spre zid, lovindu-l şi ricoşând. Mosby se aruncă la pământ în timp ce explozia împroşcă schije peste capul lui.

Încă o grenadă porni, de data asta pe o traiectorie lobată, iar Mosby se ridică în genunchi, apoi se culcă iar la pământ, când rafala de mitralieră RPD reteză tufişurile din jur. Precaut, se rostogoli într-o mică depresiune şi trase foc continuu. Schimbă încărcătorul, întrebându-se în ce mama dracului trăgea. Deodată se auzi o răpăială cumplită din flanc, provocată de cele cincizeci de cartuşe trase de Blind Pig cu mitraliera lui. RPD-ul fu redus la tăcere.

Mosby se ridică şi porni înainte, uitându-se în jur. Încercă să vadă pe cineva. La o mişcare laterală, aproape că se întoarse într-acolo ca să tragă, dar îl recunoscu la timp pe Martinez. Apoi se orientă din nou înspre faţă şi zări doi inamici îmbrăcaţi în negru ieşind din ascunziş şi rupând-o la

[50] Insulă în nordul Oceanului Pacific pe care se află instalată o bază aeriană americană (n.tr.).

fugă spre clădire. Degetul lui mare aduse înapoi selectorul şi automatul trase de patru ori, doborând indivizii aflaţi în plină alergare. După isprava asta care-i plăcu, porni din nou înainte. Văzând cum gloanţele muşcau din pământ, plonjă în spatele unui tufiş stupid, care n-ar fi putut să oprească nici măcar o piatră. Totuşi, săritura laterală avu darul să-l aducă în afara bătăii armelor, la loc sigur, cel puţin pentru moment.

Foarte încet, Mosby ridică faţa din mâzgă şi privi înainte. În cealaltă parte a desişului era un luminiş. Dincolo de el se zăreau minele fumegânde ale conacului. Destul. Faţa i se lipi din nou de noroi.

Intensitatea focurilor de armă trase dinspre mine crescu tot mai mult. Tirul de răspuns se stinse pe măsură ce infanteriştii americani încetară să riposteze, căutând să se adăpostească. Mosby încercă să găsească ceva în care să tragă, dincolo de fulgerele exploziilor, liane şi pietre, dar nu găsi nimic.

Hai, tăticu'. În locul tău Casey ar fi controlat acum linia de tragere. Du-te-n pălăria mea de excrement câinesc, eu nu sunt Casey. Şi n-am cerut postul ăsta nenorocit. Şi am să înţepenesc aicea pân' s-o termina scârboşenia asta de război.

— Doi-Şase! La mine!

Mosby identifică sursa strigătului: căpitanul Harris. Mosby se târî înapoi. Printre crengile tufişului reuşi să-l vadă pe Fuller, cu DeeJay în urma lui, alergând în zigzag spre poziţia comandantului de companie.

Martinez fii singurul care-l zări pe soldatul cu lansatorul de rachete B-40 ieşind din ascunziş şi ochind spre o ţintă cu adevărat extraordinară: trei antene radio şi, sub ele, un grup de comandă.

Martinez se orientă fulgerător şi trase cu aruncătorul de grenade M-79, reculul dându-i încheietura mâinii pe spate. Apăsă pe trăgaci exact în momentul când RPG-ul scuipă o lance dublă de foc. Lui Martinez i se păru că vede aripioarele rachetei deschizându-se. Cele două explozii se

produseră aproape simultan. Grenada lui Martinez îl scoase pe trăgătorul Viet Cong cuprins de spasme în afara câmpului vizual. Cele aproape două kilograme ale rachetei sovietice lansate de B-40 loviră un copac aflat la un metru şi jumătate de grupul de comandă al companiei. Căpitanul Harris şi cei doi transmisionişti ai lui fură ucişi instantaneu.

Locotenentul Fuller avu mare noroc. Schija care ar fi trebuit să-i despice craniul abia reuşi să-i deschidă casca ca pe o cutie de conserve. Alte schije îi cosiră picioarele, Fuller se prăbuşi şi Mosby auzi ţipătul de suferinţă al lui Ramos: *„Dios, qué imbéciles![51] Dar ochii lui erau fixaţi pe Martinez.*

Acesta tocmai îşi desfăcuse arma, scosese tubul gol al grenadei afară, aruncându-l jos, iar mâna lui bâjbâia după un proiectil nou când rafala mitralierei RPD îl lovi în plin piept. Mosby se ridică în picioare şi se prăbuşi iarăşi la pământ în momentul când mitraliorul trimise o nouă rafală spre tufişul lui. Dar continuă să înainteze, pe coate şi genunchi.

Mosby văzu trupul lui Martinez mişcându-se uşor, pe urmă un şir de gloanţe îl seceră din nou şi nu mai făcu nicio mişcare. Mosby desprinse de la centură o grenadă fumigenă, îi scoase cuiul de siguranţă şi o aruncă cu boltă peste cadavrul camaradului său. Se puse iarăşi în mişcare.

Deodată, din fum, îşi făcu apariţia DeeJay. Cu ochii aprinşi, fără cască, fără puşcă, fără radio şi harnaşament, continuă să ţină în mână microfonul, cu firul atârnând. Înainta, împleticindu-se, către liniile Viet Cong. Taliaferro plonjă din tufiş şi-l doborî pe DeeJay la pământ în clipa-n care gloanţele de mitralieră străpunseră perdeaua străvezie de fum.

Mosby ieşi şi el de după tufiş, sări în picioare şi îl ajută pe Taliaferro să-l târască pe DeeJay, evident şocat, la adăpost. Italianul înjura de zor, cu glas monoton:

— Cioroi împuţit, dacă vrei să te omori fă-o-n timpul tău liber, ’te-n nară de negriturǎ, nu-ntr-al meu. Hai, mişcă-te, corb tâmpit.

Ajunseră în sfârşit în spatele unui copac doborât. Mosby

[51] Doamne, ce imbecili! (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

şi Taliaferro se holbară unul la celălalt, dar niciunul n-ar fi băgat mâna-n foc că l-ar fi recunoscut pe celălalt.

Mosby se ridică puţin, în timp ce ultimele pale de fum se risipeau. Văzu cum, pe unul din flancuri, Plutonul unu lua plantaţia cu asalt. Ieşi şi el la teren deschis, mergând înainte, alergând, aruncându-se într-o parte ca să se adăpostească, înregistrând cu ochii minţii şi simţind cu trupul încreţiturile şi adânciturile minuscule ale solului. O grenadă (observă că era ultima care-i mai rămăsese) porni în zbor peste zid şi deodată Mosby ajunse după parapetul de chirpici.

Cu arma la ochi, văzu o grupă din Viet Cong ieşind din clădirea distrusă. Trase asupra lor cu selectorul pe foc automat. Fumul de grenadă era unsuros. Alţi militari inamici năvăleau în tirul americanilor. Mosby trase, reîncărcă, trase din nou, până când nu mai avu în cine sau în ce să execute foc. Nu mai văzu în jurul lui decât uniformele verzi, înnegrite de sudoare, ale infanteriştilor americani care pătrundeau în mijlocul plantaţiei, sub focurile răzleţe trase de vietnamezi răniţi, dar capabili încă să se mişte.

Bilanţul pierderilor, după cum a auzit mai târziu Mosby, a fost de două sute nouăzeci şi doi combatanţi Viet Cong morţi, paisprezece răniţi şi capturaţi, faţă de şaptezeci şi şase americani KIA, două sute patruzeci WIA şi doi MIA.

Batalionul Phu Loi a pierit vânzându-şi foarte scump pielea.

Dar a pierit.

29. DUAN

Flancat de comisarul Thuy şi de sergentul Lau, generalul Duan se desprinse de coloană şi se uită spre sud-est, de parcă, nu se ştie cum, ar fi putut să vadă ceea ce abia dacă auzea – sunetele stinse ale bătăliei purtate de Batalionul Phu Loi.

De o parte şi de alta, coloanele diviziei sale se mişcau rapid în depresiunile şi râpele abrupte care marcau începuturile masivului botezat de americani Caracatiţa: Le Massif Noir.

În timpul acestui marş forţat, Divizia 302, aflată sub comanda lui Duan, a pierdut circa treizeci de oameni. Cei mai mulţi dintre ei, victime ale căldurii excesive, au fost abandonaţi în satele de pe traseu, după ce le-au fost luate armele şi documentele. Alţii au fost ucişi de minele-capcană amplasate fie de FEN, fie de imperialişti. Doi oameni au murit muşcaţi de şerpi. Alţi câţiva au suferit pe cărările junglei accidente care le-au fost fatale.

Batalionul Phu Loi avusese un efectiv de cinci sute optzeci şi trei de oameni înainte ca el, generalul, să le încredinţeze misiunea de a-i ţine în loc pe americani…

Cine, gândi Duan, calcă peste mormanul de cadavre? Tu sau tovarăşul Giap?

Duan se uită la sergentul Lau, a cărui faţă era la fel de încremenită ca şi a sa. Tovarăşul general nu găsi nimic de spus. Se întoarse şi se alătură din nou coloanei.

PARTEA a III-a:
3 NOIEMBRIE, 1967 – 30 IANUARIE, 1968

1. Toate acţiunile trebuie să se supună unei autorităţi.
2. Nu fura de la popor.
3. Să nu fii nici egoist, nici nedrept.

1. Când pleci de acasă, trage uşa după tine.
2. Strânge aşternutul în care ai dormit.
3. Fii curtenitor.
4. Fii cinstit în tranzacţiile pe care le faci.
5. Înapoiază ceea ce ai împrumutat.
6. Înlocuieşte ceea ce ai stricat.
7. Nu te îmbăia în prezenţa femeilor.
8. Dacă nu eşti împuternicit s-o faci, nu controla port-viziturile celor pe care-i arestezi.

– Mao Tze Dun,
Trei reguli şi opt observaţii

1. Amintiţi-vă că aici suntem musafiri; nu avem nimic de poruncit şi nu trebuie să ne aşteptăm la vreun tratament special.
2. Fiţi alături de populaţie! Înţelegeţi-i viaţa, folosiţi fraze din limba localnicilor şi respectaţi-le tradiţiile şi legile.
3. Trataţi femeile cu politeţe şi respect.
4. Împrieteniţi-vă cu soldaţii şi cu oamenii de rând.
5. Acordaţi întotdeauna prioritate vietnamezilor.
6. Fiţi vigilenţi în materie de securitate; Fiţi în măsură să acţionaţi conform pregătirii voastre militare.
7. Nu atrageţi atenţia printr-o comportare gălăgioasă, grosolană sau trivial-ostentativă.
8. Evitaţi să-i sfidaţi pe cei cu care veniţi în contact printr-o etalare a bogăţiei şi a privilegiilor.
9. Mai presus de orice altceva, sunteţi combatanţi ai Forţelor Militare Americane, aflaţi într-o misiune dificilă. Şi sunteţi responsabili pentru toate acţiunile voastre oficiale şi personale. Comportaţi-vă astfel încât să vă faceţi cinste vouă şi Statelor Unite ale Americii.

– Comandamentul pentru Asistenţă Militară
al Statelor Unite,
Vietnam, „Nouă reguli”

30. NGHI

Degetele lui Nguyen Truong Nghi potriviră, cu mişcări automate, angrenajul campagnolei pe ax. Era o operaţiune de rutină, pe care o făcea în mod automat. În acelaşi timp îi plăcea îndeletnicirea deoarece îi dădea posibilitatea să reflecteze.

În oricare altă armată, aria sa de comandă ar fi acoperit kilometri întregi de spaţiu şi ar fi consumat nenumăraţi litri de combustibil. Aşa, cele şaptezeci şi cinci de vehicule de care era răspunzător stăteau stivuite, cu ghidoanele vârâte unul într-altul, în spatele prăvăliei sale.

Nghi nu era numai şef de secţie pe provincie al Frontului de Eliberare Naţională, ci şi expert în logistică pentru unităţile Viet Cong de pe tot teritoriul provinciei Song Nhanh.

Asta însemna biciclete. Sute de biciclete. Unele, ţinute în atelier. Mult mai multe, aflate în folosinţă permanentă. Pe unele dintre ele Nghi le considera „albe”. Erau bicicletele standard, cu două roţi, folosite de către curieri şi agenţi. Celelalte erau „negre”. Aceste biciclete ilegale aveau pinioanele, pedalele şi lanţurile scoase. Cadrele erau întărite şi prevăzute cu prelungiri din bambus sau din metal. Se foloseau exclusiv la transportul mărfurilor. Puteau căra peste un sfert de tonă. De orez sau de arme. Vehiculele erau împinse pe potecile din junglă până la destinaţie. Sarcina lui Nghi, dar nu neapărat cea mai importantă responsabilitate din cadrul FEN, era să procure, să modifice şi să întreţină aceste biciclete. Spre deosebire de multe însărcinări încredinţate de FEN, munca lui Nghi era exact lucrul pe care l-ar fi făcut şi în timp de pace.

În plus, spre deosebire de alte misiuni repartizate celor ce se alăturau luptei pentru eliberare, munca lui Nghi era exact ceea ce vroia el să facă.

Nguyen Truong Nghi a avut, încă din copilărie, două vise: să urmeze universitatea şi să concureze într-o bună zi la cea mai importantă cursă ciclistă: Marele Premiu al Franţei.

Tatăl lui a considerat că ambele aspiraţii erau nerealiste. Familia lor abia dacă depăşea condiţia socială a meşteşugarilor, chiar dacă atelierul de biciclete era cel mai mare din Song Nhanh şi singurul capabil să se ocupe de întreţinerea modelelor franţuzeşti exotice, preferate de elita oraşului.

Cât despre universitate, nici nu putea fi vorba. Mandarinii din Song Nhanh luaseră toate măsurile ca niciunul dintre cei aflaţi sub ei, pe scara socială, să nu aibă posibilitatea să urmeze măcar un liceu adevărat. Şi-apoi, a întrebat tatăl lui, cine-o să-i dea bani lui Nghi să se ducă în Franţa? Nghi a insistat... şi a descoperit că tatăl lui avea dreptate. Visele puteau fi posibile numai pentru copiii lui Nghi, şi asta doar dacă se schimba întreaga structură socială.

Vreme de câţiva ani, o dată cu creşterea implicării americanilor în Vietnamul de Sud, Nghi şi tatăl lui au sperat în posibilitatea unor transformări radicale ale societăţii. Dar tot ce s-a întâmplat a constat, după cum remarca tatăl lui, în faptul că „porcului i se dădea voie să ajungă la troacă”. Singura lor opţiune a rămas Frontul de Eliberare Naţională.

Familia lui Nghi făcea parte din Cao Dai, o sectă întrucâtva ciudată, care venera o mare varietate de spirite, de la Buddha până la Charlie Chaplin, fiind cunoscută, cel puţin în perioada anilor cincizeci, pentru anticomunismul ei neînduplecat. Nguyen Truong Nghi era un recrut ideal, niciodată pătat de un contact cu vreun marxist declarat. În schimb, el a continuat să lucreze în atelierul de biciclete şi, încetul cu încetul, a creat şi a condus o reţea de informaţii la nivelul întregului oraş.

Vietnamezii au o înclinaţie naturală pentru societăţi secrete şi subterfugii, dar Nghi s-a dovedit a fi excepţional. În toţi aceşti ani, în pofida numeroaselor razii ale poliţiei secrete sau ale contraspionajului, organizate fie de guvernul marionetă, fie de imperialiştii americani, Nghi n-a fost nici măcar pe departe în pericol de a fi expus.

Cu şase luni în urmă, vicepreşedintele comitetului de provincie i-a încredinţat unele misiuni. Cele mai multe se refereau la structura şi capacitatea exacte ale forţelor

ARVN repartizate în Capitală. De asemenea, cât mai multe date despre posibilităţile de reîmprospătare a forţelor. Şi, cel mai important, în ce măsură ocupantul imperialist putea să reacţioneze în caz de necesitate.

Nghi s-a conformat, dându-şi seama că astfel de ordine nu puteau să însemne decât că, în sfârşit, Comitetul Central se pregătea pentru o ofensivă importantă. Era nespus de bucuros că se născuse în Song Nhanh şi nu la Saigon sau Hue, fiindcă o astfel de ofensivă ar fi însemnat în mod inevitabil ducerea unor lupte în oraşe, lupte care puteau foarte bine să le distrugă. Dar Song Nhanh avea să fie relativ neatins. Nghi îşi iubea oraşul.

Timp îndelungat, Song Nhanh a dormitat în linişte. A fost întemeiat în secolul al doisprezecelea, ca un important centru comercial pentru populaţia meo, populaţie care locuia masivele muntoase dinspre nord. A fost folosit drept fortăreaţă împotriva invaziilor dinspre Cambodgea, precum şi ca port la râul Song Nhanh (de la care au căpătat numele atât oraşul cât şi provincia). A fost, în acelaşi timp, un centru de vacanţă pentru membrii familiei imperiale. Un palat ruinat, care continua să se fărâmiţeze în apropierea mlaştinilor de la marginea estică a oraşului, aducea un accent suplimentar acestui asterisc al istoriei vietnamezilor.

Dar drumurile erau proaste, iar râul se înnămolise într-atât încât, acum nu mai era navigabil decât pentru ambarcaţiunile mici. Comerţul cu opiu nu mai era la fel de liber şi de profitabil ca altădată. Şi, uite-aşa, schimbarea mult-aşteptată nu poposea niciodată în oraş. Pentru ceilalţi vietnamezi, cineva originar din Song Nhanh era considerat întrucâtva lipsit de ambiţie. Exista chiar şi un proverb care spunea că un asemenea om prefera să aştepte înteţirea vântului decât să alunge un ţânţar de pe nas.

Oraşul Song Nhanh acoperea douăzeci de kilometri pătraţi şi, incluzând cătunele învecinate, avea o populaţie de circa şaizeci de mii de locuitori, la care se adăugau vreo douăzeci de mii de refugiaţi, alungaţi de intensificarea activităţilor militare din sudul provinciei. Song Nhanh, la fel ca aproape toate oraşele vietnameze, păstra într-o

oarecare măsură semnele dependenţei faţă de francezii care şi-au menţinut o prezenţă, nu foarte însemnată, începând din 1890 până la sfârşitul primului război vietnamez, în 1954.

Mai rămăseseră câteva sute de venetici în oraş: misionari, proprietari şi specialişti în plantaţii de cauciuc. Şi călugăriţele rezidente într-o mică mănăstire situată la câţiva kilometri în afara localităţii. Dependenţa sus-pomenită era arhitecturală. Francezii răseseră centrul oraşului şi îl reclădiseră în stilul lor caracteristic, cu bulevarde largi, clădiri administrative solide grupate în zona centrală şi, pentru cei bogaţi, vile. Restul clădirilor erau tipic vietnameze: blocuri de locuinţe care arătau de parcă ar fi fost proiectate pentru sudul Californiei, case din lemn şubrede, cu unul sau două caturi şi, firește, adăposturile ţărăneşti, improvizate din tot soiul de materiale, de la butoaiele din tablă desfăcute, la pereţii din trestie de bambus şi copertinele din stuf, până la cutiile de bere şi de conserve aplatizate şi sudate.

Centrul oraşului măsura cam un kilometru pe fiecare latură, fiind construit în jurul unui scuar larg, cândva acoperit cu iarbă. Acum, scuarul se transformase într-o piaţă de mărfuri, având de o parte a ei o clădire recent construită care adăpostea centrul de comunicaţii al oficialităţilor provinciei.

În jurul pieţei se aflau principalele birouri guvernamentale sud-vietnameze. Şeful provinciei preluase vechea clădire administrativă a francezilor, folosind-o atât ca sediu oficial, cât şi ca reşedinţă personală. Dincolo de un teren viran se înălţa cazarma soldaţilor ARVN, a căror singură misiune părea să fie prevenirea asasinării şefului provinciei. Garduri solide din sârmă ghimpată şi ziduri căptuşite cu saci de nisip împrejmuiau centrul şi cazărmile. Tot în preajma pieţei se găseau şi sediul poliţiei (adăpostit în fosta şcoală primară), oficiul poştal, sediul trezoreriei şi cartierul general al dezvoltării revoluţionare.

Atât oraşul cât şi provincia erau conduse, de fapt, de către Frontul de Eliberare Naţională. Guvernul de la Saigon,

gândindu-se că era un oraş unde nu se întâmpla nimic niciodată, trimitea aici numai incompetenţi, corupţi şi exilaţi. Să fii „trimis la Song Nhanh” era, pentru membrii guvernului Thieu, acelaşi lucru cu a fi „trimis la Limoge” pentru un funcţionar oficial francez.

Pentru FEN lucrurile stăteau cu totul altfel. Organizaţia avea la dispoziţie o zonă în care să-şi pregătească atât luptătorii cât şi personalul administrativ, o bază de operaţiuni sigură pentru soldaţii săi, ba chiar şi un loc unde să experimenteze idei ce puteau fi aplicate la scară naţională, după inevitabila eliberare a ţării.

Pentru Viet Congul din Song Nhanh nu existau decât două motive de iritare.

Primul, în 1966, a fost provocat de numirea lui Nguyen Van Thoan ca şef de provincie. Imediat după instalare, el a făcut valuri mari, cerând batalionului de infanterie ARVN să se trezească din amorţeală, solicitând şi obţinând repartizarea în oraş a unei companii de trupe speciale şi dotându-şi sediul cu echipament de comunicaţii sofisticat.

Comitetul central al FEN s-a temut că guvernul marionetă era condus acum de un instigator. Dar, foarte curând, s-a liniştit. Agenţii lui Nghi, câţiva chiar din sediul administrativ, au descoperit că Thoan era interesat numai de manifestările de faţadă. El n-ar fi îndrăznit niciodată să rişte să-i trimită la luptă pe militarii cu eşarfe roşii din trupele speciale sau pe infanteriştii de paradă.

Al doilea şoc a fost mult mai serios când, mai târziu, dar în acelaşi an, în provincie a fost desfăşurată o divizie americană. Din fericire, majoritatea operaţiunilor militare ale acesteia se restrângeau la regiunea sudică. Strategii FEN erau aproape siguri că pe imperialişti îi interesa mai mult păzirea căilor de apropiere de Saigon decât zona din jurul oraşului Song Nhanh. Şi, cel puţin deocamdată, nu avusese loc nicio tentativă de aducere în planul confruntărilor a Caracatiţei, vajnica fortăreaţă Viet Cong.

Asta era foarte bine, gândi Nghi în timp ce termina de asamblat mecanismul de frânare al bicicletei. Nu-i plăceau decât trei lucruri cu amprentă americană: sucul de

portocale la cutie, procurat de pe piaţa neagră, pe care îl folosea în drumurile lui zilnice de câte zece kilometri cu bicicleta de curse, marca Peugeot; lubrifianţii excelenţi, atât de uşor de obţinut; în sfârşit, faptul că în oraş nu se aflau decât puţini imperialişti.

Song Nhanh, la fel ca multe alte oraşe sud-vietnameze (Da Lat şi Hue fiind cele mai mari), era situat, pentru majoritatea americanilor, în afara zonei de acces liber. Printre puţinii rezidenţi se numărau căpitanul american şi sergenţii lui, consilieri ai ARVN, şi vreo cinci-şase oameni care susţineau că fac parte din iniţiativele americane civile de ajutorare a populaţiei. Nghi şi cei din celula sa îi bănuiau a fi agenţi CIA, lucru nu departe de adevăr. Trei dintre ei erau, de fapt, negrotei.

Nghi îşi întrerupse şirul gândurilor în momentul când în atelier intră o tânără zveltă, îmbrăcată în *ao dai.* Cu o expresie tristă pe chip, ducea de ghidon o bicicletă cu lanţul căzut.

— Co Tram, zise el pe un ton mustrător. Lanţul fără ulei e ca sărutul fără mustaţă.

Nghi era exagerat de mândru de mustaţa lui. Avea senzaţia nemărturisită că îl făcea să semene cu unul din aşii de altădată ai velodromului.

Instinctiv, cei doi priviră cu băgare de seamă în jur, apoi renunţară la prefăcătorie. Tram era secretara şi amanta şefului provinciei, răspunzând totodată de subcelula care culegea informaţii din cartierul general al provinciei.

— În ultimele douăzeci şi patru de ore, Thoan a luat legătura cu Saigonul de şase ori. Ultima comunicare s-a purtat direct cu palatul prezidenţial.

— Codificată, fireşte.

Dacă transmisiunile s-ar fi făcut *en clair,* Tram le-ar fi adus fără întârziere.

— Pe urmă, a încercat să studieze nişte hărţi ale zonelor din sudul oraşului nostru. Tram chicoti. A trebuit să-i spun că harta era întoarsă cu susul în jos. Căuta o zonă nepopulată, o zonă cu un deal care-ar putea fi fortificat.

Nghi reflectă.

— Thoan e prea laş ca să se gândească vreodată să-şi mişte hoitul din oraş, aşa că n-are de gând să-şi construiască o locuinţă de vacanţă.

Slăbi şuruburile axului şi aşează lanţul la loc pe pinion.

— Mulţumesc, surioară. Am să transmit mai departe raportul. S-ar putea să fie ceva important. Orice alte informaţii în direcţia asta mi le transmiţi direct mie. Nu te folosi de intermediari.

Tram împinse bicicleta către uşă, apoi se opri.

— Tovarăşe, zise ea, fără să se uite la Nghi, ai auzit ceva veşti despre Batalionul Phu Loi?

— Până acum, niciuna.

Tram se urcă pe bicicletă şi pierzându-se în traficul fluent de dinaintea prânzului, se înapoie în centrul oraşului. Nghi o urmări un timp cu privirea, după care se întoarse la treaba lui. Fratele lui Tram făcea parte din unitatea Phu Loi. Tot ce reuşise Nghi să afle de la superiorii lui era că unitatea Phu Loi rezistase cu vitejie unui atac puternic al imperialiştilor, că unitatea va trebui reconstituită şi că nu va participa la ofensiva generală.

Nghi înţelesese că unitatea fusese decimată, în cazul cel mai fericit, sau complet distrusă. Încă o datorie de plătit. În ce-l priveşte, nu i se spusese când avea să vină scadenţa tuturor acestor datorii. Dar din câte văzuse, auzise şi înţelesese, simţea că reglarea conturilor avea să se facă în cursul următoarelor trei luni.

Îşi făcea socoteala că în timpul sărbătorii Tet, la începutul Anului Maimuţei, celula lui va ieşi la lumină şi va deveni parte a Armatei de Eliberare.

Nghi ştia care avea să fie sarcina lor. Exista o listă, numărând peste o mie de oameni. Oportunişti, sprijinitori ai regimului marionetă, oponenţi ai FEN care nu-şi putuseră ţine gura, diverşi indivizi suspectaţi a fi verigi slabe din interiorul mişcării.

La momentul potrivit, Nghi şi tovarăşii lui vor fi bine pregătiţi ca să se ocupe de ei.

31. HUE DUC

Generalul era strălucitor, gândea Tarpy. O adevărată întruchipare a militarului ideal. Purta o uniformă de luptă perfect cutată, pusă în valoare de o eşarfa albastră, culoarea oului de măcăleandru, aranjată cu grijă sub gulerul bluzei. Bocancii îi străluceau de parc-ar fi fost daţi cu lac.

Turnat în bronz şi aşezat într-un parc, Sinclair ar fi atras porumbeii de pe o rază de câţiva kilometri. Da, îşi zise Tarpy, fără doar şi poate, strălucitor e cuvântul nimerit. Aştepta cu oarecare voioşie ca elicopterul să mai facă un tur pentru echipa de televiziune şi să strice întreg efectul. Ca şi soldaţilor, reporterilor de front, în special celor de la Associated Press, le făcea plăcere să-şi vadă generalii ciufuliţi.

Cliff Tarpy îl atenţionă pe Edmunds cu cotul, să fie sigur că nici acesta nu va pierde momentul. Nu era necesar. Căpitanul ajunsese deja aproape de isterie. Nu-l deranja câtuşi de puţin faptul că toată strădania lui de a-l ajuta pe Belasario în organizarea conferinţei de presă era pe punctul de a fi compromisă de cei de la Evening News. Era prea ocupat cu râsul.

Treaba cu conferinţa de presă începuse destul de nevinovat. Generalul tocmai reuşise să tăbăcească zdravăn o unitate Viet Cong. Fireşte, acum dorea puţină „cerneală”. Superiorii lui vroiau de asemenea respectiva cerneală, aşa cum o doreau toţi superiorii terminând cu cei de la Washington. Dat fiind că cerneala favorabilă era de-a dreptul o raritate în cariera lui Sinclair, după cum Tarpy ştia prea bine, ideile generalului despre o conferinţă de presă puteau fi considerate mai curând antice.

Sinclair angrenase la acest proiect toate sectoarele G din subordinea sa. Fuseseră desenate zeci de diagrame, grafice, hărţi şi tabele cu bilanţuri ale pierderilor. Pe urmă, se trecuse la redesenarea lor, iarăşi şi iarăşi, până când au căpătat forma adecvată. Cineva de la Saigon reuşise să

facă rost chiar şi de un indicator pentru uzul generalului şi-l expediase cu elicopterul. Desigur, urmau să fie rostite frazele obişnuite la o conferinţă de presă care avea ca subiect victoria, cuvinte de laudă la adresa „bărbaţilor”, urmate de decernarea medaliilor.

Belasario *pomenise* despre televiziune de câteva ori, dar Sinclair se mulţumise să încuviinţeze din cap, da, da, invită-i şi pe ei, pierzând din vedere faptul că atunci când Belasario spusese că televiziunea avea nişte cerinţe speciale, apoi despre *cerinţe speciale* era vorba.

Tarpy îşi zise că avea noroc din momentul în care Belasario i-a poftit pe el şi pe ceilalţi reporteri de la presa scrisă în uriaşa sală de bal a vilei. Centrul de comandă fusese pus „la patru ace” şi împodobit cu hărţi complicate. În capătul îndepărtat se afla o estradă ridicată în grabă şi mai multe suporturi acoperite despre care Tarpy era sigur că susţineau „muniţia” de diagrame a generalului. Tarpy aruncă rapid o privire circulară prin sală, ca să se asigure că nu se înşela. Da, în afară de el şi de „linge-blide de apevişti”, respectiv, Ron Mead, toţi ceilalţi maimuţoi de acolo erau de la presa scrisă. Niciun ţuţăraş de la posturile de televiziune nu strica peisajul.

Ca de obicei, conform cunoscutelor lor maniere, întârziaseră. Ceea ce însemna că zăboviseră pentru un al patrulea, sau poate al cincilea Bloody Mary la Saigon, înainte de a lua elicopterul pentru Hue Duc. De îndată ce văzu cum fusese pregătit ambientajul, Tarpy îşi dădu seama că tipii de la televiziune or să strâmbe din nas. Moftangii notorii! Nicio imagine pentru cei de-acasă. Sau, cum i-a spus odată un cameraman tembel, dacă relatezi despre un război, oamenii se aşteaptă să vadă *război,* ce mama dracului!

Tarpy i-a sugerat că, dacă aşa stau lucrurile, poate c-ar fi mai bine să-şi mişte fundul din bar şi să se ducă pe teren, cu soldaţii. Acolo ai să găseşti război pe săturate, ameţitule. Din cine ştie ce motiv straniu, tipul de la TV s-a simţit jignit de sfatul profesional al lui Tarpy, iar acesta a fost nevoit să-l trimită „la podea” pe ticălos. După asta, n-a

mai fost bine-venit în barul ăla. Dar, ce paştele mă-sii, putea oricând să găsească altul, că doar şi acolo ajunsese întrebând.

Dar, revenind la subiect, îşi zise Tarpy, imediat ce echipa TV o să vadă decorul, o să insiste să se facă anumite modificări, între care şi un fundal interesant afară: grămezi de muniţie şi arme capturate, chestii de genul ăsta. Şi, dacă Sinclair vroia să-şi vadă mutra de general imortalizată pe rolele de film ce urmau să plece cu primul avion spre New York, va fi nevoit să se adapteze. Toate acestea prefigurau un prilej ideal de a acţiona înainte de izbucnirea confuziei.

Tarpy îşi croi drum până la general, care tocmai ţinea în mare grabă o consfătuire pe teme de „unde dracu' sunt ăia de la televiziune" cu Edmunds, Shannon şi Belasario. Edmunds îl reperă şi-i adresă un rânjet grăbit de „succes". Tarpy se înţelesese întotdeauna bine cu căpitanul.

— Îmi cer scuze, domnule general, spuse Tarpy. Imediat ce persoana interpelată întoarse capul, trecu la atac. Sunt vreo câteva lucruri pe care nu le înţeleg. Poate reuşiţi dumneavoastră să mă lămuriţi, înainte să înceapă balul.

Sinclair se prefăcu că-l recunoaşte imediat, ceea ce e o trăsătură pozitivă, gândi Tarpy, pentru un individ ambiţios.

— Nicio problemă, zise Sinclair. De-aia ne aflăm noi aici.

Sinclair nu observă privirea de avertizare din partea lui Belasario. Tarpy o sesiză însă, astfel că decise să termine ce avea de spus înainte ca ofiţerul PIO[52] să-l contracareze.

— Bun. Deci, dumneavoastră aţi prins între ciocan şi nicovală un batalion VC şi v-aţi apucat să-l altoiţi peste ţurloaie, corect?

Sinclair rânji.

— Nu m-aş fi exprimat chiar aşa, dar cam asta-i situaţia. Ce nelămurire aveţi?

— Ce naiba căutau ei acolo?

— Nu înţeleg.

— Ăsta era Batalionul Phu Loi. Profesionişti până-n măduva oaselor. E destul de greu de crezut că au putut să

[52] Abreviere pentru Public Information Office – Biroul pentru Informaţii Publice (n.tr.).

facă o asemenea greşeală.

Tarpy observă că Shannon îl priveşte îngândurat. Deci, nu era singur. Şi alţii gândeau la fel. Ce vroia el să ştie acum era dacă printre ei se număra şi Sinclair.

— Bătăliile se bazează pe erori, spuse generalul.

— Adevărat. Dar nu vi se pare că au acţionat nefiresc? Adică, să se lase prinşi descoperiţi în halul ăsta?

— Le-am forţat mâna, replică Sinclair.

— Se poate, insistă Tarpy, dar nu credeţi că…

Văzând încotro se îndrepta discuţia, Belasario interveni:

— Bună întrebarea, Cliff. Dar poate că ar trebui să păstrezi restul până la conferinţa de presă. Nu-i putem neglija pe ceilalţi, nu?

Belasario râse firav, ca să arate că nu era iritat.

— Sunt întru totul de acord, tună o voce din spatele lor.

Tarpy se întoarse şi dădu cu ochii de Ron Mead.

— Nu fi lacom, Tarpy. Sunt sigur că totul va fi dezvăluit la momentul potrivit de domnul general Sinclair.

— Intenţionez să manifest o transparenţă totală faţă de toate genurile de întrebări, admise Sinclair.

— *Când* o să-nceapă conferinţa de presă, preciză Belasario.

— Şi-apoi, zise Mead, trebuie să-i aşteptăm şi pe confraţii de la televiziune, nu crezi, Cliff? Altfel, n-ar fi cinstit.

Tarpy se rezumă să mormăie ceva, îi mulţumi lui Sinclair pentru amabilitate şi porni împreună cu Mead să se alăture restului participanţilor. Nu se putu abţine însă de la o ultimă înţepătură:

— De când mama dracului ai început să lucrezi pentru CBS, Mead?

Lunga aşteptare a vedetelor şi-a petrecut-o plimbându-se de colo-colo. Şi, când, în sfârşit, acestea au apărut, lucrurile s-au petrecut cam aşa cum anticipase el.

Cei de la televiziune au bombănit nemulţumiţi. Generalul i-a ascultat pe aceşti reprezentanţi ai unui număr de douăzeci de milioane de spectatori şi a amânat conferinţa până la organizarea unui „decor mai colorat”… nu c-am vrea să denaturăm ştirile, ne-nţelegeţi, domnule general,

dar vă daţi seama că ăsta-i un mijloc de informare vizual, şi ratata, şi ratata, şi încă o dată evenimentele reale au cedat locul din faţă bestiei cu ochi roşu.

Sinclair era atât de timorat de teama de a nu ofensa, încât i-a lăsat pe cei de la CBS să-şi filmeze chiar şi „culoarea” înainte de începerea conferinţei de presă. Ceea ce însemna, gândi Tarpy cu amărăciune, că indivizii hotărâseră ce anume se întâmplase, înainte chiar de a afla despre ce era vorba. După secvenţele cu generalul pozând lângă talmeş-balmeşul de provenienţă VC, având ca fundal aerodromul aflat într-o activitate febrilă, cei de la CBS i-au cerut lui Sinclair să sară la punctul din agendă referitor la decernarea medaliilor. În felul acesta, ei aveau să obţină rapid un material filmat impresionant, nemaifiindu-le necesare decât câteva secunde din conferinţa de presă propriu-zisă. Pe urmă, puteau să-şi strângă catrafusele şi s-o tundă spre Saigon, în vreme ce restul corpului de presă se chinuia cu munca neinteresantă a strângerii informaţiilor.

Ochii lui Tarpy trecură în revistă şirul celor ce urmau să fie decoraţi şi observă că includea un număr considerabil de militari dichisiţi în grabă, aparţinând gradelor inferioare.

— Face şi asta parte din spectacol? îl întrebă el pe Edmunds.

— Nu. Mă crezi sau nu, Sinclair *are* o slăbiciune faţă de cei din eşalonul inferior.

— Aiurea, spuse Tarpy. Generalii nu suferă pentru soldaţi decât atunci când încep să-şi scrie memoriile.

Edmunds îşi înăbuşi râsul.

— Nu vreau să spun că ar fi un general populist, Doamne fereşte! Dar îi place să se considere o figură paternă. Generalul El Patron Sinclair, dacă pricepi unde bat.

Tarpy îi recunoscu pe câţiva dintre cei aflaţi în formaţie, inclusiv pe cum îl cheamă, Mosby Nuştiucum sau Nuştiucum Mosby. Tarpy luase parte la vreo două patrule la care participase şi Mosby. Tipul ar fi constituit un subiect pe cinste. Chiar îi luase odată un interviu, dar răspunsurile lui Mosby fuseseră atât de cinice şi de naturiste, încât

reporterul nici nu s-a mai obosit pe urmă să le dactilografieze.

Până şi cei din schimbul de noapte ar fi crezut că îl născocise pe Mosby. Totuşi, îi rămăsese dator lui Mosby. În timpul uneia dintre patrulări, Tarpy s-a pomenit în mijlocul unui schimb de focuri, tocmai în timp ce-şi făcea nevoile fiziologice. În graba nedemnă cu care a căutat să se pună la adăpost, a avut de ales între a rămâne fără aparatul de fotografiat sau fără pistolul de calibrul 0,45.

Vechile obişnuinţe dispar cu mare greutate implicând, de multe ori, trecerea prin împrejurări cărora, acasă, la căldurică, li se spun situaţii-limită. Oricum, dacă vei ajunge să le traversezi, i s-a precizat, dacă n-aduci aparatul înapoi, să ai măcar cureaua. Şi Tarpy s-a văzut în postura nefericită de a nu fi în stare decât să le facă nişte minunate poze alb-negru celor care încercau să-l omoare. Mosby i-a aruncat un M-16, luat de la un soldat căzut de curând. Tarpy nu ştia dacă nimerise într-adevăr pe cineva cu chestia aia, dar s-a dovedit a-i fi un sprijin şi un element liniştitor pentru vârsta lui crescută instantaneu. Băiat simpatic, Mosby ăsta.

Veni rândul lui să primească un cot în coaste de la Edmunds astfel că se trezi din reverie tocmai când, în sfârşit, conferinţa de presă începea. Acum, generalul se afla pe jumătate în elementul lui. În pofida handicapului neanticipat de a nu putea să se folosească de diagrame şi de celelalte materiale vizuale ajutătoare, Sinclair trecu prin informarea de fond ca un comandant dispus să-şi împărtăşească impresiile despre acţiunea precedentă colegilor săi, ofiţeri mai mici în grad. Tarpy îşi notă detaliile în stilul său prescurtat şi ilizibil pe care-l perfecţionase de-a lungul multor ani şi a tot atât de numeroaselor bătălii.

Comandantul schiţă rapid problemele cu care se confruntase, reacţiile sale iniţiale şi punerea la punct a capcanei. Pe urmă, dădu informaţii privind bilanţul pierderilor, aproape trei sute de luptători Viet Cong morţi, paisprezece răniţi *şi* capturaţi, ceea ce însemna că, probabil, nu minţea. Fără pic de ezitare sau jenă, anunţă

propriile pierderi. Mai mult de şaptezeci de victime în tabăra americană însemna al naibii de mult.

— Astea nu-s palavre? îl întrebă Tarpy în şoaptă pe Edmunds.

— Nţ. Vorbeşte pe bune.

Prima întrebare veni de la Ron Mead.

— Domnule general, după această, cred că sunt îndreptăţit s-o numesc astfel, admirabilă şi tonifiantă victorie, ce rezervă viitorul pentru regiunea pe care o controlaţi? Sau, mai exact, ne-aţi putea spune cum se încadrează acţiunea în schema generală, vizavi de programul de pacificare?

Tarpy se abţinu cu greu să nu scoată un geamăt. Ce întrebare ucigaşă! Ce înscenare dobitoacă! Dă-i înainte, rahat cu ochi, treaba ta e să-i faci platformă lui Sinclair, nu-i aşa?

— Mă bucur că ai pus această întrebare, spuse Sinclair. Sunt încredinţat că înfrângerea majoră suferită de inamic cu puţin timp în urmă le va zădărnici eforturile pentru câteva luni, dacă nu permanent. În ce ne priveşte, intenţionăm să continuăm neîntârziat cu o acţiune de măturare intensivă, care-ar trebui să elimine toate elementele VC din provincie.

Sinclair îşi drese glasul şi continuă:

— Pentru prima dată în ultimii ani, ţăranii din părţile locului îşi vor lucra pământul ştiind că ei şi satele lor sunt protejate de noi. De asemenea, vor putea să-şi ducă mărfurile la piaţă, cunoscând că drumurile sunt sigure. Şi, dacă vom constitui în continuare o prezenţă puternică şi vom colabora din plin cu colegii noştri vietnamezi, prezentul pe care tocmai l-am schiţat va deveni un viitor permanent în vieţile acestor oameni.

Sinclair făcu o pauză de efect şi Tarpy încercă un nou atac, cu slabe speranţe de data asta.

— Domnule general, aş vrea să revenim la întrebarea mea de adineauri…

— L-am prins pe Tarpy că-ncearcă să strecoare o-ntrebare în plus, băieţi, spuse Mead râzând.

Câteva râsete afectate, politicoase, se auziră de la ceilalţi reporteri. Pe Tarpy îl durea drept în şpiţ de ei. Ceea ce-l interesa, totuşi, era dacă Mead sau Belasario apucaseră să-l pună în temă pe Sinclair înainte de începerea conferinţei.

— Ah, da, zise Sinclair, întrebarea despre motivul pentru care i-am găsit pe inamici acolo unde i-am găsit…

Tarpy avu o senzaţie de leşin.

— Răspunsul e simplu şi totodată complicat. Am reuşit, deoarece întreaga noastră intervenţie în această regiune, începând cu comandanţii capabili de dinaintea mea, a fost orientată spre scoaterea inamicului la teren deschis. Am căutat să-l obligăm să ne înfrunte, să lupte în condiţiile impuse de noi, frontal. Aceasta e o confruntare pe care inamicul nu o poate evita la nesfârşit. Dacă doreşte să-şi promoveze propria cauză, trebuie ca, în cele din urmă, să se lupte cu noi.

Sinclair se uită acum direct la Tarpy şi-i adresă un zâmbet părintesc. Of, curva dracului, gândi Tarpy, pariez că acum îmi ştie şi numele mic.

— Cu alte cuvinte, Cliff, zise Sinclair, i-am prins pentru că i-am prins.

Generalul făcuse o glumă. A durat un moment, dar până la urmă corpul de presă râse zgomotos.

Un drac, gândi Tarpy, nici măcar n-a fost aşa grozavă. Dar fu nevoit să zâmbească. Fusese „lucrat” cu abilitate. Nu-i rău pentru un novice, gândi el. Pe urmă îşi strânse blocnotesul pentru că, din punctul lui de vedere, conferinţa se terminase. Pentru Tarpy, primadona cea dolofană îşi cântase, în sfârşit, cântecul.

După ce dăduse ordinele cuvenite pentru strângerea şi îndepărtarea materialelor ajutătoare conferinţei de presă, Shannon se pregătea pentru un drum la Clubul Ofiţerilor. În mintea lui se profilau numeroase beri mari şi reci.

Bănuia că lucrurile se desfăşuraseră, până la sfârşit, destul de bine. Urmărise cu plăcere meciul de antrenament între Tarpy şi echipa lui Sinclair, echipă care părea să-l includă şi pe reporterul ăla de la Copley. De asemenea, ar fi

vrut ca măcar el să ştie răspunsul la întrebarea lui Tarpy. Shannon înţelegea *ce* anume se întâmplase, dar la întrebarea *de ce,* nu putea decât să facă speculaţii. Ca G-2 adjunct, avea sarcina să facă speculaţii. Chiar dacă era cât se poate de sigur că Sinclair n-ar fi fost încântat să-i asculte oricare dintre raţionamente.

— Domnule maior, un moment, te rog.

Întrucât cel care vorbise se numea Sinclair, Shannon ştia că era spre binele lui să aibă multe, multe momente.

— Da, sir.

— Ţi-aş fi recunoscător dac-ai vrea să ne întâlnim la vilă, domnule maior, spuse generalul. Cred că e timpul să purtăm o discuţie lungă.

— Imediat, sir, răspunse Shannon.

Shannon avea motive întemeiate să-şi închipuie că printr-o „discuţie lungă" Sinclair nu înţelegea nişte aprecieri elogioase.

Mai târziu, Shannon privea chiorâş la doza dublă de Jack Daniel's şi la cutia de Carling's Black Label, din care jumătate fusese turnată într-unul din puţinele pahare neciobite ale Companiei de Aviaţie. Avea sentimentul că era victima unui aranjament. În partea cealaltă a mesei şedeau Edmunds şi Carruthers. Comandantul Companiei a douăsprezecea, gândi Shannon, era conectat la cei zece mii de volţi ai unui avocat specializat în divorţuri. Shannon avu prevederea să-şi bea whiskyul pe îndelete înainte să scoată vreun cuvânt.

— În regulă, capsomanilor. Ia ziceţi, de ce mă simt eu ca un miel dus la tunsoare?

Edmunds făcu pe nevinovatul. Carruthers nu se intimidă.

— Păi, ne-am gândit... că dacă tot ai stat la sfat cu preaiubitul nostru comandant de divizie... s-ar putea să ai nevoie de un păhărel.

Shannon se prinse, goli paharul cu bere şi făcu semn să-i fie umplut din nou.

— Aveţi cotele pariurilor?

Privind afară la platforma de aterizare a elicopterelor,

Edmunds zise indiferent:

— Trei la unu că te-a pus pe liber. Unu la doi că ai fost transferat la MAC-V. Şase la patru că te duci la Divizia 101.

— Dar despre confirmarea mea ca G-2?

— Nimeni n-a mizat pe chestia asta, spuse Carruthers. Dar eu aş merge, ăă, paişpe la unu… împotrivă.

Edmunds se plictisi de ascunsul pe după degete.

— Hai, Dennis, zi-ne ce ţi-a făcut cercopitecul ăla?

— Se pare că am obţinut o promovare, răspunse Shannon.

Ceilalţi doi ofiţeri aşteptau lămuriri. Nu era simplu. Fără voia lui, Shannon nutrea un anumit respect faţă de abilitatea cu care Sinclair se descurca în relaţiile cu oamenii, în special cu cei pe care nu-i suferea.

— Aveţi în faţa voastră pe noul ofiţer executiv al Batalionului 1, Regimentul 15 Infanterie. Sus-menţionata numire intră în vigoare imediat după două săptămâni de concediu. Respectivul concediu fiind ordonat personal de către general-maior Lee Sinclair.

— Paştele mă-sii, făcu Carruthers. Până la urmă, l-au omorât pe mesager.

Poate că aşa era. Pe de altă parte, era posibil ca Shannon să fi înscris un punct în favoarea sa. Nu încăpea nici o-ndoială că nu se potrivea şi nici *nu avea* să se potrivească vreodată în schema Conceptului de Comandă (cu majuscule!) al Echipei lui Sinclair. Însă, gândindu-se la asta, Shannon avea prea puţine motive să se plângă.

Era G-2 adjunct, o poziţie modestă pentru un colonel. Dar, totodată, un post important pentru un locotenent-colonel. Ceea ce însemna că, de bună seamă, existau sute de „încălzitori de scaune” în cadrul CONUS dornici nevoie mare să fie numiţi pe o funcţie de stat-major pe lângă o divizie, împreună cu foarte utilul ecuson de front de pe umărul drept. Şansele lui de a rămâne în acest post, chiar şi în subordinea generalului de dinainte, erau aproape nule. De asemenea, dat fiind că Pentagonul îi promova pe ofiţeri într-o manieră unică şi misterioasă, ocuparea acestei poziţii nu constituia o modalitate neapărat eficientă de a mai sălta

o treaptă în ierarhie.

Pentru cineva din afară (şi, Shannon trebui să admită în secret, chiar că şi pentru el) mutarea lui Dennis la o unitate de front constituia, într-adevăr, o promovare.

Batalionul din Regimentul 15 era, Shannon ştia lucrul acesta, o unitate bună. Comandantul său, locotenent-colonel Taylor, se specializase în căutarea bucluculuí cu lumânarea. Un lunetist, un obuz de mortier şi Shannon avea şanse să ajungă în fruntea unui batalion de luptă, situaţie care ar fi adus o lumină extrem de favorabilă pe al său Formular 20.

Totuşi, Shannon îşi dădea seama, la fel ca şi Edmunds şi Carruthers, că fusese trimis în exil. Băură, apoi Edmunds izbucni în râs.

— S-ar părea că nimeni n-a avut de câştigat la pariurile de azi, nu?

Carruthers nu se arătă amuzat.

— Scuză-mă că-ţi mai pomenesc de un fleac ca ăsta… dar, ce ştii despre ultimul CONEX pe care l-ai promis?

— E deja pe pistă, spuse Shannon.

Carruthers îşi termină băutura şi ieşi aproape în fugă din bar… uitând, din fericire, sticla.

Ajutorul de barman al lui Carruthers, un şef de echipaj, se înfiinţă ca s-o recupereze.

— Asta rămâne aici, spuse Shannon, apucând cu fermitate de gâtul sticlei de Jack Daniel’s. O treci pe nota de plată a şefului tău cel fără de frică.

Edmunds se amuză din nou, pe urmă deveni serios. Dădu paharul pe gât.

— Nu asta ai vrut, domnule maior?

Shannon săltă din umeri şi bău. Edmunds avea dreptate. Următoarea etapă în cariera lui Shannon, lucrul pe care şi-l dorea mai presus de orice altceva, era să comande o mare unitate combatantă. Se putea transforma totodată într-o nemaipomenită modalitate de a-şi găsi moartea. Shannon reflectă din nou la caracterul paradoxal al unei profesii în care succesul necesita punerea în pericol a propriei persoane. Ăsta era, decise el pentru a n-a oară, un domeniu

care nu trebuia aprofundat. Schimbă subiectul.

— Oh, apropo, căpitane. Am şi pentru tine ceva ordine.

Edmunds aşteptă, temător.

— Strânge-ţi efectele, soldat.

Zâmbetul se lăţi pe faţa lui Edmunds.

— S-ar părea că la Compania Charlie din batalionul Regimentului 15 e nevoie de un comandant. M-am gândit că s-ar putea să te intereseze.

— Maior Shannon, zise Edmunds. Dacă te-aş săruta acum, s-ar putea ca lumea să-nceapă să vorbească.

Edmunds se ridică în picioare, şi comandă un rând pe socoteala lui. Shannon se întrebă dacă nu cumva tocmai pusese la cale moartea prietenului său. Fir-ar a dracu’ de armată, gândi el doar pentru sine, turnându-şi încă un pahar.

Fir-ar a dracu’ de armată.

32. MOSBY

Mosby se dădu jos din autobuzul-cursă Tan Son Nhut – Saigon. Încercă să nu arate ca un provincial venit de curând în metropolă.

Ce-i drept, bănuia că pantalonii lui gri cu ţinte, cizmele „culegător de melci” şi jerseul *op art*[53] erau mai mult decât demodate în Lumea adevărată. Dar aici, în Saigon, era îmbrăcat la ultimul răcnet, dat fiind că aproape toţi soldaţii care reuşeau să ajungă în Capitală trebuiau să se mulţumească cu uniformele kaki sau cu hainele civile manufacturate de cine ştie ce croitor vietnamez provincial, care adapta modelele din *Playboy,* la pretenţiile clienţilor.

Lucrul de care nu-şi dădea seama era acela că, pentru vietnamezi, nu existau decât trei categorii de americani: soldaţi în uniformă, soldaţi în haine civile ciudate şi civili dintr-o a treia categorie, mai dubioşi (lucrători de la ambasadă şi ai CIA, reporteri, şi aşa mai departe). Din orice categorie ar fi făcut parte, pentru cetăţenii Saigonului ei erau nişte fraieri, numai buni de tras pe sfoară.

Mosby se feri de un ciclo-taxi şi o luă mai pe mijlocul trotuarului, într-o stare de siguranţă vremelnică. Îşi analiză situaţia. Autobuzul îl lăsase pe strada Ra Trung, în faţa clădirii Brink’s, bine păzită şi protejată temeinic cu saci de nisip, clădire care adăpostea locuinţele ofiţerilor burlaci.

De acolo, Ra Trung ducea în cartierul cu magazine şi baruri pentru militari. Se afla la o jumătate de cvartal de centrul Saigonului. Ansamblul Palatului Continental, întins pe o suprafaţă mare, avea vizavi de el silueta înaltă şi elegantă a hotelului Caravelle. Între ele, fusese amplasat un monument stupid, închinat nu se ştie cărui soldat ARVN.

Mosby gândi că monumentul care semăna vag cu statuia *Urmează-mă* de la Fort Benning, o fi fost dedicat primului şi ultimului soldat sud-vietnamez care făcuse greşeala să-i atace pe cei din Viet Cong, în loc să o rupă la sănătoasa.

[53] Stil de artă abstractă în care formele şi spaţiul sunt organizate astfel încât să provoace iluzii optice de natură ambiguă (n.tr.).

Mosby se întrebă şi dacă vreunul din ştabii americani preumblaţi prin zonă remarcase faptul că marele panou publicitar de deasupra monumentului, referitor la ţigările Park Lane, făcea, în realitate, reclamă pentru ţigările din marijuana, cu filtru.

Se rezemă de zidul întărit cu saci de nisip al clădirii Brink's şi ignoră privirea încruntată a poliţistului militar din apropiere. Asta numai după ce verificase în prealabil dacă documentul DA31 (permisul lui de trei zile) se afla la loc sigur, în buzunarul de la piept. David Mosby avea probleme.

Nu se afla în Saigon pentru prima, ci pentru a şasea oară. Comandantul fostei sale unităţi, spre deosebire de mulţi alţi comandanţi americani, nu se împotrivea prea tare ca să-i lase pe oamenii săi să meargă la Saigon. Aşa încât, Mosby cunoştea locurile. Întrucâtva.

Tocmai în asta consta problema lui. Fărâma din Saigon cu care era el familiar se rezuma la cartierul destinat distracţiilor. Ştia trei bordeluri bune şi cinci-şase baruri unde fetele nu luau şapte piei de pe soldaţi, oferindu-le din cinci în cinci minute câte un „ceai saigonez" (ceai, vândut drept whisky, la preţul de un dolar paharul).

Mai ştia, de asemenea, un magazin de suveniruri convenabil, unde puteai cumpăra, la preţuri rezonabile, o păpuşă sau un *ao dai,* pentru trimis acasă, precum şi un restaurant extrem de zgomotos, unde se serveau fripturi preparate din carnea unui animal pe care Mosby îl suspecta a fi un bivol indian foarte bătrân. Astea erau nişte locuri excelente pentru un militar american care avea bani şi puţin timp la dispoziţie ca să se-mbete, să-şi pună burta la cale şi să se culce cu o femeie. Totalmente inutile, acum.

Mosby se uită la ceasul de la mână. Dacă domnul Chi nu încurcase lucrurile, autobuzul lui Tho trebuia să sosească nu peste multă vreme. Începea să-şi regrete pornirile romantice. Habar n-avea unde urma să sosească autobuzul; habar n-avea dacă Tho se va afla în respectivul mijloc de transport; şi, cel mai grav, poseda extrem de puţină experienţă despre cum trebuie să distrezi o fată.

Era destul de sigur că soluţia simplă a ducerii ei la cel

mai apropiat hotel, urmată de un „ciocan” sănătos n-ar fi fost deloc nimerită. În plus, deşi Mosby n-ar fi recunoscut asta faţă de el însuşi, motivul pentru care dorise s-o aducă pe Tho la Saigon avea puţin de-a face cu amorul fizic.

Un bun subofiţer, îşi reaminti Mosby, rezolvă problemele pe rând. Se desprinse de zid, ignoră reclamele cu neon din imediata apropiere, care-i promiteau plăceri nevisate, şi traversă strada în căutarea unui ciclo-taxi.

Frânele scrâşniră şi Mosby îşi puse instinctiv mâna peste cureaua ceasului în momentul când un scuter opri lângă el. Conducătorul vehiculului era un tânăr zâmbăreţ. Avea în jur de douăzeci de ani şi era îmbrăcat în pantaloni şi cămaşă albastre.

— Salut, soldat, zise *cao boi*-ul. Vrei să te descarci?

Un *cao boi* era exact ceea ce sugera numele: un cowboy. Un tânăr vietnamez civil, care reuşea să evite poliţia şi recrutarea folosindu-se de identităţi false, relaţiile de familie sau mită. Tânărul nu era altceva decât exponentul infractorilor de categorie uşoară de pe străzile Saigonului, indivizi specializaţi în tot soiul de lovituri mărunte, de la trecerea în fugă pe lângă un american îndeajuns de nătăfleţ încât să poarte la mână un ceas cu brăţara detaşabilă şi smulgerea obiectului cu pricina, trecând prin vechiul „gambit al lui Murphy”, prin care soldatului i se făcea trampa cu cea mai frumoasă fată din lume („tu dai la mine banii – ea are apartament pe aleea asta”) după care ofertantul spăla putina, până la servicii de pile şi relaţii „la minut”.

— Nu, spuse cu fermitate Mosby. Fără ştoalfe.

— Okay. Poate, marijuana numărul unu? Calitate excelentă.

Mosby era pe punctul să-l trimită să plimbe ursul, când o posibilă soluţie se profilă la orizont. Engleza acestui cowboy era mai bună decât a multor altora. Decise să-şi încerce norocul.

— Cunoşti staţia de autobuz?

O încuviinţare din cap viguroasă, veni în loc de răspuns verbal.

— Cât ceri să mă duci până acolo?

— Ăăă… Două sute de piaştri.

— Sictir. Mă crezi pifan?

— Okay… O sută. Tu suie-te.

Cu sentimentul că făcea o greşeală teribilă, Mosby se urcă pe şaua motoretei „Honda 50 – zboară de pe loc când pleci”. Vietnamezul porni ca din puşcă. Accelerând la maximum, trecu în viteză printre două ciclo-taxiuri, zbură prin faţa unui jeep al poliţiei militare, apoi aproape că intră în bara de protecţie a unui Citroën. Tânărul schimbă vitezele, şi se uită înapoi peste umăr, la Mosby.

— Eu mă numesc Pham. Tu eşti?

Întinse în spate mâna stângă, pentru a face cunoştinţă cu pasagerul lui.

— David… Păzea!

— Aha. David.

Şi Pham viră pe lângă camionul de cinci tone care tocmai traversa intersecţia din faţa lor.

— O să-ţi placă staţie autobuz, promise el. Doamne foarte drăguţe. Toate bune prietene cu Pham.

— Of, băga-mi-aş! înjură Mosby. Nu. Nu vreau bum-bum. Nu vreau doamne. Autobuz. Ştii?

Mosby se prinse cât putu de bine cu o mână de şaua motoretei şi încercă să mimeze un volan.

— Aha. Autobuz.

Pham îşi schimbă intenţiile şi direcţia. Făcu un viraj de o sută opt zeci de grade, ratând „la mustaţă” trei biciclişti. Coti pe o alee, gata-gata să lovească un câine jigărit.

— Autobuz foarte bun pentru soldaţi, spuse Pham. Pariuri foarte bune. Militari norocoşi câştigă mulţi bani. Pham merge acolo tot timpul.

— Dar-ar dracii, opreşte!

Supus, Pham opri. Mosby începu din nou.

— Uite. Autobuz. Ştii camion?

— Ştiu camion. Nu crezi că Pham cunoaşte engleza?

— Okay. Autobuz ca un camion. Dar… cară oameni… Oameni. Bărbat. Femeie. Bebesan. Mulţi, mulţi. Autobuz camion mare cu acoperiş. Autobuz merge la Hue Duc…

— Aaa. Nu merge Hue Duc. Hue Duc numărul zece. *Beaucoup* Viet Cong la Hue Duc.

— Ptiu, drace! Eu nu merge Hue Duc. Întâlnesc fată. Ea vine de la Hue Duc.

— Aha, acum înţeleg. Scuzele mele.

Pham îi făcu semn să se urce pe şa şi porni într-o nouă cursă. Deşi Mosby avea o noţiune aproximativă despre punctele principale ale oraşului, tot nu-şi putea da seama de ce apăruse dintr-odată râul Saigon pe dreapta? Şi, dacă aşa stăteau lucrurile, era şi ambasada tot pe dreapta? De ce mergeau acum pe Le Loi, trecând de Brink's? Şi, cel mai important, cum avea să supravieţuiască el acestei nebunii?

Şirul nedumeririlor sale fu întrerupt în momentul când Pham coti de pe un bulevard mărginit de copaci, pe care Mosby nu-l mai văzuse niciodată, pe o străduţă semipavată, plină de făgaşe. Şi de acolo, pe o uliţă foarte îngustă, nepavată, flancată de cocioabe de lemn şi asaltată olfactiv de sosul *nuoc mam.* Pham opri motoreta.

— Aici, înăuntru, indică el.

Mosby se dădu jos de pe scuter şi se depărtă de Pham până când se propti într-un gard de lemn despre care era cât se poate de sigur că nu avea niciun fel de poartă.

— Ce-i aici?

Posibil ca Pham să nu fi înţeles.

— David, tu ştii că trebuie să fii prudent în Saigon. Mulţi oameni răi aici. Unii te duc în locuri proaste. Poate chiar la… Viet Cong.

În acest moment, Mosby scoase din buzunar cuţitul Buck şi apăsă butonul care deblocă lama. Pham făcu ochii mari.

— De ce tu faci asta?

— Asta nu staţie autobuz.

Ţinând cuţitul strâns în mână, Mosby făcu un pas înainte.

— Tu nu înţeles, protestă Pham. Aici unde vin fete noi. Unele poate din Hue Duc. Aici unde fetele vin, învaţă despre americani.

— Staţia de autobuz, spuse Mosby, făcând încă un pas înainte şi pregătindu-se să-l taie pe Pham dacă se mai întindea la vorbă.

— Okay, David. Okay. Eu nu am înţeles.

Şi Pham porni din nou Honda. Mosby se urcă în spatele lui, ţinând de data asta cuţitul lipit de spinarea vietnamezului. Pham găsi autogara din Saigon câteva minute mai târziu.

După cincisprezece minute de observaţie atentă, Mosby avu senzaţia că reuşise să priceapă care e treaba cu mersul autobuzelor. Autogara era o piaţă uriaşă şi noroioasă, cu clădiri din piatră meşteşugit tăiate, pe care se lăfăiau tot felul de afişe şi inscripţii.

În această piaţă intrau huruind autobuze de toate formele şi de toate mărimile: de la vehicule revopsite, de curând devenite ex-americane, de fapt, camioane transformate prin adăugarea unor pereţi metalici lateral spoite în culori vii, până la vehicule care lăsau impresia că altădată fuseseră transportoare blindate japoneze. Niciunul dintre aceste autobuze nu purta vreo inscripţie referitoare la destinaţie sau punct de plecare. Pe măsură ce câte unul dintre vehicule încetinea, un număr aiuritor de oameni se revărsa afară, fiecare dintre ei fiind urmat de purceii, raţele şi puii care-i aparţineau.

Pe urmă, un şofer nou sărea la volan şi cât ai clipi din ochi o a doua hoardă de oameni, însoţiţi fiecare de şeptelul personal, se urca la bord şi autobuzul pornea la drum. Totul, în cam acelaşi timp cât dura o oprire la standul de realimentare în cursa Darlington 500.

Mosby căută zadarnic pe cineva îmbrăcat în ceva care măcar să semene a uniformă, dar nu văzu decât câţiva soldaţi ARVN. Ei păreau să fie cei mai neînduplecaţi la urcare, capabili chiar să întreacă şi un porc, cu start de pe loc.

Regula fundamentală în autogară părea să fie aceea că toţi urlau cât îi ţineau bojocii, fără să comunice cu o persoană anume.

Mosby îşi făcu loc prin mulţime, căutând pe cineva care să dea măcar impresia că ştie ce face. În cele din urmă reperă un bărbat înalt şi demn, care lua bani de la oameni

şi clămpănea de zor către ei. Un vânzător de bilete, îşi zise Mosby cu speranţă. După care se posomorî. Cu norocul lui, nu era exclus să dea peste cineva care vindea bilete la loteria irlandeză. Omul se întoarse de la o babă bâlbâită în momentul când americanul îi atrase atenţia. Mosby se gândi să o ia de la origine.

— Autobuz, începu el.

— Hah. Autobuz, fu de acord bărbatul.

— Autobuz Hue Duc?

— Hah. Autobuz Hue Duc. Omul căzu pe gânduri, pe urmă traduse: *Bay chuc dong?*

— Nu. Nu vreau să cumpăr bilet pentru Hue Duc. Când vine autobuz la Saigon?

— Tu nu duce Hue Duc, îl preveni individul. Cong – şi aici luă poziţia de tragere, îndreptând spre Mosby o puşcă imaginară – *on duong.*

Mosby oftă, gândindu-se să se lase păgubaş. Mai făcu o ultimă încercare.

— Hue Duc.

Începu să gesticuleze, arătând un punct imaginar pe o hartă imaginară.

— Saigon.

Un nou punct.

— Autobuz…

Parcurse cu degetul traseul de la un punct la celălalt.

— Când? mai zise el, bătând cu degetul în ceas.

— Ahaa. Bărbatul dădu semne că pricepuse. Autobuz Hue Duc. Aaah.

Mosby avu senzaţia că se găseşte în toiul unui număr cu Abbott şi Costello. Şi-ntotdeauna îi detestase pe Abbott şi Costello.

— Autobuz vine… şi omul prinse încheietura lui Mosby, arătând cu degetul cifra unu.

— O oră? întrebă Mosby.

— Da, confirmă bărbatul. O… oră. Pe urmă se încruntă. Nu. Poate… Şi ridică trei degete. Mosby gemu exasperat.

— Poate… o zi? spuse individul, cu un zâmbet încurajator.

Mosby înjură în barbă, mulţumi cum se pricepu mai bine omului şi se-ntoarse la postul său din partea cealaltă a pieţei. Urmări fiecare sosire de autobuz, încercând s-o distingă pe Tho în şuvoiul nesfârşit de femei îmbrăcate în *ao dai* şi întrebându-se dacă nu cumva asta fusese cea mai nebunească idee pe care o avusese vreodată.

Iar umbrele lungi ale după-amiezei se aşternură peste piaţă.

Lui Mosby i se părea că purceluşul pe care *mamasan* îl purta în braţe era foarte frumos. Tot aşa era şi lada cu pui descărcată în urma ei. Îi zâmbi chiar cu voioşie sergentului ARVN beat, care trecu pe lângă el îmbrâncindu-l. Al doilea lucru minunat de pe lume era autobuzul acela rablagit şi împuţit, o hărăbaie de fier ruginit, ce arăta de parcă se clasase pe locul cincizeci şi trei într-un concurs de demolare. Era ultimul autobuz care venea de la Hue Duc.

Dar lucrul cel mai frumos care se întâmpla era Tho. Stătea în faţa lui, zâmbind cu timiditate, îmbrăcată în ceea ce, de bună seamă, era cel mai preţios *ao dai* al ei. Avea o geantă din împletitură de trestie, cam cât o servietă. Bineînţeles, Mosby nu ştia ce să facă. Cunoştea îndeajuns obiceiurile vietnameze ca să nu se repeadă s-o îmbrăţişeze şi s-o sărute. Dac-ar fi început să ţopăie şi să chiuie, n-ar fi făcut decât să arate ca un tembel.

— Mă bucur foarte mult că ai venit, izbuti el să spună pe un ton cât se poate de nepotrivit.

Tho se mulţumi să zâmbească din nou. Când ai dubii, trebuie să acţionezi. Mosby îşi ascunse starea de confuzie făcând agitat cu mâna unui taxi. O chestie care arăta ca fratele mai mic al autobuzului opri tuşind lângă ei şi cei doi se urcară înăuntru, apoi Mosby îi spuse şoferului „Palatul Continental”. Se făcu comod în scaun, ignorând privirile speculative aruncate de şofer în oglinda retrovizoare spartă şi se gândi la pasul următor. Problema era că Saigonul, ca întreg Vietnamul de Sud, exista pe două niveluri: unul pentru vietnamezi şi celălalt pentru americani şi pentru vietnamezii care le făceau felurite servicii. Cele două

niveluri nu se intersectau niciodată. David Mosby, aflat la a şasea lui călătorie în Saigon, păşise în afara limitelor. Unui american, oraşul îi oferea prea puţine prilejuri favorabile pentru aventuri romanţioase.

Tocmai începea să înţeleagă pe deplin profunzimile problemei sale când taxiul îi debarcă în centrul oraşului. Încercă să atace dificultăţile pas cu pas. Mai întâi, aveau nevoie de un hotel care să nu fie şi bordel. Asta însemna, găsirea cuiva care să vorbească engleza mai bine decât vorbea Mosby vietnameza. Porni să testeze şoferii de taxi din faţa Palatului Continental, în vreme ce Tho aştepta răbdătoare.

Hotelul arăta bine. Era o clădire din beton cu trei etaje, vopsită în cafeniu, cu balustrade metalice la balcoane. Nu se vedea prin preajmă niciun soldat american. Camera era curată şi pe pat cearşafurile fuseseră schimbate de curând. Probabil că Mosby ar fi trebuit să se întrebe de ce recepţionera accepta cu atâta înfocare dolari, în loc să ceară piaştri. Sau poate că ar fi trebuit să arunce mai întâi o privire în barul hotelului. Dar nu făcu niciuna, nici alta. Simţea, în mod absurd, o stingherealã aproape adolescentină legată de ceea ce îşi închipuia că gândeşte Tho în timp ce aştepta în taxiul de afară.

Aşa că i-a dat femeii banii, a bifat în gând încă o problemă rezolvată şi trecu la următoarea. Cina. Îşi făcu socoteala că ar trebui s-o ducă pe Tho la un restaurant vietnamez adevărat. Nu la una din bombele zgomotoase cu clientelă preponderent americană, care puteau s-o deranjeze pe fată.

— Nişte vin, Tho?

— Nu, Mosby. Eu nu beau.

— Ăă, asta e şampanie franţuzească, Tho.

— Poate… un pahar.

Mosby îi turnă în pahar. Tho gustă şi se strâmbă. Era tot atât de frumoasă la Saigon ca şi în bazar. Tho luă o înghiţitură zdravănă din paharul cu apă. Pe urmă, se

întoarse la farfuria ei, cu capul plecat, fără să privească în jur, mâncând concentrată. La drept vorbind, Mosby îi era recunoscător pentru aparenta ei concentrare asupra unui obiectiv unic, căci parcă niciodată nu se simţise atât de stânjenit.

Restaurantul spre care fusese îndrumat *era* într-adevăr vietnamez. Vietnamez şi scump. Mosby era singurul client american.

Ceilalţi clienţi purtau fie uniforme militare, fie costume închise la culoare. Femeile care-i însoţeau erau îmbrăcate în mătase de provenienţă pariziană sau în *ao dai*-uri tradiţionale. Şi, în vreme ce bărbaţii aveau cu toţii în jur de patruzeci de ani, unele dintre femei abia dacă trecuseră de vârsta adolescenţei. Şi, de bună seamă că în privinţa asta Mosby se înşela, cu toţii se uitau la el cu asprime, ori de câte ori se întâmpla să ridice privirea. Apucă beţigaşele şi se întoarse la găluştile învelite în hârtie, *bo nuong no chai.* Beţigaşele părură să se răsucească între degetele sale şi găluşca lovi tăblia de abanos a mesei, ricoşă şi poposi în poala lui. Mosby aşează găluşca la loc în farfurie şi încercă să şteargă pata.

Se uită la Tho şi zâmbi larg, încercând să minimalizeze incidentul. Surprins, constată că aproape o podidiseră lacrimile.

— Mosby, spuse ea, mie… nu-mi place locul ăsta.

Minunat, gândi Mosby. Şi eu care credeam c-am dat lovitura.

— De ce?

— Fiindcă… oamenii ăştia cred… că sunt târfa ta.

Mosby reflectă la opţiunile pe care le avea: să o rupă la fugă spre uşă, să arunce o grenadă pe care nu şi-o adusese cu el sau să izbucnească şi el în plâns. În loc de toate astea, chemă chelnerul pentru nota de plată. Acum, ne întoarcem la hotel, gândi el. Mă întreb ce surprize minunate mi-a mai rezervat Dumnezeu şi acolo.

Prima a fost şopârla care dormea confortabil sub cearşaf. Mosby tocmai se pregătea s-o arunce pe fereastra largă cu

storuri, dar Tho îl convinse ca, mai întâi, s-o mângâie iar apoi s-o aşeze lângă un perete. Nu era mare scofală, îşi dădu el seama, şopârlele goneau muştele, fiind totodată un element necesar pentru decorul oricărei clădiri vietnameze.

A doua surpriză a constat în urletele puternice ce veneau de pe hol. Mosby se bucură că engleza lui Tho era limitată, deşi nu era sigur de cât de limitată era, fiindcă urletele proveneau de la un american. Un soldat american beat.

A treia surpriză a fost bătaia în uşă. Mosby, care de-acum încerca să găsească o modalitate de a se descotorosi de haine fără să se dezbrace în faţa lui Tho, se duse să deschidă. Femeia din prag arăta de douăzeci şi cinci de ani, mergând pe cincizeci. Rânji seducător, arătându-şi dantura în care alterna aurul cu cariile. Pe urmă o observă pe Tho.

— Aha. Deci ai o tipă pe termen scurt.

Mai zâmbi o dată şi se duse la uşa următoare. Tho avea o privire pierdută şi speriată. Mosby *era* pierdut şi speriat.

Pe urmă, descoperi că întrerupătorul nu funcţiona, singura modalitate de a stinge lumina fiind să se caţere pe un scaun şi să deşurubeze becul.

Întuneric, exceptând fulgerele de neon de la barul de vizavi şi fasciculele farurilor de automobil prelingându-se pe pereţi. Linişte, exceptând chiotele soldaţilor de pe hol.

— Minunat, băga-mi-aş! repetă Mosby, poate pentru a mia oară în ziua aceea. Rămase numai în şort şi se vârî în pat. E pur şi simplu nemaipomenit.

Arcurile scârţâiră şi Tho se strecură lângă el în patul îngust. Era dezbrăcată. Rămaseră nemişcaţi unul lângă altul preţ de câteva momente. Mai exact, până când Mosby îşi dădu seama că fata plângea. Simţindu-se mai neajutorat decât îşi amintea să fi fost vreodată, o luă în braţe şi o strânse la piept.

În cele din urmă, Tho se opri din plâns. În cele din urmă, adormi. Şi, în cele din urmă, veniră şi zorile.

Tho întinse mâna şi-l bătu uşor pe Mosby peste încheietură. El îşi ridică privirea de la cafea şi încercă să-i zâmbească. Nu era un zâmbet prea reuşit, căci lui Mosby îi

era tare milă de sine. Ea îi răspunse tot printr-un zâmbet. Mosby se întrebă la ce, pentru numele lui Dumnezeu, se gândea ea. Deşi putea să-şi închipuie.

La naiba, dac-ar fi fost în locul ei, l-ar fi considerat un impotent de ultimă speţă. Mai întâi, aduce o fată de la ţară, lipsită de experienţă, obligând-o să traverseze o zonă periculoasă, ca să ajungă la Saigon, unde e privită de parc-ar fi una din fetele practicante de *bum-bum.* Pe urmă, o duce la un hotel care seamănă cu Americanul cel Urât cu socoteala-n vânt. Tu-i paştele şi adineaurea mă-sii! Doamne, David, halal de tine, băiatule! Cum crezi c-ai să reuşeşti, dac-ai să te-ntorci vreodată în Lumea adevărată, să te-ncadrezi în societate? Habar n-ai să te porţi cu o doamnă, decât dacă are tatuat pe frunte „merge şi cu doi dolari”.

Încercă un zâmbet mai acătării.

— Poate… când terminăm micul dejun, te urc în autobuzul de Hue Duc?

Ceşcuţa lui Tho tremură abia sesizabil şi un strop de ceai pică neobservat pe masă. Tho se uită la pată.

— Dacă asta vrei tu, spuse ea.

Of, fir-ar să fie, nu asta vreau, se jeli Mosby în gând, privind afară, peste balustrada Palatului Continental, la traficul matinal saigonez. Ce vreau eu e să mergem peste drum la Caravelle, dacă mi-aş putea permite, să închiriez un apartament pentru noi doi, să comand caviar şi şampanie şi să chem la masă unul din ăia cu vioara. Doamne Dumnezeule, nu sunt în stare să fac nimic ca lumea. Oh…

— Doamnelor şi domnilor, la microfon aveţi un reporter AP tipic, care desfăşoară o anchetă stradală tipică, luând interviu unui individ extraordinar de urât pe care-l cheamă, cred, Mosby Nuştiucum sau Nuştiucum Mosby.

Mosby se întoarse şi dădu cu ochii de Cliff Tarpy. Nu-l recunoscu din primul moment. În locul uniformei decolorate şi pătate de transpiraţie şi al aparatului de fotografiat, Tarpy purta acum pantaloni de costum, o cămaşă de mătase şi o haină aruncată pe un umăr. O cravată atârna

din buzunarul sacoului. Mosby dădu să-l salute, dar Tarpy nu-l lăsă să scoată o vorbă.

— Întrebarea pe care o punem astăzi, continuă el, e cum poate cineva atât de stricat să ajungă în compania unei asemenea vulpiţe?

Mosby se pomeni că zâmbeşte cu adevărat.

— *Co* Tho, acesta e Tarpy, făcu el prezentările. E ziarist. Ştii? Fotograf? Mimă că duce la ochi un aparat de fotografiat imaginar. Este *dinky-dao.*

— Frumoasă discuţie, soldat, spuse Tarpy, trăgându-şi un scaun şi luând loc la masă. Apoi se întoarse către Tho şi începu să-i vorbească într-o vietnameză fluentă. Tho zâmbi deschis pentru prima oară în ziua aceea şi, cu ochii în ceaşca de ceai, îi răspunse lui Tarpy, mai întâi prin monosilabe, pe urmă mai expansiv.

Mosby se uita la el, întrebându-se ce naiba se petrecea. Tarpy plescăi din buze şi, fără să-şi întoarcă privirea, făcu un semn cu mâna. Imediat, un chelner aşeză pe masă un pahar umplut pe jumătate cu Scotch şi o sticlă de Perrier. Tarpy îşi prepară băutura, după care i se adresă lui Mosby:

— Ştii că era să mă aleg cu un cucui în cap? zise el.

Mosby îl privi nedumerit.

— Tocmai mă pregăteam să te-ntreb de unde-ai pescuit bucăţica asta grozavă şi cu cât. Se vede treaba că-i musai să cunoşti toate amănuntele, tăticu'.

Tarpy goli dintr-o sorbitură jumătate din pahar.

— Apropo, Mosby e numele tău mic sau de familie?

— Ăă… de familie. David e numele de botez.

— Îmi place să-mi cunosc elementele de referinţă. S-ar părea că te foloseşti de permisia de trei zile a lui Sinclair într-un stil elegant.

— Mda. (Fără intonaţie.)

— Oho! Care-i baiul?

Mosby se pomeni relatându-i dezastrul ultimelor douăsprezece ore. Fiind un adevărat gentleman, Tarpy nu izbucni în râs, deşi avu nevoie de încă un pahar şi jumătate ca să se abţină.

— Şi-ţi închipui că ai dat de belea, amice, reuşi Tarpy să-l

parodieze pe Bătrânul Filosof. Păi, tăticu', tu n-ai decât dragostea vieţii tale şi niciun loc în care să te duci. Pe când eu trebuie să mă duc în Hong Kong, ca să explic cum se face că tot trimit în zadar articole despre ce maţu' mă-sii o mai fi şi despre „Varieteul de la ora cinci" unui capsoman de la New York, care a activat în Marina Militară şi, la ultimele două sute de alegeri, a votat cu fasciştii declaraţi.

Pe neaşteptate, Tho îi puse lui Tarpy o întrebare. El îi răspunse. Tho se ridică de la masă.

— Mă întorc imediat, spuse ea şi-şi croi drum prin restaurant.

— O femeie treb'e să facă pişu atunci când treb'e să facă pişu, spuse Tarpy, urmărind-o cu privirea. Apoi, scoase un inel cu chei din buzunar. Desfăcu una din ele şi o puse pe masă.

— Cum spuneam şi mai 'nainte, îţi sunt dator. Cheia asta e de la camera 506, Hotel Caravelle. Bârlogul meu. Ia-o şi păcătuieşte cât poţi, fiule.

— Nu pot...

— De ce dracu' să nu poţi? Associated Press trebuie să-mi plătească nota, indiferent dacă sunt acolo, în junglă ori în blestemăţia de Hong Kong... unde-am să şi plec dintr-o clipă-n alta, dac-am să mă-mbăt suficient.

Mosby învârti cheia între degete şi încercă să găsească un răspuns. Tarpy îl salvă.

— Controlează cearşafurile, tăticu'. Vezi dacă lenjereasa a reuşit să scoată măcar petele cele mai urâte. Ah, da. Încă ceva.

Tarpy scoase din buzunar două cărţi de vizită şi mâzgăli ceva pe fiecare din ele.

— Asta o foloseşti dacă scârba de indian de la uşa hotelului face pe nebunu'. Iar asta e pentru un restaurant excelent. Poţi s-ajungi pe jos până acolo... e pe strada Pasteur. Ştii unde-i?

Mosby încuviinţă din cap.

— Îmi sunt datori, aşa că n-ar trebui să ai nicio problemă.

Tarpy o văzu pe Tho întorcându-se la masă şi se ridică.

— Două chestii, Mosby. Prima, relaxează-te. A doua, adu-

ţi aminte că, în concepţia vietnamezilor, amorul fizic este unul din drepturile fundamentale ale bărbaţilor… şi ale femeilor.

După care, plecă.

Mosby era sigur că în următoarele zece secunde avea să se trezească şi să se pomenească tăvălindu-se în noroi lângă, să zicem, Blind Pig. Aşa încât savură ceea ce, de bună seamă, era un vis.

Un vis cu cearşafuri curate într-o spaţioasă încăpere mobilată în stil occidental, un vis în care traficul rutier zumzăia şi ţiuia cu patru etaje mai jos, pe strada Tu Do. Un vis unde trupul ciocolatiu dezbrăcat al lui Tho pâlpâia aţâţător dincolo de uşa deschisă a băii.

Ca în toate visele frumoase, imaginea era uşor înceţoşată pe lateral.

Mosby se afla pe strada Trong, într-un magazin pe care-l descoperise într-o excursie anterioară, şi-i cumpăra lui Tho o *ao dai* aproape la fel de frumoasă ca şi ea. Îşi aminti că se simţise uşor jenat când Tho a redus cu trei sute la sută preţul cel mai bun pe care reuşise el să-l obţină.

Se afla într-un alt magazin, ca să-i cumpere lui Tho o bijuterie care să se asorteze cu *ao dai*-ul, iar vânzătorul cel arogant îi spunea că acest colier de jad era un chilipir la numai patru mii de dolari şi mai-mai că încercase să-l cumpere.

Se afla în camera 506 de la Caravelle, cu un valet şi un director venit să se asigure că încăperea era exact aşa cum trebuia să fie.

Mai târziu, stătea cu Tho la o masă în restaurantul franţuzesc de pe strada Pasteur, mâncând caviar danez şi o rudă nu foarte îndepărtată a biftecului, în vreme ce Tho mesteca cu voioşie ceva despre care chelnerul spusese că era „un fel de mâncare deosebit”.

O siluetă ieşi din baie, traversă încăperea până-n faţa draperiilor trase ale patului şi se strecură lângă Mosby.

Ceva catifelat şi frumos mirositor îl atinse, mâinile şi buzele lui se mişcară, întâlnind nerăbdarea, corpul lui

descoperi umezeala şi, pe când se lăsa în voia vârtejului ameţitor, Mosby găsi o clipă de răgaz în care-şi dori ca acest vis să nu se sfârşească niciodată.

Şi, cât mai dură noaptea aceea, nu se sfârşi nicio clipă.

33. SONG NHANH

Sinclair se afla într-o dispoziţie de „pluton de execuţie”. În vreme ce jeepul său şi vehiculele din escortă treceau peste unul din graţioasele poduri care uneau malurile râului Song Nhanh, nu se simţi deloc vrăjit de frumuseţea antică a oraşului.

Nu exista nimic exotic în mirosurile pe care le simţea, nimic misterios în mulţimile de vietnamezi care-i încetineau drumul şi abia dacă se dădeau la o parte când auzeau claxonul vehiculului din fruntea coloanei. Mintea lui era preocupată de ordinele, de-a dreptul cretine, primite de la superiorii lui. Care ordine veniseră direct de la cabinetul lui Westmoreland, cerându-i să asigure un batalion pentru protejarea capitalei provinciei faţă de posibile incursiuni ale inamicului.

Argumentele generalului împotriva ordinelor aberante erau dublu fundamentate: 1. Nu se semnalase o activitate considerabilă a inamicului în sau în jurul Song Nhanh-ului. Nu exista nicio informaţie care să sugereze contrariul. Singura activitate semnificativă în zona Corpului III fusese atacul de la Loc Ninh, un oraş situat mult în afara ariei de operaţiuni a lui Sinclair. 2. Pericolul venea dinspre sud, acolo unde el obţinuse recent victoria asupra Batalionului Phu Loi. Prin desprinderea unui batalion întreg de baza Brigăzii 2 de la Hue Duc, îi rămâneau numai două batalioane cu care să-şi definitiveze acţiunea. Celelalte două brigăzi ale sale erau prea departe ca să asigure riposta rapidă de care avea nevoie Sinclair.

Ambele argumente au ajuns la urechile politicoase dar tot atât de surde ale celor de la MAC-V. Drept urmare, trebuia să se întâlnească cu şeful provinciei, un anume Nguyen Van Thoan, şi să asigure sprijin şi cooperare depline aliatului lor ARVN. Toate aceste măsuri urmau a fi întreprinse în pofida faptului că individul dispunea deja de un batalion complet de infanterie sud-vietnameză şi de cel puţin o companie din trupele speciale vietnameze. Ca

majoritatea ofiţerilor americani, Sinclair avea o atitudine cinică vizavi de aptitudinile militare ale acelor oameni. Pentru el, chiar şi numărul de soldaţi ARVN din zonă era mai mult decât suficient pentru a asigura paza împotriva unui pericol inexistent.

De asemenea, nu era deloc nerăbdător să-l întâlnească pe Thoan. Îşi cam închipuia el, iarăşi cu cinism, cam ce fel de om putea să fie individul. Probabil că Sinclair ar fi fost surprins să afle că părerea lui despre Thoan şi cei de teapa lui era împărtăşită de înşişi oamenii împotriva cărora lupta. Dispoziţia îi fu înăcrită şi mai mult de căpitanul american care-l întâmpină la intrarea în clădirea sediului central al provinciei. Ofiţerul Charles Drew era unul dintre acei cow-boy militari neregulamentari pe care Sinclair îi detesta. Umbla îmbrăcat într-o uniformă de camuflaj ajustată pe corp şi purta pe cap o beretă de un verde optimist. Sinclair se strădui din răsputeri să se poarte civilizat în timpul prezentărilor. În definitiv, Drew era consilierul american al lui Thoan şi putea avea de spus o mulţime de lucruri lămuritoare. Nu trebuia neglijat nici faptul că, deşi nu era decât un căpitan de rând, Drew putea să exercite o influenţă enormă prin intermediul lui Thoan.

— Mă bucur că aţi venit devreme, sir, spuse Drew. Speram să putem discuta situaţia înainte de şedinţă.

— Este *exact* şi motivul pentru care am venit devreme, domnule căpitan! spuse Sinclair.

Faptul că rostise cuvintele aproape răstit îl stânjeni. Ca să-şi mascheze starea, privi într-o doară de jur-împrejur la cazarma ARVN, la sacii de nisip, la sârma ghimpată şi la soldaţii înarmaţi până-n dinţi care păzeau clădirea administrativă.

— S-ar zice că cineva se aşteaptă la un asediu.

Drew sesiză tenta de umor.

— Da, sir. Thoan e puţin cam speriat. Am încercat să-i spunem că nu aşa trebuie să-şi desfăşoare trupele, dar…

Nu era nicio nevoie ca gândul să fie dus până la capăt.

— Să ştii, zise Sinclair, că Thoan şi-a transformat sediul într-o ţintă ideală. Dă-mi numai vreo două SP-uri de opt

ţoii… şi-ar fi ca la un concurs de tir sportiv.

— Bine-’nţeles, sir, aveţi dreptate, spuse Drew. Din fericire, e puţin probabil să se-ntâmple aşa ceva pe-aici. La naiba, nimic nu se-ntâmplă la Song Nhanh.

— Tocmai despre asta am sperat să putem purta o discuţie, căpitane, spuse Sinclair.

Drew îl pofti în întortocherile sediului administrativ.

— Avem timp berechet, sir, spuse el. Thoan are chiar acum întrunirea săptămânală cu unii dintre negustori. Un fel de audienţă regală. Ei îşi fac cunoscute problemele, iar el prezidează ca Solomon şi face jocurile.

Drew săltă din umeri.

— Într-o zi ca asta, tipul împuşcă mai mulţi piaştri decât câştigă un general într-un an. Fără intenţia de a vă jigni, sir.

Sinclair nu se simţi, cu adevărat, nici ofensat, nici şocat. Intui, întrucâtva, că despre mită era vorba.

— Ca să fiu sincer cu dumneata, căpitane, zise el, am destule reţineri în privinţa acestui Thoan. Aproape tot atât de multe câte am faţă de solicitarea lui aprobată pentru detaşarea unuia dintre batalioanele mele.

— Am argumentat cu tărie împotriva ei, sir, zise Drew.

Vorbise cu atâta convingere încât Sinclair era înclinat să-l creadă.

— În fond, de ce a fost făcută această solicitare?

— Money, sir. Pur şi simplu. Bine’nţeles, ca şef de provincie, Thoan îşi trage în desaga lui munţi întregi de parale. Vă rog respectuos să nu pierdeţi din vedere că a ajuns în provincia asta fiin’că-i un jeg. Familia lui e bine văzută de oamenii lui Thieu, sir. Şi uite-aşa, în loc să fie tras în ţeapă, a fost trimis aici, unde nu se-mpiedică lumea de el, e drept, dar tot poate să ducă un trai de gentleman.

Auzise el, Sinclair, că cei din Forţele Speciale aveau un vocabular nu prea catolic, de care se foloseau indiferent de numărul stelelor cu care stăteau de vorbă, dar ăsta era primul lui contact cu francheţea lor. Drew se opri chiar la intrarea într-o anticameră spaţioasă, decorată cu motive florale. Nu încăpea nicio îndoială că biroul lui Thoan se afla imediat dincolo de ea.

— Problema cu Thoan e că-i un nemernic şi un hrăpăreţ. A băgat de seamă cât bănet au jumulit alţii de pe urma prezenţei americanilor şi vrea să se înfrupte şi el acum.

— Deci asta se ascunde după toată povestea, gândi cu voce tare Sinclair.

— Da, domnule general. Asaltat de batalionul dumneavoastră şi toţi cei din eşalonul auxiliar, oraşul ăsta o să câştige o groază de bani. Vă daţi seama, atâţia militari care n-or să aibă unde-şi cheltui banii în altă parte? Asta urmăreşte Thoan. Fireşte, după cum merg lucrurile pe-aici, sir, va trebui să ungă şi el mai barosan osiile de deasupra lui, dar…

Drew încheie cu un săltat din umeri care spunea totul.

Sinclair se pomeni şezând în faţa lui Thoan şi sorbind dintr-un degetar de ceai. Ceaşca era dintr-un porţelan de o calitate deosebită, subţire precum hârtia, iar fotoliul moale era tapiţat cu piele prelucrată manual. Încăperea şefului de provincie nu semăna câtuşi de puţin cu un birou. Nu existau nicio masă de lucru, niciun dosar, nici măcar un coş de hârtii. Nu se vedeau stilouri sau documente. Nu se zăreau rapoarte care să aştepte să fie citite. Nici măcar un telefon nu era în încăperea respectivă. Dacă Thoan primea un telefon important, secretara lui, o tânără vietnameză frumoasă, care se prezentase drept domnişoara Tram, îl întrerupea politicos şi, în situaţia că Thoan accepta convorbirea, aducea aparatul în cameră şi-l conecta la o priză aflată la îndemână.

„Biroul” semăna mai mult cu o cameră de zi a unui burlac extraordinar de bogat, care-şi satisfăcea orice capriciu. Nu era nimic strident în opulenţa înconjurătoare. De fapt, Sinclair observă câteva piese din perioada franceză, pentru care soţia lui ar fi făcut moarte de om. Şi, cu toate că era un profan în materie de artă, era sigur că identificase unele dintre picturile de pe pereţi ca fiind originale.

Pentru Thoan, elementul principal de interes părea să-l constituie un dulap din sticlă, aflat într-un colţ al încăperii.

Era plin cu jucării, dar nu dintre cele obişnuite. Erau jucării din alte timpuri, ce păreau, în unele cazuri, să aibă o vechime de sute şi sute de ani. Cu mici excepţii, toate erau europene, după cum bănuia Sinclair. Una din ele părea a fi chiar o ghilotină, construită la scară, având şi o mică victimă cu cap, probabil, detaşabil. În timp ce vorbea, Thoan se juca cu una din jucărioarele lui, un mic titirez care, în timp ce se-nvârtea, se deschidea ca o floare, scoţând la iveală o balerină superbă. Avea un efect aproape hipnotizant. Titirezul se-nvârtea, apărea balerina şi pe urmă, pe măsură ce viteza descreştea, petalele o învăluiau din nou.

Nici şeful de provincie nu era aşa cum şi-l imaginase Sinclair. Deşi, n-ar fi putut spune cu certitudine la ce anume se aşteptase. Înalt, pentru un vietnamez, şi suplu, Thoan era îmbrăcat impecabil într-un costum pe care Sinclair putea să bage mâna-n foc că fusese croit la Paris. Părul lui avea o tunsoare modernă. Mirosul de colonie era slab, dar masculin. Thoan împărtăşea slăbiciunea indochinezilor pentru bijuterii şi, cu toate că după părerea lui Sinclair purta mult prea multe, fiecare piesă părea să fi fost aleasă cu grijă numai pentru frumuseţe. Generalul nu avea în faţa lui un parvenit onctuos, ci o faţadă atent construită, de cosmopolit rasat. Până şi engleza cu accent a individului părea să fi fost dezvoltată de dragul farmecului. Sinclair se gândi că nu mai întâlnise până atunci un om pe care să-l deteste mai mult.

— … Sunt sigur, domnule general, că, fiind un om cu aptitudini pentru raţionamentele sofisticate, vă daţi seama că prezenţa dumneavoastră în Song Nhanh va asigura mult mai mult decât simpla protecţie… de care, oricum, e mare nevoie.

— Serios? făcu Sinclair.

— Da. Vedeţi dumneavoastră, însuşi faptul că sunteţi în stare să trimiteţi un batalion într-un oraş atât de îndepărtat va dovedi că lucrurile au luat o nouă întorsătură în acest conflict nefericit.

— Cui va dovedi?

— Păi, disidenţilor noştri.

— Nu ştiam, zise Sinclair, că Song Nhanh e un focar de activitate comunistă.

Thoan dădu nerăbdător din mână, „concediind” subiectul.

— Fireşte că nu. Ca să fim exacţi, ar fi câţiva activişti Viet Cong în Song Nhanh, dar ştim cine sunt şi le urmărim îndeaproape activităţile. Prin disidenţi înţeleg oameni care sunt încă nehotărâţi. Aşteaptă să vadă dincotro bate vântul înainte de a se angaja în vreuna din tabere.

— Mă bucur să vă aud spunând asta, zise Sinclair. Unii dintre ofiţerii mei mai tineri, vă daţi seama, am şi eu disidenţii mei, au sugerat că profitul ar constitui unica dumneavoastră motivaţie.

Thoan izbucni într-un râs la fel de lin ca şi vorbirea lui. Sinclair simţi cum i se face pielea ca de găină.

— Dac-aş fi vinovat de toate păcatele pe care mi le atribuie tinerii, aş fi ars în flăcările iadului cu mulţi ani în urmă. Deşi, cred că ar merita osteneala să discutăm cu ei despre posibilităţile favorabile pe care le-ar putea oferi oraşul nostru.

— Ca de exemplu? întrebă Sinclair pe un ton sec.

— Fără prea multă bătaie de cap, aş putea aranja ca acest oraş să fie inclus din nou în zona de acces liber. Spre deosebire de Saigon sau Vung Tau, noi nu avem terorişti rezidenţi, iar barurile şi celelalte locuri de distracţie nu sunt bântuite de boli.

— Mi se pare că anticipăm excesiv de mult anumite lucruri, replică Sinclair, încercând să-şi înăbuşe mânia din voce. Mai întâi ar trebui lămurite unele probleme ca locul unde va fi încartiruit batalionul meu, volumul suportului logistic şi aşa mai departe.

— Aşa este, spuse Thoan cu uşurinţă. Una din greşelile mele cele mai mari este tendinţa de a privi prea departe în viitor. Din fericire, personalul de care dispun împiedică orice posibile omisiuni.

— Da.

Sinclair se ridică, sperând să încheie conversaţia înainte

de a face ceva pe care l-ar fi putut regreta... ca de exemplu, „perforarea” lui Thoan cu un glonţ magnum 0,357.

— Am să ordon ofiţerilor mei de stat-major să înceapă imediat discutarea problemelor noastre şi coordonarea cu oamenii dumneavoastră.

Thoan păru dezamăgit în momentul în care şi el se ridică din fotoliu.

— Nu rămâneţi la masă?

— Nu. Am o şedinţă la Saigon în dimineaţa asta, referitoare la transfer, minţi Sinclair.

— Păcat. Oricum, a fost o discuţie plăcută.

— Da, zise Sinclair. A fost, într-adevăr, o experienţă, nu-i aşa?

Generalul Duan se aplecă mult deasupra castronului cu tăiţei, privind lung, pe sub sprâncene la sediul administrativ al provinciei Song Nhanh, aflat vizavi de micul local. Ca şi Sinclair, observă noua cazarmă, fortificaţiile şi soldaţii ARVN, care umblau alene prin preajmă.

— Credeam că ţinte ca astea, îi spuse el lui Nghi, nu se mai găsesc decât în paradisul artileriştilor. Dac-aş avea măcar obuzierele mele de 105 mm de la Dien Bien Phu... Bum! Şi Song Nhanh ar fi al nostru cât ai clipi!

— Unii ar putea obiecta, zise Nghi, afirmând că un obuz de artilerie nu e concordant cu soarta la care s-au gândit pentru omul dinăuntru.

— Probabil că ai dreptate, admise Duan. Cred că-mi amintesc să fi fost şi eu la fel de supărat, cândva. Sergentul Lau zice că, la vârsta mea, devin cam sensibil. Şi cam conciliant. I-am spus că se înşală. Pur şi simplu, sângele mă plictiseşte. Poate că amândoi avem dreptate. Cine ştie?

— N-aţi vrea să facem o plimbare prin piaţă?

Cei doi ieşiră din mica construcţie acoperită cu stuf, unde se serveau tradiţionalii tăiţei. Nghi se simţea emoţionat pentru faptul că generalul insistase să viziteze personal oraşul Song Nhanh. Pentru el, asta însemna că are un comandant nu numai foarte viteaz, dar şi nerăbdător să

lanseze promisa insurecţie generală. Faptul că Duan dădea impresia că este, în acelaşi timp, foarte inteligent şi rafinat, nu făcea decât să condimenteze întreaga poveste. În intimitatea lui, Nghi simţea că se află în compania unui filosof care-i împărtăşea convingerile.

Cei doi bărbaţi erau îmbrăcaţi identic în cămăşi albe, descheiate la guler, pantaloni largi şi sandale. Era uniforma de bază a micului afacerist din Song Nhanh. În ultimele două zile vizitaseră cea mai mare parte a oraşului, pe jos sau pe biciclete. Duan înregistrase cu atenţie toate problemele pe care trupele sale le-ar putea întâmpina în timpul insurecţiei. Cei doi petrecuseră seri lungi discutând despre viitoarele situaţii sau despre metodele prin care oamenii lui Nghi ar putea să netezească drumul soldaţilor. Nghi era deosebit de mândru că Duan îi asculta cu atenţie ideile. Generalul îşi argumenta strategia, ceda când vedea că nu are dreptate şi aducea cu politeţe lucrurile pe făgaşul firesc atunci când sesiza un cusur în gândirea lui Nghi. Îşi dori ca tatăl lui să fi trăit ca să poată vedea toate astea. Nghi i-a mărturisit totul lui Duan. I-a spus despre visul lui de a deveni inginer. Duan l-a ascultat cu înţelegere.

— Încă se mai poate, prietene, a spus generalul. Şi se va întâmpla foarte curând.

— Chiar credeţi că mi-aş putea relua studiile?

— De ce nu? Doar dacă nu preferi politica. Eu detest politica. Trebuie să fiu politic. Dar nu-mi place.

— Aşa simt şi eu, a spus Nghi. Cred că sunt foarte bun la politică. Dar aş prefera să fiu bun la motoare.

Cei doi şi-au continuat plimbarea prin piaţă, părând nimic altceva decât doi negustori care se relaxează după un dejun excelent.

34. SHANNON

Shannon şedea pe sacul lui B-4, cu capul şi spatele sprijinite de peretele de tablă. Mica streaşină a magaziei aerodromului oferea vreo cincisprezece centimetri de umbră iar Shannon căuta să profite cât mai mult de ea cât timp aştepta să plece la drum. Din cauza arşiţei, bitumul de pe pista de decolare se încinsese. O ceaţă uleioasă şi unduitoare făcea ca, mai departe de treizeci de metri, contururile lucrurilor să devină neclare.

În cealaltă parte a aerodromului Hue Duc, se vedea un mare număr de militari aflaţi, ca şi el, în aşteptare. Chiar şi de la distanţa asta, Shannon putea să-şi dea seama că erau „prospături”. Din când în când, unii dintre ei erau urcaţi în camioane. Cei mai mulţi rămâneau însă acolo şi se topeau sub soarele tropical, până la venirea următorului convoi de camioane. Shannon ştia că aveau să treacă multe ore până când şi ultimul dintre ei se va fi urcat într-un mijloc de transport. Văzu mai mulţi indivizi vomitând pe bitum, din pricina stării nervoase, ori a căldurii. Sau, poate din ambele cauze. Într-un fel, se bucura să-i vadă, căci, slavă Domnului, era mare nevoie de ei. Într-altul însă îi compătimea fiindcă ştia că foarte puţini vor reuşi să se întoarcă acasă întregi şi nevătămaţi. Bun venit înapoi la război, Dennis, îşi zise el. În mod straniu, era aproape bucuros că se reîntorsese. Cele două săptămâni de concediu constituiseră una dintre cele mai ciudate experienţe din viaţa lui şi nu era prea sigur dacă realmente îi făcuseră bine.

Fosta lui soţie, Lisa, pusese la cale o adevărată cursă psihologică pentru el. Ciudat cum unora le trebuie ani de zile ca să se împace cu soarta. Cu toate că ea fusese cea care intentase acţiunea de divorţ, uneori se purta de parcă el ar fi fost cel care ceruse despărţirea. Când se lăsa pătrunsă de convingerea asta, îi plăcea să-i scoată ochii. De regulă, Shannon îi anticipa mişcările şi n-o băga în seamă. De data asta însă, n-a mai observat niciun semnal şi a

intrat cu seninătate în cursă. Deşi nu era sigur cum ar fi putut s-o evite, căci Lisa îl „prinsese” la unul din nivelele fundamentale: copiii.

Cu mult înainte ca Sinclair să-i ordone să-şi ia cele două săptămâni de concediu, Shannon primise o scrisoare în care Lisa îi făcuse o ofertă ce părea destul de simpatică: i-a sugerat să-şi petreacă următorul concediu în Hawaii, spunând că-i va aduce pe copii cu avionul, ca să se întâlnească cu el. Mai mult, a aranjat toate detaliile, telefonându-i chiar şi tatălui lui ca să-l convingă să-i însoţească pe copii, gândindu-se, a zis, că prezenţa ei ar putea fi un pic cam dureroasă, având în vedere cele întâmplate. În plus, nevrând, citez, să-i stânjenească stilul, închei citatul. Cum putea Shannon să refuze? Dac-ar fi făcut-o, ar fi fost o bestie. Şi-apoi, trecuseră câteva luni de când nu-şi mai văzuse băieţii. Aştepta cu nerăbdare vizita. Da, dom’le, o idee nemaipomenită.

În momentul în care a coborât din avion ca să se întâlnească cu tatăl şi cu copiii, Shannon şi-a dat seama ce făcuse Lisa. În avion, el îmbrăcase nişte haine civile, sperând să evite o reacţie despre care auzise că devenise tot mai ostilă din partea celor de acasă faţă de militari. Tatăl lui l-a îmbrăţişat în stilul tradiţional al familiei, mai-mai să-i frângă coastele, după care Dennis s-a întors să-şi ia băieţii în braţe. Dar atitudinea rece a fiului său mai mare l-a încremenit. Dennis-junior îl fixa cu o privire de superioritate pe care Shannon a recunoscut-o imediat. La naiba, dinspre puştiul acela de şase ani parcă-l privea Lisa.

— Unde ţi-e uniforma, tată?

— Ăă… mi-am schimbat-o în avion.

— Ca să nu ştie lumea ce faci?

Shannon a simţit că-i vine să ameţească. Isuse Cristoase! Ăsta era copilul lui? Tizul lui, pentru numele lui Dumnezeu! De unde-i intrase în cap o asemenea idee? Copiii de şase ani nu vorbesc aşa! auzi, „tată”. Nu tu „tati”, sau „tăticule”, sau altfel! Ce mama naibii făcuse Lisa băieţilor lui? Nu ştia nici ce, nici cum să spună. Nu vroia decât să se târască nevăzut înapoi în avion. Cristoase, chiar dacă uşile ar fi fost

închise, se simţea atât de mic încât, probabil, ar fi reuşit să se strecoare pe sub ele. L-a privit pe Emmett, aşteptându-se la acelaşi lucru.

Ţâncul de trei ani se uita fioros la Dennis-junior. Pe urmă, băiatul s-a întors spre tatăl lui şi a izbucnit într-un râs zgomotos.

— Tati, tati! a strigat el şi i-a sărit în braţe.

Emmett şi-a înfăşurat picioarele în jurul lui şi a început să-l strângă şi să-l sărute repetând mereu „tati”. Shannon a simţit cum tatăl lui îi îmbrăţişează pe amândoi. O clipă mai târziu, s-au desprins din îmbrăţişare. Emmett şi-a dat drumul jos. Shannon l-a văzut aruncându-i iarăşi fratelui său mai mare o privire răutăcioasă – ţi-am făcut-o!

— Tati, vreau şi eu să mă fac soldat. O să mă-nveţi?

— Ăă… sigur că da, fiule, a spus Shannon.

— În regulă. Prevederea numărul unu a milităriei, Emmett, a tunat vocea profundă a tatălui său. Primul lucru pe care-l faci când eşti în permisie e un duş fierbinte. Numai după aceea bei o bere rece. Haide. Să-l mişcăm din loc pe soldatul ăsta.

Shannon s-a lăsat apoi condus afară din aeroport, într-un taxi, în tihna răcoroasă a hotelului Hilton. Frank Shannon a preluat conducerea operaţiunii. Dennis-junior a părut să se relaxeze după asta pentru un timp, minunându-se, ca un adevărat copil, de peisajul tropical din Hawaii şi de luxul din hotel. Doar un incident s-a mai petrecut în timpul primelor ore: când au luat taxiul. Shannon s-a urcat primul în spate. Apoi, s-a mişcat spre cealaltă uşă ca să intre şi băieţii. Locul de lângă şofer urma să fie ocupat de tatăl lui. Dennis-junior s-a urcat lângă Shannon, dar micul Emmett l-a şi înhăţat de cămaşă.

— Eu vreau să stau lângă tati! a insistat el.

Dennis-junior şi-a ridicat ochii spre cer a exasperare, zicând:

— De parcă mi-ar păsa.

Chiar şi acum, după două săptămâni şi la o distanţă de câteva mii de kilometri, Shannon simţea vorbele acelea ca pe un ghimpe în inimă. Mulţumesc mult, Lisa, gândi el.

Mulţumesc al dracului de mult. Shannon îşi aprinse o ţigară şi trase fumul adânc. Cu temperatura sufocantă a aerodromului, era aproape insuportabil de fierbinte pentru plămânii săi. Totuşi, suflă fumul afară şi mai trase o dată în piept, încercând să înţeleagă cele două fiinţe omeneşti care deveniseră băieţii lui. Trebuia să recunoască totuşi că, una peste alta, Lisa nu făcuse o treabă chiar aşa de rea. Amândoi erau superinteligenţi, vorbeau la un nivel mult peste anii lor, cel puţin aşa-i plăcea lui să creadă. Şi erau bine-crescuţi. Dar, nu-ncăpea nicio îndoială, încercase să-i întoarcă împotriva lui. Shannon nu era sigur cât de conştient făcuse ea lucrul ăsta, dar văzuse rezultatul. Slavă Domnului însă, puştii păreau să fie individualişti încă de când au făcut ochi. Zâmbi în sinea lui. Emmett ăsta e mare figură. Îşi închipuie că taică-său merge pe apă.

Cu totul altfel stăteau lucrurile cu Dennis-junior. Dureros nu era că băiatul nu-l avea la suflet, ci, după cum şi-a dat seama Shannon, faptul că această atitudine presupunea o mare luptă interioară. În anumite momente, Shannon îl vedea cum şovăie, cum vrea să-şi iubească tăticul şi să se uite în ochii lui. Numai că aceste porniri erau întotdeauna înăbuşite. După care, sarcasmul amar îşi făcea loc.

Asta îi amintea lui Dennis de ultimele zile ale convieţuirii cu Lisa, când ea oscila între dragoste şi ură. Ziua, de exemplu, îi mânca sufletul. Noaptea făcea amor cu furie, plângând după orgasm şi rostindu-i apoi numele în şoaptă iarăşi şi iarăşi, până când o lua somnul. Shannon îşi aminti că nu a lui fusese ideea să-l boteze pe primul născut Dennis. De fapt, întotdeauna considerase o asemenea alegere ca fiind întrucâtva egoistă. El ar fi vrut să-i dea numele Emmett, după bunicul lui. Numai că Lisa avusese dintotdeauna cultul tradiţiei şi insistase. Războiul numelor, dacă există aşa ceva, este câştigat întotdeauna de mame. Aşa că Shannon spusese bine, dar pe următorul, dac-o fi băiat, să-l cheme Emmett, da? Şi uite-aşa, mai întâi a fost Dennis-junior, pe urmă Emmett.

Iar acum, Dennis-junior nu avea nimic în comun cu Dennis-senior. De la înfăţişare până la temperament, era o

copie fidelă a mamei sale. Emmett, pe de altă parte, era exact ca tatăl lui. Nu, se gândi Dennis, nu „exact”, căci, în anumite privinţe, copilul îi amintea de omonimul lui. În felul îndărătnic în care-şi ţinea bărbia sau în oţelul din priviri, atunci când fratele lui mai mare îl sâcâia. Parcă era bunicul în trupul unui copilaş.

În acea primă zi, tatăl lui i-a culcat pe băieţi şi pe urmă a venit să bea cu Shannon, abia ieşit de sub duş. Frank Shannon a pregătit două pahare înalte cu gin şi mult suc de lămâie, după care s-a aşezat la măsuţa de lângă fereastră. Shannon s-a uitat atunci pentru prima oară în jur, la camera de hotel. Era decorată cu gust şi trebuie să fi costat o avere.

— Dumnezeule, tată, zău că te-ai întrecut pe tine.

— Nu-ţi face griji pentru asta, a primit răspunsul, mama ta şi cu mine ne putem permite aşa ceva.

Frank Shannon şi-a băut paharul pe nerăsuflate. Apoi i-a făcut semn lui Shannon să facă la fel. Dennis l-a golit, lichidul rece şi delicios făcându-l să-l doară dinţii. Tatăl lui s-a ridicat şi s-a dus la bar să umple din nou paharele.

— Ce face mama?

— Minunat. Ca de obicei. Şi toţi ceilalţi fac nemaipomenit de bine. Aşa că să lăsăm politeţurile şi să trecem la problema de la ordinea zilei.

Frank Shannon a fost dintotdeauna absolut direct.

— Ai observat deja că băieţii au anumite probleme. Iar acele probleme sunt legate de tine.

— Probabil că-i vina mea. Nu m-am descurcat prea…

— Te rog să te mulţumeşti să asculţi un minut măcar, a vorbit imperativ tatăl lui şi Shannon s-a conformat.

— A cui e vina şi de ce, n-are importanţă. Vreau să-ţi spun totuşi că, în permisia asta, s-ar putea să vrei sau să nu vrei să te ocupi de problema respectivă. Dac-aş fi în locul tău, m-aş lăsa păgubaş. Fii tu însuţi. Distrează-te şi bucură-te de prezenţa lor. Nu sunt decât nişte copii normali, indiferent ce-oi fi gândind tu acum. Mai departe. Nu ai decât două săptămâni. Vreau să văd c-or să fie două săptămâni frumoase. Stai cu copiii în timpul zilei. Dacă vrei

să particip şi eu, indiferent la ce, perfect. Dacă nu, ştiu ce să fac ca să nu mă plictisesc.

Frank a zâmbit către fiul lui.

— Noaptea, e altă poveste. Eu sunt pe post de *baby-sitter.* Tu, poţi să te duci să-ţi găseşti o femeie, poate chiar două. Nu mă interesează. Îmbată-te. Fă amor. Dimineaţa te acopăr eu.

Shannon a râs.

— Sună grozav. Dar sper că nu te aştepţi să m-arunc în dezmăţ chiar acum.

— Nu, i-a spus tatăl lui. Îţi trebuie un răgaz, să te acomodezi cu fusul orar. Nu se cade ca un gentleman să adoarmă în timp ce-i mângâie doamnei genunchii.

Până la sfârşitul permisiei, Shannon a urmat întocmai ordinele tatălui său. În timpul zilei, s-a jucat cu copiii. Băieţii s-au înroşit ca racii, li s-a luat un rând de piele. S-au înroşit din nou şi pe urmă au căpătat un bronz temeinic. În cele două săptămâni i-a învăţat pe amândoi să înoate, să clădească din nisip castele întortocheate, cu tunele şi turnuri, şi i-a iniţiat în misterele dirijării unui caiac pe o direcţie cât de cât stabilă. Emmett se angaja în toate, fără rezerve. Îl urmărea pe tatăl lui şi-i asculta cu atenţie toate indicaţiile, după care îi reproducea mişcările pas cu pas.

Dennis-junior păstra, de obicei, distanţa. Părea să-l cântărească pe Shannon, încercând să-i descopere vreun cusur. Shannon a observat că, uneori, băiatului îi venea greu. Din când în când, îl surprindea râzând la cine ştie ce bufonerie. Pe urmă, îşi dădea seama ce face şi se retrăgea în carapace. După asta, stătea posomorât tot restul zilei, participând fără chef la joc.

Shannon s-a descurcat de asemenea binişor şi cu secţiunea nocturnă a permisiei sale. În a doua noapte a cunoscut o roşcată cu picioare lungi. Arăta mult mai bine decât considera el că merită, asculta fără să-l întrerupă prea des, râdea atunci când se cuvenea şi reuşea să susţină o conversaţie destul de interesantă. Doamna n-a fost cea mai grozavă „însoţitoare de bord” pe care-a adus-o

în aşternutul lui. Se situa undeva în preajma mediei – cam tot ăsta fiind şi locul pe care Shannon şi-l atribuia sieşi. N-a fost dragoste, dar a fost drăguţ şi relaxant şi Shannon credea că se şi împrieteniseră într-un fel atunci când ea a plecat cu câteva zile înainte de terminarea permisiei.

Un singur incident s-a mai petrecut, cu fiul lui cel mare, incident care, chiar dacă faţă de altele din viaţa lui nu fusese aşa de grav, l-a durat. Băieţii se pregăteau de culcare şi Shannon venise să le spună noapte bună, înainte de a pleca s-o întâlnească pe stewardesă. A făcut greşeala să-i întrebe pe băieţi dacă se distrau bine. Emmett i-a răspuns cu efuziune, dar de la Dennis-junior a primit un răspuns foarte ciudat.

— Da, eu zic că nu-i rău deloc, a spus băiatul. Dar nu asta fac întotdeauna taţii divorţaţi? Încearcă să arate ce bine e cu ei? S-a uitat la Shannon sfidător. Să ştii că ne distrăm şi cu mama, chiar foarte bine. Dar ea nu are aşa de mult timp. Trebuie să muncească. Ne duce la şcoală. Se duce la băcănie. Îşi face griji pentru noi tot timpul. Tu nu faci decât să te joci de-a soldaţii.

Shannon a fost cât pe ce să-l plesnească, atât a fost de supărat. S-a limitat să scrâşnească din dinţi şi să spună:

— Nu mă aflu în competiţie cu mama voastră. Suntem doi oameni diferiţi. Divorţaţi. Singurul lucru pe care-l avem în comun sunteţi voi doi.

— Pariez că-ţi închipui că vorbeşte despre tine tot timpul, a mai spus băiatul. Că spune întotdeauna lucruri urâte. Ei bine, nu-i aşa…

Ţipătul de mânie al lui Emmett l-a întrerupt:

— Tu să taci din gură! Eşti un mincinos! Mereu spune tot felul de lucruri! Mereu! Mereu!

Mezinul s-a întors către Shannon şi a izbucnit în lacrimi.

— Da, tati, aşa face. Crede că-i tare bună, dar nu e. E…

Shannon l-a luat în braţe şi l-a domolit. Numai de asemenea atmosferă n-avea nevoie în acel moment

— Ba e bună, băiete, a spus el. Dennis are dreptate. Numai că are atâtea pe cap. Probabil că oboseşte şi ea şi se supără. Asta nu-i nimic rău. Şi eu mă supăr. Să m-auzi când

mă-nfurii!

S-a silit să râdă şi l-a gâdilat pe Emmett până când băiatul a început să chicotească printre lacrimi. S-a uitat la fratele acestuia, care privea fix la cele ce se-ntâmplau. Lui Shannon i s-a părut că citeşte pe chipul lui părerea de rău.

Şi asta era ceva.

Nici Shannon, nici tatăl lui n-au adus vorba despre război în puţinele prilejuri pe care le-au avut ca să stea de vorbă. De fapt, Frank a lăsat impresia că evită cu grijă subiectul, limitându-se la bârfe amuzante, istorioare legate de familie şi câteva poveşti greu de crezut despre el însuşi, încheiate inevitabil, cu tragerea pe sfoară a eroului principal datorită prostiei sale.

Abia în ultima noapte a permisiei au abordat acest subiect, Shannon fiind cel care l-a adus în discuţie. Ca din senin, s-a pomenit că-i istoriseşte tatălui său toată povestea jalnică cu unitatea NVA fantomă. A început cu momentul când i-a reperat, a continuat cu faptul că Sinclair nu i-a dat crezare şi a terminat cu avansarea lui într-un post departe de comandament. Frank a ascultat cu atenţie, a intervenit cu câteva întrebări „de sondaj” după care s-a pus pe gândit. Shannon învăţase cu mult timp în urmă ca, în astfel de momente, să rămână la fel de tăcut ca şi tatăl lui.

Întotdeauna, Frank Shannon aborda genul acesta de lucruri în acelaşi fel. Mai întâi recepţiona fiecare frântură de informaţie, după care se rezema de spătarul fotoliului, închidea ochii şi trecea din nou totul în revistă, de data asta, în gând, încuviinţând din cap când şi când, numai pentru sine, pe măsură ce diferitele elemente ale problemei erau demonstrate sau nu. În cele din urmă, Frank a deschis ochii, s-a ridicat şi a turnat pentru amândoi câte o porţie sănătoasă de brandy.

— Trebuie să înţelegi, a spus el în sfârşit, că acest general al vostru n-are încotro decât să creadă că vorbeşti în dodii.

— Nu pricep.

— Washingtonul nu vrea ca divizia asta NVA să se afle

acolo. Ăsta-i motivul. Tu nu citeşti ziarele? Noi suntem victorioşi în acest joc. Dacă o unitate de mărimea asta s-a strecurat în Caracatiţă, apropo, e un nume frumos pentru un munte, atunci toate se întorc cu susul în jos. Cei de la Washington ar trebui să admită că există probleme care se încăpăţânează să se lase rezolvate.

Frank Shannon a sorbit din paharul cu brandy, apoi a clătinat din cap dezgustat.

— Dumnezeule, a continuat el. Au şi-aşa destule belele cu nefericirea aia de la Dak To. Am înţeles că nord-vietnamezii ne buşesc zdravăn acolo, aşa-i? Iar ăştia o zugrăvesc ca pe ultima suflare a dihaniei. O luptă disperată, totul sau nimic. Tu vii şi dai de înţeles că armata nord-vietnameză poate să infiltreze un volum masiv de oameni şi echipament militar fără să i se întâmple nimic. Păi, dacă-i aşa, atunci „capătul luminos al tunelului" e, de fapt, un ditamai trenul.

— Băga-mi-aş! a izbucnit Shannon, care nu folosea prea des astfel de expresii de faţă cu tatăl său, dar a fost singurul lucru care i-a venit în minte.

— Aşa că Sinclair ăsta e obligat să creadă exact ceea ce crede. Pentru că, în caz contrar, ar trebui să-i convingă pe şefii lui, care, la rându-le, ar trebui să-i convingă pe şefii lor şi uite-aşa până la LBJ[54]. Iar domnul Johnson, dragul meu, nu poate fi convins de nimic care nu e deja o convingere fermă în mintea lui. Are tendinţa să se descotorosească de indivizii care mişcă-n front.

Frank Shannon şi-a golit paharul şi a mers să aducă sticla la masă, ca să nu mai fie nevoit să se ridice din nou pentru umplerea următoarelor pahare.

— Bănuiesc că Sinclair s-ar pomeni scos pe tuşă înainte de a trece de primul pas, a zis el.

— Exact cum mi-a făcut mie, a constatat Shannon.

— Nu, eu nu cred că ăia ar fi la fel de blânzi, a spus tatăl lui. A privit fix la sticla de brandy un timp, apoi a continuat: Presa e plină de idioţenii de genul „l-am câştigat şi p-

[54] Lindon Baines Johnson, 1908-1973, preşedinte al Statelor Unite în perioada 1963-1969 (n.tr.).

acesta”. Dar sunt şi oameni care încearcă să furnizeze şi relatări cinstite, chiar dacă nimeni nu le mulţumeşte pentru ele. Totuşi, ce-am reuşit eu să pricep e că noi am pierdut confruntarea asta de la bun început. Nu putem câştiga. La naiba, pentru asta ar trebui să invadăm Vietnamul de Nord. Şi oricine are măcar o jumătate de creier sănătos ştie că asta ar atrage intervenţia Chinei.

Shannon a simţit că i se-ntoarce stomacul pe dos. Chestiile astea le mai discutase el înainte cu prietenii lui, ofiţerii, dar în gura tatălui său păreau reale, nu nişte palavre stârnite de băutură. Mamăă! Chinezii! Singurul lucru care ar putea să-i oprească ar fi…

— Ceea ce-nseamnă că unica speranţă, în ce ne priveşte, ar fi nuclearele, a spus tatăl lui, completând fără să-şi dea seama gândul lui Shannon. Şi nicio administraţie, indiferent din care partid, n-o să apese pe buton. Cel puţin noi n-o să apucăm s-o vedem.

Lui Shannon nu-i venea la-ndemână să asimileze toate conexiunile şi elucubraţiile mai mult sau mai puţin digerabile. Oricât se străduia, nu reuşea să le asocieze cu situaţia lui. Dar asta, şi-a dat el seama, era pentru că nu avea nicio legătură cu el. Maiorul Dennis Shannon nu făcea decât să poarte lancea. Alţii îi spuneau când, unde şi cât de adânc s-o împlânte.

— O să se termine în doi, maximum trei ani, a spus tatăl lui. La cât suntem de grei de cap, atâta o să ne ia ca să recepţionăm mesajul.

— Ce mama naibii, a spus Shannon. Cel puţin, pentru un timp, ştiu că n-o să rămân şomer.

— Mda, asta aşa e, a aprobat tatăl său. Dar, ca să fiu egoist, îi mulţumesc lui Dumnezeu că nu eşti în apropiere de Caracatiţă. Lasă-i pe alţii să-i înfrunte pe aceşti nord-vietnamezi pe care nu-i poate prinde nimeni.

Huruitul unui jeep căruia nu-i funcţionau cam jumătate din cilindri îl scoaseră pe Shannon din toropeală. Ridică privirea şi dădu cu ochii de Edmunds, care frână brusc, aducând cu el o miasmă de motor chinuit şi frâne îndelung încercate. Cel de la volan coborî din jeep şi se înclină adânc

şi ceremonios în faţa lui Shannon.

— Caleaşca dumneavoastră, sir, spuse el.

— Unde dracu’ ai găsit hârbu’ ăsta?

— E tot ce pot să vă ofer, sir. Se pregăteşte o mutare barosană.

— Mutare? De ce mama dracului?

— Să-ncremenesc dacă ştiu, zise Edmunds. Nu-s decât un amărât de comandant de companie, mulţumită unui anumit amic de-al meu. Iar asta nu mă îndreptăţeşte la încrederea hahalerelor mele de superiori.

— Cel puţin trebuie să ştii unde mergem, spuse Shannon, uşor exasperat.

— Aici sunt acoperit. Ne mutăm la Song Nhanh, şefu’. La o azvârlitură de băţ de luminile strălucitoare, de muzica şi fecioarele binevoitoare, cu ochii ca mura, ale misteriosului Orient.

— Song Nhanh?

Shannon se prăbuşi înapoi pe sacul lui B-4. Uite ce se alesese din urările de noroc ale tatălui său.

Dacă Dennis Shannon ar fi fost unul dintre cei pasionaţi de concursurile de scuipat, într-o zi bună, cu un vânt rezonabil de intens, avea şanse să nimerească din Song Nhanh drept pe Caracatiţă.

35. DUAN

Generalul Duan nu putea să găsească un loc mai bun unde să se ascundă decât Caracatiţa, care, pe hărţile sale, se numea Le Noir Massif. Era o fortăreaţă naturală, amplasată pe nişte podişuri înalte, acoperite cu o junglă deasă, cu plafon triplu. Asta făcea ca tactica preferată a americanilor, asaltul aerian, să nu fie posibil fără plata unui preţ considerabil în oameni şi echipament.

Pentru orice fel de combatanţi, dificultăţile se amplificau şi datorită faptului că masivul era brăzdat de trecători abrupte şi de torente montane vijelioase, care puteau să măture totul în faţa lor, poate cu excepţia celor mai mari dintre stâncile întâlnite în cale. Nu era genul de locuri unde armata modernă, mecanizată, să se simtă în largul ei, lucru pe care americanii şi, înaintea lor, francezii, l-au învăţat pe propria piele.

Caracatiţa era ascunzătoarea tradiţională pentru luptătorul vietnamez de gherilă. Aici el putea să se retragă, să se odihnească, să-şi lingă rănile şi să se pregătească din nou pentru luptă. Faptul că inamicul ştia foarte bine unde se află avea prea puţină importanţă, întrucât el urma să lupte întotdeauna pe un teren cunoscut şi bine pregătit de decenii.

Dintru început, zona fusese prevăzută cu tunele, chiar dacă acestea nu erau nici pe departe la fel de întortocheate ca cele din regiunea Cu Chi. Tunele pe care un soldat aflat în aşteptare le putea face să provoace nişte lucruri teribile inamicului, după care el să dispară, cu puţine şanse de a fi descoperit. Tunelele aveau montate tot soiul de capcane, de la cele mai simple, precum bombele declanşate prin mişcarea unui fir ascuns, la cele complicate, cum erau puţurile adânci, inundate cu apă, care ascundeau intrări secrete, coridoare în zigzag şi pereţi gata să se prăbuşească la comandă.

De-a lungul anilor, organizaţia Viet Cong înfiinţase în acest perimetru uriaşe depozite de muniţie şi alimente, a

căror reaprovizionare se făcea permanent, aşa încât un eventual invadator avea să se confrunte cu un inamic tainic, care putea să atace din orice direcţie, după bunul lui plac, deţinând totodată provizii aproape inepuizabile şi la îndemână. În trecut, americanii îşi trimiseseră unităţile LRRP de elită, dar fiecare patrulă terminase dezastruos, sau aproape dezastruos. Acum, niciun american nu se mai ducea acolo. De fapt, singurii oameni care străbăteau jungla Caracatiţei erau cei din Viet Cong şi, acum, soldaţii lui Duan.

Sporadic, americanii atacau. Avioanele, aflate în drum spre casă, mai aruncau acolo bombele rămase nefolosite, sau secerau jungla cu rafalele mitralierelor de la bord. Ori, la fel de inutil, câte-o unitate de artilerie mai trăgea câteva obuze la coordonate indicate de vreo hartă. Numai că toate astea se făceau la întâmplare şi numai un om pândit de nenoroc putea să sufere vreun accident serios.

Tovarăşul general ştia că putea fi oricum, numai ghinionist nu.

Tabăra în care se aflau Duan şi divizia lui fusese bine pregătită. Unităţile locale cunoşteau de luni de zile că urma să sosească o forţă foarte importantă din nord şi acţionaseră în consecinţă. Tunele de mult abandonate au fost redeschise şi altele noi au fost săpate.

Un uriaş spital de campanie fusese construit parţial sub pământ. Avea „saloane” de recuperare amplasate în aer liber şi protejate faţă de intemperii printr-un acoperiş din bambus împletit. Popota şi zonele de recreere fuseseră de asemenea amenajate. Cei care l-au întâmpinat aproape că terminaseră construirea unor adăposturi la nivelul solului, toate conectate prin cărări care, tăiate în junglă, aduceau cu nişte tunele.

De cum au sosit, Duan a ordonat imediat oamenilor săi să definitiveze şi să extindă lucrarea. Lau a supravegheat personal construcţia comandamentului precum şi a barăcii mici, ataşate, pe care Duan o folosea drept locuinţă. Lau a încercat să o doteze pe aceasta şi cu câteva mici elemente de lux, precum raţii americane capturate, dar Duan avea

prostul obicei să cedeze altora astfel de lucruri. Sergentul se plângea mereu că generalul era mai degrabă slab la minte decât slab la suflet. În plus, dacă tot le ceda, oare chiar nu vedea un om vrednic de aşa ceva în faţa ochilor săi?

Nu era nicio scofală să ai prieteni printre ofiţerii de rang înalt.

Duan se foi în hamac şi apoi îşi înăbuşi un geamăt când se simţi săgetat de durerea provocată de mişcare. Chiar şi în răcoarea orelor de dinaintea zorilor, adăpostul era sufocant. De asemenea, îl chinuia o sete teribilă, dar ideea de a se scula şi a căuta o sticlă de apă îl îngrozea. Ca majoritatea oamenilor săi, Duan suferea de malarie şi nu mai dormise cum se cuvine de câteva zile, deşi încercase să ascundă lucrul acesta de Lau. Ştia că sergentul l-ar fi cicălit neîncetat să se interneze în spital.

Auzi, să se interneze! De parc-ar avea timp pentru aşa ceva. De o lună întreagă planifica, explica amănunţit şi îi dirija pe oamenii de sub comanda sa. Mai avea doar două luni şi un pic ca să-şi pregătească soldaţii pentru ofensiva generală. Un eşec era de neconceput. Duan ştia că un sfârşit lamentabil al marii acţiuni era o posibilitate cât se poate de reală şi că nu era absolut necesar ca acesta să survină pe câmpul de luptă.

Putea să se întâlnească cu el chiar aici, în inima Caracatiţei, pentru că fortăreaţa era în acelaşi timp şi o închisoare cu efecte dezastruoase. Încetul cu încetul, boala tot micşora efectivele, în pofida eforturilor de a le completa cu recruţi locali şi cu rămăşiţele Batalionului Phu Loi.

Malnutriţia era şi ea o problemă. Desigur, orez se găsea la discreţie, dar proteinele lipseau aproape total, ceea ce însemna că toţi aceşti oameni sufereau de o anemie severă, stare care afecta majoritatea vietnamezilor, chiar şi în perioadele de relativă pace şi prosperitate.

Pe urmă, interveneau şi probleme practice uriaşe. Caracatiţa era un loc sigur, dar în acelaşi timp era la fel de stranie şi de înspăimântătoare pentru militarii NVA ca şi pentru americani. Oamenii lui erau fie ţărani, fie copii de la

oraş. Jungla, cu bolile ei, cu plantele şi animalele ei îngrozitoare, le distrugea pe nesimţite moralul. Zvonuri bazate pe isterie sau pe ignoranţă se răspândeau uluitor de repede în cuprinsul taberei, uneori doar la câteva minute după ce primul om începea să bolborosească cine ştie ce aiureală. Gama de zvonuri începea cu şerpii care simţeau mirosul de om de la kilometri întregi după care-l vânau asemenea tigrilor, până la copacii care-i ademeneau pe oameni cu fructele lor delicioase, ca să-i prindă apoi în strânsoarea crengilor şi să-i devoreze lent. Duan şi ofiţerii lui trebuiau să fie zi şi noapte cu o jumătate de pas înaintea zvonurilor şi apoi să le discrediteze.

Teama oamenilor săi faţă de habitat includea şi tunelele. În mod ideal, cea mai mare parte a taberei trebuia să fie subterană. Duan ştia însă, că dacă i-ar obliga să trăiască în spaţiile acelea restrânse, oamenii săi ar lua-o razna. Până şi ordonanţa lui, Lau, refuza să intre sub pământ, cu excepţia cazurilor absolut necesare, iar atunci ţâşnea la suprafaţă ca o păpuşă cu arc şi o zbughea în colibă, ca să-şi revină.

Era foarte nimerit, spunea Lau cu plăcere, ca aceşti „sudici” (obişnuia să pronunţe cuvântul ca pe o obscenitate, uitând probabil că şi generalul lui era din Sud) să trăiască asemenea unor şobolani. La urma-urmei, e bine cunoscut faptul că ei sunt foarte îndeaproape înrudiţi cu respectivele rozătoare. Uită-te numai la dinţii lor mici şi ascuţiţi şi la ochii ca nişte mărgele, care nu privesc niciodată un om drept în faţă.

Antipatia lui Lau pentru localnici era împărtăşită şi de alţi militari nord-vietnamezi, motiv al unei noi dificultăţi pentru Duan. Într-un fel sau altul, el trebuia să-i reunească pe oamenii lui, pe cei din efectivele regulate Viet Cong şi pe simpatizanţii locali într-o forţă combatantă coerentă. Singura cale de a da viaţă dezideratului era să-i ţină tot timpul ocupaţi cu instrucţia.

Duan a trecut la realizarea acestui obiectiv într-o manieră subtilă. De exemplu, alcătuia o echipă dintr-o grupă de localnici şi una dintre cele mai bune grupe ale sale, după care prezenta o problemă oarecare de război. Mergând pe

urmele oamenilor săi, localnicii înfrângeau, de obicei spre propria lor surprindere, falsul inamic şi apoi radiau de mândrie. Era o modalitate de a-i face să simtă că fac parte cu adevărat dintr-o unitate de elită.

Toate acestea, firește, presupuneau o oarecare doză de entuziasm şi de devotament din partea oamenilor locului pe care Duan îi recruta din sate. Aşa cum remarca şi comisarul Thuy, era posibil ca mulţi dintre ei doar să mimeze loialitatea. În fapt, puteau fi doar nişte bandiţi care profitau de situaţie. Daţi-i în vileag, era răspunsul lui Duan. Şi-apoi, ucideţi-i pe loc, sugera cu înţelepciune comisarul lui.

Nu, spunea Duan. De îndată ce aflăm cine sunt, trebuie să-i facem să devină ai noştri. Comisarul încuviinţa din cap a înţelegere. Una din cugetările lui Mao spunea că irosirea unui potenţial soldat al revoluţiei, fie el şi un bandit, era o crimă. Duan nu era un admirator al lui Tze Dun, deşi orice ofiţer care ignora scrierile lui despre război trebuia să fie un prost, dar logica acestuia în problema indezirabililor era impecabilă. Pe lângă faptul că se irosea o forţă umană de care era nevoie, indezirabilii aveau obiceiul să dezerteze şi să se alăture inamicului tău.

Duan auzi un foşnet afară, la uşa barăcii. Trebuia să fie Lau, cu micul dejun. Ignorând durerile trupeşti, se ridică în capul oaselor în timp ce sergentul intra. Îl cuprinse ameţeala, dar se strădui să-şi concentreze gândurile şi-l întâmpină pe proaspătul venit cu un surâs care aducea mai mult a rânjet voios.

— Bună dimineaţa, sergent, spuse el, un pic prea tare. Sper că ai dormit bine.

— Sunteţi bolnav, zise Lau, devenit instantaneu suspicios.

— Nu, mă simt excelent. Ce te face să crezi c-aş fi bolnav?

— Vă arătaţi bucuros că mă vedeţi, răspunse, sigur pe el, Lau.

— Păi sunt. În plus, aştept cu nerăbdare excelentul tău ceai.

— Detestaţi ceaiul dimineaţa, spuse Lau.

— De când?

— Dintotdeauna.

— Am spus eu vreodată…

Era prea târziu. Lau venise lângă el şi-i încerca fruntea cu braţul lui cărnos. Duan se pomeni ridicat în picioare.

— Ce faci? bolborosi el.

— Vă duc la spital.

Duan dădu să protesteze, dar Lau ridică autoritar mâna.

— Nu trebuie să rămâneţi acolo, spuse el. Ştiu eu bine. O să mă aduceţi la disperare încercând să vă fofilaţi.

Lui Duan îi veni în minte imaginea delirantă a unui general furişându-se prin întuneric ca s-o evite pe propria sa ordonanţă. Secvenţa legată de această scenă imposibilă i se păru extrem de caraghioasă, aşa că începu să râdă. Pe urmă se uită la faţa lui Lau, realmente afectat. Asta îl făcu pe Duan să se simtă prost; nu vroia să-l îngrijoreze inutil pe vechiul său prieten.

— Bine, acceptă el. Am să mă duc. Dar n-am nimic. M-a atins doar cine ştie ce virus.

Lau pufni neîncrezător.

— Un virus. Aşa ziceţi mereu. Dacă nu mâncaţi cum trebuie, vă priveşte. Dacă măcar aţi asculta…

Lau se întrerupse şi scoase un oftat lung, de suferinţă.

— Hai acum să-l vedem pe dosul ăla de porc care se cheamă doctor, zise el şi-l scoase pe tovarăşul general afară din baracă.

Principalul spital de campanie era administrat de un medic ale cărui înfăţişare durdulie şi cap aproape chel constituiau exact opusul personalităţii sale. Doctorul Nguyen Va Quot era o adevărată floare rară a spitalelor comuniste din junglă. De o probitate profesională desăvârşită, fusese educat în Franţa. Geniul său medical compensa absenţa bunelor maniere în privinţa consultului.

În scurtul interval de timp de când Duan şi ofiţerii săi făcuseră cunoştinţă cu el, doctorul Quot a reuşit să agaseze toate persoanele cu care a intrat în contact. Nu numai că-i ura pe semenii săi, fără teamă şi fără vreo distincţie, dar

părea să facă tot ce-i stătea în putinţă ca să fie enervant. Se mândrea şi făcea mare caz de faptul că era un capitalist. Considera toată mentalitatea comunistă o prostie şi singurul motiv pentru care încă nu fusese trimis în faţa unui pluton de execuţie era acela că salva sute de vieţi.

Geneza lui Quot ca medic de gherilă era remarcabilă într-o lume în care straniul devenise ceva banal. Venea dintr-o proeminentă familie saigoneză care credea că civilizaţia începea şi se termina cu francezii. După absolvirea facultăţii de medicină şi efectuarea stagiului de perfecţionare în chirurgie în Franţa, Quot a trecut la practica medicală prosperă de îngrijire a celor bogaţi.

Onorariile lui erau tot atât de uriaşe ca şi orgoliul şi priceperea demonstrată. Quot se făIea cu amândouă. În timpul zilei, el îi înnebunea pe colegii săi de breaslă cu declaraţii despre unele realităţi medicale ce contraziceau credinţele comune. Faptul că avea aproape întotdeauna dreptate sau că putea să ignore cu uşurinţă o eroare minoră şi s-o explice, nu avea darul să-l facă mai popular. Serile, Quot şi le petrecea mergând la teatru sau operă, ori luând masa la restaurante selecte. Se considera, de asemenea, expert şi în aceste subiecte, argumentând îndelung şi zgomotos asupra calităţii vinului sau în legătură cu nota exactă reuşită de vreo soprană.

Poate că doctorul ar fi continuat astfel să ducă o viaţă lungă şi fructuoasă dacă nu ar fi săvârşit o eroare aproape fatală, considerându-se expert şi în politică. Spera, date fiind relaţiile sale printre catolicii înstăriţi din Saigon, să-şi asigure un loc în parlament. Dar n-a reuşit nici măcar să participe la vreun tur de scrutin.

Fiindcă una era ca autorităţile să ignore analizele „de restaurant” severe pe care medicul le făcea corupţiei regimului aflat la putere, atâta timp cât se mulţumea să rămână doctor. Şi, cu totul altceva să le auzi la radio sau să le vezi tipărite pe afişe electorale.

Quot a scăpat ca prin urechile acului de cuşca cu tigri abia în momentul când soldaţii au venit după el. Dacă o fi reuşit să-şi ia cu el trusa medicală şi s-o şteargă din oraş. În

cele câteva luni, cât a durat vânarea sa, belicosul slujitor al lui Hypocrat a făcut apel la serviciile prietenilor de familie, prieteni care, din fericire, au arătat mai multă loialitate memoriei tatălui său decât interes în trădarea hotărât antipaticului său fiu.

Quot şi-a irosit câteva din primele săptămâni punând la cale întoarcerea sa victorioasă. Dar, pe urmă, a început să înţeleagă unele realităţi evidente. Nu se putea întoarce la Saigon atâta vreme cât actualul regim se afla la putere. Ca asiatic, niciodată nu s-ar fi putut bucura de prestigiul pe care considera că-l merită, dacă ar fi fugit în Europa şi ar fi încercat să înjghebeze un cabinet.

O singură soluţie se întrezărea: guvernul Vietnamului de Sud, sprijinit de americani, trebuia să cadă. Calea unică prin care se putea realiza acest deziderat trecea prin Nordul comunist. Deşi n-a făcut niciun secret din opinia sa că în curând vor fi înlocuiţi de către preaiubiţii săi francezi, Quot a fost primit cu braţele deschise de către Viet Cong. Nu-şi puteau permite să respingă ajutorul nici unui medic, cu atât mai puţin al unuia atât de talentat.

Şi uite-aşa, în următorii câţiva ani, s-a născut o legendă. El a devenit „Bac Si” – doctorul. Circulau poveşti despre operaţii fantastice efectuate cu un burghiu obişnuit sau cu bisturie meşterite din pale de elicopter.

Oameni care până de curând ar fi murit aproape sigur din pricina rănilor la piept sau a celor provocate de schije, aveau acum şanse nesperate de supravieţuire dacă rezistau până-i opera el. Se mai povestea de asemenea că Bac Si inventase nişte medicamente fantastice, bazate pe plantele din junglă.

Adevărul e că şi dacă dădeai la o parte elementele de propagandă, aproape totul era adevărat. La fel cum, în pofida gurii sale slobode, dacă doctorul Quot supravieţuia războiului, avea asigurat un loc important în aproape orice guvern ar fi urmat. Dosurile de porc, cum îi plăcea lui Lau să spună, nu sfârşeau în mod necesar ca jambon.

Problemele cu care se confruntau „medicii de junglă”, precum Quot, erau enorme. Existau boli de toate soiurile,

de la beriberi la ciuma bubonică, aceasta din urmă făcând ravagii în întreg Vietnamul, chiar şi înainte de actualul conflict. Cei mai mulţi din Viet Cong sufereau de afecţiuni parazitare şi malarie cerebrală, boli care nu reacţionau la tratamentul clasic.

Materialele sanitare erau aproape întotdeauna imposibil de obţinut în zilele de început şi, chiar dacă între timp sistemul de „completare prin furtişaguri” s-a îmbunătăţit, lucruri precum penicilina şi celelalte antibiotice nu se păstrează bine în mediul din junglă.

Boala era prima problemă împotriva căreia Quot trebuia să lupte. Nici cel mai grozav dintre chirurgi nu reuşeşte, oricât s-ar strădui, să salveze un rănit dacă acesta suferă în acelaşi timp de malnutriţie şi/sau de malarie. Îi bătea într-una la cap pe ofiţerii politici să-i educe pe oameni în problemele esenţiale ale nutriţiei şi ale igienei. De regulă însă, el zicea, el auzea.

În puţinele sale ore libere, Quot patrula prin tabără şi inspecta orice încălcare a regulilor sanitare impuse de el, cerând pedepse severe împotriva vinovaţilor şi atrăgându-şi astfel ura eternă a soldaţilor de rând precum şi a ofiţerilor. Totuşi, când erau răniţi, oamenii se rugau fiecare zeilor în care credeau să fie duşi în teatrul de operaţiuni al lui Bac Si, în loc de cine ştie ce alt medic mai slab cotat.

În tabăra din Caracatiţa, Quot şi-a amplasat cu înţelepciune sălile de intervenţii în subteran, socotind că pericolele generate de bacteriile din tunele erau mult mai mici decât dacă ar fi încercat să opereze în aer liber, sub ameninţarea armelor şi bombelor inamice. A cerut ca pereţii să-i fie acoperiţi cu material supraelastic de paraşută iar el şi ceilalţi membri ai echipei operau cu lanterne prinse la cap. Sălile de recuperare au fost situate afară, pentru a se evita riscurile unor îmbolnăviri iar convalescenţii să poată profita de soare şi aer curat.

Ca să stăvilească malnutriţia, i-a obligat pe pacienţi să mănânce atâtea proteine câte puteau suporta, asta însemnând, de regulă, şobolani şi, din când în când, raţii americane furate sau capturate. De asemenea, a testat

comestibilitatea diferitelor specii de insecte, pe care a cerut bucătarilor spitalului să le piseze şi să le amestece în orez, ca să nu se observe. Rezultatul general al acestor măsuri a fost că, la fel ca un soldat american, dacă un Viet Cong era rănit avea supravieţuirea aproape asigurată… dacă putea ajunge la spitalul lui Bac Si.

Diferenţa, firească, s-ar putea spune, consta în aceea că militarul american era transportat cu elicopterul aproape imediat, în vreme ce vietnamezii trebuiau să-şi care răniţii prin junglă cu ajutorul unor tărgi improvizate, uneori zile în şir.

Când Duan l-a întâlnit prima oară pe Bac Si, acesta încerca deja să înlăture şi acest neajuns. Folosindu-se, ca de obicei, de impertinenţa ajunsă de pomină şi de ordinele lătrate, Quot urmărea să stabilească un sistem complicat de clinici mobile, unde starea unui bolnav se putea stabiliza înainte de lunga călătorie către chirurgie. Duan a constatat pe pielea lui că întâlnirea cu doctorul însemna o confruntare de voinţe. Tovarăşul general a pierdut-o pe prima şi, în mod cert, avea s-o piardă şi pe următoarea dacă făcea prostia să-l înfrunte din nou pe Bac Si.

După ce au ajuns cu bine la Caracatiţă, unul din primele lucruri pe care le-a făcut Duan a fost o vizită la spital, pentru a vedea la faţa locului starea de sănătate a oamenilor săi. El şi comisarul Thuy, însoţiţi de sergentul Lau, se plimbau prin sălile de recuperare cu pereţi de bambus, adresând cuvinte de încurajare fiecărui om şi luând aminte la schimbările survenite în starea supravieţuitorilor greu încercatului batalion Phu Loi. Abia îşi începuseră vizita, când au auzit un bărbat care striga cât îl ţineau bojocii obscenităţi „elevate”.

— Băi, penis sifilitic… băi, pustulă plângăreaţă… sticlă cu fecale mânjită cu verde! Te rog să încetezi! Imediat, m-ai înţeles?

Cei trei bărbaţi s-au grăbit să ajungă într-una din sălile de recuperare, aceea din care veneau ţipetele. Duan a văzut un omuleţ dolofan, cu faţa umflată şi înroşită de furie. Urla la un alt om pe care Duan l-a recunoscut vag ca fiind unul

din sanitarii săi. Durduliul, a presupus Duan, bazându-se pe ceea ce auzise despre reputaţia lui, era doctorul Quot. Bac Si scotocea în trusa sanitarului, aruncând lucrurile în toate direcţiile.

— Ia zi, ce mai ai aici, şarlatan nesuferit? Vrei să-mi omori pacienţii sau ce?

— Dar, domnu' doctor, protesta sanitarul, alea fac parte din dotarea standard. Avem ordin să le purtăm la noi.

— Nu mă interesează ce ordine ai primit tu. Eu îl contramandez, m-ai înţeles?

Auzind de contramandarea unui ordin, comisarul a intrat în acţiune, înainte ca Duan să-l poată opri, Thuy a păşit înainte, şi şi-a umflat pieptul ca să poată urla:

— Hei, ia ascultă! Lasă omul în pace!

Bac Si s-a răsucit brusc la auzul vocii străine şi, preţ de o clipă nebunească, Duan s-a temut că doctorul o să ducă mâna la pistolul antic pe care-l purta într-un toc. În loc de asta, el şi-a îndreptat spatele şi l-a mitraliat necruţător pe politruc cu vorbele sale lătrate:

— Cumva mi te adresezi mie? Ia mişcă-te de-aici. De când spitalul *meu* e treaba dumitale?

Thuy a explodat.

— Eşti în prezenţa ofiţerilor tăi superiori. Cum îndrăzneşti să ne vorbeşti aşa?

Bac Si l-a cântărit şi mai îndelung cu o privire rece, din creştet până-n tălpi.

— Vorbesc cu tine cum am chef, a spus el. Şi-acum, încetează să mai scuipi ca un prepuţ anchilozat şi cară-te. N-ai decât să te întorci când ai să fii împuşcat, o soartă pe care sunt sigur c-o meriţi.

Thuy era îngenuncheat. Aşa ceva era de neînchipuit. Duan a observat cu oarecare interes cum comisarul lui bolborosea incoerent, aflându-se într-o stare pe care nici el nu reuşise să o provoace vreodată unui ofiţer politic. Totuşi, Thuy era omul lui, aşa că trebuia să intervină înainte ca lucrurile să ajungă prea departe. În tot cazul, dacă ăsta era legendarul Bac Si, poate că un pic de diplomaţie era binevenită.

— Scuză-mă, tovarăşe comisar, a spus el cu glas domol. Poate ar trebui să vedem despre ce e vorba.

Thuy îşi înăbuşi furia şi încuviinţă din cap cu un gest scurt.

— Cum doriţi, tovarăşe general, a spus el, accentuând „general”. Dat fiind că nici el, nici Duan nu purtau nici urmă de însemn de rang, vroia ca porcul ăsta de doctor să ştie cu cine are de-a face.

În loc de asta, Quot s-a întors ca să-i arunce lui Duan o uitătură ostilă. Duan s-a gândit că omul are să spună ceva regretabil, forţându-i prin urmare mâna. Duan nu era adeptul împuşcării doctorilor decât în cazuri de absolută necesitate. Totuşi, Quot şi-a ţinut limba în frâu… sau cel puţin şi-a domolit tonul, atât cât îi stătea în putinţă.

— General, deci? Bun. În sfârşit văd şi eu pe cineva care are autoritatea să pună capăt acestei idioţenii.

Quot a scotocit prin trusa sanitarului şi a scos ceva, arătându-l tuturor, ca pentru inspecţie. Duan a recunoscut-o ca fiind „doctoria” pe care toţi sanitarii aveau obligaţia s-o aibă asupra lor pentru tratarea muşcăturilor de şarpe. După ce erai muşcat, rupeai bucata respectivă în două, înghiţeai o parte iar pe cealaltă o aplicai pe rană. Duan ştia că e un fals şi că nu avea decât un efect psihologic. De aceea şi înţelegea motivul mâniei lui Quot.

— Eu credeam că pregătiţi infirmieri acolo, în Nord, a izbucnit doctorul cu o voce tremurândă. Nu vraci. Chestia asta e la fel de inutilă împotriva muşcăturilor de şarpe ca şi un cub de zahăr.

— Ţine-ţi gura, şuieră Thuy. Te-aud oamenii.

— Aha, deci recunoşti!

— Nu recunosc nimic!

— Bine! Atunci spune-mi pentru ce e asta?

— Pentru muşcături de şarpe!

— Pentru o anumită specie de şerpi, sau pentru tot regnul şerpesc, în general?

Thuy se îndoia sub forţa contraofensivei.

— Eu nu sunt doctor, a zis el. Eu sunt…

— În sfârşit! Esenţa problemei. Dumneata nu eşti doctor.

Iar eu sunt.

Quot s-a întors din nou către Duan.

— Vedeţi, domnule general, această măruntă vrăjitorie, care mi se pare surprinzătoare cu atât mai mult cu cât ştiu că voi, comuniştii, sunteţi atei învederaţi, e doar simptomatică pentru problema generală.

— Respectiv? Duan era curios împotriva voinţei sale.

— Aici acţionează două forţe. Medicina, jalnică cum e, pe care voi o căraţi în nenorocitele voastre de raniţe şi medicina pe care o asigur eu. Numai una din ele poate să aibă prioritate.

Thuy era îngrozit.

— Sugerezi cumva să-i punem pe infirmierii noştri sub comanda ta?

Quot săltă din umeri.

— E singura soluţie logică. Vreţi medicină de calitate sau vrăjitorie?

— Îţi înţeleg punctul de vedere, a spus Duan.

— Şi?

Duan şi-a dat seama că omuleţul aştepta ca el să cedeze disputa. În caz contrar, era pregătit să-şi retragă serviciile.

— Am să vorbesc cu oamenii mei din statul-major să vedem cum se poate rezolva, a spus el.

— Şi până atunci? a insistat Quot.

— Până atunci, eşti şef, i-a răspuns Duan răstit. A aşteptat un interval de timp corespunzător, după care a adăugat: Dar numai peste spital. Nu şi peste oamenii mei.

S-a întors pe călcâie şi a luat-o din loc. Lau l-a ajuns din urmă după câţiva paşi.

— Doctorul ăsta, i-a şoptit sergentul. E bun?

— Un geniu, se pare, a răspuns printre dinţi Duan.

— Excelent. Atunci am să vorbesc cu el mai târziu despre malaria dumneavoastră.

— Nu vreau să am de-a face cu el decât dacă e absolut necesar, a răspuns tovarăşul general. E un…

— … dos de porc, a terminat Lau propoziţia în locul lui. Dar, în acelaşi timp, un geniu.

Duan se simţea de parc-ar fi încăput din nou în ghearele călugăriţelor, în timp ce stătea incomod pe masa de examinare din scânduri, dezbrăcat până la talie. Omul pe care jurase să-l vadă cât mai puţin posibil îl înghiontea în piept şi se holba în ochii şi în gura lui, ţistuind nemulţumit de starea lui jalnică pentru un bărbat între două vârste. Duan îl vedea pe Lau foindu-se neliniştit, ca o ţărancă bondoacă venită cu odorul la doctor. Bac Si clătină încă o dată din cap şi se depărtă de masă.

— Bineînţeles că-i malarie, spuse doctorul.

— Ştiu, se răsti Duan. O am de ani de zile.

— Domol, domol, tovarăşe general, îl mustră Quot. Chiar dacă irascibilitatea e unul din simptomele timpurii ale bolii dumneavoastră, nu înseamnă că trebuie să-i daţi frâu liber.

— Având în vedere împrejurările, e foarte dificil, spuse Duan sarcastic. Dumitale, chiar nu ţi-a vorbit nimeni până acum despre maniera de consult?

Quot se uită la el, sincer nedumerit.

— Nu. De ce?

Duan gemu exasperat în sinea lui. Singurul lucru mai rău decât un mârlan nesimţit e unul care nici nu-şi dă seama că e.

— Hai să terminăm odată treaba asta, doctore, spuse el. Dă-mi ce pilule consideri că trebuie şi lasă-mă să plec de-aici.

— Nu-i chiar aşa de simplu, zise Bac Si. Observ că aveţi lacune serioase în privinţa educaţiei sanitare. Nu-i ascultaţi pe ofiţerii dumneavoastră politici? Le-am pus la dispoziţie tot soiul de informaţii despre regimul alimentar, despre stresul provocat de muncă şi despre igiena personală. De câte ori am avut prilejul, m-am îngrijit ca ei să-i dădăcească pe oameni în privinţa acestor reguli simple.

— Am participat şi eu la câteva lecţii dintr-astea, spuse Duan. Apoi, în silă: Faci o treabă excelentă, doctore.

Quot ignoră aprecierea. Bineînţeles că făcea o treabă excelentă. De ce să mai discuţi ceea ce era dureros de evident?

— Să-ncepem cu regimul, spuse el. De-acum înainte

vreau să consumaţi cel puţin patru sute de calorii pe zi. Cel puţin jumătate trebuie să fie proteine.

— Nu pot să mănânc atâta, zise Duan. Cât despre proteine, n-aş zice că mă-nnebunesc după carne.

— Cu toate acestea, trebuie să mâncaţi, spuse Bac Si. Acum, lichidele. Nu ştiu câtă apă beţi în momentul de faţă, dar vreau să dublaţi cantitatea. Şi sucuri. Cât mai multe sucuri de citrice.

Duan rămase cu gura căscată. Se vede treaba că doctorul ăsta avea impresia că el putea să umble prin tabără cu burta doldora de apă, ca unul care tocmai a traversat înot Strâmtoarea Malacca. Cât despre suc…

— În continuare, somnul. Nu dormiţi suficient, iar puţinul somn pe care-l aveţi se pare că nu-i prea profund. Am să vă prescriu ceva.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Duan. Nu pot să plec la război drogat cu somnifere!

— Fireşte că nu, spuse Quot. Oricum, eu unul nu cred în soporifice. Am să vă recomand un ceai de plante bun şi relaxant, pe care ordonanţa o să vi-l prepare în fiecare seară. E indicat şi pentru digestie.

Duan sesiză zâmbetul larg al lui Lau, ca răspuns la toate astea. Torţionarul lui principal lua aminte cu mare atenţie.

— Ce-ar mai fi… continuă doctorul. A, da. Fără alcool, fireşte. Rău pentru somn. Rău pentru sănătate.

Fără alcool? Omul ăsta era un adevărat diavol. Duan nici măcar nu îndrăznea să se gândească din ce iad răsărise. Cu toate acestea, tovarăşul general decise să nu crâcnească. Nu vroia să-i acorde individului o asemenea satisfacţie. În schimb, se dădu jos de pe masă şi începu să-şi îmbrace bluza.

— Unde plecaţi? întrebă Quot.

— N-ai terminat?

— Cu dumneavoastră, da. Dar aş mai vrea să discutăm unele lucruri.

Pe tot parcursul consultaţiei, generalul se temuse tocmai de acest lucru.

— la legătura cu Thuy, comisarul meu. Sunt bolnav, ai

uitat?

— Ei haide, tovarăşe general. Nu sunteţi chiar aşa de bolnav. Doar un acces de malarie şi o imputabilă neglijenţă faţă de propriul organism.

— În regulă. Şi care-ar fi problema?

— Dacă vreţi ca infirmierii dumneavoastră să fie bine pregătiţi, zise Quot, trebuie să am mai multă autoritate asupra lor.

— Am mai discutat asta şi înainte, replică Duan. Îţi înţeleg logica, dar asta e armata... noi nu obişnuim să procedăm altfel.

— Atunci, mă tem că nu pot să-mi asum răspunderea, zise Bac Si. Cinstit vorbind, am mari îndoieli în privinţa capacităţii infirmierilor dumneavoastră de a face faţă valului imens de răniţi cu care estimez că vă veţi confrunta în apropiata insurecţie generală.

— O, deci acum eşti expert şi în estimarea pierderilor?

— Nu fiţi sarcastic. Orice prost poate să-şi dea seama de asta chiar şi cu un minimum de cunoştinţe.

— Prea bine, zise Duan. N-am să te contrazic. Deci, care-i problema cu infirmierii mei? Li s-a asigurat cea mai bună pregătire posibilă.

— În Nord, spuse Bac Si, unde dotările şi aptitudinile medicale sunt bine cunoscute. În plus, ăştia suferă de un orgoliu exagerat. Poţi să omori un pacient dacă-ţi închipui că ştii prea multe. Eu dau vina pe sistemul comunist. Lipseşte motivaţia profitului. Într-un sistem capitalist doctorul îşi ascultă pacienţii pentru că ei îl *plătesc.*

Duan nici nu mai ştia de câte ori fusese jignit în ultimele secunde.

— Ce vrei de fapt să spui?

— Că nu-şi ascultă pacienţii. Nici nu învaţă din experienţe. Comit greşeală după greşeală, fără să se corecteze vreodată. În schimb, se felicită unii pe alţii pentru numărul jalnic de vieţi pe care le salvează, în loc să se îngrozească de toate cele pe care le irosesc.

Din câte ştia Duan, dosul de porc avea dreptate. Era o carenţă pe care şedinţele de autocritică nu reuşeau s-o

înlăture. Oricum, al naibii să fie care o recunoaşte.

— Ştiţi că am dreptate, tovarăşe general, zise Quot. Sunteţi un om prea inteligent ca să nu înţelegeţi.

Aha, deci Duan era inteligent, nu-i aşa?

— Mă tem că va trebui să ne împăcăm cu sistemul pe care-l avem, spuse Duan.

— Mare păcat, zise Bac Si.

— Ei, mai ai şi alte probleme, doctore?

— O mulţime, spuse Quot. Pentru început, am un plan de extindere a staţiilor noastre de prim ajutor…

Duan se aşează din nou pe masă şi-l lăsă pe doctor să continue. Nu-i plăcea ideea, dar ştia că planurile lui puteau să salveze multe vieţi în cadrul Diviziei 302, lucru la fel de sigur ca şi faptul că medicul acesta era ca un recipient din aur umplut cu lături.

36. CARACATIŢA

Când lama lopeţii pătrunse în pământ, Vien Sang îi răsuci uşor coada din încheietura mâinii şi apoi, în aceeaşi mişcare, o ridică. Solul cedă cu uşurinţă. O descărcă apoi peste grămada de pământ tot mai mare de pe rogojina de paie, după care se întoarse ca să reînceapă.

Sang înţelesese vag că el şi camarazii săi lărgeau un tunel pentru una din armele aduse de divizia lui din Nord. Adevărul e că nu prea îi păsa care era motivul. Pur şi simplu săpa. Era o treabă care-i făcea plăcere. După lungul marş, orice loc stabil, inclusiv Caracatiţa, părea ca acasă. Mai ales când el înseamnă soarele care-ţi arde gâtul, mişcarea lină a muşchilor supuşi la efort, starea de bine dată de un stomac plin la sfârşitul zilei şi puţin timp pentru relaxare, în serile răcoroase. În oricare alt loc sau timp, Sang ar fi fost un om cât se poate de fericit.

Problema era că se simţea singur, aşa cum numai un băiat de şaptesprezece ani se poate simţi. Până şi camarazii lui păreau să se ferească de el în ultima vreme. Nu înţelegea motivul, dar dacă un om mai în vârstă s-ar fi milostivit de el ar fi putut să-i explice cu uşurinţă. Sang vorbea neîncetat despre singurătate. Indiferent ce subiect avea conversaţia, Sang găsea o cale să aducă vorba despre nevastă-sa, despre copilul pe care nu apucase să-l vadă, sau despre cât de minunată era mama lui şi cât de frumoase câmpurile cultivate din jurul satului său. Aşa cum îl descria Vien Sang, niciun om nu venea dintr-un paradis ca al lui.

Sang se născuse într-un mic port agricol din apropiere de Thanh Hoa, oraş renumit pentru podul lui impresionant, pentru linia ferată terminală şi pentru că era un centru comercial şi de transport de o importanţă vitală, cu o poziţie centrală. Totodată, asta făcea din el una din ţintele preferate ale bombardierelor americane. Podul era mereu distrus şi apoi reconstruit, aparent peste noapte. Linia de cale ferată care mergea de-a lungul coastei, până în oraşul

Vinh, se număra şi ea printre obiectivele favorite ale piloţilor de bombardiere. Dat fiind că sătucul lui Sang se afla în imediata apropiere a liniei ferate şi cam la jumătatea distanţei dintre Thanh Hoa şi Vinh, bombele aveau tendinţa să se împrăştie peste terenurile agricole şi locuinţele acoperite cu stuf.

Majoritatea oamenilor care ar fi vrut să descrie satul natal al lui Sang nu ar fi folosit cuvântul „paradis”. Dar, pentru tânărul Sang, bombele deveniseră la fel de familiare ca şi plugul lui. Fireşte, erau ceva de care trebuia să te temi, iar stricăciunile provocate de ele te-ngrozeau. Dar viaţa îşi vedea de cursul ei aproape normal. Când veneau avioanele, cei mai mulţi dintre săteni se ascundeau degrabă în micile adăposturi betonate care împânzeau zona şi aşteptau încheierea raidului. Cei mai curajoşi completau echipajele armamentului antiaerian şi trăgeau în americani, în vreme ce alţii se alăturau echipelor de pompieri şi de salvare. După încetarea alarmei, viaţa revenea la starea de dinainte, aceeaşi de câţiva ani de zile. Liderii regionalei de partid aveau o lozincă care li se transmisese pe cale ierarhică de la Hanoi: „Luptă şi construcţie”.

Oricum, un mucalit local a reformulat-o astfel: „Uşurează-te şi ia-l cu lopata”. În câteva minute, a doua lozincă a făcut înconjurul satului şi Sang îşi amintea că toată lumea a tras o porţie bună de râs pe seama ei. Chiar şi şeful satului care s-a jurat că o s-o transmită mai departe la următoarea şedinţă a regionalei de partid. După câte-l cunoştea pe şef, Sang era destul de sigur că s-a ţinut de cuvânt.

În numai câţiva ani, Sang a văzut cum viaţa satului se modifică semnificativ. Tot mai mulţi bărbaţi erau târâţi în vâltoarea războiului, ca soldaţi sau ca membri ai numeroaselor echipe de construcţie care băteau ţara în lung şi-n lat, reconstruind ceea ce distruseseră bombardamentele. Şi tatăl lui fusese obligat să intre în armată când Sang avea cam treisprezece ani. Trei ani mai târziu, Sang i-a călcat pe urme fără să mai fi auzit de mult ceva despre părintele lui.

În ultima scrisoare primită de Sang de la soţia lui (dictată

şefului satului pentru că ea, ca majoritatea ţăranilor, era analfabetă), despre tatăl lui încă nu se aflase vreo veste iar mama lui era pe punctul să-şi piardă orice nădejde.

În afară de bombe, o altă schimbare adusă de război a fost faptul că secătuirea continuă a părţii bărbăteşti a populaţiei a produs o societate constând aproape în întregime din foarte tineri, foarte bătrâni şi femei. Femeile conduceau aproape toate activităţile importante. Ele lucrau pământul, reparau locuinţele şi îndeplineau cea mai mare parte a treburilor miliţiei locale. Rezultatul a fost un matriarhat, dat fiind că majoritatea femeilor, printre care şi mama lui Sang, şi-au asumat cu plăcere aceste noi responsabilităţi şi declarau ritos că lucrurile n-aveau să revină la starea de dinainte, dacă şi când bărbaţii lor se vor mai întoarce.

De la despărţirea de acasă, primise două scrisori de la soţia lui, Tham. Le ţinea învelite într-o bucăţică de prelată cauciucată şi, de câte ori avea prilejul, le scotea şi le citea.

Erau pline de detaliile obişnuite ale vieţii de la ţară. Atâtea şi-atâtea ouă strânse, cât de mult sau cât de puţin a plouat şi care era starea recoltei. Ca să găsească vreo urmă de sentimente afectuoase trebuia să citească printre rânduri, pentru că Tham îi dicta scrisorile şefului satului şi nu se cuvenea să-şi dezvăluie respectivele sentimente.

O notă de mândrie a fost dată de vestea că făcea parte din artileria antiaeriană şi că echipa ei împărţise cu o alta succesul doborârii unui avion american. Într-una din scrisori a primit vestea că urma să fie tată. La început Sang a fost mândru, dar pe urmă s-a îngrozit la gândul că se putea întâmpla ceva rău în timpul naşterii copilului. Şi-a dat seama cu nelinişte că, până să ajungă scrisoarea la el, copilul se şi născuse. Şi că nu era exclus să fi început deja să meargă.

I-a întrebat pe toţi camarazii despre care ştia că au copii ce şanse erau ca puiul lui să supravieţuiască. Pe urmă, a avut coşmaruri pentru soţia lui. Dacă Tham a murit? Multe săptămâni fără somn a mai avut din pricina asta. Un caporal l-a luat până la urmă deoparte şi i-a zis:

— Şi dacă într-adevăr a murit? Ce-o să fie dacă visurile tale rele se dovedesc adevărate?

— Atunci aş fi cel mai nenorocit om din satul meu.

— Într-atât de nenorocit încât, să zicem, ţi-ai lua viaţa?

Sang a fost şocat.

— Fireşte că nu. Tham e cea mai frumoasă femeie din satul meu… cea mai blândă… cea mai muncitoare… Dar…

— Ia încetează să mai măcăni ca o raţă. Am auzit cu toţii de calităţile numeroase ale acestei legendare Tham. Răspunde-mi la întrebare.

— Am responsabilităţi în satul meu, i-a replicat Sang. Oamenii se bizuie pe mine. De exemplu, mama mea…

Caporalul i-a retezat-o şi de data asta.

— Hai să ne gândim acum la cealaltă variantă. Dacă trăieşte?

— Atunci aş fi cel mai fericit om din sat, a răspuns Sang liniştit.

Caporalul a încuviinţat din cap, strecurând încă o surcică sub oala în care fierbea orezul.

— Atunci îţi sugerez să-ţi închipuieşti că soţia şi copilul tău trăiesc şi sunt sănătoşi. Dacă nu… Caporalul a clătinat din cap, cuprins parcă de o mare tristeţe. Dac-ai să continui în felul ăsta, tinere Sang, ai să mori. Iar dac-ai să mori, n-ai să afli niciodată ce s-a întâmplat.

Sang a reflectat la vorbele caporalului tot restul zilei. Se considera un bun soldat, dar în ultima vreme… de când cu coşmarurile… În noaptea aceea a visat iarăşi despre sat. Tham era grasă iar el era tatăl mândru al unui băieţel frumos. A doua zi s-a apropiat de caporal.

— Vreau să-ţi mulţumesc, tovarăşe caporal, a spus el.

— Au încetat visurile urâte?

— Oh, desigur. Ai avut perfectă dreptate. Ştii, aş mai avea o mică întrebare…

— Vorbeşte.

— Dumneata ai copii?

— Mai mulţi.

— Bun. Atunci trebuie să ai habar. Băiatul meu ar trebui acum să înceapă să meargă?…

Caporalul s-a mulţumit să încuviinţeze din cap, aşteptând.

— Dacă-ncepe să meargă prea devreme? Am auzit că genunchii lor plăpânzi se-ndoaie şi…

Caporalul mai că nu l-a omorât. Din nefericire pentru alţii, Sang nu şi-a învăţat lecţia. El nu făcuse decât să se oprească să stea de vorbă cu caporalul.

Lau cerceta din priviri cutiile din aluminiu stivuite în şiruri nesfârşite în faţa lui. Erau mii de cutii, unele aveau etichete, dar pe cele mai multe clima din regiunea Caracatiţei le făcuse neidentificabile. Mulţimea de bunătăţi conservate dinaintea lui nu era decât o mică parte din proviziile agonisite de organizaţia Viet Cong prin „eliberarea” lor de la americani. Lau căuta sucuri de citrice, conform indicaţiilor doctorului Fund de Porc.

După o perioadă, care lui i se părea de secole, de furat de la Occident, învăţase că lucrurile simpatice precum sucurile de portocale, grapefruit sau chiar de papaia veneau ambalate în cutii care aveau o anumită configuraţie. Lau considera cunoştinţele sale în această privinţă ca fiind nu foarte diferite de recunoaşterea siluetei unui avion inamic. Conservele, fie că puteau produce ceva care să bombardeze intestinele, fie că puteau rămâne într-o fază de observaţie, ca focuri de armă răzleţe şi nevătămătoare. Sucul de prune, de exemplu, se află întotdeauna în cutii mici şi alungite, de obicei într-o cantitate suficientă pentru o porţie şi un sfert. Lau habar n-avea de ce tot sucul de prune „eliberat” părea să fie altfel. Cutiile de genul ăsta trebuiau evitate.

Al doilea lucru de care trebuia să te fereşti erau tomatele. Unele popoare păreau să ambaleze roşiile într-o manieră periculoasă. Pasta de tomate, de exemplu, tindea să fie pusă în cutii mici. Dar puteai să iei şi o cutie înaltă şi zveltă, în care găseai, musai, în loc de suc de portocale, multă pastă de tomate, un condiment complet inutil pentru bucătăria din regiunea Râului Roşu. Scoasă din cutie, pasta de tomate avea gust de tocătură de melci bătrâni. De

asemenea, provoca o adevărată deflagraţie a maţelor.

Lau a învăţat pe pielea lui că produsele rele la gust aveau totodată tendinţa să fie ambalate în cutii de dimensiuni care nu corespundeau volumului pentru consum normal. Chestiile care trebuiau evitate nu se produceau niciodată în cutii mai mici de două sau trei porţii.

Sergentul ochi o cutie deosebit de interesantă: suc de grapefruit sau, în cel mai rău caz, felii de grapefruit în sirop. Cutia era puţin cam scundă, de parcă ar fi conţinut felii de grapefruit tăiate cu cuţitul. În acelaşi timp însă, era suficient de înaltă ca să poată conţine şi suc pur. Nu era sigur de vechimea conţinutului, dar înţelesese că americanii îşi susţineau eforturile din ultima vreme cu mari cantităţi de vitamine. Alegerea constituia un risc pe care trebuia să şi-l asume.

Nu. Era un risc pe care *Duan* urma să şi-l asume. Lau îşi luă angajamentul faţă de sine că, indiferent ce conţinea cutia, tovarăşul general avea să înghită tot ce era înăuntru.

— Scuzele mele, sergent, se auzi o voce din spatele lui.

Lau ştia că vocea aparţinea comisarului. Prin urmare, mimând nevinovăţia, puse cu băgare de seamă cutia cu pricina în sacul său de merinde şi se întoarse cât mai nepăsător cu putinţă către cel care-i vorbise.

— A, tovarăşul comisar, zise el cu prefăcută surprindere. Apoi flutură dispreţuitor din mână către cutiile şi pachetele atent aranjate. Ce dezordine! Venisem să fac nişte observaţii pentru următoarea şedinţă de autocritică.

Comisarul ignoră umflătura de o formă ciudată care se profila în sacul atârnat de umărul sergentului.

— Ce mai face tovarăşul general? întrebă el. Sper că l-ai convins să se supună instrucţiunilor doctorului Quot.

Abia acum arătă din cap către sacul lui Lau. Omul ştia despre ce era vorba, şterpelirea de provizii, desigur, dar pentru o cauză nobilă. Desigur, amândoi ştiau că Duan nu ar fi avut decât să ordone şi-i erau asigurate suplimentele alimentare corespunzătoare. Dar amândoi cunoşteau la fel de bine că ăsta era un lucru pe care el nu l-ar fi făcut niciodată.

Cei doi păstrară un scurt moment de linişte, semn de respect faţă de superiorul lor. Lau îşi dădu seama că Thuy nu se prefăcea. În pofida fanfaronadei individului, sergentul înţelese că acesta vedea în Duan un erou: nehotărât în intimitate, calm în exterior; un laş potenţial în adâncul sufletului, neînfricat în public; copilăros în dispreţuirea propriilor sale nevoi; un tată, chiar un unchi drag ori un frate mai mare, atunci când vorbea cu ofiţerii lui. Privindu-l cu atenţie pe comisar, Lau se întrebă de ce acesta, cu un grad infinit mai mare decât al sergentului, părea să fi adoptat dintr-odată o postură aproape umilă în faţa lui?

— Încă mai are febră, spuse Lau, dar cred c-o să cedeze curând.

— Îi eşti foarte apropiat, nu-i aşa, sergent?

— Ne-am cunoscut la Dien Bien Phu, răspunse el.

Nu intenţionase să spună asta nici indiferent, nici pe un ton de laudă. Pur şi simplu aşa era. Lunga linişte care urmă îl făcu să înţeleagă unele lucruri. Dien Bien Phu. Era oare un nume magic pentru oamenii ăştia tineri? Pentru acest dos de porc de comisar? Era acesta băiatul de la ţară, care-şi descalţă sandalele şi-l poartă pe Buddha peste apele învolburate?

Un rahat de porc. El era în viaţă, ca şi Duan, pentru că au avut tunurile deasupra francezilor. Lau îl cercetă pe comisar cu ochii săi mari şi bovini: ar fi putut individul ăsta să stea alături de el la Dien Bien Phu?

Rahat de porc, repetă el din nou. Dâre lungi şi verzi de rahat de porc bolnav. Lau nu avea înclinaţii spre introspecţie, dar ştia că ceea ce se afla în spatele lui era istorie inventată, iar ceea ce îi aştepta avea să fie Dien Bien Phu.

— Vreţi să-i transmit urările dumneavoastră de bine?

Thuy încuviinţă din cap de vreo câteva ori până când, în sfârşit, reuşi să îngaime:

— Sergent Lau, în spiritul autocriticii, crezi că mi-am făcut datoria cum se cuvine? Thuy nu aşteptă un răspuns. Ai putea spune că i-am îndoctrinat pe oameni astfel încât ei să se afle în culmea aptitudinilor lor? Apreciezi c-aş putea

face mai mult?

Lau lăsă impresia că meditează nu unul, ci mai multe momente, zăbovind exact atât cât să-l facă pe comisar să se simtă stingherit.

— În meseria dumneavoastră, tovarăşe comisar, sunteţi unul dintre cei mai buni oameni pe care i-am văzut, spuse Lau. Dacă vreodată un om a reuşit să îmbunătăţească moralul camarazilor noştri…

Lăsă fraza neterminată, pe o notă admirativă. Lau observă expresia de bucurie copilăroasă de pe faţa lui Thuy.

— Sergent, m-am gândit îndelung la dificultăţile care ne aşteaptă. Poate că misiunea mea s-a încheiat. Şi aş putea fi folosit mai bine în altă parte. Ce crezi?

— Desigur că aveţi anumite idei în această privinţă, tovarăşe comisar?

Lau rosti fraza pe un ton foarte sec. Acum îşi putea permite.

— Ei bine, ai umblat prin tabăra asta la fel de mult ca şi mine… poate că există vreo unitate… o unitate neutilizată la maximum… o unitate de care va fi multă nevoie în ofensiva generală… pe care aş putea s-o…

— … conduceţi? termină Lau în locul lui.

Aşadar, el trebuia să-l roage pe general să-l pună pe Thuy în fruntea unei unităţi combatante.

— Da, spuse Thuy.

Nu exista o modalitate mai scurtă prin care să recunoască.

Lau avea o experienţă îndelungată în ascunderea rânjetului său cinic faţă de superiori. Bineînţeles că omul vroia să comande o unitate combatantă. Cu un astfel de trecut, poţi să-ţi netezeşti urcuşul spre Biroul Politic. Îl afecta asta în vreun fel pe Lau? Câtuşi de puţin. Putea fi de acord Lau ca acest comisar să conducă alţi oameni la luptă? Cântări din priviri trupul slăbănog, ca de şarpe, al individului. Un lucru era sigur: era pregătit. Lau şi-l închipui pe comisar urlând la oamenii săi să-şi pună baionetele la armă şi să pornească la atac. Aşa se întâmplase la Dien

Bien Phu, aşa fuseseră cucerite Beatrice sau Isabella: asalturi frontale sinucigaşe.

Sigur, îi goniseră pe porcii de franţuji de acolo tocmai la linia internaţională de delimitare, dar cu ce preţ? Să te fac capră, comisare. Să te fac capră, fir'ai al dracu' de slăbănog!

— Ce idee remarcabilă, spuse Lau. În mod sigur am să-i pomenesc de ea tovarăşului general.

Lau văzu cu mare încântare cum un colonel încerca să se încline umil în faţa unui sergent de rând. O notă optimistă: ştia că Duan o să se amuze nespus de această glumă.

La poalele dealului, forţa de asalt aştepta cu nelinişte semnalul de pornire a atacului. Inamicul era bine ascuns. Ocupase o poziţie în vârful unei pante de cincisprezece până la douăzeci de grade. Panta însăşi era un talmeş-balmeş de sârmă ghimpată de care vor trebui să treacă ocolind-o, târându-se pe dedesubt sau trecând prin ea, pur şi simplu. Şi expunându-se astfel unui tir ucigător. Apărătorii se aflau în adăposturi protejate cu saci de nisip.

Culmea de deal constituia o poziţie americană clasică şi terenul fusese pregătit cu grijă. Asaltul cotei nu se putea baza pe nicio surpriză, căci inamicul ştia că ei se aflau acolo, tot aşa cum ştiau din ce direcţie trebuie să vină atacul. Lau zâmbi larg către tânărul locotenent Viet Cong de lângă el.

— Excelentă treabă, tovarăşe locotenent. Oamenii dumitale au studiat temeinic strategia americană.

Locotenentul Lam radia. Aprecierea era o laudă generoasă din partea sergentului veteran. El şi oamenii lui se antrenaseră săptămâni în şir cu Lau şi alţi soldaţi nord-vietnamezi. Timp suficient pentru a-şi da seama cu mândrie că cei din nord erau printre cei mai bine pregătiţi soldaţi pe care sperase să-i întâlnească vreodată. Nici nu-şi putea imagina un inamic capabil să le stea în cale.

Lau aruncă încă o privire de profesionist spre terenul de antrenament. Arătă cu degetul lui butucănos către o ieşitură de pământ aproape imperceptibilă, aflată cam pe la

jumătatea urcuşului.

— Dac-ai putea să trimiţi nişte oameni măcar până-n punctul ăla, spuse el, ar trebui să-ţi ofere suficientă acoperire ca să-i aduci pe urmă şi pe ceilalţi.

Ochii lui Lam se măriră uşor. Încuviinţă din cap în semn că da, s-ar putea să meargă. Se întoarse ca să caute câţiva candidaţi care să execute misiunea.

— Phum Phuong, urlă el şi, cât ai clipi, o siluetă masivă se căţără până lângă el.

— Da, tovarăşe locotenent, scânci vocea.

Lau tresări uşor surprins şi se uită la om. Vocea miorlăită nu se potrivea deloc cu statura individului. Phuong era la fel de solid ca şi Lau. Avea nişte braţe masive care dispăreau într-un gât aproape inexistent. O cicatrice adâncă, de cuţit, îi brăzda obrazul, prelungindu-se până la jumătatea gâtului.

Locotenentul îi explică ce avea de făcut. Trebuia să ia patru oameni şi, când se dădea semnalul pentru începerea atacului, Phuong şi ceilalţi urmau să profite de confuzia din primele momente şi să ocupe ieşitura de pământ către care arătase Lau. Phuong asculta totul cu mare atenţie, încuviinţând din cap întruna. Lau observă că, de fapt, omul aprecia cât de greu avea să fie urcuşul. După sclipirea din ochii lui, sergentul era sigur că individul se gândea totodată şi cum să scape de beleaua asta.

— Cu plăcere, tovarăşe locotenent, se auzi din nou vocea scâncită. Şi mă simt onorat că m-aţi ales pe mine pentru o sarcină atât de importantă.

Uite-acuşi începe, gândi Lau.

— Dar…

Cumva, Lau ştia că o să vină un „dar…” urmat de o pauză plină de înţelesuri.

— Dar ce, Phuong? Zi repede, că n-avem prea mult timp.

— Păi, gândeam şi eu, tovarăşe locotenent, că dacă tot m-am antrenat atâta timp cu mitraliera aia, n-ar fi mai bine…

Abia acum Lau îi pricepuse jocul. Phuong propunea de fapt ca el să rămână în spate la mitraliera RPD, pentru a asigura focul de acoperire în sprijinul forţei de asalt. Dat

fiind că nimeni nu avea să tragă cu adevărat în timpul jocului, muniţia era insuficientă pentru a putea fi folosită şi la antrenamente, Phuong ar fi avut astfel posibilitatea să lenevească în spatele mitralierei şi să se relaxeze, în vreme ce toată lumea transpira şi gemea în susul dealului.

Într-o luptă adevărată, cererea lui Phuong de a rămâne cu mitraliera ar fi fost fie un act foarte curajos, fie un gest prostesc. Oamenii pe care încerci să-i ucizi au tendinţa să devină furioşi şi ce ţintă mai bună putea fi pentru mânia lor decât o armă care clănţăne continuu către ei, făcându-i să se scape-n pantaloni. Numai că Lau se îndoia că Phuong ar fi foarte brav, sau foarte prost. După accent, părea de fel dintr-unul din oraşele mari ale Sudului. Lau mai bănuia de asemenea că, în viaţa civilă, omul îşi câştiga existenţa pe căi nu tocmai cinstite. Cicatricea de pe obraz sugera totodată că individul nu se dădea în lături să se folosească şi de forţă pentru a câştiga un ban în plus.

Lau îi aruncă tânărului locotenent o privire fugară, întrebându-se de cât timp şi cât de bine reuşise Phuong să-şi valorifice talentele dobândite în civilie.

— Da, da, înţeleg, spunea Lau. Deşi cred că-ţi dai seama de riscul pe care ţi-l asumi. Poziţia ta ar putea fi eliminată încă de la primul schimb de focuri.

Phuong săltă uşor din umeri.

— Asta mi-e datoria, tovarăşe locotenent, spuse el.

Lau râse în sinea lui. Putea să bage mâna în foc că Phuong nu s-ar arăta la fel de nobil când ar fi vorba de o luptă adevărată. Decise să-i dea omului o lecţie.

— Cu un asemenea spirit, îi spuse el locotenentului, poate că am putea să punem şi niţel piper în mâncare.

— Adică?

— Dacă din primele clipe ale atacului am putea să urcăm mitraliera pe dealul ăla…

Locotenentul îi prinse ideea din zbor, ca şi Phuong, de altfel, care asculta cu o spaimă crescândă. Acum, în loc să urce dealul împreună cu ceilalţi, un efort pe care făcuse tot ce-i stătuse în putinţă ca să-l evite, va trebui să care după el şi RPD-ul. Înnegrindu-se la faţă de supărare, Phuong

ascultă ordinele locotenentului, care se conformase rapid ideii lui Lau şi adăugase şi de la el unele mici „înfloriturі”.

Câteva minute mai târziu, când atacul se declanşă şi oamenii năvăliră pe coasta dealului, Phuong se-mpleticea şi suduia sub povara mitralierei. Lui Lau toate acestea îi provocară o încântare imensă, deşi întâlnise prea mulţi oameni ca Phuong, ca să mai creadă că fusese tras vreun învăţământ din această întâmplare. Îşi închipui că, până la sfârşitul războiului, Phuong va reuşi să se ferească de aproape orice va fi aruncat spre el. Omul arăta şi se comporta ca un expert în arta supravieţuirii.

Lau plecă din zona de antrenament, reflectând la cele întâmplate precum şi la alte mici mistere ale vieţii. Era mult prea fatalist ca să se supere pe oameni ca Phuong. De asemenea, era sergent de prea mulţi ani şi participase la atâtea bătălii încât ajunsese să constate că aproape întotdeauna reuşea să-i determine pe Phuongii acestei lumi să facă ceea ce vroia el. Iar dacă nu făceau… păcat de ei. Lau trimisese în pământ partea lui de Phuongi, tot el scriind şi rapoartele de după terminarea acţiunii în care descria cum bietul om, angajat într-un asalt frontal, s-a interpus pe traiectoria unui glonţ care i-a intrat drept în ceafă.

Fapt este că Lau era hotărât ca, la terminarea acestei bătălii caraghioase cu americanii, să rămână în viaţă. Îşi imaginase de mii de ori scena întoarcerii sale victorioase în satul natal.

Deşi fusese militar de profesie întreaga lui viaţă de adult, Lau încă se mai considera ţăran agricultor. Visa la micul petic de pământ şi la mirosul greu de bivol muncit din greu. Oricum, strâns cu uşa, Lau ar fi fost nevoit să admită că visurile sale de revenire acasă se schimbaseră faţă de acelea care-l însoţiseră la începuturi. În mod firesc, avea să fie primit ca un erou. La fel de firesc, oamenii aveau să-l îndemne să preia sarcina de şef al satului. El avea să refuze cu umilinţă, o, poate chiar de trei ori, doar aşa, de dragul aparenţelor. Nu. Să zicem de două ori. Ţăranii au tendinţa să ia de bun ce zici cu prea multă uşurinţă.

Cealaltă parte a visului cerea ca Duan să rămână şi el în

viaţă. Nu era singurul motiv pentru care Lau îşi dădea atâta silinţă să-i apere spatele tovarăşului general. Cu siguranţă însă, era un argument. În această parte a visului, Duan avea să beneficieze şi el de o primire glorioasă, numai că în atmosfera rarefiată a Hanoiului.

Majoritatea lotului curent de conducători începea să scârţâie pe la încheieturi. Era un lucru cât se poate de logic ca Duan, un bărbat relativ tânăr, să înceapă să urce rapid scara ierarhică. Natural, el îşi va aminti de anii lungi de serviciu credincios depus de ordonanţa sa. Lau se întreba dacă un loc în Biroul Politic regional ar fi o pretenţie prea mare din partea unui bătrân sergent? Sau, poate chiar…

Eroul de la Dien Bien Phu se pomeni dintr-odată săltat de la pământ şi aruncat prin văzduh de o fantastică undă de şoc. Nu avu timp să înregistreze ce se întâmpla cu el. Trupul lui Lau se izbi de solul dur, apoi se făcu ghem şi el mai mult simţi decât auzi cum obiecte de mari dimensiuni se rup şi se rostogolesc pe lângă el.

Avu senzaţia că e ciupit de o sută de insecte când fu lovit de o rafală de pietricele. Se ridică pe coate şi căută disperat cu privirea un loc unde să se ascundă. În jurul lui jungla virgină se transformase într-o mirişte carbonizată care înconjura o groapă mare, fumegândă. Copaci întregi fuseseră smulşi din rădăcini şi aruncaţi la sute de metri distanţă. Lau auzi ţipetele de durere ale răniţilor. Din zona occipitalului recepţiona mesajul că picase o bombă, aruncată, ca de obicei, dintr-un avion care zbura atât de sus, încât nimeni nu-l auzise apropiindu-se. Din regiunea frontală venea avertismentul că acolo unde a căzut o bombă, neapărat avea să urmeze alta.

Ochii lui Lau se concentrară pe o gaură mică aflată la câţiva metri – intrarea într-un tunel. Îşi înghesui trupul masiv prin ea şi începu să se strecoare târâş înăuntru exact când lumea explodă din nou. Simţi pământul zguduindu-se sub el şi în jurul lui. Urechile, gura şi nările îi erau înfundate cu pământ dar el continua să se târască, jos, tot mai jos. Şi deodată rămase pe loc. Îşi dădu seama că ajunsese la un cot al tunelului şi că n-avea nicio şansă să treacă mai

departe. Era înţepenit pe loc. Afară, tunetele bombardamentului continuau. Aici, cel puţin, se afla probabil în siguranţă.

Lau îşi aminti un lucru înfiorător. Spaţiile închise îi provocau o groază teribilă. Atât de teribilă încât, de când se afla în regiunea Caracatiţei, numai la ordinul direct al lui Duan acceptase să intre chiar şi în tunelele mai mari. Încet, începu să-şi croiască drum înapoi, spre ieşire. Spera din suflet ca bombardamentul să înceteze până ajungea el afară. Dacă nu, lumânarea mă-sii de viaţă, Lau prefera să înfrunte bombele.

Pentru Vo Thi Mo, raidul aerian era o mană cerească. Exact aşa cum zeii scuturau norii de apă după bunul lor plac, ei aduceau şi piloţi americani plictisiţi şi, tocmai de aceea, hotărâţi să-şi arunce „coletele” de două sute cincizeci de kilograme peste ceea ce lor li se părea a fi o junglă pustie. Mo ştia că în spatele exerciţiului nu se ascundea niciun scop măreţ. Avioanele nu făceau decât să se întoarcă dintr-un raid asupra Nordului, iar piloţilor le mai rămăseseră câteva bombe. Caracatiţa era un poligon de trageri al nimănui, aşa că aviatorii aruncau bombele, neaşteptându-se să realizeze altceva decât să sperie păsările.

Mo îşi dădu seama că rugăciunile i-au fost ascultate în momentul când a descoperit prima bombă neexplodată. Însoţită de echipa ei, s-a apropiat şi a început rapid examinarea. Trebuiau să afle câteva lucruri înainte de a se apuca să „sape” în căutarea aurului pur. Mai întâi de toate, dacă bomba avea temporizator. Cu alte cuvinte, nu cumva să nu fi explodat din pricina unei defecţiuni a mecanismului de întârziere care, chiar în acest moment, îşi continua cursa. De-a lungul anilor, Mo văzuse prea mulţi oameni făcând supoziţii eronate la acest punct. A doua oară nu mai ai şansa să ghiceşti.

După prima constatare, trebuia identificat cu exactitate tipul de focos cu care era dotată bomba, precum şi dacă nu cumva avea instalat vreun dispozitiv-capcană.

În cele din urmă, Mo o declară relativ sigură pentru a se putea trece la lucru. Doi dintre membrii echipei sale începură să taie bomba pe jumătate, în vreme ce un altul turna încontinuu apă peste ea, ca să nu se încălzească prea tare. În câteva minute vor ajunge înăuntru, iar Mo va începe să-şi strângă recolta de explozibile. Îşi aminti, cutremurându-se, de zilele când erau siliţi să scoată explozibilul afară cu ajutorul aburilor, după care uscau masa pastei umede.

Vo Thi Mo se număra printre cei mai bine pregătiţi în specialitatea ei. La douăzeci şi opt de ani era totodată o membră încă tânără a unui grup foarte select, de elită. Parcă trecuseră secole de atunci, dar cu treisprezece ani în urmă fusese o soţie fericită, care iubea şi era iubită de un tânăr sătean.

Zău-aşa, fusese un caz de identificare greşită. Cel puţin, aşa le-a spus ea soldaţilor ARVN veniţi să-l caute pe soţul ei. Aceştia susţineau că el făcea parte din Viet Cong. Ea a plâns şi a argumentat că pe soţul ei nici măcar nu-l interesa politica. Dovadă că nu a luat parte vreodată la discuţiile care aveau loc seara, în piaţa satului. Toate astea erau adevărate. Iar după o oră, când soldaţii ARVN au plecat, Vo Thi Mo era deja o tânără văduvă. În seara aceea, soldaţii ARVN au comis greşeala că au lăsat-o pe ea în viaţă. Mo devenise acum o femeie cu convingeri politice temeinice. Noaptea îşi găsea mângâierea renumărând atât de numeroasele dispozitive ingenioase pe care le construise de-a lungul anilor ca să-şi răzbune soţul.

Mo zâmbi în sinea ei în timp ce lucrul la bomba de două sute cincizeci de kilograme continua. Îi murmura vorbe de alint, aşa cum face o mamă atunci când vrea să-şi liniştească un copil pierdut în imensitatea orezăriilor.

37. GRUPA

Sergentul David Mosby era obosit de lumea alcătuită din porcării, teamă, plictiseală şi tristeţe.

De două săptămâni stătea înţepenit pe această culme de deal, la zece kilometri de oraşul pe care-l putea vedea în depărtare, un oraş despre care harta spunea că se cheamă Song Nhanh. La dracu' cu Song Nhanh, la dracu' cu armata, la dracu' cu plutonierul-major Ramos, la dracu'... of, băga-mi-aş, se tângui el. La dracu' cu orice s-o fi întâmplat cu Tho.

Mosby se întorsese de la Saigon într-o confuzie totală, întrebându-se ce avea să se întâmple mai departe între el şi Tho. După ce o urcase în autobuzul pentru Hue Duc iar el ajunsese la Tan Son Nhut, sub acoperişul de tablă unde aştepta plecarea spre nord, a avut la dispoziţie ore în şir în care să-şi tot facă griji.

Nu era deloc sigur de sentimentele sale faţă de Tho. Cum nu era sigur dacă vroia sau nu să facă pasul următor. De fapt, nici nu ştia cu precizie, care ar trebui să fie următorul pas. Îl cuprindeau fiorii când se gândea la ce se întâmplase cu cei câţiva militari americani care deciseseră că vor să se însoare. Pe de altă parte, îşi dădea seama că nu putea să dea pur şi simplu uitării ceea ce i se întâmplase la Saigon.

Armata Statelor Unite a luat o hotărâre în locul lui. Abia se întorsese de o oră, când a fost chemat la punctul de comandă al companiei şi informat că unitatea urma să-şi schimbe poziţia de cantonare. Şi că el avea să facă parte din eşalonul avansat. El şi Taliaferro. Să fii gata de marş în două ore, i-a spus Ramos.

În timp ce se înapoia spre cortul grupei sale, Mosby a fost cât pe ce să plângă, aşa cum n-o mai făcuse de ani de zile. Tho avea să se întoarcă la Hue Duc, la ghereta ei, întrebându-se ce s-o fi întâmplat.

Într-un fel sau altul, Blind Pig ori o fi ştiut, ori şi-a închipuit, fiindcă l-a întâmpinat pe Mosby la intrarea în cort.

— Vezi că ţi-am strâns noi calabalâcul, a mârâit el. Şi să

ştii că-mi eşti dator cu şapteşcinci de verzi.

Mosby n-avea niciun chef de glume.

— Un rahat, nu-ţi sunt dator cu nimic, lăbarule.

— Dacă mai vorbeşti aşa, ai să te trezeşti cu capul spart, împuţiciune ce eşti, a continuat Blind Pig. Am trimis-o pe My până-n bazar. I-am zis să-i dea banii lui Tho când s-o-ntoarce.

În acel moment lui Mosby chiar că i-a venit să plângă. Din fericire, o jumătate de oră cu Taliaferro l-a lecuit. Până când elicopterul Huey i-a depus pe culmea dealului din apropiere de Song Nhanh, revenise la starea sufletească de criminal înrăit. Starea de luptător în Vietnam.

Noua poziţie a Batalionului 1 din Regimentul 15 se afla pe Dealul 134, o movilă largă ce cobora către râul Song Nhanh. Şoseaua era, de fapt, un drum cu o bandă şi jumătate rutieră acoperit cu bitum, denumit Şoseaua 45L. Traversa râul peste un pod din beton construit în stil occidental. Drumul ocolea latura estică a dealului, iar podul era localizat aproape la nord de acesta. Râul curgea către partea de vest a dealului. Între râu şi deal se afla un sfert de kilometru pătrat de orezărie, abandonată acum forţat, la ordinul şefului provinciei, Thoan.

Eşalonul avansat era alcătuit din circa o sută de soldaţi. Ei aveau ordinul să asigure dealul şi să înceapă conturarea perimetrului ce urma să fie construit ulterior.

Era un loc deprimant. Bineînţeles că Thoan nu cedase decât un deal care nu-i aducea nici cel mai mic beneficiu. Dealul, un morman de pământ în formă de amibă, de o jumătate de kilometru de la nord la sud şi de un sfert de kilometru de la est la vest, era acoperit cu un strat compact de junglă secundară. Lanurile de orez situate undeva mai jos, dar foarte aproape, aveau să furnizeze ţânţarii, imediat ce soldaţii ajungeau acolo.

Iar eşalonul avansat dădea o tentă şi mai întunecată realităţii imediate: o mână de subofiţeri care, ori erau incompetenţi, ori figurau pe lista neagră a cuiva; soldaţi care în mod cert proveneau şi ei de pe o listă neagră; şi mult prea mulţi ofiţeri. Spre a nu mai pomeni de faptul că

aceşti o sută de oameni erau tocmai ceea ce trebuia ca să reprezinte o ţintă suculentă pentru eventualii combatanţi Viet Cong din zonă, dar nu suficienţi ca să asigure ca lumea un perimetru.

Prima noapte a fost o adevărată teroare, cu cei o sută de oameni împrăştiaţi pe întinsul imensei zone, sperând că nimic n-o să se-ntâmple. Din fericire, nu s-a întâmplat.

A doua zi de dimineaţă au sosit ofiţerii. Mosby a avut trei secunde ca să-l cunoască pe noul comandant al Companiei Charlie, căpitanul Edmunds, după care a primit vestea. Compania C primea cea mai rea dintre toate lumile posibile, a aflat el. Compania urma să ocupe o treime din arcul dealului, din nefericire, sectorul cel mai nordic.

Asta însemna, şi-a dat seama Mosby, nu numai că vor avea parte de ţânţari, dar şi că ei vor trebui să asigure puncte de verificare pe Şoseaua 45L. Iar Mosby presimţea, dacă nu cumva ştia foarte bine cine va avea misiunea să împiedice aruncarea în aer a blestematului ăla de pod de către vreun gălbejit tânăr şi ambiţios.

Cel mai bun lucru pe care Mosby a fost totuşi în stare să-l facă pentru el şi oamenii lui, a constat în strecurarea ariei de operaţiuni în interiorul sectorului repartizat companiei. Grupa lui urma să se stabilească într-un pâlc des de tufişuri. La doar vreo zece metri de locul acela se afla o fântână arteziană.

Pe urmă mai era şi Taliaferro. Taliaferro vorbea. Neîncetat. Iar Mosby nu vroia decât să stea posomorât în locaşul pe care şi-l săpase în grabă, să se holbeze în depărtare la râul ăla împuţit şi să se autocompătimească.

Bine, pârliţilor, hotărî el. Dacă aveţi de gând să vă purtaţi cu mine aşa, n-am să fac decât să las zilele astea nenorocite să treacă. Nici nu vreau să ştiu dacă-i luni, duminică sau orice zi o fi. Nu mă interesează nimic din afara sarcinilor stricte ce-mi revin. Şi nici nu vreau să am de-a face cu nişte javre ordinare ca voi.

Bineînţeles, Taliaferro a reuşit să strice chestia asta în momentul când i-a întins solemn lui Mosby o cutie de conservă cu carne de curcan, urându-i sănătate de Ziua

Recunoştinţei[55].

Acum, Mosby stătea la marginea dealului şi privea la lunga coloană de camioane, însoţite de un vârtej de praf, care veneau pe şosea şi coteau la stânga, către deal. Reperă cele două camioane de 2,5 t, încărcate cu membrii grupei sale şi cu tot echipamentul lor, şi îi dirija cu mâna către poziţiile marcate dinainte cu ţăruşi.

Mosby privi nedumerit câteva clipe. În camioane erau unii pe care nu-i cunoştea absolut deloc. După care îşi dădu seama. Grozav, 'tu-i mama mă-sii! Pifarezi. De maimuţoii ăştia urma să răspundă el. Gata cu sergenţii. Gata cu Casey. Mosby se simţea mai puţin ca un conducător şi mai mult ca un bărbat care abia a trecut de adolescenţă şi vrea să se ducă undeva, ca de exemplu în Canada, unde să nu-l mai ciocănească toată lumea la cap.

Dar, cel puţin în următoarele patru ore, nu avu nevoie să se frământe prea mult cu chestia asta fiindcă Edmunds, Ramos şi noul comandant de pluton, un negru pe care-l chema Wilson, i-au acordat asistenţă noului lor sergent.

Mosby nu vroia să fie ajutat. Până la urmă, nu se ştie cum, a reuşit să-i aranjeze pe toţi în ceva asemănător cu nişte poziţii de luptă. Mâine, îşi făgădui el, toată harababura asta o să se liniştească şi am să văd eu care încotro merge.

Realitatea e că nu vroia decât să doarmă, dacă era posibil, până la sfârşitul termenului de serviciu. În loc de asta, se duse până la Fritsche, pe care-l aşezase în flancul stâng al grupei, ca să afle ce mama dracului se întâmplă. Fritsche stătea la adăpostul unui dig de orezărie cu unul din cei nou-veniţi, un tip pe care-l chema Diaz. Mosby îi spuse lui Diaz să se ducă la punctul de comandă al grupei şi să aibă grijă de telefon, după care încercă să înţeleagă cu ce probleme urma să se confrunte.

Fritsche aprinse o ţigară pregătită manual, cam de mărimea unui trabuc Roi-Tan. Mosby strâmbă din nas din pricina mirosului ei acru şi dădu să spună ceva.

---

[55] *Thanksgiving Day,* sărbătoare oficială în S.U.A., în amintirea primilor colonişti din Massachusetts (se sărbătoreşte în ultima joi din noiembrie) (n.tr.).

— Băieţaş, i-o luă Fritsche înainte, nu mai face pe sergentul model. Ştii bine că n-or să ne atace în noaptea asta. Aşa că dacă vreau eu să mă fac la mustăţi, ce-ţi pasă? Sau crezi că de când ai plecat, disciplina a ajuns la latrină, ai?

Mosby avu bunul-simţ să surâdă şi să tragă un fum din ţigara de marijuana. Efectul buruienii nu-l făcu să se simtă mai bine, dar totul părea să se încadreze într-un soi de tipar.

— Nu ştiu nimic despre lentul ăsta nou, zise Fritsche. Nu pare prea nasol pentru un cioroi. Parcă-i umblă mintea prin alte părţi.

— Şi… noul sergent de pluton?

— Blake? Fereşte-te de împuţitu’ ăsta. A fost sergent instructor în nu ştiu ce unitate de pregătire. Mi-a zis c-ar trebui să mă rad mai des. Rahat.

Mosby luă ţigara şi inhală din nou fumul acru. Poate că, totuşi lumea era doar nenorocită şi nu totalmente întoarsă cu târtiţa-n sus.

— Aa, da’ nu l-ai văzut încă pe noul infirmier. O să vină mâine. Ditamai huiduma. Cred că-i poponaut.

— Totalmente cu târtiţa-n sus, murmură Mosby.

— Hă?

— N-are-a face.

— Tipul ăsta, Diaz, nici el nu pare-a fi băiat rău. Cel puţin ştie pe la care capăt trage un M-79.

— Da’ piticotu’ ăla constipat?

Mosby se gândi că un sergent proaspăt uns n-ar trebui totuşi să-i numească aşa pe soldaţii lui.

— Cine, Grubb? Ăă, păi tipul e figură mare. La două minute după ce-l cunoaşte pe Blind Pig, începe să-i spună ce-o să facă şi ce n-o să facă el ca servant de mitralieră.

— l-auzi! Sper că Blind Pig o să-l fiarbă la foc mic.

— Tipul ălalalt, Arledge, gagiul cu ochelari, e mare pişicher. Încă din prima noapte s-a dus la o partidă de pocher cu Chestia Aia şi cu sergentul de la intendenţă. Le-a luat câte-o sută şi jumătate la fiecare.

Mosby râse.

— Da, continuă Fritsche. Au jucat cu cărţile lui de joc, marca Bicycle. D-ăilalţii… nu ştiu cum sunt. Pă unu' din ei îl cheamă Godfrey. Negrotei. Altu' e Masters.

Din ţigara lui Mosby mai rămăsese un chiştoc mic, care se stinse şi el până la urmă.

— Ce zici… începu el.

— În noaptea asta nu mai fumăm nimic, i-o reteză Fritsche cu fermitate. Comandanţii de grupă stilaţi trebuie să arate zais mâine.

Mosby dădu să protesteze, apoi se ridică în picioare clătinându-se. Chicoti, îşi aduse aminte de armă, o atârnă la umăr, apoi plecă.

— Hei, Mosby, vezi c-ai plecat în direcţie greşită.

Mosby chicoti din nou, îşi corectă azimutul şi o porni de-a dreptul prin tufişuri, spre *poncho liner*-ul său şi către sfârşitul unei zile împuţite. Mâine, îşi dădu el seama vag, o să fie o babilonie pe cinste.

Generalul Sinclair, sau cineva de la statul lui major, alesese numele după care Dealul 134 avea să fie cunoscut în toate documentele: Tabăra Jeb Stuart[56]. Se pare totuşi, că patronimicul i-a aparţinut comandantului, nu numai în cinstea armei cavalerie a armatei, al cărei membru se considera, dar şi din ataşament faţă de regiunea unde el şi soţia lui trăiau. Poate că soldaţii ar fi preferat ca tabăra să poarte numele santinelei anonime care i-a făcut de petrecanie lui Stuart la taverna Yellow Horse, dar nu i-a consultat nimeni.

Mosby, uşor mahmur după doza de drog inhalată în seara precedentă, ar fi fost mulţumit să stea la soare timp de vreo oră şi să soarbă dintr-o Bier LaRue de la gheaţă, până când avea să se limpezească la cap. El şi Taliaferro aranjaseră deja cu puştimea din Song Nhanh să facă rost de bere şi gheaţă.

În loc de asta, Mosby adoptase ceea ce într-o unitate

[56] James Ewell Brown („Jeb“) Stuart, 1833-1864, general al Confederaţiei sudiste în timpul Războiului Civil american (n.tr.).

militară din ţară s-ar fi numit „poziţie de drepţi”, şi-l asculta pe sergentul-major Roger Blake, care-i spunea unde greşise. Degetul subofiţerului arăta în josul dealului, spre porţiunea de teren unde Blind Pig şi noul lui servant, Grubb, amenajau poziţia pentru mitraliera M-60 a grupei.

Mosby se bucura nespus că Fritsche îi spusese de unde venea Blake, fiindcă ascultând mustrările lălăite, se simţea la fel ca în timpul instrucţiei de bază.

— Ser’ent Mosby, zise Blake. De ce dracu’ ai pus mitraliera grupei acolo? Manualul spune că trebuie să-ţi amplasezi puşca-mitralieră în aşa fel, încât să-ţi acoperi întreaga linie de front.

Mosby holbă ochii la el. Auzise cu urechile lui: individul spusese „amplasezi” şi „puşcă-mitralieră”. Dumnezeule, gândi el. Ăsta se crede la şcoala de instrucţie pentru infanterie. Nu m-ar mira să mă întrebe acu şi de focul indirect.

— Am amplasat-o acolo, explică Mosby, fiindcă numai aşa putem asigura foc de acoperire de-a lungul drumului şi pe ambele părţi ale pantei.

— Puşca mitralieră M-60 poate să asigure foc precis până la o mie de metri, Mosby. E ceva în neregulă cu mitraliorul tău?

— Pentru numele lui Dumnezeu! Astea-s rahaturi din manuale. Chestia e că nu poţi să nimereşti nici măcar un bou în cur la peste trei sute de metri cu un M-60. Ţevile noastre mai au puţin şi se duc dracului, cu trepiedele s-au bătut parii pentru corturi, şi nimeni n-a mai văzut un mecanism de ghidare de nu ştiu când.

Blake îşi luă un răgaz ca să se ambaleze cum se cuvine, iar Mosby îşi continuă evaluarea. Tipul era frumos. Cumva, salopeta lui de camuflaj avea o idee de dungă. Bocancii erau lustruiţi oglindă. Lui Mosby îi trecu prin cap că, după încă vreo două zile de activitate, Blake o să treacă la lustruirea lor cu scuipat. Până şi catarama de la centură arăta de parc-ar fi fost şlefuită cu ceară Brasso.

Mosby privi atent spre stânga, încercând să ghicească cum recepţiona discuţia noul comandant de pluton.

Locotenentul Wilson asculta cu detaşarea unui spectator de cinema. Lui Mosby îi mai veni inima la loc.

— Sergent, începu el înainte ca Blake să se ambaleze până la punctul critic, n-ai mai fost pân-acu în Vietnam, este?

— Cine se pricepe, se pricepe. Indiferent unde în lume.

— Mie-mi spui? Hai să-ţi vând un pont. Noi aici nu ne aflăm în lumea noastră, ne aflăm în Vietnam. Şi nimic nu funcţionează aici cum ar trebui. Aşa că poate-ar fi mai bine să-i asculţi p-ăia care au făcut ceva vechime prin locurile acestea, înainte să te-apuci tu să te joci de-a luptătorul de comando.

Mosby se hotărâse să iasă la teren deschis.

— Dom' locotenent, lătră Blake (lui Mosby i se păru că aude cuvintele răsunând pe terenul de instrucţie de la Fort Leonard Wood sau de oriunde), nu mă-nţeleg cu omul ăsta. Cred că trebuie să-l luaţi un pic la frecat, poate-l aduceţi pe calea cea dreaptă.

Wilson se uită cu blândeţe la Blake.

— Poate că sergentul Mosby are dreptate când susţine că înainte să te instalezi, să faci o verificare la faţa locului.

Îi adresă un început de zâmbet şi plecă. Blake se umflă în fălci şi se dădu câţiva centimetri mai aproape de Mosby.

— Okay. Acum m-am prins care sunt regulile. Cioroiu' ăla e un papă-lapte, Mosby. Aşa că o să rezolvăm asta ca între bărbaţi. Vrei să ne dăm mai la o parte, în tufişuri, pentru o mică conferinţă la bustul gol?

— Du-te-n mă-ta, spuse Mosby plictisit. Uite ce e, băi, sulache: înainte să-ncepi să te dai mare, ia pulsul locurilor. Bagă de seamă că aici nimeni nu se cafteşte. Fă tu pe-al dracului şi o să se găsească vreunul care să-ţi bage o grenadă-ntre buci, să te facă arşice. Aici nu suntem la şcoala de instrucţie, iar tu nu eşti John Wayne Regulangiul, sulache. Ca şi noi, ăştialalţii, ai trei sute şaizeci şi şase de zile. Şi, cam asta e.

Blake îşi îngustă privirea, dar se dădu înapoi. Se uită fioros, apoi se întoarse şi porni pe urmele locotenentului Wilson (semăna un pic la mers cu Gaby Hayes), lăsându-l

pe Mosby să se întrebe ce mama dracului îl apucase. Mai mult ca sigur că de vină nu erau tresele de pe umăr. Ce mă-sa, poate fiindcă-i era dor de Tho şi nu ştia ce să facă în toată harababura asta. Poate că era mahmureala. Un drac, poate că era generatorul pe care fuseseră nevoiţi să-l abandoneze la Hue Duc, sau irosirea ideii cu clubul acela „de vis” cu care venise Casey. Cine naiba să ştie?

Mosby nu avea chef să se gândească la posibilitatea că el era acum Bărbatul, şi că, dintr-odată, mai mulţi oameni depindeau de el. Asta era mult prea dur pentru o strălucitoare dimineaţă de iarnă în Vietnam, când temperatura atinsese deja 37° şi nici cea mai uşoară briză nu se simţea dinspre râu.

— Ser’ent Mosby! Ser’ent Mosby! Vino aici. Am nevoie de tine, se auzi ţipătul ascuţit.

Mosby tresări, dându-şi seama că nu va mai apuca niciodată să ajungă la berea aia. Se îndreptă spre locul de unde se auzea vocea plutonierului major Ramos.

— Deci, când ajung să trag şi eu cu arma? întrebă Grubb, cu o undă de arţag în glas.

Blind Pig scoase pe îndelete încă două lopeţi de pământ din buncărul care se adâncea treptat, înainte să-i răspundă.

— Ai s-ajungi să tragi cu arma asta, băi ombilic, zise el, când o muri Blind Pig sau când o fi prea drogat ca s-o încarce.

— Fir-ar să fie, cum am să ajung şi eu s-o fac?

Blind Pig se cam săturase. Înfipse lopata în fundul gropii, trase aer în piept de şase ori, îşi aprinse o ţigară şi-şi şterse transpiraţia de pe frunte, după care răspunse:

— Ascultă, băi, piticot belit. Tu eşti aci pentr-o treabă. Adică, să cari cartuşierele. Plus, dac-o să-l folosim vreodată, scârboşenia aia de trepied. Alte chestii pe care trebuie să le faci e să sapi gropi, să cureţi cartuşierele şi s-asculţi de taica Blind Pig. Ăsta-i şi-nceputul şi sfârşitul. Dacă mai ai chef şi de altceva, te-alegi cu lopata asta lipită de cap. Şi-acu’ taci în praştia mea şi sapă.

Fruntaşul Grubb se uită la Blind Pig, care, nu se ştie cum,

deşi stătea în groapă până la piept, iar Grubb pe marginea ei, reuşea să-l domine. Grubb îşi trecu mâna murdară prin părul roşcat şi se mânji cu noroi pe fruntea plină de pistrui.

— Şi-ncă ceva, spuse Blind Pig în încheiere. Fă bine şi pune-ţi pe tine cămaşa aia, până nu faci o insolaţie. Ajungi la curtea marţială dacă te pârleşte soarele.

Blind Pig decise că nu dorea să intre într-un conflict. La urma-urmei, după atâtea şi atâtea luni, era pentru prima oară când avea ceva pentru care bombănise întruna: un servant la mitralieră. Chiar dacă era un lulache cu figură de irlandez de prin Jersey sau de aiurea. Blind Pig încercă să facă o glumă. Oarecum.

— Grubb, cel mai bine e să faci totu' pe-ndelete. Vietnamul, arma asta, soarele. N-ai decât să stai liniştit şi nici n-ai să bagi de seamă când o să capeţi un bronz ca al meu.

Aşteptă vreun semnal de recunoaştere. Blind Pig nu făcea prea des glume. Grubb însă se holbă la el, se îmbujoră de parc-ar fi crezut că este luat peste picior, apucă lopăţica de infanterie şi începu să încarce pământul dislocat într-un sac de cânepă. Blind Pig săltă din umeri, scuipă pe unul din pereţii buncărului şi continuă să sape.

El putea să joace orice joc, propus de orice ţuţăr. Ba să-şi şi dea „aere".

Masa de prânz aduse cu ea alte raţii C. Bucătarii companiei spuneau că nu avuseseră timp să aranjeze sala de mese. Mosby observă totuşi că ofiţerii serveau mâncare caldă, în vesela metalică a companiei.

Nu era surprins. Cel puţin un lucru bun se întâmplase: obţinuse, în sfârşit, puţină linişte şi berea mult dorită.

Corecţie. Jumătate de bere, căci Taliaferro a strigat pe neaşteptate la el:

— Hei, Mosby. Fă bine şi salvează-l pe amărâtul de infirmier.

Mosby goli restul cutiei de Bier LaRue, puse arma la umăr şi se duse să vadă ce se mai întâmplase de data asta.

Catâru' ăla de Casey n-a avut de lucru să dea ortul popii

taman acu şi să-mi lase mie pe cap toată porcăria asta. Pentru şapteşcinci de parai în plus, cine are nevoie de aşa ceva? Şi apropo, cum se face că sulache ăsta, despre care Hank mi-a zis că-i poponar, a reuşit deja să intre-n bucluc?

Mosby dădu la o parte tufişurile de pe culmea dealului, se uită în jos şi-l văzu pe infirmier. Nici nu era greu, fiindcă tipul era chiar atât de barosan, cum zicea şi Fritsche. Dar-ar dracii, un jucător de baschet. Şi-ntr-adevăr, era în dificultate.

Din cine ştie ce motiv, individul (Mosby avea impresia că-l cheamă Geiger sau cam aşa ceva) ieşise dincolo de singurul colac de sârmă concertina care delimita perimetrul batalionului din Regimentul 15 la baza dealului, un colac care avea să fie curând suplimentat cu zeci de alţi colaci, mine Claymore, conteinere cu sticlă pisată şi petarde.

Era înconjurat de cel puţin cincizeci de puşti (Mosby găsi răgazul să se întrebe de unde naiba răsăreau blestemaţii ăştia de copii în pustietatea de aici) şi semăna cu o statuie.

Mosby coborî dealul spre el, frământat în continuare de problemele lui. Fir-ar să fie, păi n-avea decât să-i spună lui Ramos că nu vroia să fie sergent şi Chestia Aia l-ar fi adus bucuros înapoi la gradul de specialist patru. Şi pe urmă, David? Pe urmă, avea să dea grupa pe mâna altcuiva.

Pe-a cui? Taliaferro? Are vechime în grad. Nicio şansă. Nici măcar Ramos nu-i atât de tăntălău. Fritsche e prea deştept ca să primească postul, iar Blind Pig ar fi în stare să omoare pe oricine ar încerca să-l îndepărteze de mitraliera lui. Aşa că or să aducă pe altcineva, vreun pifan pe care Blake o să-l joace pe degete. Băga-mi-aş, îşi zise Mosby. Toţi parkinsoniştii ăştia au nevoie de mine. Nu c-or să mi-o spună vreodată sau or să-şi dea seama măcar. Paştele măsii, ca din senin am devenit pentru ei scârba de sergent. Când ajunse la baza dealului, înaintă către infirmier. Începea să aibă impresia că pe lumea asta nu-i nici pic de dreptate. Geiger stătea în picioare, cu copiii adunaţi ciorchine pe el. Un băieţel îşi pusese casca lui pe cap, altul îşi atârnase la umăr trusa de prim-ajutor şi vreo cinci-şase îi scotoceau prin buzunare.

Mosby îl cântări din priviri. Hotărât lucru, era ditamai animalul. Arăta mai degrabă ca unul care-ar fi trebuit să joace fotbal american, nu baschet. Dumnezeule, pe umerii lui ai putea să aterizezi cu un Huey! Mosby îşi dădu seama deodată cu cine semăna individul. Cu Jeff Chandler. Nu-i mai trebuia decât o bentiţă la cap şi să vorbească ca ochi-beliţi ăla care rosteşte cuvintele cu limba lui ca de şarpe şi asemănarea ar fi fost perfectă. Grozav. Exact asta-mi mai lipsea, un poponaut care să mai şi semene cu o vedetă de cinema. Deodată Mosby realiză că (A) nu putea şti sigur dacă Fritsche avea dreptate şi (B) ce mama dracului îl interesa pe el chestia asta, atâta timp cât tipul ştia să repare ca lumea o blenoragie.

În definitiv, crescând în Portland şi petrecându-şi o groază de timp prin docuri, Mosby avea ceva experienţă cu homosexualii. Vreo doi sau trei i-au şi făcut propuneri şi astfel Mosby a aflat, contrar părerilor exprimate în şoaptă prin liceu, că imediat ce-i refuzai te lăsau în pace.

Gata cu prostia asta. Mai era de asemenea şi un punct (C): Geiger nu părea nici măcar vag conştient de faptul că Mosby stătea la nici doi paşi de el.

— Cine dracu’ te crezi, sfântul Francisc? izbuti Mosby să spună.

Tic… tac… tic şi Geiger întoarse capul, cu un zâmbet de beatitudine pe faţă, recunoscându-l în sfârşit pe Mosby.

— Bună ziua, sergent, spuse el cordial.

Avea vocea ca tipul ăla de la radio… a, da, Orson Welles. *Al treilea bărbat.*

— M-am gândit să vin până aici să văd de ce au nevoie copiii ăştia.

Privi radios în jur şi Mosby avu pornirea, fie să îngenuncheze pentru a primi binecuvântarea, fie să-l buşească cu patul armei. Încercă să aplice compromisul militar.

— Geiger, eu sunt comandantul tău de grupă. Poţi să-mi zici Dave.

Geiger dădu mâna cu el. Mosby realiză dintr-odată, cu oarecare uimire, că nu mai dăduse mâna cu cineva

tocmai… la naiba, de când intrase în armată, atât cât mai putea să-şi aducă aminte.

— Pe mine mă cheamă Steve, se auzi vocea de bas.

— Bun… ăă… perimetrul e zonă interzisă, Steve. Şi n-ar strica să le zici puştilor s-o roiască de pe-aci, fiindc-o să punem în curând nişte căcăţişuri care-o să le facă viaţa amară dac-o să mai umble creanga prin zonă.

Niciun semnal.

— În tot cazul, zise Mosby, trebuie să mergi la punctul de comandă şi să vezi pe unde te aciuezi. Ia-ţi calabalâcul.

Geiger dădu din cap ascultător şi-şi adună obiectele de la copii, dându-le în schimb bomboane (de la magazinul militar, nu farafastâcurile din raţiile C, observă Mosby) şi bătându-i părinteşte pe spate, în timp ce-i trimitea la plimbare.

— Unde ţi-e arma?

Geiger întoarse spre Mosby o privire plină de un fel de tristeţe paternă.

— Nu ţi-a spus locotenentul Wilson? Sunt un adversar declarat al războiului[57].

— Nu mi-a zis nimic, răspunse Mosby, începând să urce spre culme. De unde eşti, doctore?

— Iowa. Dar locuiam în San Francisco când mi-a venit ordinul de recrutare.

— Frisco? Frumos oraş.

— Este. Oameni minunaţi. Aveam un apartament nemaipomenit aproape de marginea Pieţei. Colegul meu de cameră şi cu mine reuşisem să-l decorăm perfect când domnul Johnson a decis că eram mult prea fericit.

Mosby bombăni în sinea lui. Nenică, ăştia scutură armata ca pe un sac gol şi cine nu e agăţat zdravăn alunecă taman până-n Vietnam!

Ceea ce-l făcu să se întrebe de ce el însuşi se mai afla în ţara asta şi amuţi pentru tot restul drumului.

Phan Xuan Cung decise că vacanţa se terminase. Sosise

[57] În orig., *conscientious objector,* persoană care refuză să efectueze serviciul militar din motive morale sau religioase (n.tr.).

timpul să plece.

Într-o armată normală, occidentală, faptul că el supravieţuise decimării unităţii sale şi că-şi croise drum de unul singur străbătând kilometri întregi de teritoriu ostil, ar fi fost răsplătit cu medalii. Iar după ceremonia de decernare, Cung ar fi primit şi o permisie consistentă, după care ar fi fost transferat ca subofiţer instructor la o nouă unitate.

Dar Frontul de Eliberare Naţională, la fel ca toate unităţile ce funcţionau după modelul sovietic, exploata oamenii până la ultima suflare. Permisia lui Cung însemnase trei zile petrecute într-una din taberele din Caracatiţă. E drept, cadrele din eşalonul de ariergardă s-au dat peste cap ca să-i facă rost de alimentele şi băuturile preferate. Lui Cung i s-a îngăduit chiar să se îmbete până la inconştienţă în două din nopţile cu pricina, bând whisky, o băutură foarte rară de altfel. După care, un comisar l-a informat pe Cung că-l cheamă datoria.

Din fericire pentru el, Cung era deja conştient că sentimentalismul marxist este îngăduit numai după câştigarea bătăliei. Şi tot din fericire, trei generaţii petrecute în război l-au făcut să nu-şi dea seama că lucrurile se mai puteau rezolva şi altfel. Iar ca să fie totul bine, încredinţarea misiunii i-a stârnit atât umorul cât şi mândria.

I-au fost repartizaţi în subordine trei *bo doi,* soldaţi nord-vietnamezi din Divizia 302. Militari din unitatea lor de recunoaştere. Cung putea să se şi fălească puţin: era o onoare deosebită.

Fiind un om realist, ştia că nu avea nimic de câştigat dacă continua să jelească trecutul. Batalionul Phu Loi era ca şi cum n-ar fi existat. Poate că mai târziu Comitetul Central va reconstitui unitatea şi-i va povesti istoria unui nou grup de soldaţi entuziaşti. Sau poate că nu. Lupta merge înainte.

Misiunea lui Cung era simplă: să investigheze noua prezenţă americană de pe colina care, pe hărţile americane, se numea Dealul 134.

Maiorul NVA care-i încredinţase ordinul şi harta îl

instruise inutil pe Cung în ceea ce priveşte valoarea ei. Cung ştia. Dintre toate patrulele pe care le condusese, era pentru prima oară când i se dădea şi altceva decât o schiţă sumară sau, şi mai rău, un desen în nisip care trebuia memorat înainte de plecare. Şi mai bune erau raţiile de alimente primite: conserve şi orez proaspăt gătit. Cung ştia că misiunea asta avea o importanţă deosebită.

În ultimele săptămâni, el şi soldaţii din subordine au stat pitiţi într-un ascunziş situat imediat peste râu faţă de deal şi au urmărit cum îşi amenajează americanii poziţiile.

Ascunzătoarea fusese construită cu cea mai mare grijă. Era localizată în mijlocul unui pâlc de bambuşi, pe o mică ridicătură de teren, la numai o sută cincizeci de metri faţă de podul prin care Şoseaua 45L traversa râul. Forţele regionale săpaseră nişte tunele sub bambuşi şi construiseră un adăpost pe două niveluri. Cel de sus avea ferestre de observaţie, întărite în mod inteligent cu trestie de bambus, care le mascau şi totodată asigurau şi fantele de observaţie.

Dar, după părerea lui Cung, ideea teribilă a avut-o cel care a pus să se taie jumătate din bambusul de deasupra şi, la sfârşit, să împrejmuiască toată movila cu sârmă ghimpată ruginită, creând astfel impresia că movila fusese folosită mai demult de către forţele ARVN, după care o abandonaseră.

Prima patrulă americană care a cercetat zona şi-a croit drum prin desişul de bambus până a ajuns deasupra postului de observaţie. Cung şi oamenii săi stăteau ascunşi la numai un metru şi jumătate dedesubt, încercând să nu râdă de americanii care au plecat gălăgioşi ca nişte bivoli beţi. Următoarele patrule au ignorat movila şi pâlcul de bambus, imperialiştii făcându-şi pesemne socoteala că era exclus ca cineva să poată sau să vrea să ocupe un astfel de obiectiv.

Cung şi-a valorificat în mod util timpul. Le-a arătat soldaţilor nord-vietnamezi modul exact în care imperialiştii îşi stabilesc poziţiile. Cum consideră ei că maşinile lor pot să înlocuiască vigilenţa unui om. Şi cât de periculoase

puteau să fie acele maşini la o clipă de neatenţie din partea unei unităţi care încearcă să se furişeze în preajma lor.

A găsit timp, de asemenea, să deplângă puţin şi dispariţia singurului cămin pe care-l cunoscuse vreodată. Şi, la un nivel mai raţional, faptul că era imposibil să pregătească în fiecare zi mâncare proaspătă. Se gândi, cu ochii aţintiţi în necuprinderea albastră a cerului, la posibilităţile pe care le-ar fi avut dacă le-ar fi fost repartizată în formaţie şi o tânără şi impresionabilă *quy chanh,* cu pielea catifelată, ochii mari şi sânii obraznici, tânără care să fi fost interesată să asculte povestea eroică a luptei pe viaţă şi pe moarte duse de fraţii ei mai mari din Batalionul Phu Loi. Şi care, poate, după căderea întunericului, să fi avut propriile ei simţăminte despre o anumită dorinţă ne-doctrinară de a se sacrifica pentru Revoluţie…

Numai că acum, între vis şi realitate se afla… războiul. Sosise momentul plecării. La căderea nopţii, Cung şi oamenii lui au părăsit ascunzişul, luând cu ei toate gunoaiele şi sacii de plastic americani în care-şi făcuseră nevoile. Chiar dacă ascunzătoarea ar fi fost descoperită, nimeni n-ar fi putut să-şi dea seama că fusese folosită în ultimul an.

Acum mai rămânea un singur hop. Cung, cercetaş experimentat, ştia că avea să fie uşor de trecut. Trebuia să traverseze distanţa de câţiva kilometri care separau Dealul 134 de Caracatiţă. În timp ce mergea de-a lungul digurilor nesfârşite de orezării, se întrebă ce concluzie o să tragă generalul acela NVA din raportul său.

38. DEALUL 134

Vo Le Duan a reacţionat rapid. Decizia era evidentă, întrucât avea la dispoziţie puţine opţiuni. Şi anume: să ignore prezenţa imperialiştilor mai jos de Song Nhanh (o imposibilitate); să încerce distrugerea lor (la fel de imposibilă); să creeze ceea ce Duan denumise „mentalitatea de fortăreaţă”, tot aşa cum procedase cu ani în urmă, la o scară mult mai mică, cu unitatea franceză din Legiunea Străină.

Aceasta din urmă părea singura lui posibilitate.

La căderea nopţii, genistul Ngo Dinh Cuu le-a făcut cadouri celor doisprezece oameni ai săi. Darurile constau dintr-un cocoloş de orez tăvălit în zahăr şi un pătrăţel de peşte afumat. Plus ordinul de a fi consumate neîntârziat. Neglijase prevederile regulamentului şi-şi lăsase subordonaţii să se strângă în jurul lui, chiar dacă avea cunoştinţă că un singur obuz de mortier ar fi distrus întreaga grupă. Dar Cuu ştia că, după ce soldatul îşi însuşeşte „procedura standard de operare”, menirea acesteia este să fie încălcată.

Le spusese ce mândru era şi cât de onorat se simţea că făceau parte din unitatea lui. Considera că era doar o minciună moderată şi, ţinând cont de circumstanţe, justificată. La drept vorbind, Cuu se simţea foarte mândru de el însuşi. Cu numai trei luni în urmă fusese detaşat ca să ajute comitetul regional din Song Nhanh să-şi pregătească genişti la fel de buni ca şi cei din unitatea N-10, de la care venise.

Camarazii lui Cuu au făcut mare caz de imposibilitatea ducerii la bun sfârşit a unei astfel de sarcini. Song Nhanh? Păi, un astfel de om ar fi în stare să pregătească un fitil care să-i dea timp să tragă şi un pui de somn înainte ca bomba să explodeze. Cuu a zâmbit glacial şi le-a adus aminte camarazilor săi că şi el venea din regiunea Song Nhanh. Glumele lor au încetat într-o atmosferă de

stânjeneală. Poate că vreun ofiţer politic auzise din întâmplare ce spusese Cuu, fiindcă atunci când i s-a dat o grupă în primire, după drumul prin Caracatiţă, nimeni nu a fost repartizat să verifice dacă-i îndoctrina cum se cuvine pe noii genişti.

Cuu avea certitudinea că rezistase destul de bine încordării la care fusese supus. Să fii detaşat de la cea mai bună unitate din Vietnamul de Sud şi să primeşti sarcina ca, într-un timp scurt, să pregăteşti o nouă unitate de elită, era o absurditate. Pentru că N-10 se ridica la înălţimea părerii propriilor ei membri despre această unitate. Staţionată atât înăuntrul cât şi în afara Saigonului, cu ofiţerii operaţionali şi de informaţii acţionând chiar din oraş, N-10 se specializase în misiuni imposibile, de maximă importanţă. Se mândreau cu faptul că bărbaţii şi femeile din rândurile lor distruseseră ţinte precum cluburile de noapte, cât şi cazărmi de-ale acestora.

Genişti erau probabil cei mai bine pregătiţi soldaţi produşi în ambele regiuni ale Vietnamului. Concepţia cea mai răspândită despre ei îi asemăna unor kamikaze înnebuniţi de droguri, care nu căutau altceva decât moartea. Pierderile atingeau cote înalte în rândurile acestor unităţi, dar nu mai ridicate decât în unităţi americane precum Grupul pentru Operaţiuni Speciale sau Formaţiunea de recunoaştere a Infanteriei Marine.

Poveştile păreau bazate pe acea idee fixă pe care militarii americani au avut-o întotdeauna, şi anume că inamicul nu poate fi la fel de motivat şi de devotat ca şi ei. Pentru a-şi schimba punctul de vedere, probabil că ar fi fost nevoie să se gândească şi la faptul că dreptatea nu este întotdeauna de partea lor.

Cuu se simţea foarte mândru că era genist şi tot atât de mândru că echipa lui de cincisprezece oameni nu suferise decât patru victime în ultimele şase luni. Mândria constituia o emoţie cu totul nouă pentru Cuu. El era mult mai familiarizat cu teama, ruşinea şi ura, sentimente impregnate în sufletul lui de către preoţi şi călugări.

Ngo Dinh Cuu fusese adunat de pe străzi de bunii preoţi

din Duc Lap. Pe măsură ce creştea, se întreba de ce fusese adus acolo, de vreme ce preoţii nu se sinchiseau şi nu se arătau interesaţi de alţi copii pe care el îi văzuse pe străzile satului atunci când i s-a dat voie să iasă din orfelinat.

Prima explicaţie găsită de Cuu a fost că deşi orfan, făcuse parte dintr-o familie bogată sau influentă. Poate că tatăl lui era un soldat vestit care avea să se întoarcă într-o zi să-l salveze. Cuu i-ar fi pomenit poate unuia din prietenii săi despre acest vis care se schimba în permanenţă, dacă n-ar fi aflat de la trei sau patru dintre aceştia că şi ei proveneau din familii înstărite.

Cuu şi-a făcut socoteala că, îndeosebi într-un orfelinat, nu puteau să existe atât de mulţi moştenitori legitimi ai tronului Bao Dai. Bineînţeles, niciunul dintre preoţi nu i-a vorbit despre originea lui. Erau mult mai interesaţi de curăţenia urechilor, de măsura devotamentului său şi de cât de vârtos muncea atunci când îl foloseau ca mână de lucru angajată la fermierii din partea locului.

Cuu le asculta cu atenţie cuvintele despre bunătatea şi pacea pe pământ. Era încredinţat că înţelegea ceea ce nu era aşa cum s-ar fi cuvenit să fie, de ce preoţii se foloseau cu atâta grabă de bastoanele lor de bambus, de ce erau atât de graşi, în vreme ce el şi ceilalţi copii erau atât de slabi, de ce statuia Fecioarei Maria avea atâta aur pe ea – semn al îndestulării – şi de ce el şi ceilalţi copii îşi petreceau ziua în rugăciuni şi ţinând post.

Orfelinatul fusese înfiinţat de către francezi. Imediat după plecarea acestora, lacheii lor le-au luat locul. Cuu era convins că, într-o bună zi, preoţii francezi se vor întoarce, vor lua de la aceşti lachei bastoanele alea de bambus şi-i vor croi cu ele pe spinare.

Al doilea vis spulberat.

Al treilea, răsărit în mintea lui pe când avea paisprezece ani, era că americanii vor schimba lucrurile. Preoţii aveau o mare plăcere să le arate copiilor fotografii din reviste americane ferfeniţite, fotografii care înfăţişau copii fericiţi şi graşi. Cuu nu-şi dorea altceva mai mult decât să vină o zi în care să aibă atât de multă mâncare pe masă, încât să o dea

la o parte de sătul.

În 1965 a văzut primii americani. Aceştia au sosit într-un jeep. Unul din ei, a constatat el cu surprindere, avea pielea ciocolatie. El conducea vehiculul. Al doilea era un bărbat înalt, respectabil, cu părul cărunt. Purta pe reverul cămăşii o cruce. Cuu ştia că acum lucrurile aveau să se schimbe.

Bărbatul respectabil era mai mult decât capabil să biciuiască toate dosurile dolofane din zonă. Poate că bărbatul cel negru are să-i ţină să nu fugă. În loc de asta, bărbatul cel înalt a stat la masă cu preoţii, bând, după părerea dezaprobatoare a lui Cuu, mult prea mult din vinul preoţilor. Pe urmă le-a dat piaştri, s-a suit în jeep şi a plecat.

Cuu s-a agăţat de speranţa că piaştrii aceia vor îmbunătăţi măcar mâncarea. Aşa a murit ultimul său mit.

În aceste circumstanţe, Cuu a descoperit prima cale reală de evadare, în sensul propriu. În spatele orfelinatului, în porţiunea unde cărarea de pe diguri ducea către terenurile agricole ale instituţiei, era o gaură în gardul de sârmă ghimpată. De acolo până la marginea satului mai erau doar două sute de metri. Cuu şi-a făcut socoteala că, de vreme ce preoţii condamnau mersul în sat, acolo trebuia să fie bine.

Nimeni nu se sinchisea de adolescentul slăbănog care hoinărea pe străzile întunecate chiar şi după ce era interzisă circulaţia. Cuu privea cu atenţie. Dacă pe străzi nu se întâmpla nimic, doar când şi când mai întâlneai câte un soldat beat sau câte-o prostituată, de bună seamă că secretele trebuiau să se găsească chiar înăuntrul caselor. Înainte s-apuce să fie ciomăgit pentru că trăgea cu ochiul prin casele oamenilor, Cuu a avut norocul să se întâlnească cu organizaţia Viet Cong. Preoţii vorbiseră foarte limpede: în noaptea respectivă în sat avea să se întâmple ceva foarte rău. De aceea era foarte important ca toţi copiii să fie prezenţi, preoţii urmând să-şi petreacă noaptea controlând dacă aceştia se aflau sub păturile lor întinse direct pe podea.

Pe Cuu asta l-a făcut să chicotească întrucât preotul care

răspundea de camera lor nu putea să stea treaz mai târziu de zece seara. Abia începuse să sforăie când Cuu se şi îndrepta spre gard.

„Răul” era o *tuyen van giao,* echipă de agitaţie-propagandă. Cuu era fascinat. Şeful echipei explica foarte limpede ce era greşit în rânduiala vieţii. Şi ce spunea el era logic. Aceasta însemnând şi ca oamenii graşi să-i lase să se îngraşe şi pe cei ca el, ca să poată munci şi mai mult.

Cuu credea că, dacă toată viaţa lui n-ar fi fost altceva decât un om gras, puţin i-ar fi păsat de alţii. Fireşte că francezii au plecat iar americanii nu au schimbat nimic. Pentru prima oară înţelegea adevărul că, pe întreg cuprinsul pământului, graşii n-or să vrea niciodată ca lucrurile să se schimbe.

Totul era, le explica şeful echipei, foarte bine organizat, de la moşierii care nu-i lăsau niciodată pe ţărani nici măcar să-şi tragă sufletul, până la guvern, care-i lua pe tineri în armată, şi biserica, cea care îi învăţa pe oameni că ar trebui să se simtă onoraţi că sunt exploataţi.

Şeful echipei de propagandă era foarte obosit. Şi tot atât de obosită era şi cuvântarea lui. S-a uitat pe deasupra torţelor la feţele lipsite de expresie ale ţăranilor. El şi cei din echipa lui se întâlniseră deja cu membrii celulei locale, întărindu-le moralul şi încercând să-i convingă că erau la fel de importanţi pentru maşinăria distructivă a Partidului ca şi, de exemplu, Ho Şi Minh. A urmat Cuvântarea, după care venea mica piesă de teatru. La ultimul punct din program, şeful echipei avea să aleagă patru voluntari care să se alăture luptei.

Auzise şi el anecdota străveche cu oamenii trimişi la un comitet de provincie cu un bilet: „Vă rog să găsiţi şase luptători cât se poate de entuziaşti împotriva imperialismului şi pentru libertate. Vă rog, de asemenea, să aduceţi înapoi frânghiile.”

A fost întrucâtva şocat când băiatul slăbănog s-a ridicat din mijlocul mulţimii şi şi-a strigat dorinţa să se alăture luptei. Să fie un luptător împotriva imperialiştilor şi a marionetelor lor. S-a uitat la unul din însoţitorii lui, care şi el

făcuse ochii mari. Pe urmă şi-a promis o bere drept recompensă.

Voluntariatul lui Cuu a fost scânteia, după care alţi cinci tineri din sat s-au înscris pe loc. Echipa de agitaţie-propagandă a profitat de ospitalitatea arareori manifestată a celulei săteşti şi s-a îmbătat temeinic înainte de plecare.

Cuu era ca un burete. Pentru el, marxismul explica totul la fel de amănunţit ca şi catolicismul, dar fără să facă apel la zei invizibili sau la fecioare care nasc. Bineînţeles, nu s-a gândit niciodată dacă nu cumva lupta de clasă şi dictatura proletariatului, prin caracterul lor inevitabil, nu erau şi ele nişte zeităţi la fel de invizibile. Lui i-a fost de ajuns că-şi găsise locul în lume.

Ngo Dinh Cuu nu a fost niciodată supus metodelor de antrenament aplicate „voluntarilor" Viet Cong obişnuiţi. În schimb, a fost întrebat imediat dacă doreşte să se înscrie din proprie iniţiativă într-un batalion de genişti. Activistul care l-a întrebat părea sincer interesat. Nu era ca atunci când vreun preot insista să-l facă copil de altar fiindcă-i plăceau bucile lui.

În grupa lui de pregătire erau zece inşi. Prima etapă a antrenamentului a durat o lună. El şi colegii lui de ambele sexe au învăţat cum să se folosească fie de cuţit, fie de grenadă, fie de un băţ de bambus ascuţit. Unii dintre ei stăteau de pază, în timp ce alţii învăţau cum să se furişeze pe lângă ei fără a fi descoperiţi. Şi, la nesfârşit, învăţau mai multe despre adevăr. Adevărul despre faptul că istoria se îndrepta inexorabil spre victoria comunismului.

Mâncau bine. În acea primă lună, un singur lucru a lipsit: somnul. Cuu putea fi trezit după numai o oră de la stingere pentru a i se ordona să intre în gardă. Sau să se târască prin gardul de sârmă ghimpată fără să declanşeze dispozitivele de alarmare. Apoi, după încă un ceas de odihnă era ridicat din nou în picioare şi întrebat despre interpretarea corectă a motivului pentru care surorile Trung nu au fost în stare să elibereze ţara.

Cuu şi-a câştigat laude şi dreptul la o noapte de somn neîntrerupt aducându-şi aminte de principiul lui Cristos

despre intrarea bogaţilor în împărăţia cerurilor. El a arătat că surorile Trung erau nişte aristocrate şi că tocmai de aceea, chiar dacă oamenii îi urau pe chinezi şi-au dat seama că n-ar face altceva decât să schimbe jugul străin cu unul indigen.

Opt dintre voluntari au rezistat acelei prime luni. Ceilalţi au fost trimişi cu regret la o unitate de front, spunându-li-se să nu uite niciodată că au avut totuşi norocul să fie luaţi în considerare ca potenţiali genişti.

Următoarele săptămâni au fost ocupate cu învăţarea lucrului cu „uneltele”. Unităţile de genişti erau dotate cu automate AK, lansatoare de rachete B-40 şi mortiere uşoare. Dar armele principale erau materialele explozibile. În momentul încheierii acelei etape de instrucţie, Cuu şi colegii lui puteau identifica orice explozibil folosit în Vietnam, de la obuzele de artilerie neexplodate până la minele de teren; ştiau, de asemenea, să modifice acele dispozitive pentru scopurile lor şi să le detoneze folosind de la cele mai sofisticate detonatoare imperialiste, până la dispozitive simple, precum cutiile de tablă sau beţele de bambus.

Sala lor de clasă era un luminiş de junglă, iar instructori le erau explozivii adevăraţi. Un singur om a murit când, încercând să forţeze o amorsă ruginită de la o mină, a detonat-o. Viet Congul îşi alegea cu foarte mare atenţie recruţii pentru unităţile de genişti.

La nivel emoţional Cuu ar fi acceptat cu bucurie orice cămin i s-ar fi oferit. Dar a ştiut că făcuse o alegere corectă în noaptea de după moartea colegului său de clasă, când unul dintre instructori s-a ridicat şi a spus că accidentul s-a produs din vina sa şi că el, instructorul, nu mai era demn să se numere printre genişti. Arată-mi şi mie un popă, gândea Cuu, care să spună vreodată că un om a căzut în păcat din vina preotului.

Proba de absolvire a constat în infiltrarea într-o bază de provizii americană şi sustragerea a cincizeci de kilograme de explozibil nesupravegheat. Santinelele imperialiste habar n-au avut că a pătruns cineva în perimetrul păzit de

ele.

Cuu se simţea în stare să rezolve orice însărcinare i-ar fi dat Comitetul Central. După ce a fost repartizat în batalionul N-10, a fost contrariat când a aflat că mai avea încă multe de învăţat. Cum să facă recunoaşterea de dinaintea misiunii. Cum să construiască o machetă a ţintei, fie în miniatură, fie la mărime naturală. Fiecare om îşi cunoştea cu exactitate postul şi însărcinările.

Cuu a supravieţuit un an întreg în rândurile batalionului înainte de a fi detaşat şi trimis la Song Nhanh. Acum el, împreună cu ceilalţi genişti experimentaţi repartizaţi la Song Nhanh aveau aproape o sută de oameni pregătiţi, cam jumătate din efectivul complet al unei unităţi de geniu.

S-a simţit deosebit de onorat când unitatea sa a fost cea dintâi căreia i s-a spus că făcea parte din edificiul FEN din provincie. Şi că îndelung promisa ofensivă generală urma să aibă loc în curând. Dar prima sarcină, cea pentru care Cuu se pregătise, era atacul asupra noilor poziţii americane.

Cu toate că-şi dădea seama de eventualitatea morţii, spera vag că o să apuce ziua ofensivei. Poate că, îşi făcea el tot felul de socoteli, dacă noua lui unitate se comporta destul de bine, i se va permite să se alăture batalionului origine înainte de căderea Saigonului.

Dar până atunci, îşi redirecţionă el cu severitate şirul gândurilor, trebuia să se ocupe de dealul ăsta şi de invadatori. Spre amurg, străbătuse orezăriile aflate la două mii de metri nord de Dealul Santinelei – Tabăra Stuart – Dealul 134, îndrumându-i pe oamenii lui la adăpostul digurilor. Niciunul dintre ei n-a scos o înjurătură în timp ce mergeau aplecaţi prin noroiul ce le ajungea până la coapse, îndoiţi sub greutatea explozibilelor şi a armamentului.

Plutele din bambus fuseseră pregătite dinainte de luptătorii din sat şi ascunse în păpurişul de la marginea apei. Membrii grupei de genişti au traversat râul câte patru o dată, cu raniţele de material explozibil legate de plute.

Drumul a fost trecut târâş. Cuu ar fi putut să-i trimită pe oamenii lui în şir câte unul, mizând pe neatenţia

adversarului. Dar deplasându-se târâş, indiferent dacă imperialiştii aveau sau nu aparate de observaţie pe timp de noapte, reduceau la minimum şansele de a fi văzuţi. După ce au traversat Şoseaua 45L, doar o sută de metri îi mai separau de liziera de pădure la adăpostul căreia aveau să se deplaseze către perimetrul vestic al americanilor. La ultimul punct de repaus, Cuu a împărţit cadourile. Mai erau patru ore până-n zori.

Înainte de răsăritul soarelui, oamenii lui urmau să-şi ocupe poziţiile chiar în faţa perimetrului. După care aveau să dispară. Alţi genişti făceau şi ei acelaşi lucru. În cursul zilei următoare, trei companii din forţa combatantă principală a Viet Congului urmau să ocupe poziţii în liziera pe care oamenii lui Cuu o vor fi părăsit. O dată cu lăsarea întunericului, atacul putea să înceapă.

Cuu le era recunoscător leneşilor de americani care nu pregătiseră perimetrul cum s-ar fi cuvenit. Chiar în faţa dealului era suficient teren „mort” ca să se ascundă o mie de oameni.

Se furişă către marginea lanului de orez secat, apropiindu-se şi mai mult de perimetru. În faţa lui se aprinseră rachete de semnalizare roşii-portocalii şi Cuu zâmbi. Patru mitraliere, exact aşa cum văzuse şi el. Distrugerea lor va fi o excelentă probă de absolvire pentru noii genişti.

De îndată ce Mosby şi-a dat seama că, până nu era împuşcat sau degradat, el era Bărbatul, următoarea problemă a devenit domesticirea „virginilor”.

Întrucât noua poziţie a batalionului din Regimentul 15 părea să fie la fel de ferită de pericole ca şi cea a unui eşalon de ariergardă, singurul răspuns se referea la patrulele de noapte. Toate unităţile americane din Vietnam, indiferent de zona unde-şi aveau amplasate poziţiile, organizau noaptea patrule şi posturi fixe de observaţie. Acestea ieşeau în afara perimetrului la căderea nopţii, stăteau la pândă până-n zori şi apoi se întorceau. În general, nu se întâmpla nimic. Dar patrulele acestea

constituiau un prilej de însuşire a regulilor de mişcare.

Mosby s-a gândit că dacă tot o face, atunci s-o facă lată. Aşa că a început să-şi înscrie benevol grupa pentru posturile de observaţie pe întuneric, dincolo de sârma ghimpată. Fritsche, Blind Pig sau chiar el plecau cu câte un grup de nou-veniţi, rămâneau „pe teren” toată noaptea şi dimineaţa se întorceau.

În noaptea asta, ceea ce i-a salvat viaţa lui David Mosby a fost faptul că, din momentul în care a decis să organizeze aceste patrule, n-a făcut din ele doar nişte simple exerciţii de simulare.

Planul era să se plece dincolo de perimetru la o oră fixată după căderea nopţii, să parcurgă un anumit număr de metri, fie pe o direcţie fixată cu busola, fie către un punct observabil. Patrula rămânea pe loc până dimineaţa, după care se întorcea în tabără. Bineînţeles, Taliaferro s-a arătat nemulţumit de faptul că Mosby nu-l lăsa şi pe el să conducă vreunul din posturile de observaţie. Sergentul, rămas în urmă cu somnul, deşi profita de gradul său şi făcea de planton doar în primul şi ultimul schimb, i-a spus să plimbe ursul. Ultimul lucru de care avea nevoie era un virgin îndoctrinat de Taliaferro.

Fiecare dintre nou-veniţi trecea prin programul lui de câte trei ori. În noaptea asta urma să-i ia pe Diaz şi pe Arledge. În lumina palidă a amurgului, cei doi stăteau posaci pe buncărul lui Mosby. Ascultaseră de ordinele primite şi-şi lăsaseră în tabără căştile de oţel, se mânjiseră pe faţă cu cremă de camuflaj şi nu păstraseră din echipament decât două gamele, trei săculeţi cu încărcătoare şi şase grenade. Îşi scoseseră şi curelele de la arme. Sergentul le mai spusese să aducă şi ceva bunătăţi: bomboane, alune, batoane de ciocolată şi gumă de mestecat. Fără ţigări şi fără chibrituri.

Acum Mosby stătea ghemuit lângă un buncăr de pe linia de apărare. Privea în depărtare la lanurile de orez, la liziera de pădure, la râul şi la şoseaua din faţa lor, căutând un nou traseu. Să zicem, gândea el, că traversăm râul (Mosby învăţase deja care erau vadurile de trecere unde apa nu

ajunge decât până la mijloc) şi ne îndreptăm spre pâlcu' ăla mic de tufişuri. Mergem la cincizeci de metri mai la nord şi ne stabilim lângă digul de orezărie. Nu suna rău deloc. Dimpotrivă, îi dădu chiar un mic fior lui Mosby. Bineînţeles că nu era niciun Viet Cong pe-acolo, dar poate reuşeau totuşi să hingherească vreun lunetist tâmpit care s-ar apropia de acel pâlc.

Mosby rânji. Căpătase experienţă în a se amăgi singur ca să-şi alunge plictiseala. Făcu o ultimă verificare cu busola, îşi puse pe cap boneta şi porni spre buncărul lui ca să-i ia pe Diaz şi pe Arledge. În loc de doi, găsi trei oameni. Al treilea era noul lui comandant de pluton, Wilson. Mosby observă că Wilson avea pe cap o beretă, un M-16 în locul pistoletului 0,45 şi-şi pusese „harnaşamentul" de teren. Bucluc.

— Ăă, sergent?

— Da, sir?

— Îm, căpitanul Edmunds mi-a spus că ai preluat posturile de observaţie,

— Da, sir. Am o groază de nou-veniţi. E ceva rău în asta?

— Nu, nu. Ăă... mă-ntrebam dac-aş putea să merg şi eu cu voi.

Mosby încercă să dea un răspuns diplomatic.

— Sir, fără nicio supărare, dar cred că dacă ar ieşi sub comanda dumneavoastră ar fi cam derutaţi. Sir.

— Mosby, zise Wilson. Eu încerc să-ţi spun că sunt un amărât de răcan ca şi ei. Sunt soldatul Wilson.

— Scuze dac-am înţeles greşit, sir.

— Mă cheamă Wilson.

Hopa hopa!

— Staţi o clipă aci. Mă duc să le spun lu' Arledge şi Diaz care-i chichirizul.

Wilson rămase pe loc şi se prefăcu că nu aude instrucţiunile pe care Mosby le dădea celorlalţi doi.

— Şase o să meargă cu noi. Asta înseamnă că n-avem voie s-o zbârcim. Trebuie să fim spirt. Fiţi atenţi să nu daţi cu nuca-n perete.

Se-ntoarse apoi la Wilson.

— Joe şi Arledge sunt bucuroşi să te primească. Apropo, ai al doilea planton.

Întunericul desăvârşit ascunse reacţia lui Wilson. În plus, lui Mosby i se rupea în paişpe. După un termen şi jumătate de serviciu militar, văzuse o mulţime de lenţi venind şi plecând. Rapid. Wilson, indiferent ce făcea sau ce era, n-avea să facă prea mulţi purici prin zonă. Ori o mierlea, ori era transferat. Şi-ntr-un caz şi-n celălalt, n-avea importanţă.

— Oameni buni, adunarea.

Mosby se întrebă ce-ar fi zis Casey despre instructajul lui. Pe urmă se întrebă dacă sergentul mai trăia, era prizonier de război sau ce. Îl trecu un scurt fior de durere gândindu-se la Tho. O nouă necunoscută, despre care Mosby începea să creadă că nu va fi rezolvată niciodată.

— O să ieşim pe-acolo, prin gardul de sârmă. Chiar în faţa gropii lui Fritsche. E o porţiune de *concertina* care se saltă. Wilson, tu mergi în spate. Eu o să fiu în frunte. După ce trecem, pui totu' la loc. N-ai decât să agăţi un capăt de sârmă. După ce trecem *dincolo,* ne oprim. Aşteptăm până zic eu să ne mişcăm. După aia mergem direct spre râu. Vedeţi pâlcul ăla de tufişuri de colo? Da?

Mormăieli.

— Arledge, dar-ar dracii, l-ai văzut? Grozav. Tu ai să mergi după Diaz. Okay. Apa n-ajunge decât până la mijloc. Trecem râul în linie dreaptă. Diaz, noi doi mergem pe câte-o margine a malului. De acolo, o s-o cotim către drum până ajungem dincolo de tufişuri. Pe urmă, o luăm la fugă spre copaci. Ne instalăm de-a lungul digului, cam pe la mijlocul lui. Să nu care cumva să ridicaţi capul cât nu trebuie. Încercaţi să nu vă udaţi la cur. Aţi priceput?

Mosby bănui că ceilalţi încuviinţaseră din cap.

— Okay. Să vă zic programul. Eu iau primul planton. Asta-nseamnă pân' la miezul nopţii. Loc… scuze. Wilson, tu faci de la miezul nopţii la două. Joe, tu şi Arledge intraţi la două şi terminaţi la patru. Pe urmă mă treziţi. E clar?

Arledge protestă. Era supărat de faptul că Mosby nu avea destulă încredere în el ca să-l lase să facă de planton singur. Lui Mosby nu-i venea să creadă ce auzea. Exista un

răspuns: în urmă cu câteva nopţi, Mosby îl prinsese pe Arledge dormind tun când trebuia să stea de pază. Nu făcuse decât să-l lovească zdravăn cu casca de protecţie.

La ce dracu' se aştepta Arledge din partea lui acum? Lângă ei se afla un ofiţer şi dacă Mosby ar fi spus ce-i stătea pe limbă în momentul ăsta, Arledge s-ar fi ales cel puţin cu un Articol 15 şi ar fi avut probabil asigurată o călătorie până la închisoarea Long Binh.

— Taci dracului din gură, îi dădu Mosby un răspuns diplomatic. Diaz, tu iei staţia radio. Noi o să fim Whirlaway 2 Popa Oscar. Monitorul e Citation 2. Controlul se face din oră-n oră. O să folosim codul „clic". Voi doi, maimuţoilor, ţineţi minte asta? Bun. E mai întuneric ca-ntr-un cur de urangutan. Să mergem.

Wilson porni în urma celorlalţi trei. Încerca să-şi amintească de codul „clic". A, da. Apeşi o dată butonul de transmisie de la microfonul staţiei PRC-25, ca să răspunzi la un apel. De două ori însemna că eşti în regulă. Trei clicuri însemna… că ai nevoie de ajutor? Nu cumva era altceva?

În faţă, Mosby aproape că începu să râdă de el însuşi. Gogoşile alea ieftine pe care le turnase adineauri zău că dădeau impresia că ştia ce are de făcut. Dar cum se făcea că nimic din ce spusese nu părea să provină de la Audie Murphy?

Cele patru siluete se opriră la sârma ghimpată. Se auziră slab un scrâşnet şi un ţăcănit. Wilson tresări, apoi îşi încărca arma şi-i acţionă siguranţa. După ce trecu de colacul triplu de concertina şi agăţă sârma la loc, reuşi să se taie la deget.

Siluetele din faţa lui aproape se pierduseră în întuneric. Grăbindu-se să-i prindă din urmă, nu lipsi mult să se ciocnească de Arledge, care se oprise în locul unde malul începea să coboare spre râu.

Hai, tăticu'. Fă-o cum trebuie. Puşca sus, deasupra capului, ţine-ţi picioarele depărtate şi dar-ar dracii, am uitat să scot din buzunar scrisoarea de la Marjorie, şi-ai intrat în apă pân' la cur, locotenente, iar acum e prea târziu ca să-ţi mai faci griji pe chestia asta. Ieşi afară din râu, lipăie şi

alunecă prin noroi, în urma lui Arledge, pe urmă lasă-te pe vine. Observă că Diaz şi Mosby părăsiseră partea de sus a malului. De ce Diaz? De ce nu eu? Eu sunt ofiţer. Mosby ăsta face pe isteţul.

Ba e chiar şi mai îngrozitor dacă avem în vedere toate chestiile alea pe care le-a turuit Mosby. Domnu' Wilson, tu n-ai înţeles nici jumătate din ce-a spus. Cum naiba o fi ştiind exact unde să mergem? Ar fi trebuit să-l întreb dacă a calculat azimutul. Şi cât l-a găsit. De fapt, nu ştiu la ce-ar fi servit… e prea întuneric ca să te uiţi pe o busolă.

La un moment dat, Wilson *chiar* se lovi de Arledge, care se văită nearticulat. Spre dreapta se vedea ceva negru şi ameninţător. Wilson bănui că era pâlcul de tufişuri.

Merseră mai departe, plescăind prin lanul de orez. Wilson bănuia că dacă s-ar apleca înainte ar putea să vadă siluetele celor din faţa lui. De data asta, când Mosby opri patrula pe loc, el era pregătit. Îl urmă pe Arledge în timp ce se târau până la jumătatea digului care se înălţa cam cu vreo şaizeci de centimetri peste nivelul apei din orezărie.

Într-o vreme Mosby răsări lângă el. Îşi ţinu ceasul cu gradaţiuni fosforescente în faţa lui Wilson. Mişcă un deget slinos peste cadran, apoi îşi împreună mâinile, ca în rugăciunea lui Durer, numai că într-o parte. Dormi acum. Wilson încuviinţă din cap. Mosby lipăi prin apă întorcându-se la Diaz.

Foarte încet:

— Citation 2, Citation 2, aici Whirlaway 2 Popa Oscar. În poziţie. Terminat.

Şi lunga noapte începu.

Diaz se transformă parcă-ntr-un cadavru. Arledge începu să sforăie grav, înecat. Wilson ştia că trebuia să doarmă, dar pur şi simplu se întâmplaseră prea multe. Chiar ajunsese dincolo de liniile americane, într-o zonă de luptă, pentru prima oară? Nu putea să-şi definească prea clar trăirea, dar se simţea întrucâtva dezamăgit. Până atunci, totul fusese aşa cum mai auzise şi mai făcuse la Şcoala de Infanterie. Mai meseriş, cu mai puţin rahat mâncat şi cu mai mult noroi, dar totuşi semăna cu un exerciţiu de

antrenament.

Judecata lui Wilson era absorbită de mirosul orezăriei fertilizate cu excremente, de îngrijorarea provocată de lipitorile care-şi croiau drum către prohabul lui, de răceala venită de la uniforma îmbibată cu apă, de patul de plastic uşor fragil al automatului M-16 din mâna sa, de umflătura rotundă a grenadei care-l apăsa în stomac pe partea stângă şi de senzaţia că stând aici, pe peticuţul ăsta de noroi, realmente reuşea să sesizeze rotirea stelelor de deasupra lui.

Dar, mai profundă decât toate astea, era uimirea provocată de însuşi faptul că se afla într-un lan de orez în Vietnam.

Nu aşa fuseseră trasate liniile vieţii lui.

Părinţii lui Jeff Wilson erau nişte oameni care, în sensul pozitiv al cuvântului, şi-au planificat viaţa. Bineînţeles că inechitatea exista. Şi era improbabil ca această inechitate să dispară în timpul vieţii lor. Bineînţeles că fuseseră Lincoln, Proclamaţia de Emancipare, W.E.B. Dubois şi Mişcarea Niagara, iar pe urmă NAACP[58]. Asta era o chestie şi amândoi soţii Wilson au dat atât cât au putut. Ţelurile acestea aveau să se împlinească în cele din urmă, dar numai bunul şi marele Dumnezeu ştia când. Aşa încât şi-au luat măsuri de siguranţă. Amândoi au înţeles că primul segment al Americii care va asigura un progres vieţii negrilor era serviciul guvernamental. În virtutea acestei convingeri, tatăl lui Wilson a devenit inginer termist pentru Primăria din Chicago. Soţia lui preda la un liceu.

Făceau cu siguranţă parte din clasa mijlocie şi progresistă a comunităţii de culoare. Pentru următoarea generaţie, adică a fiului lor, sperau să se producă un nou salt. Jeff Wilson avea să devină avocat.

Colegiul înseamnă o cheltuială considerabilă, mai ales că Wilson vroia ca fiul lui să urmeze cea mai bună şcoală posibilă. Dat fiind că talentele de atlet ale lui Jeff erau

[58] Abreviere pentru National Association for the Advancement of Coloured People – Asociaţia Naţională pentru Progresul Populaţiei de Culoare (n.tr.).

neglijabile, o modalitate de înlesnire a achitării taxelor era ROTC. Planul pus la punct de cei trei era ca Jeff să urmeze Pregătirea pentru Ofiţerii în Rezervă în locul celor patru ani de colegiu. Recompensa avea să vină în ultimul an, când începea să primească salariu de viitor ofiţer în Armata Statelor Unite. De acolo, zicea planul, Jeff avea să se înscrie la Drept.

După absolvirea Dreptului, avea să-şi răscumpere datoria faţă de armată şi să lucreze doi ani ca stagiar în Corpul de Avocaţi ai Statului Major. Astfel, va dobândi experienţă de tribunal şi, se spera, îşi va face relaţii utile pentru perioada de după serviciul militar.

Problema a fost că Jeff Wilson nu era deosebit de inteligent şi, mai rău, nici prea iute. Era genul de student care tocea cărţile câte două ore pentru fiecare oră de predare la clasă şi primea pentru străduniile sale câte-un calificativ mediocru.

A absolvit la Universitatea din Chicago în jumătatea inferioară a promoţiei sale. După care a picat la examenul de admitere la Facultatea de Drept. Poate că, în alte vremuri, ar fi putut să se pregătească din nou cu un meditator, să se înscrie iar la examen şi să reuşească. Dar nu în 1967.

Jeffrey Wilson a devenit locotenent al Armatei Statelor Unite. În 1967, o nevoie imperioasă de ofiţeri se manifesta la arma infanteriei. Wilson simţea că ar fi fost probabil competent să conducă vreo treizeci şi trei de oameni pe timp de pace, probabil competent să fie şef peste un mic birou, probabil competent să ducă la îndeplinire orice sarcină i-ar fi încredinţat cineva. Şi uite că, dar-ar o mie unu draci să dea, stătea înţepenit în jungla asta, îngrijorat – nu speriat, îngrijorat – şi singurul model de rol care-i venea în minte era Sidney Poitier, supărat nevoie mare şi refuzând să conducă un camion pentru Jeff Chandler.

Şi apropo, ce dracu' legătură avea toată trecerea aceasta în revistă a calităţilor sale pe timp de pace cu faptul că stătea cufundat în apă până mai sus de genunchi şi-l asculta pe un puţoi de sergent, pe care-l aştepta probabil

un viitor măreţ de hippie beneficiar al sistemului de ajutor social şi care-i spunea lui ce să facă.

Wilson trecea de la îngrijorare, prin nemulţumire, la mânie când prima rachetă a explodat în spatele lui, în interiorul perimetrului care, în această lume nouă şi stranie, era singura parte considerată de el sigură.

Ngo Dinh Cuu nu-l auzise niciodată, dar ar fi apreciat pesemne sloganul infanteriei americane: „Cucereşte înălţimile”.

El preţuia talentul imperialiştilor de a-şi cerceta minuţios teritoriul de responsabilitate şi de a-şi stabili apoi poziţii de luptă, pentru a controla fiecare centimetru pătrat din aria cu pricina. Terenul „mort”, teren care nu putea fi văzut din aria de bază, avea amplasat deasupra lui un cuib de mitralieră. Cuibul era protejat cu saci de nisip şi chiar înălţat faţă de sol pentru ca, în orice împrejurări, soldaţii dinăuntru să poată deschide focul asupra unei anumite secţiuni din perimetru.

Asta însemna totodată că acele cuiburi erau uşor de identificat de la distanţă. De asemenea, simpla existenţă a lor dădea de înţeles că americanii sunt mulţumiţi de sine.

Niciodată nu se osteneau, şi Cuu ştia asta, să iasă în afara perimetrului şi să privească linia lor de apărare din punctul de vedere al unui potenţial atacator. Nici nu-şi trimiteau soldaţii să simuleze un atac împotriva propriului perimetru.

Cuu nu auzise niciodată de liniile Siegfried sau Maginot, nici de tunurile îndreptate spre mare din Singapore, altfel ar fi înţeles că prostia are caracter de continuitate.

Genistul a îndurat arşiţa zilei ghemuit în spatele unui tufiş, la zece metri în faţa împrejmuirii de sârmă ghimpată imperialistă şi la treizeci de metri de buncărul de mitralieră. Îşi menţinea mintea într-un soi de plutire controlată: nu, nu pot să dorm, dar nici să stau treaz şi vioi nu pot. Cum defecase cu puţin înainte de răsăritul soarelui, putoarea l-a sâcâit toată ziua. Aproape la fel de insuportabilă ca şi cea de la cutiile de conservă goale pe care americanii le

aruncaseră peste gard. Să fi fost el ofiţer american, Cuu ar fi curmat acest obicei tâmpit.

A urmărit o şopârlă scormonind printr-o astfel de cutie, după care reptila s-a târât pe corpul lui. Şopârla i-a gustat un pic transpiraţia, lingându-i pielea cu o singură mişcare a limbii, după care s-a târât mai departe. Genistul ar fi putut la fel de uşor să zacă în timpul orelor acelea pe un muşuroi de furnici, cu mintea plutind şi cu trupul ca şi inexistent.

O dată cu venirea nopţii, problema era să revină din acea stare de plutire înapoi la realitate. Cuu ştia că americanii nu se aşteaptă să fie atacaţi, dacă se aşteaptă la aşa ceva, decât la căderea întunericului, la 03,00 dimineaţa sau în zori. Minţi mecanice. De câte ori ucidea câte-un imperialist, Cuu era surprins să constate că trupul acestuia nu era alcătuit din rotiţe şi angrenaje, la fel ca avioanele şi blindatele lor.

Ora zece. Americanii îşi schimbă garda acum. Vechile santinele se pregătesc de culcare iar cei nou intraţi în post ori sunt încă ameţiţi de somn, ori, probabil, beţi. Se vor produce mişcări de oameni între buncăre şi locurile de dormit. Cu zece minute înainte, Cuu auzise un foşnet uşor atunci când unul din tovarăşii săi de echipă a asamblat ultimele două segmente de ţeavă la torpila Bangalore[59] şi s-a târât pe sub sârma concertina.

Semnalul de atac urma să-l dea unul din camarazii lui Cuu. El şi cu un alt soldat înconjuraseră tabăra americană şi aşteptau acum ora convenită. Când secundarul ajungea la zero, prietenul lui Cuu avea să tragă o rachetă de semnalizare americană cu cinci stele. Aceasta va putea fi văzută de către forţele Viet Cong care înconjurau pe jumătate perimetrul american.

Secundarul de la ceasul lui Cuu îşi continua deplasarea. Genistul se ridică în genunchi. În pofida politicii obişnuite şi, probabil, a ordinelor, Cuu era înarmat excesiv pentru misiunea sa. De gât îi atârnau săculeţii cu încărcătură,

[59] Tub metalic umplut cu material explozibil şi dotat cu un mecanism de detonare, folosit in special la distrugerea împrejmuirilor de sârmă ghimpată, a câmpurilor de mine etc. (n.tr.).

aproape douăzeci de kilograme de explozibil. Materialul putea fi detonat fie pe loc, cu ajutorul unui fitil acţionat prin tragere, fie prin intermediul unui „creion temporizator”. Neavând porniri sinucigaşe, Cuu cablase fitilul astfel încât să fie nevoie de întreaga lui forţă pentru a-l trage. Camarazi de-ai lui deveniseră instantaneu eroi ai revoluţiei, fiindcă-şi lăsaseră fitilul să atârne şi reuşiseră să-l agaţe, fie sub propria greutate, în timpul mersului târâş, fie în sârma ghimpată a perimetrului respectiv.

A doua armă a lui Cuu era un AK-47 cu pat rabatabil. Cea de-a treia armă era un RPG-7. Aceasta, succesoarea lui B-40(RPG-2), era de curând sosită în dotarea Viet Congului. Dacă ar fi respectat politica şi ordinele, Cuu ar fi folosit-o numai pe aceasta ca armă de asalt. Dar el nu se simţea niciodată liniştit la gândul de a purta o armă cu foc unic, pentru a cărei reîncărcare era nevoie de cel puţin cinci secunde. Cuu n-avea niciun chef să moară în timp ce încerca să potrivească cuiul percutor într-o crestătură minusculă.

Cilindrul propulsor din carton fusese deja ataşat la grenadă, iar aceasta potrivită în tubul lung al RPG-ului. Pe întuneric, după ce dăduse la o parte capsula din vârf şi trăsese firul de siguranţă, Cuu privea prin cătare la buncărul de dincolo de sârma ghimpată, din faţa sa. Se auzeau murmure înăbuşite. Deodată izbucni o lumină puternică, conturând parapetul dreptunghiular de tragere al buncărului. Corectă linia de ochire. Spre sud explodă o rachetă de semnalizare şi buncărul se văzu ca la lumina zilei. Îşi lipi două degete de trăgaci. Racheta ţâşni cu o explozie şi un recul puternice, lăsând în urmă un jet de lumină dublu. Fu orbit pentru a doua oară în clipa când torpila Bangalore îşi croi drum prin gardul din sârmă concertina.

Cuu se ridică şi trecu prin gaura făcută în împrejmuirea de protecţie. Văzu flăcări izbucnind şi explodând în buncărul american. Excelentă treabă, gândi el în timp ce-şi fixa automatul în poziţie de tragere. Porni în susul dealului, în interiorul poziţiei batalionului din Regimentul 15. Îi

simţea pe ceilalţi în spatele său şi ştia că alţi luptători pentru eliberare traversau orezăria pe care o străbătuse şi el în noaptea trecută.

Acum, spre tunuri. În faţa lui apăru pata albă a unei flanele de corp, o faţă şi nişte mâini întinse implorator către el. Cuu trase două gloanţe în mijlocul petei albe şi merse mai departe.

Zece… cincizeci de paşi înainte, dincolo de poziţiile de pe linia frontală a americanilor. Coti la dreapta, către linie. Dădu drumul automatului şi scoase două grenade din săculeţul de la şold. Trase firul de detonare al primeia, numără până la doi şi o aruncă spre grămada de saci cu nisip – sursa tirului de trasoare. Numără încă o dată până la doi şi trimise a doua grenadă în aceeaşi direcţie. Fără să mai aştepte să vadă ce efect au avut grenadele, porni înainte.

Tunurile americane trăgeau rachete de semnalizare spre înaltul cerului. Cuu era recunoscător pentru iluminaţie, deşi n-avea nevoie de ea. Apăru gura întunecată a unui buncăr şi o nouă grenadă porni într-acolo. Târându-se pe pământ, grijuliu cu sacul de încărcături explozibile, merse înainte, spre zidurile din saci cu nisip apărute în faţa sa. O nouă săgeată luminoasă. Se trase într-o parte, la adăpostul…

…sacilor cu nisip. Gloanţele sfâşiau sacii dinaintea lui. Adăpost.

Se furişă pe după marginea parapetului din saci cu nisip. Era foarte aproape de tunul pe care şi-l alesese drept obiectiv. Scoase de la gât încărcătura explozibilă. Tocmai desfăcea fitilul de detonare instantanee când îşi dădu seama că atingea cu braţul un obiect de lemn. Făcu cercetări, pe nevăzute. Găsi alte cutii. Urni una din ele: plină.

Evaluare. Cuu se afla în spatele unui parapet din saci cu nisip cu trei laturi, la adăpostul căruia se aflau nişte cutii. Muniţie pentru tunuri. Degetele lui găsiră pe întuneric creionul de temporizare şi îl sparseră. Ieşi în genunchi din depozitul de muniţie pentru tunurile de 105 mm. Se ridică şi începu să fugă aplecat în faţă. În jur oamenii alergau în

toate direcţiile. Un trasor verde… un prieten, şi deodată în faţa lui se căscă o groapă.

Cuu se aruncă în ea exact în momentul când se produse explozia. O ciupercă de foc se înălţă şi un taifun mătură coasta dealului. Lumina orbitoare îi oferi prilejul să constate că nu era singur în groapă. Cineva bâiguia ceva printre sughiţuri de plâns, într-o limbă necunoscută. Cuu îşi miji ochii, încercând să vadă din nou, în vreme ce perdeaua de flăcări se transforma într-un incendiu.

Văzu două dintre tunuri, unul culcat pe o parte, altul cu ţeava îndreptată direct spre cer. Goli un încărcător în direcţia tunurilor, reîncărcă şi sări afară din groapă. Auzul îi revenea. Dintr-un motiv oarecare, scâncetele individului îl iritau, aşa că degetul lui se îndoi pe trăgaci şi plânsul încetă.

Se retrase spre gardul de sârmă ghimpată. La buncărul pe care-l distrusese, Cuu se opri şi luă din nou poziţie de tragere. Număra în gând, gata să acopere retragerea acelor camarazi care erau în stare să revină.

Două sute… două sute zece… şi Cuu trecu înapoi prin sârma ghimpată, în preajma culoarului, zăceau două cadavre îmbrăcate în negru. Va trebui să-şi pregătească alţi doi oameni pentru grupa sa, înainte de ofensiva generală.

Pentru David Mosby a fost o noapte foarte lungă.

Gălbejiţii ori îl ignoraseră, ori nu dăduseră peste postul lui de observare. Astfel au mai rămas doar doi oameni care au încercat să-l omoare… plus propria lui unitate.

Primul a fost Arledge, care când şi-a dat seama că perimetrul fusese atacat a încercat să fugă să se adăpostească. Direct spre sârma ghimpată. Diaz s-a aruncat pe el şi l-a imobilizat. Pe urmă, Wilson a vrut să se dea ofiţer. Mosby i-a spus să tacă dracului din gură.

Patrula a stat pe loc, ascultând focurile de armă, ţipetele şi exploziile. Indiferent ce se întâmpla acolo pe deal, Mosby n-avea niciun chef să fie părtaş la evenimente. În cele din urmă, împuşcăturile şi ţipetele se mai domoliră.

Mosby era de-a dreptul încântat de faptul că gălbejiţii nu

se obosiseră să-l halească nici la aperitiv, nici la desert.

Pe urmă, Armata Statelor Unite s-a hotărât să-l omoare. Citation 2 a început să trimită la apeluri, încercând să afle câte dintre posturile de observaţie ale batalionului fuseseră capturate. Wilson a vrut să răspundă. Mosby a închis staţia Prick-25. N-aveau să se întoarcă decât după ce se lumina de-a binelea. Cei rămaşi vii înăuntrul perimetrului ar fi lichidat pe oricine făcea vreo mişcare prin preajmă. Wilson a lăsat impresia că a înţeles şi chiar era gata să zacă nemişcat până când se lămurea situaţia.

După asta, Mosby a avut parte de Spooky. Elicopterul de asalt huruia deasupra lor, rachetele de semnalizare transformând noaptea într-un festival de lumini.

— Să nu faceţi nicio mişcare, spuse Mosby. Cei patru bărbaţi, adunaţi laolaltă, îi recepţionară vorbele ca pe un ordin. Au rachete de semnalizare, au binocluri cu infraroşii şi tot ce-or să vadă mişcând pe-aici or să creadă că sunt gălbejiţi.

Arledge începu să înjure… dar fiindcă o făcea aproape în şoaptă, Mosby îl lăsă în pace.

Spooky trase câteva milioane de gloanţe înspre lizieră, aşa, de dragul Principiilor Generale. În acel moment, combatanţii Viet Cong erau demult plecaţi. Tot ce-a mai rămas între ei şi culmea dealului a fost tirul de hărţuire al mortierelor, expediat în afara perimetrului, şi faptul că, până dimineaţa, toată lumea de pe deal a executat un foc înverşunat în orice umbră care respira mai apăsat.

Până s-a sfârşit, noaptea nu i-a mâncat lui Mosby decât jumătate din viaţă. Şi-a strâns oamenii şi a pornit înapoi către drum. Aveau de gând să meargă pe mijlocul blestematei ăleia de şosele, cântând cât îi ţineau bojocii „Yankee Doodle” şi sperând că poate nimeni n-o să-i împuşte.

Au reuşit! Linia lui Mosby nu părea să fi fost lovită. Cea mai mare parte a distrugerilor se produseseră după toate aparenţele pe partea cealaltă a dealului, iar dinspre mijlocul perimetrului venea teribil de mult fum.

Lui Mosby i se cam fâlfâia de ce altceva se mai

întâmplase. Wilson s-a îndreptat spre postul de comandă al companiei fără să mai spună nimic, iar Mosby i-a spus lui Diaz să-l ţină pe Arledge cât mai departe de el.

Fritsche desfăcu o cutie de Bier LaRue când îl văzu pe Mosby că se apropie, împleticindu-se, de poziţia grupei. El şi Blind Pig se uitară la comandantul lor de grupă şi începură să-şi dea cu părerea.

— Doamne Dumnezeule, Pig. Naşparliu' ăsta arată de parc-a văzut un elefant cântând la banjo.

— Nea, îl contrazise Blind Pig. E numa' şucărit că nu l-a lăsat nimeni să stea pe-aci ca să mai facă rost de-o medalie.

Mosby mai avu doar atâta energie cât să golească cutia de bere şi să le răspundă, cu o mişcare de deget semnificativă, înainte de a se prăbuşi pe patul lui, de unde nu s-a mai sculat şaptesprezece ore în şir.

39. GRUPA

Cu douăsprezece zile înainte de Crăciun, Batalionul 1 din Regimentul 15 Infanterie şi-a numărat morţii şi a început reconstrucţia. Muriseră douăzeci şi şapte de oameni, majoritatea din sectorul Companiei A, acolo unde Viet Congul străpunsese împrejmuirea de sârmă ghimpată. Cincisprezece artilerişti au fost ucişi, iar două dintre tunuri au fost distruse. Peste nouăzeci de americani au fost răniţi. Au fost găsiţi unsprezece combatanţi Viet Cong morţi. Cadavrele au fost percheziţionate, dezbrăcate şi strânse laolaltă.

Căpitanul Jerry Edmunds stătea lângă grămada de cadavre aşteptând buldozerul care trebuia să sape tranşeea funerară. Nici nu sesiza duhoarea, căci atenţia îi era fixată pe tubul lung, cu priză ca de pistol, pe care-l găsise dincolo de gardul de sârmă.

Era primul lansator de rachete RPG-7 pe care-l vedea într-o regiune atât de sudică. O singură dată mai ţinuse în mână aşa ceva (în afară de instructajul de familiarizare cu tehnica de luptă a inamicului), şi asta se întâmplase departe, în nord, în valea A Shau, lansatorul acela aparţinând unui soldat din armata regulată a Vietnamului de Nord.

Edmunds decise că Dennis Shannon s-ar putea să fie foarte interesat să vadă această armă... şi să reflecteze la cât de bine echipaţi trebuie să fie atacatorii lor dacă şi-au permis să abandoneze un lansator aproape nou.

Cu unsprezece zile înainte de Crăciun, Shannon a transmis vestea mai departe.

El şi colonelul Taylor au rămas până târziu în cortul ce adăpostea popota ofiţerilor, uitându-se la un ansamblu de exponate. Găseai acolo de toate: de la tubul RPG şi pachete cu încărcături explozibile (dezamorsate între timp), la automatele AK-47, unse cu ulei. Mai la o parte erau documentele adunate de la cadavre.

Era o adevărată pradă. Cu toate acestea, Taylor nu se arătă câtuşi de puţin încântat. Îi destăinui lui Shannon îndoielile sale.

Primul element. Unitatea (unităţile) care au atacat batalionul erau experimentate. Drumul le-a fost deschis de specialiştii în mânuirea încărcăturilor explozive. Shannon era aproape sigur că membri ai Batalionului N-10 îi antrenaseră pe aceşti genişti, dacă nu chiar participaseră la atac.

Prima întrebare: în provincia Song Nhanh se presupunea că nu există unităţi din eşalonul principal Viet Cong. De unde au venit aceşti soldaţi experimentaţi?

A doua întrebare: dacă geniştii erau din N-10, ce căutau atât de departe în nord?

Al doilea element. Starea excelentă a armamentului şi a efectelor militare din prelată sugera că unitatea responsabilă pentru atac, indiferent care-o fi fost ea, fusese recent reaprovizionată.

A treia întrebare: cine a reaprovizionat-o?

Al treilea element. Cadavrele au furnizat colecţia obişnuită de scrisori şi jurnale personale. Numai că toate fuseseră scrise de/sau adresate unor sud-vietnamezi. Patru dintre cadavre n-aveau niciun fel de acte de identificare.

A patra întrebare: de ce îi atacase Viet Congul?

— Pentru mine, n-are nicio raţiune, spuse Taylor. Chiar şi un idiot ar fi putut să vadă că n-aveau nicio şansă. De ce nu ne-au lăsat în pace? Puteau să blocheze nişte drumuri, să atace patrulele, chestii de genul ăsta. Să ne buşească acolo unde ştiau precis că pot să ne facă rău.

Shannon se gândi un timp, apoi îşi mai turnă un pahar din whiskyul comandantului său de batalion. Băutura nu-i fu însă de niciun folos. Tot nu ştia răspunsul.

— Poate că încearcă să ne determine să stăm ascunşi în perimetru, zise Taylor.

Până s-apuce Shannon să zică ceva, Taylor făcu unul din acele salturi logice aiuritoare, cu care Dennis încă nu se obişnuise.

— Tot mai crezi că în Caracatiţă se ascunde o unitate

NVA?

Shannon nu ştiu dacă să se burzuluiască sau să schimbe subiectul. După două luni de îndoieli, începea să se întrebe dacă într-adevăr văzuse acea divizie NVA traversând râul.

— Motivul pentru care te întreb, continuă Taylor, e că nu pot să pricep de ce nu i-a văzut nimeni pe tipii ăştia ai tăi. Şi în mod cert NVA-ul n-are atâţia oameni în preajma Hanoiului încât să-i lase p-ăştia să vină aici numai ca să se ascundă prin tufişuri.

Genul acesta de înlănţuire logică constituia motivul pentru care Shannon devenise profund ataşat de comandantul său de batalion, determinându-l să se întrebe mereu cum de se împăcase atâta timp cu viaţa insipidă de la statul-major al diviziei, încă dinainte de sosirea lui Sinclair. Aici era locul lui, într-o unitate de front.

Batalionul 1 din Regimentul 15 Infanterie era o unitate excepţională, deşi nu purta ecusoane sau uniforme fistichii. Taylor, comandantul ei, o făcea să fie aşa. În principal pentru că el, comandantul, era un om excepţional. Unul din acei ofiţeri de carieră care cunoşteau armata de jos până sus.

Ca subofiţer, făcuse parte din trupele de comando aeropurtate trimise în Coreea. Văzuse începuturile folosirii elicopterelor în operaţiuni militare. Mai târziu, a citit despre experienţele privind mobilitatea aeriană efectuate de francezi în Algeria, de englezi în Malaysia şi chiar de către armata americană. În clipa în care elicopterele au ajuns la faza în care puteau să transporte la faţa locului o grupă de soldaţi, Taylor a înţeles că absurda paraşută aparţinea trecutului.

A fost, totuşi, îndeajuns de inteligent ca să-şi dea seama că lucrul cel mai bun pe care putea să-l spere era să-şi încheie cariera ca plutonier-major de paraşutişti. Nu era prea rău, dar asta însemna că mai trebuia să-şi petreacă încă douăzeci şi ceva de ani ascultându-i pe tâmpiţii cu grade de ofiţeri. S-a hotărât să devină unul dintre ei.

În anii cincizeci, a părăsit armata şi s-a înscris în colegiu, specializându-se chipurile, în istorie. În realitate şi-a

definitivat studiile în ROTC. Patru ani mai târziu, a revenit în Divizia 101 aeropurtată, ca locotenent. A rămas la paraşutişti până a căpătat gradul de căpitan, după care s-a transferat. Taylor şi-a făcut socoteala că în unităţile de elită promovările în grad se fac foarte greu. Şi, mai important, cei din trupele de elită sunt văzuţi cu extremă suspiciune de casta militară conservatoare.

Ascensiunea lui Taylor a fost constantă, Formularul lui 20 nefiind completat decât cu calificative excelente. Acum, în calitate de comandant al unui batalion de infanterie, avea ca şi asigurate petliţele cu vulturi şi, pe urmă, promovarea ca general de brigadă. Cu o condiţie, fireşte: să nu comită vreo eroare minoră ca, de exemplu, să-i fie lichidată unitatea în întregime, să uite când e ziua de naştere a comandantului de divizie sau, posibil, să dea ortul popii.

Shannon recapitulă toate acestea în gând în timp ce aştepta ca Taylor să se hotărască în privinţa pasului următor. Replica acestuia îi făcu mare plăcere.

— Uite cum facem, maior Shannon. Ce-ar fi să iei elicopterul meu şi să te duci să mai tragi pe unul şi pe altul de limbă. Vezi dacă altcineva a mai auzit cine ştie ce. Mai mult ca sigur că G-2 n-o să ne comunice situaţia adevărată. Dacă obţii unele informaţii ca lumea, poate ne gândim să trimitem pe cineva în Caracatiţă să-şi vâre niţel nasul prin zonă. Încep să mă simt de parcă tocmai mi-am dat pantalonii jos şi cucoana nu-şi mai aminteşte dacă bărbatu-său se-ntoarce în oraş azi sau mâine.

Mai erau zece zile până la Crăciun şi cerul înstelat era o adevărată splendoare.

În această noapte, postul de observare era situat într-o groapă îndeajuns de depărtată de Song Nhanh astfel încât aştrii Universului să nu fie puşi în umbră de luminile oraşului. Groapa cu pricina era ocupată de soldaţii Arledge şi Grubb. Trecuseră câteva ore de când stăteau acolo. Neliniştea provocată de faptul că se aflau într-un punct de observaţie de pe perimetru se estompase într-atât încât până şi Arledge se pomeni ştergându-şi ochelarii şi privind

în sus la stelele nefamiliare, în loc să se uite prin tufişuri după gălbejiţii cei răi. Arledge arătă cu degetul către o stea strălucitoare care se înălţa nu foarte sus deasupra orizontului.

— Hei, ia te uită, Steaua Polară!

Grubb oftă plictisit la culme. De când poposiseră în groapa asta, Arledge îşi etalase cunoştinţele de expert aerospaţial. Nu era sigur către ce arăta individul, dar, ca o metodă de autoapărare, hotărâse că indiferent ce spunea Arledge, era neadevărat.

— Aia nu-i Steaua Polară, tăntălăule. Orice bou ştie că nu poţi să vezi Steaua Polară din Vietnam.

— Păi de ce, că doar e-acolo, nu?

— Suntem prea la sud, zise Grubb. În plus, e prea aproape de linia orizontului. Probabil că-i o planetă. Ştii, ca Venus… Luceafărul de dimineaţă.

— Du-te-n mă-ta, cu Luceafărul tău cu tot. E miezul nopţii, tăticu'. Cum dracu' să se vadă un „luceafăr de dimineaţă" dacă-i miezul nopţii?

— Pentru că suntem prea la sud, răspunse Grubb.

A spus-o cu un mare semn de întrebare în minte, dar cu o convingere absolută în glas.

— Da? Ei uite că sudul ăsta al tău mi-atârnă chiar aici.

În întuneric, mâna lui Arledge apucă ceva de sub brăcinarul pantalonilor. Grubb decise că avea să fie o noapte foarte lungă. Îşi trecu mâna prin părul roşcat şi des, gest liniştitor pe care-l făcea inconştient.

— Ia zi, Arledge, care-i povestea ta? întrebă el, străduindu-se să dea o tentă prietenoasă replicii. Sună ca o acuzaţie, dar asta era o ciudăţenie de care Grubb nu reuşea să se dezbare.

— Tu, Grubb, chiar că ai o rotiţă defectă, spuse Arledge. Te dai tot timpul măreţ, de parcă ţie nu ţi-ar pute scârnăvia. Ce ţi-am făcut de te răţoieşti la mine-aşa?

— Încercam şi eu să fiu prietenos, zise Grubb. N-am nimic de ascuns.

Arledge se gândi preţ de o clipă, apoi încuviinţă din cap în întuneric.

Poate că şi ticălosul ăsta mic era la fel de cretin ca toţi ceilalţi.

— Ce părere ai de muhaielele astea cu care-am nimerit?

— Adevărate muhaiele, confirmă Grubb. Poate în afară de barosanul ăla negru, Blind Pig. E okay tipul. Mai ales după ce i-am dat de înţeles cine sunt *eu.*

Arledge era încă sub impresia copleşitoare datorată stelelor, aşa că nu se cramponă de replică. În plus, bănuia că iacul diliu de lângă el ar începe să se dea rotund cu orice i-ar veni la îndemână, dacă Arledge spunea ce nu trebuie.

— Întotdeauna trebuie să le dai de ştire neamurilor proaste că eşti şi tu prin preajmă.

După ce emise această adevărată axiomă a vieţii sale, se foi nelinişţit.

— Tocmai de-aia, când eram acasă, conduceam o Vette. Maşina asta îţi sare-n ochi de la o poştă. Da', ce mă-sa, de rapidă e rapidă. Şi-apoi, o Vette arată vioi, dacă pricepi ce vreau să spun.

— Cine mama dracului poa' să-şi permită o Corvette?

Întrebarea crucială fusese formulată şi Arledge se grăbi să nu scape prilejul.

— Păi cine, eu, nu ţi-e clar? Babacu' e bancher. Practic, e proprietar pe Parcul Langley. Asta-i în Maryland, la marginea D.C.[60]-ului. Ştii ce-nseamnă asta…

— Ştiu unde e, ce dracu'. Bun. Dacă zici că eşti aşa de tare-n muşchi, cum se face că hoitul tău zace în acest moment lângă mine?

— E numai temporar. Am zbârcit-o. Chestii copilăreşti, să ştii. Mi-am tras o maşină meseriaşă, de stătea cotoiu-n coadă. Şi-o logodnică şucară, cu o fofoloancă moale ca un teren de golf. Pe urmă, am pus-o de-o exmatriculare din colegiu. Statul Mariland, mă-nţelegi? Bursă pe bază de base-ball, tot tacâmul. M-am încurcat prea tare cu pileala, aşa că m-au dat afară. După care, m-au înrolat.

— Da' ce s-a-ntâmplat cu babacu' tău? Parcă ziceai că are pile?

[60] District of Columbia – Districtul Columbia, în care se află capitala Statelor Unite, Washington (n.tr.).

— Şi de data asta am scrântit-o. Mi-a fost frică să-i spun. Până să mă hotărăsc eu, ajunsesem în şcoala de instrucţie.

— Ţapănă povestea, zise Grubb. Şi cum zici că se termină?

— Du-te-n pompa mea. Ai să vezi tu. Taică-miu se ocupă chiar acu' de problemă. Maxim două săptămâni şi-o să mă scoată din văgăuna asta. Are relaţii în Congres, nenică'. Şi ştii bine ce-nseamnă asta.

— Da, ştiu. Or să te facă general.

— Ce? Nu mă crezi? Pot să-ţi arăt nişte scrisori, dacă vrei.

Grubb izbucni în râs. Arledge era aşa de limbut încât avea probabil fotografii şi documente autentificate la notariat care să susţină cumva această gogoaşă absurdă. Şi nu se îndoia că punctul culminant l-ar reprezenta poza unei fofoloance la fel de moale ca un teren de golf.

Chestia amuzantă era că Arledge se simţea insultat. Groapa în care stăteau, stelele strălucitoare… pentru el toate astea concurau spre o împărtăşire de gânduri şi experienţe sincere. Simplul fapt că toate comentariile lui erau nişte născociri nu-l afecta câtuşi de puţin. Prin urmare, Arledge se îmbufnă. Era genul de îmbufnare greu de ignorat. Se scotoci prin buzunare după ţigări pe care n-avea voie să le aprindă. Se trase de testicule ca să şi le aşeze mai bine în pantaloni. Lui Grubb i se făcu milă de el.

— Ce vrei tu, de fapt, zise el într-un târziu, e un loc frumuşel şi sigur în care să te piteşti vreo treisprezece luni. Cum ar fi în ariergardă, corect?

— Nu sunt un papă-lapte.

— Am priceput. Da' tu chiar te bazezi pe gogoaşa asta cu Congresul, este?

Arledge stoarse o mică băşicuţă de încredere.

— Da. Zău că taică-miu scrie scrisori.

O recunoaştere.

— N-ai nicio şansă să scapi de armată, decât dacă te declari homulică, este? Aşa că vrei să mergi pe cartea eşalonului de ariergardă.

Grubb ridică o mână ca să reducă la tăcere orice obiecţie.

— Nu-i nicio ruşine-n asta. N-aş avea nimic împotrivă. Dar ascultă la mine, bătrâne, în spate nimic nu e sigur. În chestia asta *chiar* c-ai zbârcit-o. Uite, chiar acu, în vizuina în care ne-a adus nenorocita de soartă. Care sunt şansele mele să mă pomenesc cu posterioru' ciuruit de gloanţe? Destul de slabe. Însă, că veni vorba, dă-mi voie să-ţi spun că fruntaşul Grubb a fost la un fir de păr de a fi împuşcat, pe când era în eşalonul de ariergardă.

— Da, da. Am auzit că ai fost şofer de colonel. Păi, ăsta zic şi eu serviciu dă zece, tăticu'.

— Ba n-a fost deloc dă zece.

— Păi ce-ai făcut? Ai luat-o pe sens interzis în Saigon?

— Nu, nu tocmai, zise Grubb. L-am caftit pe colonel.

Arledge rumegă informaţia asta vreme îndelungată.

— În mod normal, pentru o chestie ca asta te spânzură, spuse el.

Ca un mincinos desăvârşit, Arledge credea fiecare cuvinţel spus de Grubb.

— Sau te trimit în bălării, zise Grubb. Naşterea mă-sii, am să-mi încerc norocul cu Blind Pig.

Arledge se gândi că Grubb se afla la o puţă de furnicuţă de o „Secţiunea Opt". Cu înţelepciune, decise să nu-şi facă cunoscută părerea, pentru moment. În schimb, bombăni un non-răspuns şi se întoarse la cercetarea stelelor. Într-un fel sau altul, ştia că trebuie să existe o cale de a scăpa de armată.

Cu nouă zile înainte de Crăciun, grupa a intrat pentru scurtă vreme în posesia unui pom de Crăciun viu, cu tot cu clopoţei şi globuleţe pictate. Mosby a fost cel care a găsit pomul… la noul bazar.

Sergentul nu înceta să se minuneze cât de rapid ajungeau afaceriştii vietnamezi mărunţi să-şi vâre atât de adânc mâinile în buzunarele soldaţilor. În scurtul interval de timp în care batalionul lor se stabilise la Song Nhanh, un mic bazar a răsărit ca din pământ, în imediata apropiere a taberei.

Deşi departe de a fi terminat, negustorii bazarului şi-au şi

instalat barăcile şi gheretele, oferind de toate, de la obişnuitele suveniruri de prost gust, până la pileală şi gagici. Pe când se grăbea să intre în bazar, observă că cineva reuşise chiar să facă rost de un pick-up care transmitea zgomotos muzică rock'n'roll prin intermediul a două difuzoare uriaşe.

Mosby îl reperă pe Fritsche şi pe alţi doi tipi care beau bere şi făceau schimb de rahaţi prăjiţi la unul din barurile în aer liber din zonă. Datoria îl chema şi Mosby nu era prea încântat pe chestia asta. Taliaferro l-a pus în gardă în legătură cu problema arzătoare în maniera lui ironică obişnuită. A intrat în coliba lui şi l-a găsit întins în pat, citind o carte ferfeniţită.

— Sper că nu ai ajuns chiar acu la partea a mai interesantă, sergent, zise Taliaferro.

Mosby se uită la el printre gene. La drept vorbind, tocmai se gândea să tragă un pui de somn.

— De ce?

— Pentru că dintr-o clipă-n alta, o să fii întrerupt. Rahatul e pe cale să lovească un ventilator foarte mare.

Iritat, Mosby puse cartea deoparte şi se ridică în capul oaselor.

— Ia nu mai face pe misteriosul, Taliaferro. Ce rahat şi ce ventilator?

Taliaferro chicoti.

— Unul dintre băieţii ăştia noi e acu în bazar şi face tot ce poate s-ajungă în pârnaie. La modul la care se poartă, musai să năvălească poliţia militară pe el ca libărcile pe pasta de dinţi.

— Care din băieţii noi?

— Puştiul ăla din Rhode Island. Masters.

Asta îl linişti puţin pe Mosby. Deşi nu-l cunoştea prea bine, Dan Masters era ultima persoană despre care-ar fi crezut că poate provoca vreun bucluc. Genul de om foarte liniştit, care nu părea cine ştie ce isteţ, dar avea întotdeauna zâmbetul pe buze şi îndeplinea ceea ce i se cerea fără prea multe bombăneli.

— Ce dracu' zici că face?

— E mangă de beat. Urlă, cântă, cardeşte toate japiţele care-i pică-n gheare şi zbiară că mai vrea. Tâmpitul e atât de zurbagiu că matroana se pregăteşte să-l arunce afară şi să cheme întăriri.

Asta *chiar* părea grav. Fără să mai stea pe gânduri, Mosby îşi luă catrafusele şi o zbughi afară din cort. Ultimul lucru de care avea nevoie era să atragă atenţia şefilor şi rigorile legii asupra unuia din membrii grupei sale. Cei de la poliţia militară şi-ar face socoteala că toată grupa e alcătuită din scandalagii şi ar sta tot timpul pe capul lor. În plus, erau şi anumite elemente de confort, unele la limita regulamentelor, altele de-a dreptul în afara acestora, facilităţi pentru care se dăduseră cu toţii peste cap, doar-doar le va fi viaţa mai uşoară.

Mosby nu trebui să caute prea mult ca să dea de Masters. Chiar în faţa uneia dintre barăci se adunase un mic grup de vietnamezi îngrijoraţi. Stăteau înghesuiţi unul în altul şi discutau furioşi. Dinăuntru, Mosby auzi vocea tunătoare a lui Masters:

— Să-nceapă balul, să-nceapă distracţia! Danny Masters a sosit!

Apoi, tot el începu să cânte:

— Jingle Bells, Jingle Bells, Jingle Bells Rock. Jingle Bells Roll…

Mosby scoase un geamăt de exasperare, numai de el auzit, şi pătrunse în coşmelie. Primul lucru pe care-l observă nu fu nici grămada de sticle de bere şi tărie goale, care-l înconjura pe Masters, nici mirosul provocat de arderea unor substanţe interzise. După cum nu dădu atenţie nici celor două curve care se jucau de-a „cine-ajunge prima sus“. Privirea devenită… lamă de brici, a comandantului de grupă fu atrasă de însuşi fruntaşul Daniel Masters. Omul stătea drept şi ţanţoş printre rămăşiţele a ceea ce se dovedea a fi fost un chiolhan monstru. Faptul că în aceste circumstanţe el era gol-puşcă nu constituia o noutate pentru Mosby. Dar ceea ce i-a scos peri albi a fost *felul* în care Masters era gol-puşcă.

Cineva, fie Masters însuşi, fie un complice, îl vopsise în

culori de Crăciun. Trupul era vărgat în dungi verzi. Pe faţă avea stele de mai multe culori. Stătea cu braţele întinse, precum Cristos pe cruce, cu panglici de betelă atârnându-i pe păr, pe urechi şi pe degete. Clopoţei minusculi argintii atârnau la umeri, la încheieturile mâinilor, la glezne şi în talie, legaţi cu şnururi. Punctul culminant îl constituia pântecele. Un testicul era vopsit în roşu, celălalt albastru, iar penisul era de un verde fosforescent şocant.

Masters privi cu ochi înceţoşaţi la realitatea înconjurătoare şi-l observă pe Mosby. Un zâmbet i se lăţi pe chip, de la o ureche la alta.

— Uită-te la mine, dom' sergent, sunt copac de Crăciun.

— Fir-ar să fie, Masters, ce dracu' faci aici?

— Mă distrez, dom' sergent. Hei, trebuie să-mi dai o mână de ajutor. Vreau să ies afară. Să sărbătorim Crăciunul aşa cum trebuie.

Se zgâi la Mosby cu o lucire conspirativă în ochi.

— Numa'că fetele astea nu vor să mă lase. La naiba, nu vor să mă lase nici să le vopsesc.

Împotriva voinţei sale, Mosby deveni curios.

— Păi de ce-ai vrea să le vopseşti, Dan?

— Pentru surpriză, fireşte. Am de gând să le fac o surpriză la băieţii din grupă. Cu pomi de Crăciun.

Masters aruncă spre „fete" o privire ce se vroia solemnă.

— Încă nu m-am gândit ce globuri să pun, dar tocmai ajunsesem la ele. Ai vreo idee?

— Dan, distracţia s-a terminat. Trebuie să mergem acasă.

Masters, ascultător ca-ntotdeauna, se lumină şi mai mult, dacă mai era posibil aşa ceva sub curcubeul pe care şi-l aplicase pe piele.

— Cum să nu, sergent Mosby. Imediat.

Şi porni spre uşă.

— Dar-ar dracii!

Mosby sări şi-l trase înapoi.

— Nu poţi să ieşi în halul ăsta! Trebuie să te spălăm cumva. Şi să te-mbrăcăm.

Mosby se uită la el lung, cu jale.

— Şi cu pomul de Crăciun cum rămâne, dom’ sergent? Am muncit de m-am spetit să-l împodobesc.

— Nici nu mă-ndoiesc. Dan, îl linişti Mosby. Sunt sigur că băieţii or să aprecieze cum se cuvine. Numai că acum mă-ngrijorează tipii de la poliţia militară. Ăştia nu se lasă furaţi de spiritul sărbătorilor de iarnă.

Masters se îmbăţoşă, îşi îndoi braţul ca să-şi etaleze bicepsul proeminent. Clopoţeii scoaseră clinchete zglobii în momentul când venele ieşiră în relief, sub piele.

— Mă aia pe nasul lor, dom’ sergent. N-au decât să vină. Ce mă-sa-n cur, pe mine m-a zămislit Providenţa mult mai al dracu’ decât cred ei. De buşit, să nu mai vorbim.

Mosby îşi dădu seama dintr-odată că avea în faţa ochilor un caz vesel de Jekyll şi Hyde. Cel mai liniştit şi poate cel mai bun dintre noii membri ai grupei sale era Uriaşul Verde şi Fericit. Nu era nevoie decât de o bericică şi HOCUS-POCUS! Băieţelul petrecăreţ!

De bine de rău, Mosby reuşi să-l îmbrace pe zurbagiu. Apoi, cu chiu, cu vai, izbuti să-i calmeze pe mamasan cea furioasă şi pe ceilalţi guralivi. Şi tot cu chiu, cu vai, reuşi să-l târască pe Masters prin bazar, fără alte incidente, spre locul unde Fritsche număra capacele de bere şi se punea la curent cu ultimele noutăţi în materie de motociclete Harley.

Fritsche aruncă o singură privire la explozia stelară de pe faţa lui Masters şi sări în picioare.

— Fir-aş al dracu’, zise el.

— Să-l vezi cum arată-n rest, spuse Mosby.

— Nu-i nevoie. Probabil că are ouăle vopsite-n roşu.

— Unul roşu, altul albastru, îl corectă Mosby.

— Sunt un pom de Crăciun! urlă Masters. Un pom de Crăciun viu! Hai să ne distrăm!

— Du-l acasă, îl imploră Mosby pe Fritsche. M-am săturat până peste cap de porcăria asta cu şefia grupei. Simt nevoia să beau ceva.

Lui Fritsche i se făcu milă de Mosby şi îl înhăţă pe Masters de cot, îl săltă îndeajuns ca să-l facă să meargă în vârful degetelor şi, ducându-l în marş forţat, îl scoase din bazar şi o luară spre tabără.

Mosby comandă o bere şi goli jumătate din sticlă pe nerăsuflate. În loc să se aşeze undeva, începu să se plimbe agitat de colo-colo, sorbind pe îndelete restul berii. Ce mama dracului te mai aşteaptă, soldat? Să fii comandant de grupă nu era o modalitate prea fericită de a petrece un război drăguţ şi paşnic. Ei hai, dă-o-n pisici de treabă. Masters nu-i chiar *aşa* de rău. N-a fost decât o descărcare nervoasă. Auzi, ce i-a dat prin cap, pom de Crăciun! La dracu', probabil că toţi aveau câte-o doagă lipsă. Ce drept avea el, sergent David Mosby, să arunce prima pată neagră pe Dosarul 201 al cuiva?

Termină berea, cumpără alta şi-ncepu să se plimbe agale pe aleile bazarului. Treptat-treptat se potoli şi deveni chiar uşor recunoscător că nu se întâmplase nimic grav. Profilul unui bărbat se mişcă în mulţime. Mosby se opri în loc. Parcă-l cunoştea. Dintr-un motiv neştiut, inima începu să-i bată ceva mai repede. Deodată îi pică fisa. Individul purta pantaloni albi, pantofi franţuzeşti negri şi o cămaşă hawaiană foarte stridentă.

— Hei! Domnu' Chi!

Glasul lui Mosby trecu prin mulţime. Era sigur că cel chemat îl auzise, pentru că l-a văzut cum a mişcat capul uşor în direcţia lui, pe urmă l-a întors la loc cu fermitate şi şi-a văzut de drum. Mosby o luă la fugă după el.

— Chi! Iuhu! Domnu' Chi!

De data asta Chi se opri iar Mosby se apropie de el gâfâind. Omul îşi mângâie mustaţa stufoasă, încercând să-şi mascheze surpriza de a-l vedea pe Mosby acolo. Sergentului i se păru că tipul nu era tocmai fericit în situaţia creată. Pe urmă Chi îi adresă zâmbetul lui mic şi fermecător şi se prefăcu plăcut surprins că-l întâlneşte.

— Aa, Mosby! Ce surpriză!

Acum absolut relaxat, Chi se scotoci prin buzunare după pachetul de Salem. Îi oferi una lui Mosby, ca un soi de substitut pentru o strângere de mână, bănui Mosby. De data asta, Mosby acceptă oferta.

— Ce faci pe-aici, domnu' Chi? întrebă Mosby, căutând să păstreze un ton cât mai indiferent.

Chi aprinse ambele ţigări şi trase un fum lung. Dădu apoi fumul afară, fără grabă, înainte de a da un răspuns.

— Ştii cât de mult îmi place batalionul vostru, Mosby, zise el. Când tu şi ceilalţi prieteni ai mei aţi plecat din Hue Duc… situaţia… n-a mai fost aceeaşi.

— Deci, ai venit după noi, spuse Mosby.

— Desigur. Afacerile trebuie făcute cu plăcere. Altfel nu pot să fie afaceri.

— Mă bucur să văd pe cineva cunoscut pe-aici, minţi Mosby. Sunt o mulţime de chestii cu care-ai putea să-i ajuţi pe vechii tăi amici.

Domnul Chi se luminã la faţă.

— O, da. Mai mult ca sigur. Deja am găsit nişte mici afaceri. Şi femeile… sunt câteva… deşi nu se compară cu Tho, Mosby.

Mosby miji ochii. Acum trebuia să fie foarte, foarte atent.

— Ce mai face Tho?

Chi îşi aprinse o nouă ţigară de la Salemul neterminat încă.

— Îţi transmite toate cele bune, Mosby. A zis să-ţi spun ce bine s-a distrat ea la Saigon.

Domnul Chi îi oferi lui Mosby încă un Salem. De data asta întâmpină un refuz.

— Vrea să ştie când poate să te viziteze.

Domnul Chi rosti cuvintele astea cu capul plecat. Servindu-se de pretextul îndepărtării unei scame imaginare de pe pantalonii săi imaculaţi, evită privirea lui Mosby.

Ai grijă, bărbate, îşi atrase atenţia Mosby. Asta a fost o ameninţare, nu o promisiune, ’tu-l în nară. Mosby scoase un hohot de râs strident.

— Păi, mă ştii cum sunt, domnu’ Chi. Deja mi-am făcut rost de altă fetiţă. La fel de frumoasă ca Tho.

— Are cumva un tată cu care ar trebui să vorbesc în numele tău? Cum a fost cu Tho?

— Nu, zise Mosby. Păpuşa n-are niciun fel de familie.

Mosby îşi luă rămas-bun politicos şi o şterse imediat din bazar. Era aproape sigur că ştia ce căuta Chi în Song Nhanh. Dar nu-şi dădea seama ce avea de făcut în situaţia

respectivă. Cu cine să vorbească? Sau trebuia să meargă pe şipcă, aşa cum îl sfătuise foarte explicit Chi?

Un Crăciun fericit şi aproape bulit, Mosby!

Cu opt zile înainte de Crăciun, Shannon a primit un cadou de la Emmett. A sosit într-un plic cu adresa scrisă de mâna perfectă a Lisei, astfel că timp de câteva minute i-a fost frică să-l deschidă. Ultimul lucru de care avea nevoie acum era o experienţă deprimantă provocată de fosta lui soţie. Dar, după câteva momente, o curiozitate perversă puse stăpânire pe el şi desfăcu scrisoarea. Înăuntru fusese introdusă o singură foaie de hârtie subţire (era de aşteptat ca Lisa să fie practică în orice împrejurări) şi Shannon o despături. Pe ea se afla un desen: un soare mare şi galben şi un cer albastru, cu dungile de creion colorat foarte pronunţate. Ca în Hawaii, se gândi Shannon. Imediat sub soare, aproape atingându-l, îşi avea conturul un pom de Crăciun, decorat în multe culori şi cu trăsături energice de creion. În vârful bradului stătea cocoţată o siluetă micuţă, cu nişte punctişoare în loc de ochi şi cu o dungă curbată în loc de zâmbet. Silueta îi făcea cu mâna.

Sub siluetă, scris cu mare grijă, se afla cadoul lui: CRĂCIUN FERICIT, TATI! CU DRAG, Emmett.

Dintr-odată i se păru că nu mai suportă spaţiul strâmt al cortului. Propriul său miros îi crea o greaţă uşoară. Trebuia să iasă dracului de-acolo. Înainte de asta, împături cu atenţie foiţa subţire şi o puse la loc în plic. Se ridică în picioare, ştergându-şi ochii umeziţi. Chiar în acel moment, afară, cineva îşi drese glasul.

Shannon îşi luă un răgaz lung ca să-şi revină. Exista undeva, în cuprinsul planetei, o fiinţă care îl iubea într-adevăr, indiferent cât de greşit îndrumate îi erau sentimentele. Cu opt zile înainte de Crăciun, Shannon putea afirma că avea cele mai bune păreri faţă de sine însuşi.

— Da!

Mosby intră în cort. Expresia de pe faţa lui îl calmă imediat pe Shannon. Omul arăta… speriat? Ce motiv avea să fie speriat? Shannon nu se considerase niciodată o

persoană de care altcineva s-ar putea teme. Ei, fir-ar să fie. Shannon pricepu numaidecât că Mosby avea o problemă personală. Vreo scrisoare prin care drăguţa lui îl anunţă că-l părăseşte, mama sau tata mort. Ceva de genul ăsta. Maiorul simţea că, deocamdată, n-ar putea în ruptul capului să se ocupe de o problemă atât de lumească şi de delicată. Se rezemă de spătar.

— Care-i treaba, sergent? zise el şi-i făcu semn lui Mosby să ia loc.

Mosby trecu direct la subiect. Îi spuse despre Chi, un posibil VC, care, într-un fel sau altul, făcuse rost de hârtiile necesare pentru a se transfera de la Hue Duc la Song Nhanh. Apoi îl lăsă pe Shannon să completeze spaţiile goale. După evenimentele recente, ce mama dracului căuta ticălosul ăsta aici?

— Mai am o singură întrebare, spuse Shannon. Şi cred că ştii care e.

Mosby se lăsă moale în scaunul său.

— Da, ştiu, sir, am deviat mult de la calea ierarhică.

— Corect, zise Shannon. Hai să zicem că-nţeleg că l-ai sărit pe Wilson, dar cum se face că nu te-ai dus la Edmunds? El e comandantul vostru.

— Sir, spuse Mosby, tot ce pot să spun e că… *vă cunosc.*

Amândoi îşi dădură seama că nu era adevărat. Shannon abia dacă-l ştia cât de cât pe Mosby. Între ei nu fusese decât un singur contact real, mai demult, când… Da. Shannon îşi aminti de Ba Rei.

— Să ştii că Edmunds e al naibii de bun, zise Shannon.

A vorbit cu glas domol, dar îndeajuns de energic ca Mosby să priceapă că garanta personal pentru căpitanul negru.

— Am înţeles, sir.

Shannon se aplecă spre Mosby.

— Ce crezi c-ar trebui să facem cu Chi ăsta? Să-i punem fundălăul pe jăratic?

Mosby reflectă la problemă. Şi-l închipui pe Chi cu mustaţa lui atent îngrijită, în pantalonii de un alb strălucitor şi cămaşa în culorile curcubeului. Un jeg, bine’nţeles. Dar îi

venea greu să-l vadă ca pe inamicul prins în cătarea puştii sale. Totuşi…

— E amestecată şi o fată pe care o cunosc, zise Mosby. Dar, vă spun cinstit, nu de-asta am venit să vorbesc cu dumneavoastră. E… situaţia… în fine, pur şi simplu nu ştiu, sir.

— Las’ că mă ocup eu de domnul Chi, promise Shannon.

Şi cu asta, basta cu blestemăţia.

Cu şapte zile înainte de Crăciun, generalul Sinclair l-a avut ca invitat la cină pe vechiul său prieten, Nguyen Van Thoan. Bănuind că şeful provinciei avea să fie ocupat, Sinclair a făcut pregătiri. Mai întâi a refuzat politicos invitaţia făcută de Thoan de a sărbători împreună încetarea ostilităţilor, prilejuită de Crăciun. Asta însemna că Thoan trebuia să vină la el, în Hue Duc. Pe urmă, a organizat pentru cină o asemenea punere în scenă încât Thoan să se simtă cât mai în afara elementului său cu putinţă.

Sinclair s-a îngrijit personal de pregătiri cu zelul pe care l-ar fi depus soţia sa pentru cine ştie ce petrecere câmpenească. Atât numai că, intenţionat, a inversat ordinea şi înfăţişarea firească a lucrurilor. În loc de feţe de masă imaculate şi veselă sclipind de curăţenie, a ordonat ca toate mesele din popota ofiţerilor să rămână complet neacoperite. Thoan urma să mănânce direct pe scânduri. De asemenea, la fel ca şi Sinclair şi ceilalţi ofiţeri, avea să se servească de o tavă de inox. Mâncarea, în locul obişnuitelor delicatese care se puteau afla pe masa generalului în situaţii deosebite, urma să vină direct din bucătăria popotei. Bogată în calorii, dar sărăcuţă în calităţi gustative.

Sinclair a decis totodată că de la masă nu vor lipsi numai vinurile fine, ci absolut orice fel de alcool. Numai apă şi cafea de la popotă. Pentru a-l întâmpina pe Thoan, el i-a pus pe toţi ofiţerii să se îmbrace în uniforme de front, cu tot cu brasarde. Se gândea să-i prezinte lui Thoan o imagine cât mai spartană cu putinţă. Thoan avea să vorbească unui militar american, înconjurat de alţi militari americani; iar

aceştia vor fi cu toţii, de la primul până la ultimul, gata de luptă. Sinclair se săturase să mai lase impresia că încearcă să linguşească pe cineva.

În timp ce Thoan îşi plimba degetele pe o hartă, arătând satele din jurul Song Nhanh-ului suspectate de a adăposti luptători Viet Cong, Sinclair se îndoia tare mult că planul lui reuşise.

— Noi am putea să sondăm aici... şi aici, spuse Thoan, împungând cu degetul în hartă.

— Ce anume înţelegeţi prin *noi,* domnule Thoan? Sugeraţi cumva un exerciţiu militar comun?

Thoan se încruntă, ca şi cum ar fi reflectat la o idee care nu-i mai trecuse niciodată prin cap.

— Nu. Oricât de admirabilă ar fi această idee, domnule general, ar lăsa oraşul neprotejat, zise el. Sunt sigur că nu mă pot dispensa de aceşti oameni.

— Dar credeţi că eu mă pot dispensa de ai mei?

Pe faţa lui Thoan se aşternu cel mai galeş dintre zâmbetele sale.

— Dacă aţi putea, ar fi în interesul amândurora. Câteva mici raiduri acum şi aproape sigur că i-am prinde pe cei din Viet Cong cu garda coborâtă.

Sinclair ştia că era absolut exclus să poată fi de acord. Mai întâi de toate, era inutil. Nu lichidase el de curând Batalionul Phu Loi? Singurii inamici rămaşi (şi Sinclair ştia asta cu certitudine), erau câţiva localnici. El considera atacul geniştilor asupra taberei batalionului din regimentul 15, din apropiere de Song Nhanh, ca un ultim efort disperat din partea rămăşiţelor unităţii Phu Loi. De asemenea, dacă ar fi acceptat să-şi pună, practic, soldaţii sub comanda acestui bandit, Sinclair ştia că ar fi fost pus pe liber în modul cel mai corect cu putinţă. Mai ales că ar provoca violarea armistiţiului de Crăciun, recent convenit.

Generalul era deosebit de satisfăcut că Thoan abordase întreaga problemă într-un mod stupid. Indiferent cât de suspuse erau relaţiile lui, Sinclair îl putea refuza fără teamă de consecinţe.

— Domnule Thoan, spuse, îmi este imposibil să vă ajut. Şi

v-aş sfătui cu toată convingerea să nu cumva să încercaţi să nu abordaţi problemele pe cont propriu. Cel puţin deocamdată.

Slabe speranţe ca mocofanul ăsta să-şi lanseze vreodată propriile raiduri. Totuşi, n-are niciun rost să-i provoci pe zeii prostiei.

— Să-nţeleg că-mi respingeţi solicitarea din capul locului?

Thoan era de-a dreptul iritat.

— Nu. Nu din capul locului. Vă asigur că vom întoarce această idee pe toate feţele. Făcu un gest larg cu mâna ca să-i includă şi pe ofiţerii săi. Era o imagine sumbră, foarte cazonă. Pe urmă, vom vedea dacă o să fim în măsură să asigurăm personalul necesar.

Până şi Thoan ştia ce însemna asta. Era maniera militărească de a spune că problema era definitiv blocată. Şeful provinciei se uită cu asprime la Sinclair, de parcă încerca să-l îngenuncheze cu privirea. Ghinionul lui. Unul din lucrurile la care Sinclair se pricepea tare bine era arta de a reacţiona ca un adevărat general la o astfel de privire.

S’ te bag în mă-ta de gălbejit păros! gândi Sinclair, întrucâtva uimit de intensitatea propriilor sentimente. Uitătura urâtă a lui Thoan se topi şi expresia lui deveni încă o dată amabilă.

— Eu propun să ne aşezăm şi noi la masă, ce ziceţi? spuse Sinclair, radiind de bucuria succesului, în timp ce-l conducea pe şeful provinciei către înfiorătoarele arome de cantină care-i aşteptau la mese.

Cu şase zile înainte de Crăciun, Fritsche fu copleşit de o tristeţe de moarte. Nu mai primise nicio scrisoare de luni de zile, situaţie care, în mod normal, nu-l deranja. Cine dracu’ să-i scrie, la urma-urmei? Dumnezeule, mai era puţin până la Crăciun! Dar, cel mai mult îl deprima gândul că nici *el* nu avea cui să trimită o felicitare sau un cadou.

Simţindu-se neiubit, uriaşul motorist porni să caute compania lui Mosby. Fritsche observase că nici Mosby nu primea niciodată nimic când sosea corespondenţa. Îl găsi în cortul lui, încercând să-şi înece amarul în bere. Fericit în

posomorala lui, Fritsche luă loc în faţa lui Mosby şi scoase ia iveală o ţigară de marijuana, pe care s-o fumeze împreună. Făcură schimb de câteva înjurături corespunzătoare la adresa Crăciunului şi Fritsche constată cu încântare că Mosby se cufunda şi mai adânc în autocompătimire.

— Ai petrecut vreodată un Crăciun *adevărat*?

Mosby se gândi la încercările zadarnice făcute de mama lui de-a lungul anilor. Nu-şi amintea să fi primit vreodată măcar un singur cadou pe care să şi-l fi dorit sau la care să fi făcut aluzie. Pentru Mosby, Crăciunul însemna un căsoi întunecos, care gemea şi se simţea în elementul lui atunci când ploua.

— Nu.

— Eu da. Acum câţiva ani clubul a făcut-o lată. Da' lată de tot, nenică.

— Un Crăciun al motocicliştilor?

Mosby deveni interesat chiar împotriva voinţei sale.

— Ceva meseriaş, bătrâne. Atunci simţi într-adevăr că eşti într-o familie. Eşti cu toţi fraţii tăi, mă-nţelegi?

Deşi nu-l înţelegea, Mosby îl îndemnă să povestească mai departe.

Pe vremea aceea, clubul lui Fritsche era încă tânăr şi creştea ca număr de membri. Toată lumea era entuziastă şi plină de idei pentru menţinerea prosperităţii lui. Şi, cu puţin înainte de Crăciun, în cursul unei şedinţe desfăşurate în ceaţă de droguri şi aburi de alcool, cineva a pus pe tapet problema presei defavorabile de care avea parte banda.

— Ale dracului ziare, întotdeauna ne-au frecăngit la icre, zise Fritsche. Noi nu vroiam altceva decât să petrecem. Ei nu vroiau decât să ne frigă. Cu tot felul de tâmpenii. Ne acuzau într-una că spargem capete şi facem comerţ de droguri.

— Lucru neadevărat, firește, remarcă Mosby.

— Nu. Era adevărat, nicio chestie. Dar felul *cum* o spuneau ne ardea la ficaţi.

În orice caz, membrii au decis că trebuia schimbată imaginea, preferabil într-una cât mai onorabilă. Cineva a

pomenit de plângerea unui grup de babalâci rablagiţi, care locuiau într-o clădire dărăpănată de prin centru. Tipul auzise despre ei la radio, în timpul programului „Moţăiala de Seară”.

— Treb’e să fi fost vreo douăzeci-treizeci de moşulici, spuse Fritsche, la care le-ngheţa apa-ntre fălci în clădirea aia. Scârba de proprietar le tăiase gazul şi lumina, şucărit că nu-i plătiseră chiria. Pare-se că o mărise deja de vreo trei-patru ori în ultimul an şi moşulicii s-au unit şi i-au zis să plimbe ursu’.

Fritsche scoase la lumină ingredientele pentru încă o ţigară şi începu s-o pregătească.

— Am hotărât să le organizăm o petrecere. Ştii, motorişti au inima largă. Ca şi cum doar ne-am preface că suntem ai dracului.

— Şi de fapt nu sunteţi?

Fritsche reflectă.

— Nu. Ai dracului suntem, dar nu aşa cum crezi tu.

— Nu cred nimic, spuse Mosby cât se poate de serios.

— Bun. Deci, am pus-o de-o cursă de caritate. Ştii, am trecut pe la toţi negustorii din oraş şi am adunat bani, cadouri, şi alte chestii date pe gratis.

— Fir-aş al naibii, zise Mosby, sincer uluit. Cum v-aţi descurcat?

— De milioane, tăticu’. Nimeni, da’ nimeni nu ne-a refuzat. Cred c-am strâns tot felul de rahaturi în valoare de vreo douăzeci-treizeci de mii.

Mosby meditä la această neaşteptată revărsare de dragoste din partea locuitorilor răi la suflet ai oraşului.

— Şucară treabă.

— A fost simplu, nenică. Mă şi mir că n-a mai încercat nimeni înainte. Am umblat la coarda sentimentală. Ne-am împărţit în grupe de câte cinci-şase inşi, pricepi? Şi uite-aşa, fiecare grupă se ducea să viziteze câte-un negustor de pe listă. Îl convingea să dea şi el acolo câte-un dolar, doi…

Mosby şi-i imagina pe micii proprietari de magazine confruntaţi cu tunetul motoarelor şi tropăitul cizmelor. Mda, de bună seamă că şi-au scotocit pungile cu multă

convingere.

— Câte capete a trebuit să buşiţi?

— A, nu mai mult de unu, două. Pe urmă s-a răspândit vestea că ce cauză nobilă avem noi şi, să n-am parte, oamenii au avut un Crăciun pe cinste.

— Îmi închipui că după asta presa şi televiziunea au dat năvală, zise Mosby.

— La naiba, da. Mai ales după petrecere.

— Cum aşa, aţi făcut o petrecere şi pentru ei?

Mosby nu prea reuşea să şi-i închipuie pe toţi bătrânii ăia suferinzi dansând polca cu o bandă de motociclişti pletoşi.

— D'apăi cum? Am făcut un bairam de-am blocat toată strada. Băutură, mâncare şi droguri cât cuprinde. Am avut şi o ceremonie babană, când le-am dat la moşulici cadourile şi banii.

— Doamne, parcă-i şi văd pe toţi reporterii strânşi buluc, spuse Mosby.

— Ei bine, nu chiar atunci. Au apărut abia după ce-am dat foc la casă.

— Ce-aţi făcut?

— I-am dat foc, tăticu! Vezi tu, când chefuiam noi de zor, proprietaru' a trimis nişte caftangii plătiţi. Au încercat să ne alunge de-acolo, că cică stricam atmosfera. Pe noi ne-au cam şucărit, dar pe babalâci *chiar* i-au sictirit.

Fritsche trase un fum, meditând retrospectiv la incident.

— Numai fiin'că cineva-i bătrân, zise el, devenind filosof, nu-nseamnă că n-are sânge-n boaşe. La drept vorbind, nici n-a avut boaşe. A fost o babetă. Ea a-nceput să zbiere şi să-şi agite sticloanţa, că le făcusem cadou de Crăciun câte-o butelcuţă, zicând că trebuie să mergem cu toţi acolo şi să dăm foc la coşmelie.

— Fir-aş al dracu'l

— A fost un foc foarte vioi, spuse Fritsche visător. Ca de Crăciun, pe bune. Cum ardea el acolo în zăpadă.

— Şi cu proprietarul ce s-a întâmplat?

— Ei, aici a fost partea cea mai zbanghie. Publicitatea a fost atât de rea, că primăria l-a încălţat până la urmă, după vreo şase luni. Atunci am făcut un haraiman ca la balamuc.

Toată lumea bea, urla şi scanda, în timp ce-i puneau cătuşele şi-l aruncau în maşina poliţiei. Au dat toată tărăşenia la televizor, la ştiri.

— Şi voi n-aţi păţit nimic?

— Eh, nu cine ştie ce. Ne-au luat sticleţii la secţie şi ne-au bumbăcit niţel, da' nu foarte tare, mă-nţelegi? Adică, cât de tare să te burduşească un poliţai după o chestie ca asta? Nu-i trăgea inima s-o facă.

— Ăsta da Crăciun, spuse Mosby.

— Mda. Cel mai haios Crăciun pe care-am sperat vreodată să-l am.

Când mai rămăseseră cinci zile până la Crăciun, Grubb a fost atacat de o plăcintă iar Blind Pig a devenit cel mai popular om din grupă.

— Fir-aş al dracu!

Replica fu rostită cu un sentiment de teamă amestecată cu uimire, în vreme ce Diaz îl urmărea pe Grubb care cerceta cu gingăşie un pachet primit de acasă.

Motivul sentimentului cu pricina nu era mărimea coletului, destul de mic, cam cât două cărţi mai groase, ci forma şi mărimea acestuia. Cutia învelită în hârtie maro era deformată spre muchii şi părea să se tot umfle sub acţiunea unei uriaşe presiuni interne. Cât despre miros… Diaz se gândi imediat la un lan de orez îngrăşat cu cine ştie ce fel de excremente, apoi clătină din cap. Nu, era mult mai rău de atât.

— De la cine e?

— De la mama, spuse Grubb. E darul ei de Crăciun.

Atraşi de miros, ceilalţi membri ai grupei, animaţi de o curiozitate perversă, se adunară în jurul lui Grubb. Ce putea să trimită mama cuiva, care să pută în halul ăsta?

— Tu ce crezi că e? vru Godffey să ştie.

— Mi-a promis o plăcintă cu carne tocată. Maică-mea face cele mai grozave plăcinte pe care le-aţi mâncat vreodată. Mai ales cu carne.

Fritsche adulmecă aerul cu suspiciune. Îi trecură prin minte câteva comentarii potrivite, dar decise să-şi ţină

gura. Nu era în stare, cât era el de Fritsche, să spună ceva rău despre mama altcuiva. Mai ales dacă respectiva aparţinea lui Grubb Nebunul.

— Poate-ar trebui s-o deschizi afară, sugeră Fritsche.

— Nu. Mirosul vine de la ambalaj. Probabil că s-a murdărit de la cine ştie ce porcărie, replică Grubb.

— Când a pus-o la poştă? se interesă altcineva.

Grubb cercetă noianul de ştampile aplicate pe toată hârtia.

— Nu-mi dau seama. Se pare că s-a dus la Saigon, şi pe urmă a ajuns aci, la dracu-n praznic.

Grubb începu să desfacă hârtia.

— Mi se pare că mă cheamă sergentul Mosby, zise Masters, pornind către uşa cortului.

— Hei, stai dom'le aci! Vă zic eu că e ceva de la hârtie. Staţi să vedeţi când o să gustaţi din plăcinta mamii.

Grubb desfăcu ambalajul până la capăt. Mai întâi se auzi un fâsâit. Apoi un şuier, urmat de ţipete de oameni, în momentul când plăcinta explodă. Toţi aveau carne tocată străveche prin păr. Grubb avea pe faţă o pată mare şi lipicioasă. De pe sprâncene îi picura o pastă vâscoasă. Gura îi rămăsese căscată într-un O mare, semn vădit de surpriză.

— Nemaipomenit, remarcă Fritsche. Propria mamă să-ţi trimită o bombă!

Culese de pe braţ o picătură de murdărie şi gustă. Toată lumea se holba la el, aşteptând să-l vadă căzând secerat.

— Te-nşeli, Grubb, spuse el într-un târziu. Nu-i de carne tocată. E de cireşe.

— Ho, ho, 'tu-vă-n măsele! tună o voce la intrarea cortului şi toată lumea se-ntoarse. Blind Pig şi Mosby intrau împleticindu-se.

Abia se târau sub greutatea a două pachete uriaşe. Godfrey se uită la cutiile de carton, apoi la rămăşiţele plăcintei explodate.

— Aviaţie inamică! strigă el şi se aruncă la pământ.

— Dă-te-n bocancii mei că nu-i nimic de râs, zise Grubb şi toată lumea se uită la nenorocirea de pe faţa lui. Până şi pistruii lui de irlandez îşi pierduseră buna dispoziţie.

— Să-mi bag picioarele în ea de armată, oftă Diaz.

— Ce mama dracului se-ntâmplă aici? întrebă Mosby, adulmecând aerul şi simţind mirosul înfiorător.

— I-au nenorocit Crăciunul lui Grubb, spuse Fritsche.

— Ei, băieţi, zise Blind Pig, ţin să vă spun că atâta timp cât Blind Pig e pe-aici, nimeni n-o să aibă un Crăciun nenorocit.

Dădu drumul cutiei mari de carton pe podea. Mosby o puse şi pe cealaltă alături.

— Ăstea-s de la omu' meu de bază, Deacon Rayburn, spuse Blind Pig. Şi, cum îl ştiu eu pe Deacon, o să ajungă la toată lumea.

După multe hohote de râs, în cort se făcu curăţenie şi membrii grupei se înghesuiau şi se-nghionteau cu voioşie în jurul lui Blind Pig, care cerceta cu multă curiozitate conţinutul uneia dintre cutii. Înăuntru se afla un sortiment bogat de pachete ambalate în culori vii, unele mai micuţe, altele destul de mari. Blind Pig ridică un pachet, uitându-se la el gânditor.

— Ce praştia mea o fi aici? întrebă el, întinzându-i pachetul lui Grubb. Tu eşti ajutorul meu, zise Blind Pig, ia fă tu nişte mişcări de servant.

Grubb ezită, apoi începu să desfacă hârtia. Câteva secunde mai târziu se holbau cu toţii la un aparat stereo portabil, mic şi ieftin. Ăsta era într-adevăr un cadou ciudat. Să trimiţi aşa ceva în Vietnam, ţara aparatelor stereo super-ieftine? Era ca şi cum ai fi expediat frigidere la Polul Nord.

— Mă-ntreb ce-o fi fost în mintea lu' Deacon, zise Blind Pig gânditor. Deodată, se lumină la faţă. Ia scutură-l niţel.

Grubb se conformă. Ceva zăngăni uşor înăuntru.

— Poate că-i spart, îşi dădu cu părerea Godfrey.

— Nu cred, zise Grubb, prinzând din zbor rânjetul satisfăcut al lui Blind Pig. Are cineva o şurubelniţă?

Câteva răsuciri şi *adevăratul* cadou ieşi la iveală.

— Nu e doar o sticlă de Rémy Martin, băga-mi-aş, zise Fritsche pătruns de reverenţă. Sunt două!

Sigur că da, Deacon ascunsese două sticle de coniac în aparatul stereo.

— Bă, ştie omu’ meu să ambaleze un cadou sau nu? spuse Blind Pig.

— Crezi că toate sunt la fel? se interesă Godfrey.

— Pielea de pe tine e neagră-neagră sau eşti numai mânjit cu rahat? se auzi răspunsul lui Blind Pig, după care: Deschideţi-le şi pe alelalte. Haideţi. Daţi-i cioroiului o mână de ajutor acilea.

Urmară numeroase zbierete alternând cu zgomote de hârtie sfâşiată, în scurt timp, cortul se umplu cu ambalaje de Crăciun. În mijlocul podelei se afla cea mai bizară adunătură de cadouri pe care toţi cei de-acolo îşi aminteau să o fi văzut în scurta lor viaţă.

Borcane de măsline pentru cocteil şi ceapă. Numai că siropul fusese înlocuit cu gin. O pâine foarte mare şi foarte împuţită avea vârâtă înăuntru o sticlă de şampanie. Cutii de brânză sau de bomboane, toate, dar absolut toate având înăuntru o băutură alcoolică oarecare. Ultima cutie conţinea circa cinci duzini de „mingiuţe” cu rom.

— Fiţi atenţi la chestiile astea, spuse Grubb în şoaptă, ridicând din cutie o sferă foarte umedă. Aici e mai mult Bacardi decât în toată Cuba.

— Ce mai aşteptaţi, invitaţii personale? întrebă Blind Pig şi, ridicând în aer o sticlă de coniac, urlă: Deacon, oriunde-oi fi, Crăciun fericit, ’te-n nară de mamut!

— Crăciun fericit, ’te-n nară de mamut! răspunseră în cor ceilalţi bărbaţi.

După care au trecut la diminuarea grămezii şi la amorţirea creierelor, însoţindu-şi activităţile cu cantităţi copioase de urale specifice Crăciunului.

Cu patru zile înainte de Crăciun, grupa s-a odihnit. Cei care o alcătuiau şi-au petrecut ziua într-o mahmureală ceţoasă, plină de palpitaţii dureroase.

Cu trei zile înainte de Crăciun, toată lumea a putut să vadă un film, în afară de Grubb şi Godfrey. Chestia asta i-a sictirit teribil pe amândoi, pentru că la cinematograful de la cartierul general al batalionului rula *Bătălia* cu Vic Morrow

şi Rick Jason în rolurile principale. Nimeni nu prea-l înghiţea pe Jason, dar producătorii care transformaseră serialul TV în film de lung metraj aruncaseră o bună parte din chestiile tari în cârca lui Morrow, sergentul cu limbă de şmecher.

— Îţi spun eu, marfă ăla joacă pe bune, ca-n realitate, mormăia nemulţumit Grubb.

Godfrey nu-l contrazise. Vic Morrow se număra şi printre preferaţii lui.

— Haide, Grubb, ce mă-sa, zise el. Cineva trebuie să stea şi-aci pe perimetru. Las' că are el grijă Mosby să-şi ia revanşa faţă de noi.

Grubb oftă. Într-adevăr, ce mă-sa! Totuşi, să stea într-o groapă chiar lângă marginea perimetrului nu corespundea cu felul cum înţelegea el să intre în spiritul sărbătorilor de Crăciun. Nu-l făcea să se simtă mai bine nici chiar faptul că erau mulţi alţii ca ei, de serviciu pe întuneric în nişte gropi identice, răspândite de-a lungul perimetrului.

— Ce mă râcâie pe mine la ficaţi, spuse el cu un ultim bombănit, e că toată povestea asta e plină de rahat. Nimic n-are să se-ntâmple. N-o să facem decât să stăm aci şi să ne mirosim picioarele unul la altul.

În clipa aceea se auzi un urlet.

LĂBARILOR! VENIŢI AICI, LĂBARILOR!

Amândoi simţiră că le stă inima-n loc. Din reflex, Godfey trase o rachetă de semnalizare în noapte. În alte gropi, oameni la fel de surprinşi şi de speriaţi, traseră şi ei rachete de semnalizare. Aerul nopţii se umplu de lumina sinistră produsă de petardele sfârâitoare, care mai scoteau şi fum pe deasupra. Şi, deodată, drept în faţa lor, văzură…

— Stai, nu trage! E Blake!

Grubb intervenise la timp pentru că Godfrey tocmai se pregătea de un număr de rock'n'roll. În loc de asta, căscă ochii la silueta fantomatică a unui bărbat care părea să-şi fi ieşit din minţi. Blake era echipat complet pentru luptă, se foia agitat de colo-colo şi zbiera la întunericul de dincolo de sârma ghimpată.

HAI 'TU-VĂ-N NARĂ DE GĂLBEJIŢI! AL DRACU' SĂ FIU DE NU AM SĂ VĂ CIURUI DOSURILE ALEA JEGOASE!

Ţinea în mână un obiect pe care-l agita de zor. La început Godfrey nu reuşi să-şi dea seama ce era. Pe urmă, văzu.

— E o grenadă, fir-aş nebun. O grenadă!

Mai observă de asemenea că Blake trăsese cuiul şi nu ţinea prea strâns pârghia de siguranţă. În jurul lui alţi oameni strigau la Blake, care însă nu-i băga în seamă şi continua să urle în noapte. Omul era, evident, beat.

— Ăsta ori ne omoară pe noi, ori pe el…

Glasul lui Grubb se stinse la mijlocul frazei când auziră cu toţii sunetul inconfundabil al pârghiei care se îndepărta de corpul grenadei şi apoi căderea cuiului de detonare. Blake mai avea de trăit între cinci şi şapte secunde.

— Dumnezeule! ţipă Grubb. În clipa următoare fu martorul unei scene incredibile. Godfrey sări din groapă şi sprintă spre Blake. Sergentul încremenise acolo şi se holba cu privirea înceţoşată la grenada din mâna lui. Nu se ştie cum, Godffey a parcurs incredibil de repede metrii care-l despărţeau de individ. Odată ajuns la distanţa optimă, l-a placat printr-un plonjon la joasă înălţime. Lui Blake îi ieşi tot aerul din piept în momentul când cei doi se prăbuşiră, grenada scăpându-i din mână. Godffey se rostogoli împreună cu celălalt. Pe urmă…

— A făcut BUM! povestea Grubb mai târziu membrilor grupei, cuprinşi de uimire admirativă.

— Şi, după aceea ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu sigur. Mi-am băgat capul la cutie, ca toţi ceilalţi. Mai târziu l-am văzut pe Godfrey ridicându-se în picioare. Eu şi încă vreo cinci-şase inşi care am dat fuga acolo, ne aşteptam să vedem maţe împrăştiate peste tot, dar n-am găsit nicio picătură de sânge. Trebuie să fi căzut exact în locul cel mai ferit, fiin’că nicio schijă n-a ajuns la ei.

— De ce-ai făcut-o? îl întrebă Masters pe Godfrey, care stătea posac într-un colţ. De ce nu l-ai lăsat pe amărăştean să-şi facă singur de petrecanie?

— Nu ştiu, şuieră Godfrey. Eu zic s-o lăsaţi baltă, bine?

Şi toată lumea a lăsat-o, conform rugăminţii. După asta, unii nu prea mai ştiau cum să se poarte cu Godfrey. Mosby, cel puţin, decise să-l ţină pe individ sub o supraveghere

atentă.

Cu două zile înainte de Crăciun, Diaz a desfăcut muntele alcătuit de cadourile sale. Toţi membrii clanului Diaz, de pe ambele părţi ale graniţei, şi-au adus aminte de el, dovadă că grămada de daruri se ridica cu vreo jumătate de metru peste nivelul patului.

Diaz făcu ceea ce i se păru firesc. Începu să împartă cadouri fiecărui membru al grupei. Deşi nu erau genul de cadouri care să se poată bea, aşa cum primise Blind Pig, erau totuşi interesante. Familia lui Diaz era alcătuită din două mari ramuri. O mătuşă conducea pe cea de pe partea Esenada a graniţei. Avea un magazin de mărunţişuri, aşa că din partea rudelor ei sosiseră o mulţime de cadouri mărunte: jucării cu cheiţă, portofele, after-shave, curele, tot ce vrei şi ce nu vrei.

Un unchi era *el patron* al ramurii de pe partea San Diego. Era proprietarul unei agenţii de asigurări, considerat un om foarte prosper. Aşa încât toate cadourile dinspre ramura lui a familiei erau eminamente practice: cărţi, reviste pentru bărbaţi, alimente şi condimente mexicane de care ştia că Diaz le ducea dorul. Unchiul lui făcuse armata la infanteria marină, aşa că mai era un ultim cadou pe care Diaz şi-l păstră pentru el. Pachetul era greu al naibii şi sub ambalajul de Crăciun se afla un strat de staniol. Încet, Diaz îl desfăcu.

— Dumnezeule, exclamă cineva uluit. Ia priviţi numai, fraţilor.

Diaz se uita deja, cu gura căscată. Unchiul lui îi trimisese un Colt Python 0,357 Magnum, cu tot cu cartuşe.

— Înseamnă că unchi-miu a vorbit serios despre oferta aia de serviciu, spuse Diaz.

— Cum aşa?

Diaz agită pistolul în aer, cuprins de voioşie.

— Nenică, a luat măsuri ca *acest* Diaz să ajungă acasă!

În noaptea de Ajun, sergentul-bucătar Kerley, cu echipajul lui din trei inşi şi din mulţi alţi voluntari, a intrat în

priză. Până în acel moment petrecuseră deja aproape treisprezece ore asudând din greu la peste şaizeci de grade, dar ştiau că-i aşteptau cel puţin încă douăzeci şi patru de ore.

În ziua de Crăciun, armata se transformă în ceva diferit. Întregul ei angrenaj se concentrează pe soldat şi pe starea lui de bine. Moralul e mai important decât orice altceva. Toate vechile virtuţi ale confortului de acasă sunt subliniate în rapoarte de care uneori depind cariere. Cu alte cuvinte, omul trebuie să aibă parte de o masă *ca la mama acasă.* Exigenţele serviciului aveau să fie diminuate, perimetrul şi alte poziţii cheie urmând să fie asigurate cu numărul minim posibil de oameni. Iar hrana va trebui să fie şi bună şi din belşug.

Sergentul de stat-major Kerley, apevist, era hotărât să obţină cele mai bune rapoarte pentru masa de Crăciun pe care-avea s-o servească Companiei Charlie. Pentru Kerley şi pentru ceilalţi bucătari de popotă responsabili cu servirea batalionului, convoaiele de camioane şi avioanele se aflau de câteva zile într-o agitaţie continuă. Nu poţi să pregăteşti o masă de Crăciun, în tradiţie americană, din proviziile normale de la popotă.

Pentru început, curcanii. Curcani congelaţi, se-nţelege, dar trebuiau să fie mai mulţi decât puteau să înfulece toţi oamenii. Pe urmă, jambonul. Conservat, dar acoperit cu o crustă specială, cu care Kerley se mândrea: zahăr ars stropit din belşug cu suc de ananas. Curcanii aveau să fie şi ei stropiţi cu untură în mod constant, timp de câte un minut, la fiecare douăzeci de minute... Exersase operaţiunea asta cu subalternii de parcă s-ar fi pregătit pentru o paradă militară festivă. Sergentul Kerley nu a servit niciodată, dar niciodată, un curcan sau un jambon uscat în ziua de Crăciun.

Dar ăsta nu era decât începutul planurilor sale. Singuri, curcanii şi jambonul nu alcătuiesc o masă de la care să te scoli gemând de sătul. Va mai fi şi sos de afine, cel din cutiile numărul şase, pe care le pusese la frigider de îndată ce sosiseră, astfel ca afinele să se poată tăia în felii

generoase. De asemenea, mazăre şi porumb conservat, livrate în uriaşele cutii numărul zece, la care Kerley adăuga un praf de scorţişoară şi ghimber, ca să atenueze mirosul de conservă.

— Nu le simţi gustul nici la una, nici la alta, îi plăcea sergentului să le spună ajutoarelor sale, nu fac decât să îndepărteze amăreala aluminiului. Cam ca MSG[61]-ul.

Vor fi şi cartofi, deshidrataţi, dar cu un adaos consistent de piper alb, ca să anuleze senzaţia de uscăciune. Şi îmbunătăţit din plin cu lapte praf şi margarină, astfel încât să fie „exact ca la mama acasă". Pentru extrem de importantul sos de friptură, Kerley făcuse rost de mari cantităţi de sare, piper şi cuburi de supă de vită („la sosul pentru curcan folosiţi întotdeauna supa de vită, nu de pui; puiul are un gust de rahat"). Evident, şi-a făcut provizii serioase de MSG. De asemenea, şi de fasole verde. Numai că sergentul Kerley a prăjit şunca, a pregătit un sote cu roşii conservate şi a turnat amestecul peste oalele uriaşe de fasole verde.

Abia după toate acestea, venea adevărata lui mândrie. Ca majoritatea bucătarilor militari, Kerley se credea cel mai bun patiser născut vreodată pe pământ. Bineînţeles, va pregăti cornuri şi chifle. Dar plăcintele! Doamne, plăcintele! Nimeni, dar nimeni n-ar şti să prepare o plăcintă din ingrediente conservate, aşa cum ştia Kerley. La masă se va servi atât plăcintă de dovleac, cât şi de mere. Iar Kerley avea secretul lui de a finisa plăcinta cu o crustă, adăugând puţină margarină şi scorţişoară, „iar un pic de vin de Xeres dă exact culoarea cafenie care trebuie", le spunea el oamenilor săi. Totuşi, niciodată nu le-a mărturisit care era sursa de aprovizionare sau unde-şi ţinea vinul cu pricina. Sergentul Kerley era un om ambiţios. A, da, pe urmă vine îngheţata. Adusă cu elicopterul, cu o noapte înainte. Kerley ştia să menţină plăcintele exact cât trebuia de fierbinţi, aşa că dacă vroiai să fie „à la mode, o să se topească în gură una-două".

[61] Abreviere pentru *monosoditim glutamate,* sare cristalină folosită la condimentarea mâncărurilor (n.tr.).

În ziua de Crăciun, Mosby şi restul grupei sale trecură prin faţa liniei de autoservire a cantinei cu nişte rânjete enorme pe feţe. Mirosul şi cantitatea mâncărurilor erau în stare să-ţi pice măruntaiele până la genunchi, numai cât te pregăteai.

— Am de gând să halesc câte trei porţii, anunţă Mosby visător.

— Cu târtiţa aia slăbănoagă a ta, n-ai să poţi, spuse Blind Pig. Era mai bine să fi jucat la categoria grea, ca mine-aşa. Când eu am să halesc a cincea porţie, tu, mocofane, abia ai să ajungi la mazăre.

— Mânca-v-aş ochii ca pe boabe, spuse Fritsche, ia uitaţi-vă ce-avem la capătul liniei… nu… nu-i cafea… păstraţi-vă gamelele goale, băieţi.

A fost un sfat foarte înţelept. Edmunds organizase la capătul liniei de autoservire un punct special unde stăteau stivuite numeroase lăzi cu sticle de vin. Nimeni nu ştia, dar fuseseră plătite din buzunarul lui. Băutura nu era prea grozavă, dar nici prea rea, astfel că Edmunds nu mai pridideа cu scosul dopurilor. Fiecărui om ajuns la capul liniei, Edmunds îi umplea ochi gamela cu vin.

— Crăciun fericit, repeta Edmunds întruna. Crăciun fericit. Avem roşu sau alb. Vin de calitate, de la PX Saigon. Ce preferaţi, *monsieur?*

— Eu iau roşu, dom’ căpitan, spuse Mosby. Şi, Crăciun fericit.

— Mie puneţi-mi alb, zise Fritsche.

Blind Pig se opri un moment în faţa lui Edmunds, prefăcându-se nehotărât.

— Roşu sau alb, dom’căp’tan?

Edmunds râse şi apoi îi turnă cu atenţie lui Blind Pig cantităţi egale din amândouă.

— Ei, da, acu e frumos, rozaliu ca unchiul Ho, spuse Edmunds.

— Omu’ ăsta nu face discriminări, spuse Blind Pig şi-i urmă pe ceilalţi la o masă pe care şi-o aleseseră dinainte.

Mosby deschise ceremonialul, luând prima înghiţitură, pe care o savură îndelung. Kerley se descurcase de minune.

— Mulţumescu-ţi, Ţie, Doamne, spuse el după o secundă. Pe urmă: Hei, a adus careva nişte trabuce?

În zona Caracatiţei, ziua de Crăciun a fost o zi ca oricare alta. În pofida dificultăţilor, lucrurile se desfăşurau normal.

40. SHANNON

Până la urmă, sergentul major Williams a terminat-o cu războiul. Shannon stătea în picioare lângă patul lui de spital, uitându-se în jos la sergentul specializat în misiuni de recunoaştere. O întreagă tubulatură i se împăinjenea în jurul braţelor, îi ieşea din fund, îi pătrundea în nas. Shannon nici nu vroia să mai ştie unde îi mai intra.

Spitalul de Evacuare 93 era un loc nemaipomenit pentru căutarea informaţiilor. Williams îşi deschise ochii, îi închise, apoi îi redeschise către realitate.

— Am îmbârligat-o, rosti el răguşit.

Ultimul lucru pe care vroia să-l audă sergentul era o încercare de liniştire.

— Pe bune, fu de acord Shannon.

— Am fost neglijent. Williams respiră, folosindu-se de plămâni şi de tuburi. Trebuia să-mi dau seama. Ticăloşii ăia din Caracatiţă ne aşteptau. Ne-am dat jos din elicopter. L-au lăsat întâi să plece şi dup-aia ne-au înhăţat. Primul lucru pe care l-am simţit... am căzut la pământ. O chestie ciudată, dom' maior. Ajungi să uiţi cum e când eşti bubuit, aşa-i? Pe urmă, am văzut o japiţă albă, scuze, dom' maior, care mă apăsa pe piept şi-mi zicea că dacă nu respir am să mor. Dom' maior, a mai scăpat careva?

Williams închise ochii şi reveni în lumea viselor, scutindu-l pe Shannon de un răspuns.

Trei supravieţuitori rămăseseră din echipa de patrulare cu rază lungă de acţiune pe care Williams o condusese înainte de Crăciun: radiotelegrafistul, Williams şi AG-istul. Toţi erau răniţi într-o măsură mai mare sau mai mică. Singurul motiv pentru care, totuşi, patrula lui Williams avusese supravieţuitori se datora faptului că prin apropiere se învârtea o escadrilă de elicoptere Huey Cobra, în căutare de scandal.

Strigătul de ajutor al lui Williams a fost recepţionat. Elicopterele au venit şi au mitraliat pădurea din jurul lor, permiţând aparatelor de evacuare să-i ridice pe

supravieţuitori. Şase dintre oamenii lui Williams rămăseseră acolo. Preferabil, morţi.

Shannon îi spuse infirmierei de salon că sergentul de culoare îi era un prieten deosebit de apropiat. Şi că i-ar fi recunoscător dacă ar primi cea mai bună îngrijire posibilă. Femeia, abia catadicsind să-şi mişte buzele, îl informă pe Shannon că toţi pacienţii ei primeau cea mai bună îngrijire posibilă şi, apropo, Williams avea să fie transferat la Tabăra Zama din Japonia, chiar în seara asta.

Era tot ce putea face Shannon pentru Williams.

Elicopterul Huey al colonelului Taylor se ridică de pe pistă îndreptându-se spre perimetrul de dislocare.

Şase ore mai târziu, Shannon avea un sentiment acut de inutilitate. Adunase laolaltă faptele ştiute, zvonurile auzite şi rapoartele prietenilor săi. Taylor îi spusese să cerceteze terenul şi, în afară de a se duce personal în Caracatiţă, tocmai asta făcuse. Discutase cu comandantul Forţelor Speciale de la baza din Loc Ninh, obţinuse informaţii de la tipii care lucrau în contrainformaţii în Ban Me Thuot şi Saigon şi citise rapoarte informative de la absolut toţi militarii care avuseră vreo legătură cât de mică cu orice se afla în preajma Caracatiţei.

Supoziţia sa, eşafodată pe informaţiile provenite de la oricine fusese în zona Caracatiţei, era că „băieţii cei răi” stăteau, bine mersi, la locul lor. Abia începuse ceea ce credea (eroare fatală, semn sigur că gândea ca un tembel de pe la statul-major) că era o *Evaluare,* când colonelul Taylor rânji către el.

— Dă-o-n paştele mă-sii, Dennis. Nu te-am prevenit eu că s-ar putea să fie nevoie să mergi la faţa locului şi să arunci un ochi? De ce-mi vii cu tot felul de nimicuri?

Shannon s-a simţit dezumflat. Pregătise un raport lung, care acum nu mai era necesar.

Stătea în cortul lui şi medita. Deodată se lumină la faţă. Tot îi mai rămânea de făcut o cercetare, numai că puţin mai altfel. De data asta nu va avea nevoie de hărţi şi rapoarte. Nu avea nevoie decât de o sticlă de coniac şi de mult mai

multă inteligenţă decât necesită în mod obişnuit, orice rezolvare a unei situaţii militare.

După un tur şi jumătate de serviciu, Dave Mosby învăţase că viaţa, în curgerea ei de la ieri spre mâine, era condiţionată de o mulţime de axiome indubitabile. Printre acestea, la loc de cinste se numărau: armata e o scârboşenie; singurii vietnamezi buni sunt cei aflaţi de partea cealaltă a baricadei; unica persoană pe care te poţi baza e cea alături de care ai fost surprins într-o ambuscadă; plus câteva elemente minore.

Unul dintre acestea confirmat după beţia de pomină dinainte de Crăciun, era acela că Blind Pig nu se pilea niciodată vizibil. Prin urmare, n-a fost deloc încântat când Blind Pig s-a prăbuşit şi a anunţat că se matolise. Tocmai se întunecase şi Mosby se gândea cu plăcere la prima sa bere care-l aştepta în răcitorul protejat cu saci de nisip. După aia ar fi urmat masa, instalarea santinelelor şi poate o vizită pe la Fritsche, să vadă dacă-i mai rămăsese ceva din buruiana lui ucigătoare. Nici după atâta timp petrecut în armată Mosby nu suporta prea bine surprizele.

— Sifiliticu’ ăla m-a avut, zise Blind Pig.

Mosby n-avea nici cea mai vagă idee despre cine era vorba. Surprinzător, Blind Pig scoase din buzunarul pantalonilor o sticlă de 400 ml, plină cu coniac Curvoisier şi o depuse pe acoperişul buncărului. Mosby avu înţelepciunea să înşface sticla şi să tragă o duşcă înainte de a pune alte întrebări.

— Cine?

— Scârba de Shannon.

Mosby intră în alertă. De ce şi pentru ce să vină un ofiţer din comandamentul batalionului să vorbească cu un mitralior, ocolind tot ce înseamnă cale ierarhică. Mosby fu tentat să creadă că poate asta avea să fie una din acele zile care aduc nenorociri. Numai că, într-un fel sau altul, avea să fie mai rău.

— Omu’ vine pe potecă. Io, mă uitam la lumea din jur şi mă gândeam, îl trimesesem pe mocofanu’ de Grubb pân’ la

PX. Şi-apare bulangiu’. Cică vrea să stăm de vorbă. Tăticu’, maică-mea m-a-nvăţat ea, săraca, să fiu cu băgare de seamă. Da’, omu’ ăsta avea sticla la el. Aşa că am ascultat.

Mosby era îngrozit. Ceva extrem de grav avea să se întâmple. Blind Pig spunea o poveste. Fără bombăneli, fără monosilabe, fără scăpare.

— Mai întâi zice că n-a apucat să-mi mulţumească, de-atunci, de la Ba Rei. Pentru ce mă-sa pe gheaţă trebuia să-mi mulţumească, n-a zis. Pe urmă, a scos sticla la interval. Ascultă la mine, Mosby, n-am mai văzut Curvoisier de când am plecat din Oraşul Motoarelor. Ţi-am zis vreodată că voi, maimuţoii albi, beţi numa’ rahaturi?

Mosby primi invitaţia de a înşfăca sticla de la Blind Pig. La naiba, nu mai băuse Curvoisier decât de vreo două ori în viaţa lui.

— P’ormă, Shannon începe să mă întrebe despre mine. Cică nu ştie el ce fac eu ca iepure de câmp. Zice că a fost şi el mai demult pă la Forţele Speciale şi-ar fi vrut să aibă la mitralieră un elefant la fel de rău ca mine. Rahaturile-astea io le-am dat la o parte. Am priceput pă loc că vroia ceva individu’. Ei, şi p’ormă-mi zice ce s-a întâmplat acu’ vreo câteva luni. Gagiu’ s-a dus cu o patrulă aproape de Cambodgea. Stăteau ei fain frumos pă fâşie şi deodată a văzut o turmă întreagă de NVA ţopăind peste graniţă-ncoa’. Shannon zice că se duceau spre Caracatiţă. Cică, d-aia am avut de trecut prin nenorocirea cu Phu Loi. Adică, ăştia mascau toată mişcarea. Îs vorbele lui, mă-nţelegi?

Mosby habar n-avea către ce se-ndrepta toată povestea asta, dar ştia că nu putea să aducă decât belele.

— Aşa că-mi zice că, pe când stătea el culcat pă dealu’ ăla, se uita la gălbejiţi cum trece şi el nu zice şi nu face nimicuţa. Da, tăticu’, ploua, era ceaţă, tot balamucu’. Parc-o auzi pe bunicuţa spunându-ţi poveşti cu strigoi.

— L-ai întrebat ce s-a întâmplat pe urmă?

— Da. Şi omu’ nostru o-ntoarce iară. Începe iar că io mi-s ăl mai tare mitralior pă care l-a văzut, că aia, că ailaltă, mă rog, verzi şi uscate.

Mosby se gândi că, cel puţin în privinţa asta, Shannon

avea dreptate.

— Zice că, după cum crede el, nord-vietnamejii ăştia stau la pândă undeva, pă la nord. Zice că vrea să mergem să-i găsim.

— Of, băga-mi-aş!

Mosby înhăţă sticla şi bău. Pe urmă hotărî să fie cu băgare de seamă la tot ce debita. Ultimul lucru pe care-l vroia era să-ncaseze vreo scatoalcă de la Blind Pig pentru vreo vorbă aruncată aiurea. Se gândi că era mai nasol dacă Blind Pig ar fi fost capsat. Puse sticla pe sacii cu nisip şi văzu o mână albă înşfăcând-o. Era Fritsche, care se apropiase neobservat de Mosby, prea absorbit în ascultarea lui masochistă.

— Vasăzică, tu şi cu el încălecaţi pe bidivii şi invadaţi scârboşenia aia de Caracatiţă, spuse Mosby cu optimism.

— Ei, nu-i aşa simplu.

Niciodată nu era.

— Omu-i dă-nainte, cum crede el că io le am p-astea, şi cum crede el că tu şi cu restul grupei le-avem p-astea. Că poate-om vrea să ieşim pă teren împreună, şi să nu mai târâm pă toţi mocofanii după noi.

— Bulangiu’ ştie cum să pună problema, zise Fritsche cu admiraţie, trăgând o duşcă de coniac şi cercetând pe urmă, cu regret, sticla goală.

Blind Pig văzu şi el sticla goală şi scoase un mârâit. Mosby ştia că o sticlă plină potoleşte furia mai bine decât un răspuns chibzuit, aşa că se duse degrabă şi-aduse din buncăr sticla de Jack Daniel’s pe care o păstrase pentru o catastrofă majoră. Dacă stăteai să te gândeşti, poate că *asta* era catastrofa.

— Tăticu’, încep să mă matolesc, zise Blind Pig după ce înghiţi zdravăn trei gâturi, fără să răsufle.

— Hai, Blind Pig, zi-i mai departe.

— Shannon spune că vrea să mergem acolo şi să-i prindem pă căcănarii ăia din NVA cu nădragii-n vine. Să aflăm unde stau pitiţi şi p’ormă să-i halim cum am făcut cu Phu Loi. Nu ia decât cinci dintre noi.

— ’Te-n nară de mălău, zise Mosby cu profundă

convingere. În clipa aia i se rupea în paişpe dacă Blind Pig se dădea la el. După toate aparenţele, lepra de mitralior găsise o nouă modalitate de a-i ucide pe toţi.

— Sigur c-ar fi fain să ieşim pe teren, interveni Fritsche, şi să nu ne cărăm decât hoiturile noastre, în loc să-i târâm şi pe pifanii ăştia, ca să ne facă felul.

Era cât se poate de logic. Fir-ai al dracu' de motorist tâmpit, fir-ai al dracu' de cercetaş tâmpit! Bine'nţeles că îl interesa să-i facă jocul lui Shannon. Mosby gemu exasperat în sinea lui. El însuşi simţea ecoul acelei tentaţii. Ce mama dracu', era un soldat meseriaş şi plecând în misiune fără spatele asigurat, avea toate şansele s-o dovedească.

Tembel, tembel, tembel. Uite-aşa sfârşeşti într-un sac funerar. Mai idioată era chestia că Mosby îşi dădu seama că doi dintre prietenii săi aveau de gând să marşeze la propunerea asta. Şi, dar-ar dracii, trebuia să meargă şi el, fie şi numai ca să-i împiedice să intre prea adânc în rahat.

— Blind Pig, făcu el o încercare. Dacă vrei să joci jocuri dintr-astea, de ce nu te duci nenică, la Forţele Speciale?

— Sub beretele-alea nu-s decât ţărănoi cu mânere proaste, răspunse Blind Pig.

— Ete lulu'! Bun, şi până la urmă, pe cine-aţi mai recrutat tu şi cu hahaleră ăla de maior?

— Io. Fritsche. DeeJay, fiin'că Shannon a zis că are nevoie de ăl mai bun transmisionist din zonă.

— Cum peruca mea ai să-l convingi s-accepte?

— Nu-ţi face tu griji pentru DeeJay. Dacă cioroiul ăla aschilambic e al dracu', îi bag antena unde ştiu eu. A, da. Mai vrem să-l luăm şi pe Diaz.

— Vreţi? întrebă Mosby, blocat pe toată linia, atât ca sergent, cât şi în calitate de comandant de grupă. Ai cumva un şoricel în buzunar, Blind Pig?

— Singurul motiv pentru care m-am gândit să mergi şi tu a fost să ne scapi de buclucuri, zise Blind Pig.

— Ia ascultă, bulangiule. Ne-ai vârât în şmecheria asta pe mine, pe Hank şi pe tine. De ce?

Urmă o ezitare lungă.

— Of, măi Mosby, se confesă Blind Pig. Aşa o gargară

avea gagiu’ ăla-n el, că n-am avut încotro.

— Domnule căpitan, am o problemă.

— Te cred, locotenent Wilson, zise Edmunds. Nemernicul ăla nu mi-a zis nici mie că-mi fură nişte oameni din companie.

— Sir, nu aşa ar trebui să se procedeze în armată.

— Ai dreptate în chestia asta, Batman. În plus, capsomanul de maior putea să mă-ntrebe măcar dacă vreau să merg şi eu cu ei. Mai ai vreo problemă, locotenente?

— Nu, sir.

— Mosby, cum se face că Diaz pleacă şi eu nu?

Ezitare.

— Al dracu’ dacă ştiu, Taliaferro. Dar maiorul Shannon a zis că-l vrea pe Diaz. Poate c-a vrut să mai rămână cineva şi aici, în situaţia în care… ştii tu.

— Oh. În regulă. M-am prins.

— Nu mi-ai zis, pe bune, care-i şmenu’, dom’ maior.

— Nu, admise cu voioşie Shannon.

— Dacă-mi spuneai că nu pot să-mi iau puşcociu’, crezi că mai mă prindeai de fraier?

— Probabil că nu. Vrei să te retragi?

— Am să-ţi spun o chestie. Dacă cineva îl bagă pe Blind Pig într-o chestie, n-are cine să-l mai scoată decât tot Blind Pig.

— Atunci termină cu văicăreala şi mai încearcă o dată.

Era exclus ca Blind Pig să poată căra de unul singur, în patrula lui Shannon, mitraliera M-60 şi toată muniţia aferentă. Cu toate acestea, era nevoie de o armă de foc sănătoasă.

În schimbul unei cutii de ciorapi de mătase, a două sticle de Chanel N°5 (cumpărate de la PX Saigon) şi a cincisprezece dolari în MPC-uri, Shannon reuşise să facă rost de o puşcă Browning Automatic, de la soldaţii ARVN din Song Nhanh.

Puşca BAR[62] a fost inventată în vederea folosirii în timpul primului război mondial, ca o modalitate de a pune la dispoziţia grupei de infanterie o armă de foc puternică, semiportabilă. Şi, dat fiind că nimeni din armata americană n-a mai născocit o armă mai bună, a continuat să fie folosită până spre mijlocul deceniului al şaptelea. Şi asta nu neapărat pentru că BAR-ul ar fi fost bun de ceva. Cu încărcătură completă, cântărea cam opt kilograme.

Folosea o muniţie acum demodată, 0,30-06, din încărcătoare de douăzeci de cartuşe. Mânuită cu ajutorul crăcanei de sprijin a ţevii, arma se târa înainte, în ciuda strădaniilor puşcaşului de a o reţine. Acţionată de la umăr, urca irezistibil. De la şold, era şi mai rău. Totuşi, constituia o gură de foc întrucâtva transportabilă, care putea asigura un tir automat de calibru greu.

Chiar şi descotorosită de accesorii, fără crăcană, mâner de transport, suport pentru sprijin la spate, şi aşa mai departe, tot cântărea aproape şapte kilograme, cu încărcător. Singurii oameni care puteau să tragă cu ea precis trebuiau să aibă greutatea corporală şi musculatura unui elan înfuriat şi convingerea că pot să împuşte orice. Shannon a apreciat corect că Blind Pig îndeplinea toate criteriile. Elogiul nu i-a făcut plăcere lui Blind Pig. Se uită cu un ochi prin cătarea rabatabilă la ţinta E proţăpită la o sută de metri în afara perimetrului, apoi apăsă pe trăgaci. Arma clănţăni, iar ţeava încercă să devieze în sus şi spre dreapta. Blind Pig o ţintui din nou la pământ şi văzu cum gloanţele sale pătrund în ţintă la mijlocul pieptului.

— Fir-aş albastru, dom’ maior, mormăi el. Mai bine să vă rugaţi să nu-i găsesc altă folosinţă la ranga asta când om ajunge-n tufişuri.

[62] Abreviere pentru *Browning Automatic Rifle* (n.tr.).

41. CARACATIŢA

— Cetăţeni, treb’e să vă zic şpilul ăl mai tare, spuse Fritsche, după o scurtă cugetare. Nici nu se mai vede c-am fi din armata americană.

— Şi ce mare şmecherie e cu asta? întrebă Blind Pig dintr-un colţ al cortului, unde şedea şi-şi lustruia morocănos BAR-ul.

Imediat după recrutarea celor cinci oameni, Shannon i-a mutat de pe linia de apărare a perimetrului într-un cort din apropiere de punctul de comandă al Companiei Charlie. Spre furia plutonierului major Ramos, a mai ordonat şi scutirea lor de la orice corvoadă. Pe urmă s-a consumat o săptămână întreagă cu „reglajul fin” al patrulei. Dormeau ziua şi patrulau toată noaptea. Shannon alegea un punct, de regulă la un kilometru-doi dincolo de perimetru. Ruta era stabilită pe hartă şi, după ce se lăsa noaptea, cei şase porneau la drum. De fiecare dată, Shannon desemna câte un alt comandant de grupă. Niciunul dintre cei cinci nu ştia că Shannon îi supunea unei variante „prescurtate” şi grăbite a Şcolii de Comando.

Dincolo de gardul de sârmă nu se vorbea şi nu se fuma. Verificările radio se făceau numai prin „codul clic”, desfăşurat pe o reţea separată. Asta însemna că, indiferent de ruta aleasă de Shannon, ea era ferită de surpriza unui tir de „hărţuială şi interdicţie”.

Singura pauză pe care le-a permis-o Shannon a fost o beţie gălăgioasă şi prelungită în ajunul Anului Nou, urmată, în dimineaţa următoare, de o alergare de o milă pe Şoseaua 45L. Mosby şi ceilalţi se adaptau la o modalitate cu totul diferită de purtare a unui război, în care, deloc surprinzător a fost faptul că Shannon s-a mutat în cort, alături de ei.

Şi-au schimbat chiar şi echipamentul. Spre sfârşitul celei de a şaptea zile de antrenament, Fritsche îşi modela „noua înfăţişare”. Salopetele de camuflaj fuseseră acoperite cu pete neregulate, aplicate cu vopsea neagră. În locul căştilor

de protecţie din oţel au primit nişte bonete moi. La gât şi-au pus prosoape verzi. Au primit, de asemenea, cremă de camuflaj, neagră şi verde.

Până şi partea din împletitură textilă a echipamentului a fost schimbată. Shannon a înlocuit raniţele obişnuite cu rucsacuri din prelată maro, aflate în dotarea NVA. Fiecare om purta atârnate de centură, la spate, câte trei gamele. În faţă avea un săculeţ cu trusa de prim-ajutor plus încă un astfel de săculeţ, din dotarea Forţelor Speciale, care conţinea articole niciodată repartizate, în mod normal, soldaţilor obişnuiţi: seringi cu morfină, tablete de sare şi tablete de codeină şi dexedrină. Blind Pig şi Fritsche deciseseră deja că ultimele două articole aveau să se piardă, într-un fel sau altul, în misiune.

Fiecare avea două huse de gamele, în care intrau mult mai multe încărcătoare decât în săculeţele regulamentare, care, pe deasupra, mai erau şi grele şi „zgomotoase”. Pe părţile laterale ale centurii, erau atârnaţi săculeţii de muniţie normali, câte trei de fiecare om. Baionetele au fost înlocuite cu cuţite de luptă K-Bar, cu excepţia lui Mosby, care avea Randall-ul lui Casey.

În rucsacuri încăpeau raţii LRRP pentru cinci zile, pudră de crab, soluţie contra ţânţarilor şi o baterie de rezervă pentru staţia lui DeeJay, ambalată în plastic. În locul *poncho*-urilor şi a *poncho liner*-urilor, Shannon le-a făcut rost de hanorace bleumarin din dotarea aviaţiei, atrăgându-le atenţia că, odată ajunşi în Caracatiţa, vor fi prea speriaţi ca să mai simtă frigul.

Toţi îşi camuflaseră deja automatele M-16 cu bandă adezivă, aşa că Shannon nu a adus alte modificări, în afară de eliminarea curelelor şi de prinderea cu bandă a verigilor de ataşare a acestora.

AG-ul M-79 al lui Diaz a fost înlocuit cu o versiune redusă ca dimensiuni, pe care Shannon a obţinut-o de la unul din prietenii săi din echipele A[63]. Patul era tăiat chiar în dreptul curburii, cătarea frontală îndepărtată, iar ţeava retezată chiar în faţa mânerului de susţinere. Diaz căra numai patru

[63] Unităţile operaţionale ale Forţelor Americane din Vietnam (n.tr.).

proiectile de câte patru grenade. Celelalte douăsprezece, din şorţul atârnat de gâtul lui, erau proiectile cu încărcătură multiplă, care transformau AG-ul într-o super-puşcă de vânătoare, de 40 mm. Fritsche a refuzat cu fermitate ideea ca şi puşcociul lui cu ţevile retezate să fie înlocuit cu un M-79 ca al lui Diaz.

Diaz avea la el cadoul de calibrul 0,357, primit de Crăciun, iar DeeJay un 0,45. Ceilalţi erau de părere că într-o luptă, dac-ai ajuns atât de aproape de inamic încât să te foloseşti de o armă ca asta, eşti mort oricum.

Shannon avea să poarte la el neasemuita puşcă Swedish K Carl Gustav, care trăgea câte treizeci şi şase de gloanţe de 9 mm din fiecare încărcător. Mai avea de gând să-şi ia şi un pistolet, chiar dacă era de acord cu soldaţii în privinţa inutilităţii lui. Era vorba de un Colt Woodsman automatic, de calibrul 0,22, cu amortizor, care, la origine, fusese conceput şi realizat pentru uzul celor din OSS, în cel de-al doilea război mondial. Pistolul urma să fie folosit numai în cazul unui eşec total, Shannon neavând de gând să lase pe vreunul din băieţii răi să afle că el a fost vreodată prin preajmă. Patrula avea să intre în zonă, să găsească unitatea NVA şi să spele putina. La urma-urmei, şase indivizi intră într-un concurs de tir cu jde mii de inamici numai în filmele cu John Wayne.

Fiecare om mai căra cu el şi câte un încărcător de rezervă cu gloanţe 0,30-06 pentru BAR, o mină Claymore, două grenade explozive şi o grenadă fumigenă prinsă cu bandă adezivă de „harnaşamentul” din împletitură textilă.

Deşi încă erau prea multe răhăţişuri, încărcătura lor scăzuse la o cantitate rezonabilă de circa optsprezece kilograme (fără staţia radio a lui DeeJay sau armele personale).

Fritsche avea dreptate. Nici unul din ei nu mai arăta ca un membru al forţelor militare americane.

— Ei, ia te uită, continuă Fritsche.

Diaz rânji.

— Bătrâne, salopeta aia arată de parcă te-ai luptat corp la corp cu Earl Scheib.

Blind Pig se uită la Shannon, aflat în cealaltă parte a cortului.

— O-ntrebare, dom’ maior.

— Zi.

— Toate şmenurile-astea, îl costă pe bizonul plătitor de impozite mai mult decât chestiile normale?

Shannon reflectă şi zise:

— Nu. Nu cu mult, în orice caz.

— Felul cum ne-ai învăţat mata să ne mişcăm? E mai greu să-l înveţi pă un răcan, în loc să-l alergi ca pă dilii, cum am păţit noi la antrenamentul de infanterie?

— Poate e un pic mai greu.

Blind Pig cugetă iarăşi şi zise:

— N-am cum să nu mă minunez de ce mă-sa ne freacă ăştia atâta la icre cu raidurile şi cercetările pă care le facem cu batalionul, de ce ne pun să facem pe cowboy-i înfuriaţi tot timpul, în locu’ la ce ne-ai predicat mata. Prostiile alea-s dă zero. Mi-aduc aminte că... la instrucţia de front... un grangure ne-a zis că-s trei feluri în care poţi să faci în latrină.

Shannon încuviinţă.

— Corect, greşit şi ca la armată.

— Da. Păi, era mai bine să fi lăsat două feluri.

Blind Pig deblocă mecanismul trăgaciului şi introduse la loc cuiul de siguranţă.

— Ascultă la mine, dom’ maior. O să pierdem războiu’ ăsta. Şi-o să-l pierdem urât de tot.

Dennis Shannon înţelesese ceva pe care, aparent, nimeni nu-l mai sesizase. Faptul că patrulele de recunoaştere ale Diviziei 12 o luau mereu pe cocoaşă putea fi atribuit mai multor teorii, de la personalul inept, până la cei din Viet Cong foarte capabili, care-i aşteptau la sol.

Shannon s-a întrebat dacă nu cumva altul era motivul. De ani de zile, vechiul sistem funcţiona excelent, trimite două elicoptere transportoare deasupra zonei de patrulare, coboară unul la sol şi debarcă-i pe trupeţi, pe urmă mergi mai departe, cine-i mai deştept ca noi. Shannon şi-a pus

întrebarea dacă nu cumva „băieţii răi”, pe care nu făcuse niciodată greşeala să-i considere tâmpiţi, dejucaseră această stratagemă pe cont propriu. Ştia că momentele cele mai critice pentru o patrulă erau la inserţie, la contact şi în timpul extragerii.

Shannon a hotărât să abordeze o modalitate nouă. În esenţă, erau trei căi de a ajunge în Caracatiţă:

Prima presupunea să se furişeze până acolo mergând pe jos. Asta ar fi mers de minune, dacă Shannon ar fi fost dispus să se împace cu probabilitatea de a se înapoia la bază cam când el ar fi ajuns la vârsta pensionării.

A doua cale însemna râul. Variantă abordabilă dacă Shannon şi ai lui ar fi făcut parte din trupele speciale ale marinei americane. Atunci, cu un antrenament adecvat şi cu iscusinţa necesară unei astfel de misiuni, poate ar fi reuşit să se strecoare în susul vreunuia dintre râurile care-şi aveau izvoarele în Caracatiţă. Deşi, în sinea lui, Shannon nu-şi aducea deloc aminte cu plăcere de o astfel de experienţă când, călătorind cu pluta pe unul din râurile repezi de munte, împreună cu un amic beat din trupele de comando, a scăpat întreg ca prin urechile acului.

Aşa că, mai bună decât toate căile de acces, rămânea tot cea a aerului. Numai că trebuia folosită o modalitate mai şireată. Shannon a reflectat la o astfel de metodă în timp ce studia fotografiile aeriene de la altitudine medie, pe care le-a obţinut de la unitatea de recunoaştere aeriană. Pentru că trebuia să se mai gândească şi la locul unde urma să fie lăsaţi.

Caracatiţa, chiar dacă nu era un masiv muntos abrupt şi acoperit de o junglă deasă, ar fi necesitat vreo zece ani pentru o investigare corespunzătoare. Folosindu-se de fotografii şi de suprapunerile de contur, a îngustat aria cercetării. Vasăzică, eu caut o divizie nord-vietnameză. Este evident că generalul sau ce o fi el, de la comanda acelei divizii îşi ţine trupele ascunse pentru cine ştie ce misiune secretă. Prin urmare, nu-şi va împrăştia prea mult unitatea. Asta înseamnă că am nevoie de o zonă unde-ar fi posibil să adăpostesc, să zicem, şase mii de oameni. Ăsta a fost

primul nivel al cercetării, în urma căruia au fost eliminate numeroase văi şi platouri mici.

A doua cerinţă era apa. Cu speranţa că nu existau prea multe izvoare şi pârâuri netrecute pe harta Caracatiţei, Shannon şi-a redus şi mai mult domeniul de investigaţie.

A treia o constituia reaprovizionarea. Dennis Shannon ştia că ideea că cineva, fie din Viet Cong, fie din Forţele Speciale sau orice altă fiinţă omenească, ar putea să trăiască numai cu ce-i oferea jungla, era un incomensurabil rahat cu prune. O fi fost ea jungla neutră, dar dacă nu erai băştinaş, îţi făcea de petrecanie urgent. Până şi oamenii munţilor din partea locului duceau o existenţă de scurtă durată, la limita dureroasă a supravieţuirii. Orice unitate obligată să stea în Caracatiţă ar suferi un proces lent, dar inevitabil, de degradare morală şi fizică, dacă nu era aprovizionată periodic din afară. Aşa încât canioanele strâmte şi cursurile mici de apă care nu comunicau cu exteriorul au fost şi ele ignorate din start.

În sfârşit, deoarece Shannon presupunea că unitatea NVA venise dinspre sud-vest, cărându-şi tot calabalâcul, era de la sine înţeles că trebuia să fi străbătut un teren circulabil. Şi acest criteriu a redus aria. Shannon şi-a zis că ajunsese unde îşi propusese.

Bineînţeles, fiind vorba de Dennis Shannon şi nu de altcineva, avea presimţirea că el şi ceilalţi cercetaşi semivoluntari ai săi, după ce vor scotoci vreme de cinci zile prin această zonă aleasă cu mare grijă, singura „prezenţă militară” pe care o vor găsi va fi un chipiu demult putrezit, semn al prezenţei Legiunii Străine franceze din 1952. Dacă vor găsi şi-atât.

Ei da. Zona lui Shannon arăta într-adevăr promiţător. Şi în plus, o examinare atentă cu un vizor stereoscopic sugera şi o modalitate ingenioasă de infiltrare. Unul dintre punctele de pe hartă s-a dovedit a fi un Huey prăbuşit. Stătea culcat pe o parte, la vreo patru sute de metri în susul unui masiv care se profila nedesluşit.

Dacă Shannon ar fi fost G-2-ul diviziei sau ar fi avut în subordine echipele LRRP, următoarea etapă ar fi însemnat

o simplă chestiune de transmitere a unor ordine, conform algoritmului de desfăşurare a unor astfel de misiuni. În cazul de faţă, dat fiind că această patrulă era, în cazul cel mai fericit, neregulamentară, iar în cel mai nefericit, o modalitate prin care generalul Sinclair urmărea să-l distrugă pe Shannon, totul trebuia făcut pe căi ocolitoare.

Una dintre ele a constituit-o o beţie terminată pe sub mese cu maiorul Carruthers. Da, un Huey de la Compania 12 de aviaţie a dispărut cu vreo două luni în urmă, pe când se-ntorcea de la Tay Ninh. Carruthers era recunoscător pentru faptul că elicopterul fusese găsit. Întrebându-se dacă-l mai descoperise cineva, s-a uitat cu atenţie prin vizor şi pe urmă a făcut o grimasă.

— S-ar părea că au intrat de-a dreptul, ca la punct fix. E şifonat rău în bot. Ăă, Denny… e vreo posibilitate să mergem acolo… să recuperăm măcar cadavrele?

După aceea, operaţiunea a devenit mult mai complexă. Carruthers nu trebuia decât să asigure şase elicoptere transportoare model D, o escadrilă de Cobra şi, o da, un Shithook[64].

— De ce mama dracu’ să mai ridicăm de-acolo măgăoaia aia? E foiţă de staniol deja.

Shannon i-a explicat. N-a putut să-şi dea seama dacă maiorul Carruthers i-a acceptat planul. Fiindcă Shannon i-a promis să recupereze orice cadavru or găsi acolo? Fiindcă era un pretext pentru el ca să-şi ducă elicopterele de asalt într-o zonă de tir liber precum această Caracatiţă? Sau numai pentru că planul lui Shannon era atât de viclean? Cel puţin Shannon aşa îl credea.

Nu se crăpase încă de ziuă când cele două plutoane din Compania A aşteptau tremurând în apropierea minusculei zone de aterizare de la Tabăra Stuart. Printre ei se aflau şi Shannon şi oamenii săi, care-şi consumau raţia de bancuri porcoase legate de felul caraghios în care-i îmbrăcase mămica lor de dimineaţă. Niciunul dintre soldaţii din

[64] Este vorba de elicopterul transportor de mare tonaj CH-47 „Chinook” (n.tr.).

Compania A nu vorbea prea în serios. Toţi erau speriaţi de moarte fiindcă mergeau în Caracatiţă, habar neavând de ce fuseseră trimişi tocmai ei şi nesperând altceva decât să scape dracului de acolo şi să rămână măcar unii dintre ei, fără a fi făcuţi strecurici.

Rotoarele elicopterelor huruiră în aerul umed al dimineţii şi aparatele veniră câte două deodată, decolând după ce încărcau unsprezece oameni. Se aranjară în formaţie deasupra Song Nhanh-ului, pe urmă cotiră spre est. Aşezat în scaunul din dreapta al aparatului din fruntea formaţiei, Shannon zări silueta greoaie şi întunecată a elicopterului CH-47 apropiindu-se de ei dinspre sud. Aparatul Chinook ocupă poziţia de la coada formaţiei, în vreme ce escadrila de elicoptere Cobra luă poziţiile de acoperire din lateralele elicopterelor transportoare de trupe.

Sub ei se vedea Caracatiţa. Shannon ridică vizorul căştii şi se uită cu atenţie în jos. La viaţa lui văzuse destule peisaje înfricoşătoare: Bad Tolz, Valea A Shau, plantaţia Michelin, Munţii Superstiţiilor, arborii sequoia din California învăluiţi în ceaţă deasă. Dar nimic de genul ăsta. Fir-ar să fie, gândi el. N-ar mai fi nevoie decât de vreun puţoi care să bată-ntr-un gong şi-ar fi ca la prezentarea unui film horror de trei lulele. Bun venit în Transilvania, doomnule Shannon. N-aţi vrea să-mi vizitaţi cripta?

Intercomul păcăni, trezindu-l la viaţă.

— Şi chiar ai de gând să te preumbli pe-acolo, pe jos? întrebă Carruthers.

— Ai vreo idee mai bună?

— La naiba, da. Ia să vedem dacă putem obţine o Lumină de Arc nucleară. Pe cinstea mea, dealurile la care ne uităm sunt mai înspăimântătoare ca alea din Virginia de Vest.

— Faci adevărate minuni pentru moralul meu.

— Scuze pentru prostiile astea. Ţin-te bine. Am în vizor obiectivul tău.

Dealul răsări din ceaţa care învăluia canioanele de sub ei. În lumina crescândă a zorilor, copacii se vedeau ca nişte siluete întunecate şi nemişcate. Păreau a fi în stare să adăpostească orice coşmar pe care şi-l putea închipui

mintea unui copil şi orice realitate fioroasă pe care Vietnamul o putea oferi.

Aparatele Cobra efectuară două treceri pe deasupra elicopterului Huey prăbuşit pe la jumătatea coastei dealului. Niciun foc de răspuns de jos. Carruthers ordonă coborârea transportoarelor.

Elicopterele Huey se lăsară în jos pe panta abruptă, încercând să-şi menţină măcar una din patinele saniei de aterizare pe sol. Soldaţii debarcară în goană şi ocupară un perimetru defensiv în jurul aparatului prăbuşit.

Shannon apăsă butonul microfonului.

— Pe curând, Carruthers.

Pe urmă îşi dădu jos casca de aviaţie, îşi puse pe cap boneta de camuflaj, deschise uşa din dreapta şi sări jos, urmat de Mosby şi ceilalţi.

Coborâră vreo cincizeci de metri pe panta dealului, trecând ghemuiţi prin perimetrul plutonului. Shannon văzu în faţă un desiş impenetrabil şi le făcu semn celor cinci oameni ai săi să intre acolo.

Ultimul, Diaz, dispăru din vedere. Shannon cercetă solul. Nicio urmă.

Duduitul elicopterului Chinook răzbătu de deasupra lor. Auziră strigăte, de bună seamă, ale celor din Compania A care agăţau cârligele de nava avariată.

Shannon îşi urmă echipa în desiş. Zgomotul palelor de rotor spori în intensitate. Apoi, alte strigăte, mai multe elicoptere apropiindu-se şi un tunet prelungit când transportoarele se ridicară de la sol împreună cu Chinook-ul. Shannon aruncă o privire fugară în sus. Văzu masivul transportor de mărfuri câştigând altitudine, cu aparatul Huey prăbuşit legănându-se sub el. În urma lui şi mai jos veneau transportoarele de trupe. În sfârşit, escadrila de aparate Cobra făcu o ultimă trecere. Shannon ar fi fost în stare să bage mâna-n foc că unul din elicoptere atinsese cu sania de aterizare desişul în care se ascunseseră ei. După aceea preţ de aproape zece minute, se lăsă liniştea.

Nu dură mult şi se auziră trosnete, foşnete şi voci de vietnamezi. Ca nişte raţe care se coţăie, gândi Shannon,

ascuns în inima desişului. Alte voci. Dezamăgire – nu se vedeau imperialişti pe care să-i surprindă într-o ambuscadă. De ce-or fi aterizat aici? Explicaţie, după găsirea rămăşiţelor dezastrului aerian. Râsete. Pe urmă paşii se întoarseră şi coborâră dealul, de data asta mai liniştit. Nu se auzeau voci. Dacă ne prind acum, suntem ca şi morţi.

Nu i-au prins.

În cele din urmă, vocile şi zgomotele provocate de vietnamezi se stinseră cu totul. Shannon mai lăsă să treacă încă o oră şi zece minute. Luă microfonul staţiei de la DeeJay.

— Citation 6, Citation 6. Aici Whirlaway Zulu, recepţie.

— 6 Actual. Zi!

La celălalt capăt al legăturii radio era colonelul Taylor.

— Zulu, şopti Shannon. Ne mişcăm. Clic. Terminat.

Închise, sperând ca indiferent cine s-o afla în Caracatiţă să nu folosească o staţie cu baleiaj de frecvenţă, fiindcă legătura cu comandamentul batalionului se făcea pe o cu totul altă frecvenţă decât cele obişnuite.

Spre iritarea lui Fritsche, Shannon porni în fruntea formaţiei, ieşind din desiş şi continuând coborâşul dealului. Toate prostiile, de la statul-major la ex-soţii în concediu şi până la strategie, fură date uitării. Acum era momentul pentru „ascunde-te şi cercetează”. N-ar fi teribil, Dennis, dacă aşa s-ar desfăşura războiul? Fără blestematele de arme. Dacă-i găseşti tu înainte să te găsească ei pe tine, pedeapsa să fie… achitarea consumaţiei la bar.

Shannon preluă conducerea. Pasul delicat, foarte încet, ridică piciorul şi coboară-l pe vârful degetelor, amortizând şocul pantei, mâna săltând mărăcinii înainte de a se agăţa de uniformă, lăsând ritmul lent de 2/4 al stepului cu saboţi să acapareze universul. În spatele lui, linişte. Nimic din înjurăturile, clănţănelile şi bufniturile pe care ajunsese să le asocieze cu soldatul american plecat în misiune.

Mamă, da’ buni suntem, gândi el fericit. Când vrem să fim.

Maimuţa se holbă indignată la el, lăsând să-i scape

fructul pe jumătate mâncat. Chestiile pe două picioare n-ar trebui să se mişte atât de liniştit. Fu prea înspăimântată ca să mai dea vreun semnal de alarmă până când ultimul om trecu de ea.

Găsiră un simulacru de potecă pe care Shannon o folosi ca să-i conducă în canion. Astăzi nimic nu putea să meargă rău. Dădură chiar şi de o poieniţă în care Shannon avu posibilitatea să ia nişte repere pentru o triangulaţie exactă. Ai grijă, Dennis, îşi reaminti el. Chestia asta merge mult prea uşor. Probabil că în viitorul cuiva va apărea o capcană.

Shannon se opri cam la o sută de metri mai sus de fundul canionului şi-i făcu semn lui Mosby să treacă în frunte. Încă o dată, Fritsche îşi arătă nemulţumirea. Shannon se uită la el încruntat. Doar îi spusese că vrea să-l păstreze pentru când s-o-mpuţi situaţia. Stai pe-aproape, dom' Fritsche. O să ai parte de şansa să te sinucizi la fel de bine ca oricare dintre noi. Le arătă pe hartă unde se aflau şi că vroia ca patrula să se deplaseze de-a lungul pereţilor canionului până la... şi arătă spre o crăpătură cam la un kilometru în faţa lor.

Mosby avea o senzaţie tare ciudată în timp ce mergea în frunte. Drace, poate că Blind Pig avea dreptate, în sensul că aşa trebuia luptat un război, nu fuga-fuga cu elicopterele şi vreo cinci sute de trupeţi ciocnindu-se unul de celălalt şi făcând o hărmălaie ca la un concurs de demolare.

Fiecare tufiş care-i răsărea în faţa ochilor era un duşman şi un prieten în acelaşi timp. Fiecare poieniţă trebuia evitată. Păşeşte. Opreşte. Păşeşte din nou. Aşteaptă şi ascultă. La fiecare n minute opreşte-te şi aşteaptă un timp mai lung. Dacă vezi un loc unde te poate aştepta vreo ambuscadă, opreşte-te şi ascultă. Ai mai mult de pierdut decât ei. Dacă, după grămada aia de bolovani stă cineva la pândă, ăia or să tragă un vânt, or să-şi aprindă o ţigară sau or să tuşească înaintea ta. Mosby începea să înţeleagă ce înseamnă să fii Viet Cong.

Patrula parcursese probabil un kilometru şi jumătate înainte să se lase întunericul. Totul, conform planului. Shannon le-a arătat o stâncă mare, cam cu cinci sute de

paşi înainte de a ajunge în poziţia pentru popasul de noapte. În cazul în care erau atacaţi în timpul nopţii, acela avea să fie punctul lor de joncţiune – PJ-ul. Locul de staţionare, a decis Shannon, avea să fie cam la douăzeci de metri de un pârâu care cobora dinspre dealuri.

Trecură de punctul respectiv cu vreo două sute de metri, reveniră pe potecă şi ocupară poziţii de ambuscadă. Nimic. Nu fuseseră urmăriţi. După căderea deplină a întunericului, se întoarseră în locul hotărât pentru bivuac.

Ora de control radio era 21,00. Shannon o depăşi cu doar câteva secunde. Staţia radio şopti:

— Whirlaway Zulu, aici Citation.

Shannon apăsă de două ori butonul microfonului apoi închise.

Perimetrul era extrem de restrâns. Cei şase bărbaţi stăteau întinşi, cu picioarele aproape atingându-li-se. Adăugară apă la raţiile de hrană şi mâncară, fără să-şi dezlipească ochii de bezna din faţa lor.

Mosby era de-a dreptul uluit. În tot acest timp, noaptea fusese inamicul lui. De câte ori până atunci nu tresărise speriat, văzând cum câte-un tufiş îşi pregătea baioneta sau amorsa o grenadă şi venea către el? Dar asta se-ntâmpla, reflectă el, pentru că-ntotdeauna ei ştiau unde te afli. Iar acum, noi suntem aici şi niciun crăcănat gălbejit n-avea habar de chestia asta.

Aşa speri tu, soldat. Aşa speri, mâncaţi-aş.

Shannon făcu de planton înainte de venirea zorilor. Încă o dată, efectuă comunicarea de control cu batalionul prin intermediul codului „clic”, după care nu-i mai rămase altceva de făcut decât să aştepte să se lumineze de ziuă. Exact ca atunci, la graniţă. Îl încercă dorinţa să-şi fi adus cu el un aparat de fotografiat. Poate că aşa Sinclair s-ar lăsa convins. Da, dar de ce fel de fotografii ar avea el nevoie? Singura imagine care l-ar mişca pe Sinclair ar fi probabil una cu un ofiţer NVA prinzându-i unui soldat medalia de Erou al Uniunii Sovietice, cu trei comisari ruşi chicotind în fundal.

Zorii veniră învăluiţi de o ceaţă cenuşie şi oamenii lui Shannon se treziră. Dennis căscă şi se gândi că niciunul din trupeţii ăştia nu-şi dădeau seama cât de norocoşi erau. Nimeni n-a sforăit, nimeni n-a trebuit să-şi facă nevoile puturoase pe loc şi, până acum, pe niciunul nu l-a apucat sughiţul. Toţi oamenii lui erau fascinaţi de noutatea operaţiunii şi de faptul că se aflau implicaţi într-un război de gherilă, aşa cum se şi cădea să fie. În regulă. Venise momentul plecării.

Traseul lor urmă canionul, care se transformă într-o vale după care deveni iarăşi un canion. Pereţii stâncoşi se ridicau abrupt deasupra lor, iar torentele se revărsau în cascadă pe fiecare versant. Shannon le sugeră cu propriul exemplu să se deplaseze deasupra fundului văii, peste rămăşiţele unor alunecări de stânci vechi de când lumea.

Acum se mişcau încet, poate cu o sută de metri pe oră. Păşeşte şi ascultă. Păşeşte şi ascultă. Respiră de două ori la fiecare pas. În linişte.

Shannon începea să se îngrijoreze. Jungla joasă pe care o străbăteau era părăsită şi într-o stare de aşteptare. Lipsa animalelor sugera prezenţa oamenilor şi până acum nu văzuseră niciunul.

Făcură un popas pentru masă într-un loc unde un torent cobora în cascadă dealul, poposea într-o mică baltă după care pornea mai departe către râul din vale. Fritsche surprinse o vidră care pescuia în băltoacă. Blind Pig se uită stăruitor la Shannon. Îşi apucă BAR-ul de pat. Mimă legarea unei undiţe, adăugarea unei „muşte” şi apoi aruncarea ei în baltă, ca şi cum ar fi pescuit. Unde naiba o fi auzit copilul ăsta al străzii de pescuitul „cu musca”? Un gând necesar ca să evite să se gândească la mizeria pe care o înfuleca.

O oră şi iată-i porniţi din nou la drum.

DeeJay mergea în fruntea formaţiei. Spre surprinderea lui Shannon, fu primul care observă urmele slabe care duceau în jos, către fundul văii. Membrii patrulei flancară semnele lăsate pe sol. Shannon rămase un pic pe gânduri, apoi determină coordonatele punctului în lumina strălucitoare a soarelui. Dacă harta e corectă… suntem aici. Stătu şi

ascultă cu atenţie, ţinând microfonul staţiei în punga etanşă de pe umăr. Niciun sunet, în afară de zumzetul adormitor al unei după-amieze în junglă.

— Citation 6, Citation 6, aici Whirlaway Zulu, recepţie.

Răspunsul sosi imediat, aceasta însemnând că Taylor avea lângă el pe cei mai buni radiotelegrafişti ai batalionului.

— Aici Citation 6, recepţie.

— Citation, aici Zulu. Poziţia prezentă faţă de Mike Alpha: sus, şase; stânga, două; Am indicii. Traseu de aici către Mike Delta. Recepţie.

— Zulu, aici Citation. Repet, poziţie prezentă Mike Alpha; şase, sus; două, stânga; direcţia către Mike Delta; recepţie.

— Zulu, confirmare, terminat.

Urmele deveniră o potecă, apoi o cărare, apoi un drumeag din pământ bătătorit, care ducea într-un sătuc cuibărit în apropierea râului. Satul părea abandonat şi bombardat. Acoperişurile din stuf erau arse şi sfâşiate. Shannon cercetă cu privirea jur-împrejur, căutând ceva. Ardei roşii pe araci, aşteptând să fie culeşi. Vreo vatră de foc, cu cenuşă.

Nu văzu nimic.

Îşi dădu jos rucsacul şi harnaşamentul. Arătă spre Fritsche, care făcu acelaşi lucru. Merseră înainte pe potecă, cu ochii la pământul bătătorit din faţa lor, cu ochii la colibe, încercând, de fapt, să fie atenţi în toate direcţiile.

Satul *era* într-adevăr părăsit. Numai că satul nu era sat. Fiecare dintre colibele bombardate fusese întărită cu grijă şi transformată în buncăr de reaprovizionare. Podelele din pământ bătătorit fuseseră săpate la cinci metri adâncime. Acoperişurile aveau o structură de rezistenţă din buşteni de mahon.

Shannon luă un pumn de ţărână pe care-l prefiră printre degete. Găsi nişte boabe de orez. Gustă unul. Îşi păstrase gustul amărui şi tăria învelişului.

Un imens depozit de provizii, camuflat sub înfăţişarea unui sătuc bombardat. Şi care fusese golit destul de recent. Întrebare: de ce? Shannon făcu semn întregii grupe să se

apropie. Asumându-şi un risc, îi dispuse pe cei cinci în jurul unei colibe şi le explică ce aveau în faţa ochilor.

Blind Pig evaluă primul situaţia. Sprijinindu-şi BAR-ul de un picior, ridică mâinile, cu palmele desfăcute. Apoi schiţă un semn de întrebare. Cât de departe suntem de ei? Shannon ridică din umeri. Cine dracu' să ştie? Pe urmă arătă cu degetul. Cărarea pe care trebuiau s-o urmeze, ducea de-a lungul văii, spre inima Caracatiţei. Acum îl puse pe Fritsche în frunte. Hai, bătrâne, de mult vrei asta. Ia să vedem dacă-ţi meriţi solda.

Fritsche, poate chiar mai mult decât Shannon, simţea ritmul junglei. Odată ce l-ai învăţat, poate chiar riscându-ţi viaţa pentru asta, era simplu. Devenea ceva firesc, exact ca atunci când, în sfârşit, ai priceput ce pinioane şi ce raport de echilibru să foloseşti ca să poţi circula cu orice viteză ai de gând.

Linişte. Cu excepţia zumzetului. Fritsche se ridică, păşi şi se deplasă. O imagine în care semăna cu Davy Mann sau cu fustălăul ăla franţuz. Totul la locul lui, nimic care să nu se încadreze în mişcare. Spera să nu dea peste vreun gălbejit sau peste vreo mină. Pur şi simplu nu s-ar fi potrivit. Pentru o astfel de eventualitate, ar fi vrut să aibă la el cuţitul lui Casey, pe care-l avea acum Mosby, sau pistolul ăla cu amortizor al lui Shannon. Zumzetul acelui miez de zi era prea perfect.

Poteca coti la stânga. O poiană luminată de soare se deschise înainte. Fritsche verifică dacă exista vreo intersecţie, dacă era cineva în zonă. Întreaga lume era adormită. Se ghemui, pregătindu-se să traverseze poiana pe lângă potecă.

Şarpele cobra se înălţă.

Fritsche se transformă într-un sloi de gheaţă în bătaia soarelui. Şarpele se ridică la un metru deasupra solului şi-şi umflă încet capişonul. Gura i se căscă şi limba-i sensibilă ieşi şi se retrase fulgerător.

Între şarpe şi motorist era ceva mai mult de un metru distanţă. Cobra se pregătea să atace, Fritsche ridică puşca în poziţie de tragere şi, clic-clic o armă. Cei doi rămaseră,

probabil, într-o admiraţie reciprocă.

Pentru Fritsche cobra era o chestie de ambianţă în această poiană adormită. Era frumuseţea pisicii sale, lingându-şi blana dimineaţa. Un lung şir de motociclete şerpuind pe un drum de munte. Degetele lui Clapton în piesa „White Room”. Perfecţiunea vieţii din sânul morţii.

Fritsche se gândi că poate cel mai bun lucru care i s-ar putea întâmpla vreodată ar fi ca şarpele să-l atace.

Da, exultă mintea lui. Asta-i imaginea. Dacă nimeni n-o să-mi vină de hac într-alt fel, reptila asta o să-mi amintească de Vietnam. Asta e, trebuie să rezolv problema, îşi mai zise, dându-şi seama că nimeni din spatele lui nu mişca şi nu făcea absolut nimic. Dacă puţoiul ăla de Taliaferro ar fi aici, ar trage în şarpe şi ne-ar băga pe toţi în adâncul latrinei batalionului.

Fritsche nu vroia să apese pe trăgaci.

Cobra (lui Fritsche îi trecu prin minte gândul nebunesc că poate dormise şi tocmai se trezise din somn) îşi dezumflă capişonul şi se descolăci. Urmă un gând la fel de nebunesc, în timp ce şarpele se lăsă la pământ, şuieră o dată şi se făcu nevăzut pe sub tufişuri, că ar fi vrut să-l mângâie pe cap.

O zgâlţâială.

Shannon se apropiase de el. Priviri întrebătoare.

Fritsche se scuturâ şi reveni în lumea reală. Nicio problemă, dom’ maior. Aşteptam numai. Shannon încuviinţă din cap, în sensul de... excelent, camarade, n-ai tras, n-ai intrat în panică. Fritsche îşi dădu seama că n-avea nici cea mai mică idee de ce tocmai lui i se întâmplase. În timp ce se târa din nou înainte, hotărî, că dacă va ajunge vreodată înapoi în ţară, va pune să i se picteze câte o cobră pe fiecare din rezervoarele de benzină.

Poteca se transformă într-un drum şi pe lume mai apărură alţi oameni. Cei şase americani se făcură una cu pământul, auzind tropăitul paşilor care se apropiau. Mosby săltă capul şi văzu alergând prin dreptul lor doi vietnamezi în uniforme kaki, care transportau un rănit bandajat pe o targă. În urma lor alergau alţi patru soldaţi cu căşti de

protecţie şi cu K-urile la umăr.

DeeJay îi zări şi el. Se ghemui ca un făt în jurul staţiei radio. Aici e DeeJay, raportez elemente de trafic intens pe Calea Giap. Sunt indivizi şi trosnete acolo. Asta n-am de gând să mărturisesc, dar suntem toţi parteneri pe calea undelor, nu-i aşa? Tocmai am făcut un FCC în pantaloni fiindcă, ce se întâmplă acum nu face parte din hit-urile care te îndeamnă să-ţi dai drumul pe tine. Şi nici din lumea pentru care încerc să rămân în viaţă ca să pot face parte din ea. Şi Blind Pig, scârba de cioroi, de n-ar fi de mărimea unui *Hindenburg,* l-aş toca mărunt-mărunt. Ei da, gândi el. Bill Drake n-a trecut niciodată prin aşa ceva. Nenică, eu vreau să fiu disc-jockey, nu un nenorocit de supraveghetor de trafic de elicoptere. Elicopterele şi, se temea el, cei din ginta DeeJay, au o înclinaţie deosebită pentru prăbuşiri.

În noaptea aceea, Shannon îi ţinu pe loc, lângă intersecţia de poteci. Punctul PJ urma să fie în „satul" ruinat. Ai îmbulinat-o, maiorule. Începi să te scufunzi adânc, foarte adânc.

Diaz socotise el, că va ajunge să vadă, odată şi-odată, un Viet Cong de aproape. Şi, drept urmare, avea să-l ucidă cu cuţitul, cu puşca sau, de când cu cadoul de Crăciun, cu pistoletul Magnum 0,357. Niciodată nu-i trecuse prin cap că o să stea culcat pe burtă, în inima junglei şi-o să se uite la comunişti cum trec prin faţa lui. Trec prin faţa lui, aşteaptă după colţ... Joseph, începi s-o iei razna. *Es verdad, y porqué, María mi madre y la madre de los todos*[65] m-ai lăsat să intru în postura asta dementă, în primul rând? Mamă, ce mai plasator de asigurări ar fi ieşit din mine! Joseph, Joseph, mai întâi de toate, de ce ai admis ca nenorocitul ăsta de gringo să te convingă să iei parte la patrulă? Şi, pentru numele sfânt al lui Dumnezeu, dacă tot trebuie să facem asta, de ce ne ţine aici, toată noaptea, blestematul de maior? Nu e îndeajuns de *macho*[66] ca să vrea să iasă afară la lumina zilei, este?

[65] Şi-atunci, de ce, Sfântă Marie, mama mea şi mamă a tuturor (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

Shannon nu era *macho.* El ştia doar că nimeni, din indiferent ce tabără, nu se putea deplasa noaptea în linişte. Şi, totodată, începea să devină mânios. De ce dracu' mai trec din nou prin toată chestia asta, când am mai făcut-o o dată? M-am dus şi le-am spus-o foarte clar că sunt o groază de soldaţi NVA în teritoriu, m-am dus şi le-am strigat-o în ureche. Iar acum am s-o mierlesc. În zori, când se trezise, visase că soţia lui Sinclair tocmai îi mărturisea soţului ei că îl părăseşte fiindcă ar vrea să se pună capră pentru o bandă de soldaţi negri la Fort Knox.

Cu Blind Pig în fruntea formaţiei, porniră mai departe, mergând pe lângă potecă, menţinându-se la douăzeci de metri în desiş.

Ziua trecu foarte încet pentru David Mosby. Literalmente, avură nevoie de zece ore ca să parcurgă trei sute de metri. Cu fiecare pas înainte, devenea tot mai convins că fusese mare prost să-şi închipuie că locul lui era în junglă.

Punctul culminant al zilei, gândi Mosby cu ironie, a fost când a avut ocazia să cerceteze postul de mitralieră de mare calibru al armatei nord-vietnameze. A, da. Aia e mitraliera Degtiarev. Ce formă neobişnuită are. Parc-ar fi fost construită ca armă antiaeriană. Desigur, mai ales când te uiţi la orientarea ei. Ai vrea să-i vezi şi pe cei cinci gălbejiţi foarte vigilenţi care stăteau în jurul ei? Sau proiectilele alea ce păreau să aibă aproape un metru lungime, cum intrau în maşinărie? Nu, Mosby. Tu nu vrei decât să continui să te târăşti prin tufişul ăsta, după nenorocitul de maior nebun, care nu se ştie cum a reuşit să te bage-n ciorba asta. La dracu', Mosby, până la urmă o să se facă întuneric şi-ai să fii în siguranţă.

Cândva, n-o să mai trebuiască să-ţi faci griji decât pentru faptul că te afli în mijlocul unei tabere NVA. Şi pentru ce-ar putea să iasă la iveală din plăcinta aia cu frunze de stejar, ca să înrăutăţească şi mai mult lucrurile.

În cele din urmă, se lăsă şi întunericul. Mirosul focurilor

[66] Expresie spaniolă cu sensul de bărbat curajos (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

de mangal şi murmurul vocilor venite din vale se stinse şi Dennis Shannon, nefiind probabil în toate minţile, se gândi ce să facă în continuare.

Dac-ar fi fost un război raţional, şi-ar fi retras patrula. Găsise, în fond, o forţă inamică de mari dimensiuni. Patrula lui ar fi trebuit scoasă din dispozitiv, şi alte patrule trimise să identifice unitatea, să obţină ceva informaţii despre puterea şi, de sperat, despre intenţiile ei. Sau, în altă ordine de idei, atacuri aeriene şi de artilerie masive ar fi dirijate în zonă ca să distrugă dispozitivul cu pricina.

Pentru acest gen de acţiune, nici Shannon şi nici comandantul său de batalion nu dispuneau de influenţa necesară. Sinclair ar vrea mai multe elemente înainte să catadicsească să trimită acolo bombardierele B-52 din Guam. Şi chiar dacă ar face-o, cine putea afirma cu certitudine că Lumina de Arc ar lovi valea care trebuie, la momentul oportun?

Dennis Shannon vroia mai multe dovezi... şi deveni nu tocmai întreg la minte căci nu ştia sigur în ce ar putea consta acestea. Capul comandantului NVA? O scrisoare de la Ho Şi Min, spunând că toţi imperialiştii miros ciudat?

Deci, în timp ce peste tabăra din vale se lăsa liniştea, Shannon porni în căutare. Fără cuvinte, îşi scoase patrula din ascunzişul tufişurilor şi o ordonă în flancuri pe lângă poteca ce ducea în mijlocul taberei.

Semnale făcute cu mâna la câţiva centimetri de faţa fiecărui om în parte. Tu, Blind Pig, la stânga acestei poteci. Tu, Diaz, pe cealaltă parte. Vei şti ce să faci. Tu, Fritsche, mai jos de Blind Pig şi într-o parte. Tu, DeeJay, lângă Blind Pig şi rămâi pe recepţie. Atenţie, nu răspunzi la controalele periodice făcute de Citation. Tu, Mosby, jos harnaşamentul. Cuţitul.

Mosby, cuprins de febrilitate, scoase cuţitul bowie din teacă, lăsă jos centura pistolului şi rucsacul şi-l urmă pe Dennis Shannon de-a lungul potecii.

Maiorul îşi vârâse pistoletul în cămaşă şi ţinea cuţitul într-o mână. Coborî pe potecă, mişcându-se ca un gibon curios către terenul orizontal. Văzu într-o parte profilul întunecat

al amplasamentului de mitralieră. Cu Mosby în spatele lui, Shannon, în mâini şi genunchi, ocoli un tufiş, ridicând pe rând mâinile şi genunchii, aşteptându-se dintr-o clipă-n alta ca vreun melc în dungi „de raliu” să treacă pe lângă el ca vântul. Înseamnă că nu eşti chiar aşa nebun, Shannon, dacă mai poţi să faci glume.

Mosby se opri cu puţin înainte să se lovească de dosul lui Shannon. Acesta se înălţă, nu foarte diferit de cobra văzută cu o zi înainte, şi mătură cu privirea pe deasupra tufişului din faţa lor, asemenea unui radar. Se întoarse. Îl bătu pe Mosby pe mână o dată. Flutură un deget în faţă. Pe urmă o zbughi înainte, traversând un spaţiu deschis.

Neavând de ales, Mosby îl urmă. Îşi dădu seama uluit că nu era nici măcar vag speriat. Întreaga situaţie depăşea atât de mult limitele realităţii, întrecând aşteptarea oricărui soldat, încât nu exista un rezervor pentru teamă care să mai funcţioneze în condiţiile de faţă. Dumnezeule mare, gândi el în timp ce alerga, te pomeneşti că sifiliticu’ ăsta de Shannon crede că ar trebui să-mi ţin cuţitu’ între dinţi.

Shannon căzu, aproape la propriu, peste ceea ce căuta: un buncăr jos, săpat sub acoperişul din frunze, până la circa un metru şi jumătate. Se furişă pe treptele de lemn, făcându-i semn – aşa i se păru lui Mosby – să-i acopere spatele.

Înăuntru se auzea un cor de sforăituri, venind dinspre cealaltă extremitate a buncărului. Degetele lui Shannon, de o precizie chirurgicală, pipăiră podeaua de pământ. Găsiră o rogojină de paie. Se furişă peste partea de jos a rogojinei, negăsind căldura vreunui trup adormit. Îşi mişcă mâinile în sus. Ceva aspru. Cânepă. Mişcându-se independent, degetele lui găsiră catarama rucsacului şi scotociră înăuntru. Hârtii. Acestea trecură în buzunarul lui.

Încă o rogojină neocupată. Încă un rucsac, ăsta având şi mai multe hârtii. Unele mai moi… scrisori. Altele mai tari… fotografii. O hârtie mare, împăturită. Şi ceva textil.

Shannon reveni la raţionalitate. Ajunge, Dennis. Dacă nici asta nu e, maior Shannon, atunci ce dracu’ te poate mulţumi pe tine? E timpul să mergem acasă. Urcă târâş

treptele buncărului, oprindu-se doar atât cât să scoată din salopetă obiectul textil, cu cozoroc, un chipiu „model Mao” şi să i-l pună pe cap lui Mosby.

E timpul să mergem acasă, băiete.

Vien Sang patrula în postul său de gardă într-o manieră foarte militărească, bosumflat nevoie mare. Îşi făcuse datoria fără greşeală. În cadrul grupei sale fusese activ. Şi atunci, de ce trebuia să-l pună caporalul de santinelă în noaptea asta, la marginea taberei, cu ordinul de a se plimba în permanenţă încolo şi-ncoace, preţ de jumătate de noapte?

Hotărî în sinea lui că asta era ultima oară când îşi mai consulta un superior cu privire la viaţa sa personală.

Mergi de la copacul ăla până la celălalt, după care faci cale întoarsă, şi-o iei de la capăt. Ce mai stupizenie, de parcă imperialiştii ar putea, cine ştie cum, să se infiltreze în inima acestei tabere, ca nişte strigoi de animale. Sang avea curajul să parieze că era imposibil ca cineva să pătrundă atât de departe, mai ales noaptea. Ştia că acolo, în depărtare, mişunau tigrii şi vietăţile înspăimântătoare ale junglei. Tot ce putea să facă era să meargă de colo până colo, jelindu-şi, deprimat şi plictisit, copilul pe care simţea că nu-l va vedea niciodată.

Din acest motiv, fu surprins când Phum Phuong apăru pe neaşteptate lângă el. Nu lipsi mult să-şi coboare AK-ul şi să-l someze pe individ. Asta chiar că ar fi fost o prostie, căci era convins că Phuong îl considera nimic altceva decât un mucos plângăreţ.

— Tovarăşe, şopti Phuong. În seara asta, la masă, mi s-a părut că eşti bolnav.

— Nu, mă simt excelent.

— Aha, înseamnă că m-am înşelat. Poate că arătai abătut numai fiindcă în ultimul timp nu i-ai mai scris nevesti-ti.

Asta aşa era, gândi Sang cu amărăciune. Ce impresie aveau să creeze cuvintele sale după ce vor fi străbătut lungul drum spre nord? Şi, de asemenea, cum or să li se pară ele comisarilor care-i vor citi scrisorile alea?

— Eu am învăţat, tovarăşe, continuă Phuong, ca atunci când sunt supărat de ceva, să scriu o scrisoare lungă cuiva. Nu am, ca tine, avantajul unei soţii, aşa că-i scriu unei fete frumoase pe care am cunoscut-o demult, şi care-i moartă acum. Asta mă ajută să-mi limpezesc gândurile.

Sang se minună – niciodată nu s-ar fi gândit să găsească un astfel de sfat la Phuong. Gângăvi ceva, ca şi cum ar fi înţeles.

— Du-te acum şi scrie scrisoarea aia, zise Phuong. Rămân eu în locul tău de pază. Altfel, de ce-am mai zice că suntem tovarăşi?

Scăpat de încă patru ore de întuneric pe afară şi pe dinăuntru, Sang fu de acord şi plecă spre buncărul grupei lor.

Phuong se bucură de liniştea învăluitoare a nopţii. Sang ăsta era ieşit din comun de prost. Mai întâi şi-a petrecut lungi săptămâni obositoare vorbind despre vaca aia de nevastă-sa, despre care Phuong ştia că se întindea, probabil, sub oricine apărea prin preajmă, cu condiţia să aibă stea roşie la bonetă şi ceva cum trebuie în pantaloni. În condiţiile astea, tâmpitul de Sang ar fi extraordinar de surprins, dacă se va întoarce vreodată acasă, să descopere că nevastă-sa a născut trei copii de când plecase el. Phuong îşi făcea de asemenea socoteala că în acel moment Sang va ajunge să creadă în partenogeneză.

Slăbiciunea lui Sang îi dădea tărie lui Phuong. Şi mântuire. Pentru prima oară de când făcuse greşeala să participe la miting, ovaţionând îndeajuns de tare ca să fie remarcat şi recrutat în Armata Populară, Phuong avea sentimentul că era pe cale să-şi controleze destinul.

Îşi dăduse seama că divizia sa avea să fie prima care va participa la ceea ce Phuong era încredinţat (în pofida faptului că până atunci nimeni nu-i înştiinţase oficial despre asta) că va fi ofensiva generală. Încă din copilărie, auzise despre vitejia unităţilor Viet Minh la Lang Song şi Dien Bien Phu. Fusese singurul care-l întrebase pe tovarăşul învăţător câţi dintre acei viteji eroi supravieţuiseră. Phuong presimţea că ajunsese în postura unui potenţial viteaz erou

şi nu avea niciun interes să fie menţionat, postum, în rapoartele oficiale. Din acest motiv era extrem de important să reuşească să scape din această grupă de infanterie în care fusese forţat să intre.

Avea un plan. Mai întâi, faptul că Vien Sang se afla pe lista de reeducare prin muncă a bunului caporal şi a locotenentului Lam, crease un punct slab. Dacă Phuong încuraja această gândire, Lam va insista ca Sang să fie prezent pentru a-şi înţelege datoria marxistă în luptă. Mai ales dacă tovarăşul Sang se dovedea neglijent în îndeplinirea unei sarcini simple, precum păzirea postului de gardă.

Phuong ştia că nu peste mult timp tovarăşul caporal sau chiar locotenentul Lam aveau să controleze acest post. N-ar fi ei surprinşi să-l găsească pe credinciosul Phuong patrulând prin postul cu pricina şi cunoscând perfect situaţia de la faţa locului? Când unitatea avea să pornească în ofensiva generală. Phuong ştia că unii membri ai Diviziei 302 vor trebui lăsaţi în urmă, ca ariergardă. Şi atunci, cine ar putea să fie mai motivat şi mai capabil pentru asta decât tovarăşul Phuong?

Era un plan perfect, fără cusur.

Iată de ce Phuong fu cât se poate de surprins când călcă pe ceva despre care îşi dădu imediat seama că era piciorul unui om. Piciorul unui om viu.

Tocmai se pregătea să-şi exprime zgomotos surpriza şi indignarea faţă de faptul că tovarăşul caporal se apropiase de el pe furiş, în situaţia în care ei se aflau într-o zonă de luptă, când cuţitul lui Shannon îi pătrunse sub stern, tăindu-i respiraţia. Pe urmă noaptea neagră se făcu roşie şi iar neagră. Shannon prinse cadavrul şi-l lăsă să cadă fără zgomot pe pământ.

Apoi scoase cuţitul afară, îl şterse cu un gest reflex de uniforma lui Phuong şi-i făcu semn lui Mosby. Alergând aplecaţi de mijloc, cei doi făcură cale întoarsă în susul dealului, spre locul unde-i aştepta restul patrulei. Tocmai atunci se întâmplă ca tovarăşul locotenent Lam să *controleze*, într-adevăr, posturile de santinelă.

Blind Pig abia de prinse ceva din agitaţia frenetică provocată de întoarcerea grăbită a lui Shannon şi Mosby şi pricepu imediat că afacerea fusese compromisă. Aşa funcţiona lumea şi n-aveai ce să-i faci.

Racheta de semnalizare pe care locotenentul Lam a tras-o după ce s-a împiedicat de trupul lui Phuong şi a dat de umezeală pe pântecele cadavrului, dumirindu-se că, într-un fel sau altul, imperialiştii se strecuraseră printre ei, n-a fost decât un indiciu suplimentar că dacă te aventurezi în sălbăticie, ai toate şansele să te scufunzi în rahat.

Junglele se aseamănă între ele şi Blind Pig îşi aminti de prima oară, când Deacon Rayburn l-a folosit într-o misiune de acoperire. Atunci i-au făcut de petrecanie unui mărunt distribuitor de droguri. În locul junglei dese acţiunea s-a desfăşurat pe o străduţă îngustă cu clădiri placate cu gresie. Dar forfota fusese la fel cu cea provocată de cei doi bărbaţi care se apropiau. Lipsea, ce-i drept, băiatul împuşcat în burtă care ţipa pe treptele clădirii. Blind Pig se supără puţin când Shannon se opri lângă el şi-i şopti să nu deschidă focul.

Ce mă-sa, atâta lucru ştia şi el că nu trebuia să-şi trădeze poziţia. Fireşte că atunci, pe stradă, altfel stătuseră lucrurile. Un încărcător de carabină întreg golise trăgând înspre uşa deschisă a clădirii, în timp ce ei trei o ştergeau în mare grabă de la faţa locului. Dar, când ai intrat în horă, trebuie să joci, îşi dădu el seama, auzindu-i pe Shannon şi pe Mosby cum îşi pun pe umeri harnaşamentul. După care patrula o luă înapoi pe potecă. Spinări negre aplecate în lumina tot mai slabă a rachetei de semnalizare.

’Tu-l în ştaif pe Shannon, de data asta s-a păcălit. Păi, nenică, am un puşcoci la mine, de puteam să fac prăpăd pe potecă. Or să treacă ore-n şir pân-or să vină gălbejiţii după noi. Păcătosul ăsta de Shannon mă pune-ntr-o situaţie imposibilă, continuă el în gând, în timp ce se întoarse pe călcâie şi, rămas ultimul din formaţie, asigură ariergarda în timpul urcuşului.

Prima regulă era întreruperea contactului cu inamicul.

În spatele lor, Shannon auzi hărmălaie şi zări lumini răzleţe aprinzându-se pe măsură ce tabăra NVA se trezea la viaţă.

Iar asta înseamnă mişcare, dar-ar dracii! Motiv pentru care Shannon se şi afla în frunte. Încălca sistematic toate regulile care guvernau deplasarea unei patrule. Îi ţinea pe potecă, obligându-i să se mişte aproape în fugă. Fritsche bombănea în spatele lui. Poate că Shannon o să-i ducă drept într-o mină capcană… dar asta ar fi fost mai puţin periculoasă decât unităţile NVA care, nu-ncăpea discuţie, aveau să pornească pe urmele lor.

Parcurseseră, după estimările lui, cinci sute de metri faţă de perimetrul NVA când Shannon opri patrula. Haide, acum calmează-te. Am nevoie de o secundă, două, ca să pot gândi. Unde suntem? Poteca ducea în sus, pe lângă marginea junglei. Ce era deasupra lor? Încercă maiorul să-şi amintească. Aha. O formaţiune stâncoasă. Stâncoasă şi solidă, îşi aminti el de indicaţiile hărţii. Un loc nemaipomenit pentru o ultimă „redută”. Nu departe de ea se deschidea o altă culme de deal, loc ideal pentru o operaţiune de extragere efectuată pe timpul panicii generale. Sub ei se afla râul. Niciun om întreg la minte nu s-ar fi îndreptat spre fundul văii.

Shannon le făcu semn să pornească în jos.

Copacii făcură loc unui desiş de arbuşti. Solul deveni rocă de granit plină de crăpături. În faţa piciorului cu care Shannon investiga terenul nu se afla decât aerul şi tunetul râului.

Se întoarse şi se prelinse, cu faţa spre stâncă, pe deasupra marginii. Găsi un punct de sprijin. Îl exploră.

Solid.

Un prag stâncos. Profilat pe cenuşiul albicios al stâncii, le făcu semn celorlalţi, care-l urmară. Ajunşi aici, el îi instrui pe tăcute… pragurile stâncoase mai mari au tufişuri pe ele, sper, şi simţi mângâierea frunzelor pe mâna exploratoare, ridicată la nivelul taliei. Alte explorări. Credea că pe pragul acela se găsea un pâlc mare de tufişuri. Suficient, spera el, ca să-i poată ascunde până-n zori. Shannon le ordonă

oamenilor săi să se oprească pentru a poposi acolo.

Diaz intuia vag cam ce îşi pusese Shannon în cap să facă, pentru că de vreo două ori se jucase de-a v-aţi ascunselea ca să-şi treacă prietenii sau rudele peste graniţă. Când cei de la Imigraţie se află pe urmele tale, trebuie să-ţi pui mintea la contribuţie.

Înainte de orice, să presupui că cel care te urmăreşte… Diaz ştia că NVA, la fel ca şi naziştii de la Imigraţie, lucrau în echipă, dar cel mai bine era să ţi-l închipui pe „nenea rău” ca pe o singură persoană. Pe urmă, poate că reuşeai să-l păcăleşti.

Şi-l închipuia pe cel care conducea urmărirea ca pe un om stând într-un cort bine iluminat, ţinând în mână o hartă foarte bună. El îşi va face socoteala, continuă Diaz raţionamentul, că într-un interval de timp dat, era posibil să acoperi o anumită distanţă. Singura modalitate pe care o ştia pentru evitarea unei astfel de urmăriri logice era să fii ilogic. Ori fugi ca vântul, şi te mişti mai repede ca plasa care se întinde, ori te ascunzi în interiorul plasei. După aia n-ai decât să tragi nădejde că plasa goală îi va descuraja pe cei aflaţi pe urmele tale, care se vor lăsa păgubaşi.

Diaz se ghemui pe proeminenţa stâncoasă, încercând, ca şi ceilalţi, să se transforme pe cât posibil într-un tufiş cât mai nevinovat. Îi era foarte recunoscător unchiului său pentru pistolul trimis. Se gândea în mod corect că, dacă erau găsiţi, viitorul lor avea să fie ori scurt şi neplăcut, ori foarte lung şi foarte neplăcut. Joe Diaz prefera să dea ortul popii conform primei variante.

Aproape de zori, Mosby auzi forfotă de oameni deasupra lui. Se cutremură. Forfota trecu mai departe.

Înainte de a se face lumină, Shannon îi instrui, folosindu-şi degetele, pe hartă şi pe ceas. DeeJay ar fi vrut să strige după ajutor… staţia radio era singura legătură cu viaţa şi civilizaţia. Shannon, veteran al mai multor patrule eşuate lamentabil, avu de data aceasta înţelepciunea să n-o facă. Gândeşte ca un iepure, ar fi vrut el să spună. În jurul tău nu sunt decât şoimi şi vulpi. Nu-l striga pe Marele Tătic Iepure să vină să-ţi salveze pielea, că nu faci decât să înrăutăţeşti

lucrurile.

Shannon a fost deosebit de inspirat când a ales pragul acela stâncos. În timpul zilei nimeni nu-l băgă în seamă. Pe de altă parte, se dovedi a fi un adevărat cuptor.

Fritsche duse cea de-a doua gamelă la gură. Spera să mai fi rămas măcar câteva picături în ea. Era uscată. Se întinse, cu spatele la soarele arzător. Puşca îi era aţintită în sus, spre marginea stâncii de deasupra lor. Dacă vreun gălbejit îi descoperea, avea să fie ultimul lucru văzut de el în viaţă. Sugând o pietricică, îşi îndepărtă mintea de la sunetul râului de sub el. Începu să depene gândul sumbru la ce s-ar întâmpla dacă un Viet Cong i-ar repera pe pragul ăla şi ar da drumul unei grenade? Nu face asta, se mustră el. Gândeşte-te la altceva. Gândeşte-te la motocicleta pe care-o să ţi-o faci când o să te întorci în Lume. Ştii, dacă iei motorul ăsta nou, ca de excavator, făcut de ăştia de la Harley, şi-l montezi pe un şasiu înalt, ar fi o şmecherie. Da. Bagi nişte rezervoare ULH, pui amortizorul XA pe care-l ai, şi mergi pe roţi de douăzeci şi unu de ţoli[67] şi bare de protecţie. Cum crezi c-ar arăta dacă i-ai vopsi amortizoarele din spate la fel ca şasiul, în loc să le cromezi?

Într-o stare de toropeală combinată cu o teroare desăvârşită, ziua trecu cu o viteză de melc.

Calea de scăpare lesnicioasă a lui Shannon fii distrusă pe la jumătatea după-amiezei, când auzi soldaţi mişcându-se pe cărarea de deasupra lui. Okay, gândi el. Ei cred că ne aflăm încă în interiorul plasei. Următorul lucru pe care-au să-l facă o să fie cercetarea amănunţită a perimetrului stabilit. După ce, în prealabil, vor da soldaţilor o pauză. Lasă-i să se relaxeze.

Or să-şi facă socoteala că ne vom mişca numai după căderea întunericului şi-or să aştepte orice zgomot, cât de mic.

Pe cât pariezi, gălbejitule?

Shannon îi înghionti pe ceilalţi cinci, scoţându-i din letargie. Acum. Ne mişcăm. Jos.

Se lăsă primul peste marginea stâncii, agăţându-se cu

[67] Aproximativ cincizeci şi trei de centimetri (n.tr.).

degetele şi catarama centurii. Priză cu mâinile… sprijin pe picior. Acum. Trei metri mai jos. Oprire. Urmându-l, ceilalţi reuşiră şi ei să coboare peste marginea stâncii în crăpătura unde se afla Shannon.

Încă o dată.

Patrula se furişă în jos, către râu.

Ajunseră la malul neted şi noroios şi se ghemuiră în spatele unui copac scund. În faţa lor nu mai era decât torentul vijelios al râului. De bună seamă că acesta era rece, adânc şi ud. Dac-aş fi avut o echipă din Forţa mobilă de asalt, l-am fi traversat cu o plută făcută dintr-un *poncho.* Dac-aş fi avut o echipă A, probabil că am fi construit vreun pod improvizat, în stilul Ranger-ilor.

Da, Dennis, şi ce bine-ar fi dac-ai fi un îngeraş şi n-ar trebui decât să-ţi întinzi aripile. Ia gândeşte-te un pic, domnule maior, nu ţi se pare că eşti cam arogant? Ai luat o gaşcă de trupeţi şi i-ai aruncat direct în groapa cu rahat şi uite ce bine se descurcă. Poate că ar trebui să-ţi scoţi capul şi să ţi-l bagi în râu, ce zici?

Shannon chiar asta făcu… şi găsi calea de traversare a râului. La mică distanţă de suprafaţa apei se aflau bolovani de stâncă, aranjaţi astfel încât să se poată păşi pe ei. Ar fi trebuit să-i vezi mai din timp, Dennis, fiindcă seamănă cu un fel de dig. Podul din pietre era tipic pentru ingeniozitatea Viet Congului: o cale de traversare a unui torent aparent de netrecut, dar care nu va putea fi observată niciodată de aviaţie, de patrulele neglijente sau în fotografiile aeriene.

Shannon îşi ţinu oamenii pe loc până în momentul când soarele care se lăsa spre zenit trecu în partea cealaltă a râului. Acel moment neaşteptat de obscuritate avea să-i orbească, nădăjdui el cu degetele încrucişate, pe eventualii observatori.

În regulă băieţi, uite-aşa se traversează un torent: te mişti lateral, cu faţa la curent, găseşti un punct de sprijin pentru picior şi te prinzi de frânghia pe care-o ţine omul de lângă tine, sperând că n-o să-şi piardă echilibrul dacă te-o prinde curentul. Trişă un pic, aranjând ca, în timpul

traversării, să-şi vâre capul sub apă, lăsând curentul vijelios să înmoaie puţin jegul, sarea şi sudoarea uscată adunate pe trupul său, ştiind că va trebui să pună cam o tonă de ulei WD-40 pe orice obiect metalic, ca să nu ruginească. Ce-are-a face, continuă el să-şi vorbească, probabil c-or să ne omoare oricum, înainte să mai apuce ceva să ruginească.

Ajunseră la malul opus şi, cu gamelele pline, se ascunseră în desiş. Okay, gândi Shannon. Am reuşit. Am traversat râul în timp ce ei haleau. Excelent. Ce să mai facem noi ca să lăsăm perplexă mintea rafinată a orientalilor?

Spera ca operaţiunea de căutare a nord-vietnamezilor să se limiteze la celălalt mal al râului. Presupunere. Şi, mai departe? Ori A) intrăm mai adânc în Caracatiţă şi încercăm să ne facem de cap, până-i înnebunim, ori B) încercăm să ieşim de-aci. Mmm. Dacă mergi mai adânc, s-ar putea să dai de ceva într-adevăr *muy grande*[68]. Pe Shannon îl încerca senzaţia că ar fi fost de preferat să nu dea peste postul de comandă al acestei unităţi NVA şi să-ncerce justificarea că tocmai s-a rătăcit. Iar, la nivel visceral, vroia să iasă din munţii ăştia, cu norii lor ameninţători plutind la joasă înălţime şi cu jungla care părea să se prăbuşească peste ei.

Gândurile lui Mosby se trăgeau din acelaşi filon. Ăla care spune că se simte în junglă ca la el acasă, e un dobitoc mincinos, decise el. Homo Mosbius. Habitatul natural… la naiba, unde-ar putea să fie? La blonda aia de acasă… cum dracu' o chema? Denise. Cu maşină şi apartament proprietate personală. Sau poate la Caravelle, cu Tho. Nu aici, pe malul ăsta de râu, uitându-te la lipitorile care se caţără pe tine şi abţinându-te să nu-ţi miroşi propria duhoare. Ce mai fundătură împuţită. Doamne, gândi Mosby, dacă ăsta e pământul natal pe care-l vor gălbejiţii ăştia, de ce oare nu-i lăsăm să şi-l ia?

Eu vreau cearşafuri de mătase şi să văd la televizor, în transmisii dintr-alea „şoc" cum alţii-şi bagă pielea la saramură. Şi să ştii că nu-ţi dă nicio satisfacţie gândul că dacă ieşi din chestia asta cu bine, o să ai la activ o poveste

[68] Foarte mare (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

de război pe cinste. Eu vreau să merg la Berkeley, să fumez droguri şi să organizez o comună, aia vreau eu. Mosby era prea speriat ca să mai simtă vreo supărare faţă de Shannon sau Blind Pig, care-l vârâseră în situaţia asta idioată.

Maiorul acţionă butonul microfonului.

— Citation 6, Citation 6, aici Farmer Bravo, recepţie.

Trecuse pe un cod prestabilit, sperând că cei care ascultau la staţia din Tabăra Stuart îşi vor aminti de el.

Shannon şi Taylor plănuiseră cu ingeniozitate instrucţiunile pentru operaţiuni speciale. Cel puţin aşa spera Shannon. Întrucât patrula folosea o frecvenţă liberă, s-a gândit că, în cazul în care ar fi intrat în contact şi ar fi fost descoperiţi, ar fi simpatic dacă ar schimba semnalele de apel. În eventualitatea în care frecvenţa lor ar fi fost monitorizată, Shannon vroia să lase impresia unei „echipe de acţiune civică” cuminte şi liniştită, aflată undeva departe de Caracatiţa.

— Aici 6 Actual, Farmer. Care-i situaţia şeptelului, recepţie?

La capătul celălalt se afla Taylor. Farmer era semnalul de apel stabilit pentru cazul când Shannon ar fi descoperit unitatea NVA.

— Aici Farmer, tărăgănă Shannon, încercând să pară că avea la dispoziţie tot timpul din lume. S-ar părea că băieţii ăştia au un bivol şi o turmă de porci. Toţi sunt bine sănătoşi.

Codul era simplu: un pui de găină însemna un pluton Viet Cong; un porc echivala cu o companie Viet Cong. Un bivol era un regiment.

— De asemenea, mi-au zis că au în folosinţă un elefant tare bun.

Adică, o divizie NVA.

— Farmer, Farmer, aici Citation 6. Confirmare, un bivol, câţiva porci, un elefant, recepţie.

Pe Shannon îl încercă dorinţa nebunească de a cânta: „Am un drug de fontă[69]... am un drug de fontă/ Şi drumul

[69] Joc de cuvinte intraductibil; în original, *pig iron* (fontă brută) este alcătuit din cuvintele *pig* (porc) şi *iron* (fier) (n.tr.).

spre Rock Island e al naibii de bun…” dar se mulţumi să acţioneze de două ori butonul microfonului.

Instinctul îi ţipa în urechi: gălbejiţii ne-au auzit, şi chiar acum stabilesc coordonatele. Să mergem, dar-ar dracii!

Abia se îndepărtaseră la o jumătate de kilometru de desiş când primul obuz de mortier explodă în spatele lor. În regulă, secăturilor, sunteţi tari, recunoscu Shannon. Micul meu şiretlic n-a mers. Să vedem dacă ne puteţi întrece la fugă.

Undeva, deasupra lor, era o cărare, Shannon ştia asta. Dar se mulţumi să-şi ţină patrula în tufişuri, mişcându-se atât de repede şi de liniştit cât era el în stare. Dacă n-a mers să rămânem înăuntrul plasei lor, acum o să fugim mai repede decât ei. Epuizarea se furişa în oasele lor, pe măsură ce un tufiş care-i ţinea pe loc se transforma în următorul, şi argila lunecoasă devenea nisip, care devenea iarăşi argilă, iar plămânii aprinşi încercau să respire liniştit. Străduieşte-te să fugi fără să faci niciun zgomot, dacă poţi. Cu puţin înaintea zorilor, auziră ropot de paşi în alergare pe cărarea de deasupra lor. Trecură de ei.

Shannon se supără. Mai încearcă o dată, îşi zise el, cu trupul cuprins pe de-a-ntregul de dureri.

Îi duse în sus, spre cărare. Îi făcu semn lui DeeJay. Scoate afară mina Claymore. Scoate-o şi înfige-o în pământ, cu detonatorul la locul lui. Fitilul de anclanşare prin tragere înşurubat. O sârmuliţă de-a curmezişul potecii. Acum firul de nailon, legat în jurul unei ţigări, şi strâns peste mânerul unei rachete de semnalizare. Shannon trase cuiul rachetei. Firul de nailon ţinea pârghia la locul ei.

Mosby fu cât pe ce să-l împuşte pe Shannon când îl văzu că se apleacă, cu mâinile făcute căuş, şi aprinde ţigara. Nu ştiu ce se-ntâmplă, dar creierul lui blocă mişcarea de apăsare a degetului pe trăgaci.

Ţigara se aprinse, Shannon îi chemă după el, mergând de-a lungul cărării acum, în direcţia unde se duseseră paşii. Shannon număra în gând. Cu mult, mult timp în urmă calculase exact în cât timp ardea o ţigară până la capăt, fitilul cel mai sigur pe care-l puteau folosi în condiţiile date.

Secundarul Rolex-ului trecu de gradaţia pentru un minut. Îşi ascunse din nou patrula în tufiş. Zece secunde mai târziu (de bună seamă că ţigara arsese până la punctul la care lăsa să alunece firul de nailon) mânerul rachetei de semnalizare se deblocă. În spatele lor, în noapte, izbucni brusc o lumină albă şi strălucitoare. Instantaneu, în faţa lor se auzi forfotă de paşi şi clănţănit de arme pregătite pentru tragere. Aşteaptă… aşteaptă… aşteaptă… acum! A trecut şi ultimul om şi sper că n-a rămas nimeni în urmă. Shannon îşi conduse patrula de-a dreptul pe potecă într-o fugă epuizantă, în timp ce, în spatele lor, cineva se împiedică de sârmă şi mina Claymore explodă într-un cor de ţipete şi în sarabanda împuşcăturilor.

Poteca şerpuia necontenit, urmând conturul văii, în vreme ce patrula mergea împleticindu-se, cu plămânii cuprinşi de flăcări, către câmpia dinspre est.

Spre marea sa uimire, DeeJay constată că mai era în stare să meargă şi după ce corpul său spusese „ajunge”. Cui îi pasă? Lasă-i să te prindă. Hei, continuă mintea lui, mirată că acest îngrozitor *acum* era alcătuit din teamă şi oboseală, din chestia asta ai putea să scoţi un *rijf* tare: „Lume, lume, mintea mea şi departamentul meu de poliţie îmi zic că n-aş putea să pun discul cu tipul meu preferat, Smokey, de trei ori la rând, dar corpul meu tocmai a preluat controlul asupra braţului pick-up-ului…”

Shannon îi duse înapoi la râu, cu puţin înainte de revărsatul zorilor. Scoase un pachet cu hrană şi bătu cu degetul în el. Ceilalţi clătinară din cap. Nu aveau decât o sete cumplită. Mosby îşi simţea stomacul ca o nucă. Ca scurtcircuitat, se prăbuşi la pământ şi începu să soarbă apa cu lăcomie. Îl durea undeva în acel moment dacă Iosua ar fi considerat asta o tactică nelalocul ei.

Îl bag şi-n mă-sa. El n-avea pe cap decât o gaşcă de filistini. Gălbejiţii ăştia, raţionă el în stilul lui Blind Pig, e *răi.*

Shannon complota cu toată seriozitatea în plan dublu. Calculase azimuturile cu ajutorul celor două piscuri muntoase pe care le putea zări. Spera din răsputeri ca harta să fie cât de cât exactă. Acum, să încercăm mişcarea

noastră următoare.

Mintea lui refuza să funcţioneze. Nu-i mai transmitea decât dorinţa de a se întinde la pământ şi de a dormi. Membrii patrulei se uitau la el, aşteptând.

— „Ei vă droghează când dansaţi obraz lângă obraz”, fredonă şoptit Fritsche şi scoţând din săculeţ punga cu dexedrină, înghiţi două pastile.

Shannon dorea să-şi termine şirul gândurilor. Se mulţumi să încuviinţeze din cap. Pot drogurile să lămurească mai bine decât West Point modul de gândire al gălbejiţilor? *Chiar* că eşti drogat, domnule maior.

Blind Pig îşi scoase propria mină Claymore, o amorsă şi o plantă în spaţiul dintre doi copaci printre care tocmai trecuseră.

— I-ai convins că suntem dăştepţi, dădu el o jumătate de explicaţie, în timp ce pregătea capcana. Dă data asta să fim mai proşti?

Shannon se prinse şi făcu semn patrulei să se mişte spre malul râului. Spera să-i fi convins pe nord-vietnamezi că urmăreau nişte militari experimentaţi, care ştiau al naibii de bine că manevra răsuflată de a călători în vâltoarea unui curs de apă, cu atât mai puţin în josul lui, e de domeniul absurdului, chiar dacă ei o încercau acum.

O oră mai târziu, auzind plescăituri în spatele lui, se gândi că poate cei din NVA nu se pricepeau aşa cum ar fi trebuit la raţionamentele cu pistă falsă.

Încă o încercare. Ieşiră din apă şi începură să urce spre potecă. O nouă tentativă de a ajunge la înălţimi. Shannon lăsă o urmă vizibilă de la cărare spre culmea de deal de deasupra, apoi împărţi patrula în două şi făcură cale întoarsă pe lângă marginile potecii, către baza NVA.

Nu făcu decât circa o sută de metri şi-i duse la adăpost, mai într-o parte. Acum regretă că luaseră drogurile – jumătate din membrii patrulei ar fi trebuit să doarmă, în timp ce restul avea să vadă dacă nord-vietnamezii se mai ţineau după ei.

Prea târziu.

DeeJay, ochi aprinşi pe o faţă ciocolatie, îi făcu semn să

se apropie. Îi murmură în ureche:

— Citation încearcă să ne prindă din zece-n zece minute.

Shannon decise să rişte.

— Citation 6, aici Whirlaway Zulu. În contact. Zero morţi, zero răniţi. Necesar extracţie gata de intervenţie. Localizare prezentă faţă de Romeo: jos, trei; sus, unu virgulă cinci. Monitorizare, terminat.

Urmă şoapta calmă, venită de la loc sigur.

— Aici Citation. Poziţia voastră faţă de Romeo: jos, trei; sus: unu virgulă cinci. Avem elicoptere şi o escadrilă roz la un minut de poziţia voastră, gata de intervenţie. Citation, terminat.

Shannon se simţi uşurat. Acum nu mai trebuia decât să scape de aceşti insistenţi soldaţi nord-vietnamezi, să găsească un teren neted şi Marele Tătic o să vină să-l salveze. Nu mai avea acum nevoie decât de John Wayne, care să apere eroic o ultimă poziţie, de Natty Bumppo care să-l conducă şi de un batalion de infanterişti marini care să construiască o pistă de aterizare.

Nişte flecuşteţe, pe bune. Oboseala, plus teama, plus dexedrina produc o uluitoare cantitate de „rupere-n paişpe”. Urmată, în general, de o moarte subită, se avertiză singur Shannon. Când s-o-ntuneca, o să-ncercăm din nou.

Cu puţin înainte de căderea întunericului, nord-vietnamezii se puseră în mişcare. De data asta, în teren deschis. Blestemându-şi curiozitatea, Shannon se zgâi printre tufişuri în jos şi văzu ceea ce estimă a fi două plutoane complete de soldaţi NVA deplasându-se de-a lungul potecii.

Un sergent, sau poate un ofiţer, Shannon nu-şi putu da seama în lumina slabă a înserării, opri coloana în loc. Trimise doi oameni într-o parte, apoi ordonă coloanei să meargă mai departe. Cu puţin înainte să treacă de cotitura potecii, dispărând din vedere, alţi doi oameni fură detaşaţi şi postaţi ca santinele. Okay, Dennis, să te văd! Ştii acum că au un soi de goniometru. Ei cunosc cam pe unde te afli. Vor să te ţină pe loc în noaptea asta şi mâine dimineaţă să cerceteze zona cu tot ce au la dispoziţie. Şansele tale vor fi

cât un zero de mari.

Lui Shannon îi veni o nouă idee. Nădăjdui din tot sufletul ca această unitate NVA să fie măcar atât de bună pe cât credea el că este. Verificarea avea să se producă la ora 20,00.

Şi, într-adevăr, se produse în momentul când patru oameni urcară pe cărare, se opriră lângă cele două santinele, apoi plecară mai departe. Shannon îi cronometră. Trecură circa douăzeci de minute până când făcură cale întoarsă pe potecă. La fiecare două ore vă controlaţi posturile de gardă, aşa-i? Domnul să binecuvânteze mentalitatea militară. Mimă ceea ce avea să se întâmple în continuare. Blind Pig se înflăcără. El era pregătit. Hai s-o facem, tăticu'.

O oră şi cincisprezece minute mai târziu, Shannon conduse patrula în jos, pe potecă. Îşi alinie soldaţii şi le ordonă să mărşăluiască înainte. Isuse Cristoase, gândi el, dacă ne reuşeşte chestia asta, am să mă întorc la biserică. N-am să mă mai întreb niciodată dacă Dumnezeu e, într-adevăr, acolo sus.

Aşa, Dennis, fă promisiuni. Să ştii că lui Dumnezeu nu-i pasă dacă vorbeşti ca un puşti de zece ani, cuprins de panică la gândul bătăii pe care urmează s-o încaseze. Dumnezeu e obişnuit cu asta. Dumnezeu e mare, Dumnezeu e bun şi, fir-ar să fie, tocmai am trecut pe lângă ceea ce cred că au fost două santinele, cu pistolul pregătit şi cu degetul negru întins în întuneric. În faţa lui văzu nişte umbre la marginea drumului şi scânteierea unei ţevi de mitralieră.

O frază liniştită venită din partea umbrelor, o frază terminându-se, aşa spera Shannon, într-un semn de întrebare. Răspunse ceva şuierând, o aiurealã bălmăjită într-un mod neinteligibil, încheiată cu o răsteală cu sonoritate de comandă. Tăcere dinspre postul de pază. Ţeava RPG-ului rămase nemişcată. După care trecură mai departe… poteca urcând şi ajungând pe un teren plan.

Într-un fel sau altul, Shannon ştiu că lăsaseră în urmă plasa cu ochiuri fine aruncată de comandantul NVA pentru

prinderea lor. Nu mai rămânea acum decât să evite contactul cu unităţile Viet Cong staţionate la marginea Caracatiţei, să găsească o zonă de aterizare convenabilă, să stabilească coordonatele poziţiei, să cheme extragerea şi să spere că elicopterele vor ajunge acolo înaintea gălbejiţilor.

Absolut nicio problemă, gândi la unison patrula ai cărei membri aveau repartizate în proporţii egale bravura, toxinele produse de epuizare şi amfetamina.

Nu-i mai despărţea de alinarea suferinţelor decât un zbor cu elicopterul...

Shannon ascultă zgomotele scoase de Blind Pig, care-şi golea în afara cortului măruntaiele, şi reflectă la gesturile inutile. Propria sa minte fiindu-i pustiită şi cuprinsă de vârtejul drogurilor, era un subiect la fel de bun ca oricare altul, în timp ce aştepta ca organismul său să încheie operaţiunile de întrerupere a funcţionării.

Blind Pig termină de vomitat, se întoarse împleticindu-se în cort, se uită la Shannon, mârâi ceva şi se prăbuşi pe patul lui.

Gesturi inutile... În cel de-al doilea război mondial, înainte de a pleca în misiune, aviatorii sau cei angrenaţi în misiunile de spionaj, primeau la masă câte două ouă. O adevărată delicatesă într-o Anglie în care ouăle erau aproape de negăsit. Se întâmpla în mod frecvent ca ouăle acelea să nu fie mâncate sau să fie vomitate înainte de decolarea avionului. Rămânea însă importanţa gestului.

Orice comandant preocupat de problema cheltuielilor ar fi anulat programul şi ar fi hrănit în continuare cu furaje mieii ce aveau să fie măcelăriţi în curând. Colonelul Taylor înţelegea şi el importanţa unui gest aparent inutil.

Elicopterul care i-a extras din inima Caracatiţei a fost întâmpinat la aterizare de către Taylor şi un camion. Mosby şi ceilalţi au fost duşi imediat la popota ofiţerilor. Bucătarul lui Taylor pregătise deja fripturile la grătar şi cartofii prăjiţi.

Shannon li s-a alăturat mai târziu, după ce l-a pus la curent cât de cât pe Taylor şi a aranjat ca documentele

găsite de el în tabăra nord-vietnameză să fie traduse „în secret” de un prieten de-al său de la divizie.

Majoritatea fripturilor au rămas nemâncate, căci oamenii s-au arătat mai interesaţi de alcool. Taylor se îngrijise şi de asta: două lăzi de Budweiser şi mai multe sticle de I.W. Harper aşteptau la gheaţă în cortul patrulei.

Fritsche a reuşit să bea o jumătate de sticlă înainte de a da în primire. DeeJay şi Mosby au băut cam câte un pahar de căciulă. Nu se ştie cum, DeeJay a reuşit să se dezbrace şi să facă un duş. Diaz n-a pus nicio picătură în gură înainte de a se prăbuşi în pat.

Numai Blind Pig cel blindat a consumat dintr-un foc câteva fripturi şi a ras patru beri îmbunătăţite cu bourbon, trăncănind de zor cu Shannon ca un malaxor de ciment supraturat, până când reacţia şi-a făcut efectul şi asupra lui.

Şi uite-aşa, am rămas doar eu, ultimul dintre nobilii supravieţuitori. Acum trebuie să mă gândesc, îşi zise Shannon, cum am să mânuiesc aceste informaţii „fierbinţi”.

Cumva, îi veni în minte ideea că general-maior Lee Sinclair n-o să aprecieze faptul că-şi băgase nasul unde nu-i fierbea oala. Pe de altă parte, documentele alea s-ar putea să nu fie decât nişte poezii de dragoste. Frecţii, Dennis, frecţii. Ai văzut harta. Probabil că Sinclair o s-o ignore. Ei şi? Ce, îţi pasă? Nu mai continuă raţionamentul. Mintea i se înceţoşă deodată şi maiorul Dennis Shannon se lăsă moale într-o parte, pe jumătate dezbrăcat, în uitare.

42. SHANNON

General-maior Lee Sinclair se jucă preţ de o clipă cu tancul minuscul din bronz, apoi îşi ridică privirea către maiorul Shannon, care fusese convocat în rulota comandantului. Când a intrat, a avut o tresărire nervoasă. În afară de macheta de tanc, singurele lucruri de pe biroul lui Sinclair erau fotocopii ale hărţii şi documentelor pe care Shannon le subtilizase din tabăra NVA, însoţite de traducerile dactilografiate.

— George Patton ar fi ştiut ce să facă cu dumneata, presupun, zise Sinclair în sfârşit.

— Da, sir. (Absolut neutru.)

— Ori te-ar fi eliberat din funcţie şi te-ar fi trimis cu primul transport în Anglia, ori te-ar fi degradat. Ştii, domnule maior, cam singurul lucru pe care-l înveţi pe măsură ce îmbătrâneşti, e ceea ce nu eşti. De-a lungul anilor, a trebuit să mă împac cu gândul că nu sunt un Patton.

Conversaţia nu se îndrepta în niciuna din direcţiile anticipate de Shannon, care rămase tăcut.

— Ia-ţi o clipă de răgaz, domnule maior şi priveşte lucrurile de pe poziţia mea. Acum câteva luni, ai venit ud până la piele din pricina musonului, arătând ca o sperietoare de ciori, ca să mă informezi că tocmai ai văzut o întreagă divizie nord-vietnameză. Informaţia dumitale nu a fost verificată de nicio altă sursă. Greşesc?

— De nimic de gradul unu, admise oarecum Shannon.

— Dar ai continuat să baţi toba. Ăsta a fost unul din motivele pentru care te-am transferat, după cum probabil ţi-ai dat seama. Aşadar, până la urmă, l-ai convins pe Taylor să te lase să conduci o altă patrulă. Domnule maior, ca ex-G-2 al meu, nu crezi că n-a fost un lucru înţelept din partea dumitale să participi personal la această misiune?

— Nu, sir.

Sinclair zâmbi glacial.

— Dacă ar fi fost sau nu posibil ca cineva să extragă

informaţii de la dumneata, în cazul în care ai fi fost capturat, e un alt subiect. Am să trec peste asta. Ai dus la bun sfârşit această patrulă, din fericire fără nicio pierdere, apropo, felicitările mele. Şi ai adus aceste informaţii.

Mâna lui Sinclair trecu pe deasupra documentelor.

— Informaţii care par să indice că, pentru a nu spune mai mult, am fost neglijent prin faptul că nu am dat ascultare raportului dumitale iniţial. Corect?

Era absolut exclus ca Shannon să fie sau să nu fie de acord în această problemă.

— Avem aici scrisori adresate unor bărbaţi, doi la număr, un soldat şi un ofiţer. Amândouă provin din surse nord-vietnameze, amândouă au o vechime de minimum şase luni. Harta arată nişte poziţii care indică prezenţa unei forţe militare de mărimea unui regiment, cel puţin, unitate care face parte dintr-o divizie. În sfârşit, avem jurnalul acestui ofiţer în care omul menţionează cât este de mândru să se afle sub comanda unui anume general Duan, şi cât de nemaipomenită este Divizia 302, din Armata Populară Vietnameză, şi-aşa mai departe, şi-aşa mai departe.

Mâna lui Sinclair deveni pumn, dădu să coboare şi deodată se opri. Degetul arătător bătu jurnalul.

— Maior Shannon, am avut posibilitatea să-i distrug când s-au aflat în teren deschis. Şi am tras-o-n vânt!

Shannon tresări surprins… nu credea ca Sinclair să mai fi folosit vreodată în viaţa lui verbul cu pricina. Sinclair mătură documentele cu mâna, adunându-le grămadă. Reuşi în cele din urmă să-şi vină în fire, depăşind accesul de mânie.

— Domnule maior, cum îţi spuneam, nu ştiu ce-ar fi făcut Patton. Dar, chiar dacă e tardiv, îmi cer scuze. Ar fi trebuit să te ascult de acum câteva luni. Nu mi-am propus să consum timpul gândindu-mă la ce ar fi trebuit să fac atunci. Spre informarea dumitale, iată ce am de gând să fac în continuare. Avem Divizia 302 blocată în Caracatiţă. Până la acest An Nou vietnamez…

— Tet, sir.

— … mai sunt cinci zile. Vom respecta armistiţiul. Dar, în

decurs de o săptămână, vom pleca pe urmele Diviziei 302. Prima oară ne-au scăpat. Acum cred că s-au vârât singuri în capcană. Va fi vorba de o operaţiune de mare amploare, domnule maior. Mâine dimineaţă am o întâlnire cu cei din MAC-V, ca să începem discuţiile referitoare la operaţiune.

Sinclair îşi drese glasul şi continuă.

— În linii mari, presupunând că voi obţine aprobarea pe cale ierarhică, aş vrea să trimit întreaga Divizie 12 la sud şi la vest de Caracatiţă. O altă divizie, posibil Prima Divizie de Cavalerie Aeriană, ar trebui să închidă orice posibilitate de retragere spre nord. A treia divizie va acţiona ca o nicovală pe latura estică. Cum spuneam, o operaţiune de foarte mare amploare.

Shannon încă mai avea probleme cu admiterea faptului că Sinclair nu era generalul „cap pătrat” pe care-l crezuse el şi că maiorul Dennis Shannon nu urma să fie numit în funcţia de responsabil cu aprovizionarea magazinului de efecte militare al diviziei.

— Această discuţie trebuie să rămână confidenţială. E o rugăminte şi totodată un ordin. L-am informat deja pe colonelul Taylor cu privire la planurile mele, atunci când mi-a adus documentele. Aş dori ca niciunul dintre voi să nu discute în particular. Sau să înceapă să pregătească în vreun fel batalionul pentru ofensivă. O să fie timp suficient pentru orice demers după Tet. Asta e tot, domnule maior.

Sinclair se înşela profund.

Nu mai rămăsese timp deloc.

43. SONG NHANH

30 ianuarie 1968.

Tet.

Anul Nou Lunar.

Începutul Anului Maimuţei.

Deşi Anul Nou Lunar aparţine calendarului chinezesc şi nimeni nu poate să-i urască pe chinezi mai mult decât vietnamezii, Tet a intrat în tradiţie.

O tradiţie neobişnuită, care celebrează nu numai noul, ci şi vechiul.

Acesta era momentul pentru prieteni noi şi pentru haine îmbrăcate prima oară. Dar şi un moment de cinstire a prietenilor din trecut şi a îndelungatei tradiţii care dădea prilejul unui om să privească la anii de luptă trecuţi, ca şi la anii de luptă viitori. Şi să-i accepte.

O perioadă în care se sărbătoreşte viaţa prezentă, viaţa trecută, viaţa dispărută.

O perioadă de pace.

Sau cel puţin o perioadă de pace în Vietnam de la primul armistiţiu Tet, declarat unilateral de către comunişti în 1963. Tot ei au proclamat armistiţii cu ocazia Crăciunului şi a Anului Nou. În 1965, atât Saigonul cât şi forţele militare ale Statelor Unite au respectat şi ele opţiunea Nordului. Aşa că, pentru Anul Maimuţei, ce urma să vină, armistiţiul Tet era de la sine înţeles. La urma-urmelor nu era o noutate, ambele tabere respectaseră armistiţiile de Crăciun şi de Anul Nou.

Tet avea să fie o sărbătoare a păcii şi a belşugului.

Vreme de o săptămână, Moartea nu avea să mai stăpânească peste propria ei împărăţie.

Notă: în 1789, Quang Trung a atacat Hanoiul în perioada Tet cu sute de elefanţi şi mii de soldaţi. Atacul a stabilizat relaţiile cu China.

Notă: în 1960, în perioada Tet, soldaţii FEN au atacat cu succes capitala provinciei Tay Ninh, acţiune de proporţii despre care unii aveau sentimentul că marcase începutul

celui de-al doilea război din Indochina.

Cu ocazia acestui Tet, Moartea şi-ar putea găsi propriul tron.

Începând cu câteva săptămâni înainte de Tet, negustorii s-au străduit din răsputeri pentru ca fiecare familie să-şi poată oferi daruri şi haine noi pentru sărbătoarea ce va să vină.

Proprietarul magazinului de biciclete, Nghi şi tovarăşii săi au avut şi ei de lucru, asigurându-se că reşedinţele şi identităţile tuturor colaboraţioniştilor imperialişti, ale despoţilor locali şi ale celorlalţi şerpi veninoşi, erau cunoscute şi înregistrate.

Vânzătorii de la tarabele de pe stradă au creat toate condiţiile pentru ca fiecare familie din Song Nhanh să dispună de provizii suficiente de focuri de artificii, ca să alunge spiritele rele din anul care bătea la uşă.

Şi Frontul de Eliberare Naţională s-a îngrijit să asigure cantităţi suficiente de „focuri de artificii” pentru alungarea spiritelor rele. Numai că aceste spirite nu erau personaje ale miturilor luate în zeflemea, ci oameni cât se poate de adevăraţi, îmbrăcaţi în uniforme de camuflaj. Aceştia nu aveau să fie alungaţi decât pentru câteva zile, timp suficient însă pentru ca demult reprimata furie a poporului să se amplifice şi pentru ca masele să prindă curaj şi apoi să se ridice la luptă.

Americanii şi-au retras soldaţii din oraşele şi satele vietnameze, astfel încât localnicii să poată sărbători cum se cuvine. Trupele Viet Cong şi NVA le-au luat locul, pentru a se bucura într-o manieră întrucâtva diferită.

Înserarea s-a lăsat asupra oraşului Song Nhanh cu puţin înainte de ora 19. Acum urma să înceapă Tet. După tradiţie, cu orchestre, petarde şi tineri celebrând viaţa. Pe străzile Song Nhanh-ului puteai întâlni orchestre şi explozii de petarde… Tinerii erau absenţi, dintr-un motiv oarecare.

Lucrul acesta, iarăşi, prea târziu, ar fi putut oferi un indiciu.

A oferit… dar numai pentru un singur om.

Căpitanul Charles Drew fusese invitat acasă la un

prieten, pentru a cinsti cum se cuvine Tet-ul. Fredona fericit, în timp ce se îmbrăca cu uniforma lui cea mai bună. Dintr-o cu totul pură întâmplare, s-a uitat afară pe fereastră la oamenii de pe stradă şi a observat ceva. Cei aflaţi în stradă erau fie foarte bătrâni, fie de vârstă mult prea fragedă. Unde erau tinerii zvăpăiaţi şi doamnele?

Drew s-a mustrat pentru gândul ridicol, zicându-şi că probabil aceştia aşteptau să înceapă cu adevărat distracţia.

Dar în loc să plece la petrecerea de la prietenul său, s-a dus la parter, de unde şi-a luat o ladă de raţii C, şase grenade şi o cutie de lemn cu cartuşe de 0,45. A proptit în uşă biroul din lemn de tec, de care era foarte mândru şi pe care plănuia să-l trimită înapoi, în State. A pus un încărcător plin cu treizeci de cartuşe în automatul său arhaic, marca Thompson, şi s-a pus pe aşteptat.

S-a consolat cu sorbituri mici din sticla de Cutty Stark, pe care plănuise să i-o ducă prietenului său. Ca să se simtă şi mai bine, a dat drumul la pick-up, reducând cât mai mult volumul sonor.

„Paranoia loveşte adânc”, intona Stephen Stills. „În inima ta se va furişa…”

Paranoia lui Drew avea să-i salveze viaţa în cursul următoarelor zile, când o mare parte a oraşului Song Nhanh avea să moară.

Generalul Vo Le Duan ştia că imperialismul s-a autodistrus o dată cu *la belle époque.*

Văzuse tablouri cu ofiţeri francezi cu sabia în mână, cu platoşele scânteind în soare, cu câte-o picătură de sânge eroic pe mânecă, dând semnalul de atac. Văzuse tablouri cu ofiţeri britanici în kaki, iarăşi cu sabia în mână, cu mitraliera Gatling jos, pregătindu-se să întâmpine atacul negrilor. Văzuse chiar şi picturile americanului Remington, unde soldaţi în uniforme pătate de sudoare rezistau atacului pieilor roşii.

Toate acestea erau extrem de nelalocul lor.

Dar, fir-ar să fie (alesese în mod conştient engleza ca limbă în care să înjure), fiind general, ar trebui să se bucure

de *anumite* privilegii. Ăsta era momentul culminant al vieţii sale. Ştia că filosofii războiului ar râde, dar cumva, s-ar fi dorit în faţa unei mulţimi de soldaţi entuziaşti. Ei ar trebui să poarte armuri din bambus lustruit – mintea lui trecu brusc în alt registru – şi să înalţe deasupra capului steaguri strălucitoare. Momentul potrivit ar fi exact la apusul soarelui.

Duan ar fi ţinut ridicat steagul zdrenţuit al surorilor Trung şi, cu urale napoleonice, întrucât, experienţa a dovedit-o, moralul e de trei ori mai important decât fizicul, soldaţii săi ar fi pornit la atac.

Când imaginile acestea pline de patos revoluţionar şi de avânt patriotic îi dispăruseră de pe retină, se trezi la realitate. Stătea pe un dig de orezărie, la un kilometru nord faţă de Song Nhanh, ştergându-şi baliga de bivol de pe bocanci. În spatele lui se aflau transmisioniştii şi curierii, comisarul Thuy, sergentul Lau şi grupa de soldaţi ce alcătuiau garda personală.

Divizia sa, divizia pe care o purtase cu dragoste de-a lungul Cărării Ho Şi Min, o trecuse cu inteligenţă graniţa şi o ascunsese la loc sigur, în Le Noir Massif, era pregătită de atac. Fără alte gesturi dramatice, urmări secundarul ceasului de la mână, care se îndrepta spre partea de sus a cadranului.

— Să mergem, ordonă el scurt şi porni către Song Nhanh.

Ofensiva generală a început.

PARTEA a IV-a
TET

O, Doamne! Tu ştii cât de ocupat trebuie să fiu astăzi:
Dacă eu am să Te uit, Tu să nu mă uiţi.

– Sir Jacob Astley,
23 octombrie, 1642

Ce dracu’ se-ntâmplă?
Eu credeam că învingem în războiul ăsta!

– Walter Cronkite,
februarie, 1968

44. CHI

Primul Viet Cong care avea să moară a fost Bui Vo Chi.

Domnul Chi se strecură cu delicateţe la coborârea din autobuz, în apropiere de centrul oraşului Song Nhanh, având grijă să nu-şi murdărească pantalonii albi de la cuştile cu pui de găină. Se dădu într-o parte în timp ce o bătrână îşi convingea porcul să coboare cele patru trepte de la uşa maşinii, pentru a-l duce apoi, legat cu funia, în aglomeraţia din piaţă.

Privi în jurul lui la ţăranii care sporovăiau de zor. Aveau braţele încărcate de coşuri pline cu orătănii şi tot felul de produse agricole. Zâmbi. Pentru prima oară în ultimele săptămâni, domnul Chi se simţea un om fericit.

Amărâţii ăştia ignoranţi şi proşti, gândea el, habar n-au că nişte evenimente măreţe sunt pe cale să pună stăpânire pe vieţile lor. Nişte vieţi aşa de mărunte şi de stupide. Trăncăneala din jurul lui avea ca obiect numai şi numai preţurile, recoltele şi planurile de cheltuire a profiturilor visate. Dincolo de toate acestea, se resimţea totuşi şi o agitaţie pricinuită de sărbători, iar Chi se întrebă într-o doară câte profituri dintr-un an obişnuit ar fi făcute praf în prima noapte Tet.

Deşi auzise fel de fel de păreri ale superiorilor săi privind viitorul, ştia că Anul Maimuţei n-avea să fie nicidecum un an obişnuit.

Începu să-şi croiască drum prin aglomeraţie, cercetând în treacăt cu privirea aleile şi străzile neprietenoase. Oraşul Song Nhanh încă nu-i devenise familiar şi Chi respectase cu mare băgare de seamă indicaţiile care-i fuseseră strecurate cu câteva nopţi mai devreme. Cu toate că nu era nici pe departe impresionat de partea veche a aşezării, n-avea atâta lipsă de experienţă încât să se rătăcească şi să nu ajungă la timp la locul fixat.

Chi trebuia să-l întâlnească pe şeful celulei sale la o anume ceainărie, spre a primi instrucţiunile finale, în vederea rolului ce-l avea de jucat în săptămânile

următoare. Mesajul reuşise să-l scoată din letargie. Domnul Chi fusese, de la bun început, profund dezamăgit de ordinul de a se muta de la Hue Duc în noul bazar. Întotdeauna considerase repartizarea sa la Hue Duc ca pe un fel de ucenicie în perspectiva unor lucruri măreţe ce aveau să vină. Şi nu făcuse el o treabă excelentă prin urmărirea trupelor americane precum şi chestiunea, de mai mică importanţă, de identificare precisă a sătenilor mai dificili?

Informaţiile sale, era sigur de asta, fuseseră întotdeauna demne de încredere. Chi îşi făcuse socoteala că, la momentul potrivit, el va fi transferat într-un post mai important, în Hue sau chiar în Saigon.

Dar, până la urmă, s-a pomenit cu ordinul de a pleca pe urmele batalionului din Regimentul 15. Săptămâni în şir îşi sondase sufletul ca să priceapă de ce fusese supus unei asemenea degradări, de la spionarea unei divizii, la cea a unui simplu batalion. Totuşi, îşi zise el acum, nu lâncezise nici în noua misiune. Pătrunsese cu mult aplomb în lumea negustorilor din noul bazar şi câştigase cu uşurinţă încrederea barbarilor de militari americani, care forfoteau întruna.

Ce oameni dezgustători, americanii ăştia, gândi Chi. Nu pricepea în ruptul capului cum de puteau fi respectaţi în vreun loc din lume, cu atât mai puţin în Vietnam. Erau mai răi decât porcii. Cel puţin porcii sunt cât de cât inteligenţi, întreabă pe cine vrei. În schimb, americanii se lăsau inimaginabil de uşor păcăliţi. Chi ştia că nici măcar o singură dată nu fusese suspectat că ar fi agent Viet Cong. Şi nu se sfiise nicicând să poarte cămăşile sale înflorate, pantalonii albi şi pantofii lustruiţi oglindă, cu aceeaşi uşurinţă cu care-şi afişa zâmbetul.

Domnul Chi ajunse fără probleme lângă un obelisc ce marca prima cotitură. Nu-i observă nicio clipă pe cei doi oameni care îl urmară pe alee. După cum nu observă nici faptul că aceasta era neobişnuit de pustie.

Cei doi vietnamezi care-l urmăreau continuară să pălăvrăgească vrute şi nevrute până când ajunseră chiar în spatele domnului Chi. Pe urmă grăbiră pasul, unul din ei

depăşindu-l puţin şi întorcându-se să-l întrebe pe domnul Chi încotro era piaţa.

Chi îi zâmbi şi începu să-şi ceară scuze pentru ignoranţă. Şi el era venit de curând în oraş. În acel moment, celălalt bărbat scoase din buzunar un fel de baston textil. Era umplut cu nisip.

Îl lovi puternic pe domnul Chi chiar la baza gâtului. Chi se înmuie şi căzu fără să scoată un icnet măcar, în braţele primului individ.

— Hai, repede, spuse al doilea. Maşina ne-aşteaptă la colţ.

Primul bărbat încercă să-l ţină drept pe domnul Chi. În acest moment, procedura de operare standard a echipei Phoenix era ajutarea lui Chi, aflat într-o stare aparentă de ebrietate, să se urce într-o maşină şi transportarea lui, în mare viteză, într-un loc liniştit, unde puteau să-i facă tot felul de chestii neplăcute, până când se hotăra să vorbească.

Era cert că avea ce să vorbească. Şi că *avea* să vorbească. Anchetatorii de la PRU erau foarte competenţi în privinţa asta. Din nefericire, omul cu bastonul de nisip ori nu era pe deplin stăpân pe meşteşugul lui, ori nu se simţise în apele lui când îl lovise pe Chi.

Primul bărbat îşi încreţi nasul dezgustat în timp ce Chi îşi golea măruntaiele. Lăsă cadavrul să cadă la pământ.

— L-ai lovit prea tare, se plânse el însoţitorului său.

— Ce vrei să spui? Al doilea bărbat se aplecă deasupra lui Chi. E mort! Abandonară cadavrul pe locul unde căzuse şi se grăbiră să părăsească aleea. Amândoi se gândeau cu înfrigurare cum să pună povestea cu moartea lui Chi într-o lumină cât mai favorabilă.

Era puţin probabil că relatările lor or să concorde.

45. SONG NHANH

La miezul nopţii, de parcă până atunci ar fi purtat nişte măşti medievale, adevăratele feţe apărură în piaţa din Song Nhanh. Vitrinele prăvăliilor se deschiseră şi bărbaţii tineri năvăliră afară. Pereţii din tablă ai micilor tarabe din bazar fură dărâmate, pentru a fi scoase la iveală armele şi materialele explozive aduse acolo clandestin.

Militarii care hoinăreau pe străzi, dându-se drept soldaţi ARVN, îşi smulseră însemnele de grad şi ecusoanele unităţilor militare şi, în strigăte entuziaste, îşi puseră stelele roşii.

În preajma pieţei se aflau şi soldaţi ARVN adevăraţi, care au murit însă, înainte de a li se da şansa să treacă în tabăra adversă.

Furnicile negre, devenite acum furnici agresoare, se năpustiră asupra ţintelor lor, conform unui plan prestabilit.

Comandamentul poliţiei a fost capturat în linişte. Nu atât din pricina ordinelor, cât mai ales pentru că niciunul dintre combatanţii Viet Cong sau soldaţii NVA nu vroiau ca şoarecii albi să moară uşor. Puţinele focuri de armă au fost estompate de valul focurilor de artificii aprinse în stradă.

Grupe de intervenţie au venit în urma soldaţilor pentru a sustrage dosarele poliţiei.

Sarcina numărul doi era cucerirea postului de radio al provinciei.

Şi acesta a căzut relativ uşor. Redactorii pe care Frontul de Eliberare îi avea trecuţi pe lista colaboraţioniştilor nu se aflau înăuntru când soldaţii au luat cu asalt clădirea. Tehnicienii radio au fost calmaţi sub ameninţarea armelor. Ofensiva generală urma să aibă nevoie de toţi oamenii competenţi pe care-i putea găsi, convingându-i că, dintr-un motiv nefericit, nu se aflau în tabăra celor care doreau cu adevărat binele ţării.

Postul de radio continuă să transmită muzică. Încă nu sosise momentul ca FEN să preia controlul emisiunilor de ştiri şi comunicate.

Sarcina numărul trei consta în încercuirea cazărmilor care adăposteau garda de corp a lui Thoan, o companie de trupe speciale şi garnizoana ARVN. Şi de data asta, soldaţii implicaţi în acţiune rămaseră în expectativă.

Semnalul aşteptat pentru întreg personalul lui Nguyen Van Thoan era începutul Anului Nou.

Acesta veni la puţin timp după miezul nopţii.

46. THOAN

Nguyen Van Thoan îşi turnă coniac din sticla de argint în căpăcelul cât un degetar, folosit acum drept ceaşcă. Încăpea în el preţ de o înghiţitură modestă. Îl duse la buze cu o mişcare controlată, apoi îl dădu pe gât. Coniacul se aşează cum trebuie în stomacul său deja încălzit.

Cu un zâmbet enigmatic pe buze, şeful provinciei îşi aştepta răbdător amanta la intrarea sediului administrativ. Thoan avea chef să se distreze. Trecuse mult timp de când nu se mai simţise aşa, cam de când fusese exilat de la Saigon. Era tare dificil, meditä el, să legi o conversaţie cu localnicii, în noaptea asta însă, avea să fie altfel. Îndeosebi, pentru că i se făgăduise o companie stimulatoare la petrecerea „de încălzire”, prima din şirul prilejuit de sărbătorirea Anului Nou.

Vărul cel tânăr al lui Thoan, reîntors de curând dintr-un mare turneu european care indusese şi Parisul, îi acceptase invitaţia de a-şi petrece vacanţa în Song Nhanh. Vărul se afla în graţiile familiei, astfel că, cel puţin în aparenţă, acceptarea invitaţiei a fost surprinzătoare. Thoan era îndreptăţit să creadă că în spatele ei se ascundeau mai multe necunoscute. Altfel, ce l-ar putea determina pe un om de calibrul vărului său să-şi petreacă Tet-ul în Song Nhanh? Poate că Thoan urma să fie rechemat la Saigon. Poate. Gândul i-a creat o dispoziţie excelentă, pe care a onorat-o cu o cantitate apreciabilă de coniac. Ca să meargă toate din plin, vărul lui îşi adusese bucătarul personal, pretinzând, nici mai mult, nici mai puţin decât că individul avea pregătire franţuzească. Da. Noaptea asta va fi o noapte minunată.

Se întoarse când auzi ţăcănitul ascuţit al tocurilor care anunţau venirea amantei sale, Tram. Era îmbrăcată din cap până-n picioare în alb! Până şi bijuteriile erau albe şi îi atârnau la urechi, dezmierdându-i gâtul. Thoan îşi aminti că el îi cumpărase setul de perle. Costase foarte mult. Totuşi, cea mai frumoasă dintre toate era rochia de mătase care-i

învăluia trupul, mulându-se pe el exact acolo unde trebuia. Era despicată până aproape de talia ei minusculă. Tram se opri chiar în faţa lui. Avea pe chip o privire copilăroasă, de parcă i-ar fi implorat aprobarea.

— Îmi cer scuze dac-am întârziat, spuse ea cu o voce firavă.

Thoan îi simţi mirosul de mosc plutind în hol. Îi adresă zâmbetul lui cel mai blând.

— A meritat să aştept, răspunse cu o voce intenţionat răguşită.

O trase lângă el şi o sărută. Avea buzele moi şi umede. Thoan se dădu înapoi.

— Ei da, draga mea Tram, spuse el. Acum ştiu că noaptea asta va fi într-adevăr deosebită.

Ea îi zâmbi senzual.

— O? Ai cumva nişte planuri de care n-am aflat încă? Sunt şi eu implicată în ele?

Thoan chicoti. Ce femeie deosebită! Ce amantă minunată! Fusese cu adevărat inspirat când o alesese. Atenţia cu care o trata pe femeia asta nu era irosită absolut deloc. Ea îi aprecia numeroasele gesturi de bunăvoinţă. Cadourile. Postul de secretară personală pe care i-l oferise. Thoan era încredinţat că nu s-ar fi ruşinat cu o amantă ca Tram, nici dacă s-ar fi aflat la Saigon. Mă rog, poate că nu şi la Saigon. Erau acolo nişte femei care…

— Poate că am, într-adevăr, nişte surprize pentru tine, spuse el.

O conduse către ieşire. Afară îi aştepta jeepul lui. Thoan era întotdeauna cel care şofa. Desigur, din raţiuni de siguranţă, nu pleca niciodată singur, în urma lui aveau să vină alte două maşini pline cu soldaţi înarmaţi până-n dinţi. O conduse afară, apoi o luă de braţ şi o duse spre jeep. Tram ezită. Se întoarse către el.

— Cât timp o să fim la petrecerea aia, zise ea pe un ton aţâţător, vreau să ştii că am să mă gândesc.

— Şi la ce-ai să te gândeşti, Tram?

— Ei, ştii tu, spuse ea, revenind la tonul copilăros. Tu ştii întotdeauna la ce mă gândesc.

— Poate c-o să plecăm devreme, îi şopti Thoan. Poate că nici n-o să mai ajungem acasă.

Tram chicoti.

— La marginea drumului?

Unul din lucrurile care-i plăceau la amanta lui era imaginaţia ei bogată. În mod deosebit îi plăcea spontaneitatea în viaţa lor intimă. Şi-i plăcea ca el să vină mereu cu idei noi, bizare, idei care puteau sau nu să rodească.

— Lenjeria ta intimă, sugeră Thoan. Ai putea să o dai jos chiar acum. Pe urmă... nu se ştie niciodată.

Încă un chicot delicios.

— O, dar asta-nseamnă că tu *chiar* ai planuri deosebite pentru noaptea asta, zise Tram, cu glas extrem de ademenitor.

— Câteva.

— Ei, zise ea, dacă ai astfel de gânduri, atunci va trebui să mai ai răbdare câteva clipe, dragul meu.

Se desprinse de lângă el şi se grăbi să se întoarcă în palat. Thoan nu ceru explicaţii pentru această întârziere de scurtă durată. Un gentleman nu pune astfel de întrebări. În schimb, se urcă la volanul jeepului. Avea obiceiul să încălzească bine motorul înainte de a goni cu maşina ca un italian la graniţa elveţiană. Tram alergă de-a lungul holului şi coti brusc pe o uşă laterală. Se descotorosi rapid de pantofii eleganţi şi stupizi şi sprintă în direcţia porţii. Un bărbat în uniformă ARVN aştepta. O santinelă tânără, printre atâtea altele. Numai că, jur-împrejur stăteau întinse cadavrele paznicilor adevăraţi.

— Hai, repede, şuieră bărbatul în uniformă ARVN şi-i deschise poarta.

Tram abia apucă să iasă din clădire când Thoan întoarse cheia de contact şi bomba de nouăzeci de kilograme explodă în jeepul lui. Explozia ucise totodată şi soldaţii din cele două vehicule aflate în spatele lui.

Aşa a început Anul Maimuţei.

47. SONG NHANH

Genistul Ngo Dinh Cuu detonă următoarea explozie când în piaţa Song Nhanh-ului abia se stingeau ecourile deflagraţiei care-l ucisese pe Thoan şi distrusese mare parte din clădirea administrativă.

Declanşă încărcătura orientată spre cazarma ARVN folosindu-se de o instalaţie americană. Foarte bine, observă el satisfăcut pe deplin. Femeia aia, Mo, şi cu mine, am calculat corect încărcătura, îşi zise, timp în care cele trei livre[70] de explozibil „plastic" american aruncau cât colo sacii cu nisip, sârma ghimpată şi uşa baricadată a clădirii cazărmii. Exact atât trebuia.

Cuu încă mai credea că soldaţii-marionetă ar fi trebuit ucişi în timp ce ieşeau pe uşă împleticindu-se, pe jumătate beţi, bătând aerul cu mâinile. Dar comisarul îl corectase: niciun om, niciun criminal nu trebuie să moară fără să aibă şansa să-şi îndrepte greşelile.

Cuu îşi dădu seama că mai avea destule lucruri de învăţat despre revoluţie. Poate că fusese influenţat prea mult de catolicii lui înfumuraţi. Din cazarmă nu ieşiră decât doi oameni cu armele asupra lor şi Cuu observă că unul dintre ei era prea beat ca să-şi dea seama ce face.

Pe urmă se învioră. Poate că se înşela.

Dar acum următorul obiectiv îl constituia cazarma soldaţilor BBDQ, cu eşarfele lor roşii. Datoria faţă de cei care avuseseră proasta inspiraţie să-şi tatueze pe trup cuvintele „Sat Cong" avea să fie plătită din plin.

Şi aşa a fost.

— *Dai-uy?* se auzi întrebarea, după bătăile puternice în uşă.

— *Ong can chi?* bolborosi Drew, cu cel mai plauzibil accent de american beat, trăgând înapoi pârghia de armare a pistolului său mitralieră.

— *Ong co ranh khong?* sosi întrebarea.

[70] Aproximativ 1,25 kg (n.tr.).

Spre ghinionul sergentului NVA şi al celor patru oameni care stăteau, cu armele pregătite, lipiţi de zidul de lângă uşa camerei sale, căpitanul Charles Drew avea suficiente aptitudini de lingvist ca să recunoască diferenţa dintre asprimea accentului nordic şi moliciunea sudică, mult mai familiară.

— *Co no gi?* bolborosi el din nou.

Fără să mai aştepte răspunsul, îndreptă puşca lateral, cu mâna stângă încleştată pe curea, şi apăsă pe trăgaci.

Alicele cartuşelor trecură prin zidul încăperii, ajungând în hol. Drew trase cu sete până când arma clănţăni în gol, ţintind la nivelul taliei. Dinspre hol răzbătură ţipete şi gemete de răniţi. Drew se ridică din poziţia în care stătea, scoase o grenadă, întredeschise uşa până ce aceasta se opri în birou şi aruncă grenada afară.

Urmă explozia şi pereţii se umflară uşor înăuntru. Gemetele de afară încetară. Într-o linişte în care doar aerul se simţea cum vibrează, Drew vârî într-un buzunar câteva grenade, un încărcător nou în puşca M-1A1, patru încărcătoare în celălalt buzunar, mări volumul sonor al pick-up-ului şi sări afară pe fereastră.

Când atinse solul, amortiză căderea, rostogolindu-se. Se ridică sprinten şi porni în noaptea luminată de trasoare şi explozii, auzindu-l, deasupra şi în spatele lui, pe Steve Stills încercând din nou:

„Ceva se-ntâmplă aici / Şi nu-i tocmai limpede ce anume…”

48. SHANNON

Tatăl lui Shannon îi trimisese clandestin o sticlă de Ancient Age. O ascunsese într-un colet cu cărţi pe care scria „Corpul RAND”, însoţind-o cu un bilet: „A se întrebuinţa cu grijă într-o noapte fericită”. Shannon se uită încă o dată la bileţel, apoi la sticlă şi-şi cântări sentimentele. Afară se auzeau pocniturile focurilor de artificii declanşate în cinstea Anului Nou vietnamez.

În timpul primului termen de serviciu, sunetul acesta îi crease o stare de încordare. Nu învăţase încă să facă distincţia dintre calibru şi tihnă. De data asta, detonaţiile energice îl determinau să se gândească la petrecere şi la nevoia de companie, chiar dacă nu era sărbătoarea lui. Venise timpul să desfacă sticla şi simţea nevoia să fie împreună cu cineva. Se întrebă cui i-ar face plăcere să deguste alături de el aroma aspră, uşor afumată, de Ancient Age?

Edmunds era de serviciu, pe perimetru. Taylor? Mda. Oare nu sosise momentul să afle ce se ascundea de fapt în mintea lui Taylor? Poate că şi colonelul simţea acelaşi lucru ca şi Shannon: aştepta ca evenimentele să-i răscolească viaţa. Prinse între două degete sticla de bourbon şi ieşi din cort. Noaptea în Vietnam era ceva cu care Shannon încă nu se obişnuise. Puteai să vezi cu uşurinţă pata de lumină a oraşului din apropiere, Song Nhanh. Era o lucire blândă, iluminând cerul precum o lumânare, spre deosebire de strălucirea de neon a oraşelor americane.

Licăreau atât de multe stele pe cer încât luminau cărarea dintre corturi. Putea să vadă limpede pe cel al lui Taylor. Colonelul încă nu se culcase. Shannon îşi croi drum către cort, bănuind în jurul lui prezenţa, întru totul prietenoasă, a multor oameni. Se simţea liniştit gândindu-se la linia neagră care marca împrejmuirea din sârmă, la puţini metri depărtare. Acolo, nişte oameni destoinici, gândi el cu căldură, păzesc noaptea.

Cu puţin înainte de a ajunge la cortul lui Taylor văzu

Song Nhanh-ul cuprins de feeria incredibilă a focurilor de artificii. Câteva secunde mai târziu, se auzi bubuitul unei explozii. Sunt cam grăbiţi dumnealor, nu? gândi el. În acelaşi moment, fu cuprins de o senzaţie de frig îngrozitoare. Urmă un nou fulger luminos şi fu zguduit iarăşi de un bubuit asurzitor. Shannon rămase perplex de grandoarea acestei demonstraţii pirotehnice.

De bună seamă că şeful provinciei se întrece pe sine de data asta, nu crezi? Taylor ieşi în goană din cort.

— Ce mama dracului?…

În mod reflex amândoi priviră vâlvătaia de pe cerul de deasupra oraşului. Imediat, cu un gest la fel de reflex, se întoarseră spre împrejmuirea din sârmă.

Pe perimetru, cineva trase o rachetă de semnalizare. Urmă încă una. Şi încă una. Petardele înfloriră pe cer mult prea aproape de orizont.

Într-o imagine înceţoşată, printr-o pâclă de fum, Shannon şi Taylor văzură ceea ce li se păru a fi sute de oameni postaţi în imediata apropiere a gardului.

— Dumnezeule, mai reuşi să îngaime Shannon.

În clipa aceea, Blind Pig deschise focul cu mitraliera. Îi răspunse ceea ce păru un cor alcătuit dintr-o mie de arme.

Shannon îşi aminti că era neînarmat. La naiba cu asta… ce mama dracului se-ntâmplă?

E Tet… iar noi suntem atacaţi.

Canistrele cu gaz lacrimogen explodară de-a lungul perimetrului şi înfloriră apoi către agresorii vietnamezi.

Taylor şi Shannon porniră în goană către fulgerele luminoase ale focurilor de armă.

49. MINH

Sergentul Minh şi ceilalţi trei sute de oameni din Regimentul 69 ocupaseră o poziţie pe un deal situat lângă Song Nhanh, la şase diviziuni mai jos de tabăra americanilor. Chiar şi noaptea, imaginea era spectaculoasă.

Minh şi ceilalţi priviră cu fascinaţie cum nişte sfere uriaşe de lumină explodară deasupra a ceea ce îşi închipuiau că trebuie să fie oraşul, apoi mai aproape de ei, nişte puncte de foc care proveneau de la bătălia purtată cu infanteria imperialistă.

Minh era un om teribil de dezamăgit. Era sigur că Lau, stârvul ăla nenorocit, îşi adjudeca toată gloria şi, mai important, jaful unui întreg oraş. Când toate astea se vor termina, Lau putea să se considere un om foarte bogat. Minh nu avea nişte sentimente prea filosofice în legătură cu povestea respectivă. El era cu siguranţă un subofiţer destoinic al Regimentului 69, unitate cu adevărat de frunte din divizia generalului Duan. Şi i se încredinţase o sarcină importantă.

Toţi s-au gândit că reacţia militarilor ARVN va fi instantanee. Minh şi vedea coloana de blindate sud-vietnameze adunându-se în momentul ăsta undeva, la sud de ei, aşteptând să pornească în mare grabă la drum ca să salveze Song Nhanh-ul.

Ambuscada pregătită de Regimentul 69 era perfectă. Se postase pe un deal din imediata vecinătate a şoselei ce ducea în oraş. Coloana de blindate va trebui să treacă podul de peste râu, după care urma un altul, situat la câteva sute de metri.

Regimentul 69 urma să-i prindă între cele două poduri. De pe deal aveau teren absolut liber pentru tirul armelor, întrucât între regiment şi şosea nu era decât o orezărie de mult părăsită. În orice caz, grija lor principală nu o constituiau soldaţii ARVN, pe care aveau să-i omoare ca pe nişte muşte strânse pe o baligă de bivol.

Însă trebuiau să fie cu băgare de seamă. La fel ca şi

ceilalţi ofiţeri şi subofiţeri ai regimentului, Minh primise instrucţiuni precise cu privire la această parte a operaţiunii. Trebuiau să distrugă forţa atacatoare şi să aducă înapoi în Song Nhanh cât mai multe tancuri şi transportoare blindate.

Între timp, îl pisa într-una acelaşi gând negru, împuţita aia de ordonanţă a generalului avea să pună laba pe toată prada de război a oraşului. Exista, totuşi, şi un aspect consolator: la atâta bogăţie, Lau se va simţi obligat să-i plătească cele opt beri pe care i le datora. Minh retractă ceea ce enunţase până atunci: la drept vorbind, ordonanţa generalului îi datora şase beri, întrucât vipera asta de Lau *reuşise* totuşi să-i dea banii pentru două.

Minh se mai uită o dată în josul drumului, imaginându-şi cât de bune vor fi berile acelea.

50. SINCLAIR

— Când toţi cei din jurul tău îşi pierd capul…

Generalul Sinclair îşi întrerupse fraza, nevenindu-i să creadă cât haos se instalase pe neaşteptate în centrul de comandă. Două respiraţii adânci. Ia să vedem, despre ce e vorba? Cineva atacă puternic batalionul din Regimentul 15. Toate comunicaţiile cu Song Nhanh-ul întrerupte. Circuitele ne sunt spionate. Sinclair se uită la noul său G-2, aşteptând o analiză, ceva.

Locotenent-colonelul DeFrance avea o privire rătăcită.

Exact în acel moment, general-maiorul avu în minte singura imagine limpede care avea să-i fie îngăduită vreodată. Se făcea că se afla la cartierul general al COSVN şi se uita la harta lor uriaşă. Da. Mai întâi ataci aici… pe urmă acolo… iar acum asiguri întăririle. Ajuns aici, Sinclair simţi atingerea umilinţei.

Lee, prietene, ai face bine să-ncetezi să mai visezi la gradul cu patru stele, la JES[71] şi la toate aiurelile alea. Nu ştii decât să loveşti tare şi cu forţă, în afară de data asta. Da, spuse cu îndârjire mintea lui, în afară de data asta. Acum am tot timpul de pe lume.

— Ai auzit vreodată, îi spuse el pe un ton amical colonelului DeFrance, povestea lui Churchill despre omul care s-a dus la veterinar cu un taur bolnav?

DeFrance rămase cu gura căscată.

— Veterinarul a diagnosticat boala după care i-a dat omului o pastilă uriaşă şi un tub, precizându-i că trebuie să vâre tubul pe gâtul taurului, să pună pastila în tub şi pe urmă să sufle cu putere. Cam după o săptămână, veterinarul se plimba pe strada mare şi-l vede la un moment dat pe individ, care mergea clătinându-se, arătând de parcă atunci se sculase de pe patul de moarte. Veterinarul îl întrebă ce s-a-ntâmplat, pentru numele lui Dumnezeu. Tipul îi spune: „Ţineţi minte cum mi-aţi spus să

[71] Joint Chiefs of Staff – Consiliul reunit al şefilor de stat-major, organ consultativ prezidenţial în S.U.A. (n.tr.).

fac ca să-i dau pastila taurului meu?” Bineînţeles, a zis veterinarul. „Păi, uite asta mi s-a întâmplat. Am făcut exact aşa cum mi-aţi zis, dom’ doctor… dar al dracului taur, a suflat el primul.”

Sinclair aşteptă o reacţie din partea celui căruia-i povestise.

DeFrance se uita de parcă generalul ar fi început pe neaşteptate să vorbească în japoneză.

— O, bâigui el. Da. Bună snoava, sir. Înţeleg.

Ba nu-nţelegi nimic, tâm… În clipa aceea Sinclair îşi dori să fi avut posibilitatea să revoce schimbările făcute. Shannon, irlandezul ăla incorigibil, ar fi priceput ce vroia el să spună.

Destul.

Acum, ordinele.

— Domnule colonel, anulăm armistiţiul Tet. Toţi oamenii să fie sculaţi din somn şi pregătiţi pentru luptă. Vreau ca Batalionul 2 din Regimentul 11 să ajungă în aşteptare, pe pistă, până-n zori. Să se elaboreze un ordin de operaţiuni. Vom duce blindatele pe şoseaua aia… cum îi zice?

DeFrance trebui să consulte harta.

— 45L, sir.

— În noaptea asta trebuie să am gata de drum unitatea de blindate. Mai întâi despresurăm batalionul din Regimentul 15. Pe urmă intrăm în Song Nhanh. Nord-vietnamezii lui Shannon or să afle că fermierul poate să sufle de mai multe ori.

Iarăşi perplexitate.

— Mişcă-te colonele, mişcă-te! mârâi Sinclair.

51. CUU

Probabil că singurii care-ar fi putut să înţeleagă sfârşitul soldaţilor din trupele speciale ARVN ar fi fost generalul Duan şi sergentul Lau. La Dien Bien Phu ei au văzut cum mulţi au preferat să moară în loc să se predea sau să se retragă. Dar ei doi se aflau încă la cinci kilometri distanţă de oraş când ultimul *ranger* s-a ridicat în capul oaselor şi a scuipat o gură plină de sânge în sanitarul care îngenunchease lângă el.

Geniştii lui Cuu au condus asaltul asupra cazarmei trupelor speciale, încărcăturile explozive plasate în faţa şi în spatele clădirii au marcat începutul luptei… Doi dintre cei mai buni „ucenici” ai lui Cuu au murit înainte de detonarea încărcăturilor.

Dinăuntrul cazărmii, trupele BBDQ au deschis focul. Mai întâi o perdea de gloanţe, apoi împuşcături bine ţintite, căci cei nouăzeci şi ceva de oameni ai companiei îşi economiseau muniţia. S-au auzit apeluri la predare din partea comisarilor pricepuţi la vorbe mieroase.

Ignorate. Mai rău decât ignorate, folosite ca ţinte. Probabil că cei atacaţi ştiau că ofertele de amnistie şi iertăciune erau mincinoase. Poate credeau în propria lor viziune despre pace, război, prizonierat, moarte. Sau poate că lumea Song Nhanh-ului, o lume a unui viitor în care imperialiştii vor fi dispărut, era o lume în care nu puteau să creadă.

Nu era exclus ca toate astea să fi fost nişte prostii, deoarece soldaţii din trupele speciale se condiţionaseră în aşa fel încât să moară fără să crâcnească.

Oricum, au făcut-o destul de onorabil. Două grupe au năvălit din cazarma ruinată şi au ocupat poziţii de luptă! Au ţinut piept unei companii aproape complete care a încercat un atac frontal, lunetiştii trăgând cu predilecţie în factorii de decizie.

Comandantul Viet Cong a luat decizia să se retragă şi să distrugă cazarma cu ajutorul rachetelor sol-sol.

Alţi *ranger*-i au murit în timp ce clădirea în care se adăposteau a fost dărâmată. Dar ruinele au asigurat poziţii de luptă mai favorabile.

Prima companie NVA din Regimentul 67, care urma să intre în piaţa din Song Nhanh, a primit ordinul să-i distrugă pe soldaţii BBDQ. În această acţiune a pierdut jumătate din efectiv. Compania s-a retras în clădirea administrativă, ca să se regrupeze. În acel moment, un pluton de *ranger*-i a ieşit la atac. Aceştia au reuşit să traverseze bulevardul şi să intre în incinta obiectivului vizat înainte de a muri.

Contraatacul lor a distrus jumătate din acea companie NVA. Până când următorul val de combatanţi Viet Cong a intrat în acţiune şi a atacat. Au fost întâmpinaţi iarăşi de o salvă compactă de gloanţe, trasă de data asta cu automatele AK şi cu carabinele semiautomate SKS luate de la cadavrele din preajma ruinelor, căci de-acum muniţia pentru armele *ranger*-lor se terminase. Soldaţii sud-vietnamezi cedau teren pas cu pas, sfârşitul lor fiind previzibil. Lansatoarele de rachete RPG au executat un foc nemilos până când părea că nu mai rămăsese nimic în care să se tragă.

Încă o dată, linişte.

Pe urmă, dintr-un nor de fum şi ceaţă, ieşiră patru oameni, cu eşarfele roşii legate la gât şi negri precum sângele care le acoperea trupurile.

Patru oameni în avântul disperat al atacului.

Au străbătut astfel vreo douăzeci de metri, în vreme ce soldaţii NVA priveau cu un amestec de teamă şi admiraţie. O rafală de gloanţe i-a secerat.

Se terminase. Ruinele au fost luate cu asalt. Alţi zece soldaţi NVA au murit. *Ranger*-ii răniţi au ascuns grenade sub ei şi au tras cuiele de detonare, până să-şi dea duhul. Alţii, în pragul morţii, au decis să mai ia şi pe câte cineva cu ei.

Dar se terminase.

Ultima rezistenţă dinăuntrul oraşului Song Nhanh a fost anihilată. Localitatea putea fi declarată acum, în mod deschis, zonă eliberată. Etapa întâi a ofensivei generale în

provincia Song Nhanh a fost o reuşită deplină.

Ngo Dinh Cuu privea fumul care se ridica la cer şi se întreba ce-i determinase pe aceşti duşmani ai poporului să facă ceea ce făcuseră. Decise că trebuie să fi fost drogurile sau influenţarea acestora de către imperialişti. El n-avea să înţeleagă în ruptul capului. În plus, rămăseseră de făcut treburi importante.

52. DUAN

Generalul Duan intră în Song Nhanh cu o rugăciune pe buze: „Mică Floare, la această oră, arată-ţi puterea.”

Era o rugăciune de copil adresată sfintei Theresa, ocrotitoarea familiei sale. Mama lui o considera o sfântă nespus de bună, o persoană la care să faci apel ori de câte ori norocul sau nenorocul bântuiau prin preajmă. Deşi se dezisese de catolicism de mulţi ani, devenind un comunist devotat, mica rugăciune îi venea instantaneu în minte atunci când era supus vreunei încercări mai dificile a vieţii.

Intonând rugăciunea, tovarăşul general îşi conduse trupele dincolo de ultimele mlaştini, intrând în străvechea capitală a provinciei.

Abia se iviseră zorii. Era momentul la care visase cu luni în urmă, într-o dimineaţă asemănătoare, când trecuse râul Cham, venind din Cambodgea.

Deşi se mai auzeau încă focuri de armă răzleţe, ştia că oraşul îi aparţinea. Întrebarea care-i stăruia acum în minte era cum să facă să-l păstreze. Cucerirea şi menţinerea oraşului Song Nhanh constituiau axul central al planurilor sale. La suprafaţă, totul părea să meargă bine. Oraşul fusese cucerit, şi reuşise să ţintuiască pe loc batalionul din Regimentul 15, singura speranţă imediată de salvare, la vreo zece kilometri mai jos de localitate.

Duan se închipui în toiul unui joc de şah, sport la care întotdeauna fusese extraordinar de bun. Şahul este o artă, îşi reaminti el vorbele unui mare maestru, pe care-l cunoscuse în adolescenţă, o artă care-ţi cere să păstrezi în minte un portret bine conturat al inamicului. Altfel, enigma va rămâne veşnic nerezolvată.

În acest caz, adversarul era Sinclair. Duan era încântat de faptul că nu-l subestimase pe omul ăsta, în pofida rapoartelor care-l descriau ca fiind un general occidental de modă veche, mult mai în largul lui conducând o coloană de tancuri prin Germania decât în relieful accidentat al unei ţări subdezvoltate. Uite cum a procedat Sinclair cu

Batalionul Phu Loi. E-adevărat, omul căzuse în plasa întinsă de tactica disperată a lui Duan şi făcuse o mare risipă de resurse ca să ia ceea ce credea că e o tură, când, de fapt, el nu-i oferise decât un pion. Totuşi, în adâncul fiinţei lui, era impresionat de felul cum Sinclair abordase problema. Tot timpul, într-un colţişor al minţii, Duan sperase că mulţi oameni din Batalionul Phu Loi vor supravieţui. Numai că norocul fusese de partea americanilor.

Norocul? Duan şuieră un avertisment adresat lui însuşi. Un general trebuia să ştie cum, ce şi când să facă pentru a avea de partea lui norocul. Acesta era motivul pentru care manifesta precauţie în privinţa lui Sinclair.

Duan avea de îndeplinit câteva obiective destul de dificile, iar eşecul în numai unul din ele putea să primejduiască restul.

Mai întâi, oraşul. Pe urmă, batalionul de americani. Apele păreau să curgă în favoarea sa. Când ordonase atacul, Duan îi pusese în gardă pe ofiţerii săi că, aşa cum lăsau să se înţeleagă rapoartele de contrainformaţii, aveau de luptat cu o forţă de circa şase sute de soldaţi. Motiv pentru care Tabăra Stuart a fost atacată de o mie patru sute de oameni.

Intenţiona să îngenuncheze tabăra cu pricina de la primul atac. Dar nu plănuise o misiune sinucigaşă. Dacă apărătorii se menţineau ferm pe poziţie, oamenii lui aveau ordinul să se retragă şi să imobilizeze batalionul în perimetrul taberei, dându-i astfel răgaz lui Duan să-şi desfăşoare restul planului.

Song Nhanh juca un rol important în strategia globală a ofensivei generale. În ultimă instanţă, trebuia să fie un punct de tranzit sigur în transferul proviziilor din nord spre sud, operaţiune necesară în perspectiva luptei finale cu inamicul.

Pentru asta, Duan avea nevoie de mai mulţi oameni decât dispunea în prezent. Va trebui să recruteze câteva mii de luptători din rândurile populaţiei provinciei. Cerinţă vitală pentru desfăşurarea şi izbânda Insurecţiei generale, o adevărată definiţie axiomatică a izbânzii.

Poporul, acea uriaşă masă de patrioţi, se va ridica pentru

a se alătura luptei împotriva opresorilor americani. Duan avea nevoie de minimum şase mii de asemenea patrioţi. Comisarii lui se pregăteau deja să pornească la treabă prin oraş şi prin zonele adiacente, ca să recruteze bărbaţi şi femei pentru cauză.

În timp ce el se ocupa de lucrul acesta, ce putea să facă inamicul?

Duan presupunea, în mod logic, că ARVN-ul va trimite imediat o mare unitate de blindate pentru eliberarea oraşului. Tocmai de aceea îşi plasase un regiment întreg din oamenii săi cei mai buni într-o ambuscadă pe şosea. Era o ambuscadă care nu putea să dea greş, ţinând cont nu numai de elementul surpriză, dar şi de calitatea deplorabilă a oricărei forţe militare ARVN.

Duan era totodată sigur că până ce Sinclair va fi capabil să reacţioneze la dezastrul ARVN, el va fi pregătit să apere oraşul. Generalul american va arunca regiment după regiment, mai întâi acolo unde unitatea NVA îi va fi surprins în ambuscadă pe militarii-marionetă, apoi pentru despresurarea batalionului din Regimentul 15 Infanterie, ignorând ocuparea Song Nhanh-ului, până când va fi imposibil de cucerit. Având în vedere că însăşi natura ofensivei generale prevedea ca americanii să lupte pe toată întinderea Vietnamului de Sud, erau slabe speranţe ca Sinclair să fie în stare să-şi împrospăteze forţele cu oameni sau echipament nou.

Pe orice tablă de şah, Americanul avea soarta pecetluită. Gândul acesta îi oferi lui Duan motive temeinice de linişte sufletească în timp ce intra în oraş.

Nu greşea decât într-o singură privinţă: portretul pe care-l avea în minte despre oponentul său era eronat.

Sinclair nu juca şah, ci dame.

53. GODFREY

Ochii soldatului NVA urmăriră cu fascinaţie ţeava puştii lui Godfrey lăsându-se în jos şi oprindu-se în dreptul pieptului său. Godfrey savura fiecare moment al acestui joc macabru: inamicul împuşcat chiar în stern, lumina strălucitoare a dimineţii, mirosul de praf de puşcă şi de carne de porc gătită.

— Dac-atingi trăgaciu' ăla, o să fie ultima mişcare importantă pe care-ai s-o faci, băi, labă.

Mârâitul ameninţător nu se potrivea cu zorii de zi. Tot aşa cum nu se potrivea ceea ce Godfrey văzu când se întoarse: Blind Pig privindu-l fioros, cu mitraliera M-60 sprijinită pe un genunchi, cu ţeava ca un tunel uriaş şi invitându-l să renunţe la ce-şi pusese în cap.

— Hei, omule. Tipul ăsta n-o să scape cu viaţă.

— N-ai impresia cumva că te crezi Dumnezeu. Avem deja destui maimuţoi care suferă de fumuri dintr-astea. Ascultă, bă maţe-fripte, ori te dai la o parte, ori fă ce-oi face.

Degetul lui Al Godfrey părăsi trăgaciul, împinse selectorul pe poziţia „siguranţă" şi Godfrey se îndepărtă grijuliu de soldatul NVA rănit. Se răsuci pe călcâie şi se grăbi să se întoarcă în buncărul lui.

Blind Pig se afla la comanda câmpului de luptă. Sau a abatorului. Privi în depărtare, prin gardul de sârmă ghimpată, la covorul alcătuit de cadavrele soldaţilor NVA. Mai bine, gândi el, încearcă să pricepi chestia asta de neînţeles. Toţi gălbejiţii ăştia vine peste noi deodată. Numai o dată. Dar vine de parcă n-ar fi doar o-ncercare, ci chiar ar vrea să ne halească poponelurile noastre tinere la gustarea de seară. Noi îi buşim înapoi şi ei pleacă. Nu aşa are obiceiul soldaţii ăştia nord-vietnamezi. Se-ntâmplă o chestie ciudată.

Blind Pig decise că singurul lucru care-i displăcea mai mult decât să nu priceapă mişcările băieţilor răi era faptul că grupa părea să aibă un ucigaş în rândurile ei: Godfrey. Blind Pig, în ciuda faptului că omorâse destui oameni atât în

Detroit cât şi-n Vietnam, era şocat. Se gândi că poate n-ar strica să vorbească cu Mosby despre rahatul ăsta. Pentru o faţă palidă, n-avea nici loc de întors, dar încerca să-şi facă.

— Grubb, spuse el. Tu eşti acum mitraliorul. Dacă vreunul din cadavrele astea se ridică, faci cum te-am învăţat.

Ignorând ce se întâmpla între Blind Pig şi Godfrey, Grubb avu atâta minte încât să încuviinţeze din cap şi să se aşeze în spatele mitralierei. Blind Pig desfăcu cureaua de prindere de la tocul pistolului 0,45 şi porni în căutarea cuiva care să-l ajute să priceapă ce se întâmpla cu adevărat.

54. THUY

În jurul orei 09,00, piaţa din Song Nhanh era înţesată de oameni. Comisarul Thuy îl lăsă pe cel care în Occident s-ar fi numit „omul de încălzire”, adjunctul şefului Comitetului Central al provinciei Song Nhanh, să pregătească mulţimea pentru discursul său. Nutrea o compătimire sinceră faţă de locuitorii acestui oraş. Trăiseră atât de mult timp sub stăpânirea guvernului-marionetă încât fusese nevoie ca soldaţii să-i adune mai mult cu sila de pe la casele lor şi să-i bată la cap că nu aveau de ce să se teamă. Aceasta era ziua eliberării.

Tovarăşul său sud-vietnamez încheie cu lozincile:

— Song Nhanh e liber! Trăiască eroii Revoluţiei! Trăiască Ho Şi Min!

Mulţimea ovaţionă cu putere şi în mod corect, observă Thuy. Îl lăsă pe tovarăşul său să lase locul liber şi numără până la treizeci. Cu gesturi cumpănite, urcă treptele. Thuy avea sentimentul că prezenta o înfăţişare adecvată: uniformă kaki, eşarfa şi pistolul automat AK în bandulieră. Aşteptă să se facă linişte şi cercetă din priviri mulţimea. Thuy fusese instruit să nu se adreseze niciodată unui mare număr de oameni. Izolează din mulţime o persoană şi vorbeşte cu ea ca şi cum ar fi singură. Nu uitase. Numai că acum destinul, iată, îi forţa mâna.

Pentru orice eventualitate, însă, ochii lui iscoditori găsiră persoana. Era un bărbat solid, ceva mai înalt decât media, care stătea aproape de partea din faţă a mulţimii. Faţa lui deschisă reflecta, după părerea lui Thuy, cinstea sa, precum şi cinstea ţăranilor. Omul ăsta şi, spera el, alţi zece mii ca el, erau ceea ce vroia Thuy.

— Tovarăşi, începu el, mă aflu în faţa voastră ca avangardă a forţelor libertăţii. Astăzi, noi cei din nord, împreună cu tovarăşii noştri, prietenii şi colegii voştri de muncă, am înlăturat jugul marionetelor din Song Nhanh. Este primul pas spre libertate, spre viziunea alungării imperialiştilor din această ţară. Este începutul sfârşitului

terorismului!

Ovaţiile se dezlănţuiră de bunăvoie şi Thuy putu distinge şi scandări ale unor sloganuri corecte: „Afară cu americanii!”… „Să luptăm împotriva bombardamentelor”… „Să luptăm împotriva guvernului marionetă”.

— Să luptăm, dragi tovarăşi… Noi am luptat cu toţii. Acum va începe lupta noastră cea mai măreaţă. Pe tot întinsul iubitei noastre patrii tovarăşii noştri se ridică la luptă într-un val de neoprit, cuprinşi de o mânie îndreptăţită. Cu ajutorul oamenilor din nord şi al eroilor de pe pământurile voastre, care au luptat împotriva imperialismului cea mai mare parte a vieţii lor, sfârşitul se întrezăreşte.

Noi ovaţii. Thuy observă cu plăcere că tânărul ţăran spre care se uita când vorbea, ovaţiona mai puternic decât toţi cei din jurul său.

— Dar lupta nu s-a sfârşit încă. Aceasta e ziua bătăliei, ziua în care vom avea nevoie de fiecare dintre voi. Avem nevoie de bărbaţi şi femei care, cu arma în mână, nu se vor teme să-i înfrunte pe soldaţii imperialişti. Avem nevoie de bărbaţi şi femei care să-i ajute pe tovarăşii din tranşee.

Thuy îşi drese glasul şi continuă:

— Tovarăşul Ho şi tovarăşul Giap au avut dreptate când ne-au numit Armata Populară. Iar acesta este Războiul Poporului. Acum este timpul ca voi să dovediţi adevărul măreţelor lor idei, alăturându-vă nouă în acest moment. Este loc şi pentru bunică, şi pentru nepot. Este loc şi pentru şcolăriţă, şi pentru fermier. Cine-o să iasă primul în faţă?

Şi Thuy întinse mâna direct către tânărul ţăran.

Acesta se uită radios la Thuy şi strigă din răsputeri:

— Da! Da! Să iasă în faţă primul erou!

Dar nu făcu nici măcar o mişcare.

Thuy îşi mască reacţia şi privi atent mulţimea. Se auzeau, într-adevăr, ovaţii. Dar mulţimea – ca entitate – nu se urni din loc cel puţin un pas.

Ceva nu mersese aşa cum trebuia. Poate că nu folosise nişte cuvinte potrivite. Poate că echipele de agitaţie-propagandă ale Comitetului Central nu pregătiseră

cuvântarea în mod corespunzător. Era clar că ofensiva generală – Khoi Nghia – nu intra cu viteza dorită în Song Nhanh.

55. ŞOSEAUA 45 L

General-maior Lee Sinclair a acţionat stângaci, cu tot entuziasmul său. Rapoartele întocmite după încheierea acţiunii nu vor reflecta câtuşi de puţin şirul de erori care, din prima zi a ofensivei generale, au marcat distrugerea Diviziei 302 nord-vietnameze.

Stângăciile norocoase au început chiar de la ieşirea din Hue Duc. După trecerea de împrejmuirea de sârmă ghimpată, Sinclair a văzut zidul de refugiaţi vociferând deja în jurul perimetrului diviziei. În acel moment şi-a dat seama că şoseaua spre nord avea să fie înţesată de civili pribegi. Sinclair, calculând imaginea pe care trebuia s-o ofere trupele sale, s-a gândit că divizia nu trebuia văzută de parc-ar fi fost tancurile germane dând buzna prin Franţa, în 1940. O părticică a minţii lui, era îndeajuns de sincer ca s-o recunoască, ar fi vrut ca el să aibă libertatea oferită de statutul cuceritorului. Civilii păreau să-şi petreacă întreaga viaţă punându-se în calea războiului. Dar erau o realitate.

Sinclair a luat o decizie rapidă. În loc ca propriul său tanc să conducă coloana, a pus în faţă două jeepuri pline cu „şoareci albi”, poliţişti ARVN. În spatele lor venea un camion de trei sferturi de tonă cu poliţişti militari americani. Toţi aceştia, firește, erau îmbrăcaţi în uniforme de front. După care şi-a pus în mişcare divizionul de cavalerie blindată, pornind spre nord ca să elibereze Batalionul 1 din Regimentul 15. Era tot atât de nedumerit ca şi Blind Pig de faptul că batalionul „lui” fusese atacat doar o singură dată în noaptea aceea. Sinclair şi-a făcut socoteala că undeva, pe ruta spre nord, îi aştepta o ambuscadă.

Ideea i se păru lui Sinclair formidabilă. Comuniştii n-au văzut până acum de ce suntem în stare cu adevărat atunci când ni se oferă şansa. Dar, or să vadă acum.

Cu peste treizeci de kilometri pe oră, tancurile se deplasau spre nord, către Song Nhanh. Coloana era alcătuită din cincisprezece blindate, însoţite de două companii de infanterie, îmbarcate pe transportoare M-113.

De la soldat la general, erau pregătiţi cu toţii. Rolul maşinilor grele în Vietnam era o glumă. În cea mai mare parte a timpului, se plimbau de colo-colo pe şosele, tancurile nefiind prea compatibile cu orezăriile şi tocmai de aceea sfârşind prin a fi aruncate în aer. Sau erau folosite ca artilerie semimobilă pentru sprijinirea infanteriştilor. Dat fiind că tanchiştii nu sunt mai inteligenţi decât colegii lor de la infanterie, oamenii repartizaţi în unitatea de blindate a Diviziei 12 Infanterie în loc să fie recunoscători că nu aveau ocazia să fie lichidaţi aproape la fel de regulat precum „iepurii de câmp”, considerau că serviciul militar era o pierdere amarnică de timp.

Din punct de vedere tehnic, tancurile M-48A3 erau depăşite, chiar dacă figurau drept cele mai bune blindate construite de americani în anii şaizeci. Cele patruzeci şi şapte de tone de oţel erau puse în mişcare de un motor Diesel de 850 CP. Echipajul, alcătuit din patru oameni – comandantul tancului, conducătorul, trăgătorul şi încărcătorul – avea la dispoziţie, drept forţă de distrugere, şaizeci până la şaptezeci şi cinci de proiectile pentru tunul principal al tancului, cel de 90 mm. Trăgând coaxial cu tunul, ceea ce însemna că linia de ochire coincidea în linii mari cu a acestuia, mitraliera de 7,62 mm se folosea, îndeosebi, împotriva infanteriei inamice. Pe turela tancului mai era montată şi o altă mitralieră, de calibrul 0,5. În plus, majoritatea echipajelor îşi montaseră un al doilea M-60 de 7,62 mm pe turelă.

Fiecare transportor de infanterie M-113 avea o mitralieră de 0,5, plus una sau două M-60-uri, precum şi armele grupei de infanterie care era dispusă pe platforma din spate.

O listă a puterii de foc poate părea impresionantă… şi, în aceeaşi măsură, la fel de lipsită de semnificaţie, datorită în principal faptului că nicio armă nu funcţionează dacă nimeni nu e dispus să tragă cu ea.

Din nefericire pentru sergentul Minh şi Regimentul 69, ambuscada lor a funcţionat perfect.

Soldaţii NVA fuseseră preveniţi chiar de convoi. Norii de praf învolburaţi oferiseră tuturor un răgaz mai mult decât suficient pentru a-şi ocupa poziţiile.

Comandantul sergentului Minh privea prin binoclu la curba strânsă care ducea către primul pod. Un jeep îşi făcu apariţia. Ocupanţii săi erau fără doar şi poate sud-vietnamezi. În urma lui venea o maşină de acelaşi fel.

Probabil că ultima şansă a comandantului regimentului ar fi fost să poată descifra numerele şi literele albe de pe bara de protecţie a jeepului.

Sau să fi ştiut că existau şi câteva unităţi ARVN care aveau în dotare jeepuri M-151. N-a putut şi n-a ştiut.

Era prea ocupat cu numărătoarea inversă ca să-şi dea seama că cei din camionul de trei sferturi de tonă, din interiorul tancurilor şi al transportoarelor de infanterie care veneau în urma jeepurilor, erau americani. Asta ar fi fost probabil o imposibilitate căci, după atâţia kilometri de mers prin praf, toţi aveau pielea ciocolatie. Coloana s-a oprit înainte de trecerea peste primul pod. Nimeni n-a coborât ca să verifice dedesubtul acestuia. Minh a zâmbit. Nişte marionete inepte. Vehiculele porniră huruind înainte.

Minh îşi dori ca el să se fi aflat la comanda regimentului. Ar fi îngăduit unităţii să se îngrămădească pe curba dintre cele două poduri, şi pe urmă ar fi lăsat jeepurile să se oprească, înainte de trecerea celui de-al doilea pod, exact cum făcea ofiţerul lui.

A urmat o pauză mai lungă. Minh şi-a ţinut respiraţia. Pesemne că se pregăteau să coboare ca să verifice al doilea pod. Nu că asta ar mai fi contat în acel moment, dar putea să împiedice ca ambuscada să fie o creaţie artistică perfectă, aşa cum începea să devină. La o sută cincizeci de metri depărtare de poziţia lui Minh, jeepul porni înainte, pe pod. Al doilea jeep… camionul… apoi primul tanc. Acum, se rugă în gând Minh. Te rog, fă să fie acum, repetă el, în timp ce se ridica în genunchi. Degetul i se strânse pe trăgaciul RPG-ului. Îşi reaminti că trebuie să ţintească la o lungime de vehicul în faţa transportorului de infanterie.

Ambele poduri au sărit în aer. În acelaşi moment şi

degetele lui Minh s-au îndoit pe pârghia de armare. Racheta a ţâşnit şi s-a înscris pe o traiectorie uşor descendentă, a ricoşat de solul din faţa transportorului şi, în sfârşit, a explodat deasupra şenilei. Minh n-a avut timp să-şi facă griji pentru ratarea ţintei. Pregătise deja un al doilea RPG când regimentul lui a năvălit dinspre copaci spre tancurile prinse în capcană.

Aflat în turelă, Sinclair s-a aplecat în faţă în momentul când podul a explodat, la mică distanţă în spatele său. Pe urmă, a început să strige ordinele, asurzindu-l pe conducătorul blindatului. Tancul M-48 s-a rotit pe loc şi a pornit prin norul de fum, trecând prin albia puţin adâncă a râului Song Nhanh.

Rapoartele de după acţiune aveau să consemneze că trăgătorii de pe tancuri şi comandanţii lor au avut la dispoziţie „ţinte lesnicioase” în momentul în care nord-vietnamezii au ieşit la atac peste orezăria secată. Mai corect, chiar dacă la fel de lapidar, momentul ar fi putut să fie descris ca un masacru. Din punctul de vedere al tanchiştilor, a fost ceea ce ei numesc o adevărată stare de extaz. În sfârşit, într-un fel sau altul, aveau acum ceva în care să tragă. Ceva care răspundea cu focuri de armă şi care avusese tupeul formidabil să-i atace.

Sergentul Minh a fost ucis de patru ori până să apuce să parcurgă douăzeci şi cinci de metri: un comandant de transportor a tras o rafală cu mitraliera de 0,5 şi, aproape simultan, un servant de pe tanc a mânuit pârghia de armare a mitralierei coaxiale. Alţi doi trăgători îmbarcaţi pe un blindat au apăsat butoanele de tragere, toate acestea fiind îndreptate spre omuleţul cu lansatorul de rachete, arma mortală pentru tancuri.

Primele proiectile trase de blindate au fost obuze cu putere mare de explozie, menite să distrugă orice ţintă expusă în raza lor de acţiune. Următoarele proiectile trase erau obuze-canistră. Canistrele aveau o istorie străveche şi întrucâtva dezonorantă, la origine constând într-o încărcătură de praf de puşcă îndesat pe ţeava tunului, peste care se puneau toate mărunţişurile metalice

disponibile. Canistrele existau ca obuze pentru tunurile de 90 mm ale tancurilor M-48. Rezultatul era o adevărată puşcă de vânătoare uriaşă, cu o ţeavă de 3,5 ţoli în diametru.

Efectul produs de obuzele cu pricina, trase de cele zece tancuri blocate prin aruncarea în aer a podurilor, tancuri care acum se îndreptau ca un tăvălug către soldaţii NVA atacatori, a fost nimicirea. Oamenii nimeriţi de acele obuze au încetat să existe altfel decât ca nişte împroşcături de roşu şi cenuşiu. Cei surprinşi de părţile periferice ale exploziilor au mai apucat să-şi vadă câte un picior sau un braţ dispărând, înainte să-şi dea duhul.

În decurs de cincisprezece minute, întregul Regiment 69 din Divizia 302 a Armatei Populare a Vietnamului, a încetat să mai existe.

Cei răniţi aveau să moară aproape cu toţii. Cei fără răni fizice erau într-o stare apropiată de catatonie. A fost o victorie categorică. Nu foarte diferită de sentimentul satisfacţiei pe care ar putea-o avea cineva care toarnă benzină într-un muşuroi de furnici şi aruncă un chibrit aprins.

Restul coloanei urma să se ocupe de curăţire. Sinclair a ordonat avangardei coloanei să pornească la drum spre nord.

Peste câţiva ani, generalul avea să povestească cu satisfacţie această bătălie. La urma-urmei, susţinea el, nu diferea prea mult de ceea ce-i făcuseră comuniştii chinezi unităţii sale în Coreea, în 1951.

Dar, din cine ştie ce motiv, el şi-a pierdut gustul de dinainte pentru sezonul de vânătoare la raţe.

56. NGHI

Poetul îl aşteptase pe Nguyen Truong Nghi. Uşa de la vila sa era deschisă. Pe masă se aflau un ibric cu ceai şi un castron cu fructe proaspete. Ignoră pistolul Tokarev, pe care Nghi îl ţinea îndreptat spre el. Şi pe cele două ajutoare ale sale, înarmate cu automate AK.

— Deci, dumneata? întrebă el, dând de înţeles că se aşteptase să fie vizitat.

Poetul urma să fie al cincisprezecelea om ucis de Nghi în acea primă zi de Tet. Unii au ţipat, alţii au încercat să fugă. Au fost şi dintre cei care au implorat pentru milă şi înţelegere. Nghi se afla la al treilea grup de ajutoare din ziua aceea şi mai rămăseseră câteva ore bune până la căderea serii.

Poetul turnă ceai în două ceşti şi-i făcu semn lui Nghi să ia una. Nghi acceptă. Măcar atâta lucru putea să facă. Probabil că acest om înţelesese cu adevărat de ce era necesar ca el, la fel ca atâţia alţi colaboraţionişti şi marionete din Song Nhanh, să moară. La drept vorbind, era păcat într-o oarecare măsură, gândi Nghi. În faţa lui se afla unul dintre cei mai respectaţi scriitori din Sud. Era, cu siguranţă, un om care nu putea fi nicidecum acuzat că ar fi sprijinit guvernările ruşinoase suportate de Saigon şi de Vietnamul de Sud.

Iar pentru scrierile sale fusese pedepsit de către autorităţi cu închisoare şi cu exilarea la Song Nhanh. Nghi se întrebă de ce acest individ respingea cauza eliberării, scriind despre ea la fel de caustic ca şi despre regimul din Sud. Dintre toate fiinţele, se gândi Nghi, un om care scrie poezii ar trebui să priceapă că nu există loc pentru cei care stau cu fundul în două luntre.

— Câţi mai ai pe lista aia a dumitale? întrebă poetul.

Nghi nu răspunse, căci asta nu privea pe nimeni în afară de Comitetul Central al provinciei.

— Am stat aici, spuse poetul, timp de două zile, încercând să scriu un epigraf adecvat. Fără niciun rezultat.

Cred că am citit prea mulţi poeţi ruşi şi americani proşti.

Nghi nu pricepu decât prima parte a spuselor sale.

— Două zile? Cine te-a informat despre ofensiva generală?

— Un om din piaţă. Mi-a zis că nu se mai găseşte whisky american. Destul cu toate astea. Un poet ar fi în stare să-l zăpăcească şi pe Buddha. Nghi ridică pistolul.

— O singură rugăminte, tovarăşe Nghi. Poate-ţi faci timp să citeşti asta. Poetul arată o foaie de hârtie, cu ceva mâzgălit pe ea. Pe urmă, fără să i se ordone, se întoarse cu faţa într-o parte faţă de pistol. Glonţul îi pătrunse în cap pe la spate şi-i desprinse aproape toată partea frontală a craniului. Poetul se crispă, apoi se prăbuşi. Nu era nevoie să-i mai fie controlat cadavrul. Nghi luă foaia de hârtie şi citi:

UN HAIKU
Bao Dai, Ngo Diem
John Kennedy, unchiul Ho…
Ce stupid să te înscrii pe o astfel de listă.

Nghi clătină din cap. Poetul ăsta era fără doar şi poate nebun. Mototoli hârtia şi ieşi pe uşă. Se făcuse târziu şi nu-şi îndeplinise misiunea decât pe jumătate.

57. DEALUL 134

În filme, băieţii buni ştiu că vor fi salvaţi de sub asaltul indienilor atunci când aud cornul sunând şi văd caii apărând pe culmea dealului. Tot în filme, bărbaţii epuizaţi, plini de sânge, se regrupează pentru a mai trage câteva focuri în hoardele inamice după care-şi aruncă în aer, cu entuziasm, bonetele prăfuite.

Era o scenă la care e posibil ca Sinclair să fi visat încă din copilărie. Arareori se întâmplă aşa ceva într-un război. Urmarea? Atunci când Sinclair a „salvat” Dealul 134, oamenii au început să-şi pună întrebări serioase în privinţa asta.

Mai întâi de toate, ce era de salvat? Nu avusese loc decât un singur atac important, după care inamicul se retrăsese, lăsând doar câţiva trăgători care mai deranjau liniştea locurilor. Puşcaşii din Viet Cong se dovediseră nişte ţintaşi notorii pentru nepriceperea lor. În viaţa infanteriştilor ei nu contau decât ca nişte motive de iritare minore. Pentru că, totuşi, nu toată lumea privea lucrurile din această perspectivă a realităţii, emoţiile erau amestecate. Deşi toţi se aşteptau în noaptea aceea la un nou atac în masă. Acţiunea lui Sinclair făcuse din asta o imposibilitate.

Dar, pe de altă parte, lucrurile deveneau teribil de aglomerate. Tabăra construită pentru un batalion se umplea în mare grabă cu unităţile de avangardă ale unei divizii. Elicopterele debarcau trupele cu o viteză năucitoare. Oamenii se înghesuiau pe dealul acela mic până când riscau să se apropie de factorul critic al imposibilităţii de a se putea întinde pe pământ.

Totuşi, exista şi o latură amuzantă a lucrurilor. Luptătorii din batalionul de infanterie avură prilejul să urmărească de pe margine cum un roi de elicoptere de asalt pregăteau intrarea triumfală a lui Sinclair. O sumă enormă din banii Unchiului Sam[72] erau cheltuiţi cu o fantastică uşurinţă numai ca să se tragă mii de proiectile în cei câţiva trăgători

[72] Nume argotic dat Statelor Unite ale Americii (n.tr.).

răzleţi.

Până şi Taylor se bucura de spectacol. În jurul taberei rămăseseră „copaci” şi „tufişuri” de care nu avusese timp să se ocupe. Elicopterele de asalt se descurcau de minune în operaţiunea de îndepărtare a acestora. Taylor auzise cel dintâi despre marea-breşă realizată de Sinclair, urmată de distrugerea unui întreg regiment NVA. Şarja de cavalerie a generalului înfruntase şi învinsese pe cei mai buni şi pe cei mai deştepţi.

Cu toate acestea, aşa cum le-a mărturisit lui Shannon şi Edmunds, Taylor privea iminenta lor salvare cu sentimente împărţite. Ce avea să facă Sinclair în continuare? Răspunsul logic l-a făcut pe Shannon să aibă senzaţia că tocmai i se strecurase în stomac un şarpe, hotărât să moară acolo.

Afară, în apropierea gardului de sârmă, Blind Pig şi Fritsche ajunseră la aceeaşi concluzie. În orice caz, ideea nu le veni decât mult mai târziu, când văzură ivindu-se în zare coloana de tancuri. Tancul lui Sinclair se afla în frunte, iar generalul stătea drept în turelă, ca toată lumea să poată să-l vadă.

— Mânca-mi-ai, face-ţi-aş, băga-mi-aş… intonă Fritsche.

— Da’ ce-ai păţit, Fritsche? Vezi ceva ce eu nu văd? Doar suntem salvaţi!

— Nţ, suntem invadaţi. De nenorociţii ăştia cu grade mari.

Blind Pig reflectă la problemă şi pe urmă sesiză înţelepciunea din spusele lui Fritsche. Batalionul lor avea să devină în curând o companie de comandă, cu tot ce decurgea din asta.

— Răhăţoiu’ ăla o să ne pună să ne lustruim bocancii.

Cei doi făcură tot posibilul să se ascundă în timp ce tancul lui Sinclair se apropia de ei. Aveau deja un precedent încununat de succes în „a o da cotită” faţă de acest general şi nu era momentul să-şi schimbe acum norocul. Fritsche avu chiar prezenţa de spirit să rânjească drept răspuns şi să execute un salut într-o doară, de şobolan în vizuină.

— Ce mă fac eu acu’? gemu Blind Pig.

Era sigur că Sinclair se uita drept la el. N-avea de unde

să ştie că Sinclair era atât de transportat încât nu vedea decât nişte siluete vagi.

— Fă-l porc-de-câine, zise Fritsche.

Blind Pig se execută şi-i arătă lui Sinclair un deget cam îndoit şi neputincios. Totuşi, nimeni nu-l observă şi generalul îi răspunse la salut fluturând din mână.

— Răhăţoiule, pun eu mâna pe tine. De ce faci poante de-astea cu mine?

Fritsche avu înţelepciunea să nu se-ndoaie de râs. La urma-urmei, se afla între un general şi Blind Pig. Aşa că se mulţumi să spună:

— Uite ce e, moşule, dacă n-ai nevoie de sfatul meu, nu-l mai cere.

Blind Pig era prea şocat de ceea ce tocmai făcuse ca să-l ucidă pe Fritsche. De asemenea, trecuse printr-un incident dintre acelea care-l fac pe om să mediteze la viitor. Se prăbuşi în tăcere, gândind. Liniştea se prelungi atât de mult încât până şi Fritsche deveni neliniştit. Oare era luată în considerare chiar moartea? Nu ştiai cum o să iasă când îl sictireai pe puiul ăsta de lele.

— Bătrâne, am făcut-o de oaie, lăsă Fritsche să-i scape, în chip de ofertă de pace. Nu mai face pe şucăritul cu mine.

— Asta ce vrea să fie? insistă Blind Pig să obţină nişte scuze.

— Că eşti un pui de căţea nesătulă.

Fritsche nu se umilea niciodată de două ori.

— Mă gândesc, anunţă Blind Pig.

Fritsche evită returul evident. Încă mai avea sentimente diplomatice.

— Zău?

— Ce-o să facă plouatu’ ăsta amărât cu vieţişoarele noastre tinere?

— Păi, ai spus-o deja. O să ne pună să ne lustruim bocancii. Să ne spălăm după urechi. Să ne taie berea. Să nu ne mai lase la curve. Rahaturi dintr-astea.

Fritsche măsură posomorât pe scara timpului viitor o posibilă lungă perioadă de trezie şi de castitate. Nu era prea sigur ce-avea să-i lipsească mai mult. Probabil că

berea. Curvele de prin împrejurimi ştiau să-şi facă meseria cu tot embargoul.

— Nu, nu, nenică, nu. Pe lângă toate astea.

— Ce-ar putea fi mai rău decât asta?

— Tâmpituţule, chiar nu pricepi? Suntem doar la vreo zece kilometri de Song Nhanh.

Fritsche se prinse.

— Paştele mă-sii! Nenişoru' o s-atace oraşul!

Blind Pig clătină capul în semn de negaţie.

— Te-nşeli, frăţioare! *Noi* o să atacăm oraşul!

— Of, băga-mi-aş!

Amândoi aveau destulă vechime în armată ca să ştie ce însemna acest lucru. Ei vor fi nevoiţi să cucerească Song Nhanh-ul uliţă după uliţă, alee după alee, stradă după stradă. În luptele de oraş, sângele curge în lacuri minore. Fritsche, omul care mergea întotdeauna în fruntea formaţiei, nu vedea cum ar mai putea să-şi facă treaba. Căci aveau să lipsească semnele liniştitoare de pe cărare, mirosurile aduse de vânt, sunetele nelalocul lor.

— Cristoase, ce ne facem?

Blind Pig săltă din umeri.

— Nu cred că omu' o să ne ceară părerea.

Fritsche decise să înfrunte inevitabilul evident şi schimbă subiectul.

— Ce ştii despre lupta în oraş?

Blind Pig se gândi la asta, trecându-şi în revistă talentele. Pe urmă chicoti.

— Song Nhanh nu-i nimic. Ce mă-sa, nenică, astă-vară am cucerit Detroit-ul!

Tarpy stătea înghesuit lângă Mead. Îi repugna atât de mult situaţia deoarece, cu tot mirosul de kerosen din elicopter, putea să-i inspire vânturile trase dinadins.

Elicopterul se înclină, împingându-l şi mai aproape de trupul dolofan al corespondentului de la Copley. Îl simţi pe Mead trăgându-se de lângă el. Gândul că ura era reciprocă îl liniştea pe Tarpy. Pentru el, iadul ar fi însemnat ca Mead să-şi închipuie că-ţi era prieten sau coleg. Spera că nu va

avea parte niciodată de o astfel de soartă.

Mda. Dar dacă o zbârcise mergând spre nord în loc să rămână în Saigon? Ce s-ar întâmpla dacă Tarpy ar încurca-o atât de rău încât cei de la AP l-ar pune pe liber?

Cliff Tarpy avu brusc un coşmar. Se făcea că-l implora pe Ron Mead să intervină cu o vorbă bună la şeful lui şi să-i ceară o slujbă, numai atât cât să poată termina de relatat nenorocitul ăsta de reportaj. N-avea importanţă că şi Mead putea să se afle pe aceeaşi pistă greşită ca şi el. Copley ierta ignoranţa prin concediere şi reangajare pe post de consultant.

În plus, Mead era în siguranţă câtă vreme bătrânul Copley făcuse parte din Marina Militară. Copley ar fi în stare să ierte orice eroare jurnalistică săvârşită de un om care făcuse supremul sacrificiu faţă de Dumnezeu, Patrie şi Reţeaua de Ziare, pentru a relata despre aceşti cetăţeni de rând care se aflau în armata de uscat, în loc să facă parte din Flotă.

Dumnezeule, gândea Mead, individul ăsta e băut. Îşi dădea seama datorită roşeţei din obrajii lui Tarpy dar şi după mirosul de băutură simţit de fiecare dată când îşi întorcea faţa către el.

La rândul său, Mead era sictirit fiindcă ştia sigur că Tarpy se băgase ca musca-n lapte în showul lui. De îndată ce la Saigon s-a aflat că amicul lui, Sinclair, călcase în picioare o uriaşă forţă inamică pentru a salva batalionul din Regimentul 15, Mead a fost conştient că i-a căzut în mână un excelent subiect de articol. La naiba, ce articol? Putea să mulgă chestia asta vreme de o săptămână şi mai bine, după care să scrie mai multe materiale, ba poate chiar şi un editorial, sau trei... cu publicare garantată în cele douăzeci şi trei de cotidiene şi mulţimea de săptămânale aflate în proprietatea bunului său prieten şi patron, căpitanul Copley.

Cei doi bărbaţi auziră mormăiala de rutină a pilotului în timp ce-şi croia drum prin traficul radio militar şi primi permisiunea de aterizare în tabăra batalionului din Regimentul 15. Mead îşi strânse la piept sacul B-4.

Tarpy scoase din buzunar un blocnotes şi o sticlă. Trase o duşcă zdravănă, apoi mâzgăli câteva însemnări. Judecând după manevrele nehotărâte ale elicopterului şi după sporovăială continuă din căştile radio, existau şanse ca instinctele sale să nu-l fi înşelat. Poate că, într-adevăr, avea să dea peste un subiect ca lumea aici.

Cei doi ziarişti se hotărâseră să pornească spre nord după informarea la care participaseră cu câteva ore în urmă la sediul MAC-V.

MAC-V era cunoscut sub numele de Pentagon Est. De aici soldaţii şi gradaţii erau puşi la curent cu toate „ştirile calde” provenite din mediile de informare în masă. Erau circa cincizeci şi ceva de oameni care, sub comanda unui general, răspundeau de furnizarea către presă a informaţiilor zilnice privind acţiunile americane. Informările aveau loc dimineaţa şi după-amiaza. Cu excepţia unor împrejurări excepţionale, asistenţa era ca şi inexistentă.

Iar în Anul Domnului nostru 1968 se spuseseră atât de multe minciuni, încât, aproape nimeni nu lua parte la şedinţele de după-amiază, fixate la patru şi jumătate. Oricine se sinchisea sau era îndeajuns de fraier, tot ajungea acolo în jurul orei cinci. Până şi Ron Mead fusese de acord cu felul în care colegii săi de la Fourth Estate botezaseră informarea de după-amiază: Varieteul de la ora cinci.

Sala principală destinată presei se prezenta deosebit de sobru: un mic podium şi câteva scaune pliante. Nu avea nici măcar o priză electrică pentru cei de la televiziune. Aceştia trebuiau să-şi întindă cablurile pe toată lungimea holului. De asemenea, erau rare ocaziile când se foloseau materiale vizuale demonstrative: niciun fel de hărţi sau diagrame prinse în pioneze pe vreo tablă de lemn, nimic care să servească drept ancadrament pentru măruntul funcţionar militar care avea să „livreze” searbădele informaţii zilnice.

Până şi pe Mead îl iritau aceste informări. El avea de demonstrat o chestie şi arareori se întâmpla ca Armata să-i pună la dispoziţie vreun element ajutător. Atunci când împopoţonau podiumul ca pentru o aniversare mexicană, cu casete colorate sugerând bombele aruncate, cu hărţi şi

ace cu gămălie prezentând *adevăratele* progrese înregistrate de americani, era clar că Statele Unite tocmai pierduseră o bătălie.

Ron Mead nu era un admirator pătimaş al Varieteului de la ora cinci. Astăzi participase totuşi, căutând cu disperare un subiect, fără să fie sigur că are să-l găsească. Informările constau, în principal, din nişte declaraţii seci, cu iz de rapoarte de poliţie, scrise fără grija că, într-o bună zi, formulările acestea, uneori bombastice, alteori voit sforăitoare sau, dimpotrivă, tăioase ca o lamă de brici, vor trebui să se transforme în documente pentru tribunal.

Mead era sictirit fiindcă un alt tip de la Copley, însoţit de un fotograf cu normă întreagă, fusese însărcinat cu relatarea bătăliei de la Khe Sanh. Culmea era că nici reporterul, nici fotograful nu se apropiaseră măcar de locul evenimentelor.

Ca orice ziarist cu capul pe umeri, acesta scria de la loc sigur, din Da Nang. N-avea niciun rost să-ţi asumi nişte riscuri când publicul putea fi informat tot atât de bine din perspectiva rece a gândirii din spatele liniilor. Totuşi, sursa era indicată a fi Khe Sanh. Asta conta.

Mead nu concepea ca un trepăduş mai tânăr să-l pună în inferioritate. Auzise zvonuri despre succesul repurtat de Sinclair în apropiere de Song Nhanh. Spera ca, ajutat de şansă, cu puţină muncă de scotoceală şi datorită relaţiei speciale cu generalul, să-l impresioneze pe Copley. Mead devenea tot mai conştient că începea să se apropie de sfârşitul misiunii sale, mai ales de când cu aglomeraţia asta de maimuţoi precum tipul de la Khe Sanh. Un articol frumuşel realizat chiar aproape de final l-ar plasa cu uşurinţă într-un post de, să zicem, şef de birou în Sacramento.

Politichie californiană. Ei, asta era ceva la care Mead se pricepea într-adevăr. Puteai să obţii nişte „adiţionale” prestigioase pe chestia asta. Un articol, două în *California Journal.* Ceva consultanţă pentru *Field Poll.* Chestii acceptabile. Mead era un Reporter. Nu putea fi cumpărat.

Când tânărul căpitan s-a urcat pe podium şi a început să

mormăie despre ultimele statistici şi celelalte misiuni, Tarpy a fost sigur că se îndreptase într-o direcţie greşită.

Ca şi Mead, auzise aceleaşi zvonuri despre un anumit raport, numai că motivaţiile sale erau cu totul altele. A ascultat răbdător, în timp ce căpitanul, sorbind des din carafa cu apă, a continuat să bălmăjească despre aşa-zisele activităţi ale zilei. În sală se aflau circa o duzină de reporteri care au pus întrebări sporadice, umplându-şi blocnotesurile cu ceva, numai bun de aruncat la gunoi. Televiziunea nu a participat.

Tarpy l-a zărit pe Mead şi a ştiut că individul urmărea, în esenţă, acelaşi subiect, numai că pe o nuanţă mult diferită: Sinclair. Mead avea să vadă în distrugerea unui regiment NVA (în acel moment, Tarpy nu putea decât ghici că nu era vorba de Viet Cong, ci de NVA) o măreaţă victorie obţinută de un strălucit ofiţer tanchist. Avea să fie o poveste desprinsă din tradiţia marilor manevre de învăluire efectuate cu tancurile în cel de-al doilea război mondial. Parcă vedea introducerea concepută de Mead. Ar fi picat foarte bine într-unul din ziarele lui Hearst din 1944.

Căpitanul şi-a continuat discursul monoton, până când a ajuns la partea despre Song Nhanh. A confirmat teoretic ceea ce auzise Tarpy: o forţă copleşitoare atacase un avanpost izolat, situat la o azvârlitură de băţ de capitala unei provincii. Un întreg regiment lichidat de o coloană de blindate. Salvarea batalionului din Regimentul 15.

Tarpy epuizase deja subiectul în trei paragrafe. Sursele pot să spună o mulţime de lucruri, dacă ai imaginaţie. Nu-l interesa breşa spectaculoasă a lui Sinclair. Chestia după care bâjbâia Tarpy era Tet. Trecuse prin prea multe armistiţii.

În adâncul fiinţei sale de om de presă, Tarpy era convins că Anul Nou vietnamez avea să prevestească un moment istoric. La dracu' cu „prevestească". Cuvinte ca astea foloseşti la rubrica de opinii, când încerci să obţii o reducere a impozitelor. „Să regularisească" era mult mai potrivit, deşi inacceptabil, fie şi din punct de vedere gramatical.

Minciunile rostite ca pe apă ale căpitanului au confirmat ideile lui Tarpy. Acolo, în nord, se petrecea ceva. Mai multe oraşe importante erau deja atacate. Să se fi angajat în sfârşit Hanoiul cu fermitate? Auzise şi citise speculaţiile referitoare la ofensiva generală, de câteva săptămâni. Dacă aşa stăteau lucrurile, putea unchiul Ho să iasă basma curată? Încă un „dacă aşa”. Cheia enigmei s-ar putea să fie în Song Nhanh.

Când căpitanul şi-a încheiat discursul, majoritatea ziariştilor s-au îmbulzit la ieşire, pentru a da buzna în cel mai apropiat bar. Tarpy a observat că Mead îşi întârzia plecarea. Fir-ar să fie, şi-a zis el, mitocanul vrea să scrie despre Sinclair. Ca să se împace cu sine, Tarpy îşi reaminti că până şi Copley îl considera pe Mead de „categorie uşoară”. Mead era genul de ziarist care, atunci când era călcat pe coadă, spunea „nu mă sictiri”, în loc de „să te bag în mă-ta”.

Aşa s-a făcut că cei doi oameni s-au pomenit înghesuiţi într-un elicopter care se îndrepta spre tabăra batalionului din Regimentul 15, la zece kilometri de Song Nhanh. După sporovăiala neîncetată a pilotului, Tarpy şi Mead sesizară că traficul era deosebit de intens. Trupe şi materiale de tot felul, armament, muniţie şi tehnică de luptă, în cantităţi fantastice, erau deplasate cu repeziciune. Aterizarea avea să se efectueze cu dificultate.

Elicopterul lor se roti un timp, până găsi un loc pe dealul minuscul de la Tabăra Stuart.

Atât Mead cât şi Tarpy coborâră grăbiţi, fiind convinşi că puseseră mâna pe subiectele de care aveau nevoie.

58. DUAN

Tovarăşul general şi-a ales drept sediu clădirea trezoreriei. Alegerea era logică. Ca Bancă Centrală pentru capitala provinciei, francezii o construiseră joasă şi puternică. Avea ziduri extrem de groase şi armate cu oţel. Fiecare dintre planşeurile structurii de trei niveluri era din ciment de cea mai bună calitate.

Când a ales-o, Duan a avut două argumente. Pe de o parte, clădirea avea o poziţie centrală, iar pe de alta, se afla, faţă de piaţa oraşului, la o distanţă care o ferea să fie o ţintă potenţială pentru un atac terestru. În privinţa asta, Duan nu trebuia să-şi facă griji decât din pricina unui atac aerian sau de artilerie. Aşa încât şi-a pus echipa în mişcare pentru transformarea clădirii într-o fortăreaţă.

Se plimba încolo şi-ncoace prin biroul mare de la parter, urmărindu-i pe oameni în timp ce munceau. Îi vedea clar, geamurile mate de la uşa biroului fiind îndepărtate.

De altfel, peste tot în jurul lui, oamenii scoteau geamurile de la uşi şi de la ferestre, precum şi de la luminatoarele din tavanul de la ultimul etaj. Experienţa demonstrase că în cazul unei puternice deflagraţii, geamurile echivalează cu schijele. Era un adevăr menţionat în manuale, pe care Duan şi-l amintea foarte, foarte bine.

Clădirea trezoreriei mai avea şi alte câteva caracteristici ideale. Dispunea, de exemplu, de o pivniţă adâncă şi solidă. În acel moment, oamenii lui o transformau într-un buncăr protejat cu întărituri. Auzi bufniturile zgomotoase de deasupra, unde alte echipe aşezau saci cu nisip peste planşeul primului etaj. În cazul unui eventual atac aerian, molozul căzut de la etajul al doilea avea să asigure o protecţie suplimentară. Duan observă de asemenea că mai multe echipe îndepărtau ipsosul de pe tavane. Odată căzut, acesta avea prostul obicei să deregleze coerenţa în gândire. Totodată, putea să provoace şi răniri nu tocmai uşoare.

Generalul Duan a fost surprins, dar nu întru totul zguduit

de vestea distrugerii, de către Sinclair, a regimentului său trimis să execute ambuscada.

Conştient de dimensiunea eşecului, a acceptat blamul pentru eroarea săvârşită. Se aşteptase la o reacţie şi tocmai de aceea ar fi trebuit să înţeleagă natura oponentului său. Sinclair făcea parte din cavalerie. În derularea istoriei, succesele cavaleriei aveau la origine atacuri gen „acum ori niciodată”. În plus, probabil că posibilitatea unei reacţii din partea ARVN era neglijabilă. Când forţele lui Duan atacaseră Song Nhanh-ul, cei mai mulţi dintre soldaţi fuseseră plecaţi în permisie cu ocazia Anului Nou. Avusese de înfruntat cam o treime din forţa disponibilă.

De ce crezuse el că celelalte unităţi ARVN aveau să fie într-o altfel de situaţie?

Ei, lasă, acum. Să vedem cum putem transforma eşecul în victorie… Să-l considerăm un sacrificiu de pion? Să privim situaţia ca pe un joc „de mijloc”? N-ar putea oare să-şi obosească partenerul până la epuizare?

Ia să-ncercăm aşa: următoarea mişcare a lui Sinclair va fi să-şi aducă majoritatea forţelor pentru asaltul asupra oraşului. De bună seamă că Song Nhanh constituia o tentaţie irezistibilă, aşa cum era situat, la numai zece kilometri de fortăreaţa lui Sinclair, aflată, prin afluirea trupelor, într-o spectaculoasă creştere a potenţialului de luptă. Informaţiile secrete spuneau că generalul american putea să aducă maximum nouă mii de oameni pentru atacarea oraşului. Duan era capabil să-i opună şase mii de oameni antrenaţi şi circa trei mii de recruţi. Cei care ar fi trebuit să se înscrie voluntari din rândurile populaţiei din Song Nhanh nu o făcuseră, dar Duan nu-şi învinuia comisarul. Fusese doar un eşec în înţelegerea naturii acestor ţărani, care, de câteva generaţii, aveau de-a face cu războaiele neîntrerupte şi cu trecerea dintr-o tabără în alta. Totuşi, rămâneau nouă mii contra nouă mii.

Regula de bază a atacării unui oraş, lucru pe care Sinclair îl cunoştea cu siguranţă, stipula că raportul de forţe trebuie să fie de trei la unu în favoarea atacatorilor. Un simplu

calcul matematic spunea că pentru a repurta un succes, Sinclair ar avea nevoie de douăzeci şi şapte de mii de oameni.

Se mai adăugau la ecuaţie alţi câţiva factori. Trupele din subordinea lui Duan nu erau integrate temeinic în divizie. Avea voluntari, câţiva soldaţi rămaşi din Batalionul Phu Loi şi soldaţii Viet Cong activaţi. După socotelile lui, pregătirea acestora lăsa de dorit. Pe de altă parte, fiecare om străbătuse cu piciorul toată zona de nisip a Song Nhanh-ului. Oamenii lui cunoşteau terenul şi, cel puţin aşa spera el, erau în măsură să-şi îndeplinească sarcinile.

Găsi răgazul să privească puţin situaţia şi la nivelul întregii ţări.

Insurecţia generală avea să cuprindă întregul Vietnam. Sinclair va ataca fără doar şi poate. Dar cât timp îl vor lăsa superiorii săi să insiste pe punctul ăsta? Însuşi Saigonul va fi atacat. Când Westmoreland îşi va da seama că altul este obiectivul numărul unu al operaţiunilor concertate îl va retrage pe Sinclair şi-şi va îndrepta atenţia asupra unui obiectiv mult mai important decât o neînsemnată capitală de provincie situată atât de departe, spre nord.

Prin urmare, Duan nu trebuia să apere oraşul decât pentru câteva zile. Putea s-o facă? Luă în calcul forţele de care dispunea şi caracteristicile terenului. Îi rămăseseră cinci regimente. Cum să le plaseze?

Gândeşte-te la Song Nhanh ca la o insulă. Mlaştini în trei direcţii, un râu la vest. Sinclair nu putea să vină la el decât traversând principalele poduri antice de la intrarea în oraş.

Şi deodată îi veni în minte… Era una din acele idei minunate, care ţi se relevă ca nişte minuni călăuzitoare.

Song Nhanh *chiar* era o insulă. Duan avea să-şi configureze defensiva după modelul oferit de acel mare tactician japonez care a apărat Iwo Jima, forţându-i pe americani să plătească un preţ incredibil pentru cucerirea ei.

Oare cum îl chema? Ciudat cum poţi să pui aşa nişte întrebări în momente din astea. A, da. Generalul Tadamichi Kuribayashi.

Duan se simţi foarte bine pentru că-şi adusese aminte.

Deci, ca şi Iwo Jima, Song Nhanh va fi o insulă.

Cinci regimente. Cum să le desfăşurăm?

Simplu: Două vor acţiona ca forţe de blocare la nord şi la est. Unul îl va păstra ca rezervă mobilă. Pe ultimele o să le plaseze direct peste râu faţă de locul unde va ataca Sinclair.

Asta însemna că va întârzia aruncarea în aer a celor două poduri. Da, le va avea pregătite şi gata de distrugere. Dar va aştepta până când Sinclair va trimite înainte, să zicem, o companie, pentru tatonarea terenului. Pe urmă, Duan va ordona distrugerea podurilor, trântind astfel uşa în spatele companiei. Îi va măcelări pe toţi.

Rezolvarea acestei ecuaţii deloc simple îl va preocupa în exclusivitate pe Sinclair, ţinând cont şi că va avea nevoie de câteva zile ca să-şi aducă la faţa locului întreaga forţă disponibilă.

Tovarăşul general concepuse o tactică absolut corectă. Nu exista nicio eroare în gândirea sa. Tragedia lui Duan a constat pur şi simplu într-o înţelegere greşită a situaţiei.

59. SINCLAIR

Generalul Sinclair ciocăni în stâlpul de la intrarea în cortul lui Taylor imediat după ora patru dimineaţa. Colonelul îi convocase deja pe Shannon şi pe Edmunds şi făcuseră împreună pregătirile de ultim moment, reuşind să fure şi câteva minute pentru o cafea fierbinte.

Deplasarea în Song Nhanh avea să înceapă o dată cu prima geană de lumină. Afară noaptea se umpluse deja de forfota oamenilor care se pregăteau, de ordinele strigate şi de huruitul neîntrerupt al elicopterelor.

— Domnilor, spuse Sinclair de cum intră, am veşti de la Saigon. M-am gândit că aţi vrea să fiţi primii care să le aflaţi.

Shannon se uită la general cu o nedisimulată curiozitate. Vocea lui era solemnă, dar mai era şi altceva... Să fi fost oare o scânteie de amuzament în ochii lui?

— Tocmai au atacat ambasada Statelor Unite.

Sinclair lăsă un răgaz ca anunţul său să-şi facă efectul, turnându-şi între timp cafea.

— Dumnezeule! exclamă Taylor.

— Da, confirmă Sinclair. După toate aparenţele, situaţia e cam albastră. Vieţile diplomaţilor sunt ameninţate şi-aşa mai departe. Inclusiv cea a domnului ambasador.

Sinclair îşi îngădui în sfârşit un rânjet. Edmunds nu se mai putu abţine.

— Ei, să vadă şi domnia-sa cum e, murmură el.

Toată lumea, inclusiv Sinclair, izbucni în râs. Generalul se ridică puţin pe marginea unui cufăr, aşteptând până când hohotele de râs se stinseră. Apoi, redeveni serios.

— Bineînţeles, adoptând un punct de vedere egoist, asta ne creează câteva probleme. Comunicaţiile cu Saigonul sunt, am putea spune, folosibile când şi când, în cel mai bun caz.

Shannon îşi imagină că „isterice” ar fi fost un cuvânt mai nimerit, dar Sinclair nu putea să spună aşa ceva. El intui totodată şi principala dificultate a comandantului său.

— Nicio şansă pentru sprijin aerian, zise el, neputând să se abţină.

— Întocmai, confirmă Sinclair. Nimeni n-o să se sinchisească de micul nostru război de-aici, când se pare că toată ţara e pe cale să explodeze. Şi, pentru ca situaţia să devină şi mai învăluită în ceaţă, n-am reuşit să iau legătura cu nimeni care să fie dispus să accepte utilizarea propriei noastre artilerii cu intensitatea pe care aş fi dorit-o.

Cei de faţă reflectară în linişte, preţ de un moment. Song Nhanh era o capitală de provincie străveche. Nu exista niciun temei al judecăţii umane care să-i slujească drept argument lui Sinclair pentru a da frâu liber tunurilor sale mari ca să bombardeze zonele strategice ale unui oraş istoric ca acesta. O astfel de decizie trebuia luată numai la cel mai înalt nivel.

Generalul ridică din umeri, ca şi cum ar fi fost vorba doar de o dezamăgire minoră.

— Şi aşa n-am fost cu adevărat sigur că o voi obţine, spuse el. Sper că planurile pe care le-am conceput să corespundă situaţiei nou-create. De asemenea, ţinând cont că Saigonul a ieşit practic din circuit, noi avem mână liberă aici. S-ar putea ca asta să fie în favoarea noastră.

Generalul îşi lăsă jos ceaşca şi se ridică în picioare. Începu să se plimbe încolo şi-ncoace, revizuindu-şi strategia cu glas tare, fapt care-l ajuta să gândească.

Taylor, Edmunds şi Shannon erau familiarizaţi cu planul de ansamblu, Sinclair fiind adeptul informării ofiţerilor săi până la ultimul detaliu. Acum i se păru însă că era util să mai audă o dată totul, ca să-şi clarifice rolurile individuale.

— Întreaga operaţiune se bizuie pe unul şi acelaşi lucru, spuse Sinclair. Viteză, viteză şi iarăşi viteză. Trebuie să ne aducem întreaga forţă de care dispunem ca să acţionăm asupra Song Nhanh-ului.

— Dar asta o să ne lase fără rezerve, sir, spuse Taylor, preluând instantaneu rolul de avocat al diavolului, de care Sinclair avea nevoie chiar atunci.

— Adevărat. Dar dacă nu cucerim oraşul în doar câteva zile, oricum n-o să mai fie timp pentru rezerve. În plus,

inamicul are avantajul unei forţe echivalente, cu care apără poziţii în interiorul oraşului.

— Trebuie să-i lovim acum, spuse Shannon, înainte ca el să poată să-şi fortifice poziţiile.

— Exact, domnule maior, zise Sinclair. Aş putea paria, totodată, că oponentul nostru habar n-are cât de rapid îşi poate deplasa o armată modernă trupele şi proviziile. Dac-aş fi în locul lui aş trage de timp cât mai mult. Şi asta, domnilor, n-am să-i îngădui s-o facă.

Generalul trecu de la strategie la tactică. Avea să atace pe şosea, folosind şi subunităţi din Batalionul 1 al Regimentului 15, menite să asigure securitatea periferiei de la vestul oraşului, din imediata apropiere a podurilor.

Vor amenaja rapid o zonă de aterizare pentru elicoptere, după care vor transporta restul Batalionului 1 şi Batalionul 2 din Regimentul 11. Aceste unităţi vor ataca trecând peste râu.

Sinclair presupunea că Duan va arunca în aer podurile, aşa că-şi chemase deja unităţile de genişti de la Hue Duc.

Spre est şi spre nord, elicopterele aveau să aducă rapid cea de a treia componentă a forţei sale, Batalionul 1 din Regimentul 29, pe care avea să-l plaseze la marginea mlaştinilor, pentru cazul când Duan s-ar fi decis să întrerupă contactul şi să dea bir cu fugiţii.

— Cred cu tărie că omul ăsta, Duan, nu-i aşa? şi-a construit sieşi o minunată capcană, zise Sinclair.

Shannon putea să vadă în mintea lui harta, ca şi cum ar fi fost atârnată pe peretele centrului de comandă. Da, din punctul de vedere al lui Sinclair, generalul NVA se afla în capcana pe care singur şi-o construise. Dar, din punctul de vedere al lui Duan, avea să fie practic o fortăreaţă împotriva căreia Sinclair va trebui să desfăşoare un asediu potenţial costisitor. În mod deosebit, ca vieţi omeneşti.

— Ar putea să fie destul de riscant, sir, spuse Shannon. Imediat ce vom trece râul, vom fi nevoiţi să cucerim oraşul stradă după stradă.

— Ai absolută dreptate, domnule maior, răspunse Sinclair. Dar, vezi dumneata, eu m-am pregătit pentru

genul ăsta de lupte toată viaţa. Mă îndoiesc că acest Duan a mai apărat vreodată un oraş în lunga şi aparent onorabila sa carieră.

Sinclair se îndreptă spre deschizătura cortului, pregătindu-se să plece. Shannon se gândi că faţa lui semăna foarte mult cu a unei vulpi pe cale să salte gâscă cea grasă a ţăranului.

— Acum el joacă pe terenul *meu,* zise, cu gândul cine ştie unde, comandantul diviziei.

În timp ce generalul ieşea grăbit afară, Shannon aproape că-l compătimi pe comandantul vietnamez. Pe urmă se gândi la ziua următoare, la Song Nhanh şi la atacarea oraşului. Toate gândurile de compasiune i se risipiră.

Presimţea că fermierul ar putea să înhaţe o bună parte din blana vulpii.

60. GRUPA

La început, Mosby crezu că cele patru cadavre din curte erau ale unor copii. Nişte siluete mici, contorsionate, cu pielea desprinsă de pe carne, de parcă oamenii aceia fuseseră jupuiţi de vii.

Pe urmă, îşi dădu seama şi se uită în altă parte.

Căpitanul Jerry Edmunds nu luase decât trei oameni cu el la cercetarea ruinelor fumegânde ale mânăstirii: Mosby, Blind Pig şi Fritsche. Două indicii îl preveniseră cu privire la ce se putea aştepta în timp ce Batalionul 1 din Regimentul 15 se deplasa pe şosea către oraşul Song Nhanh: niciunul dintre refugiaţii care se îngrămădeau pe drum nu-şi întorcea privirea spre clădirile împrăştiate pe culmea dealului, iar un fum negru încă se mai furişa spre cer dintre acoperişurile ruinate.

Între zidurile mânăstirii nu se simţea nicio mişcare.

În momentul acela, Edmunds ar fi trebuit să-i cheme înapoi.

Dar toţi patru au trecut prin curte şi au intrat în capelă, cu armele atârnând în jos, cuprinşi parcă de o uitare de sine.

Stelajele metalice de la stranele prefăcute în aşchii încă mai erau încinse.

Blind Pig îngenunche lângă un cadavru. Îl întoarse într-o parte, cu gesturi delicate.

Sub stiharul incendiat se puteau vedea bandajele. Blind Pig le dădu la o parte.

— Gălbejiţii a venit aci primii, şopti el.

Fritsche închise ochii.

— Nenorociţii dracu’!

Se duse lângă perete şi vărsă fiere. Se întoarse.

— Au avut timp să-şi pună bandajele înainte să… dar-ar dracii! Haide, Pig. Am văzut destul.

Blind Pig lăsă cadavrul să cadă la loc şi se ridică în picioare.

— Cred c-ar trebui să ne gândim la plata datoriilor,

bătrâne.

Fritsche puse mâna pe patul puştii sale, de parcă atunci ar fi descoperit-o prima oară.

— Ştii ceva, nenică? spuse el. La dracu' cu gălbejiţii ăştia. Tare-aş vrea să ştiu cine a ordonat raidul ăsta aerian.

Blind Pig puse mâna pe umărul lui.

— Ai dreptate. Dar ar fi mai uşor să le iei maul la nişte gălbejiţi decât să-i cauţi pă împuţiţii de pe avioane.

— Hai, băieţi, spuse Edmunds, sunetul vocii sale fiind înăbuşit de pereţii înnegriţi. N-avem ce să mai căutăm pe-aici.

Mosby n-avea să ştie niciodată care parte a minţii lui ar fi vrut să spună „Mulţumim, domnule preşedinte", în vreme ce ieşeau cu toţii din mănăstirea incendiată cu napalm, încercând să nu-şi lase memoria să înregistreze ceea ce ochii lor văzuseră aici.

61. SONG NHANH

Pentru soldatul obişnuit, a fi cercetaş echivala cu o invitaţie la sinucidere.

Phan Xuan Cung se uită la camarazii săi, ştiind că nu chiar aşa stăteau lucrurile. Cel puţin un cercetaş poate să aleagă dacă să se sinucidă sau nu. Camarazii ăştia ai lui nu aveau la dispoziţie opţiunea negativă. Se întrebă dacă ei îşi dădeau seama că fuseseră anume desemnaţi drept momeală. Era foarte posibil că nu. Oamenii fuseseră aleşi dintre noii luptători voluntari din Song Nhanh şi din unităţile Viet Cong locale. Pentru ei, misiunea reprezenta poate un moment de glorie.

Pentru Cung însă, era o invitaţie la moarte.

Împreună cu alţi zece oameni stătea ascuns în preajma celor câteva colibe îngrămădite pe malul vestic al râului Song Nhanh. În faţa lor se întindea mahalaua de pe malul vestic şi, la capătul unui drum de ţară brăzdat de făgaşe, intersecţia cu Şoseaua 45L, pe unde aveau să-şi facă apariţia imperialiştii.

În orice caz, aşa spera Cung.

Dacă el s-ar fi aflat la comanda americanilor, ar fi părăsit şoseaua în locul unde se îndepărta de râu la o jumătate de kilometru mai jos de ei şi s-ar fi deplasat direct de-a lungul malului. Dar americanii, cu maşinile lor greoaie şi soldaţii lor leneşi, iubeau ceea ce era drept şi neted. Ştia că avea dreptate în privinţa asta, căci, în ultimele zece minute, elicopterele americane descriseseră „opt”-uri mari înspre poziţia grupei, venind dinspre sud-est.

La cincizeci de metri în spatele lui Cung, platforma largă din piatră a podului numărul doi se întindea pe deasupra râului, spre oraş. Către sud, ruinele primului pod zăceau prăbuşite în albia mâloasă. La o sută cincizeci de metri mai sus de podul numărul doi, se afla cel de-al treilea, încă intact. Cung îşi dădu seama că şi acolo aştepta o grupă, care primise aceleaşi ordine ca şi ei.

Văzu la capătul străzii o pâlpâire neagră-verzuie. Cung

evaluă un moment situaţia. Vasăzică, mai întâi intră cu infanteria. Încă o pâlpâire. Doi imperialişti traversară în goană capătul străzii, unul din ei cărând o mitralieră.

Cung încuviinţă în gând: se pare că-şi trimiseseră înainte una dintre cele mai bune trupe de avangardă. Poate că era chiar cea pe care Cung o spionase anterior, pe dealul din apropierea Song Nhanh-ului. În continuare, ar trebui să apară oameni mişcându-se alternativ, pe ambele părţi ale drumului. Da, da. Acum o să iasă la iveală şi mitraliera. Imediat o să urmeze o pauză, până când probabil va apărea unul din vehiculele lor blindate pentru recunoaştere. Uite-l.

În acest moment, Cung încălcă ordinele primite. Ar fi trebuit să treacă imediat podul înapoi, dar aşteptă până când transportorul american lovi mina. Bubuitura răsună satisfăcător de puternic, iar pereţii metalici ai transportorului se umflară corespunzător. Fumul ieşea din vehicul. Cung îşi dorise dintotdeauna să vadă un astfel de blindat distrus. Acum se puse în mişcare, neluând în seamă ploaia de gloanţe trase dinspre stradă. Ordinele prevedeau să raporteze la centrul de comandă al diviziei în momentul când primii imperialişti se apropiau de pod.

Numai că el se săturase să-şi vadă oamenii supunându-se ordinelor.

— Haide, Grubb, n-ai murit încă.

Vocea venea dintr-un tunel. Grubb zăcea lat într-un şanţ cam la vreo cincisprezece metri de transportorul M-113 incendiat.

Deasupra lui stăteau ghemuiţi Geiger şi Masters. Explozia îl aruncase pe Grubb într-un şanţ de drenaj de la marginea drumului. Grubb îşi pipăi trupul cu atenţie, apoi se ridică în picioare şi scuipă sânge. Masters îi întinse un bidonaş. Grubb gâlgâi cu recunoştinţă, apoi făcu ochii cât cepele şi scoase un şuierat.

— Ei, iepurache, se minună el. Vrei să te iau de nevastă?

Masters se mulţumi să zâmbească şi puse bidonaşul deoparte. Fusese plin cu whisky Old Crow. Grubb se ridică în genunchi tocmai când vietnamezul de la capătul străzii

deschise focul. Toată lumea se culcă la pământ. Grubb se aruncă cu nasul în ceva ce semăna la miros cu aerul din apropiere de Perth Amboy.

— Hai, dar-ar dracii! Să tragem şi noi câteva gloanţe, ţipă Blake.

Docilă, grupa execută foc de voie în josul străzii. Pe urmă, apărură şi ţintele, în momentul când şase... opt... nouă siluete îmbrăcate în negru ieşiră la iveală şi apoi se retraseră peste pod.

— Înainte, strigă Edmunds. Grupa se ridică în picioare, în vreme ce un tanc apăru de după colţ şi împinse la o parte din drum, însoţit de scrâşnete metalice, transportorul cuprins de flăcări. Compania Charlie năvăli către râu.

Membrii grupei Viet Cong au murit în timp ce treceau podul. Era de aşteptat ca imperialiştii să se năpustească în urmărirea acestei momeli, intrând în inima oraşului.

Numai că Compania Charlie fusese păcălită de prea multe ori în felul acesta. Soldaţii coborâră pe malurile râului, se împrăştiară şi se aranjară în linie. Mosby găsi o căruţă răsturnată după care se adăposti. Înaintea lui se întindea podul acela larg de zece metri, arcuindu-se graţios deasupra râului şi ademenindu-i să intre în oraş.

Mosby ştia că dacă va pune piciorul pe pod, va muri. La câţiva paşi mai încolo, Edmunds deţinea postul de comandă al companiei. Acum vorbea prin staţia PRC-25.

— Afirmativ, Citation.

După câteva secunde, veni răspunsul:

— Whirlaway, aici Citation 6 Actual. Big 6 zice să ieşiţi la atac.

Edmunds îşi înăbuşi reacţia. Staţia se auzi din nou:

— Avem pe drum vehicule rapide, Whirlaway. Ca atare, este mare nevoie de podurile alea.

Edmunds se ridică şi strigă la comandantul tancului M-48A3:

— Haide. Ca la Remagen.

După care porni în traversarea podului larg, urmat, după un prim moment de uluială, de compania lui.

Mosby simţea totul foarte acut, înainte de toate noroiul de sub tălpile sale, devenit un pavaj fin, neted. Vedea balustradele de piatră de pe marginile podului şi-şi imagină că acesta arată ca unul dintr-alea din Paris. Ar fi frumos să le văd şi eu cândva. Se întreba dacă luminile funcţionau. Dădu naibii astfel de gânduri şi reveni cu picioarele pe pământ. Auzea clănţănitul şenilelor cam la zece metri în spatele său.

Podul părea să fie lung de câţiva kilometri… o veşnicie… dar asta nu împiedică grupa să sprinteze ca şi cum la sosire i-ar fi aşteptat cine ştie ce bucurie. Spre capătul celălalt se înălţa oraşul. Între clădirile care se zăreau foarte bine era una mare, din piatră de culoare cafeniu-deschis, cu ferestre arcuite.

Acolo sunt, se gândi Mosby.

La una din ferestre, desluşi o figură arămie, în uniformă neagră, cu mâinile încleştate pe mânerul unui detonator. Mosby ştia că sub tălpile lui erau, de bună seamă, vreo zece tone de trinitrotoluen, încărcătură care urma să explodeze exact când el va ajunge la mijlocul podului.

Avea dreptate doar în parte.

Sub arcul central şi cei doi piloni din mijloc erau cablate circa opt tone şi jumătate de TNT. Dar persoana care aştepta nu stătea în vechea clădire a percepţiei din imediata apropiere a podului.

Vo Thi Mo se afla ghemuită chiar sub contrafortul podului, pe malul *vestic* al râului. Ea auzise paşii târşâiţi de deasupra, apoi huruitul unui tanc. Nu era de ajuns. Mo aşteptă. Calmul întruchipat.

Nu se ştie cum, Mosby şi restul Companiei Charlie reuşiră să treacă râul Song Nhanh. Instantaneu s-au organizat într-un perimetru improvizat. Edmunds luă microfonul.

— Citation 6… aici… aici Whirlaway. Am trecut. Şi-am vrea să ne trimiteţi sprijinul de care dispuneţi.

— E pe drum.

Un pluton de şenilate apăru de după colţ şi porni în viteză către pod. Mo auzea zgomotul motoarelor. Acum era momentul.

Al Godfrey era sictirit: de ce-i ordonase Mosby să se culce la pământ? Ce mă-sa, că doar îi văzuse şi el pe gălbejiţii ăia retrăgându-se. Nenică, păi ar fi trebuit să alerge după ei. Godfrey auzi şi el uruitul formaţiei care se apropia de pod. Din curiozitate, se uită într-acolo. Văzu pe cineva atârnat de una din grinzile podului. Scoase un strigăt şi în acelaşi timp ridică arma şi trase.

Glonţul o lovi pe Mo în picior, rupându-i în mare parte carnea de pe coapsă. Fu aruncată în spate. Detonatorul îi scăpase din mână. Începu o cădere lungă... în timp ce deasupra ei se auzea cum huruitul motoarelor umplea lumea întreagă.

Pe malul celălalt, Godfrey urla şi arăta cu degetul. Locotenentul Wilson, cel mai apropiat de el, a fost primul care a văzut micul obiect care se mişca sub pod, în vreme ce două... trei... patru tancuri trecură de secţiunea centrală.

Între speranţele cât de cât realizabile din lumea pământeană a lui Mo nu mai rămăsese decât un singur lucru: micul detonator atârnat de capătul firului, la doar câţiva centimetri sub corpul ei, care tânjea neîncetat să se arunce în apa brună, ademenitoare. Degetele ei se întinseră, în vreme ce gloanţele din cupru ricoşau de oţel. În sfârşit prinse dispozitivul şi încleştă degetele pe întrerupător.

În momentul exploziei, unul dintre tancuri ajunsese la mijlocul deschiderii. Tonele de oţel se înălţară, rămaseră o clipă suspendate în aer, apoi se prăbuşiră o dată cu cele ale podului în apele mâloase ale râului Song Nhanh, zgomotul deflagraţiei intrând în rezonanţă cu ecourile exploziei provocate la următorul pod, numărul trei.

Astfel, cinci tancuri M-48A3 ca şi cei nouăzeci şi trei de oameni ai Companiei C, Batalionul 1, Regimentul 25 Infanterie, rămaseră prinşi în capcană, pe malul vestic al râului Song Nhanh. Moment în care cu o oportunitate exemplară, cei peste trei sute de oameni din Regimentul 67, Divizia 302, Armata Populară a Vietnamului, închiseră capcana.

Una din companii veni direct pe strada care lega podul de piaţa oraşului. Alta, dinspre nord, atacă în porţiunea cuprinsă între vechea clădire cu trei nivele, unde Mosby „văzuse” un genist în aşteptare, şi malul râului.

Asaltul principal a venit dinspre sud, dinspre depozitul lung şi şoproanele înşirate pe mal, direcţie din care două companii au năvălit ca o maree kaki.

Plutonul trei al Companiei Charlie, lichidat anterior în bătălia de pe Dealul 957, era alcătuit, în principal, din „prospături”. Ei au văzut valurile de militari nord-vietnamezi venind asupra lor. Pregătirea, convingerile lor de americani precum şi propriul curaj i-au dus spre moarte. Lucru care nu trebuia să se întâmple. Cei mai mulţi dintre ei nici n-au apucat să riposteze. Iar cei care au deschis totuşi focul au tras de parcă s-ar fi aflat la un poligon de antrenament, la o şedinţă oarecare de instrucţie.

Au murit.

La fel de rapid a fost anihilat şi tancul care sprijinea acea parte a flancului. Un trăgător iscusit, ascuns pe acoperişul depozitului, a lansat o rachetă care şi-a nimerit ţinta între turelă şi carcasă. Explozia obuzului şi a muniţiei din interiorul maşinii blindate a aruncat tancul, ca pe-o jucărie, la vreo doisprezece metri în sus, făcându-l să cadă apoi la sol, unde a trecut ca un tăvălug peste pavaj şi răniţi, pentru a se înţepeni în nămolul de lângă mal.

Plutonul întâi, norocos prin tradiţie, şi-a păstrat şansa, toţi membrii săi orientându-se instinctiv în căutarea adăpostului. Au sărit peste parapetul podului distrus, coborând în mlaştini. Au rămas ascunşi lângă malurile zidite ale râului, la doi metri sub nivelul drumului.

Grupa şi plutonul lui Mosby s-au adăpostit în mare grabă în clădirea veche a percepţiei. A fost o mişcare foarte neinspirată, pentru că aveau de înfruntat, pe flanc, o întreagă companie de nord-vietnamezi. Au rămas în viaţă dintr-un singur motiv. Tancul care le asigura sprijinul s-a întâmplat să aibă, contrar ordinelor, tunul de 90 mm încărcat cu obuze-canistră şi turela îndreptată spre nord, paralel cu râul. Obuzul canistră a explodat şi i-a pus pe fugă

pe soldaţii NVA.

Mosby n-a ştiut nimic din toate astea. N-a fost conştient decât de faptul că s-a aruncat la pământ şi s-a lovit de peretele de cărămidă al clădirii. S-a întors şi s-a uitat într-o parte. Chiar după mai mulţi ani, memoria lui nu-i aducea în actualitate decât nişte secvenţe bizare, înlănţuite atunci în mintea lui chinuită; fotografii văzute doar în copilăria lui, când răsfoia numere vechi ale revistei *Life.*

Deasupra, tubul metalic ieşind din fereastra de la primul etaj al clădirii percepţiei şi un nor negru şi neclar explodând la gura ţevii.

Fulgerul luminos de la tunul tancului care trăgea a doua oară.

Oameni morţi, oameni muribunzi, oameni ţipând, oameni alergând pe caldarâm.

Pe urmă, o imagine cu totul unică:

Trăgătorul vietnamez care executa foc de la fereastra de deasupra lui Mosby murind datorită reculului lansatorului de rachete, în vreme ce proiectilul lui bine ţintit, lovea puntea din spate a tancului M-48.

Obuzele modeme, destinate distrugerii blindatelor, funcţionează în diferite feluri. Cel mai adesea şi cel mai eficient, ele aruncă asupra tancului o cantitate bine calculată de material exploziv. Acesta face o gaură minusculă prin blindaj, apoi transformă metalul în oţel topit, împroşcându-l în interiorul compartimentului echipajului.

Mosby a auzit o explozie înfundată în momentul când racheta RPG a detonat pe puntea din spate a tancului. A văzut trapa deschizându-se şi pe conducătorul vehiculului ieşind dinăuntru.

Urma o nouă imagine, când tancul a luat foc şi a explodat.

Comandantul echipajului tocmai întorcea mitraliera de 0,5 către cel care adineauri trăsese în el, în momentul când tancul a sărit în aer. Mosby a văzut un con de flăcări izbucnind brusc prin trapă… silueta în raze X a unei fiinţe omeneşti… şi oasele i se vedeau negre pe fondul roşu, ca de Halloween… iar vâlvătaia transforma viaţa în ceva

negru, viaţă smulsă cu violenţă în momentul când un craniu rânjind, sfărâmat, căzu în faţă, carnea transformându-se în cenuşă. Totul, sub privirile lui.

Acesta a fost momentul când Compania Charlie ar fi trebuit să moară până la ultimul om, cu un pluton decimat, un al doilea pluton împins către mlaştini şi cel de-al treilea pluton prins în capcană la teren deschis.

Numai că în acele momente dramatice, s-a întâmplat că maiorul Oreste Carruthers, comandantul Companiei a douăsprezecea de Aviaţie, a riscat trimiterea în faţa curţii marţiale, dobândind decoraţia Service Cross şi recunoştinţa veşnică a tuturor „animalelor de linie” de la faţa locului. Carruthers, cu trei modele foarte vechi de elicoptere de asalt, s-a apropiat, zburând la joasă altitudine şi cu viteză mică, pe deasupra malului de râu, nerespectând flagrant regulile şi fără să aibă aprobările necesare.

Elicopterul UH-1B avea un echipaj alcătuit din patru oameni: pilotul, copilotul şi doi trăgători care acţionau de lângă uşă. Era echipat cu două mitraliere M-60 care-şi iţeau ţevile în afară, câte şase rachete de 70 mm pe fiecare parte, două mitraliere de calibrul 0,60 în tecile de sub burta aparatului precum şi un lansator automat de rachete de 40 mm. Teoretic, dacă tot arsenalul ăsta ar fi fost acţionat simultan, elicopterul s-ar fi prăbuşit la sol. Era un caz teoretic arareori testat, dat fiind că nu se găsea aproape niciodată o ţintă care să necesite o asemenea opţiune.

Carruthers, cu „ciclicul” împins la maximum înainte şi cu manşa colectivă trasă la refuz, se întreba ce avea să se întâmple.

Elicopterul Huey a pornit în picaj spre sol.

Dacă ar fi fost un avion, motorul s-ar fi calat. Fiind însă un elicopter, deci un aparat cu comportament total diferit în situaţii-limită, n-a făcut decât o tentativă de „cabrare”, după care şi-a lăsat botul în jos. În acel moment, Carruthers nu dădea doi bani pe evoluţia bizară a aparatului, căci era atent la ceea ce nu a putut să descrie decât ca fiind o coloană de foc, pogorâtă din iad asupra soldaţilor NVA de sub el.

Din fericire pentru Carruthers, minitunurile au rămas fără muniţie înainte ca elicopterele să fi pierdut mai mult de douăzeci de metri altitudine. Dat fiind că nu se aflaseră la mai mult de treizeci de metri de sol, asta însemna că patinele săniilor de aterizare au trecut razant peste caldarâmul de pe mal. Dar piloţii de elicoptere, în special cei de pe aparatele de asalt, nu sunt normali. Totul s-a terminat perfect.

În loc de curtea marţială, Carruthers a primit de la Sinclair decoraţia Service Cross. Şi ori de câte ori intra în vreun bar militar şi pomenea în treacăt de Song Nhanh, nu mai trebuia să-şi cumpere singur de băut.

Din acea zi, pentru tot restul carierei militare, i-a rămas drept poreclă semnalul de apel radio:

Splatter[73]6.

Era binemeritată.

Cel care-ar dori să-i copieze isprava ar trebui să găsească o porţiune însorită de pavaj, traversată de trei coloane de furnici. Să presare peste coloane nişte pocnitori şi să le împroşte cu benzină. Şi să dea foc furnicilor acelea cu praful de puşcă dintr-un cartuş de vânătoare.

Numai că, acum furnicile acelea sunt infanterişti nord-vietnamezi. Oameni.

Mosby se pomeni gâfâind în interiorul clădirii, cu un cadavru căzut pe umărul lui. În încăperea cu birouri se aflau camarazii săi de grupă, locotenentul Wilson, Blake şi aproape tot restul Plutonului doi.

Se trase uşor într-o parte, jumătate din trup şi cea mai mare parte din minte simţindu-se ca sub efectul novocainei. Geiger îl ajută. Mosby observă că leşul îi aparţinea căpitanului Edmunds. Mai mort de-atât nici că se pomenise.

Se poate să i se fi tras de la vreun fragment dintr-un proiectil B-40, sau o schijă de la atacul aerian. Indiferent de cauză, partea inferioară a craniului lui Jerry Edmunds lipsea aproape cu totul, iar gura îi rămăsese căscată, cu maxilarul proptit pe piept.

[73] Împroşcare, stropire (n.tr.).

Mosby simţi pe uniformă o umezeală siropoasă.

Dar-ar dracii! se gândi el. Dar-ar dracii, de ce vă uitaţi toţi aşa la mine? Fir-ar să fie, că doar n-am o privire mai fioroasă decât oricare dintre voi. Şi nici n-arăt mai speriat decât alţii. E numai sângele ăsta blestemat.

— În regulă, zise Taylor. A meritat riscul. Ce facem acum ca să-i scoatem de-acolo?

Răspunsul lui Shannon fu întârziat de sosirea elicopterului lui Sinclair. Se aflau pe zona de aterizare cea mai apropiată de râu, zonă amenajată prin arderea rapidă a colibelor de lângă ramificaţia spre oraş a şoselei. Tot aşa fuseseră improvizate şi alte heliodroame iar aparatele Huey, care asigurau transportul batalioanelor din regimentele 11 şi 29, aterizau şi decolau într-o navetă neîntreruptă de la şi înspre Hue Duc.

Sinclair coborî din elicopter şi se apropie de ei.

— Geniştii de la Regimentul 12 sunt pe la jumătatea drumului, începu el, fără niciun preambul. Domnule colonel, câţi oameni ai pe malul celălalt?

— Nu ştiu sigur, sir, mărturisi Taylor. N-am reuşit încă să luăm legătura cu ei. Am pierdut toate cele patru tancuri şi, bănuiesc, jumătate din efectivul Companiei Charlie. Din câte pot să-mi dau seama, am cea mai mare parte dintr-un pluton aproape de malul râului. Şi mai avem şi clădirea de colo. Nu ştiu câţi sunt în ea.

— Chiar acum, zise Sinclair, încerc să obţin de la ARVN aprobarea pentru artilerie şi sprijin aerian. Aştia ne ţin pe loc. Colonele, se poate face ceva ca să-i ajutăm pe soldaţii dumitale?

Taylor şi Shannon se uitară unul la celălalt. Da, cum să nu. O bombă nucleară. Un miracol. A Şaptea de Cavalerie a lui John Wayne. Sinclair le desluşi expresiile.

— Geniştii vor ajunge aici pe la ora 18,00. Până-n zori, or să poată amenaja un pod peste râu. Să sperăm că oamenii noştri or să reziste.

Sergentul Roger Blake, locţiitorul comandantului de

pluton, se uita în jos de la fereastra sa la cele două cadavre. În vreme ce umbrele înserării puneau stăpânire pe împrejurimi, el încerca să-şi imagineze felul în care muriseră cei doi. Da, se gândi la început. Tipul de colo s-a prăbuşit din cauza bucăţii ăleia de oţel care l-a lovit în piept. Celălalt a murit împuşcat, în timp ce încerca să i-o scoată afară.

Pe urmă, i se schimbă modul de percepţie a situaţiei. Poate că cei doi bărbaţi se urau unul pe celălalt. Poate că al doilea individ i-a înfipt bucata de metal în piept primului. Poate că tipul ăla îi făcea felul nevestii ăstuilalt.

Poate că amândoi alergau. Poate că bucata aia de oţel l-a ucis mai întâi pe primul bărbat, apoi s-a înfipt în pieptul celuilalt.

Blake zgâria cu unghiile zidăria din faţa lui, încercat de sentimente contradictorii, aşa cum fusese întotdeauna.

Roger Blake nu era un om al marilor evenimente. Născut în alte condiţii, ar fi fost un excelent membru al cluburilor Rotary, proprietarul unui aprozar din Midwest, un Babbitt[74] dintre cei mai onorabili şi mai utili. Dar nu în Texasul de Vest. Şi nu ca odraslă de dijmaş.

În Texasul de Vest, a auzit o mulţime de lucruri despre eroii de la Alamo[75]. În special ca al treilea fiu al unui dijmaş, după cel de-al doilea război mondial, a auzit o mulţime despre Audie Murphy.

Aşa încât s-a înrolat în armată în 1949, fără să ştie ce dracu’ se întâmplă, sau ce dracu’ ar trebui el să facă; dar, orice era mai bine decât să încaseze mereu scatoalcele rătăcite, din fiecare seară de sâmbătă, atunci când bătrânul, beat mort, încerca s-o bumbăcească vârtos pe mama lui Blake.

Fără talente, fără pregătire şcolară, fără prea multă

[74] Persoană mulţumită de sine, care aderă şi se conformează cu uşurinţă ideilor şi idealurilor clasei mijlocii, în special cele referitoare la succesul material (n.tr.).

[75] Misiune franciscană din San Antonio, Texas, asediată de mexicani pe 23 februarie 1863, în timpul războiului pentru independenţă al Texasului, şi cucerită pe 6 martie 1863, după uciderea întregii garnizoane (n.tr.).

tragere de inimă, Blake s-a pomenit în Coreea. Începutul războiului şi prima retragere l-au găsit într-un buncăr de mitralieră din regiunea Naktong.

Blake nu-şi dădea seama ce caută el în spatele acelei mitraliere şi, mai rău, nici cum să scape de acolo. Singurul lucru pe care-l ştia era că toţi prietenii din jurul lui muriseră.

În faţa lui se aflau mulţi oameni îmbrăcaţi în cafeniu, alergând.

În spatele lui se găseau acei oameni care, cu excepţia ochilor migdalaţi, îi aminteau de locul de unde venea el însuşi. Nu avea de ales, decât să ţină apăsat trăgaciul mitralierei 1919A4. A oprit asaltul nord-coreenilor şi, până să se prăbuşească şi el din pricina rănilor, în faţa lui se strânsese o grămadă de cadavre.

În Japonia, în spital, Douglas MacArthur i-a prins de pernă Steaua de Argint. Această decoraţie i-a restrâns drastic aria opţiunilor. Acum, era mai bine să rămână în armată decât să se întoarcă în groapa aia plină de praf din Texasul de Vest.

Dat fiind că armata este foarte îngăduitoare cu eroii, a izbutit să parcurgă în slalom încă optsprezece ani de serviciu. Niciodată mai mult decât „suficient” în executarea atribuţiunilor sale, Blake a reuşit să urce în ierarhie până la gradul de sergent-major.

De n-ar fi existat Vietnamul şi-ar fi încheiat cei douăzeci de ani în cine ştie ce post lipsit de importanţă şi s-ar fi pensionat rămânând într-una din acele locuinţe mobile de lângă Fort Benning, pentru a se înscrie la concursurile de povestiri „vânătoreşti” ale Legiunii Americane[76]. Numai că cineva a observat Steaua de Argint din dosarul lui şi a decis că sergentul-major ar fi un excelent subofiţer-instructor la Şcoala de Pregătire Avansată pentru Infanterie de la Fort Ord. La secţiunea „mitraliere”.

Blake a rezistat şaptesprezece săptămâni. Pe urmă, a fost găsit beat criţă în curtea din spate de la Fort Ord,

[76] Societate înfiinţată în 1919, compusă în prezent din veterani din primul şi al doilea război mondial şi din cel coreean (n.tr.).

cărând după el o mitralieră M-60 şi jurându-se că ieşise să vâneze o căprioară pentru cină.

Bineînţeles, fiind un erou decorat cu Steaua de Argint, n-a primit nici măcar o mustrare. În schimb, a fost expediat în grabă în Vietnam, cu un plic sigilat în dosarul său 201. Blake, spuneau instrucţiunile semnate de colonelul aflat la conducerea secţiunii pentru mitraliere, avea nevoie de o însărcinare pe front.

A primit-o: Batalionul 1, Regimentul 15 Infanterie.

Datorită gradului său, Blake a fost numit locţiitor de comandant de pluton. O poziţie privilegiată pentru el pe care n-a deţinut-o niciodată şi nici nu se gândea s-o deţină vreodată.

Sergentul-major Roger Blake asculta cum i se rupeau unghiile şi încerca din răsputeri să se abţină să nu sară pe fereastra aceea şi să alerge, să alerge oriunde putea să respire măcar două secunde în linişte.

Curios, deşi era bărbat în toată firea, iacă-tă, nu vroia să facă decât ceea ce făcuse mereu după ce primea câte-o bătaie: să dea fuga în şopron, să-şi ia în braţe câinele cu urechi lungi şi să plângă, fără să scoată vreun sunet care l-ar putea trezi pe taică-său.

— Nenică, mormăi Blind Pig în timp ce dădea jos ultimele cioburi de sticlă din fereastră, vezi cum ne-au tras pe sfoară marţafoii ăia de la Hollywood?

Grubb, care tocmai se apucase să desprindă bucăţi din grilajul ferestrei lor de la primul etaj al clădirii, se uită perplex la Blind Pig. Începuse să înveţe că trebuia să-i lase omului răgazul să-şi explice punctul de vedere.

— Ai văzut şi tu filmele alea cu cavalerişti când erai mic, nu?

Grubb bănuia că văzuse.

— Şi tot nu te-ai prins? Nenică, voi irlandejii sunteţi mai nătângi decât credeam io. Păi, înseamnă că nu analizezi situaţia, moşule.

Grubb nu-i răspunse. Îşi dădea seama că, într-un fel sau altul, Blind Pig îl promovase de la „lăbar” şi „pifan” la „moşule”.

— Stăm acilea-ntr-o clădire care arată ca-n Vestul Sălbatic. Nenică, păi m-aştept în orice clipă să-mi apară Henry Fonda pe scările alea.

Grubb văzu clădirea percepţiei cu alţi ochi. Da. Trei niveluri de gresie, cu zăbrele la ferestre. Ei, fir-ar să fie, îşi dădu el seama, asta era o bancă.

— Nu, drăguţă, zise el, aici e locul unde bulangiul cu mustaţă, cum dracu-l chema? Donlevy, parcă, le spune băieţilor răi să se ducă şi să închidă ferma văduvei.

Blind Pig reflectă. Irlandezul avea dreptate. Râse în hohote.

— Mamă, mamă, zise el cuprins de o veselie exuberantă. Stăm acilea, numa' douăj' dă inşi, în partea cea mai nenorocită a oraşului, îi aşteptăm pă gălbejiţii ăia să vină să ne facă felu' şi nu putem să ne gândim decât la John Wayne. Gagiule, ascultă la mine, suntem într-o ureche. Da', rău de tot

Regimentul 67 atacă din nou, trecând peste cadavrele împrăştiate în piaţă. Blind Pig îşi aşează mitraliera pe crăcana-suport.

Taca-taca-taca... şi s-a zis cu individul ăla care arăta ca un ofiţer. *Taca-taca-taca...* tipul din spatele lui, trebuie să fi fost sergentul-locţiitor de comandant de pluton... perfect, perfect... apleacă-te un pic... *taca-taca- taca-taca...* exact în şirul ăla de lăbari-criminali-ordinari care vor să-mi facă de petrecanie. Nenică, cred că sunt un cadavru. Dar asta-i exact ca acasă.

William Jefferson – Blind Pig – nu se amăgise niciodată cu iluzia că va ajunge la o vârstă înaintată. Şi nici nu vroia aşa ceva. Cine mama dracu', declara el, nesilit de nimeni, vrea s-ajungă un cioroi ramolit care stă pe lângă club, aşteptând să-i facă cineva cinste c-o berică. Să trăieşti din pomana albilor... nu, nenică. Mai bine o mierleşti când eşti tânăr şi-n puteri.

Blind Pig se dovedise dintotdeauna un element negativ irecuperabil. Pe străzi, era cât se poate de limpede încă din copilărie, puştiul, nu se sinchisea de vreo durere... a lui sau a ta. Fă-te mic în preajma tipului ăsta, altfel ai să regreţi.

Prima opţiune a lui Blind Pig a fost boxul. A ajuns până la Mănuşa de Aur, dar a fost eliminat încă din primele tururi „la masa verde” nu numai pentru că şi-a făcut chisăliţă, de două ori, adversarul, dar şi fiindcă l-a lovit pe individ după ce i se ordonase să se ducă într-unul din colţurile neutre. Poate că suspendarea ar fi fost temporară dacă Blind Pig nu s-ar fi repezit să-l ia la pumni şi pe arbitrul meciului.

Nu-i nimic, s-a resemnat el. Asta şi-aşa nu m-ajuta să-mi plătesc chiria. Dar am numele. Sunt o mulţime de *blind pigs,* baruri clandestine, care au nevoie de ceva muşchi, este?

Aşa a fost… De unde şi porecla lui Jefferson.

Din nefericire şi, în cele din urmă, din fericire, William Jefferson n-a învăţat niciodată să se facă mic.

În speluncă erau patru muhaiele, care făceau mare tămbălău. Blind Pig a decis că ajunge atâta bulibăşeală. Trei dintre ei au comis greşeala să scoată la iveală cuţitele. Unul a murit, altul a rămas… făr’o doagă, iar ultimul avea să şchioapete până la sfârşitul vieţii.

Al patrulea individ era Deacon Rayburn, unul dintre pungaşii de elită din Detroit care şi-au dat seama că banii şi prestigiul nu mai veneau din meseria de peşte, ci din cea de traficant de droguri. De-acum, el era „domnul Jones[77]”.

Rayburn l-ar fi putut mătrăşi pe Blind Pig pentru curajul de a-i fi cotonogit pe cei din garda lui personală şi de a-i fi stricat cheful în seara aceea. Dar, întotdeauna un excentric, s-a gândit că întâmplarea a fost amuzantă.

Două zile mai târziu l-a angajat pe Blind Pig ca om de încredere. Şi l-a învăţat că un pistol nu numai că rezolva mai repede o problemă, dar nici nu te lăsa cu martori sau încheieturi zdrelite.

De necrezut, dar Rayburn, om cu influenţă, credea în cooperare. Şi-a spălat banii cu mare grijă, apoi i-a menţionat în declaraţiile de impozitare. A fost unul dintre primii traficanţi de droguri care umbla prin oraş într-un Mercedes şi nu într-una din „sorcovele” specifice peştilor.

— Pig, spunea el sfătos, trebuie să-nţelegi, barosanii cu

[77] Termen argotic pentru droguri (lb. engleză, în orig.) (n.tr.).

feţe palide nu dau doi bani pă ce se-ntâmplă aci. Ei nu vor să se confrunte cu realitatea. E exact ca-n Sud. Noi n-avem decât să stăm în lumea noastră, să facem ce ne taie capul, că ăia ne lasă-n pace. Dar nu treb'e să uiţi că fiecare din albii ăştia vrea să ne facă felu'. Alde Kennedy, Johnson, Stoke… nenică, ăştia toţi s-a aliniat la mişcarea care zice că noi, cioroii, am face bine să nu le stăm ca sarea-n ochi. Aşa că regula pă care-am învăţat-o io şi-ncerc să te-nvăţ şi pă tine e să-ţi trăieşti viaţa ca un submarin mare şi negru. Submarinele nu-s buşite decât atunci când ies afară să ia aer. Pricepi?

Jefferson a auzit, acesta fiind de fapt, principalul motiv pentru care s-a prezentat la încorporare când a primit ordinul de recrutare. În plus, aşa cum i-a explicat Rayburn, gaborii ăştia's dispuşi să te plătească numai ca să-n-veţi cele mai faine metode de ucidere. Asta e ca şi cum cineva te-ar plăti să te duci la… paştele mă-sii, cum îi zice la şcoala aia pentru albi? Harvard. Da, bătrâne. Pentru lupta de stradă, Vietnamul cam asta e.

Blind Pig n-a fost el prea sigur că a-nţeles, dar i-a urmat ordinele lui Rayburn. Şi până acum, Rayburn nu se înşelase. L-a menţinut pe statul de plată. S-a îngrijit ca, în permisiile şi învoirile de dinaintea plecării în Vietnam, să fie tratat regeşte. I-a trimis în mod regulat cecuri mamei lui şi, în general, a procedat cinstit în toate cele.

Blind Pig îşi dădu seama că probabil va muri chiar acum, în clădirea asta izolată, de la dracu-n praznic, într-un oraş de care nu auzise nimeni. Dar dacă nu murea, avea nişte idei foarte ambiţioase despre ce urma să se întâmple după întoarcerea în lume.

Deacon avea perfectă dreptate… dar rămăsese un pic în urma vremurilor. Blind Pig se gândea că, după un an sau doi de la întoarcere, s-ar putea ca în Detroit să apară un nou şi foarte impunător „domn Jones"…

Pe celălalt mal al râului, Shannon îl urmărea pe Sinclair cum jongla cele trei staţii radio. Preocuparea generalului îi amintea de secvenţa telefonului din filmul ăla… cum îi

zicea? *Cum să reuşeşti în afaceri fără mari eforturi.* Da. Dar cum dracu-l chema pe actor? Era un bun subiect de meditaţie. Shannon şi Taylor încercau să nu se gândească la moartea lui Edmunds, fiindcă toate se terminau într-o tragedie.

Da, avea să înţeleagă mai târziu Shannon, noi l-am trimis pe Jerry la moarte. Dar ce altceva putea să-l aştepte? A vrut să fie soldat, iar soldaţii sunt ucişi. Însă… acum… ce pierdere teribilă. De ce pierdere? Soldaţii mor, nu? Sigur că mor. Dar nu pentru un motiv stupid precum recucerirea Song Nhanh-ului, oraş despre care nu se va pomeni nici măcar în notele de subsol ale cărţilor de istorie.

S-ar putea ca atunci să fi fost prima oară când Dennis Shannon să se fi gândit la el însuşi ca angajat în conducerea unei uriaşe maşinării distructive care se rostogolea la vale, către propria ei compromitere morală şi fizică. Şi a scopului pe care ar fi trebuit să-l aibă Forţele Armate ale Statelor Unite ale Americii. Dar asta urma să vină mai târziu.

La radio, Sinclair încerca să ajungă prin cartierul general al MAC-V, la înaltul comandament al ARVN. De acolo dorea să obţină permisiunea de a folosi artileria asupra oraşului Song Nhanh.

La a doua staţie, el se străduia să obţină sprijin aerian pentru divizia sa, într-un moment când evenimentele Tet subţiaseră foarte mult disponibilităţile militare. În sfârşit, la a treia, ordona tot felul de dispoziţiuni unităţilor din propria sa divizie – cea mai mare parte a bateriilor şi divizioanelor de artilerie autopropulsate cât şi lunga coloană de camioane de cinci tone care se îndreptau, la nord, dinspre Hue Duc.

Shannon se întrebă dacă, în cazul în care tunurile soseau şi Sinclair încă nu obţinea aprobarea, generalul va avea curajul să ordone folosirea artileriei. Spera să nu aibă ocazia să afle răspunsul.

— Sir, încercă Shannon să-l abordeze pe Taylor, într-o oră, două se-ntunecă.

— Şi?

— Sunt destui bușteni ca să facem nişte plute, începu Shannon.

— Negativ, domnule maior. Aici nu suntem la Point du Hoc. Şi eu n-am în subordine o trupă de Rangers şi pe niciunul dintre noi nu-l cheamă Darby. Las-o baltă, maior Shannon.

Ceea ce s-ar fi putut transforma într-o adevărată muştruluială fu întrerupt de unul din transmisionişti lui Taylor.

— Avem restabilită legătura cu Whirlaway, sir.

Printre paraziţii electrostatici răzbătu o voce contorsionată fonic.

— Whirlaway, aici Actual 6. Locotenent… Wilson, corect?

— Da, sir.

— Rămâi pe poziţie, Whirlaway. Încercăm să traversăm ca s-ajungem la voi. Am nevoie acum de efectivul tău, recepţie.

Vocea lui Wilson deveni ceva mai sigură.

— Aici Whirlaway. Am efectiv de optsprezece, trei Whiskey India Alpha, număr necunoscut de Kilo India Alpha, recepţie.

— Care-i situaţia ta, Whirlaway?

— Ăăă… poziţia e sigură. Adineauri i-am respins din nou. Cu muniţia… acum l-am pus pe locţiitorul meu să vadă cum stăm. Sir, o să puteţi să ne scoateţi de-aici?

— Aici Actual 6. Rămâi pe poziţie, locotenente. N-am lăsat niciodată pe nimeni de izbelişte. Şi n-am să-ncep cu tine o nouă tradiţie!

Shannon se întrebă dacă, în pielea lui Taylor fiind, ar fi avut puterea să adopte tonul ăla tărăgănat şi liniştit pe care-l folosea colonelul. Îşi imagină cam ce se întâmpla în clădirea de gresie de peste râu.

Probabil că totul era noroi, sânge şi panică, la doar două degete de suprafaţă. Un comandant, locotenentul Wilson, se afla la prima lui bătălie adevărată. Şi încă una care semăna mult prea mult cu cea de la Bastogne[78]. Un sergent

[78] Oraş în sud-estul Belgiei, unde trupele americane au fost asediate în timpul contraofensivei germane din decembrie 1944 (n.tr.).

locţiitor, îl chema Blake, îşi aminti Shannon, care nu dădea semne că ar fi altceva decât un papă-lapte. Comandanţii de grupă… şi Shannon văzu aici o scânteie de speranţă. Mosby era acolo. Dacă nu murise, poate că el va reuşi să ţină lucrurile sub control.

Shannon îşi dorea cu disperare să se fi aflat în clădirea aceea. Fiindcă, fără ajutor, se temea tare mult ca cei dinăuntru să nu moară până la ultimul.

Mosby îl văzuse pe Blake ghemuit lângă fereastra aia de la etaj şi nu simţise nici mânie, nici ură. Se gândea că omul reacţiona destul de raţional, cum îi era firea, la o situaţie imposibilă.

Mosby se întreba de ce propriile sale reacţii erau de-a dreptul ilogice. Uite-l cum trecea pe la fiecare om. Zâmbitor. Cu o voce destul de calmă. Mosby, nasolule, ai să mori dintr-o clipă-n alta, şi toţi cei de-aici or să se prăpădească împreună cu tine. N-o să se ştie niciodată cum ai murit. Ce gând idiot. Nimeni nu moare vreodată „bine”. Întotdeauna se-ntâmplă câte-o scârboşenie. Numai că unii o mierlesc mai repede decât alţii. Atunci, de ce mă comport ca-ntr-unul din filmele alea cretine despre maimuţoii de soldaţi britanici, cu buza de sus ţeapănă, în „In-gia”?

În clădirea percepţiei se aflau ceva mai mult de o duzină de necunoscuţi de la celelalte grupe ale plutonului. Mosby nu ştia dacă erau soldaţi buni, proşti sau nişte amărâţi de pifani aduşi aici de soarta nemiloasă.

Făcu inventarul oamenilor săi.

Blake, într-un colţ de la primul etaj; Arledge, aproape de fereastra de la parter, Blind Pig şi Grubb stăteau bine postaţi la etaj, acoperind zona deschisă din faţa clădirii; Wilson şi Diaz, în faţa uşii de la parter.

Geiger şi Diaz aveau şi ferestrele dinspre râu, iar Taliaferro şi Masters acopereau, de la parter, zona de nord.

Fritsche era singur la etajul al doilea. Împuşca dezinvolt orice gălbejit ieşea la iveală, ca un om care ar fi posedat fulgerele lui Zeus. Godffey se fâţâia când ici, când colo, peste tot, la primul etaj.

În mod surprinzător, muniţie aveau din belşug. Mosby se gândi că asta se întâmpla deoarece, fiind atacaţi prin surprindere, nimeni nu avusese o reacţie atât de rapidă ca să golească un încărcător.

Singura problemă care nu-i convenea lui Mosby consta în faptul că erau înţepeniţi aici, pe celălalt mal al râului, atacaţi de toţi gălbejiţii de pe lume, plus prietenii acestora. Mai mult chiar, nu exista nicio şansă ca restul batalionului să poată trece la timp peste râul Song Nhanh ca să le salveze pielea.

Cel puţin, bine că Wilson nu se făcea de băcănie. Avea o voce calmă, echilibrată şi părea să cumpănească cu mare grijă fiecare cuvânt pe care-l rostea.

Mosby ştia răspunsul. Wilson, pifanul, n-avea cum să-şi dea seama cât de adânc erau ei cufundaţi în tot rahatul părţii ăsteia de Asia.

Mosby se înşela amarnic.

Wilson era cât se poate de conştient de ceea ce, cu mare probabilitate, avea să se întâmple. Dar, totodată, era al naibii de hotărât să nu mai dea greş. Două dezamăgiri erau de ajuns. Wilson începea să înţeleagă că într-o foarte mare măsură fusese „copilul lu’ mămica” şi că nereuşita de la examenul de admitere la Facultatea de Drept se înscrisese în biografia lui ca o înfrângere uriaşă.

În plus, mai era şi Marjorie.

În timp ce mintea lui analiza toate astea, Wilson era recunoscător, într-un mod nedesluşit, pentru că, în clipa aceea, nord-vietnamezii declanşaseră al treilea lor asalt.

Eşecul de fond al comunismului, ca al oricărei alte birocraţii închistate, se poate explica şi prin aceea că o astfel de societate răsplăteşte şi promovează acordul.

Vo Le Duan avea dreptate să considere Regimentul 67 ca fiind un corp de elită. Soldaţii săi devotaţi erau în stare să moară până la ultimul în îndeplinirea misiunii încredinţate, indiferent de natura ei.

Numai că devotamentul cu pricina necesita totodată şi o

direcţionare. Splatter 6 aranjase lucrurile în aşa fel încât cea mai mare parte a structurii de comandă a regimentului să piară, ceea ce se şi întâmplase de altfel după primul lui raid. Acum, ofiţerul cu gradul cel mai mare din Regimentul 67 era un căpitan de intendenţă. Misiunea primită de la Duan avea drept unic scop distrugerea prezenţei americane pe malul râului. Şi asta urma să se facă.

Pentru îndeplinirea ordinului, ar fi existat căi mai lesnicioase. Putea fi adusă, de exemplu, artileria, care să facă una cu pământul impunătorul edificiu al percepţiei. Sau, după căderea întunericului, regimentul s-ar fi putut strecura în clădire şi s-o cucerească printr-un asalt surprinzător.

De regulă, ofiţerii de intendenţă nu sunt instruiţi în materie de tactică, cel puţin nu în cea cu aplicare mai puţin imediată decât hrănirea şi echiparea oamenilor. Prin urmare, comandantului de facto al Regimentului 67 nu i-a trecut altceva prin minte decât să atace la nesfârşit clădirea, trecând peste un teren deschis.

Aceasta e o modalitate acceptabilă de câştigare a unui război şi a unei bătălii. Grant a distrus armata Virginiei de Nord prin atacuri frontale repetate. Dar strategia nu se preta la Song Nhanh. Unioniştii din 1863 dispuneau de un număr nelimitat de soldaţi de care să se poată dispensa. Armata Populară a Vietnamului avea nevoie de fiecare suflet din componenţa sa. Şi astfel, regimentul 67 a început să se distrugă singur, atacând clădirea cu trei niveluri, apărată de o jumătate de pluton de americani.

62. GRUPA

În amurg, vietnamezii declanşară al patrulea atac, de data asta cu lansatoarele RPG şi grenade. Patru rachete B-40 explodară în preajma intrării. Imediat, cinci genişti se furişară la adăpostul tancului cuprins încă de flăcări, şi aruncară o ploaie de grenade asupra clădirii. Detonaţiile îi făcură pe DeeJay şi pe Wilson să fugă împleticindu-se de lângă uşă. Profitând, o grupă de soldaţi NVA pătrunse în clădire.

Mosby zări scânteierea unei baionete de AK. Lovi puternic cu cuţitul bowie primit de la Casey. Lama de oţel se înfipse în mânerul din lemn al automatului şi cuţitul îi fu smuls din mână. Nord-vietnamezul făcu o rotaţie incompletă. Mosby avu timp să vadă cum ţeava armei se îndreaptă spre el, propria sa puşcă ridicându-se prea încet. Deodată Fritsche, urlând ca un taur în călduri, înfipse lama lopeţii de infanterie în ceafa individului. Smulse apoi unealta şi trase cu arma de vânătoare într-un alt soldat, transformându-l într-o masă de sânge.

Mosby stătea acum într-un genunchi şi trăgea înverşunat în direcţia dreptunghiului de lumină tot mai slabă de peste drum de clădire, auzind împuşcăturile altor două puşti lângă el. Blind Pig coborî până la jumătatea scării, cu ţeava mitralierei rezemată de balustrada sfărâmată şi expedie aproape o cartuşieră întreagă în atacatori. Asaltul NVA şovăi. Ca şi cum ar fi dat lovitura de graţie, de la fereastra primului etaj, Grubb aruncă asupra lor grenada Willy Peter[79].

Mosby văzu proiectilul şi se rostogoli ca să se adăpostească. Grenada explodă într-un nor de fum alb şi de flăcări. Fosforul alb, Willy Peter, arde instantaneu, precum napalmul. Cei norocoşi sunt ucişi de detonaţie. Ferească-i Dumnezeu însă, pe cei răniţi! Fosforul se combină la nivel micromolecular cu atomii de carbon, respectiv, cu

[79] Denumire argotică pentru *White Phosphorus Grenade* – grenadă cu fosfor alb (n.tr.).

organismul uman. Să fii rănit de WP înseamnă o moarte înfiorătoare. Asaltul devastator al fosforului nu poate fi oprit decât prin imediata cufundare în apă. Cei câţiva nord-vietnamezi aflaţi în preajma epicentrului exploziei s-au repezit orbeşte spre râu... şi au murit în timp ce alergau împleticindu-se.

Mosby schimbă încărcătorul, apoi găsi automatul AK zăcând pe podea şi-şi recuperă cuţitul bowie. Observă absent că lama nici nu se ciobise.

Auzi un glas hârâit în preajma lui. Era DeeJay. Mosby se lăsă pe vine lângă trupul transmisionistului. Sângele se prelingea de pe faţa acestuia, care era toată numai o rană, iar aerul îi şuiera din piept. Cu gesturi automate, degetele lui Mosby scoaseră de la centură unul din săculeţele de prim-ajutor. Întinse şi apăsă cu forţă folia care împacheta trusa pe gaura provocată de schijă în pieptul lui DeeJay. Pe urmă, în ciuda gemetelor inconştiente ale rănitului, îl ridică în capul oaselor, îi petrecu bandajul peste folie, apoi peste umeri şi strânse cât putu de tare.

DeeJay îşi pierduse deja cunoştinţa. Geiger coborâse pe scări neobservat şi-i injectă morfină în braţ. Împreună, reuşiră să-l care pe transmisionist la etaj, în colţul unde Geiger îşi amenajase postul de prim-ajutor.

— Probabil, zise Geiger după ce-l întinseră pe DeeJay jos şi-l acoperiră cu un *poncho liner,* ar fi trebuit să mai aştepţi.

— De ce?

— Oricine vrea să fie disk jockey ar trebui să fie în stare să fluiere din plămâni „Gornistul Companiei C”.

Mosby găsi răgazul să-l bage pe Geiger în mă-sa fie şi printr-un semn cu degetul, înainte să reintre în jocul morţii şi să-şi verifice soldaţii din subordine.

La etajul al doilea, Fritsche avea o stivă de automate AK-47. Le încerca pe rând în timp ce afară ultimele urme de lumină dispăreau.

— Ştii, tăticu’, cătările de la puştile gălbejiţilor ăştia nu fac cât o ceapă degerată.

Din câte-şi dădea seama Mosby, pe Fritsche nu-l deranja câtuşi de puţin faptul că erau prinşi în capcană. Omul arăta

ca un rănit de război: şuvoiul de sânge de la soldatul NVA îi încleiase pantalonii uniformei iar lama lopeţii de infanterie de lângă el era neagră.

Mosby plecă grăbit. Ardea gazu'. Jos era comandantul lui pe care, deja, trebuie să-l fi apucat pandaliile.

Locotenentul Jeff Wilson luase în calcul toate variantele posibile. După ce şi-a dat seama că n-avea nicio şansă să ajungă avocat militar, dar că urma să devină comandantul unei subunităţi de infanterie, credea că se gândise la toate grozăveniile posibile: să încremenească sub focul inamic; să fie nevoit pe neaşteptate să preia comanda în toiul unui atac; ba chiar, să sară, nu se ştie cum, peste cinci niveluri de comandă şi să se afle la conducerea unui batalion. Dar să fie imobilizat, fără putinţă de scăpare, într-o clădire din gresie, la periferia unui oraş de care nu auzise niciodată, având în subordine resturile însângerate ale unei companii, nu se numărase printre coşmarurile de la trei dimineaţa.

Poate că tocmai de aceea locotenentul se descurca atât de bine. În timp ce cobora treptele spre parter, Mosby îl auzi pe Wilson vorbind prin staţie cu Shannon.

— Ţi-am înţeles ultimul mesaj, Whirlaway. Deci, care sunt opţiunile tale?

— Putem, fie să ieşim când se linişteşte, fie să-ncercăm o breşă spre râu. În cazul ăsta ar trebui să-i abandonăm pe cei răniţi. Recepţie.

Wilson îl zări pe Mosby şi-i aruncă o privire întrebătoare. Mai e şi altceva? Mosby clătină din cap.

— Aici Citation. Poţi să rezişti până dau zorii? Îi avem aici pe oamenii de la poduri.

Încă o privire întrebătoare. Mosby făcu o evaluare mentală. Nici pomeneală de-aşa ceva. Nu mai aveau decât câte două, trei încărcătoare de fiecare om. Cele două mitraliere M-60 nu dispuneau de mai mult de câte o cartuşieră şi jumătate fiecare. Nicio şansă ca „zdrenţele" Companiei Charlie să reziste până-n zori.

Dar să se retragă… Mosby ştia că Wilson avea dreptate. Fir-ar să fie, era exclus să-i părăsească pe răniţi. Pe lângă astea, îşi cunoşteau posibilităţile. Nişte *rangers* sau cei din

Forţele Speciale poate că ar fi reuşit să se strecoare cu succes. Dar nu o ceată de infanterişti precum Mosby. Dă-o în mă-sa, bătrâne. Ai putea la fel de bine să rămâi şi să dai ortu' popii aci.

Blind Pig era de altă părere. El îl târâse pe sergentul-major Roger Blake de lângă fereastră şi acum îl supunea unui interogatoriu.

— Îmi treb'e nişte informaţii, neam prost şi leşinătură albă ce eşti, începu el cu diplomaţie. Acu' treb'e să vorbeşti. Şi nu te mai ghemui ca viermele, că te-arunc afară pe fereastra aia, să ştii!

Blake reveni de prin locurile unde mintea lui umbla cu sorcova şi reuşi să încuviinţeze din cap, amorţit.

— Te-ntreb de tancuri. Puşcociu' ăla de colo (şi Blind Pig făcu cu mâna spre fereastră, al cărei dreptunghi era conturat de flăcările tancului care-şi dădea duhul în piaţă) când căcănarii ăia vor să pună arma pe pământ, au ceva pentru asta, vreun trepied sau vreun rahat asemănător?

Blake făcu nişte ochi cât cepele, apoi pricepu.

— Da. Da. Trepiedul… în turelă.

— Paştele mă-sii! Turela e crocantă acu, tăticu. Nu ne-ajută cu nimic.

Blake îşi aminti ceva.

— Stai aşa. Când am fost în Germania… şi când plecam pe teren, cu încărcătura completă, îndesam chestiile astea într-una din cutiile de pe şenile.

— Ce muşchii mei mai e şi alea?

— Lângă turelă. Nişte cutii lungi pe fiecare parte.

— Okay. Ies afară. Uite ce faci, dom' sergent. Te duci şi le zici la toţi că Blind Pig a ieşit dincolo de gard. Aşa că, să nu tragă nimeni.

Adică, să fac ceva? Blake se ghemui din nou.

— Fă bine de te mişcă. Fi'n'că dacă trage careva, mă-ntorc şi te-mpănez ca pe miel la proţap.

Se pare că ameninţarea lui Blind Pig i se păru mai urgentă lui Blake decât orice moarte i-ar fi putut provoca nord-vietnamezii de afară. Făcu aşa cum i se ceru.

La parter, Mosby era probabil prea absorbit de gândurile

legate de planurile de luptă. Fiindcă nu-l văzu pe Blind Pig coborând vijelios scările, traversând în goană holul şi apoi sărind peste birourile răsturnate, care blocau acum intrarea dinspre treptele din afara clădirii.

Pe partea americană a râului Song Nhanh, era forfotă de maşini cu lumini orbitoare. Dincolo de râu, oraşul era liniştit, exceptând câte-o explozie răzleaţă de grenadă sau şuierul vreunui trasor.

Dennis Shannon stătea ghemuit lângă un zid dărâmat, urmărind cum batalionul de genişti descărca secţiunile de pod din camioanele de cinci tone venite din Hue Duc. De o parte şi de alta, tancurile îşi ambalau caii-putere pe loc.

Deşi nu obţinuse încă aprobarea să tragă asupra oraşului, Sinclair înclinase balanţa opţiunilor: tancurile şi escadrilele de elicoptere care orbitau deasupra zonei primiseră ordinul să deschidă focul asupra oricărei ţinte observate. Numai că acestea lipseau.

Shannon ar fi vrut să facă ceva. Să ţipe la geniştii care lucrau metodic, încet, cu atenţie. Să aibă nişte tancuri-amfibie ca să treacă râul. La naiba, să fie acolo el însuşi. În loc de asta, era nevoit să aştepte zorile, când podul urma să fie gata şi avangarda diviziei avea să traverseze râul. Ştia de data asta. Că nu era nicio şansă ca Regimentul 7 Cavalerie să ajungă la timp.

Pe cealaltă parte a râului, un soldat NVA se holba la o umbră. Se mişcase, sau nu? Clătină din cap, mustrându-se că se comporta ca un recrut cu caş la gură. Dar se înşela amarnic.

Umbra aceea era Blind Pig. Ieşit din câmpul vizual în spatele tancului incendiat, privea fioros spre locul unde trebuia să fie nord-vietnamezii. Degetele ciocolatii deschiseră capacul greu al cutiei… pipăiră cutii cu raţii C, *poncho*-uri şi *poncho lines,* până când, în cele din urmă, dădură de metal. Metal…

Scoase trepiedul din cutie şi-l puse pe pământ. Pe urmă degetele lui îi aduseră aminte creierului. Material textil, de

la o bandulieră. Reveni la cutia metalică şi scoase de acolo o mină Claymore. Blind Pig formulă un plan. De circumstanţă, în orice caz. Înşurubă detonatorul în capacul minei şi o fixă, cu faţa în jos, pe carcasa încinsă a motorului din spatele tancului. Pe urmă redeveni o umbră. Alergă înapoi, trăgând după el firul minei Claymore, cu trepiedul în braţe, plus două cutii cu cartuşe.

Acum urma chestia mai grea. Încă o dată se furişă afară şi încă o dată ajunse neobservat la tanc. Se căţără pe şenilă, simţind prin uniformă dogoarea metalului. Blind Pig se ridică în genunchi şi se prelinse în turelă.

Cadavrul comandantului de tanc se preschimbase de-acum într-o efigie din cenuşă neagră, sfărâmicioasă. Scuze că te deranjez, frăţioare, vorbi gândul lui, în vreme ce degetele i se fixară pe bulonul care fixa mitraliera de 0,5 de pivot şi îl traseră afară, da' am şi io nevoile mele. Nu se ştie cum, fără să fie văzut, Blind Pig ridică de pe pivot cele cincizeci şi şapte de kilograme ale mitralierei Ma Deuce şi, cu mâinile încinse şi spunându-le n-am timp pentru smiorcăielile voastre, coborî înapoi de pe turelă. Pe urmă, sări şi alergă spre treptele clădirii percepţiei.

În acel moment santinela NVA decise că nu-şi închipuia doar că-l atacă nişte umbre. Deschise focul. Gloanţele ajunseră foarte sus, prin cadrul uşii, în vreme ce Blind Pig, hohotind de râs, se arunca peste baricada alcătuită din birouri, în interiorul clădirii.

Mosby, cu o zi mai târziu şi depăşit de evenimente, abia îşi dăduse seama că nu ştiu ce rahat avea să pice de undeva de sus şi aştepta. Blind Pig încă mai râdea.

— Ei şi-acum, bătrâne, o să-i trimitem pe gălbejiţii ăştia într-o lume a durerii. Dă la o parte birourile alea.

Afară, pe cadavrul tancului M-48, plasticul de pe mina Claymore începu să se topească.

Se poate ca maşinaţiunile lui Blind Pig să fi scos întrucâtva din încurcătură Compania Charlie. Dar, adevărata ei salvare a venit de la faptul că tactica adversarului a fost puţin cam prea bine planificată.

Nord-vietnamezii au stat pe loc, urmărind luminile constructorilor de poduri care avansau de-a curmezişul râului. Până în acel moment, bătălia se desfăşura în deplină concordanţă cu planul.

La ora 04,30, fasciculul luminos mai avea doar zece metri până la malul Song Nhanh-ului. Moment în care, conform strategiei adoptate, soldaţii NVA au atacat din nou clădirea percepţiei.

Conform acţiunilor concepute de comandantul Regimentului 67, fostul ofiţer de intendenţă al unităţii, acţiuni aprobate de cartierul general al lui Duan, infanteriştii încercuiţi trebuiau atacaţi cu puţin înainte de terminarea podului. Lucrurile nu s-au desfăşurat aşa, din mai multe motive. Printre ele şi faptul că imperialiştii încercuiţi dispuneau acum de o mitralieră grea, iar Blind Pig montase o mină Claymore. Motivul determinant l-a constituit însă faptul că, ori de câte ori situaţia se-mpute, soldaţii americani găsesc singuri ce au de făcut.

Primul val de infanterişti NVA a asaltat clădirea cu mare zarvă. Un al doilea val s-a năpustit dinspre depozitele înşirate pe mal. Cele două valuri ar fi trebuit să-şi reunească forţele, numai că joncţiunea lor a fost spulberată de focul nimicitor al Plutonului unu.

Regimentul 67 a ezitat şi Blind Pig a deschis focul. Harnica mitralieră de calibru 0,5, de la intrarea în clădirea percepţiei, îşi croi pârtie printre atacatori ca un ferăstrău mecanic printr-un pâlc de arbuşti. Primul val al regimentului a pierit aproape în totalitate. Al doilea a ieşit din ascunziş şi a pornit înainte. Blind Pig a declanşat atunci mina Claymore. În mod inexplicabil, în timpul nopţii mina nu se încinsese până la punctul la care ar fi trebuit să explodeze. Deflagraţia, orientată în jos, spre resturile aproape incandescente ale motorului, a aruncat în aer întreaga maşinărie blindată şi motorina din rezervoare.

Patruzeci de tone de oţel au explodat în mica piaţă.

Sfera de flăcări a trecut ca un pârjol prin valul nord-vietnamezilor, ucigându-i pe ultimii doi ofiţeri ai regimentului. Soldaţii NVA au rupt-o la fugă disperaţi,

căutând în zadar să se adăpostească.

Câteva clipe mai târziu, accesul peste apă era materializat şi, după ce ultimul dintre genişti a părăsit structura alcătuită din pontoane, un M-48 A3, cu farurile aprinse, şi-a făcut intrarea zgomotoasă pe platforma podului.

În continuare a fost declanşată următoarea fază a capcanei NVA. Al doilea regiment al lui Duan, ţinut până atunci ascuns, a ocupat poziţii de luptă şi a deschis focul asupra podului din pontoane, ca la un concurs de tir sportiv. Mosby, Wilson, Blind Pig şi ceilalţi au devenit spectatori ai bătăliei, ignoraţi acum, când miza crescuse atât de mult.

Vo Le Duan îşi făcuse socoteala că imperialiştii vor reacţiona cu încetineală la o ameninţare nouă şi masivă, venită dintr-o direcţie neaşteptată. S-a înşelat. Forţele lui Sinclair, desfăşurate de-a lungul malului vestic, îşi petrecuseră noaptea sperând în ivirea unei ţinte şi imaginându-şi că măcar una le va da ocazia să acţioneze.

Săgeţile luminoase produse de rachetele B-40, de obuzele de mortiere şi de gloanţele puştilor puneau malul într-o lumină favorabilă. În cealaltă parte a râului, soldaţii americani aveau exact ce-şi doriseră: ceva în care să tragă.

Încălcând încă o dată ordinele, escadrilele de elicoptere de asalt ale lui Carruthers au venit la faţa locului. Mai mult chiar, cele trei avioane rapide F-4 pe care Sinclair reuşise să le obţină cu mari eforturi de la MAC-V şi-au găsit ţintele.

Bombele lansate din avioane şi obuzele trase de tunurile de peste râu au explodat în mijlocul nord-vietnamezilor. Pentru prima oară în istoria sa, o unitate a Diviziei 302 din Armata Populară a Vietnamului a rupt rândurile şi a fugit către siguranţa oferită de inima oraşului.

Al doilea tanc care a traversat râul a urcat până la jumătatea treptelor clădirii din gresie a percepţiei. În spatele lui, în fruntea unei grupe de infanterişti, alerga maiorul Shannon.

Aşteptându-se la ce era mai rău, ofiţerul intră în clădire.

Chipul acoperit cu o mască de pudră neagră al lui Blind

Pig, care nu-şi părăsise postul din spatele mitralierei de 0,5, îi aruncă o privire fioroasă.

— Nenică... cine muşchii mei ţi-nchipui că eşti? Miss Victoria-1968?

63. DREW

Momentul ales de căpitanul Drew ca să cadă pe capul lui Duong Huong Ly şi al familiei sale era cât se poate de inoportun.

Casa era întoarsă cu susul în jos. Ly se certa cu soţia şi cu părinţii acesteia pe tema bunurilor care ar fi trebuit să le care de-acolo pe bicicletă.

Cantitatea de obiecte ajunsese deja la o fază ridicolă: mijlocul de transport avea să cedeze sigur sub greutatea acestora. Ly se dondănea zgomotos cu rudele sperând ca, din pricina controverselor bine ticluite, acestea să piardă din vedere lucrul cel mai important dintre toate: banii.

În cazul lui Ly era vorba de monede de aur. El îngropase o comoară uriaşă în curtea din spate, sub un lămâi care nu mai înflorise de cincisprezece ani.

Toţi cei din jurul lui vedeau circumstanţele de moment ca pe o urgenţă supremă. Fireşte, aveau dreptate. Era timpul să plece. Ceea ce nu pricepeau ei era că Ly intenţiona cât se poate de serios să se întoarcă într-o bună zi. Doar nu-şi irosise jumătate din viaţă pentru edificarea unei afaceri, numai ca s-o părăsească.

Mai devreme sau mai târziu, îi spunea mintea lui de negustor versat, dificultăţile prezentului vor deveni amintiri. După care se va reveni la ceaiul de dimineaţă şi la starea normală a lucrurilor.

Va avea nevoie de aurul îngropat ca să poată profita de consecinţele acestei perioade. Duon Huong Ly nu fusese niciodată un om care să se bazeze pe prezent. Întotdeauna se mândrea cu faptul că privea spre ziua de mâine. Aurul însemna viitorul lui. Nu se punea problema să-l care cu ei.

În ultimă instanţă, Ly nu se sinchisea cu adevărat de care parte avea să se situeze victoria. Fire practică, el a înţeles că preţiosul metal era singurul paşaport real, indiferent cine stăpânea.

Prin urmare, când Charles Drew a deschis uşa cu o lovitură de picior, el urla cu vigoare şi multă convingere

despre nişte lucruri care-l interesau prea puţin.

Întreaga familie s-a întors cu ţipete de spaimă în clipa în care uşa s-a izbit de perete. În acel moment, toţi se aşteptau să moară. Nu-i liniştea deloc faptul că omul care stătea în prag, mişcându-şi puşca dintr-o parte în alta, era un american.

— Potoliţi-vă! strigă Drew.

Tăcerea se lăsă instantaneu, deşi cei din casă nu înţeleseseră direct ce li se poruncise. Drew se uită pe rând la fiecare, până când îl zări pe Ly. Ăsta e capul familiei, decise el. Îi făcu semn cu puşca.

Vorbind în vietnameză, îi spuse omului ce vroia şi cât de repede vroia treaba cu pricina.

Ly lătră nişte ordine şi, în câteva clipe, americanul stătea pe vine neliniştit, scormonind cu mâna într-un castron cu orez şi peşte. Puşca Thompson o ţinea la îndemână, pe genunchi. Drew râgâi şi un copil ţipă. Ly se uită la american, ridicând din umeri neajutorat: Cine poate să ţină-n frâu un copil? Drew se mulţumi să-i răspundă printr-o încuviinţare din cap. Continuă să mănânce.

Râgâi din nou. Îşi şterse degetele de pantaloni şi apucă arma cu amândouă mâinile. Arătă cu ţeava spre uşa din spate. Teama îl cuprinse în ghearele ei pe Ly. Ăsta *ştie* de aurul îngropat în curte. Ly se ridică în picioare, cu tâmplele pulsând dureros. Va trebui să-i arate.

Drew mârâi către el să se oprească. Ly se lăsă iarăşi la podea, uluit. Ce vroia omul ăsta? Drew îi explică. Căuta o cale de scăpare ferită. Întreba de anumite străduţe de legătură. De asemenea, vroia să ştie ce erau sunetele pe care le auzea. Era cineva pe afară?

Ly îi dădu asigurări că de câtăva vreme fusese linişte. Arătă spre mormanul de obiecte personale şi-l lămuri că el şi familia sa tocmai se pregăteau să profite de această acalmie şi să fugă.

Drew reflectă îndelung, pe urmă se ridică şi se duse la uşa din spate. O întredeschise şi se uită cu atenţie afară, mai mult ascultând decât privind. Pe urmă o închise la loc şi se întoarse către ei, ridicând arma.

N-o să rămână niciun martor, se gândea Ly, care se aştepta să moară.

De fapt, Drew se gândea exact la acest lucru. Dacă îi lăsa vii, ce s-ar fi întâmplat dacă se duceau să anunţe prima patrulă NVA întâlnită în cale? Pe urmă îi veni o idee mai bună.

Spre imensa uşurare a lui Ly, porunci familiei să-şi strângă lucrurile. Urmau să plece cu americanul, care se va ascunde printre ei ca un tovarăş de băjenie.

Pentru prima oară în ultimele ore, Ly începu să nădăjduiască. Într-un fel, aveau să călătorească însoţiţi de o escortă înarmată. Aurul avea să fie în siguranţă.

64. LAU

Hotelul, zugrăvit în albastru, asemenea unui ou de pasăre, avea trei niveluri. Nu era cel mai drăguţ din Song Nhanh dar, cu siguranţă, se număra printre cele mai solicitate.

Sergentul Lau stătea pe aleea din spatele clădirii, gândindu-se la felul în care o să se prăbuşească. Avea de îndeplinit o sarcină interesantă, dar era prea supărat ca să se mai poată bucura de ea.

Lau avea în subordine echipe care lucrau înăuntru şi afară. În mod normal, treaba n-ar fi trebuit să dureze atâta. O săpătură ici, câteva tăieturi colo, şi nişte cabluri electrice întinse până la cutia de detonare de dincolo de alee.

Ngo Dinh Cuu ieşi pe uşa din spate şi se apropie de el, făcând o grimasă de mânie.

— Ăştia se mişcă, spuse el, ca seva de cauciuc înainte de răsăritul soarelui.

Ceea ce însemna că nu se mişcau deloc.

Lau înjură şi dădu să plece spre uşă. Cuu îl opri, apucându-l de braţ.

— Eu nu te-aş sfătui, sergent Lau, zise el.

— Ce? De ce vrei să mă-mpiedici să le trag câteva şuturi râturilor ăstea de porc?

— Nu sunt râturi de porc, zise Cuu. Sunt înspăimântaţi.

Lau înjură din nou, scoase o ţigară meşterită de el însuşi şi o aprinse. Tuşi din pricina fumului aspru, se uită dezgustat şi o aruncă jos, strivind-o sub talpă.

Şi el era înspăimântat, dar nu *pentru* el şi, în mod cert, nu din pricina trupelor americane care avansau. Lau era speriat pentru soarta lui Duan. Generalul îi ordonase personal să supravegheze operaţiunea asta.

Lau înţelegea importanţa ei. Ca şi lipsa de subofiţeri, motive care-l siliseră pe Duan să-i dea acest ordin. Dar misiunea îl lăsa neprotejat pe general. Sergentul avea deseori coşmaruri în care un atac fulger al americanilor lua prin surprindere punctul de comandă. Cine-o să fie acolo ca

să-l ajute?

Mai rău, Lau era măcinat de o neliniște crescândă legată de oamenii din subordinea lui Duan. Mulți dintre ei erau pifani. Ca să nu mai spună și că existau prea mulți civili. Lau îi avea pe unii dintre ei chiar în această misiune. Pe câțiva fusese nevoit să-i amenințe.

Ceea ce aveau de făcut era o sarcină simplă care ar fi trebuit terminată în următoarele câteva ore. Numai că lucrătorii lui se mișcau mult prea încet. Și, din privirile pe care i le aruncau unii dintre ei, Lau era convins că s-ar fi răzvrătit imediat împotriva lui, dacă s-ar fi ivit vreo șansă cât de mică.

Tovarășul general nu-și dădea seama, Lau era sigur de asta, că pericolul cel mai mare nu venea în mod necesar din partea americanilor.

— Încearcă așa, îi sugeră Lau lui Cuu. Spune-le… spune-le că dacă nu termină într-o jumătate de oră, am să mă ocup personal să le fac capetele chisăliță de ardei.

Cuu râse.

— Ce, te gândești că n-au să creadă? întrebă Lau.

— Păi, ar face bine să creadă, nu-i așa? zise Cuu.

Lau încuviință din cap energic. Ar face bine să creadă, fir-ar mama lor a dracu’. El trebuia să se întoarcă la Duan.

65. DUAN

Pe Lau l-ar fi liniştit prea puţin faptul că tovarăşul general şi comisarul Thuy îşi făceau puţine iluzii cu privire la poziţia în care se aflau. După cum, cei doi bărbaţi nu-şi pierdeau timpul cu auto-recriminări.

Duan atinse cu degetul harta de pe peretele biroului, urmărind liniile roşii, de curând trasate, ale forţelor americane aflate în ofensivă.

— Acest general Sinclair, spuse el, are un noroc ceva de speriat.

— Asta-i tot ce are, rosti Thuy dispreţuitor. De-ndată ce insurecţia generală izbucneşte…

— … Dac-o să izbucnească vreodată, murmură Duan.

Thuy rămase mut.

Ca şi generalul, începea să înţeleagă că ceva era în mare neconcordanţă cu realitatea. Nu îndrăznea să o spună cu glas tare… dar într-un colţişor al minţii se întreba: va avea loc vreodată… o insurecţie generală?

— Vă îndoiţi? întrebă el.

Îi păru rău că vocea îi sunase atât de aspru. Ce voise să spună era că *el* avea îndoieli.

— Nu, zise Duan. N-au fost decât nişte întârzieri. Sarcina noastră e să ne modificăm planurile în aşa fel încât să recuperăm din mers aceste… ăă… inexplicabile, sunt sigur… întârzieri.

Asemenea lui Thuy, regreta mult că nu poate să vorbească deschis. Spre deosebire de acesta însă, ştia că defectul pe care-l aveau amândoi putea să însemne… Nu. Şi asta trebuia să rămână negândit.

— Noi am avut sarcina uşoară, spuse Duan, cât mai calm posibil. Nu trebuia decât să ne deplasăm forţele într-o poziţie strategică… Şi, pe urmă. Să aşteptăm momentul oportun.

Thuy se entuziasmă iarăşi. Încuviinţă din cap cu mişcări viguroase.

— Desigur, zise el. Insurecţia generală, noi am înţeles

dintotdeauna asta, necesită un efort la scară naţională. Întotdeauna au fost multe lucruri…

Care puteau să meargă prost, vru să completeze Duan în locul lui. În loc de asta, spuse:

— … Care necesită o privire de ansamblu dincolo de circumstanţele noastre prezente.

— Deci, ce propuneţi?

Thuy detestă întrebarea. Nu vroia să arunce întreaga povară pe umerii lui Duan. Ar trebui s-o împărtăşească şi el, nu-i aşa? Doar fusese implicat în vâltoarea evenimentelor de la început, nu? Era comisarul diviziei. Totuşi… trebuia să întrebe.

— Ce propun eu, spuse tovarăşul general, este să ne facem planuri luând în calcul certitudinea insurecţiei generale. În decurs de cel mult o zi, ea va da roade.

A spus asta cu tărie. A spus-o cât de ferm a putut. Pentru că asta era ceea ce amândoi *trebuiau* să creadă.

Duan urmări din nou harta cu degetul, observând micşorarea treptată a cercurilor concentrice roşii.

— Generalul Sinclair trebuie să fie un om foarte fericit în acest moment, spuse el. De data asta, luptăm războiul lui. Sunt sigur că şi-a petrecut o viaţă întreagă pregătindu-se pentru genul ăsta de desfăşurare a ostilităţilor. Cu toate acestea…

Se opri în faţa hărţii, hipnotizat de propriile gânduri. Thuy se îndreptă în scaun, fiind sigur că tăcerea asta însemna că generalul văzuse dintr-odată un plan care avea… să-i salveze?

Liniştea se prelungi.

— Da? zise Thuy.

Duan tresări la auzul vocii sale. Se uită parcă surprins să-l mai afle pe comisarul lui acolo. Oare la ce se gândise? Nu. Nu se gândise! spusese!

— Stalingrad e răspunsul nostru, zise Duan. Ţi-aduci aminte de Stalingrad?

Thuy îşi amintea. Era una dintre cele mai importante bătălii ale Marelui Război Patriotic. Ruşii avuseseră de înfruntat forţele armate copleşitoare ale Germaniei naziste.

Ca să câştige, sau măcar ca să supravieţuiască, trebuiau să tragă de timp. Ruşii au luptat cu germanii pentru fiecare palmă de pământ, pentru fiecare clădire în parte, până când timpul s-a epuizat… pentru fascişti.

— Soluţia noastră, spuse Duan zâmbind cu blândeţe către comisar, e să folosim tactica de la Stalingrad. Să-l înfruntăm pe Sinclair la fiecare colţ de stradă. În fiecare piaţă. În fiecare…

…Gaură din pământ pe care-o vom putea săpa, completă el gânditor.

— Când va veni insurecţia generală, îl vom da gata, zise Duan. Va fi presat din spate de forţele noastre loiale…

Da. Da, fu de acord Thuy în sinea lui. Asta era calea. Nu trebuie decât să câştigăm timp până când insurecţia generală izbucneşte cu adevărat.

Ca tactician politic, Thuy aproape că-l compătimea pe generalul Sinclair. Superiorii lui nu vor putea să-şi permită menţinerea unei forţe însemnate atât de departe de principalele scene ale evenimentelor. El va fi silit să se retragă şi să-i expedieze pe imperialişti în locuri mai importante. Nu urmărise Thuy personal ştirile de la Saigon? Insurecţia era atât de aproape încât nu puteau să renunţe tocmai acum. Nu trebuiau decât să-i dea răgazul să se închege.

În noaptea aceea, Thuy a dormit profund.

Tovarăşul general s-a plimbat de colo-colo, neliniştit.

66. GRUPA

Dacă războiul ar avea vreo logică – şi, bineînţeles, nu are – rămăşiţele Companiei Charlie ar fi trebuit retrase peste râu, astfel încât să nu mai aibă nimic de a face cu bătălia pentru Song Nhanh.

Şi dacă infanteriştii ar avea vreo logică – şi, bineînţeles, nici ei nu au – soldaţii ar fi trebuit să întâmpine cu mare bucurie despresurarea şi să vrea să fie scoşi din luptă.

Sergentul David Mosby ştia că era un mare tâmpit pentru că stătea acolo, cu ochii şi mintea împăienjenite de numai trei ore de somn, ascultându-l pe maiorul Shannon care le aducea la cunoştinţă intenţiile sale privind mişcările ulterioare în câmpul tactic. Ar fi trebuit să întrebe dacă nu cumva grupa, plutonul şi compania lui nu pătimiseră destule. Ultimul lucru pe care-l vroia era să pătrundă în inima acestui oraş primejdios. Dar Mosby trecuse de linie. După ani de zile, îşi va aminti că s-a uitat pe rând la ceilalţi membri ai grupei, cu ochii duşi în fundul capului şi încărcaţi de o privire rătăcită. Şi se va întreba de ce mama dracului nu a văzut, chiar atunci, pe loc, că niciunul nu mai era zdravăn la cap.

Ar fi trebuit să-l întrerupă pe Shannon şi să-i spună, ne-am săturat de războiul ăsta, domnule maior. De ce paştele mă-sii nu se mai găseşte nimeni care să vrea să facă porcăria asta? Armata nu spune niciodată că va trebui să faci astfel de lucruri. Aici nu e nici Bataan[80], nici Chosin[81] şi nici Bastogne. Sunt cinci sute de mii de soldaţi pe teritoriul ţării, care ar trebui să fie aici, şi mi se rupe mie-n paişpe de ofensiva asta Tet şi de cine-i prea ocupat la Saigon. Singurul război de care-mi pasă e ăla care-mi afectează viaţa mea sictirită.

În loc de asta, Mosby se sprijini în puşcă şi-l ascultă pe Shannon explicându-i lui Wilson cum va intra în oraş

[80] Peninsulă în Filipine unde, pe 9 aprilie 1942, trupele americane s-au predat japonezilor (n.tr.).

[81] Chosin sau Chosen, numele dat de japonezi Coreei (n.tr.).

Compania Charlie în fruntea întregului batalion. Ţinând cont că Edmunds murise, Shannon avea să preia comanda subunităţii pentru manevrele din ziua respectivă.

Într-un fel, în acel moment de epuizare, vorbele lui părură a fi exact ceea ce-şi dorea Mosby să audă. Locotenentul Wilson arăta şi el mulţumit, părând a nu avea nici măcar un resentiment vag fiindcă nu-i fusese încredinţat postul de comandă.

Compania Charlie, cu Compania B în spatele lor, porni de-a lungul străzii cu caldarâm acoperit de pământ, îndreptată spre inima oraşului Song Nhanh. Compania C ar fi trebuit să aibă un pluton de tancuri… numai că aprobarea pentru acestea, ca şi pentru artilerie şi pentru sprijin aerian, încă nu fusese primită.

Ngo Dinh Cuu stătea ascuns în spatele mitralierei RPD, urmărindu-i pe imperialiştii care veneau pe stradă către el.

Îşi dorea mai multe lucruri. Dacă restul Batalionului N-10 s-ar fi postat în clădirile administrative de pe ambele părţi ale drumului, i-ar fi distrus pe americani *in toto,* înainte ca aceştia să ajungă la hotelul unde se afla Cuu. Îşi dorea artileria promisă de NVA pentru ofensiva generală. Chiar mai mult, îşi dorea şi blindatele despre care crezuse că, într-un fel sau altul, vor fi aduse în sud pentru această bătălie.

Dar, în special, îşi dorea mai mulţi soldaţi. Admira ceea ce reuşise să facă sergentul Lau cu hotelul, în pofida lipsei de tragere de inimă a voluntarilor sud-vietnamezi leneşi. Dar câte s-ar fi putut realiza în plus dacă s-ar fi găsit o companie întreagă de voluntari instruiţi cât de cât, capabili să ocupe această poziţie? Hotelul albastru ar fi putut fi apărat săptămâni în şir.

Cuu se concentra pe alegerea liniei de tragere. Bătălia avea să înceapă după ce imperialiştii vor fi trecut de automobilul Citroën 2CV incendiat, situat cam la două sute de metri de hotel.

Zări primii cercetaşi americani mişcându-se de la o uşă la alta, adăpostindu-se după maşina distrusă. Strada era

liniştită, luminată de soarele blând al dimineţii. Cuu îşi dori ca americanii să nu observe nimic. Cercetaşii porniră mai departe.

Şi-a fixat linia de ochire a mitralierei pe automobilul înnegrit de fum. Una. Cinci... zece... uite şi grupul de comandă. Cuu se întrebă de ce, cu toată capacitatea lor tehnică uluitoare, americanii nu găsiseră o modalitate de a construi staţii radio fără antene care să se bălăbăne în aer?

Ar fi vrut să discute despre asta cu un imperialist. Care era problema? Să fie aşa cum spunea propaganda, că muncitorii din America se împotriveau acestui război colonial? Sau ofiţerii erau prea tâmpiţi ca să-şi dea seama că, în felul acesta deveneau nişte ţinte atât de lesnicioase?

Patru dangăte se auziră dinspre acoperişul situat cu două niveluri mai sus şi Cuu avu alte lucruri la care să se gândească. Mortierele de 82 mm trăseseră asupra ţintelor prestabilite. Alte două obuze fuseseră introduse pe ţevile lor după care piesele de artilerie au fost distruse. Echipele lor de servanţi au coborât pe scările hotelului, ieşind prin spate, spre o nouă poziţie.

Cuu văzu bombele explodând în stradă înaintea lui. Şi o ucigătoare grindină de schije în spaţiul dintre clădiri.

Trase o înjurătură în timp ce toate siluetele verzi, culcate la pământ, se mişcară din nou. Mortierele făceau prea multă zarvă, prevenind inamicul. Americanii erau prea experimentaţi. N-avea importanţă. Ei continuau să pătrundă într-o capcană infailibilă.

— Haideţi, băieţi, strigă Ramos. Să-i frigem!

Nimeni din Grupa întâi nu se mişcă. Mosby şi Fritsche stăteau întinşi la sol într-un cadru de uşă, la douăzeci de metri în faţa maşinii arse.

— Ce părere ai?

— Scârba aia de hotel, şopti Fritsche (când sunt atacaţi, infanteriştii vorbesc în mod stupid în şoaptă, indiferent de câte explozii asurzitoare se produc în jurul lor), arată prea al dracu’ de prezentabil.

Shannon se gândea şi el că acea clădire cu trei niveluri,

la o sută cincizeci de metri în faţa lor, era o ţintă prea tentantă. Bineînţeles că obuzele de mortiere de acolo veniseră, dar fără niciun fel de tir de susţinere?

— Hai, Compania Charlie! Hai să-i frigem pe bandiţii ăia!

Ramos ieşise din ascunziş şi se îndrepta spre hotel. Unii din oamenii subunităţii se ridicaseră şi ei şi începură să tragă. Ramos a trăit mai mult decât ei, deşi a fost primul care a atacat. Focurile de armă trase de la primul etaj al hotelului i-au ciuruit pe acei soldaţi din Companiile C şi B care nu învăţaseră că, într-o luptă, un vierme trăieşte mai mult decât un şoim.

Ramos auzi focurile trase de deasupra sa, dar continuă să alerge. Puşca lui M-16 ţăcăni în gol şi subofiţerul scoase o grenadă de la centură, trase inelul şi se pregăti să o arunce prin golul ferestrei din zidul hotelului.

Cuu coborî ţeava armei şi trase.

Rafala îl nimeri pe Ramos în piept, făcându-l să se prăbuşească pe caldarâm. Nu simţi nicio durere. Privi inert cum grenada îi cade din mâna amorţită şi se loveşte de o cărămidă din faţa lui.

Uite ce-nseamnă să mori prosteşte, mai apucă el să gândească înfuriat. Grenada explodă şi zdrobi cea mai mare parte a capului plutonierului major Ramos. Muri la numai zece metri de uşa hotelului.

Mai sus de cadavru, la primul etaj, Cuu măsură prin cătarea mitralierei strada, căutând alte ţinte. Nu găsi niciuna. Sau cel puţin niciuna care să însemne, în mod cert, moartea unui imperialist.

Americanii ăştia nu erau aşa de răi. Cuu nu-şi făcea griji. Până la urmă, tot aveau să iasă de la adăpostul oferit de intrările în clădiri şi de ruine. Uciderea lor nu va fi decât puţin întârziată.

Shannon se mişca în susul străzii ca un şobolan într-o groapă de gunoi, trecând ca fulgerul de la un ascunziş la altul. Lângă fiecare dintre oameni, arăta cu degetul.

— Vezi fereastra aia? Nu. Cealaltă. Da, te-ai prins. Când ne mişcăm, să tragi în ea în duşmănie. Să nu-ţi faci griji de

nimic altceva.

Wilson stătea pitit în spatele lui, dorindu-şi să ştie ce dracu' avea de gând maiorul şi, mai ales, nu care cumva să-i ordone să rămână înţepenit pe loc.

Shannon se uită în cealaltă parte a străzii şi-i zări pe Fritsche şi Mosby. Trase aer în piept şi ieşi din ascunziş, traversă în fugă strada şi se aruncă în cadrul de uşă unde se ascunseseră cei doi. Cu întârziere, gloanţele vietnamezilor muşcară din caldarâm în urma lui.

Fritsche scormoni în istoria grupei, scoţând la iveală salutul:

— Hai noroc, general Custer[82]! Cine-s toţi amicii ăştia ai tăi indieni?

Mosby era mult prea speriat şi mult prea concentrat ca să mai poată zice ceva… ca şi Shannon de altfel. Maiorul trase aer adânc în plămâni.

— O să-i frigem, spuse el în sfârşit.

— O să-i *frigeţi?* Da' ce, ai vreun şoarece în buzunar?

Fritsche, la fel de speriat ca şi ceilalţi doi, făcea pe grozavul.

— Taci dracului din gură. Uite care-i mişcarea. Gălbejiţii-s pregătiţi. Clădirea aia e o capcană. Toată şandramaua e aranjată. N-avem decât să-i tragem în piept.

Shannon scoase de la centură două grenade fumigene. Îi întinse una lui Fritsche.

— Când îţi zic eu, arunci cât poţi de departe scârboşenia aia.

— În ce direcţie?

— Vreau s-ajungă cât mai aproape de uşa de colo.

Fritsche cântări în mână grenada, observă că era un Willy Peter, aprecie distanţa şi clătină din cap.

— Ai nevoie de un aruncător de ciocan, nu de mine, tăticu'.

Shannon continuă explicaţia.

— Eu am să arunc fum, şi când am s-o fac, pornim… Okay, Hank!

---

[82] George Custer (1839-1876) – general american evidenţiat ca luptător împotriva indienilor (n.tr.).

Fritsche trase cuiul grenadei Willy Peter şi o aruncă. Grenada cu fosfor lovi caldarâmul, sări cât colo şi se rostogoli, la mai puţin de douăzeci de metri de hotel, apoi explodă şi flăcări albe, pâlpâitoare se înălţară până la al doilea nivel. Shannon trase cuiul grenadei fumigene convenţionale şi ieşi în mijlocul străzii. Fumul verde începu să se împrăştie rapid şi Shannon începu să tragă din alergare. Nu se ştie cum, dar Mosby şi Fritsche alergau şi ei către hotel. Cu coada ochiului, Mosby văzu că şi restul grupei pornise la atac. De undeva, din faţă, se trăgea cu mitraliera şi cu puştile, dar ca printr-o minune, niciunul dintre camarazii lui nu fu lovit.

Mosby nu ştia că Shannon ordonase şi celor din Compania B să atace la vederea fumului verde.

Tactica elementară impune ca atunci când o unitate este atacată cu focuri de armă, elementele de avangardă să rămână pe loc şi să înceapă să tragă, lăsând „elementele de manevră” din spatele lor să desfăşoare asaltul propriu-zis.

Shannon i-a păcălit, prin tactica aplicată, pe cei din hotel.

Cinci oameni din Compania B au fost loviţi de gloanţe, dar grupa lui Mosby, neatinsă, a reuşit să se adăpostească la baza clădirii, într-o zonă „moartă”. Un Viet Cong s-a aplecat pe fereastră, ca să tragă în jos, pe direcţie verticală, dar Grubb, întins pe spate, a expediat trei gloanţe în pieptul individului.

Grupa întâi se afla în siguranţă. Numai că siguranţa era cât se poate de temporară şi la doar o aruncare de grenadă distanţă de la a deveni fatală în acelaşi timp, era şi un fel de siguranţă apăsătoare, care măcina nervii.

— Uite c-ajunserăm aici, cum ziseşi mata, dom’ maior, zise Blind Pig, cu capul şi ţeava mitralierei M-60 proptite în stomacul lui Shannon. Mai departe, ce-ai mai vrea?

— Clădirea asta.

Membrii grupei văzură cum maiorul scoate din raniţă o încărcătură explozivă cu detonare prin tragerea fitilului şi se pregăteşte s-o arunce către intrarea în hotel, aparent liberă, aflată la doar doi metri de ei. Mosby îi salvă viaţa lui

Shannon şi foarte probabil pe a lui, sesizând că intrarea aceea „liberă” era blocată de fapt de un perete din lemn, la mică distanţă de prag. Dacă Shannon ar fi aruncat încărcătura, aceasta ar fi ricoşat afară şi…

Shannon încuviinţă din cap, în semn de mulţumire şi se gândi la o altă modalitate de atac. Fritsche o şi găsise deja. Până să apuce Shannon să mai facă vreo mişcare, el smulse încărcătura din mâinile maiorului, trase fitilul şi o aruncă sus, pe fereastra de la primul etaj.

Explozia dislocă în mare parte zidul de deasupra. Cărămizile începură să cadă în cascadă peste ei.

Pentru militarii NVA şi Viet Cong dinăuntru, explozia constitui semnalul de punere în mişcare. Ei coborâră pe bârnele prinse cu scoabe în spatele clădirii, retrăgându-se pe o nouă poziţie de luptă.

Ngo Dinh Cuu se poate să fi fost uluit pe moment de explozie… sau, mai probabil, se poate să fi vrut să mai ucidă un imperialist. A fost singurul *bo-doi* care nu s-a retras. De jos se auzi explozia unei alte grenade. După care, imperialiştii pătrunseră în hotel, la parter.

Cuu îşi mută mitraliera RPD de la fereastră. Americanii aveau să urce în curând scările. Ceea ce şi făcură… dar nu aşa cum ar fi fost de aşteptat. Trei grenade explodară în casa scărilor. După deflagraţie, Taliaferro şi Godfrey au urcat rapid treptele şubrede, în timp ce Blind Pig trăgea în direcţia palierului din faţa lor. Taliaferro coti pe palierul de la etaj. Avu şansa să-l zărească pe Cuu cum ridică ţeava mitralierei. Acţionă fulgerător AG-ul.

Grenada trasă de M-79 nu se armează până când nu parcurge câţiva metri, dar cântăreşte aproape o jumătate de kilogram şi se deplasează mai rapid decât un bătac de base-ball aruncat cu toată forţa. Grenada lui Taliaferro s-a înfipt în pieptul lui Cuu, răsturnându-l pe spate. Probabil că lovitura singură ar fi fost fatală, dar Godffey trase o rafală de zece gloanţe în genist, pentru mai multă siguranţă.

Hotelul era al lor.

O clipă de triumf. Până-şi dădură seama că erau ca nişte ţinte într-un poligon de tragere. Întregul zid din spatele

clădirii cu trei niveluri fusese demolat de Lau şi de oamenii lui şi, în loc să-şi fi asigurat o poziţie temporar sigură, oamenii din Compania Charlie erau acum mai expuşi ca oricând.

Taliaferro şi Godfrey coborâră rostogolindu-se pe scări chiar în clipa când din clădirea băncii aflate chiar în spatele hotelului începu să se tragă asupra lor. Îi găsiră pe ceilalţi căutându-şi cu înfrigurare adăposturi. Vietnamezii *deschiseseră* într-adevăr spatele hotelului, dar nu chiar aşa de bine. Mai rămăseseră destule mobile, birouri răsturnate şi moloz ca să asigure americanilor un adăpost temporar, până când or hotărî ce să facă în continuare.

Unul din membrii grupei le-o luase înainte celorlalţi. Mosby privi contrariat cum Arledge, întins pe burtă, îşi dădu jos cu băgare de seamă ochelarii, apoi scoase din toc pistolul de calibru 0,45 şi zdrobi cu mânerul lentilele. Ridică apoi nişte ochi bulbucaţi şi spuse pe un ton plângăreţ:

— Sergent. Sergent Mosby. Mi s-au spart ochelarii. Nu pot să merg mai departe!

Mosby tocmai încerca să se concentreze la ce aveau de făcut în continuare când desluşi huruitul unui tanc, care venea dinspre centrul oraşului aflat sub stăpânirea trupelor NVA.

Sergentul-major Roger Blake fu primul care auzi, dar şi care confundă, zgomotul. Stătea aproape de intrarea în hotel, încercând să-şi amintească ce senzaţii avusese, cu ani în urmă, la Naktong. Şi, deodată, îl auzi.

Zgomotul provenea, de fapt, de la un tanc uşor american, M-24. Un model mai vechi, cedat cu mult timp în urmă celor din ARVN. Întreţinerea blindatului se rezumase la curăţirea şi vopsirea sa, precum şi la menţinerea în stare de funcţionare a motorului. Detaliile minore, ca înlocuirea izolaţiilor din cauciuc de pe şenile, fuseseră neglijate.

Unul din elementele importante de diferenţiere între tancurile europene şi cele americane este faptul că europenii nu folosesc izolarea cu cauciuc a şenilelor, astfel că blindatele lor huruie ca nişte tractoare pe şenile. Tancul M-24 care se apropia de hotel scotea un zgomot identic cu

tancurile T-34 ruseşti, care-l făcuseră pe Blake să se chircească de groază cu ani în urmă. Aşa că acţionă fără să mai stea pe gânduri.

Până să apuce să mai gândească raţional, Blake ţâşni pe uşă cu arma antitanc LAW în mâini. Deschizând şi extinzând cu degete înfrigurate tubul, trase cuiul de siguranţă şi ţinti spre tancul care se apropia de el.

Tancurile M-24 fuseseră preluate de către NVA o dată cu oraşul. Trei voluntari formaseră echipajul acestei maşini de luptă. Până la acel moment, manevrarea tunului îi depăşea, dar erau destul de familiarizaţi cu modul de funcţionare a mitralierelor. De îndată ce conducătorul a deprins manevrele de deplasare a tancului, cei trei oameni au introdus vehiculul blindat în luptă.

Blake îngenunche în mijlocul străzii în vreme ce tancul M-24 se apropia scrâşnind din încheieturi. Luă linia de ochire şi apăsă pe trăgaci. Nu se întâmplă nimic. Aşa cum spusese şi Fritsche, M-72-urile erau nişte arme extrem de nesigure.

Blake se ridicase în picioare (gata să fugă? gata să găsească altă LAW?), când gloanţele mitralierei îl secerară. Se prăbuşi peste o grămadă de pietre de caldarâm.

Fritsche se afla la primul etaj al hotelului. Continua să ignore cu nonşalanţă focurile trase de pe poziţiile Viet Cong din clădirea băncii. Tancul se afla la numai trei metri sub el, şenilele sale transformându-l pe Blake în pastă de hamburger, când Fritsche îl nimeri pe servantul de la mitralieră.

Lipsit de indicaţiile celor din turelă, conducătorul opri tancul pe loc. Lui Fritsche nu-i trebui mai mult. Căută din priviri şi-şi dădu seama că Shannon, inversând rolurile, tocmai îi întinsese o grenadă fumigenă. Cu cuiul tras afară, urcă pe puntea din spate uleioasă a tancului, acolo unde se vedeau orificiile de răcire a motorului. Flăcări mici izbucniră. Fritsche zăbovi atât cât să mai arunce două grenade explozive în mijlocul flăcărilor, pe urmă decise să se facă una cu pământul.

Se dovedi o decizie înţeleaptă. Tancul M-24 explodă câteva secunde mai târziu. Un nor de fum umplu strada,

îndeajuns ca să învăluie hotelul, îndeajuns ca să salveze, cel puţin momentan, vieţile membrilor Grupei întâi, prinşi în capcană.

67. SINCLAIR

Platforma blindatului uşor care adăpostea postul de comandă al lui Sinclair era înţesată de antene. Fuseseră stabilite legături radio cu batalioanele ce încercuiau Song Nhanh-ul, cu elicopterele care orbitau în preajma oraşului, cu escadrilele de avioane Phantom ce se roteau deasupra. Exceptând circuitul de legătură cu Batalionul 1 din Regimentul 15 Infanterie, toate erau în aşteptare.

Alte două staţii radio, una pentru MAC-V, cealaltă pentru Cartierul General de la sud de Hue Duc, erau foarte solicitate.

Sinclair se străduia din răsputeri să-şi păstreze cumpătul. Dacă un comandant nu trebuie să-şi piardă niciodată calmul, atunci şi mai puţin rost ar avea să şi-l piardă cu un microfon de staţie radio în mână.

Comandantul diviziei nu primise încă permisiunea să intre cu tancurile în oraş, să folosească piese de artilerie mai mari decât mortierele din dotarea batalioanelor şi, bineînţeles, nici ca vreuna din unităţile de aviaţie să participe la confruntare.

Soarele după-amiezei târzii se reflecta în rampa coborâtă a transportorului de infanterie. Sus, pe cer, se văzură nişte fulgere luminoase ce semnalau că încă unul din avioanele cu reacţie F-4 rămăsese fără combustibil, urmând să se întoarcă acasă, spre a fi înlocuit de altele.

Colonelul Taylor nutrea sentimente de înţelegere faţă de general. Era pentru prima oară când Sinclair se confrunta cu adevărata natură a acestui război.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce se-ntâmplă cu Saigonul? murmură Sinclair. Am prins aici în capcană o întreagă nenorocită de divizie şi nu putem să mergem s-o radem?

Taylor clătină din cap, deşi ar fi putut să ofere un număr de alte teorii posibile: că palatul era prea ocupat cu propriile probleme, dat fiind că jumătate din Capitală fusese ocupată de Viet Cong; că nimeni nu era dispus să-i spună

lui Thieu că toate rapoartele precedente despre paşnicul Song Nhanh fuseseră contrafăcute; sau, conform propriei teorii a lui Taylor, că cineva încerca să găsească o modalitate de a-şi umfla contul din Elveţia fie acordând, fie neacordând permisiunea de folosire a forţei de foc.

Nu avea de gând să ofere niciuna din aceste presupuneri. Pe Sinclair nu l-ar fi interesat şi, în plus, Taylor trebuia să fie atent la ce spune, cu cretinul ăla de Ron Mead prin preajmă, în căutarea unei povestioare „de dreapta" simpatice, care lui i-ar fi adus un titlu de editorial iar suscitatului ofiţer un transfer în arhipelagul Guam.

Sinclair se uită în sus şi rămase cu gura căscată. Zburând la o altitudine foarte joasă, se vedea apropiindu-se o escadrilă de patru avioane A-1E Skyraiders, bombardierele uşoare propulsate cu elice, vechi de pe vremea războiului din Coreea. Totuşi, erau în stare să transporte încărcătura de bombe a *două* avioane cu reacţie.

Americanii porecliseră acest aparat aproape indestructibil, *Spad*[83]*.* Piloţii vietnamezi îl porecliseră *trau dien,* Bivolul furios.

Piloţii de pe Spad-uri se numărau printre puţinii militari sud-vietnamezi pe care adversarii îi respectau, cât de cât, pentru curaj.

Colonelul Taylor nutrea şi el un sentiment aparte pentru oamenii aceştia, încă de pe vremea când, în 1962, un pilot trădător şi-a aruncat încărcătura de bombe asupra palatului lui Diem, înainte de a fugi în Nord.

Adăugă alt plus în favoarea lor atunci când avioanele Skyraider trecură pe deasupra postului de comandă, la numai zece metri înălţime şi Ron Mead căzu ca o plăcintă în noroiul din preajma tancului folosit ca punct de comandă.

Taylor tocmai se pregătea să-i ceară permisiunea lui Sinclair să se întoarcă la batalionul lui când atenţia îi fu atrasă de aparatele Spad care, trecute peste râu, se ridicară uşor deasupra clădirilor, zburând razant peste Song Nhanh.

Cele patru avioane ar fi trebuit să se înalţe deasupra

[83] Cui, ştift de care se agaţă firul de plumb (n.tr.).

centrului Song Nhanh-ului, să efectueze o întoarcere bruscă şi să se înscrie pe o orbită situată între elicopterele de asalt şi avioanele Phantom. Pe neaşteptate, un nor de fum cafeniu izbucni în jurul aparatului din fruntea formaţiei, exact în momentul când avionul îşi începea virajul.

Chiar şi un Spad poate fi doborât, mai ales atunci când se ciocneşte cu o salvă de obuze de 23 mm.

Virajul Skyraider-ului se transformă într-o întoarcere ascendentă, apoi într-o spirală strânsă. Avionul trecu la orizontală, se întoarse cu burta în sus şi carlinga se deschise. Taylor văzu cum pilotul se chinuie să părăsească avionul. O pată albă – pilotul reuşise probabil să-şi tragă firul paraşutei – înflori brusc pe cer. Paraşuta fu absorbită înapoi şi se înfăşură pe stabilizator, exact în momentul când motorul aparatului A-1 cedă şi uriaşul bombardier plonjă, cu botul înainte, spre sol, dincolo de râu.

Taylor auzi explozia. Nu există piloţi temerari şi bătrâni, îşi zise el. Pe urmă, îşi îndreptă atenţia spre problemele curente. Acestea erau numeroase. Batalionul lui se afla pe celălalt mal al râului şi fusese atacat. Şi încă serios. Locul lui era alături de ei.

Încă o dată se pregăti să-i ceară lui Sinclair permisiunea să plece, când observă chipul livid al lui Mead. Reporterul scotocea furios prin raniţa personală, care stătuse, neobservată, în spatele transportorului blindat de comandă.

— S-a-ntâmplat ceva?

Mead vru să dea un răspuns tăios, dar se abţinu. Da. Se-ntâmplase ceva foarte grav. Plănuise să scoată la iveală o sticlă de Jack Daniels, adusă cu mare băgare de seamă, ca să jelească împreună cu generalul Sinclair moartea unui pilot tânăr. Parcă şi vedea introducerea pe care avea s-o scrie la reportajul cu pricina.

Numai că-n raniţă nu era nicio sticlă. Fusese prădat. Doar câteva minute îi trebuiră ca să-şi dea seama cine era hoţul. Fireşte că ar fi putut să fie unul dintre transmisionişti sau vreun oricare alt soldat din garda personală a lui Sinclair, militari care, îşi dădea seama, îl detestau. Dar nu se poate să fi fost atât de proşti.

Hoţul fusese, fără doar şi poate, mojicul de Tarpy. El şezuse lângă raniţa lui Mead în timpul zborului spre nord. În plus, dăduse dovadă de multă solicitudine când îl ajutase pe Mead să-şi pună raniţa în spinare, la aterizarea elicopterului.

Dumnezeule mare şi bun, gândi Mead. Pe vremuri nu s-ar fi întâmplat aşa ceva. Ce naiba s-a petrecut cu meseria de corespondent de război?

America se schimbă, şi nu-mi place în ce fel. Ăştia-i dau ascultare lui... Dumnezeule, păi mi-ar fi furat mie sticla de whisky un Wally Cronkite sau un Ernie Pyle? Era cât se poate de logic ca Mead să nu pomenească decât numele a doi jurnalişti pe care nu-i cunoscuse niciodată după porecle şi totodată să nu-şi dea seama că răspunsul era „da, ce dracu'"...

Sinclair vorbea în continuare prin radio, încercând să obţină aprobările necesare. Avea să le primească în decurs de o oră. Oraşul Song Nhanh urma să fie declarat zonă deschisă pentru trageri.

Lee Sinclair a presupus că motivul pentru care i s-a dat permisiunea să cucerească Song Nhanh-ul prin orice mijloace, a fost acela că, în sfârşit, generalul Westmoreland şi guvernul Vietnamului de Sud se conectaseră la realitate. Se înşela profund. Singurul motiv pentru care Divizia 12 a primit în cele din urmă *carte blanche,* împreună cu ordinul de a cuceri oraşul Song Nhanh cât mai repede posibil, l-a constituit prăbuşirea avionului Skyraider sud-vietnamez.

Pilotul era fiul prea-iubit al unuia dintre cei mai respectaţi miniştri ai lui Thieu, un tânăr nebun care insistase să participe la misiunile de luptă ale aviaţiei, în pofida avertismentelor tatălui său.

Şi, din pricina acelei catastrofe aviatice, Divizia 12 a avut posibilitatea să atace cu toate forţele.

68. TARPY

Fără să cunoască parola, Cliff Tarpy îşi anunţă sosirea la Compania Charlie imediat după apusul soarelui.

Compania se regrupase şi atacase clădirea băncii, traversând terenul liber care o separa de hotel. Acum, soldaţii stăteau pe pardoseala de la parter, privind amorţiţi în gol şi zicându-şi: da, trebuie să ne mişcăm hoiturile obosite şi să ne pregătim pentru noapte; da, trebuie să ne gândim cum facem rost de mâncare; da, trebuie să ne preocupe cum o să ne împrospătăm proviziile.

Tarpy îşi anunţă sosirea cu un dăngănit şi un clinchet. Zgomotul dogit venea de la o marmită de douăzeci de litri, plină cu apă. Clinchetul – de la sticla de Jack Daniels a lui Mead. Mosby mai-mai că-l sărută pe reporter. Nu ştia de ce-l ardea setea mai tare: de whisky sau de apă. Luă mai întâi sticla de la Tarpy şi o vârî în buzunarul lateral al uniformei. Şi numai după aceea îl îmbrăţişă pe omul de la Associated Press.

— Ce mama dracu’ cauţi aici?

— Pe bune dacă ştiu. Cred că am obosit la eşalonul de ariergardă. Să-mi bag picioarele, ascultă ce-ţi zic. Când s-o termina tot circul de-aci, am de gând să-mi găsesc un post liniştit şi sigur. Să scriu explicaţii la pozele din *National Geographic,* sau ceva de genul ăsta.

Mosby reuşi să zâmbească, deşi se simţea în al nouălea cer. Îi dădu drumul lui Tarpy şi constată că lângă el se afla un Dennis Shannon oarecum nedumerit.

— A, da. Dom’ maior, el e Cliff Tarpy, Reporter.

— Fără bancuri!

Shannon şi-l amintea pe Tarpy de la conferinţa de presă la care respectivul ins încercase să-l ardă la ţurloaie pe Sinclair.

— Bine-ai venit pe front, Cliff!

— Repet ce-am zis adineauri, interveni Mosby. Ce faci prin locurile astea?

— Caut un subiect de reportaj. Am auzit că voi, cei de-

aici, aveţi zile grele.

— Mai bine să nu-ţi doreşti să ştii, oftă Mosby.

— Mda. Am discutat cu un tip din grupa voastră. Mi-a zis că azi aţi ţinut piept la două, poate trei companii NVA.

Mosby avea suficientă încredere în Shannon ca să insiste pe subiectul ăsta.

— Cine dracu’ ţi-a spus una ca asta?

Tarpy scoase un blocnotes din buzunar şi începu să-i răsfoiască paginile.

— Un fruntaş, pe numele lui… Arledge… a zis…

Mosby râdea şi era foarte recunoscător pentru prilejul care i se oferise să se destindă.

— Bezmeticu’ ăla? Cliff, răhăţoiul de care vorbim s-a apucat şi şi-a spart singur ochelarii, când am fost atacaţi, ca să poată fi evacuat cu elicopterul de-aci.

Tarpy nu zâmbi, dar păru întrucâtva uşurat.

— Atunci, cred că nu v-aduc nicio veste proastă.

Shannon şi Mosby se uitară unul la celălalt, întrebându-se dacă nu cumva Tarpy gustase pe drum din sticlă.

— Veşti proaste?

— Da. Arledge ăsta… a fost în primul elicopter sanitar care a plecat. Aparatul a fost lovit de un B-40 şi s-a prăbuşit. Niciun supravieţuitor.

— Ei, fi-mi-ar pupat să-mi fie curuleţul meu de irlandez! zise Shannon, crezând încă o dată, preţ de o clipă, în „păcatul catolic” de modă veche.

Mosby îşi revenea şi el, conştient de responsabilităţile sale de comandant de grupă. Tocmai se pregătea să le spună soldaţilor să se alinieze ca să-şi primească raţia de apă, când îi văzu că-şi părăsesc poziţiile şi-şi umplu gamelele din marmită. Mosby decise să exploreze banca şi să-ncerce să determine ce surprize le-ar putea aduce noaptea.

Dar, mai întâi, scoase sticla la iveală. Intenţiona să tragă o duşcă zdravănă, dar se opri. Auzi slab vocea lui Casey, întrebând dacă va ajunge la toată lumea. Scârbit, Mosby puse atâta bourbon pe limbă cât să-i simtă tăria. După care, îi întinse sticla lui Shannon şi porni în cercetare prin

clădire.

Desluşi râsetele încă înainte de a ajunge în încăperea trezoreriei. Înăuntru dădu peste Fritsche, Taliaferro, Geiger şi Diaz. Geiger poza, ţinând în faţa lui un teanc mărişor de bancnote de diferite valori în piaştri.

— Dragii mei, spuse ironic, nu credeţi că mi-ar ieşi o minunată rochie de gală din bucăţile astea caraghioase de hârtie?

Fritsche chicoti.

— Iubito, arăţi trăsnet, să fiu nebun dacă nu. Te-aş face cât ai zice peşte!

Mosby observă că în toiul nebuniei, grupa lui găsise totuşi ceva de care să râdă. Geiger scoase o ţigară din buzunar.

— Dra-hgă, dacă cineva mi-ar trimite un ţigaret, aş arăta ca Franklin. Sau ca Eleanor. Sau ca Tallulah.

Fritsche îi aprinse ţigara lui Geiger cu o bancnotă de o mie de piaştri. Numai Taliaferro nu pricepea.

— Ce mama dracului faceţi, măi băieţi? Ăştia-s *bani* de-ai gălbejiţilor, ce mă-sa!

— Păi sigur că sunt, zise Fritsche. Atât că nici unu' dintre noi n-are să trăiască să-i poată cheltui.

Era un lucra nu foarte inspirat de spus, căci realităţile Song Nhanh-ului reveniră brusc asupra lor. Mosby se bucură când îl văzu pe Blind Pig ieşind pe una din uşile interioare ale trezoreriei, clătinând din cap.

— Ce-ai găsit pe-acolo, dragule? întrebă Mosby.

— Nu-i nimic decât un conţopist gălbejit mort, care-mpute tot peisajul p-acolo.

Mosby nu observă că, în timp ce-i răspundea, Blind Pig îi ocolea privirea.

Locotenentul Wilson, plecat într-un control al posturilor, îl găsi pe Blind Pig ghemuit lângă mitraliera M-60, cu Grabb trăgând la aghioase în spatele lui.

— Cum merge treaba, Jefferson?

— Se mişcă, dom' lent. Da' încet.

— Mda.

Blind Pig îi întinse comandantului de pluton ţigara ascunsă în căuşul palmei.

— Dom’ lent, începu el cu precauţie. Vroiam să te-ntreb ceva. Wilson se înecă cu fumul de ţigară. Ultimul lucru la care se aştepta era ca Blind Pig să vrea ceva de la el.

— Ăă… dă-i bătaie.

— Ştii, zise Blind Pig, te-am văzut de când venişi încoa. Şi-am văzut că n-ai nicio treabă cu manevrele, şmenurile şi-alte chestii de-astea. Da’ chestia pă care vroiam să te-ntreb e ce-o să fie după?

Wilson habar n-avea despre ce vorbea Blind Pig. Avu atâta minte încât să tacă.

— Mai devreme sau mai târziu, războiu’ ăsta o să se termine. Poate că unii dintre noi o s-apuce până la capăt.

— Eu sper s-apucăm toţi.

— Bine gândit. Da’, nu ăsta-i mersul lumii. Da’, io *cred* că unii dintre noi s-or întoarce. Întrebarea e, dacă nu vrem să fim ce credeam c-o să fim, ce facem?

Jeff Wilson avea cam tot atâtea cunoştinţe despre dialectul străzii cât despre limba etruscă. Dar, cumva, reuşi să prindă înţelesul întrebării.

— Păi, e Poliţa soldatului.

— Zău? Ce-i aia?

— Poţi să te duci la colegiu. Să-ţi cumperi o casă. Pe bune, am înţeles că poţi să-ţi cumperi şi o fermă.

— Cât?

— Nu ştiu, mărturisi Wilson. Pentru colegiu, am auzit… vreo patru sute de dolari pe lună.

— Păi, asta-i un fâs.

— Da, nu-i mare lucru. Dar poate să te ajute.

— Okay, dom’ lent, zise Blind Pig. Mie tot nu mi-e clare lucrurile. Dacă m-aş întoarce la Deacon, aş încasa patru sutare pă zi. Dar, să zicem că merg pă altă cale. Să zicem că eu sunt tu. Ai de gând să foloseşti poliţa asta?

— Cum dracu’ să n-o folosesc? zise Wilson, surprins el însuşi de fermitatea sa. Păi da, poate că puţină muncă postuniversitară îi va rezolva măcar o parte din probleme.

— Şi ce-o să te faci?

— Avocat.

— Aud că ai tăi sunt bogaţi. Ce te-a oprit să nu te fereşti de războiu' ăsta scârnav şi să-ţi tragi un costum la patru ace?

— Ai mei nu sunt bogaţi. Şi (Wilson n-avea să înţeleagă niciodată de ce a făcut mărturisirea asta), fata cu care vreau să mă-nsor e albă.

— Să te-nsori?

— Mda.

— Vas'zică, o piţipoancă de-a albilor, ai? urmă o pauză. Blind Pig îşi analiză cuvintele şi reveni: Îmi cer scuze, dom'lent.

Wilson îşi ponderă şi el elanul.

— Mda.

— Acu, o-ntrebare personală, pă bune, zise Blind Pig. Io po' să zic că curv… femeile albe cu care-am fost încurcat e moarte după ştangă. Muierea asta e altfel? Te sprijină? Îţi scrie regulat?

Wilson ar fi putut să-i răspundă. Nu, Marjorie nu-i scria regulat. Nu, scrisorile ei nu lăsau impresia unei persoane care-l aşteaptă iubitoare. În schimb, erau pline de concertele rock pe care le văzuse, de marşurile la care participase purtând lozinci şi de întrebări despre cum reuşea Wilson să suporte războiul ăsta imperialist. Un prilej nemaipomenit pentru el să vadă că sentimentele faţă de Marjorie se înscriau în cu totul alte coordonate. De fapt, locotenentul Jeff Wilson începea să se întrebe exact ce anume simţea el pentru femeia asta.

Wilson preferă să se uite prin deschizătura din faţa mitralierei lui Blind Pig.

— N-are-a face. Hai să fim atenţi afară, să vedem dacă nu cumva suntem atacaţi.

Plecă mai departe. Blind Pig se întoarse ca să privească întrebător în urma locotenentului.

Aparent, Shannon şi Tarpy împărţeau frăţeşte ce mai rămăsese din sticlă. În realitate priveau afară, în noapte,

prin spaţiul gol al uşilor explodate din clădirea băncii şi vorbeau. Mica imagine despre starea lucrurilor, pe care şi-o făcuse Shannon, căpătase întrucâtva proporţii mai mari. Aflase de la reporter că întreaga ţară era în flăcări.

Se întrebă dacă era cazul să-i spună lui Tarpy că nimic din toate astea nu era surprinzător. Avea senzaţia stresantă că se află în tabăra care urma să fie înfrântă. Chiar, mai mult decât atâta, începea să priceapă că el şi restul armatei Statelor Unite luptau de partea cui nu trebuia. Ăsta era un gând tâmpit, de om epuizat. Ştia ce s-ar fi întâmplat dacă comuniştii ar fi preluat controlul ţării. Dar, ar fi oare diferit de ceea ce făcea, deja, dictatura lui Thieu? Singura diferenţă ar fi constat poate, în micşorarea numărului de obuze trase aiurea, care să omoare oameni nevinovaţi.

Nu era exclus ca, în toiul nopţii, Shannon să fi spus lucrurile astea. Dar, înainte să poată rosti vreun cuvânt, se auzi un ropot de paşi pe caldarâmul din faţa clădirii.

Se ridică în picioare, cu automatul M-16 pregătit.

Să tragă o rachetă de semnalizare? Nu putea fi nimeni în afara gălbejiţilor.

În toată clădirea, auzise zgomotul şi restul Companiei Charlie. Toţi îşi încărcară armele şi se pregătiră pentru orice.

Orice, în afară de vocea aceea joasă:

— Am nişte prieteni aici.

Shannon, cu degetul pe trăgaci, stătu pe gânduri. Era o voce de bas. Pronunţia era perfectă.

Shannon, care avea să crească în ochii lui Dumnezeu pentru asta, decise să răspundă, în loc să tragă sau să arunce o grenadă.

— Cine mama dracului eşti tu?

— Charles Drew. Căpitan. Infanteria americană. 0256-985. West Point. Promoţia ’64.

Shannon ştia că erau destui militari Viet Cong sau NVA care vorbeau o engleză perfectă, dar asta era parcă prea mult.

— Ce-i aia o vacă?

— Ăă… un animal de lapte, de povară… pentru numele

lui Dumnezeu, daţi-ne voie să intrăm! Gălbejiţii sunt pe urmele noastre!

Shannon observă că Blind Pig se afla lângă el, cu mitraliera M-60 la şold. Okay. Fă-te de râs, domnule maior.

— Un om. Înainte.

Din umbră, cu mâinile ridicate, cu puşca Thompson în bandulieră, ieşi Charles Drew. La doi metri de intrarea în bancă, Shannon identifică înălţimea şi uniforma zdrenţuită şi murdară pe care o purta consilierul.

— Ce dracu' s-a…

— Lasă prostiile, zise Drew. Am cu mine o târlă-ntreagă de oameni.

— Păi, adu-i înăuntru, fir-ar să fie!

Drew făcu un semn cu mâna spre umbrele din spatele lui şi o coloană de oameni se puse în mişcare.

O târlă-ntreagă de oameni era un eufemism. Drew, în raidul său către liniile americane, adunase mulţi alţi refugiaţi pe lângă familia lui Ly. Anturajul său consta din optzeci şi şase de bărbaţi, femei şi copii vietnamezi.

Shannon şi Drew îi dirijară pe uşă, spre o siguranţă vremelnică. Cliff Tarpy stătea deoparte, minunându-se. Ştia el că cei din Forţele Speciale erau tari… dar asta era de-a dreptul ridicol. Şi, totodată, avea să fie un reportaj pe cinste.

A fost unul dintre cele două subiecte grozave pe care omul de la Associated Press nu va mai trăi ca să le scrie.

69. DUAN

Duan stătea întins pe patul lui de campanie, silindu-se să scape din mrejele unui vis care se agăţase de el, trăgându-l mereu înapoi. În cele din urmă, se trezi de-a binelea. Rămase aşa multă vreme, tremurând. Toate încheieturile îl dureau din pricina încordării din vis. Pielea i se acoperise cu o peliculă fină de transpiraţie.

În mod ciudat, în pofida imaginilor haotice derulate pe retina adormită a memoriei lui, nu-şi putea aminti despre ce fusese vorba, ci doar faptul că avusese loc. Se gândi să încerce să adoarmă din nou, în ultimele câteva zile având foarte puţin timp pentru odihnă. Duan decise să nu se mai culce, căci se temea de vis.

Tovarăşul general oftă şi se ridică în capul oaselor, trecându-şi picioarele peste marginea patului. Se frecă la ochi, ca să alunge senzaţia de usturime.

Deşi nu-şi putea aminti exact conţinutul trăirilor din somnul zbuciumat, îi ştia tema: trădarea. Iar trădătorul era Duan. La fel ca majoritatea foştilor buni catolici, tovarăşul general era încredinţat că fie şi gândul la un păcat echivala cu comiterea acelui păcat. Se simţea ruşinat că-i putuse trece prin cap o asemenea idee. Dar ştia că era o decizie care trebuia luată în decursul următoarelor ore.

Duan se întrebă cum va reacţiona Thuy când va aduce subiectul în discuţie. Oare o să ordone eliberarea imediată din funcţie şi împuşcarea lui? Poate, medită el, va fi nevoit să-l omoare el mai întâi pe Thuy. O posibilitate. Într-o atare situaţie, îşi reaminti el, va trebui să se asigure că sergentul Lau nu va fi implicat.

Se auzi o bătaie în uşă.

— Intră.

Omul la a cărui moarte tocmai se gândea.

Duan fu şocat de înfăţişarea lui Thuy. Avea uniforma murdară. Ochii îi erau duşi în fundul capului din pricina epuizării. Pe faţă îi rămăseseră smocuri de păr, le omisese în graba cu care se bărbierise.

— Da, tovarăşe colonel? spuse generalul cu blândeţe.

Thuy stătea într-o poziţie de drepţi perfectă, cu ochii aţintiţi pe o zonă situată chiar deasupra umărului stâng al lui Duan. Tovarăşul general aşteptă pe durata unei frământări interioare prelungite. Observă respiraţia aspră şi repezită a celuilalt, broboanele de sudoare ivite precum şi paloarea pielii.

În acel moment, Duan îndepărtă din gând ideea uciderii comisarului.

— Da, tovarăşe? spuse el din nou.

Thuy era ca un arc întins, gata-gata să se rupă.

— Tovarăşe general, spuse Thuy, vă rog să mă eliberaţi din funcţie şi însărcinări. Am înşelat încrederea… partidului nostru… am dat greş… în misiunea noastră.

După asta, omul se lăsă moale un timp scurt, apoi se îndreptă cu o tresărire, aşteptând interogatoriul care avea să-i decidă soarta.

În loc de asta, Duan spuse:

— Trebuie să recunoaştem că am pierdut.

Urmări plecăciunea lui Thuy, care-şi lăsase moale o clipă coloana vertebrală, ca să se îndrepte imediat la loc.

— Insurecţia generală, tovarăşe general… Vocea lui Thuy căpătase o tonalitate mai joasă… Dintr-o oră-ntr-alta…

— … N-o să mai aibă loc, zise Duan.

Avea vocea răguşită din pricina lacrimilor. Făcu un semn către patul lui.

— Ia loc, tinere, spuse el, până pun eu de nişte ceai.

Thuy ezită, apoi făcu câţiva paşi spre locul indicat. Genunchii i se-ndoiră şi şezu. Duan se prefăcu că nu observă şi-şi făcu de lucru cu aprinderea primusului şi umplerea ibricului.

Hmmm. Norocul era o chestie tare ciudată. Thuy devenise acum aliatul lui potenţial. Singura întrebare se referea doar la modul cum avea să pună problema.

Visul îl trase iarăşi de mânecă. La fel ca şi sentimentul de vinovăţie. Duan ştia că avea să fie pedepsit pentru ceea ce se pregătea să facă. Da, dar cum s-o facă… cum s-o spună?

— Am de gând să ordon o retragere, spuse el.

În mod intenţionat Duan omise să completeze „dacă eşti de acord”. Luă pe loc decizia să-l îndepărteze pe Thuy din primele linii ale luptei. Era uşor uluit de faptul că Thuy nu se crispă, şi nici nu protestă în vreun fel. Omul era la fel de înfrânt ca şi el.

— Nu va mai avea loc o insurecţie generală, spuse Duan.

Thuy nu-i puse la îndoială afirmaţia. Totuşi, Duan simţi că era de datoria lui să continue.

— Tovarăşe, spuse el, evenimentele au depăşit înţelegerea noastră. Am avut nişte instrucţiuni. Le-am îndeplinit. Restul…

Flutură o mână în aer.

— Oamenii care ne-au dat instrucţiunile cu pricina s-au înşelat, spuse el.

Urmări cu atenţie reacţia lui Thuy. După un lung moment, colonelul încuviinţă din cap.

— Nu te învinui singur, tovarăşe, zise Duan. Ai să te ocupi mai târziu de asta. Avem acum lucruri mai importante de făcut decât să ne punem cenuşă pe cap.

— Dacă rămânem în oraşul ăsta, spuse Thuy dintr-odată, toţi oamenii noştri vor pieri până la unul.

Duan era uşor surprins. În lungile luni ale călătoriei lor pe Cărarea Ho Şi Min, niciodată nu fusese convins că lui Thuy i-ar păsa de tinerii soldaţi. Poate că la început nu-i păsase. Dar, după atâtea ore de distracţie, după şedinţele de autoexaminare… deodată Duan avu o nouă revelaţie. Thuy se hotărâse să moară în locul lor. Ce nătărău! Apoi, un gând tainic, numai de el ştiut: Şi eu sunt tot atât de nătărău!

Duan ştia că era exclus să supravieţuiască ordinelor pe care tocmai se pregătea să le dea. Nu exista termen de limbaj pentru retragerea din faţa inamicului. Şi, tocmai asta trebuia să ordone, pentru ca Sudul să mai păstreze vreo speranţă să devină liber. Avea în subordine un grup de tovarăşi temeinic pregătiţi, cât se poate de capabili să-i înfrunte pe imperialişti în aproape orice circumstanţe. Şi, în cele din urmă, să-i înfrângă.

Dar nu în nişte împrejurări ca acestea. Încercă să-i înfăţişeze lui Thuy situaţia, într-o lumină mai blândă.

— Dacă ne-am putea strecura în afara oraşului, spuse el, şi să ne ascundem în Caracatiţă, oamenii noştri ar fi disponibili…

— În loc să moară, îl întrerupse Thuy.

— Da, în loc să moară. Pe urmă, când va izbucni insurecţia generală…

Thuy îşi ridică privirea spre el, în căutare de ajutor.

— Chiar credeţi, tovarăşe general? Credeţi că va avea loc într-adevăr…

Duan râse.

— Fireşte, tovarăşe colonel. Sunt la fel de convins de asta ca de voinţa poporului nostru.

Era o minciună blândă, dar totuşi o minciună.

— Atunci ar trebui să luăm legătura…

— Nu luăm legătura cu nimeni, spuse Duan cu toată fermitatea posibilă în împrejurările date.

— Dar…

— Dac-o facem, zise Duan, permisiunea ne va fi refuzată. Nu pricepi, ei nu pot, sub nicio formă, să ne îngăduie să ne retragem.

Thuy acceptă această afirmaţie.

— Lasă-mă pe mine să-mi fac griji în privinţa mea. Cât despre dumneata, am o propunere.

Ceea ce-i oferi era însuşi visul comisarului: să preia comanda unei unităţi combatante. Pentru prima oară, Thuy avea ocazia să-i înfrunte pe americani faţă în faţă. Duan îi înfăţişă rapid elementele planului.

Thuy avea să comande un grup care va fi una din unităţile ce vor avea sarcina să-i întârzie pe americani. Duan trimisese deja cercetaşi care să găsească cele mai sigure căi pentru retragerea diviziei. Colonelul fu de acord cu el aproape la toate punctele, adăugând ici-colo, câteva elemente de fineţe, pe care Duan se grăbi, la rândul lui, să le accepte.

Generalul se întrebă dacă n-ar fi fost mai onest din partea lui să-l fi împuşcat pe Thuy.

70. CUNG

Phan Xuan Cung ieşi din umbrele oraşului, alergând aplecat de spate. În jurul şi în spatele lui auzea gâfâielile camarazilor. Aproape că trecuseră de prima lor spaimă teribilă. Deşi oraşul era întunecat, fulgerele luminoase ale bătăliei puteau să scoată în evidenţă o siluetă umană pe fondul mlaştinilor.

Pradă sigură pentru un trăgător de elită.

Pe toată durata deplasării, Cung nu încetă să se gândească la lunetist. Asta nu era o noapte în care să ieşi afară. Mai întâi, li se ordonase să pornească spre est, către Caracatiţă. În oricare alt loc, principala primejdie ar fi venit pentru ei de la iluminarea bruscă produsă de luptele din oraş. Dar, odată ajunşi în mlaştini, ar trebui să fie în siguranţă.

Aici, conturul abia întrezărit al siluetelor putea să se contopească uşor cu umbrele şi tufişurile din mlaştină. Nu trebuia decât să te mişti cât mai încet ca să te pierzi în decor.

Cu toate acestea, noaptea asta era cum nu se poate mai rea pentru o misiune de cercetare. Luna lumina mai puternic decât felinarele folosite la animarea jocurilor de umbre. În timp ce mergeau lipăind spre intrarea în mlaştină, Cung ştia că umbrele lor erau conturate la fel de vizibil precum oricare dintre păpuşile văzute de atâtea ori jucându-şi rolurile în acele distracţii organizate la sate.

Generalul Duan nu ţinuse seama de avertismentele cercetaşului. Nu aveau timp să aştepte o noapte mai potrivită. Trebuiau să afle neîntârziat ce opoziţie urmau să înfrunte către est. Nimeni nu pomenise faţă de Cung cuvântul retragere şi, la drept vorbind, nu era ceva de care i-ar fi păsat dacă ar fi auzit.

Cung nu avea niciun fel de pretenţii cu privire la rolul lui de cercetaş. El avea să caute şi să spere din răsputeri să ajungă unde trebuie.

Cung se gândi la lunetist.

Nu era un om superstiţios. Dar ştia că într-o noapte cu lună plină puteau să apară diavolii.

Ca să se deplaseze rapid, cei şase oameni trebuiau să străbată porţiunea înaltă de teren, bine cartografiată, acoperită de mlaştini. Cung putea să vadă în minte respectiva hartă. N-ai tu nicio treabă cu nordul, sudul sau vestul, se apostrofa el, misiunea ta e spre est. Harta avea desenată pe ea numeroase simboluri de mlaştină: trei linii şerpuitoare ce se odihneau pe nişte bare orizontale.

Echipa urma să treacă prin mlaştină şi să controleze teritoriul din imediata ei apropiere. Trebuia raportată orice activitate inamică în şi dincolo de pământul cuprins de ape.

Se gândi la lunetist.

Cung se afla în fruntea formaţiei în fuga lor de peste mlaştină. Profita de fiecare posibilitate, oricât de mică, pentru a se ascunde. Aplecându-se… lungindu-se la pământ… ascunzându-se… tot timpul mişcându-se repede.

Cung îşi dori să fi fost singur.

Străbătuseră cam două treimi din cea de-a doua mlaştină când văzu cum omul din dreapta lui se-mpiedică şi căzu. Cung trase în gând o înjurătură la adresa stângăciei individului. Pe urmă auzi pocnetul strident al puştii şi-şi dădu seama că omul nu se împiedicase.

Lunetistul îi găsise.

În clipa aceea, Cung părăsi brusc poteca şi se aruncă în apa până la gât. În orice alt moment s-ar fi simţit ca un prost. Acum însă îşi cufundă capul în nămol, ca o broască ţestoasă. Se auziră şi alte zgomote scoase de oameni care se împiedicau, urmate de pocnituri stridente. Nu-l lăsa să mă găsească, Doamne, se rugă el smerit.

Cung ajunsese să-l iubească pe lunetistul lui. Îl cunoştea pe omul cu pricina ca pe un membru al propriei sale familii.

Era înalt şi brunet, ca majoritatea americanilor pe care-i studiase de la depărtare. Fuma un tutun atât de aromat încât te făcea să pluteşti. Mânca numai bunătăţi şi bea un whisky atât de tare, că simţeai cum îţi iau foc maţele ghiorăitoare.

Lunetistul lui nu era niciodată singur. Întotdeauna avea

lângă el minimum doi inşi: unul care să-l repereze pe bietul Cung cel nătâng şi altul care să-i doboare pe toţi cei la fel de nătângi trimişi de Cung ca să-l flancheze pe lunetist. Ceilalţi doi oameni aveau pregătire mixtă, adică fiecare dintre ei era capabil să fie strigoiul care-l hăituia pe el.

În mintea lui, Cung putea să vadă arma pe care o avea omul lui precum şi felul în care lua linia de ochire. Era o puşcă M-14, de calibrul 7,62 mm. Cu amortizorul ataşat, îi ajungea lui Cung puţin deasupra ochilor dacă o ţineai vertical, cu patul proptit de sol. Tragerea glonţului era atât de bine armonizată încât nimeni nu putea să vadă fulgerul exploziei. Singurul zgomot scos de glonţul supersonic se împrăştia divergent în faţa şi în spatele acestuia, astfel încât oricine nu constituia ţinta propriu-zisă nu putea să-şi dea seama unde era poziţionat lunetistul.

Cea mai grozavă dintre toate era însă luneta cu vedere de noapte fixată pe puşcă. Cung aproape că se vedea pe sine prin aparatul acela teribil de ochire. Silueta lui trebuia să fie de un verde palid, uşor de distins pe fondul negru-negru.

Auzi încă o pocnitură şi încă un om muri. Ştiu că lunetistul lui nu-l găsise încă.

De rămas, a rămas acolo tot restul nopţii. Dimineaţa a auzit elicopterele de asalt patrulând pe deasupra ariei. În mod miraculos, niciunul din gloanţele trase nu l-a nimerit.

A aşteptat şi mai mult. La apus s-a furişat mai departe. Trecând de lunetistul lui.

Cung nu s-a mai întors niciodată în Song Nhanh ca să dea raportul generalului Duan.

71. SONG NHANH

Cuvântul „încercuit” sugerează ceva de genul bătăliei de la Little Big Horn, cu inamicul stând umăr lângă umăr, în şiruri concentrice, până spre marginea din zare a câmpului de luptă.

Dar nu şi într-o confruntare modernă. Dacă un observator s-ar fi plasat deasupra Song Nhanh-ului şi ar fi văzut forţele NVA, în negru şi cele trei batalioane ale Diviziei 12, în roşu, zona i-ar fi apărut marcată de nişte blocuri compacte de negru şi mai multe pete de roşu. S-ar fi observat porţiuni întinse prin care, s-ar fi gândit observatorul în cauză, nord-vietnamezii prinşi în capcană ar fi putut scăpa cu uşurinţă.

Numai că acele sectoare erau fie expuse tirului elicopterelor care patrulau prin preajmă, fie de netrecut. Divizia 302 fusese cu adevărat şi temeinic prinsă în capcană, iar Sinclair strângea tot mai mult laţul. Batalioanele din regimentele 29 şi 11 se apropiau de oraş dinspre nord şi est, în vreme ce batalionul Regimentului 15 înainta cu hotărâre sumbră spre inima oraşului.

Câmpul de luptă cel mai dur era în oraş. O unitate angajată într-o confruntare în localitate are şanse foarte mari să fie distrasă, mai ales dacă se confruntă cu un inamic hotărât şi bine pregătit. Secretele luptelor de stradă sunt greu învăţate şi arareori exersate. Armata Statelor Unite nu avea în 1968 nicio şcoală care să dezvăluie aceste secrete. Dar Compania Charlie le-a deprins în decurs de douăzeci şi patru de ore.

Echipamentul personal al combatanţilor ei suferise modificări. Căştile au fost abandonate şi înlocuite cu eşarfe legate pe cap în stil *babuşca.* Alte eşarfe erau folosite pe post de măşti împotriva prafului. Au jefuit un atelier de optică, de unde şi-au luat ochelari de protecţie împotriva schijelor. Iar acum erau încărcaţi sănătos. Raniţele le aveau pline cu grenade, încărcătoare de rezervă şi încărcături explozive, câţiva centimetri de fitil şi sisteme de detonare prin tragere, gata instalate. Fiecare dintre ei purta cel puţin

două din mult dispreţuitele arme uşoare antitanc M-72, deasupra raniţei.

Au dobândit noi deprinderi. Înainte de a ataca o clădire, trăgeau asupra ei preţ de o încărcătură de bază de muniţie, plus vreo două LAW, pentru mai multă siguranţă. Cea mai mare parte a muniţiei era irosită, fiind trasă în clădiri neocupate, dar aceasta era foarte ieftină.

Acum erau sprijiniţi îndeaproape de tancuri, de tunurile 106 fără recul şi de mortierele batalionului. Au învăţat să solicite şi să ghideze sprijinul artileriei la doar câţiva metri în faţa poziţiilor lor.

Sinclair îşi dorise o arenă pe care să-şi regizeze atacul. Tet i-o pusese la dispoziţie. Oraşul a fost distrus în timpul atacului.

Mosby şi Fritsche s-au prins de faptul că, atunci când atacai o clădire învecinată cu alta, care tocmai fusese cucerită, nu era nevoie să ieşi la teren deschis. Mosby s-a specializat în găsirea unor scânduri lungi, prin care se stabilea legătura între ferestrele de la etajele superioare. Fritsche a inventat în mod independent, ceea ce în cel de-al doilea război mondial era cunoscut ca „metoda găurilor de şoarece”: o încărcătură explozivă era plasată pe propriul tău zid şi detonată. Prin gaura astfel obţinută, o a doua încărcătură era aruncată spre clădirea pe care vroiai s-o ataci. Când şi zidul acela era aruncat în aer, două LAW şi vreo cinci-şase grenade pătrundeau şi ele prin gaură. Pe urmă, trei oameni se aruncau prin pasajul format, cu armele pe foc automat.

Manevra era pe cât de costisitoare pe atât de periculoasă pentru proprietăţile imobiliare, muniţie, NVA şi pentru bieţii civili care se adăposteau în clădirile acelea. Dar salva vieţi omeneşti. Iar ăsta era singurul lucru de care se sinchiseau Shannon şi soldaţii lui cu feţe înnegrite, cu priviri abulice.

Timpul – şi percepţiile – s-au oprit în loc. Mosby s-a pomenit coborând, împleticindu-se, un şir de trepte pe jumătate distruse, cu puşca într-o mână şi cu cuţitul lui Casey în cealaltă. Cuţitul era roşu până la plăsele, dar Mosby habar n-avea ce se putuse întâmpla în capul scărilor.

Totuşi, a observat cu un soi de indiferenţă că rămăsese fără nicio grenadă şi a sperat să-şi poată împrospăta cât mai curând muniţia. De asemenea, vroia apă. Toate „animalele de linie” purtau la ei gamele de rezervă, pe care le-au golit însă după câteva minute.

Divizia 12 îşi continua mersul de tăvălug, direct către generalul Duan şi centrul oraşului Song Nhanh.

72. DUAN

O părticică din mintea lui Vo Le Duan găsea împrejurările amuzante. O mare parte din viaţă şi-o petrecuse urcând în ierarhia militară, de la simplu *bo-doi,* trecând prin gradul de căpitan de artilerie până la cel de comandant de divizie. Imperialiştii îl degradaseră în câteva zile.

Elementele alcătuitoare ale diviziei sale angrenate în confruntare se luptau acum ca unităţi independente, dat fiind că transmisioniştii lui Duan arareori aveau posibilitatea să opereze. Cei mai mulţi dintre curierii săi fie nu mai apucau să se întoarcă, fie erau ucişi de cum plecau. Artileria lui Duan fusese zdrobită. Îi mai rămăseseră doar câteva tunuri fără recul, de 75 mm. Mortierele de 82 şi 120 mm erau în mare parte scoase din uz.

Generalului i se raportase că americanii aveau dispozitive radar pentru detectarea bateriilor de artilerie, dar, ca majoritatea militarilor cu experienţă de front, nu crezuse că o asemenea minunăţie putea să funcţioneze.

Se înşelase amarnic. Dispozitivele grafice de localizare de pe ambele maluri ale râului Song Nhanh au determinat rapid poziţiile artileriei nord-vietnameze şi au dirijat acolo tirul, înainte ca vreo piesă grea să mai poată fi mutată.

Duan reveni la chestiunea de bază.

Examină cu atenţie fiecare cartuş de calibrul 7,62 mm, apoi şterse uleiul de pe ele. Controlă resorturile fiecăruia dintre încărcătoarele încovoiate de pe podea, apoi le încărcă cu cartuşe. AK-ul era deja curăţat lună şi stătea pe podea, în faţa lui.

Trecutul catolic şi prezentul comunist al lui Duan se combinau fără greş: da, avea să moară şi da, misiunea lui fusese un eşec.

Cumva, în trecutul său, în gândirea sa, se strecurase o eroare care făcuse ca lucrurile să ajungă aici. Bineînţeles, reuşise să se convingă în sfârşit că palavrele lui Vo Nguyen Giap despre ofensiva generală n-aveau niciun temei. Omul îşi propune, dar Dumnezeu şi progresul omului dispun.

Şi astfel, lui Vo Le Duan nu-i mai rămase nimic decât un AK-47 şi disponibilitatea de a-şi înfrunta moartea.

Plus, îşi dădu seama el deodată, sergentul Lau.

Duan, pierdut în propriile gânduri, nu-l zărise pe sergent când intrase şi se aşezase, cu picioarele încrucişate în faţa generalului.

— V-aduceţi aminte de filmul ăla la care m-aţi dus? începu Lau, complet irelevant.

— Care dintre ele?

— Ăla vechi de tot. Ăla la care filmul tot sărea de pe role şi aproape că au trebuit să-l mişte cu mâna. Ăla cu americanii ăia doi... unul gras şi transpirat, celălalt slab ca dumneavoastră. Purta o pălărie din fetru...

Duan îi fu recunoscător pentru întrerupere.

— Stan şi Bran. Da. Mi-aduc aminte.

— Mai ţineţi minte ce i-a spus unul din ei celuilalt, în toiul nu ştiu cărei catastrofe? întrebă Lau, aproape zâmbind. I-a spus că aia era încă o încurcătură pe cinste în care celălalt îl băgase.

Duan pricepu... şi izbuti să mai găsească în adâncurile fiinţei sale o rămăşiţă de râs.

— Pe mine mă-nvinuieşti pentru asta?

— Şi de ce nu?

Duan râse în hohote.

— Sergent Lau, spuse el cât se poate de sincer, pentru asta ţi-aş da o medalie. Dar nici Hanoiul, nici rudele tale n-au să audă nimic despre ea.

— Nu fiţi defetist, tovarăşe general, spuse Lau. La următoarea şedinţă de *kiem thao,* am să mă aştept să dedicaţi o parte din atenţia dumneavoastră atitudinii pe care o aveţi în acest moment.

— Crezi că o să mai apucăm vreo *kiem thaol*

— Cu siguranţă.

— Eşti un visător.

— Greşiţi, tovarăşe general. Spun asta cu cel mai mare respect pentru gradul dumneavoastră. Aţi uitat de elefanţi.

Duan îşi aminti cum îl salvase Lau după atacul comandoului francez. Se minună de spusele lui Lau.

— Tu chiar crezi în elefanţi? Tovarăşe sergent, te laşi amăgit prea uşor. Chiar crezi c-o să apară un *alt* sergent Lau?

— De ce nu? Eu nu sunt decât un soldat-ţăran, aşa m-a învăţat unchiul Ho. Unul din câteva milioane. De ce n-ar apărea un altul… şi vă sunt recunoscător pentru compliment… şi poate-mi faceţi cinste când s-or termina toate astea…

Duan puse un încărcător în AK-ul său, le băgă pe celelalte în buzunare şi se ridică în picioare.

— Nu-i un gând prea rău de ţinut în minte când mori, observă el.

— Nu. Nu-i rău deloc.

Şi sergentul Lau îl urmă pe generalul Duan afară din clădire, spre poziţiile de luptă.

73. PARCUL

Parcul era mărginit de bulevarde uriaşe, construite în tradiţia franţuzească. În vremuri normale, străzile largi erau frumoase şi curate, cu semafoare de control al traficului la intersecţii. Ele conturau perfect marginile parcului.

Din punctul de vedere al lui Shannon, perimetrul verde era sinistru. În acea zi însorită parcul se înfăţişa în toată splendoarea lui. Conceput în manieră tipic franţuzească, cu întinderi largi de gazon, numeroase pâlcuri de copaci şi arbuşti atent îngrijiţi şi alei şerpuitoare, invita la plimbare familiile şi cuplurile de duminică. Nu lipsea, observă Shannon, nici estrada din mijloc pentru orchestră, fir-ar să fie.

În acelaşi timp, nu se vedea nimeni în parc. Deloc ciudat, având în vedere circumstanţele. Înfiorător, cu toată întinderea aia de gazon înconjurată de locuri de refugiu, dar nu ciudat. Ceea ce-i făcea însă dinţii să clănţăne şi îi strângea stomacul ca o gheară, era faptul că parcul fusese de curând împrejmuit cu un gard din sârmă ghimpată. Cine paştele mă-sii fusese în stare să împrejmuiască un parc. Şi de ce?

Grupa lui Mosby ocupă poziţii de acoperire în vreme ce membrii altei grupe tăiară o poartă în gardul de sârmă. Câteva clipe mai târziu, Shannon îşi împrăştia oamenii pe întinderea parcului. Mosby şi oamenii săi porniră în frunte, flancaţi de alte două grupe. În scurtă vreme terminară de cercetat parcul.

Nimic. La început, uşurare. Dar pe Shannon tot îl frământa o nelinişte. Dacă ar fi fost el un Viet Cong, ar fi pus la cale măcar câteva surprize, începând cu vreo două-trei ambuscade cu mitraliere. Ia nu mai fi atât de paranoic, maior Shannon. Primeşte darurile zeilor, atunci când poţi să ajungi la ele. Pe urmă, îşi aminti că singurul motiv pentru care avea măcar o speranţă de a ajunge la respectabila vârstă de treizeci de ani îl constituia faptul că se născuse paranoic. În luptă, să fii încredinţat că cineva te pândeşte

cu intenţia de a te ucide e un lucru foarte, foarte sănătos.

Shannon luă legătura prin radio cu Taylor şi-i raportă starea lucrurilor. Din punctul de vedere al colonelului, situaţia era perfectă. Îi ordonă lui Shannon şi oamenilor lui să-şi sape adăposturile individuale pentru noapte şi să aştepte să fie ajunşi din urmă de restul trupelor.

Cei mai mulţi dintre soldaţi erau prea obosiţi ca să mai bombăne nemulţumiţi când sosi ordinul să-şi desfacă lopeţile de infanterie şi să se-apuce de săpat. Ce Dumnezeii mă-sii, mereu trebuiau să sape undeva, este? Pe de altă parte, Taliaferro nu obosea niciodată să cârtească. Înfipse lopăţica într-o porţiune a întinderii de gazon.

Francezii s-au priceput întotdeauna să construiască parcuri care să dureze. Amestecul de seminţe de iarbă folosit de ei produce un strat de gazon gros, des şi permanent verde, indiferent de anotimp. De asemenea, rădăcinile tind să se unească într-o reţea care ajunge până la şaptezeci-nouăzeci de centimetri adâncime. Când Taliaferro săpă şi încercă să disloce bucata de pământ, iarba opuse rezistenţă. Înjură ca un apucat şi încercă din nou. Era ca şi cum ar fi intenţionat să ridice câteva tone. Îşi dădu seama că îl aştepta o febră musculară şi un ocean de sudoare.

— Îmi bag picioarele în porcăria asta! anunţă el, aruncând dezgustat lopăţica de infanterie.

Nu prea departe de el, Diaz tăiase cu pricepere gazonul, secţionând treptat lujerii rădăcinilor. Ştia că, până la urmă, va fi în stare să-şi sape adăpostul cu relativă uşurinţă.

— Ce necaz ai? dori Diaz să ştie.

— E o tâmpenie, zise Taliaferro. Până când terminăm de săpat porcăria asta, e foarte posibil s-o mierlim.

— Băi, da’ neam de traistă mai eşti, îl apostrofa Diaz. Oi fi eu prospătură, da’ uite că nu-s mort. Ştiu prea mulţi *cabrones* atât de leneşi încât pariez că n-or să scape. Mămica mea le trimite flori la mămicile lor.

Taliaferro se zbârli la replica asta.

— Nu sunt leneş, tărăgănă el. Sunt deosebit.

— Şi de ce, mă rog, eşti deosebit? Fiin’că n-ai săpat

niciodată pământ cu iarbă? Asta-i floare la ureche, nenică. Să vezi cum e când sapi un loc într-adevăr tare, ca alea pe care le primesc mexicanii ca să le lucreze. Îs date dracului. Ăsta-i mizilic.

Taliaferro îşi luă lopăţica de infanterie şi plecă hotărât în căutarea unui alt loc, mai prielnic. Doar nu era să primească lecţii de la o hahaleră de californian. Mai ales că respectivul californian era suspect de ciocolatiu la ten.

În timp ce căuta o porţiune mai uşor de săpat, Taliaferro avu numeroase gânduri deloc amabile la adresa colegului său. El îl considera pe Diaz un fund de găină jegos; probabil că *hombre*[84] acesta se înrolase în armată, ca să poată face rost de cetăţenie. *Asta,* din punctul de vedere al lui Taliaferro, era de-a dreptul caraghios. Probabil că urmaşul lui Montezuma avea să fie omorât înainte să apuce să se facă american. Ideea îl aduse pe Taliaferro într-o dispoziţie mult mai bună, motiv pentru care fu în stare să vadă cu alţi ochi terenul din jurul său. Se opri brusc.

— Dumnezeule! rosti el răguşit, uluit de propriul său noroc.

În faţa şi în jurul său erau numeroase şanţuri, pe care cei ce le săpaseră le umpluseră la loc. Era visul oricărui soldat: metri întregi de pământ bătătorit, gata pentru următorul săpător. În afară de varianta în care nu se săpa deloc, asta era chestia cea mai tare.

— Ia uitaţi-vă ce-am găsit! strigă el.

Alţi membri ai grupei se dădură mai aproape. Taliaferro începuse deja să sape într-una din acele tranşee. Oamenii se uitau la el cu oarecare fascinaţie, dar din cine ştie ce motiv, nu se apucară imediat să-l imite sau să-l ajute.

— Da’ ce muşchii mei aţi păţit, măi băieţi? ţipă Taliaferro.

Arunca afară pământul ca o cârtiţă urmărită de nişte chestii care consideră acele biete animăluţe numai bune pentru masa de seară.

— Nu cred că-i bine ce faci, opină Fritsche.

— Şi de ce praştia mea nu? se răsti Taliaferro, în timp ce continua să sape.

[84] Omul (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

— Păi… soldaţii nu sapă gropi ca să le umple la loc pe urmă, zise Fritsche.

Toată lumea încuviinţă din cap. Taliaferro îşi întrerupse eforturile ca să analizeze problema. Îi plăcea să se creadă un om logic. În cele din urmă conchise:

— Probabil, vreun nemernic de sergent gălbejit i-a pus să facă chestia asta.

Continuă să sape, satisfăcut de perfecţiunea logicii. Toate tranşeele aveau ceva mai puţin de nouăzeci de centimetri adâncime. După ce săpă vreo patruzeci de centimetri, Taliaferro află de ce fuseseră săpate şi umplute la loc.

— *Madre mia*[85]*,* intonă Diaz.

— ’Tu-i Dumnezeii mă-sii, zise Fritsche.

Grubb vomită.

Masters se întoarse ca să strige:

— Ser’ent Mosby!

Când se auzi strigătul, Mosby tocmai supraveghea o discuţie-interviu între Geiger şi Tarpy. El le făcuse cunoştinţă la cei doi, ştiind că Geiger era un fenomen pe care Tarpy îl va găsi fantastic. La vremea aceea, homosexual era sinonim cu laş. „Fătălău” era mai rău decât „papă-lapte”.

Geiger nu era nici una, nici alta. Era un bărbat în toată puterea cuvântului şi, într-o exprimare argotică, avea nişte fudulii imense. Mosby îl văzuse făcând unele chestii la care el însuşi n-ar fi avut nici măcar curajul să se gândească. Dar era evident că îi plăceau bărbaţii. Şi asta nu pentru că Geiger ar fi făcut propuneri celorlalţi bărbaţi tineri din pluton. La drept vorbind, avea foarte mare grijă să rămână în banca lui de infirmier şi să nu sugereze nimănui să se joace de-a doctorii.

Pentru un bărbat tânăr, avea viitorul destul de bine aranjat. Mosby a intuit că Geiger, spre deosebire de cei mai mulţi dintre ei, îşi făcuse o oarecare idee despre evoluţia lui viitoare. Şi erau o evoluţie şi o viaţă de invidiat. O viaţă organizată, plină de numeroase evenimente interesante şi

[85] Măiculiţă (lb. spaniolă, în orig.) (n.tr.).

o muncă la fel de interesantă. Ceea ce n-avea de unde să ştie era că, în clipele de după strigătul lui Masters, Geiger avea să devină o „pierdere de război”. Ceva echivalent cu situaţia în care ar fi fost rănit mortal. Geiger tocmai îi povestea lui Tarpy despre San Francisco.

— E un oraş în care omul poate într-adevăr să se angajeze în nişte chestii ca lumea. Nu ca New York-ul. Un oraş teribil de pustiu, care te-ndeamnă să fugi de-acolo cât mai rapid. Avem nişte teatre *grozave.* Erau două sau trei sute de teatre ultima oară când am fost acolo. Cu idei *interesante.* Nu idioţeniile de pe Broadway. Dacă Eugene O’Neill ar trăi astăzi, şi-ar pune în scenă piesele în San Francisco.

Continuă să pălăvrăgească cu mult entuziasm despre restaurante, despre Haight, despre viaţa străzii, despre Fillmore. Oamenii citeau chiar şi cărţi în San Francisco.

— Trebuie să-ţi spun, zise în cele din urmă Tarpy, care aşteptase momentul oportun ca să-şi întrerupă intervievatul, că ai fi un subiect de articol nemaipomenit. Dar nu există vreun birou de presă pe lumea asta, cu atât mai puţin AP-ul, care să-i dea „semnal verde”!

— În San Francisco s-ar găsi, zise Geiger.

În vreme ce Tarpy medita la spusele lui, auziră strigătul înspăimântat al lui Masters.

— Mosby! Ser’ent Mosby!

Mosby porni în fugă spre grup. Tarpy şi Geiger alergară în urma lui.

Taliaferro continua să sape cu gesturi mecanice, de automat cuprins de o fascinaţie teribilă. Cu fiecare lopată de pământ întoarsă, scotea la iveală cadavru după cadavru. Mosby şi ceilalţi priveau acum la cinci cadavre descoperite aproape în întregime. Toate erau ale unor vietnamezi. Aveau mâinile legate la spate cu sârmă. Picioarele le erau legate şi ele. Multe prezentau semne evidente de brutalitate, dincolo de simpla împuşcătură în ceafă.

— Oh, Doamne, şopti Geiger.

Sări în tranşee lângă Taliaferro şi începu să examineze fiecare cadavru, de parc-ar mai fi existat vreo speranţă ca

vreunul din ele să mai fie în viaţă.

Tarpy înşfăcă unul din aparatele Nikon atârnate la gâtul lui şi începu să facă fotografii una după alta. Luă mai întâi câteva imagini de ansamblu cu grupa îngrozită, încadrând spectacolul sângeros din faţa ei. Pe urmă, se mută mai aproape, fotografiind cadru cu cadru... Taliaferro săpând... infirmierul pipăind pulsuri care încremeniseră demult.

Of, fir-ar să fie, îşi zise Mosby. Cum naiba să oprească chestia asta? Se răsuci către Tarpy, transformat într-un automat cu clinchet. Mosby îi făcu un semn.

Nerăbdător, Tarpy lăsă aparatul jos şi se întoarse să vadă ce vroia Mosby.

Glonţul veni de jos, orientat pe o traiectorie ascendentă. Îl nimeri pe Cliff Tarpy drept în gură şi explodă prin creştetul capului său.

Mosby văzu obiectivul care fusese Tarpy prăbuşindu-se...

În timp ce fotograful american cădea la pământ, Thuy semnaliză mitraliorilor săi postaţi la marginile parcului să deschidă focul. Simţea cum i se urcă tensiunea. Niciodată în viaţa lui, Thuy nu se simţise atât de minunat.

El a observat că Tarpy devenise o ameninţare mai gravă chiar decât soldaţii americani în momentul în care a început să fotografieze ceea ce Thuy ştia că erau, conform legilor, nişte atrocităţi. Şi-a dat seama imediat că fotografiile lui Tarpy puteau aduce prejudicii serioase Mişcării, aşa că i-a spus caporalului de lângă el să-l ucidă pe jurnalist. Thuy abia dacă a avut răbdare să vadă rezultatul înainte ca şi el să înceapă să tragă, împuşcăturile AK-ului său fiind acoperite de lătratul mitralierelor RPD.

Compania Charlie a întâmpinat fără întârziere atacul aşezându-se în V, cu cei din apropierea mormintelor în vârful dispozitivului.

Mosby văzu gazonul din jurul lui explodând şi se aruncă în tranşee, lângă Geiger şi Taliaferro. Se pomeni privind direct în ochii unui cadavru. Nu era timp pentru niciun fel de reacţie. Malul de pământ de deasupra lor explodă şi Mosby se vârî mai adânc printre cadavre.

Cineva din apropierea lui înjura şi plângea. Era Masters. Avea faţa plină de sânge. Scalpul îi atârna într-o parte. Cu o claritate înfiorătoare, Mosby privi cum faţa rotofeie a camaradului său alunecă spre… pieptul lui.

Mâinile lui Masters bâjbâiau după un încărcător nou. Îl scăpa mereu din mână. El îl lua şi încerca să-l introducă în automatul M-16. Mosby se târî înainte şi apoi îl văzu pe Geiger zvârcolindu-se şi trecând pe deasupra lui. Îl apăsă pe Masters cu spatele de pământ şi îi luă cu blândeţe arma din mâini.

Îi şopti ceva în timp ce-i înfigea în mână acul seringii cu morfină. Masters se relaxă instantaneu.

Mosby avea să se întrebe mereu ce putuse să-i spună Geiger.

Restul Companiei Charlie se retrase în spatele şi în jurul estradei pentru orchestră, lăsându-i pe Geiger, Masters şi Mosby prinşi în tranşee ca într-o capcană.

Blind Pig urlă nişte obscenităţi la adresa lumii în general, în timp ce trăgea de zor spre inamici, încărcându-şi singur cartuşierele în armă. Grubb zăcea mort lângă el şi Blind Pig era furios pe soarta care îl necăjise doar cu perspectiva de a avea un servant cu „normă întreagă”, după care îl lăsase iarăşi singur.

Taliaferro trăgea de zor cu un M-16, dorindu-şi ca fiecare proiectil să ajungă într-un mitralior RPD. Pe urmă, sesizând oportun impasul în care se afla Blind Pig, făcu un salt şi o rostogolire laterală. Odată ajuns unde-şi propusese, începu să alimenteze mitraliera M-60.

Shannon, în disperare de cauză, strigă din răsputeri câteva ordine şi recăpătă controlul asupra Companiei C. Drept urmare, oamenii se aşezară rapid în nişte poziţii improvizate, ripostând serios la tirul inamic. Reacţia lor fu atât de intensă încât urmă un moment de pauză scurtă dinspre tabăra opusă.

Mosby şi Geiger profitară de situaţie şi, târându-l pe Masters după ei, fugiră din tranşee la adăpost.

Mosby se lungi în cealaltă parte a lui Blind Pig exact în clipa în care Taliaferro dădu glas unui nou: „Of, băga-mi-

aş!”

Piciorul lui drept fu inundat de sânge iar el prinse a geme şi a înjura, apoi îşi destinse trupul chircit momentan de durere şi-şi luă AG-ul ca să mai tragă câteva proiectile până ajungea Geiger la el.

— Fir-ar mama lui a dracu’ de ghinion! se văicărea Taliaferro, care nu vroia ca Geiger să pună mâna pe el.

El dorea să-i omoare pe ticăloşii ăia mici. Cât mai mulţi, cu atât mai bine.

Mosby înşfăcă cureaua M-60-ului şi îi luă locul lui Taliaferro.

Rafala lui Blind Pig îl expedie pe caporal în Thuy. Comisarul căzu pe spate, se ridică şi apoi alunecă cu faţa în jos, ducându-şi mâinile la pântece.

Una din mitralierele de lângă Thuy rămase tăcută pentru o clipă, în timp ce trăgătorul căzuse la pământ. Thuy se târî peste cadavru ca să se alăture echipei şi, după o secundă, răpăitul armei reîncepu.

Mai încolo, soldatul Sang trăgea calm în americani. Abia avu timp să-l vadă pe omul de lângă M-60 căzând după care fu nevoit să reîncarce. Făcu asta rapid, cu gesturi sigure. Sang simţea norocul care coborâse asupra lui. Nu avea nici pic de teamă. Învăţase să devină aproape la fel de calm ca o maşină, numai gândindu-se la fotografia din buzunar şi apoi, proiectând imaginea, reuşind aproape să-şi vadă tânăra soţie şi copilul.

Deodată, locotenentul Lam strigă ceva iar Sang îşi ridică iarăşi automatul AK-47, trăgând o nouă rafală de gloanţe.

În cealaltă parte a parcului, Shannon urlă şi el nişte ordine şi toată subunitatea se trezi la viaţă.

Primul se ridică Godfrey, care porni înainte, trăgând de la şold.

După el, Compania Charlie înaintă în salturi, menţinând un baraj de foc constant.

Blind Pig îşi petrecu cureaua mitralierei peste umăr şi înaintă câţiva metri, deschizând drumul celorlalţi. Pe urmă se aruncă la pământ şi trase o nouă rafală, ca să-i acopere pe camarazii care abia îl depăşiseră.

Mosby se ascunse la rădăcina unui copac tânăr, exact în clipa când o grindină de gloanţe aproape că reteză în două arborele. Trase cu furie spre poziţiile inamice, de parcă văzuse un camarad căzând la pământ.

Lam fu doborât peste trupul soldatului Sang, ţintuindu-l la sol pe tânărul bărbat. Sang se zvârcoli, se zbătu şi dădu din picioare ca să poată ieşi. Tocmai când credea că a reuşit, a mai avut timp să-l vadă pe uriaşul american plonjând asupra lui. Individul arăta ca o stâncă. Sang nu putea să rateze o asemenea ţintă. Îndreptă puşca în sus…

Fritsche trase ambele cartuşe în Vien Sang. Alicele îi zdrobiră umărul şi braţul, şi-i terciuiră faţa. Fără să se oprească, Fritsche îşi continuă alergarea, desfăcându-şi puşca şi introducând două cartuşe noi.

În acel moment, comisarul abia mai avu timp să gândească, d-apoi să se mai simtă şocat. Mitraliera cu care se ajutase până atunci era la fel de moartă ca şi oamenii din jurul ei.

Începu să tragă cu revolverul în orice ţintă îşi închipuia că vede. Simţea vag cum contraatacul se prăvălise asupra lor ca un talaz uriaş şi de neoprit. Era ceva căruia nu i te puteai împotrivi. Trase un glonţ jalnic… ştiind că nu nimerise.

Thuy ar fi vrut să-i ridice pe toţi oamenii o dată cu el şi să-i arunce împotriva americanilor.

Simţi că piciorul stâng i se îndoaie şi se prăbuşi la pământ. Trupul lui Thuy deveni foarte rece. Ciudat, dar acum putea să gândească. Părea să fie timp berechet pentru asta. Putea să simtă mirosul puternic şi cald al gazonului netăiat din parc.

O tristeţe copleşitoare îl cuprinse. Nu pentru el. Nu… nu… nu pentru mine… pentru…

Blind Pig îşi aşeză mitraliera chiar lângă cadavrul unui om şi începu să tragă, în timp ce Compania Charlie trecea peste ce mai rămăsese din inamic.

Mulţi ani mai târziu îşi va aminti vag acest moment. A rămas cu impresia că şi-a proptit M-60-ul pe cadavrul cuiva îmbrăcat într-o uniformă de ofiţer NVA. Un ofiţer?

Un gând simpatic în orice armată.

O fi el simpatic gândul, dar tu eşti plin de rahat, domnule Jefferson, îşi zise el.

74. DR. QUOT

Doctorul Nguyen Van Quot era şi mai supărat ca de obicei. Pentru a doua oară în viaţă se afla prins într-o capcană.

Spitalul lui de campanie se găsea cam la un kilometru de centrul oraşului Song Nhanh, exact în drumul americanilor care înaintau. Îl blestemă pe generalul ăla din nord, Duan, fiindcă fusese un ignorant şi-l pusese într-o poziţie atât de riscantă. Era cât se poate de conştient că insurecţia generală nu avusese loc, lucru care nu-l surprindea câtuşi de puţin. După părerea lui, comuniştii nu erau în stare să prezică nici măcar căderea ploilor în timpul musonului.

Quot înţelegea destul de limpede înfrângerea de la Song Nhanh şi-şi analiza opţiunile. Nici nu-i trecea prin minte să înşface o armă şi să facă ceva teribil de eroic şi teribil de stupid. Pe de altă parte, n-avea de gând nici să încerce o retragere pe cont propriu, deşi presupunea că americanii încercuiseră oraşul şi aveau să ucidă pe oricine ar fi fost tentat să evadeze.

Atunci Quot s-a gândit să se predea. Dar, dacă proceda astfel, oare guvernul lui Thieu n-ar fi trecut imediat să-şi pună în practică răzbunarea întârziată asupra lui? Quot prefera să moară împuşcat, dacă nu se putea altfel, decât într-o cuşcă de tigri, de deshidratare.

Un nou gând îi veni în minte... Ajunsese acum ofiţer în cadrul FEN. Dacă se preda americanilor şi-şi anunţa intenţia de a se dezice în mod public de foştii săi aliaţi, n-ar fi devenit o unealtă propagandistică preţioasă? Îndeajuns de valoroasă ca să fie lăsat să trăiască, să capete acces la unul din conturile sale secrete şi să-şi ia tălpăşiţa din ţară?

Era o posibilitate doar, dar singura de a rămâne viu, la care se putea gândi Quot, în locul certitudinii morţii.

Deşi n-ar fi recunoscut niciodată, îl mai frământa şi grija pentru pacienţii săi, răniţii din clădirea joasă pe care o alesese drept spital. Ei aveau nevoie disperată de tratament, de o asistenţă medicală pe care numai

americanii cei detestaţi o puteau asigura. Proviziile sanitare aproape că se terminaseră şi chiar dacă, printr-un miracol, ar putea fi evacuaţi în regiunea Caracatiţa, majoritatea lor ar muri.

Să se predea? Da, dar cum? Fără doar şi poate, Quot nu avea de gând să iasă pur şi simplu în întâmpinarea americanilor, ca să fie confundat din greşeală cu vreun *bo-doi* şi împuşcat.

Ochii îi căzură pe traista cu trusa medicală. Bineînţeles că un asemenea obiect era cunoscut de toată lumea, inclusiv de cretinii cu ochi rotunzi. Quot se simţi încântat de modul său de gândire. Îşi luă traista cea preţioasă şi se pregăti de plecare. Tocmai atunci se auzi explozia unei grenade. Probabil că americanii erau la câţiva metri depărtare. Cu mâinile ridicate, ţinând într-una din ele traista, Quot porni spre uşă.

Steve Geiger, încă şocat de pe urma evenimentelor din parc, mergea înainte cuprins de o stare de amorţeală. Când armata pusese mâna pe el îşi zisese cu hotărâre că, într-un fel sau altul, raţiunea şi sensibilitatea lui vor supravieţui. Dar vederea cadavrelor, a morţii lui Tarpy şi a măcelăririi oamenilor din jurul lui îl zdruncinaseră. Fără să-şi dea seama că era la fel de profund şocat ca oricare dintre „animalele de linie”, Geiger a decis că singura cale de a repune lucrurile pe făgaşul lor bun era să se răzbune. Nu se ştie de unde, a luat o puşcă şi trei grenade.

Iar răzbunarea îşi făcu apariţia. Din clădirea din faţa lui ieşi un om care ţinea într-o mână o traistă. Geiger ştia ce era: o încărcătură explozibilă portabilă.

Automatul M-16 din mâinile sale trase. Rafala îl făcu pe doctorul Quot să se îndoaie înainte, cu zâmbetul îngropat în sânge.

Geiger se întoarse, scoase o grenadă de la centură, trase cuiul şi o aruncă în clădirea din care ieşise „genistul”. O explozie… şi Geiger intră în urma detonaţiei. Grenada lui îi ucisese pe cei mai mulţi dintre răniţii din clădire.

Se dădu înapoi, mai-mai să cadă peste cadavrul

„genistului”. Se uită în jos la „încărcătura portabilă” şi îşi dădu seama că era o trusă de chirurgie. Hemostatice şi scalpeluri se împrăştiaseră pe caldarâm.

Ochii lui Geiger se înceţoşară şi mâinile i se mişcară. Mosby ajunse la el exact în clipa când îşi proptea ţeava puştii în bărbie. Îi trase un pumn care-l trânti pe Geiger la pământ.

Mosby văzu instrumentele, văzu masacrul din clădire, văzu faţa lui Geiger şi strigă către un transmisionist să cheme elicopterele de evacuare.

75. GRUPA

În timp ce se uita la prietenii din jurul lui, pe faţa lui Blind Pig se aşternu un zâmbet larg.

— Vă daţi seama, măi tăticilor, că arătăm cu toţii ca balaurii ăia de care ne zicea babacii noştri să ne ferim?

Mosby izbuti să surâdă. Blind Pig avea perfectă dreptate. După zilele petrecute în oraş, cei cinci bărbaţi ascunşi în spatele zidului arătau la fel de înnegriţi, aveau aceeaşi privire goală şi miroseau cu toţii ca un ţap în ziua de duminică.

— Pig a pus degetul pe rană, nene, zise Fritsche după o pauză. Întotdeauna am fost mândru că ăi din care mă trag puţeau mai urât decât mine. Păi, armata asta nenorocită îţi dă educaţie aleasă, ce muşchii mei.

Mosby observă că cei cinci bărbaţi de faţă – el însuşi, Blind Pig, Diaz, Shannon şi Fritsche – nu numai că arătau şi miroseau identic, dar începuseră să şi vorbească la fel. Ochii li se mişcau în permanenţă dintr-o parte în alta. Aveau gândurile incoerente şi exprimarea le era foarte înceată. Făceau câte o pauză înainte de a deschide gura, fără să spună însă ceva cu noimă.

La dreapta şi la stânga grupului se zăreau rămăşiţele Companiei C, susţinute de două tancuri. De cealaltă parte a zidului se găsea bulevardul, care se deschidea după vreo douăzeci şi cinci de metri, înspre centrul oraşului.

Locotenentul Wilson, aflat la capătul îndepărtat al liniei, nu-şi dădea bine seama dacă era sictirit fiindcă fusese exclus de la reuniunea „celor cinci”, sau încântat că i se încredinţase comanda liniei în timpul „conferinţei”.

— Dom’ maior, se interesă Diaz, presupun că mâine dimineaţă o să atacăm, aşa-i?

— Mda.

— O-ntrebare, sir. De ce suntem ţinuţi de-atâta timp în avangardă? Chiar am rămas singurii soldaţi din Vietnam?

Shannon nu avea ce să-i răspundă. Se simţea iarăşi ca un locotenent aflat la conducerea unei patrule din cadrul unei

echipe A.

Numai că lucrurile stăteau altfel. Întregul ţinut al Vietnamului era o zonă de luptă acum, în timpul perioadei Tet. Shannon se întreba şi el ce mama dracului căuta acolo, după ce se degradase singur la funcţia de comandant de companie, şi de ce oamenii săi petrecuseră atât de mult timp punându-şi pielea la saramură.

Diaz avea dreptate. Erau mii de americani în spatele liniilor, ocupându-se de hoteluri, de maşinile de scris, de popotele ofiţerilor şi de jeepuri. De ce spuneau cei din fruntea ierarhiei că angajamentul americanilor în Vietnam era total şi, totuşi, nu trimiteau niciodată pe vreunul din chelnerii infanterişti în primele linii ale frontului?

Mosby, deşi mintea îi rătăcea cine ştie pe unde, era şi el sensibil la toate cele din jurul lui. Surprinse mişcarea din cap a lui Blind Pig şi reacţionă.

— Scuzaţi-mă, sir. Dar trebuie să-mi verific oamenii.

Nici lui Shannon nu-i scăpase gestul lui Blind Pig, dar nu-l băgă în seamă. Spera că acesta nu vroia să-i spună lui Mosby că se săturase şi că solicita o evacuare pe bază de Secţiunea 8. Shannon ştia că era exclus să poată găsi până la asaltul de a doua zi un mitralior la fel de bun ca Blind Pig. Dumnezeule, poate că va fi obligat să-l forţeze pe Fritsche să preia mitraliera. Oamenii lui erau terminaţi. În afară de cazul în care America dorea să desfăşoare războiul acesta cu cheltuieli minime, nu exista niciun motiv care să împiedice scoaterea din luptă a Companiei Charlie şi a întregului batalion.

Shannon se întrebă cum de putuse vreodată să-l ia în serios pe John F. Kennedy. Dacă tatăl lui îl învăţase vechea zicală care spunea că războaiele sunt prea importante ca să fie luptate de generali, Shannon aflase pe pielea lui că politicienii puteau să înrăutăţească şi mai mult starea lucrurilor. Mă-ntreb, se gândea el, după ce-şi luase rămas-bun de la băieţi şi se îndrepta spre postul de comandă, ce-ar gândi scârbă ăla dac-ar vedea în ce ne-a băgat.

Blind Pig avea într-adevăr o problemă. După ce se asigură că nu-i urmărea nimeni, îşi deschise raniţa de la

şale şi-i arătă lui Mosby conţinutul. Holbându-se, acesta rămase cu gura căscată. Mica raniţă era aproape plină cu monede mari, din aur.

— De unde dracu'…?

— Ăă… mai ştii banca aia pă care-am ocupat-o? Când am ieşit io din cămăruţa aia şi v-am zis că nu-i nimic acolo?

Vag.

— Ei bine, am minţit. Uite-aşa o stivă de saci cu aur e acolo.

Mosby luă o monedă din raniţă. Cântărea aproape treizeci de grame, după aprecierea lui şi avea gravat anul 1915. Era o monedă de o sută de coroane, de pe vremea Imperiului Austro-Ungar.

— Motivu' pentru care te-ntreb e că io habar n-am care-i treaba cu aurul. Cam cât zici că valorează bucata asta?

— Al dracu' dacă ştiu, spuse Mosby cu sinceritate. Dar… mamă Doamne, eşti bogat, nenică!

— Mdea. Dac-oi reuşi să duc răhăţişul ăsta în Lume. Altă chestie mai vroiam să te-ntreb, Mosby. Cum plasez io auru' ăsta?

Mosby pipăi moneda între degete.

— Dacă eşti cu băgare de seamă, îl sfătui el, şi nu vrei să scapi de el dintr-odată… poate la ăştia care se ocupă de monede. Dihăniile astea par să fie rare.

— Păi, exact aşa mă gândeam şi io, zise Blind Pig. Poate că n-o să mai am nevoie de Deacon de-acu'.

Fără să zică mulţumesc, Blind Pig se întoarse la arma lui.

Discuţia îl binedispuse pe Mosby. Poate că Blind Pig o să scape viu şi după ziua de mâine şi-o să se întoarcă la Detroit bogat.

Cineva trebuie să iasă în faţă şi de pe urma războiului ăsta.

76. MEAD

Era una din rarele ocazii din viaţa sa în care Ron Mead se simţea ca un rahat în ploaie. Tocmai aflase ce i se întâmplase lui Tarpy.

Un coleg jurnalist murise cu vitejie sub gloanţele inamicului.

Chiar dacă nu fusese decât un membru insignifiant al speciei umane, moartea sa îl afecta profund pe Mead. Şi regreta mult faptul că ultimul gând pe care-l avusese despre el fusese acela că nemernicul îi furase sticla de Jack Daniels.

Deosebit de stânjenitor a devenit acest gând ceva mai târziu, când Mead a găsit un fel de angajament de plată mâzgălit de Tarpy, prin care îi promitea să-i returneze îndoit contravaloarea obiectului furat. Când a mai citit-o şi pe-asta, Mead l-a făcut pe ticălos în toate felurile.

Acum mai-mai să nu-şi poată stăpâni lacrimile. Se străduia să-şi păstreze starea asta, fiindcă întotdeauna fusese mândru de priceperea sa de a scrie când îl podidea plânsul. Cititorii publicaţiilor Copley se-nnebuneau după chestia asta.

Da, un jurnalist, nu, un *reporter,* murise pe câmpul de luptă. Un membru al presei mondiale. Al Breslei Gazetarilor. Ei da, mai şi bea, mai şi minţea, mai şi fura câte-un pic. În definitiv, Tarpy a fost un om în toată puterea cuvântului, nu?

Mead avea să publice reportajul. Un reportaj din miezul acţiunii. Pe urmă, luă o altă decizie, total mărinimoasă. Dreptul de a publica articolul n-avea să aparţină exclusiv celor de la Copley. Când un reporter moare pe câmpul de luptă, toate agenţiile de ştiri şi toate ziarele din Lumea Liberă acordă atenţie evenimentului. Mead îşi şi vedea numele în josul articolului.

Acum se simţea parcă mai bine. Mead începu să-şi planifice acţiunile ulterioare. Îşi dădu seama că, dintr-odată, nutrea un sentiment foarte cald faţă de Tarpy. Un

sentiment care avea să-l urmărească tot restul carierei sale.

În propria sa viziune, Mead fusese ales în calitate de purtător de stindard. Era de datoria lui să vegheze ca moartea lui Tarpy să nu fi fost zadarnică.

Sinclair se pregătea pentru ultima mutare. A doua zi, dis-de-dimineaţă, avea să fie lansat asaltul asupra centrului oraşului. Iar Mead ştia că toţi, dar absolut toţi cei implicaţi, de la Sinclair până la ultimul infanterist, ardeau de nerăbdare să înceapă lupta.

El, jurnalistul, avea să se îngrijească de relatarea faptelor lor vitejeşti. Avea s-o facă pentru Tarpy.

77. SONG NHANH

Hărţile şi confruntările simulate nesocotesc şi distrug realitatea unei bătălii. În acest sens, o simulare, realizată la West Point, a atacului Diviziei 12 asupra Diviziei 302 nord-vietnameze ar fi extrem de edificatoare.

Iată aici, ascuns undeva, în jurul laturilor estică şi nordică ale pieţei, se afla punctul de comandă al Diviziei 302. Iar aici, mai jos de piaţă, cel al lui Sinclair.

În urma dispoziţiilor provenite din cele două focare, avea să se desfăşoare bătălia.

În jurul acestor puncte-cheie, harta ar reprezenta unităţile mai mici prin nişte semicercuri. Cei din FEN grupaţi într-o „configuraţie C”, cu formaţiunile combatante poziţionate tactic chiar în piaţă.

Unităţile americane ar încadra şi ele, ca nişte paranteze, propriul lor post de comandă. Aici ar fi grupate companii ale Batalionului 15 Infanterie, acolo tancurile şi, la o stradă în spatele punctului de comandă, artileria autopropulsată a lui Sinclair, tunurile de 8 ţoli[86] şi de 105 mm montate pe şenile.

Toate piesele jocului ar fi foarte vizibile pe suportul didactic. Un student novice în arta războiului ar putea presupune că harta cu pricina oferă un simulacru al bătăliei reale şi că, dac-ar avea un post de observaţie „ceresc”, ar putea să vadă poziţiile.

În realitate, observatorul aerian ar fi putut vedea, spre sud şi vest, vehiculele blindate grupate într-un teren de parcare. Pâlcuri de soldaţi care se adună, se despart şi iar se adună la loc. În cealaltă parte, absolut nicio mişcare: Frontul de Eliberare Naţională era invizibil.

Dacă se adaugă la toate acestea fumul provenit de la bombardamentele aeriene şi exploziile obuzelor de artilerie, plus casele incendiate, Song Nhanh-ul arată mai puţin ca zona unei confruntări armate iminente şi mai mult ca o copie la indigo a oraşului San Francisco, după cutremurul de pământ şi incendiile din 1906.

[86] Aproximativ două sute de milimetri (n.tr.).

Imaginea nu avea nimic spectaculos. Ca şi ordinul de declanşare a atacului final.

Nici dac-ar fi vrut, Sinclair n-ar fi putut să zbiere „la atac!” peste zgomotul obuzelor de artilerie. Sau să pozeze cu ostentaţie în faţa soldaţilor săi cu platoşe şi coifuri argintii, fără să fie împuşcat pe loc de vreun lunetist. Mesajul a călătorit de-a lungul liniei ofensive repetat de vocile monotone ale subofiţerilor transmisionişti.

— Splatter, pornim înainte… Bombard, rămâi în aşteptare pentru misiuni de tragere… toate unităţile Whirlaway, aici Citation… porniţi acum…

Tunurile autopropulsate ale lui Sinclair au fost pregătite, ţevile lor fiind ridicate aproape la maximum. Ca la un semnal, acestea au tras primul baraj sincronizat pe ţintă (toate obuzele calculate să lovească în acelaşi timp), orientat de-a curmezişul pieţei oraşului. Apoi şi-au schimbat poziţia, gata să asigure barajele predeterminate pe care subunităţile aflate în ofensivă le-ar fi putut solicita.

Mortierele Batalionului 1 din Regimentul 15 Infanterie au început şi ele recitalul de explozii cavernoase, expediindu-şi obuzele chiar în faţa companiilor de pe linia de atac.

Într-un film de război, generalul Sinclair, după ce ar fi dat ordinul de atac, s-ar fi căţărat eroic în tancul său şi-ar fi pornit înainte.

De fapt, chiar aşa avea să scrie Ron Mead reportajul.

În realitate, în momentul când a pus piciorul pe una din roţile intermediare ale tancului M-48A3, Lee Sinclair a observat că i se desfăcuse un şiret de la bocanc. S-a aplecat ca să şi-l înnoade.

Tot aşa, în relatarea acestui moment, făcută de Mead, nu avea să apară faptul că Taylor, după ce şi-a primit ordinele şi a trimis trupele din subordine la atac, a găsit un ultim răgaz ca să urineze pe un galet al blindatului lui Sinclair.

Exact în acel moment, obuzele expediate de mortierele NVA de 120 mm au explodat în preajma celor două tancuri. Capul şi pieptul lui Taylor au dispărut, iar restul trupului s-a aplecat înainte şi s-a prăbuşit peste şenilele tancului.

Explozia l-a aruncat pe generalul Sinclair în spate cam un

metru şi jumătate. Câteva fragmente de schije i s-au înfipt în şold. În timp ce Sinclair aluneca pe caldarâm şi cădea, greutatea proprie a capului plus cea a căştii îl făcură să se prăbuşească în inconştienţă.

O altă schijă l-a nimerit pe Mead. Faţa şi o parte a trupului i s-au umplut de sânge. Mead s-a uitat la el însuşi uşor surprins. Da. Mă aflam pe puntea vasului *Bismarck Sea.* Atunci când am fost atacaţi de un kamikaze. Pe urmă, a trebuit să mă comport ca un ofiţer. A trebuit să le spun oamenilor ce să facă.

Mead şi-a dat seama că acum lucrurile erau diferite. Nu avea pe cine să comande. Atunci se întrebă, de ce se simţea recunoscător? Găsi o grămadă de moloz pe care se aşeză. Era extrem de relaxant. Ştia că, probabil, ar fi trebuit să facă ceva, dar i se părea mult mai potrivit să stea pur şi simplu acolo unde se afla, să asculte urletele şi să-i privească pe oamenii care alergau de colo-colo.

Cocioabele şi bazarurile din piaţa centrală a Song Nhanh-ului încă se mai ţineau, cu chiu cu vai, în picioare, aduse în pragul ruinei de către obuze. Mosby putea să vadă, pe deasupra lor, clădirile solide ocupate în continuare de trupele NVA. Mare scofală! Dar, mai întâi, trebuia să treacă prin porcăria asta.

Făcu semn celor rămaşi din grupa sa să înainteze, după care îşi aminti că era acum locţiitorul comandantului de pluton. Maşina de luptă de lângă el porni înainte şi asaltul începu.

Tancul M48 era poreclit de către soldaţi Zippo[87]. Nu era greu de ghicit provenienţa poreclei. În locul tunului obişnuit, avea montat pe turelă un aruncător de flăcări.

Mosby îi văzu pe Blind Pig şi Fritsche, împreună cu alţi soldaţi, urnindu-se din loc. Porni şi el înainte, cu gloanţele vâjâindu-i pe la urechi.

Tancul trase o salvă incendiară şi un nor de flăcări preschimbă în cenuşă coliba de unde se trăsese până atunci înspre ei.

[87] Marcă de brichete (n.tr.).

Mosby avu prilejul să se revanşeze mai târziu, când văzu un soldat NVA îngenunchind lângă un căruţ răsturnat şi îndreptând un B-40 spre tanc. Trase rapid trei gloanţe şi soldatul se prăbuşi. Mosby tuşea încontinuu. Fumul provenit din centrul oraşului îl îneca şi, totodată, îl învăluia proteguitor.

Atacul continua.

Sergentul Lau îi invidia pe americani.

Putea să-l liniştească pe general cât era ziulica de lungă cu poveşti despre elefanţi. Asta se întâmplase cu mult timp în urmă. Îşi dori ca, măcar preţ de vreo zece minute, să se afle la comanda unei turme de tancuri incendiatoare, dintr-alea pe care americanii le trimiteau acum înainte.

Ce faci, ţărane, visezi? Păi, nu tot aşa visai să dispui de avioane ca francezii, în timp ce mânai împuţiţii ăia de elefanţi spre Dien Bien Phu? Aşa e. Mai bine mulţumeşte-te cu ce ai.

Iar Lau ţinea în mâinile sale o cutie de detonare americană, de la care plecau nişte cabluri verzi, ce şerpuiau printre ruinele bazarului. Aşteptă până când tancul incendiator, scoţând fum şi flăcări pe nări, ajunse în punctul cel mai prielnic, apoi răsuci mânerul cutiei.

Explozia fu extrem de nesatisfăcătoare – evident că încărcătura folosită fusese ori umedă, ori veche. Detonaţia se auzi ca un fâsâit sulfuros într-o zi caldă şi singurul ei rezultat fu acela că una din şenilele tancului se desfăşură de pe roţile de angrenare şi zbură, şerpuind în aer, spre el.

De ajuns însă ca să imobilizeze măcar unul dintre monştri. Lau le făcu semn oamenilor săi. În ordine, aceştia se retraseră cu toţii spre următoarea poziţie pregătită dinainte.

Ţipetele venite pe calea undelor îl aduseră pe Shannon înapoi de la Compania Charlie la Avangarda Diviziei.

Păşi într-un coşmar haotic şi însângerat. Taylor era mort. Sinclair, jumătate din statul-major, reporterul acela şi şapte transmisionişti ajunseseră fie în saci funerari, fie la spital.

Maiorul Dennis Shannon înţelese dintr-odată că, după un singur atac de mortiere, FEN decapitase Divizia 12 Infanterie. În alte împrejurări, fără decimarea provocată de luptele pentru înaintarea în oraş, fără necesitatea de a menţine baza de la Hue Duc, înnoirea grupului de comandă ar fi fost posibilă.

După câteva ore necesare pentru regrupare, şocul unei atari situaţii ar fi devenit suportabil, pe măsură ce ofiţerii nou-numiţi ar fi sosit pe calea aerului ca să substituie grupul de comandă distrus.

Maiorul Dennis Shannon ar fi trebuit să-l înlocuiască temporar pe Taylor la comanda batalionului din Regimentul 15. Ar fi putut să continue atacul şi, dacă s-ar fi comportat meritoriu, ar fi fost confirmat în funcţie de către noul comandant de divizie.

Dar nu acum, în plină desfăşurare a atacului.

Văzând feţele şocate ale celor câţiva ofiţeri rămaşi în statul-major al diviziei, preluă comanda Marii Unităţi. Într-un moment de derută, gândi el, omul care lasă impresia că ştie ce face va fi ascultat. Şi, probabil, va fi împuşcat în zori pentru prostia sa incurabilă.

Ce maica mă-sii, Shannon. La urma-urmei, Sinclair te-a buşit pentru că încercai să te comporţi ca şi cum erai comandantul diviziei, nu? Doar tu erai maimuţoiul care căutai întotdeauna să-l critici, nu-i aşa?

Okay, Shannon. Afară gardul ţi l-ai vopsit. Să vedem dacă şi leopardul e înăuntru.

Vo Le Duan, pe de altă parte, se pomeni luptând într-o postură de care se dezobişnuise de ani de zile. Ce mai rămăsese din divizia sa combătea în jurul oraşului. Staţiile radio din dotare încetaseră să mai funcţioneze. Curierii plecaseră pe teren şi nu se mai întorseseră. Din toată Divizia 302 nu mai rămăseseră direct sub comanda lui Duan decât oamenii din perimetrul trezoreriei.

Duan le dădea ordine ca şi cum ar fi fost un comandant de batalion. Aiurea de batalion, de companie! Constată că puşca din mâinile sale era mai mult decât un simplu

accesoriu. Fusese întotdeauna de părere că un militar combatant n-are cum să se dezobişnuiască de puşca sa. Era ceva ca şi mersul pe bicicletă. Numai că Duan avu prilejul să constate că-şi pierduse deprinderile de trăgător. Văzuse ţinte în care trăsese şi pe care le ratase, spre imensa lui tristeţe. Nu se simţea în largul lui cu puşca aceea în mâini.

Pe de altă parte, generalul era impresionat de oamenii săi. Şi, bineînţeles, de el însuşi, căci el îi pregătise şi le fusese comandant. Până în acest moment americanii ar fi trebuit să cucerească centrul oraşului. Surprinzător însă, înaintarea lor se făcea şi acum cu viteză de melc.

Vai, ce minunat, gândi el. Uite că devii la fel de optimist ca şi sergentul Lau. Care-i undeva prin preajma oraşului şi sper să mai fie încă în viaţă.

Duan se ascunse iarăşi după sacii de nisip ce baricadau intrarea, în momentul când o nouă escadrilă de avioane americane se năpusti asupra poziţiilor nord-vietnameze.

— Citation 6, Citation 6, aici Whirlaway 6, recepţie.

Vocea de la celălalt capăt al circuitului radio îi aparţinea lui Wilson. Shannon era uşor impresionat de faptul că, după toate aparenţele, Wilson preluase comanda Companiei Charlie fără să i se ordone asta.

— Aici Citation 6, spuse el. Zi!

— Dom' colonel… încercăm să înaintăm. Dar am rămas în vreo două grupe de oameni. Trebuie întăriri. Recepţie.

Shannon tocmai se pregătea să ia microfonul staţiei PRC-25 şi să-i spună lui Wilson să-şi pună pofta-n cui când observă vreo douăzeci şi cinci de oameni, înşiraţi de-a lungul unui zid. Păreau să facă parte dintr-o subunitate rămasă fără comandă şi să nu aibă, deocamdată, niciun obiectiv precis.

— Aici Citation, spuse el. Îţi trimit imediat nişte prospături. Terminat.

Alergă până la cei vizaţi.

— Cine sunteţi voi, băieţi?

— Ăă… (Purtătorul de cuvânt era un căpitan tânăr.)

Suntem genişti din eşalonul de avangardă, sir. Avem ordinul să raportăm comandantului de divizie.

— Îl aveţi în faţa ochilor, zise Shannon, fără să ia în seamă privirea neîncrezătoare aruncată de căpitan frunzelor de stejar înnegrite de fum de pe petliţele lui Shannon.

— Vreau ca dumneata – şi Shannon îşi desfăcu harta – să-ţi iei oamenii şi să ajungi... aici. Hai, mişcarea. Îl căutaţi pe un locotenent Wilson. Îi spuneţi că voi sunteţi întăririle pe care i le-am promis.

— Dar, sir...

— Executarea, căpitane!

— Da, sir!

Un alt transmisionist, de data asta cel ce menţinea legătura extrem de importantă cu MAC-V, îi făcu semne cu mâna. Shannon se înapoie alergând la punctul său de comandă. Îi spun unuia să vină, şi vine, îi spun altuia să plece, şi moare...

Tac... tac... tac... Mosby se târî către locul de unde se auzea arma trăgând. Blind Pig stătea ascuns în spatele unei grămezi de pepeni. Mosby se bucură tare mult să constate că era nevătămat, chiar dacă avea hainele îmbibate cu zeamă de pepeni. Ajuns lângă el, îi dădu lui Blind Pig cele două cartuşiere de mitralieră pe care le adusese cu el.

— Ia zi, nenică, de ce nu ne mişcăm?

— Pentru că n-avem cu cine să ne mişcăm, d-aia, mârâi Mosby.

— Okay, acceptă Blind Pig impasibil. Atunci stăm pe loc şi-i căsăpim.

— Unde-i Fritsche?

— Uite colo.

Blind Pig arătă cu mâna în cealaltă parte a aleii, unde se vedea ţeava unui M-16 iţindu-se dintr-un cadru de uşă.

Mosby făcu repede cale întoarsă. Nu prea pricepea el ce mama dracului se-ntâmpla acolo, dar atâta timp cât cei doi oameni ai lui de bază se aflau pe poziţie, gălbejiţii n-aveau să vină pe strada asta. Se deplasă ghemuit, până se văzu

într-o alee, după care se ridică şi o rupse la fugă. Se strădui să ajungă la locul unde bănuia că ar trebui să fie punctul de comandă al companiei.

Punctul de comandă era o înşiruire de cadavre. De bună seamă că Wilson pornise la atac şi fusese surprins în teren deschis. Probabil că mitraliera RPG secerase, dintr-o rafală, întreaga linie.

Un soldat mort, Mosby nu-l recunoscu pe Wilson, iar în spatele lui, transmisionistul.

Staţia radio era deschisă.

Mosby privi în jur cu atenţie. Probabil că mitraliorul NVA plecase în altă parte. Nimeni nu trase în el în timp ce ieşi rapid din ascunzătoare. Verifică dacă Wilson era mort într-adevăr şi înşfăcă staţia radio.

— Whirlaway 6, Whirlaway 6, mă auzi pe staţia asta, recepţie?

— Aici… e… Whirlaway. Mosby gâfâia în microfon. Şase e mort. Aici e Whirlaway… la dracu', am uitat. Aici e Mosby. Recepţie.

Mosby auzi strigătul… evident, transmisionistul lăsase microfonul deschis.

— Dom' maior, l-am prins pe Whirlaway.

Pe urmă se auzi vocea lui Shannon.

— Wilson, aici Citation.

Mosby se răsti fără să-şi dea seama. Taylor murise şi el, fără doar şi poate. Pe urmă îi dădu raportul lui Shannon. Wilson era mort şi ce mai rămăsese din pluton erau fie ucişi, fie răniţi, ori în imposibilitate de a se mişca din locurile unde se aflau.

— Potoleşte-te, Mosby.

Să mă potolesc, rahatule? Iar ai început să faci pe marele zeu. Gura! Poţi să vorbeşti mult mai regulamentar decât el. Mosby îşi formula în gând răspunsul când auzi un strigăt.

Îşi ridică privirea şi văzu vreo douăzeci şi ceva de soldaţi aşezaţi în linie. Arătau speriaţi, plini de praf, dar nevătămaţi. Mosby nu cunoştea pe niciunul dintre ei. În fruntea lor se afla un căpitan, care-i făcea semn cu mâna. Dă-l în mă-sa. Rezolvăm problemele pe rând.

— Citation 6, aici Whirlaway 6. Recepţie, zise Mosby în microfon, sperând să fi vorbit cu lipsa de emoţie specifică transmisioniştilor buni.

— Okay, Mosby. Am trimis nişte oameni spre tine. Vreo douăzeci şi cinci de genişti. Sunt conduşi de un căpitan. Ştii care-i situaţia ta acum?

— Citation 6, aici Whirlaway, răspunse Mosby. La fel de bună ca a celorlalţi, sir. Recepţie.

— Okay, Whirlaway. Iei oamenii ăia şi-i pui unde vrei. Dacă-ţi face probleme căpitanul, să mi-l dai să vorbesc eu cu el. Imediat ce ajung la tine genistii, vreau să porniţi mai departe. Aici Citation 6. Terminat.

La câtăva vreme după aceea, Mosby avea să povestească cum i-a spus el unui căpitan ce trebuie să facă şi cum căpitanul cu pricina a făcut exact ce i s-a comunicat. N-avea niciun rost să strice farmecul poveştii explicând că ofiţerul genist auzise convorbirea purtată prin radio, sau că el şi cei douăzeci şi cinci de oameni din subordinea sa erau mai mult decât dispuşi să asculte de oricine dădea impresia că ştia ce face. Probabil că Mosby nu a fost conştient imediat de lucrurile astea, dat fiind că era preocupat de ordinul lui Shannon de continuare a atacului.

Blind Pig se pomeni cu un nou servant la mitralieră. Bărbatul care-l ajuta să încarce cartuşierele purta o salopetă de camuflaj, o beretă ponosită, care se poate să fi fost cândva verde şi avea pe faţă un zâmbet larg.

— Cine dracu’ mai eşti şi tu?

— Ce dracu’ te freacă grija? replică la fel de fioros căpitanul Charles Drew.

Bine gândit, îşi zise Blind Pig.

— Cine-i urâtu’ ăla de colo? întrebă Drew.

— Ăla-i omu’ meu. Fritsche.

— Bun. Uite ce-o să facem.

Îi explică planul lui Blind Pig şi, deodată, până să apuce acesta să-i zică să plimbe ursul, o zbughi spre cealaltă parte a aleii, urmărit îndeaproape de o rafală de gloanţe.

Blind Pig n-avea niciun gând să se mişte din loc. Dar îl văzu pe Fritsche dând din cap în semn de aprobare. Of,

băga-mi-aş. Cimpanzeu' ăla de motorist o să-mi vrea acum s-o facă pe eroul. O să ronţăie coceanul şi-o s-o mierlească, dac-o să-l asculte pe tâmpitul ăsta de beretar care-a apărut din pământ.

Blind Pig, simţindu-se mai mult decât idiot, se şi ridică şi porni la atac în momentul când Fritsche şi Drew, urlând ca nişte nebuni, o rupseră la fugă spre poziţiile inamice.

Soldaţii NVA, deşi prinşi în vizorul unei acţiuni nebuneşti, şi-au păstrat sănătatea mintală şi s-au retras.

Drew sări în cealaltă parte a baricadei părăsite şi râse zgomotos. Avea propria sa unitate de manevră.

Destul de repede, cei trei fură întâmpinaţi de un tir suficient de intens, capabil să-i convingă până şi pe Drew şi Fritsche să rămână pe loc până aveau să fie prinşi din urmă de restul subunităţii.

Zece minute mai târziu, îl văzură pe Mosby aducând cu el rămăşiţele grupei/plutonului/companiei, plus cei douăzeci şi cinci de genişti.

După o scurtă dar necesară reorganizare, reluară ofensiva. „Atacul" sugerează imaginea unor eroi care se ridică şi pornesc într-un iureş înainte. Genul acesta de asalturi impetuoase înseamnă trei metri înainte pe hărţile militare şi doi metri sub pământ pentru atacatori.

În loc de aşa ceva, „compania" de adunături a lui Mosby era împrăştiată pe întinderea unei intersecţii de drumuri din bazarul minat. Astfel fu primit ordinul de atac.

Mosby se târî într-o parte şi-i spuse căpitanului de genişti că trebuiau să pornească la atac şi că se baza pe el să transmită vestea de-a lungul dispozitivului de luptă. Se târî apoi spre celălalt capăt al şirului, anunţându-i pe soldaţi că urmau să pornească din nou înainte. Se întrebă, preţ de o clipă, de ce paştele mămicuţii lui căpitanul ăla din Forţele Speciale stătea în flancul drept şi se purta de parc-ar fi fost simplu soldat, în loc să-i dea lui Mosby o mână de ajutor. Sau, şi mai bine, să preia el comanda.

Se întoarse la staţia radio şi se uită la hartă. Îl avea pe Bombard pe circuit şi solicită trei salve de artilerie, încercând să precizeze cât mai exact coordonatele. Artileria

grea americană avea obiceiul să tragă foarte, foarte aproape de liniile atacatoare.

Până la urmă obţinu legătura cu mortierele Whirlaway, le spuse unde se afla şi le mai ceru să deplaseze tirul înainte la fiecare al patrulea obuz. Cel puţin în mortierele batalionului avea încredere, despre măgăoaiele alea de la Bombard neştiind absolut nimic.

Cineva trebuia să se afle în frunte şi Mosby intuise că el avea să fie omul acela. Se ridică în picioare şi porni înainte.

Mosby n-avea să-şi dea seama niciodată că era destul de simplu să porneşti la atac atunci când altcineva dădea ordinul. Fierbinţeala luptei şi tot răhăţişul de rigoare.

Mosby, comandantul cel fără tragere de inimă, împreună cu cei rămaşi din Compania Charlie şi subunitatea de genişti, cuprinşi de aceeaşi stare de spirit, au susţinut atacul asupra poziţiilor inamice.

Iar trupele NVA au cedat. Mai întâi la nivel individual, apoi pe grupe şi plutoane, forţele FEN s-au retras, părăsind clădirile fortificate, părăsind şi trezoreria, spre ruinele palatului din apropierea mlaştinii din estul oraşului.

Bătălia pentru provincia şi oraşul Song Nhanh s-a terminat.

Ofensiva generală a fost un eşec.

Patruzeci la sută din oraşul Song Nhanh a fost transformat în ruine.

Mai bine de zece mii de civili au murit sau au dispărut.

Două unităţi de elită, Divizia 302 şi Batalionul Phu Loi, au fost distruse.

Peste cinci mii de soldaţi din Frontul de Eliberare Naţională şi-au pierdut viaţa într-un perimetru întins ce cuprindea Cele Trei Surori, plantaţia de cauciuc, Caracatiţa şi oraşul Song Nhanh.

Trei sute şaizeci şi nouă de americani au murit, iar nouă sute treizeci şi doi au fost răniţi.

Dar oraşul Song Nhanh a fost cucerit.

N-a mai rămas decât de făcut curăţenie.

78. DUAN

Tovarăşul general şi-a stabilit ultimul post de comandă printre ruinele anticului palat de vară. Şi-a găsit apoi refugiul într-o văgăună formată din doi bolovani uriaşi şi statuia răsturnată a lui Buddha Cel Zâmbitor.

Capul de piatră enorm, separat faţă de trup, era singurul lui tovarăş în singurătatea văgăunii.

Marile tunuri bubuiau şi zdruncinau pământul de afară, în timp ce americanii trimiteau o ploaie de obuze asupra palatului. Tirul constant lumina capul lui Buddha, creând un spectacol de umbre pâlpâitoare.

Duan se uită stăruitor la companionul lui. Privit un timp suficient, chipul de piatră părea viu. Zâmbetul apărea şi dispărea la fiecare explozie a obuzelor.

Priveşte la lucrarea mea, Atotputernicule. La a cui lucrare? A americanilor? A Frontului Naţional de Eliberare? A unchiului Ho? A generalului Giap? Sau a lui Vo Le Duan?

Tovarăşul general nu se îndoia câtuşi de puţin de cine râdea Buddha.

Duan analiză situaţia. Nu simţea niciun fel de teamă. Dimpotrivă, privea lucrurile de la o mare distanţă. Nu avea nicio hartă, nicio staţie radio şi niciun curier care să-l ţină permanent informat despre dispunerea trupelor inamice. Nu avea nevoie de acestea ca să-şi imagineze ce se întâmpla.

Generalul Sinclair nu numai că-l încercuise, dar strânsese laţul aşa de tare, încât Duan simţea parcă nodul ucigaş apăsându-i beregata. Cei mai mulţi dintre oamenii săi fie muriseră, fie încercau să fugă. Duan ştia că mai rămăseseră doar câteva cuiburi de rezistenţă. Îi părea rău pentru ce avea să se întâmple cu ei. Cum îi părea rău şi pentru cei care încercau să scape prin fugă. Se îndoia că americanii le vor îngădui să se predea.

Deci, general Sinclair, ce vei face dumneata acum? Răspunsul nu era dificil. Toată noaptea artileria va lovi neobosită iar elicopterele de asalt vor menţine o ploaie de

obuze constantă. Era o ultimă perioadă de acalmie relativă, înaintea declanşării atacului final, care va avea loc a doua zi de cu zori.

Buddha îi zâmbi din nou şi Duan se simţi animat de un imbold straniu de a-l linişti pe Sinclair. Ar fi vrut să-i spună că nu mai avea de ce să se teamă în privinţa atacului iminent. Pierderile lui Sinclair vor fi foarte mici.

— Aa, dar văd că v-aţi găsit un prieten, tovarăşe general, se auzi o voce.

Duan tresări şi îşi îndreptă atenţia de la Buddha la sergentul Lau, care stătea la intrarea în văgăună.

Se bucură mult la vederea ordonanţei sale, despre care nu mai ştia sigur dacă mai trăia.

Lau intră. Din spate izbucni o lumină puternică. Sergentul se ghemui lângă el şi-i aşeză în faţă un obiect care se ciocni de piatră. La următorul fulger luminos se văzu despre ce era vorba.

— Coniac, spuse Lau.

Duan îşi aminti de promisiune. Nu spuse nimic în timp ce Lau desfăcu sigiliul şi-i întinse sticla. Luă o înghiţitură mică, doar nu era momentul pentru huzureală. Lau sorbi şi el la fel de puţin.

— Maiorul Vinh a murit, spuse Lau.

— Cum?

— Mortiere. Le aruncă încontinuu, ca pe grindină.

Între cei doi se lăsă o linişte prelungită. Amândoi se gândeau la anii mulţi petrecuţi împreună şi la ultimul marş lung.

— Cel puţin avem coniacul, spuse Duan.

— De ce-ar mai putea un bărbat să aibă nevoie, tovarăşe general?

Întregul cer deveni orbitor de alb. Pământul se zgudui şi bolovanii gemură, neliniştiţi parcă de iureşul obuzelor de artilerie în curtea palatului.

Capul lui Buddha se mişcă. Apoi, căzu încet într-o parte.

Lau se ridică şi se duse la el. Se opinti şi reuşi să-l ridice la loc, apoi îl mângâie proteguitor.

— Sper că n-ai fost deranjat prea tare, prietene, spuse el.

Se întoarse la Duan. Luă o gură de coniac şi-i întinse sticla. Generalul închină către Buddha Cel zâmbitor.

— Viaţă lungă, toastă el.

În timp ce bea, simţea căldura răspândindu-i-se în stomac.

— Ar mai fi ceva, tovarăşe general?

Duan se gândi un moment.

— Nu, spuse el în sfârşit. Nu cred.

— În regulă, atunci. Am să fac eu primul de planton.

Nu lumina dimineţii îl trezi pe Duan, ci mirosul ceaiului care dăduse în clocot.

Deschise ochii şi-l văzu pe Lau ţinând o ceaşcă aburindă în faţa lui. Pentru numele lui Dumnezeu, de unde reuşise…?

Păcat că nu era cafea, gândi el. Una tare, cum le plăcea francezilor. Totuşi, se uită zâmbind la sergent şi se sili să ia o înghiţitură. Ochii i se măriră când simţi aroma de coniac din ceai.

— Nu v-a plăcut niciodată ceaiul, nu-i aşa, tovarăşe general?

Deci, Lau ştia.

— *Ăsta* îmi place foarte mult, spuse el.

Se ridică în picioare şi se uită afară. În depărtare se auzeau zgomotele obuzelor explodate şi ale luptelor care se dădeau. Totuşi, barajul de artilerie se oprise.

Sinclair avea să vină în curând.

Lau îi puse în faţă altceva.

— Ce-i asta?

— Micul dejun, tovarăşe general.

Şi Duan văzu că era un castron de orez. Cu ardei mici şi iuţi ca focul, din regiunea Râului Roşu, atât de preţuiţi de către Lau.

Se sili să înghită un ardei întreg.

— Zău c-ar trebui să-l mestecaţi, tovarăşe general, spuse Lau. Numai aşa vă puteţi bucura de toate foloasele lui. Buna şi bătrâna mea mamă spunea că nu te prinde răceala niciodată dacă mesteci temeinic ardeii.

Încercând să nu se înece, Duan mestecă ascultător şi cât putu de temeinic următorul ardei.

Dintr-odată răzbătu un huruit. Şi, imediat, un clănţănit.

Amândoi se întoarseră să se uite spre intrarea în văgăună. Duan aşeză jos castronul cu orez şi-şi ridică arma. Fără un cuvânt, cei doi bărbaţi se strecurară afară.

Se auzi un scrâşnet asurzitor care-l făcu pe Duan să se cutremure. Văzură un tanc pătrunzând în curte.

Trăgea obuz după obuz, ca un vas de război antic.

Duan şi Lau se aplecară în momentul când un obuz trecu pe deasupra şi explodă în spatele lor.

— Ia uitaţi-vă! strigă Lau.

Duan îl văzu pe unul din soldaţii lui ridicându-se şi îndreptând un lansator RPG către colosul care se apropia. Se rugă în gând pentru el, dar mitraliera de pe tanc deschise focul şi-l seceră pe soldatul temerar. RPG-ul se rostogoli la pământ. Până la ei, tancul mai avea vreo douăzeci de metri.

Duan îl văzu pe Lau alergând să recupereze RPG-ul.

După câţiva metri, Lau execută un salt lung şi intră în posesia lansatorului. Se rostogoli şi…

Tunul tancului trase orizontal.

Înainte ca unda de şoc şi o schijă să-l lovească pe Duan, mai apucă să vadă trupul subordonatului său ridicat în aer şi azvârlit cât colo.

Era ultima oară când avea să-l vadă pe sergent.

79. GRUPA

După-amiază târziu, ceaţa se ridică dinspre mlaştini şi se întinse peste palatul distrus de două ori şi peste Song Nhanh.

În spatele lui, Mosby auzea împuşcăturile răzleţe care semnalau reducerea la tăcere a ultimelor cuiburi de rezistenţă NVA.

De drept, ar fi trebuit să se afle şi acum în acel talmeş-balmeş de pietre şi sânge. Dar David Mosby luase decizia că terminase de luptat în acest război. Să-i mai lase şi pe alţii să-şi facă griji din pricina gălbejiţilor rătăciţi ici-colo printre ruine.

Fritsche căzuse grămadă în apropiere. Mosby se uită la omul lui din avangardă. Spera să nu arate la fel de rău ca motoristul. Uniforma acestuia arăta ferfeniţă şi devenise scorţoasă precum prelata, din pricina transpiraţiei amestecate cu praf. Prin pânza sfâşiată se iţea pielea rozalie a genunchilor. Cracii pantalonilor atârnau mai jos de tocurile bocancilor.

Ochii de pe faţa lui Fritsche, acoperită cu o mască de pulbere arsă, priveau în gol.

Mosby mai găsi un dram de energie ca să întrebe:

— Cum merge treaba, apărător al frontierelor libertăţii?

— Nu prea rău, reuşi să îngaime Fritsche. Dar tu, capitalist violator de copii ce eşti?

— Mă simt de parcă cineva a vrut să tragă în mine şi nu m-a nimerit. Pe urmă, s-a deşertat frumuşel pe mine şi m-a nimerit, mărturisi Mosby.

— Mda.

Fritsche cercetă cu privirea ruinele din jurul lor.

— Nenică, pe bune c-am scărmănat locul ăsta de i-au mers fulgii, este?

— Dacă s-o mai face înc-o eliberare ca asta, puse punctul pe „i” Blind Pig, apărut din spatele lor, raionu’ o s-arate ca Detroit.

— Pe unde muşchii mei ai umblat?

— Într-un mic control.

— Ţi-a picat măcar ceva ca lumea-n labă?

— Nimic bun de furat. Mi-am umplut buzunarele cu stele roşii de-ale lu’ taica Ho.

Mosby îl reperă pe Shannon, care ieşea dintre ruine, abia târându-şi picioarele. Maiorul îi văzu pe cei trei, îşi schimbă direcţia şi-şi găsi un loc pe pământ, lângă ei.

— Blegomanilor, ar trebui să ştiţi că nu-i bine să vă îngrămădiţi aşa, ca oile, spuse el în loc de bun găsit.

— Mare şmecherie. Ce-o să ne facă? Să ne-mpuşte? Nenică, păi nu mi-ar strica vreo câteva împuşcături.

— M-am gândit eu c-aşa trebuie să vă simţiţi.

Shannon scotoci în rucsacul lui, de unde scoase o sticlă de coniac golită pe jumătate.

— Păi de ce n-ai început cu asta, nenişorule?

Mosby nu credea că mai are vreo putere de reacţie, dar reuşi să înhaţe sticla înaintea lui Fritsche şi a lui Blind Pig.

— Am găsit-o pe lângă nişte angarale de la o popotă, zise Shannon. M-am gândit că ăla care a lăsat-o acolo ar fi mulţumit să ştie c-a ajuns în mâinile unor tipi merituoşi ca noi.

Mosby scoase dopul cu dinţii şi-l scuipă într-o parte.

Dădu să ducă sticla la gură, dar se opri.

— Ar trebui să bem pentru ceva, spuse el.

— Ştii tu ceva pe pământul ăsta împuţit pentru care să merite să toastezi? întrebă Fritsche.

Cu toată sinceritatea, sergentul David Mosby se văzu nevoit să admită că nu ştia.

El şi ceilalţi trei bărbaţi se mulţumiră să bea.

80. DUAN

Toată noaptea, ceaţa a învăluit ca un giulgiu Song Nhanh-ul, ridicându-se abia în dimineaţa zilei următoare, devreme.

La acea oră, generalul Vo Le Duan se afla deja de o oră în mişcare. Rănit şi încă neîntremat de pe urma şocului, rămase ascuns într-un pâlc de arbuşti din mlaştină, de unde a lăsat patrulele americane să treacă pe rând pe lângă el, în drum spre oraş.

Când se crăpă de ziuă, se urni din loc.

Încet, foarte încet.

Avea gura uscată.

Duan luă apă în căuşul palmei, apoi porni mai departe prin noroiul din mlaştină.

Undeva, înaintea lui, se afla Caracatiţa.

Decise că se putea odihni câteva minute şi se lăsă pe vine. Atunci observă că ceaţa se ridica de la pământ.

Uitându-se în spate, apoi la dreapta şi la stânga, văzu mici grupuri de soldaţi NVA, care se îndreptau cu toţii către locul de refugiu.

Dimineaţa era foarte liniştită şi Duan îi savură frumuseţea.

Liniştea fu deranjată pe neaşteptate de un uruit venit de undeva, de sus. Tovarăşul general se ridică în picioare.

O escadrilă de trei elicoptere Huey Cobra străpunse ceaţa, palele rotoarelor provocând în urma lor vârtejuri de condensare.

Nu avea unde să se ascundă.

Luă arma de la umăr în momentul când unul din elicoptere viră şi plonjă înainte.

În timp ce trăgea în elicopter, generalul Le Duan se simţea întrucâtva recunoscător că fusese ales drept ţintă.

EPILOG

Toţi fraţii mei sunt morţi, da, morţi acum.
Am reuşit să scap cu viaţă deşi, nu prea ştiu cum.
Eram Roşu, da, Roşu în noiembrie.
Dar acum e ianuarie.

– *Bertolt Brecht,* ***Tobe în noapte****, actul IV*

În ţara mea, sunt în ţară străină,
Sunt tare, dar mai slab decât o pană,
Câştig vârtos, dar pierd fără măsură,
Zic „noapte bună” zorii când se-ngeană,
Întins pe jos, mă tem că pic din stranã.

– *François Villon,* ***Balada lui Villon***

Americanii

SHANNON:

A primit *Distinguished Service Cross*[88] şi alte decoraţii pentru că a preluat comanda Diviziei 12 Infanterie. A fost trimis la Şcoala de Comandă şi Stat-Major. A mai efectuat un termen de serviciu în Vietnam. S-a pensionat timpuriu, ca locotenent-colonel. Conduce acum o firmă de management pentru situaţii de criză, cu sediul în Londra.

MOSBY:

Recomandat de către Shannon pentru Medalia de Onoare a Congresului[89]. Nu a primit decât DSC. Supravieţuieşte turului de serviciu în Vietnam. Acum este profesor de folclor contemporan american la Colegiul Humboldt State din California.

BLIND PIG:

Termină şi el turul de serviciu nevătămat. Întors în Detroit, îl găseşte pe Deacon Rayburn ispăşind o sentinţă de douăzeci de ani la închisoarea din Atlanta. Cu ajutorul monedelor de aur şi a ajutorului acordat de către guvern militarilor, îşi plăteşte studiile la colegiu şi Facultatea de Drept. În prezent este avocat în Detroit, specializat în probleme de protecţia consumatorului.

CASEY:

Dispărut în acţiune (MIA); declarat oficial în 1979 ca ucis în acţiune (KIA).

---

[88] Medalie din bronz decernată ofiţerilor şi subofiţerilor din armata de uscat a Statelor Unite (U.S. Army) pentru acte de eroism deosebit în acţiuni împotriva unui inamic înarmat; denumire abreviată: DSC (n.tr.).

[89] Cea mai înaltă decoraţie militară americană decernată în numele Congresului unui soldat aparţinând oricăreia dintre arme, care, într-o acţiune de luptă efectivă împotriva inamicului se distinge, cu riscul vieţii, prin acte de vitejie şi curaj ce depăşesc cu mult limitele impuse de datorie (n.tr.).

TALIAFERRO:

Rana de la picior se dovedeşte a fi o rană glorioasă în oraşul lui natal. Preia de la tatăl lui reprezentanţa Ford. Fost comandant al filialei locale a Legiunii Americane, fost preşedinte al Camerei de Comerţ, fost preşedinte al grupului civic JayCee al tineretului, ales printre cei „Zece tineri remarcabili” ai statului său. Căsătorit. Soţie renumită pentru aventurile extraconjugale.

FRITSCHE:

În cele din urmă, norocul îl părăseşte în timpul unui raid desfăşurat după bătălia de la Song Nhanh, când se împiedică de cablul unei mine ascunse. Rănit superficial, îşi termină turul de serviciu ca instructor la şcoala de pregătire a Diviziei 12 de pe teritoriul Vietnamului, unde-i învaţă pe soldaţi cum trebuie să meargă în fruntea formaţiei. În prezent, deţine o reprezentanţă Harley-Davidson/Yamaha/Suzuki într-un oraş important din Midwest. Deşi călătoreşte acum cu o motocicletă standard, n-a uitat să-şi picteze câte o cobră pe fiecare parte a rezervorului de benzină.

GEIGER:

Lăsat la vatră în urma unei lungi şederi la secţia de psihiatrie a Spitalului General Letterman. Îşi completează studiile în medicină. În prezent este psihiatru practician în San Francisco.

DIAZ:

Rănit mai târziu, îşi încheie turul de serviciu în Vietnam ca sergent de intendenţă al Companiei Charlie. Acum este vicepreşedinte la reţeaua independentă de agenţii de asigurare a unchiului său. Căsătorit, are şase copii.

MASTERS:

Îşi revine de pe urma rănilor. Urmează o carieră militară. Actualmente este plutonier-major la Fort Polk, Louisiana.

CARRUTHERS:

Colonelul Oreste Carruthers, comandant al celei de a şaptea Companii de aviaţie a armatei, şi-a găsit moartea într-un zbor de antrenament de rutină în apropiere de Graz, Germania, în 1980.

GODFREY:

După Song Nhanh, se înscrie voluntar în patrulele LRRP ale Diviziei 12 Infanterie. Efectuează trei tururi de serviciu. Eliberat din armată cu gradul de sergent. Vreme de câţiva ani ocupă locuri de muncă temporare. Ultima oară familia sa a auzit de el în 1982, când i-a anunţat că are un nou serviciu de paznic la o conductă de petrol, undeva, în Orientul Mijlociu.

DREW:

Colonelul Charles Drew conduce acum Şcolile de Evadare şi Fugă din cadrul U.S. Army.

DEEJAY:

În timpul convalescenţei, se îndrăgosteşte de o infirmieră adeptă a creştinismului evanghelic. Acum este director de programe la un post de radio religios cu o putere de cincizeci de mii de waţi, care emite din Texas.

FULLER:

Moare din pricina rănilor căpătate, în Tabăra Zama, din Japonia, în 1967.

BUELLTON:

Administrează un spital nou din Munţii Apalaşi.

MEAD:

Autorul best-seller-ului *Tarpy: moartea unui reporter* este acum consultant pentru un centru de cercetări politice de orientare conservatoare, cu sediul în apropiere de Washington.

SINCLAIR:

Primeşte cea de-a treia stea în cursul ultimei misiuni încredinţate de Pentagon. Se retrage din armată. Candidează la nominalizarea pentru Senatul american din partea Partidului Republican. Înfrânt cu uşurinţă. Divorţat, îşi scrie memoriile.

Vietnamezii

LAU:

Nu a fost ucis de explozia obuzului, aşa cum a crezut Duan. Îşi petrece o jumătate de zi îngropat în minele templului, apoi este salvat de către un simpatizant şi dus în Caracatiţă. O operaţie chirurgicală de urgenţă îi salvează viaţa, dar rămâne fără un braţ şi fără un picior. Acum este şef al satului său natal, localitate renumită pentru îndeplinirea tuturor normelor. N-a fost niciodată anchetat pentru păstrarea unor documente oficiale. Căsătorit de două ori, şapte copii.

THO:

Moare de malnutriţie în tabăra pentru refugiaţi de la Ubon Ratchathasni, Thailanda, în 1978.

NGHI:

Rănit şi capturat în ultimele ore ale bătăliei, este predat poliţiei RVN. Moare „în timpul anchetei”.

THUY:

În ciuda rănilor suferite, reuşeşte să fugă în timpul ultimelor faze ale bătăliei. Acum este un înalt funcţionar la Hanoi. Supus unui tratament împotriva insomniei cronice.

LY:

Pe jumătate pensionat, îi ajută pe cei doi fii ai săi să ducă mai departe afacerile sale prospere din Song Nhanh.

CUNG:

După ce, în 1975, călăuzeşte unităţile NVA în Saigon, în 1977 fuge din Vietnam cu o barcă. Acum este patronul unei mici băcănii din Fresno, California.

TRAM:

Domnişoara Tram revine în ilegalitate şi evită purificările

post-Tet, făcute de către guvernul sud-vietnamez. În prezent este şefa provinciei Song Nhanh.

PRECIZĂRI

Bineînţeles, provincia şi oraşul Song Nhanh nu există în realitate.

Oraşul Song Nhanh a fost imaginat astfel încât să semene întrucâtva cu Da Lat, centrul oraşului fiind o viziune mărită a centrului localităţii Kontum.

De asemenea, nu există nici Hue Duc, deşi foarte multe sate au suferit schimbări şi influenţe nesănătoase datorate prezenţei americane din timpul războiului.

Ba Rei este şi el o ficţiune, cu toate că multe cătune, precum Bau Bang sau Ben Suc, au fost rase de pe faţa pământului în mod similar.

Singurul lucru real din întreaga provincie Song Nhanh este Şoseaua 13, aşa cum, din nefericire, pot confirma mulţi americani.

Toţi sud-vietnamezii menţionaţi sunt şi ei personaje întru totul imaginare.

Soldaţii NVA şi Viet Cong din această carte sunt şi ei imaginari.

Nu există o Divizie 302 a Armatei Populare. Toate celelalte unităţi NVA sau Viet Cong pomenite sunt şi ele creaţii ale autorilor, cu două excepţii:

– unitatea de genişti N-10 a existat şi a fost distrusă în timpul ofensivei Tet, ea operând, în principal, în jurul Saigonului şi în imediata apropiere a oraşului, spre vest.

– batalionul Phu Loi a existat, de asemenea, în realitate fiind cel puţin la fel de bun precum încearcă această carte să-l creioneze. A fost distrus în timpul ofensivei Tet, chiar dacă nu în împrejurările create de noi.

Toţi americanii, de la generali la soldaţi, sunt imaginari şi nu au dubluri în viaţa reală. Iarăşi cu două excepţii:

– maiorul Archimedes Patti, ofiţerul OSS, a fost prezent, în 1945, împreună cu Ho Şi Min şi generalul Giap, la Doc Lap.

– sergentul Casey a făcut parte din Regimentul 504 de infanterişti paraşutişti în timpul celui de-al doilea război mondial, fiind ucis în 1944, în timpul ofensivei din Ardeni. Este descris amănunţit în strălucita carte a lui Ross Carter, *Those Devils în Baggy Pants*[90], carte care, din păcate, nu s-a mai reeditat.

Am folosit personajul Casey deoarece cartea menţionată a avut o mare influenţă asupra deciziei unuia dintre noi de a se arunca din avioane, precum şi a înţelegerii de către celălalt a faptului că era o nebunie desăvârşită. De asemenea, am avut nevoie de un personaj într-o oarecare măsură misterios care să ne ajute în abordarea problemei MIA.

Divizia 12 Infanterie nu există. Cu toate acestea, s-ar putea ca subunităţile ei să prezinte o identitate numerică cu alte unităţi din U.S. Army. N-am avut nicio intenţie să facem vreo comparaţie între batalioanele şi celelalte unităţi inexistente, imaginate de noi şi orice altă unitate care poartă acelaşi număr.

În cartea noastră am strecurat în mod intenţionat două inadvertenţe:

– Într-o divizie adevărată ar fi existat un comandant al celei de-a doua brigăzi, prin care s-ar fi transmis ordinele lui Sinclair. Am ignorat acest lucru pentru a nu face şi mai confuză structura militară de comandă care, pentru civili, este o noţiune întrucâtva obscură.

– Din acelaşi motiv am comis greşeli intenţionate şi în privinţa transmisiunilor radio. În realitate, parolele de apel ale diferitelor unităţi sunt schimbate de mai multe ori în

[90] „Acei diavoli în pantaloni bufanţi” (n.tr.).

cursul unei singure operaţiuni.

Pentru claritate (sperăm), le-am lăsat nemodificate.

Toate celelalte erori sau stupidităţi s-au produs din vina autorilor.

MULŢUMIRI

Pentru răbdarea şi sprijinul lor, le mulţumim în mod deosebit lui Kathryn, Karen şi Jason.

Locotenent-colonel Dennis Foley (U.S. Army – pensionat) pentru că ne-a scos mereu din încurcătură.

Pentru ajutorul, îngăduinţa şi încurajările lor: Russ Galen, Scott Meredith, Neil Nyren, Tom Stewart şi Lawrence McIntyre.

Pentru consultaţiile tehnice nepreţuite şi pentru sprijin: locotenent-colonel Jim Channon (U.S. Army – pensionat), fruntaş Gaylord Courchesne (U.S. Army – lăsat la vatră), colonel Rolf Schmitz şi sergent-major Lucien Sias de la Oficiul pentru Probleme cu Publicul al U.S. Army, Mike Kerley, Brett Sadovnick de la Robert Mandel, Danny şi Ian de la Martin B. Retting, Charles Cole, Bert Armus, Alex Kilgour, Bob Gaddes, Dave Klesura, adevăratul Cliff Tarpy, Centrul Istoric al U.S. Army şi Lancer Militaria.

Pentru că au făcut ca această carte să fie măcar vag posibilă: Arthur şi Margaret Macrae, Owen Lock, Lee Dintsman, Al Godfrey, Jeff Freilich, Chris Trumbo, Nick Alexander, Frank Lupo, Stu Segall, Norman Spinrad, Jill Sherman, Phil Fehrle, Mark Pariser, Luz Tapia, Ken Kleinberg, Bob Urich, Jack Klugman, Jim Rush, Marshall Caskey, Genevieve Hinds, Stan Lee, Tony Pastour şi Trupa de la Marvel, Ron Taylor, Peter Thompson, băieţii de la Wolff’s Liquors, Drew Cole, Philip Bunch, Mike Hodel, Chris şi Liz Frye şi librăriile Hay on Wye, şi Manetti şi Clarence Moretti de la Far Western Steak House din Guadelupe, California.

În sfârşit, ţinem să mulţumim celor trei instituţii caritabile care ne-au sprijinit financiar: NBC, CBS şi ABC.

Chris Bunch şi *Allan Cole* sunt scriitori independenţi şi locuiesc în Los Angeles. Ca ziarişti, au acumulat împreună o experienţă de aproape treizeci de ani. Prieteni încă din liceu, scriu în colaborare de zece ani. Unul dintre ei a fost în Vietnam. Celălalt n-a fost.

colecția comando

34

CHRIS BUNCH

ȘI ALLAN COLE

TET, VIETNAM. 1968, ANUL MAIMUȚEI. TRUPELE GENERALILOR LE DOC DUAN ȘI LEE SINCLAIR SUNT FAȚĂ ÎN FAȚĂ. ÎN IANUARIE, VIETNAMEZII AU PIERDUT O BĂTĂLIE, IAR AMERICANII AU PIERDUT RĂZBOIUL. CHIAR ÎNAINTE DE ÎNCEPUTUL LUPTEI, SOLDAȚII DIVIZIEI 302 ȘI-AU TATUAT CUVINTELE: "M-AM NĂSCUT ÎN NORD... CA SĂ MOR ÎN SUD..." TREI LUNI FIERBINȚI POVESTITE ÎN ACEST ROMAN IMPRESIONANT DESPRE OFENSIVA TET. UNUL DINTRE AUTORI A FOST ACOLO... CELĂLALT NU...

NEMIRA

ISBN 973-569-112-4

PREȚ 7843 +
157 T.L. = 8000 LEI